Ukrainian Museum-Archives of Cleveland
Displaced Persons Camp Periodicals Collection

ВЕРЕСЕНЬ. Ч III
1 - IX - 1946

Голос Христа Чоловіколюбця

DE STEM VAN CHRISTUS MENSCHENMINNAAR

Maandblad

LA VOIX DU CHRIST AMI DES HOMMES

Revue mensuelle

ХТО З БОГОМ, З ТИМ БОГ.

РЕДАКЦІЯ :
R. P. M. HERMANIUK, 97, Brabançonnestraat, LEUVEN
АДМІНІСТРАЦІЯ :
R. P. J. DE WEERDT, 26, Voskenslaan, GENT
C. C. P. N° 4156.33

За позводенням церковних вдастей.
Avec l'approbation des autorités ecclésiastiques.
Met kerkelijke goedkeuring.

BIBLIOTHECA ALFONSIANA
Brabançonnestraat 97, LEUVEN

ГОЛОС ХРИСТА ЧОЛОВІКОЛЮБЦЯ
ДУХОВНИЙ МІСЯЧНИК
Число 3. Серпень 1946 р.

Чи ти подумав?...

Нераз в літі, в горіючих проміннях золотого сонця, під легким, майже незамітним подихом теплого вітру, ти з приємністю плавав на шовкових хвилях свіжої води. Ти їй віддавався спокійно, а вона тебе брала в свої материнські обійми, пригортала до себе, та солодко колихала в своїх мягких раменах. Вона тебе несла спокійно, майже незамітно, без потрясень, без твердого дотику. Вона тебе огортала зо всіх сторін, але з такою ніжністю що ти й не спостерігав, що всі твої рухи були окружені нею. Вона пристосовувалась до всіх їхніх форм, слідувала всі їхні зміни, була завжди піддержкою всіх твоїх бажань.

Все це ти відчував, все це ти переживав, та свідомо принимав за умовини нормального плавання...

Ти рівнож в бігу, або при руханці, нераз відчував мягкі хвилі повітря, які ударяли тебе в лице, обмотувались довкола рамен, чіплялись твоїх ніг, та огортали ціле твоє тіло. Вони рівнож окружляли тебе зо всіх сторін, піддержували всі твої рухи, принимали всі їхні форми та ніколи й нігде не могли тебе покинути. І чим більше ти від них втікав, тим сильніше вони тебе стискали, тим глибше ти їх відчував. Чим сильніше ти хотів вирватись з їхніх обіймів, тим дужче вони стискали тебе. Тоді ти бачив, що ціле твоє фізичне життя є занурене в повітр'я, та що воно є умовиною його нормального розвою, та його буття. Все це ти бачив і все це ти відчував...

Але чи ти подумав, що вода, в якій ти плавав, та повітр'я, яким ти є окружений є лише слабими образами Божої всюди — присутности, яка окружає нас зо всіх сторін, яка слідкує за кожнім нашим рухом, яка товаришить кожньому нашому віддихові ?

Чи ти застановлявся над тим, що ми жиємо в її обіймах, виконуємо всі наші діла при її помочі, існуємо її присутністю ? Чи ти думав над тим, що без неї ми в одній хвилі перемінилися би в нічевість ? Чи ти знаєш, що вона є ближча до тебе, як ти сам до себе ?

А присутність Божа, це сам Бог. „Ми в Бозі жиємо, каже святий Апостол Павло, в Ньому рухаємося і маємо в Ньому буття. (Діян. 17, 28)".

Все, що ми робимо, все, що ми думаємо, все це ми робимо й думаємо в присутності Божій. Бог бачить всі наші думки, Він знає всі наші чувства, Він слідить всі відрухи нашого серця. Перед Ним ніщо й нігде сховатися не може.

Бо всюди, куди б ми не пішли, ми Його стрічаємо. Він є і в пропасті глубокого моря й в безмежних просторах небесних тіл. Він є в чаші маленької квітки й в пащі лютого льва. Він є в ніжній тиші спокійного дня й в ревучих громах дикої бурі. А передовсім Він є в нашому серці. І так, як не можемо втекти від себе самих, так і ще більше, ми не можемо втекти від Бога. Ми жиємо в Ньому, з Ним і через Нього. Ми жиємо на Його очах. Він бачить всі наші добрі, але й всі наші злі діла; всі твої сумніви проти святої віри, всі твої бесіди проти Нього й Його святої Церкви; всі твої нарікання на Його Провидіння і на Його кермування вселенною. Він бачить всі твої недбальства в учащанні до Церкви й всі твої розсіяння в часі Богослуження. Він бачить кривду, яку ти справив своїм родичам та невдяку, яку ти указав їм за уділення тобі дару життя. Він бачить твою ненависть до твойого брата, до твойого ближнього; Він бачить всі згіршення, які ти давав іншим. Він бачить кривду, яку ти заподіяв іншому, й шкоду, яку ти завдав бідному й немічному. Він бачить всі твої обмани, якими ти хотів використати інших та всі твої злобні пляни проти других...

А все, що тут робиться на землі, має свій відгомін у вічності : кожна думка, кожне слово, кожне діло. Якщо вони є добрі, їх жде щаслива вічність; а якщо вони є злі, їх жде вічність нещаслива...

Таким чином, наше дочасне життя є вже початком нашого вічного життя. А якщо так, то жиймо гідно, в присутності Божій, памятаючи, що ціле наше життя обертається на очах Божих; що Бог все Бачить і все чує...

о. М. Германюк, Ч. Н. І.

Позвольте їм прийти до Мене!

МАТИ, АПОСТОЛ ПРАВДИ Й ЛЮБОВИ.

Прийшла на світ мала, немічна дитина, і мати креслить на його чолі перший знак святого хреста, знак любови й прощання, знак страждання та перемоги, символ правди та християнізму.

Затям собі, молоденька мамо, що ти є першим духовним провідником своєї дитини, ти перша формуєш її душу, даєш їй перші поняття про Бога, світ і ближніх. Ці перші поняття втискаються так глибоко в душу дитини, що слід їх залишається на ціле життя. І скільки разів сідоголовий старець говорить „Отче наш", стільки разів чарівний спомин діточого ліжечка і солодке, ангельське обличчя молодої мами стане йому перед очима. І закамянілий грішник перед кожним своїм свідомим, грішним вчинком з трівогою згадує

мамині слова: „Бозя все бачить, так не можна, дитинко моя". І мудрець над своїми студіями згадає мамині слова: „Так Бог хотів, дитинко моя". І коли його людський розум хоче збагнути тайну прабуття, звенять в його душі мамині слова: „Це Божа сила, дитинко моя". І на смертній постелі при останній нашій сповіді пригадаємо собі, як мама помогла нам маленькій ще тоді дитині, провірити нашу діточу совість, бо-ж вона знала всі наші вчинки, всі наші думки, всі наші діточі гріхи. Пригадаємо собі, як вона взяла нас за руку і завела до першої сповіді.

Затям собі, молоденька мамо, що життя твоєї дитини покотиться цими дорогами, на які ти його спрямуєш! Кожночасний обрахунок совісті твоєї дитини є рівночасно обрахунком твоєї совісті. Кожночасно сповідь твоєї дитини є рівночасно твоєю сповіддю, навіть тоді, коли твоя дитина дійде вже до повної зрілости, бо ти була її першим учителем, ти була для неї апостолом правди й любови. А Христос сказав апостолам своїм: „Позвольте дітям прийти до Мене". Ти, мамо, мусиш сповнити Його заповідь! Не можна тобі бути байдужою на прояви душі твоєї дитини. Не можна тобі залишити виховання своєї дитини на чужі руки, на школу, бо школа підлягає різним впливам, залежно від змінних вітрів. Ти, мамо, будеш відвічати перед Богом за душу кожної твоєї дитини. Не знайдеш спокою! І в безмежних просторах вічності не втечеш, не скриєшся перед совістю своєю! І там знайдуть тебе знівечені душі твоїх дітей, що кликатимуть крізь сльози страждань і туги: „Мамо, чому ти нам не сказала? Мамо, чому ти нас не навчила? Мамо, проклята будь хвилина, коли ти нас на світ породила!"

Отсе буде твоє пекло, мамо! Отсе буде твій вогонь вічний!

Іванна Петрів.

МИТРОПОЛИТ АНДРЕЙ ШЕПТИЦЬКИЙ ПОЖЕРТВУВАВ СВОЄ ЖИТТЯ ЗА СПАСІННЯ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ.

Український народ вже знає, що його великий провідник, його незрівнаний пастир, його найліпший син і один з найбільших героїв, покійний Митрополит Андрей Шептицький, віддав був на його услуги свої матеріяльні засоби, всі свої здібности, і всі свої сили. Він вже знає, що ціле життя цього велитня духа було посвячене для його духового й матеріяльного добра. Він рівнож знає, що цей великий його провідник був готовий принести йому в жертву й саме своє життя...

Але він ще не знає, що Митрополит Андрей дійсно пожертвував своє життя за нього. Цього він не знає, бо

велика душа нашого героя хотіла навіть в самому геройстві лишитись покірною, та горіти чистим в огнем своєї любови тільки перед Богом...

Ось що ми читаємо в одному з останніх його листів, зверненому до Й. Ем. Кардинала Тісерана: „Я ще раз долучую просьбу, яку я предложив був Святішому Отцеві (Папі). Я просив і дальше прошу, щоби Його Святість зволила своїм апостольським і батьківським благословенням мене назначити й делєґувати на смерть за віру й єдність Церкви. Я не смію предложити цієї просьби Святішому Отцеві сам і безпосередно. Нехай Його Святість зволить розважити, що через мою смерть Церква не тільки нічого не стратить, але противно вона тим ще зискає. Бо конечним є, щоби хтось став жертвою цієї інвазії. А будучи пастирем цього бідного народу, який так стражно терпить, чиж не маю я певного права вмерти за його спасіння ?”

Слова цього листа є ясні. Вони бренять, як чисте золото. Пастир і провідник Українського народу, покійний Митрополит домагається **права** вмерти за нього. „Більшої любови ніхто не має, казав наш Божествений Спаситель, як віддати свою душу за своїх друзів”. Тут справджуються слова: „Який Учитель, такий ученик ! ”

Такими примірами повинен жити наш народ.

Слава героям обовязку й любови ближнього !

о. М. Г.

Посвята Пречистій Діві Марії

В 1917 році, Преч. Д. Марія обявилася шість разів в Португалії, біля місточка Фатіма. Обявилася Вона трьом дітям і сказала, щоби всі люди змінили своє життя й не засмучували своїми гріхами Ісуса Христа. Нехай навернуться до Бога, казала Вона, та роблять покуту за свої гріхи. А дітей просила Вона відмовляти щоденно з великою набожністю свою вервицю за навернення грішників, та привернення мира світові. Я обіцяю, сказала Богородиця, помогти в годині смерти всіми потрібними ласками всім тим, що на протягу чергових пятьох місяців в кожну першу суботу приступатимуть до св. Сповіді й до св. Причастія, та відмовлятимуть вервицю, розважаючи її таїнства, щоби так мені винагородити всі зневаги. Вона рівнож просила, щоби всі вірні посвятилися її Непорочному Серці. Тому то Католицька Церква в 1942 році, посвятила всі християнські народи непорочному серці Преч. Д. Марії. Але ця загальна посвята не вистарчає. Кожна душа має ще себе осібно посвятити Св. Серцю Марії. Однак сама посвята без зміни життя небагато помагає. По посваті має слідувати зміна життя.

Бр. Павло, Ч. Н. І.

ОБРАХУНОК СОВІСТИ.

Коли-б тебе спитав твій Спас:
Чи любиш ти мене?
Чи жах думок твоїх в той час
Морозом не зітне?

Чи ти-б тоді сказати міг,
Що дав Йому в провід
Всю жизнь свою в час щастя, втіх,
Всю жизнь в час горя, бід?

Що все і всюди признавав
Його своїм вітцем?
Все під прапор Його ставав,
Все був Його борцем?

Що з бідним ти ділив свій хліб,
Як з братом добрий брат,
А тих, що падали у гріб,
Спасати все був рад?

І що ні суддів, ні хрестів
Не налякався ти,
А все однаково стремів
До вічної мети?

Чи жах думок твоїх в той час
Морозом не зітне,
Коли-б тебе спитав твій Спас:
Чи любиш ти мене?

З ЦЕРКВИ Й ЗІ СВІТУ.

Недавні навернення.

— Дня 17 лютого 1945 р. приняв святе Хрещення разом із женою великий рабін Риму, **Ізраєль Золлі.** Торжество відбулося в Римі, в церкві „Святої Марії Ангелів". Новонавернений між іншим заявив: „Я переконаний, що по цій війні, одиноким середником, щоби опертися силі знищення і підприняти відбудову Європи, буде Католицизм".

— **Людвик Буденц,** директор великого комуністичного часопису в Ню-Йорку „Дейлі Воркер", став 11 жовтня 1945 р., разом із жінкою і трьома доньками католиком. Урочистість приняття до Церкви відбулася в катедрі св. Патрикія в Ню-Йорку. Новонавернений так висловився про католицьку Церкву: „Протягом століть, як і рівнож нині, католицька Церква держить рівновагу між скрайними тенденціями, які періодично проявляються в її історії".

— Французька преса повідомляє, **що донька славного філософа Бергсона** приняла католицьку віру.

— Дня 16 лютого 1946 р., приняла католицьку віру рівнож Пані **Клєр Бут Люс,** писмениця і жінка широко знана в політичних кругах Америки.

— Рівнож прийшов до католицької Церкви Пан **М. Варнер,** співробітник Розвельта, та славний економіст.

Чехо - Словаччина.

Проф. Збенек Мєдєдли, міністер виховання, недавно зказав: „Я не хочу розлуки Церкви з державою, бо Чехо-Словаччина мусить бути державою де духовні особи повинні брати участь в творенні держави".

Це є дуже важне в часі, коли вороги Церкви хотять вигнати зо шкіл всі духовні особи в Чехії Католики Словаччини творять 70% цілого населення, і не хотять такої зміни. Вони бажають, щоби 1800 народних шкіл і 23 серед-

ніх шкіл в Словаччині були проваджені католицькими силами. Католицькі студенти сильно запротестували проти пониження нашої Віри в школах. Від непамятних часів наука релігії була предметом найважнішим, а сьогодні її хотять зробити останнім, навіть менше важним від фізичного виховання.

Америка.

Заходами Форгемського католицького університету в Америці, відбулася 12 і 13 квітня ц. р. в Ню Йорчу **дводневна унійна конференція** в 350-ту річницю Берестейської Унії. На закінчення конференції відправив у катедрі св. Патрикія торжественну Службу Божу ВПресосв. Кир **Амврозій Синишин,** єпископ-помічник ВПреосв. Кир Константина Богачевського, в супроводі прекрасного Українського хору, зложеного зо 100 співаків. В часі цього торжества промовив до тисячів вірних Їх Еміненція Кардинал **Спельман,** який порівняв переслідування нашої Церкви в Галичині з переслідуваннями перших християн. Відтак виголосив гарну проповідь ВПреосв. Кир А. Синишин, в якій яскраво змалював мучеництво наших священиків і наших вірних в Галичині.

Канада.

На запитання, що думає про так званий „Синод Греко-католицької Церкви", з 8 березня, у Львові, який мав зірвати злуку з Апостольською Столицею, Преосв. В. Ладика, Укр. Епископ Канади, заявив що цей синод не представляє Греко-католицької церкви в Галичині, й що послідовно Унія з Римом треває дльше. Так рівнож, ще передтим, був заявив Кардинал Тіссеран, Префект для Східної Церкви.

Африка.

Українська преса в Америці та в Канаді подала деякі новинки зо світлинами про табори Українських скитальців в Танґаніці (Східня Африка). Духовно ними занимається правосл. свящ. о. М. Божерянов. Він там обслугує дві церкви, в Тенґері й в Кідуґала. Він рівнож обслугує 17 інших таборів, які ще не мають своєї Церкви.

ВІРА Й НАУКА

П. Базі, член французької Академії Наук і Медицини заявив : „Я чув, як один визначний чоловік говорив так : чим більше поступає наука, чим совершенніше ми знаємо вселенну, а передовсім чоловіка та їхню чудову структуру, тим більше ми є склонні бачити в них всемогучу руку, безконечний розум і послідовно Бога, що є найвищим предметом релігії. І я є Його погляду".

Єміль Бавман, який помер в часі останньої війни, в 1940 р., писав : „Католицька Віра є кров'ю моїх жил. І як щоб її в мене не було, я не мігби зрозуміти мойого життя. Я бачу людство в світлі цих двох фактів, до яких зводиться все інше : Упадок і відкуплення”.

Україна. 1) Після найновіших вістей з краю, дня 26 червня ц. р. польська поліція знова арештувала Преосв. Кир Йосафата Коциловського, а також і Преосв. Лакоту та видала обох Владик в руки большевиків. Обох вязнів вивезено з Перемишля до Львова. Над Преосв. Коциловським, який не хотів покинути епископської палати, кажучи, що його наставив Святіший Отець і тільки Він може Його звідси перенести, польська поліція грубо, сильно знущалася та силою винесла Його на вулицю та кинула з фотелем на вантажне авто. Саму ж палату обрабовано і віддано під сторожу поліції. По грабежі прийшла спеціяльна комісія робити інвентар палати. Пізніше, здається, палату перемінено на музей.

Таким чином останній греко-католицький Епископ опинився в тюрмі демократичної, релігійної, „Росії”, а українська греко-католицька Церква залишилася без пастирів, без оборонців, серед найстрашнішого переслідування.

2) Після слів одного нашого декана зі Сокальщини, на папір, який йому прекладало НКВД до підписання православія, треба було помістити такі дані : Імя, прізвище, дата і місцевість народження, та інші дані про життя й діяльність. Відтак треба було залишити вільне місце й в долині положити власноручний підпис. Значить, треба було підписати в дійсності чистий папір, на якому большевики могли написати все, що хотіли.

В інших околицях, наших священників запрошувано підписати : „Злуку православної Церкви з Католицькою”. Для большевиків, це все одно. Головне, щоб тільки Сталін панував, а всі піддані складали йому чолобитню!

Еспанія : В днях від 21 червня до 4 липня відбувся в Еспанії, найперше в Саляманці, а відтак в Ескорялі, 19-ий міжнародній Конґрес католицьких студентів вищих шкіл „Пакс Романа”. На Конгрес прибули делеґації 32 ріжних національностей. Між ними була і українська делеґація з Бельгії, зложена з пятьох членів, яка заступала найперше укр. студентів в Бельгії, а відтак і всіх укр. кат. студентів, об'єднаних в „Обнові”. Праці Конгресу відносились до кількох важних проблем : найперше — означити й знова світові пригадати християнську науку відносно гідности людської особи, її прав, її обов'язків супроти держави, а відтак пригадати керівникам нинішнього світа обов'язки держави супроти людини, її матеріяльного й духового життя. Українська делеґація брала активну участь в працях Конгресу.

Члени чужих делегацій дуже цікавились проблемою Української Католицької Церкви, та 2-го липня на одному публичному засіданні запротестували проти переслідування в Гачині Української Церкви.

Голяндія: В Голяндії займається тепер українськими збігцями Впр. о. Ван де Мале, Ч.Н.І. Він вже ввійшов в контакт з кількасот українцями. Голяндські духовні власти ставляться до нього дуже прихильно та радо помагають йому в його душпастирській праці. До його приходу нашими людьми тут занималися деякі голяндські священики, але незнання мови, обичаї та практик східньої Церкви дуже утруднювали їхню працю. Щоб ширше обзнайомити голяндське духовенство й католиків Голяндії зо звичаями й практиками нашої церкви, о. Ван де Мале написав в голяндському місячнику „Niederlandsche Katolike Steeme" статтю, в якій він пояснює чужинцям всі ці проблеми. З днем 28-го липня о. Ван де Мале стає офіціяльно капеляном Українців в Голяндії. Його адрес є слідующий: Z. E. P. Van de Maele, P.P. Redemptoristen, St Josefs-kerk, Hertogenbosch, Holland.

Бельгія: В Ліежі, в днях від 19-го до 22-го вересня ц.р., відбудеться Міжнародній Конгрес релігійно музики. Майстер капелі льєжської катедри о. Дебон звернувся з просьбою до нашого духовенства й до відомого вже хору наших студентів в Лювені, щоб ми взяли участь в цьому Конгресі. Мешканці Льєжа так були захоплені красою нашого Богослуження й нашого співу в часі Євхаристійних Торжеств, що бажають ще раз почути й побачити ці речі.

Італія: Святіший Отець уділив через Др. Ґалана, делеґата Українських Допомогових Комітетів в Америці й Канаді, який відвідав недавно Европу, свойого апостольського благословення для всіх українських збігців в Европі. Дня 25-го липня Др. Ґалан відвідав наш Комітет в Брюселі, та був прийнятий папським нунцієм Монсіньором Ченто. Представник Святішого Отця на Бельгію дуже сердечно прийняв нашого делеґата та заявив йому свою повну готовість помогти українським скитальцям в Бельгії.

Франція: Північна Франція, а іменно околиці Ліль, одержала нового душпастиря в особі Редемпториста о. Куриласа. О. Курилас працює тут разом з о. Гаврилюком. Він замешкав в ОО. Редемптористів, 13, rue Princesse, Lille (Nord) France.

Imprimerie E. Gelezniakoff, 51, rue Van Campenhout, Bruxelles 4

МОЛИТВА УКРАЇНСЬКОГО СКИТАЛЬЦЯ ДО СВ. РОДИНИ.

Ісусе, Маріє, Йосифе, захисники вигнанців і скитальців, молимо Вас, допоможіть нам у нашій мандрівці по чужинах. Ти, Богородице, з маленьким Ісусом втікала перед лютим ворогом на чужину: вислухай нас!

Ти, св. Йосифе, шукав між чужими хліба та стріхи для своєї Родини: допоможи, святий опікуне Ісуса і Марії, нам, Українським скитальцям, знайти на чужині чесну працю на хліб наш щоденний, поможи нам знайти стріху та теплий куток для наших родин.

Пречиста Діво, Мамо Бога нашого і наше Прибіжище: дай нам на чужині чесними йти шляхами, та з чистим серцем і чистою душею вернутися до Рідного Краю.

Позволь нам, Ісусе, діждатися цієї хвилі, коли в Твоїх святинях по всій Україні, величатимем Тебе вільною піснею та вільним словом!

Іванна ПЕТРІВ.

ЖОВТЕНЬ. Ч. IV
1 - X - 1946

Голос Христа Чоловіколюбця

DE STEM VAN CHRISTUS MENSCHENMINNAAR

Maandblad

LA VOIX DU CHRIST AMI DES HOMMES

Revue mensuelle

ХТО З БОГОМ, З ТИМ БОГ.

РЕДАКЦІЯ :
R. P. M. HERMANIUK, 97, Brabançonnestraat, LEUVEN

АДМІНІСТРАЦІЯ :
R. P. J. DE WEERDT, 26, Voskenslaan, GENT
C. C. P. N° 4156.33

За позволенням церковних властей.
Avec l'approbation des autorités ecclésiastiques.
Met kerkelijke goedkeuring.

BIBLIOTHECA ALFONSIANA
Brabançonnestraat 97, LEUVEN
(Belgium)

ГОЛОС ХРИСТА ЧОЛОВІКОЛЮБЦЯ
ДУХОВНИЙ МІСЯЧНИК
Число 4. Жовтень 1946 р.

Проблєма релігійної формації

Одним з найбільших недомагань нашої провідної католицької верстви є брак релігійної формації. Перестарілий, плиткий і ліберальний принцип, що мовляв: релігія є справою приватною, залишився ще й до нині міродайним в суспільному світогляді нашої еліти. Люди, що не щадять матеріяльних засобів і довгих літ праці, щоб набути професійне знання лікаря, правника, дослідника політичних, чи суспільних проблєм, вдоволяються із непонятною легкістю схематичними правдами маленького катехизму. Що більше, ці великі хоч схематичні правди, ізза браку глибшого й особистого передумання в парі із життєвими проблємами щоденного життя, залишилися в їхній памяті мертвим матеріялом дитячих споминів. Їхня динаміка, якщо вона ще в них є, звязана по більшій части зі споминами родичів, які їм надавали своїм життям сили й пошани. Але питоменна їхня сила, їхній внутрішний і всемогучий фермент, їхнє життєдайне світло правди залишилися в цих людей цілком неактивні. Так що на ділі річей релігія великого числа наших інтелігентів зводиться до менше більше виразної віри в Бога, Ісуса Христа, Матери Божої, махинального відмовлювання деяких молитов, та декілька релігійних практик.

У них майже цілком бракує так званого християнського світогляду, християнського реагування на всі проблєми приватного й суспільного життя, християнського підходу до проблєми нашої цивілізації.

А такий стан річей має сумні наслідки. Бо хотіти звести релігію до деяких почувань і декількох практик приватного життя, і розвязувати проблєми політичного й суспільного життя на базах чисто невтральних є великою ілюзією. Тому що в дійсності невтральна розвязка життєвих проблєм не існує. Існує лише розвязка релігійно й морально добра, або релігійно й морально зла. Розвязки посередньої між ними не має. Зло не може бути злом і добром рівночасно. Тому, не маючи сильної релігійно-моральної бази з одної сторони, атаковані матеріялістично-утилітарними течіями з другої, такі люди в своїй слабості, йдуть на всякі компроміси, не знаючи часто чого вони точно самі хочуть, за що вони боряться, та що представляє в світлі остаточного призначення людини їхній ідеал. Вони не бачуть на примір, що проблєма праці, капіталу, зарібку є тісно звязана з проблємою морального й релігійного життя супружж'я і родини; що

послідовно її правдива розвязка вимагає основного знання християнської науки відносно гідности й призначення людини. Вони не бачуть, що законодавець не може установити здорових і моральних норм суспільного життя, без глибокого знання християнської науки про відношення між одиницею і суспільністю. Вони не відчувають, що лікар має бути не лише сторожем життя тіла, але заразом передумовою високого морального й релігійного життя духа.

Таким чином у них ще панує цей матеріялістичний дуалізм, який нині являється перестарілим навіть в західній Европі, який завсігди був і є чужий релігійно й морально здоровій душі нашого народу. Наші провідні круги, тут як і в деяких инших ділянках національного життя, поповнили цей великий блуд, що місто розвивати духові можливости свого народу після питоменних йому й цілком здорових потенцій, вони хотіли накинути йому принцип зматеріялізованого Заходу. Але на шастя, наш народ, силою своєї життєвої льогіки, відкинув цей чужий здегенерований елємент, та дальше розвивався і розвивається на підставі принципу інтегральної єдности суспільного і приватного життя.

Для нього є один Бог, одна людина й одно життя, так в родині як і у державі, так в серці як і на вулиці. Для нього Бог, душа, Церква й держава тримаються завсігди й всюди разом. Він, в своїй історії не знає свят, які не булиб заразом святами релігійними. Він не хотів ніколи зачинати нових, великих епох свого національного життя без взивання помочи Святого Духа, без Бога. Український народ жив і жиє своїм життям вповні інтегрально. Його еліта повинна його випережати на цій дорозі.

о. М. Германюк, Ч. Н. І.

Чому Господь Бог не вислухує наших молитов?

Я так молився!.. за такі святі намірення: за дитину, за здоровля, за краще заняття, за долю Вітчини... А Бог не відзивається!..

В неодному розчарованому серці вже нераз через це віра в Бога була захитана. Чому властиво Бог не відзивається? Правду говорячи, це незбагнена тайна.

Я не маю претенсії збагнути незглибимі тайни мойого Творця. Він чейже сам сказав: „Як високо небо над землею, так високо Мої гадки перевисшають гадки дітей людських".

Одно тільки знаємо: Бог є безконечно мудрий, невимовно добрий, неограничено всемогучий і незрівнано вірний. Він сотки разів нам обіцяв, що все нам дасть, про що будемо його просити.

Радіо Філіпс чудово грає в руках знавця: його звуки є ясні, тони глибокі. В руках незнавця воно страшно вере-

шить, свище як божевільне... Щож з того виходить? Що апарат недобрий?.. Подібно, коли наші молитви є часто не вислухані, то мусить в них бути якась хиба. Сам Бог це каже устами св. Якова: „Просите, а не дістаєте, тому що зле просите”. (Яків IV-3). І дійсно, часто воно так і є, бо люди забувають що вони повинні:

ЧЕМНО ПРОСИТИ

Коли ми шукаємо у когось ласки, ми йдемо до нього з відкритою головою, чистими руками, бо навіть і нігті у нас старанно вичищені та обтяті. Господь Бог не жадає від нас таких зверхніх формальностей. Зчорнілі мозолами руки робітника зложені до молитви є в Його очах так гарні як білі руки якогось директора. Господь Бог дивиться лише на душу. На жаль, не всі душі є чисті. Бувають душі так покриті гріхами, що Божий Маєстат зі святим обридженням відвертає від них Свої очі. Душі, що так безлично сміють приступити до Бога, без перепросин, без розкаянного серця, заслугують скорше на кару як на ласку. Тому ми співаємо: „Ми будем вірні Твойому завіту, вислухай нині наших благань!”

ПОКІРНО ПРОСИТИ

Тремтить електричний дзвінок... Слуга прибігає, кланяється, питає, чого пан собі бажає, чим може пані служити. На Бога не можна дзвонити. Пан - Біг не є слугою. Він нам дає із Свойого, коли хоче, кілько хоче, так як хоче. Він знає ліпше від нас, і то без порівнання, чого нам треба. Як ми отже чогось просимо у Бога, не забудьмо додати: „як Твоя ласка”. Себто: „Боже, ми здаємося на Твою Мудрість, на Твоє уподобання; перепрошуємо, коли наша просьба може нерозсудна. Ти завсіди дальше видиш, як ми того просимо, але най буде Твоя Воля!

ПРОСИТИ З РОЗСУДКОМ

Батьки, говоріть: чи батько дає завсіди дитині це, чого вона просить? Правда, що ні. А якби ви знали такого батька, ви повідомилиб може поліцію, та вимагалиб кращого виховання його дітей.

Люди по більшій части поводяться як діти. Їм трудно вибити з голови забобонне переконання, що приємне є завсіди добре. Вони дуже часто цінять річи після своїх пристрастей. Вони просять цего, що задоволяє їхню вроджену гордість, жадобу богацтва та тілесні пожадання. „Просите, а не дістаєте, тому що зле прсите, щоби обернути на свої розкоші” каже Господь Бог. (Яків. IV - 3). Вони не просять перш завсе вічних дібр, а привязуються до скороминаючих. Біблійна історія подає нам ось такий примір: Жиди, мешканці пребогатого краю, що тік медом і молоком, покликані до вершку вічної величі в царстві Божім, безповоротно пропали

тому, що лишень молилися за дочасні добра. Над ними Ісус **Бог - Чоловіколюбець** ридав: „Єрусалиме, Єрусалиме, що вбиваєш пророків та каменуєш тих, що Бог посилає до тебе, скільки разів я хотів зібрати твої діти, як птиця своє потомство під крила, а ви не схотіли!"

Просім здоровля, хліба щоденного, так як Бог приписує Молімся за долю Вітчини, а особливо шукаймо Царства Божого. Хто з'умів поширити у всіх верствах народу, почавши від інтеліґенції, а скінчивши на простому народові, щире бажання Царства Божого, цей більше зробив для народу, як сто ґенералів, політиків і культурних діячів. Тому то Ісус **Бог - Чоловіколюбець** казав: „Шукайте перш завсе Божого Царства, а проче вам докинеться!"

„ОТЧЕ, ТИ МЕНЕ ЗАВСІДИ ВИСЛУХУЄШ"

Лазар умер. Щоби дати явний доказ свойого післанництва, Ісус хоче його воскресити. Він підносить очі вгору й каже: „Отче, дякую Тобі за те, що Ти вислухав мене. Я й знав, що Ти **завсіди** мене вислухаєш!" (Йоан. XI, 41 - 42). Дійсно, неограничене довіря Ісуса до Свойого Вітця ніколи не завелося. Ісус сам зазначує причину: „Отець ніколи не оставив Мене самого, бо Я те, що Йому подобається **завсіди** творю" (Йоанн VIII - 29).

Те подвійне **завсіди** напевно вам впало в око. Коли творимо завсіди те, що Богові миле, Бог наповняє наше життя Своїми дарами.

Бог хоче, щоби ми молилися в імені Ісуса Христа: „Все, що будете просити в Мойому імені, мій Отець дасть вам".

То значить просити після науки Євангелія, а не після науки світа. Ісус нас навчив цеї пречудної та незрівнаної **„Господньої" молитви,** в котрій ми благаємо Бога перш за все про поширення Царства Божого в нашій душі, про вдячну згоду з Його мудрою та часто незбагненою Волею, а тоді за хліб щоденний. І хліб є потрібний, але на другому місці. Цей порядок у наших просьбах нам лише принесе користь. „Шукайте перш завсе Царства Божого, а проче вам докинеться!"

„Дорога Доню," пише одна українська мати. „Пишу тобі щоби вилляти своє тяжке горе. Ми тут чекаємо змерзлі в бараку на совітській границі. Нас вигнали з рідної землянки, з рідної хатини. За пару годин будемо в руках безбожників. Ми боролися до кінця... Не знаємо, що з нами буде. Але нехай буде Божа Воля... І за те треба Йому дякувати. Мама і твої сестрички: Марійка, Дося, Ґенка".

Нарід, котрий має много таких матерей, ніколи не впаде в зневіру. Він славно перетриває проби, воскресне!

о. К. Більке, Ч. Н. І.

В гору піднесім серця!

Стоїмо над берегом узгіря. Довкруги нас розкинулися зелені горби, мережані нивами спілого хліба. Літо у самому розгарі, природа вагітна плодами. Денеде стоять уже копи. Здовж межі всміхаються червоні маки та сині волошки. Щось солодкого, милого переливається в душі. Спомини ангельського дитинства та буйної юности... Рідні узгіря... Рідні ниви... Картини нашого підгіря ввижаються нам мов у калейдоскопі.

— Чи ми ще коли повернемося там, батьку?

— В гору піднеси серце, донечко моя! Побіда певна. З нами Христос . Він наша Сила!

Нанін... Недалеко залізничого шляху уся зелень покрита білим пилом, що цілий робочий тиждень куриться з цегольні, де працють наші робітники - скитальці. З кожною цією пилиною уносяться їхні зітхання — туга за такою близькою нам, а такою далекою, такою недосяжною Рідною землею. В ритм стукоту фабричних машин несеться тужлива пісня рідних сіл. З кожним віддихом лине молитва - благання до Бога Вседержителя.... за Україну.

Сьогодні неділенька свята. Погода вибралася напричуд гарна. Небо чисте, блакитне як Покров Пресвятої. Наші робітники запросили до себе сповідника та дбайливого духовного Батька, Впр. Отця Бульса. Всі приступили до Сподіві. В римо - католицькій церкві в Нанін гомонять слова Української св. Літурґії. Всі принимають Св. Причастя. В короткій, але глибокій змістом проповіді закликає О. Бульс до єдности та любови. „Нехай у вас буде одно серце і одна душа, одні стремління та одна мета. Христос сказав : „любіть один одного і це буде знак, що ви Мої учні”.

Цілу Службу Божу і проповідь вислухали ми на вколішках, благаючи Всевишнього о справедливий мир на наших землях. Святочний настрій дійшов до свойого вершка, коли О. Бульс звінчав молоденьку пару ПП. Ольгу й Александра Чолій та віддав їх в опіку Божої Матері Неустанної Помочі. Решту дня перевели ми на приятельській гутірці серед молодої, многонадійної громади скитальців - робітників в симпатичній та теплій атмосфері, яку О. Бульс уміє вичарувати своєю особою. Бажання наших скитальців в Нанін є мати свою Службу Божу бодай що другої неділі. Всі постановили переплачувати „Голос Христа Чолвіколюбця”.

Зворушливе! Серед таких невідрадних життєвих умовин ми не тратимо духа. Усміх радости та надії крізь сльози туги та страждань. В гору піднімаємо серця, хоч плечі наші під важким хрестом гнуться до землі.

Івана Петрів.

Довіря до Преч. Діви Марії

Ми почитаємо Преч. Д. Марію коли з довірям звертаємося до неї у всіх наших потребах. Сам Господь Бог коли хотів відкупити людський рід, звернувся найперше до Преч. Діви, щоби Вона позволила Йому взяти людське тіло й бути Йому матірю.

Цвіти звертаються до сонця, щоби мати світло й тепло, та щоб могти розвиватися і рости. Так і ми, Українці, повинні й мусимо звернутися до Преч. Діви Марії, як до світла й тепла Божої любови. Бо як земля без соняшнього світла й тепла не може видати жадного плоду, так людська душа, без Преч. Діви Марії, не може видати доброго овочу для слави Бога та добра ближнього, бож Преч. Д. Марія є посередницею між Богом а людьми. Свята Церква каже, що всі ласки переходять через Її руки. Коли ми хочемо отже щось одержати від Бога, ми мусимо перше вдатися до Преч. Діви Марії.

Коли хтось має приятеля, що є у великій приязні із королем, то в його души збуджується певність, що він все одержить від короля. Так і ми повинні мати повне довіря до Преч. Д. Марії, яка є так дуже улюбленною Господом Богом, ангелами та святими. Вона є дочкою Вітця небесного, Матірю Сина Божого, Обручницею Святого Духа й Святинею Найсв. Трійці. Дорогий Читачу, чи ти можеш мати більшого покровителя перед Богом? Ти знайшовся на чужині, без родини, без товаришів. Життя для тебе суворе; може ти хворий, без лікаря й ліків? Звернися до нашого сонця, Преч. Д. Марії. Вона є царицею неба. Вона є нашою матірю. Сам Син Божий, умираючи на хресті, дав нам Її за Матір. І коли Вона є нашою матірю, вона нас більше любить, над нами співчуває й нам помагає як наша рідна мати. Часом твоя рідна мати невсилі зробити те, що вона бажає. Але Преч. Д. Марія все може, що схоче. Преч. Д. Марія є прибіжищем грішників, потішенням сумних. Вона є матірю Доброї Ради, матірю неустанної Помочі, і з всіми небесними скарбами вона стане для тебе лікарем й опікою. Вона тебе пригорне до свойого материнського серця. Тільки проси, проси й люби Її. Від віків не чувано щоби хтось удавався до неї з просьбою і не був вислуханий та потішений. Вона повна любови й милосердя... Вона нас безмірно любить, бо ми є відкуплені кровю Її Божого Сина.

Преч. Д. Марія як наша мати співчуває найбільше над тими, що терпять і є опущені. Хтож, в теперішньому часі, більше терпить як не український народ? Преч. Д. Марія звертається до нашого народу та покликує нас до зміни життя, д терпеливости, витревалости й до великого довіря в Її заступництво.

Бр. **Павло Ч. Н. І.**

З ЦЕРКВИ Й ЗІ СВІТУ.

ШВАЙЦАРІЯ.

В днях від 27 серпня до 5 вересня відбувся в Фрибургу XX-ий міжнародний конгрес „Пакс Романа". На конгрес прибуло около 600 делєгатів, представників 40 ріжних націй. Українських католицьких студентів вищих шкіл заступала делегація Українських студентів в Бельгії в особах о. М. Германюка, п. Інж. Кішки, П. Мулькевича і Панни др. М. Горняткевич. Прибуло на конгрес рівнож двох представників наших студентів в Австрії, та П. Прокоп зі Швайцарії. Українська делєгація брала активну участь у всіх працях конгресу. Чужинці дуже цікавились нашим життям та долею нашої Церкви. Дня 4 вересня о. М. Германюк відправив для конгресу нашу Службу Божу. Церква була виповнена конгресистами. Численні з них приступили до св. Причастя.

ФРАНЦІЯ.

Серед Українських шахтярів у північній Франції.

Останніми часами Українська Греко - католицька Церква у Франції розгорнула інтензивну діяльність. Десятки священиків, на заклик центру, прибули з інших країв Европи та стали призначені душпастирями на поодинокі департаменти. Показалось, що у Франції сотні й тисячі наших земляків тільки ждали на представника Рідної Церкви. Подаю тут дещо із діяльности у північних департаментах Франції : Сом, Па-де-Калє й Норд, де працюю разом із Всеч. о. Михайлом Гаврилюком.

1. БОВЕ. Від 27 - 29 червня : цілоденні· душпастирські відвідини в помешканнях наших вуглекопів. Відвідав 31 родин. Де було сім і більше дітей, коротка лєкція катехізму. Усюда роздача образків. В Неділю, 30 червня, о 10 годині, зайшов я в ролі гостя на сходини Національного Фронту в Бове, де старався заохотити громадян до участи в Богослуженні. Година 11-та : проба церковного співу. Год. 12-та : Літургія співана з проповіддю, при співучасті 48 учасників. О год. 17-тій сходини вірних і дітей в домі одного вуглекопа. 13. дітей вислухали годинного катехізму, опісля слідувала дружня гутірка з громадянами, виміна гадок та спів Українських народних пісень.

Загальне спостереження : Вірні ставляться з прихильністю й любовю до рідного священика. Декілька родин є здезорєнтовані сектарською пропагандою. Позатим така важна в Норд станиця, якою є Бове, обіцює рясні овочі релігійного розвитку.

2. ВАЛЯНСІЄН. Від 4-6 липня: Тридневне ходження і їзда трамваями по цьому лябіринті величезного вуглекопного муравища з центром у Анзен-Валянсієн. Ціль: по душпастирському пізнатися особисто з Українськими вуглекопами, пізнати обставини їхнього побуту та повідомити про Богослужбу. Відвідав я за двома разами около 52 родини. Більші скупчення Українських вуглекопів це: Анзен, Динен, Екоден, Аскарон, Люрш, Сабатє, Тєрс, Кеврешен, Доремє. Вірні з великою радістю вітали рідного священика. Чимало казали: „Ми двадцять літ ждали на рідну українську Богослужбу. Врешті діждалися!”.

7-го липня — неділя: вибір церкви, найбільш підхожої для Служби Божої впав на церкву Христового Серця у Валянсієн, авеню д'Ампер, задля її центрального положення та надзвичайно прихильного місцевого французького священика. В 11-тій годині, в близькій коло церкви салі патронату відбулась коротка проба співу перед Службою Божою, а в 12-ій годині зачалась у церкві св. Літургія. Участь вірних, як на перший раз, велика. По Службі Божій проповідь і благословення св. Тайнами. Година 17-а навчання катехізму для школярів. Приявних було 15 дітей. По катехізмі дружня гутірка зі старшими вуглекопами та спів релігійних пісень із дітворою. Здивування моє було велике, коли я переконався, що багато дітей не тільки що не з'асимілювалися в чужинецькому морі у Франції, але що більше, в своєму репертуарі володіли поважною скількістю українських пісень і деклямацій. Матері просили, щоб вже при цій нагоді зачати підготовку дітей до врочистого св. Причастя, на що я погодився. До дому посходилися теж зацікавлені французи й француженки з сусідства, що дуже милувалися красою українських пісенних арій, як теж сердечністю настрою, що панував поміж нами.

3. Від 8-15 липня: в цьому часі відвідав я монастирі О.О. Редемптористів у Бельгії, де пробувають знайомі мені редемптористи, Бельгійці або Українці, що працюють для Українського робітництва й еміграції в Бельгії. Мушу з радістю признати, що Отці Бельгійці, хоч воєнна заверюха викинула їх із дорогої їм України, дальше ревно працюють для добра Українського Народу в усіх місцевостях, де вони знаходяться; що неділі служать співану Літургію для наших земляків, влаштовують замкнені реколєкції для десяток і сотень наших емігрантів, тощо. Це заобсервував я у Брюселі, Лювені, Лієж, Намюр, і т. д.

о. **Б. Курилас** Ч. Н. І.

Imprimerie E. Gelezniakoff, 51, rue Van Campenhout, Bruxelles 4

ЧИТАЧІ

Поможіть нам видавати цей духовний місячник для скитальців в Европі !

А ви це можете так легко зробити ! Маленька жертва на це вистарчить. Зробіть її сейчас, і негайно, а поможете собі й другим ! Ще нині вишліть її почтою разом з Вашим іменем на слідуючу адресу :

R. P. J. DE WEERDT
26, Voskenslaan, GENT

Або пішліть Вашу поміч почтовим чеком :

C. Ch. P. 4156.33
J. DE WEERDT, 26, Voskenslaan, GENT

Адміністрація „Голосу Христа Чоловіколюбця" рівнож радо принимає ріжні добровільні пожертви на підтримання часопису. Всі добровільні датки будуть зазначені з подякою в нашому місячникові.

Щедрому Бог дає !

ЛИСТОПАД.Ч.V.
1 - XI - 1946

Голос Христа Чоловіколюбця

DE STEM VAN CHRISTUS MENSCHENMINNAAR
Maandblad

LA VOIX DU CHRIST AMI DES HOMMES
Revue mensuelle

ХТО З БОГОМ, З ТИМ БОГ.

РЕДАКЦІЯ :
R. P. M. HERMANIUK, 97, Brabançonnestraat, LEUVEN

АДМІНІСТРАЦІЯ :
R. P. J. DE WEERDT, 26, Voskenslaan, GENT
C. C. P. Nº 4156.33

За позволенням церковних властей.
Avec l'approbation des autorités ecclésiastiques.
Met kerkelijke goedkeuring.

BIBLIOTHECA ALFONSIANA
Brabançonnestraat 97, LEUVEN
(Belgium)

ГОЛОС ХРИСТА ЧОЛОВІКОЛЮБЦЯ

ДУХОВНИЙ МІСЯЧНИК

Число 5. **Листопад 1946 р.**

В дволітню річницю смерти Митрополита Шептицького

Минає два роки від хвилі як великий Пастир і Провідник Українського народу, Велитень духа й любови, блаженної памяти Митрополит Кир Андрей Шептицький, хоч сильний на дусі, але зруйнований на тілі, попращався із цим світом і відійшов до вічности. Минає два роки як княжий город Льва пращав в останнє свого найбільшого горожанина, свого найсвітлішого Владику, свого Щедрого Мецената, свого заззятого оборонця. Минає два роки, як весь український на-

род, зранений брутальною жадобою нацизму, загрожений жорстоким і холодним комунізмом, зі сльозами в очах хилився над домовиною свого улюбленого батька свого могучого оборонця, свого незрівнаного вожда...

Минає два роки, і лише два роки, але які ж вони пересяклі трагедією українського народу! З них немов стікає свіжа гаряча кров нашої церкви, нашого народу. Кожній їхній день, кожна їхня хвилина неначе дихає болем і муче-

ництвом наших братів. Наша Церква дійшла до темної катакомби, наші вірні розбіглись по лісах. Наші храми замовкли, наші села, міста опустіли. Наші Владики страждають по тяжких тюрмах, наше духовенство мучиться по концентраційних таборах. А в городі Льва, в городі Кир Андрея засіли чужі володарі..

В цю другу річницю, в цю зворушливу хвилю нашоі історії, звернім наші очі до нашого Божественного Спасителя, до Його великого Слуги а нашого Пастиря Митрополита Андрея, та просім у них помочі, опіки й радісного Воскресення для нашого многострадального народу.

о. М. Германюк, Ч. Н. І.

Позвольте їм прийти до мене

БАЖАЄТЕ ЩАСТЯ? Я Є ЩАСТЯМ!

Хто з батьків не хотівби як найкраще виховати своєї дитини? Хто з батьків не хотівби бачити своєї дитини вдоволеною, веселою, щасливою людиною? Хто з батьків не хотівби, щоби його дитина була чесним та хосенним членом суспільности? А все це залежить тільки від вас, батьки.

Здорові батьки приводять на світ здорових дітей. Лікарські досліди виказують, що не тільки подібність у будові тіла одідичують діти по батьках, але навіть цю саму групу крови і цю саму склонність чи відпорність на різні недуги. Психольогічні досліди виказали, що діти одідичують по батьках їхню вдачу, їхні здібности та уподобання, їхні психічні прикмети. Педагогія виказує, що вихованням можна уформувати душу людини після вподоби виховника, а принайменше надати напрям житті людини. Батьки дали життя своїй дитині, обдарували її своїм власним фізіольогічним та психічним приданим. Батьки є виховниками своєї дитини, спрямовують її душу по своїй найкращій спроможності та волі. Які батьки, такі діти. Молоді люди, що задумують подружитися, мусять до цього діла приступати з думкою про майбутнє покоління. Якщо фізіольогічне каліцтво і склонности організму відстрашують від подружжя, щоби не приводити на світ нових хворих та калік, о скільки більше відстрашувати нас повинно духове каліцтво, злі склонности та привички, які стали другою натурою даноі людини, скошлявили та викрутили її душу. Ці всі духові недомагання одідичать діти, а батьки своїм впливом ще закріплять їх в душах своїх дітей. Виховаються кадри нових духових хворих і калік. Першзавсе треба привести себе до повного духового здоровля, а опісля думати про подружжя.

Найкращим ліком на всі недомагання душі це сильна воля та невідкличная постанова. Треба вміти застановитися над станом власної душі, треба вміти її проаналізувати і осудити. Треба відкинути всякі оправдання на власну оборону як нпр. : це вже моя вдача, я вже такий вродився, я нервовий, обставини змушують мене до цього і т. п. Брак сильної волі, це теж духова неміч, яку треба систематично лікувати.

Лікар психіятр лікує психічні недуги фізіольогічного характеру, нервові захитання і т. п. Але є психічні недуги, яких лікар не узнає недугами. Ці недуги це брак вразливости совісти, викривлення найніжніших психічних чинностей а саме шляхотних почувань. Чи буде лікар психіятр лікувати людину тому, що вона ненавидить ближнього, або тому, що скривдила сироту, або тому, що зрадила свій нарід ? Чи буде лікар психіятр лікувати людину, яка не узнає законів моралі, яка не признає ніяких святостей та вищостей понад свій розум ? Такі недуги треба лікувати самому під умілою кермою духовного провідника. Так, як з повним довірям віддаємо себе і своїх найблищих опіці домашнього лікаря, так само з повним довірям віддаємо себе і своїх найблищих свойому провідникові. Нехай він знає усі тайни і переживання твоєї душі і твоїх найблищих. Він поведе вас прямою дорогою, він вилікує всі недомагання та скошлявлення, відкине все рахітичне з вашої душі.

Хто хоче виховати добре свої діти, мусить найперше перевиховати себе. Виховання своїх дітей зачинай від себе самого ще тоді, коли твої діти ще не побачили денного світла. До виховання дітей треба бути підготованним і готовим. Перекуй та загартуй свою душу. Позволь, щоби любов заволоділа нею. Там де є любов, не буде місця злому. Любов Бога, любов Батьківщини, любов ближнього, любов у подружжю, батьківська любов, — не позволять тобі на відхилення на ліво. Вона увійде в кров і кість твою і твоїх нащадків. Тоді будеш певний, що твої внуки та правнуки дістануть від тебе в придане тонкість совісти та шляхотність почувань. Будеш тоді сам щасливою людиною. Щасливою навіть в стражданнях. Будеш тоді готовий взяти на себе відповідальність за виховання твоїх дітей. Краще привязати собі млинський камінь до шиї та вкинутися в море, чим зле виховати дитину. Хочете, щоби ваші діти були щасливі ? Навчить їх любити. Позвольте їм прийти до Христа. Христос сказав : Бажаєш щастя? Я є щастям ! Бажаєш спокою ? Я є спокоєм ! Я є милосердям і любовю.

Іванна Петрів.

Місяць жовтень — місяць книжки

Добрий звичай, добра традиція даного народа це його добра слава. Ми Українці, хоч народ бездержавний, битий недолею вже через довгий, довгий час, маємо однак у собі добрі звичаї, добрі традиції та й добру славу. Та замало є це сказати, або повторяти, що ми це маємо. Слова без практичних діл є пусті. Якщо ми вже щось осягнули, то мусимо щораз старатися його поправити і удосконалити, а вже ніколи не залишити в занепад чи прямо з байдужности занедбати. Набуті прикмети, чи традиції, народ має їх плекати і розвивати, і за розбиток їх чи занедбання він несе відвічальність перед грядучим поколінням.

Нині, на часі є пригадати собі нам одну гарну традицію яка прекрасно розвивалася в нас перед війною на рідних землях. Ця традиція це „місяць книжки", якій є посвячений місяць жовтень. Посвячення окремого часу для книжки Українського народа, це може одно з найкращих його культурних змагань. Наш народ зрозумів як слід значіння рідної, доброї книжки. Для Українців на чужині, добра, рідна рідна сторона, така нам дорога і люба; рідна книжка, це рідна сторона, така нам дорога ілюба; рідна книжка, це частина батьківщини — України, якої другої на світі не має. Рідна книжка, це рідна наша хата, де ми родилися; рідна книжка, це рідна і найкраща мова, котрої нас мама вчила; добра рідна книжка, це ніким непоборима сила, що вчила; добра рідна книжка, це ніким непоборима сила що нас сильно і нерозривно вяже з Батьківщиною; рідна книжка, це любов що горить невгасаючим вогнем до України; рідна книжка, це учитель, котрий учить як треба сповняти обовязки супроти Бога, вітчини й ближніх та як їх любити. Рідна книжка розказує правдиву історію України, про її славу, її героїв і чини наших предків. Рідна книжка, це найвірніший приятель людини, тим більше на чужині, котрий нікого не зрадив і не зрадить. Рідна книжка, це охорона перед винародовленням, головно молодого покоління на чужині. Якжеж може хтось сказати що є Українцем, що любить Україну, рідну мову, рідну пісню, якщо не читає рідної книжки, якщо не хоче відложити дрібного гроша, бодай раз на рік на рідну книжку?

А рідна книжка це **добра** книжка. Добра книжка, це неоцінений скарб мудрости. Добра книжка це вічне джерело любови до Бога, Батьківщини й ближнього. Хтож без книжки став розумним чоловіком? Хтож набрався зла або нещастя через **читання добрих** книжок? Без книжки немає розуму. ні знання, ні добробуту. Вартість доброї книжки Український нарід добре зрозумів та її шанує. Хтож має таку

гарну пословицю про книжку як ми? — „Мовчить, а сто дурнів навчить”.

Іван Франко нам сказав найкраще і найвірніще про книжку:

„Книги — морська глибина,
Хто в них пірне аж до дна,
Той хоч трудів мав досить,
Дивні перли виносить”.

Український нарід зрозумів добре значіння і вартість доброї, рідної книжки і тому зазначив цей прикметник „добра” щоб відрізнити її від поняття злої книжки. Бо **„зла” книжка це нещастя, руїна і загибіль.** Хто дався потягнути у вир злих хоч рідних книжок, цей є втрачений і для Бога і для Батьківщини. Як великим нещастям для людини є зла книжка, це зрозуміла найкраще св. Церква, що заборонила в своїй шестій заповіді: „злих книжок і часописів не читати”.

Добра книжка дає людям скарб, богатство, котрого вода не забере, вогонь не спалить, ні злодій не вкраде. Така добра книжка богато не коштує, а так дуже богато дає. Треба памятати про книжку ще одну і найважніщу річ, що скількість і якість рідної книжки є в культурному світі мірилом позему культури даного народа. Загал суспільности мусить збудити і витворити попит за рідною книжкою. **Покупці мусять піддержати творців книжок** не лиш морально, але й матеріяльно. Купованням книжок суспільність будить охоту і розмах письменника і видавця, будить тим самим творчість до кращих обсягів. Таким чином суспільність причиняється **ділово** до піднесення творчости рідного письменства. Чим більший попит за книжкою, тим більше видавиць її видає, а тим самим книжка може бути дешевшою.

Дорогі читачі! вірю, що доцінюючи вартість рідної доброї книжки не відмовитесь у тому році від **громадянського** обовязку купити собі принайменше одну рідну книжку.

Інж. Ст. Симко.

Отче наш...

Червень 1940 року. Сіножати ріжноколоровими квітами парфумували кришталеве повітрія. Задушлива червнева ніч дихала аромами піль та левад.

Коло Пириней, на побережю Середземного моря, сіроватою смугою зарисовувався концентраційний табор. Спокійне, синяве плесо морських вод грало гармонійно з блакиттю неба, сірими пісками та блискучими шпилями гір. Невидимі руки Творця сипали всюди чар...

У таборі 5.000 людей. Богато хворих. Тижнями лежать вони у бараках на голій землі без відповідного харчу, лікарського догляду та потихоньку переносяться у вічність. Здорові, з виснудло-розпуклими лицями, як позагробові фантоми, сновидаються по таборі, або лежать непорушно цілими годинами.

Радість у таборі! З воскових облич проблискує надія. Таборова влада дозволила на спільну молитву... розлетілась чутка між бараками та в бараках.

У неділю, коло 10 години, на підвищеному місці, коло престола з Розпятям видніла вихудла постать монаха. Кругом маса народу. Хворі, здорові, діти, юнаки, дорослі, вірючі та безвірки. Небесна блакит без хмаринки звелась над головами вірних бездонною банею. Словами повними віри, проповідник пригадував життя Христа, Його науку, любов Бога та ближнього. Кругом мертва тиша. Кождий, зі запертим віддихом, слухав цілющих слів. Священник клякнув і всі, як один, повторяли за ним ОТЧЕ НАШ... Черти лиць стали лагідні, а у безвірків сльози скапували горошком. Кожде слово молитви летіло прямісенько у небеси звори.

Скінчили. Ніхто не поворохнувся... Думки линули далеко в гору... Веселе сонечко перлинками робило сльози, золочучи сіро-жовті піски...

Жан де Горал.

МОЛИТВА ДО ПРЕЧИСТОЇ ДІВИ МАРІЇ.

Маріє, встався за нами!
Коли життя значиться нам хрестами!
Коли для нас трівоги дні настануть,
Коли з очей нам сльози горя кануть,
А шлях життя застелиться тернями,
Маріє, помічнице наша, встався над нами!

Маріє, зглянься над нами!
Коли терпіння наші є терпіння днями,
Коли уляжемо важким недугам,
Коли смерть грозить нашим рідним другам,
Коли останемося сиротами,
Маріє, порадниці наша, зляньcя над нами.

Маріє, встався за нами,
Коли душа упаде під гріхами,
Коли не смієм, світом позабуті,
Молити Бога грішними устами,
Маріє, заступнице наша, встався за нами!

Чи ученик більший за учителя?

Поїзд мчав з Парижа на північ. На одній станиці, у вагон 2-ої класи, ввійшов молодий пан. В купе він спостеріг одного старшого подорожного, який не звертаючи на нього уваги, дальше собі про себе шептав. З початку, молодий пан нічого не говорив, а лише дивився через вікно. Потім йому захотілося говорити, він приблизився до незнаного подорожного і запримітив що цей молиться, перебираючи чотки. Молодий пан був скрайно здивований. „Ви молитеся... на чотках? запитав він.

— „Так", відповів спокійно незнакомий.

— „Ну, як ви можете робити таке глупство? Це прямо неймовірне, що ви, мущина, молитеся... І то ще в поїзді!

— „Не знаю чому!.."

— Я бачу, що ви інтелігент. А щоб французький інтелігент в нашому поступовому столітті ще так поступав як темний бретонський хлоп, знаєте, я цього не розумію!.."

— „Може бути. Про мене, признаюся вам отверто, я не бачу в цьому нічого противного поступові". — скромно відповів старший. — „Позвольте мені однак докінчити молитву. Опісля ми можемо продовжати нашу розмову, якщо цього собі бажаєте".

— „Прошу дуже".

Старший пан знова вглубився в молитву. Потім, з пошаною сховав чотки до кишені, звернувся до молодого і сказав:

— „Ви сказали, що це противорічеве..."

Молодий пан не дав докінчити. „Ви видко не вчилися біольогії, живо відказав він. Як добре знаю цю науку; біольогія має велику будучність. Можу вас запевнити, що в парі із фізикою й хемією вона заступить релігію, або як хочете, Бога. Будучи інтелігентом, ви повинні це знати. Ось чому не виходжу з дива!"

— Чи ви так дійсно думаєте?" відізвався незнакомий, із сумнівом в голосі.

— „Без жадного сумніву! Чи ви, що небудь чули про великого Пастер'я?". Старший кивнув головою.

— „Той чоловік прямо чуда робить! Повторяю вам, ми зробимо скору розправу з питанням будучого життя. Помаленько біблійні байки зникнуть!.."

— Позвольте", перебив йому старший чоловік. „Я дуже добре знаю особисто Пастер'я... мабуть ліпше як ви. Но якщо це, що ви кажете є правда, то ви знаєте більше від самого Пастер'я".

Поїзд якраз під'їзжав до станиці, на якій молодий пан мав висідати.

— „Позвольте, сказав він до незнакомого. Ви кажете,

що ви особисто знаєте Пастер'я. В такім случаю я вас просивби мене з ним познакомити. Ви живете напевно в Парижі?"

— „Так, як і він!"

„Чи не мігби я вас колись відвідати?"

— „Прошу дуже!"

— "Простіть, а як ваше імя?„

— „Пастер..."

II. СЕРЕД УКРАЇНСЬКИХ ШАХТЯРІВ У ПІВНІЧНІЙ ФРАНЦІЇ.

4. Від 18-20 липня: підготовка недільної Литургії в Лабурс, департаменті Па-де-Калє. Впродовж трьох днів відвідував я сімї укр. вуглекопів у місцевостях: Бетюн, Беврі, Сайї, Лабурс та Най. Загал тутешніх вуглекопів можна-б поділити на три категорії: 1. Тих, що міцно держаться своєї Церкви й Народу та можуть послужити за приклад для інших місцевостей. 2. Частина таких, що за недостачею сильної волі підпали під вплив чужого середовища і бодай їх діти виглядають одинично вже пропащі для нас. 3. Ті, що досі вагалися на яку то ногу статиб їм, але під цю пору звертаються на правий шлях. Ставлення місцевого французького священика теж дуже приязне. Усюди дуже радо приймали наші земляки з рук священика образки та медалики Божої Матері Неустанної Помочі. Люди скрізь питають за укр. молитовниками, часописами та книжками. На цьому місці прохаю адміністрації усіх укр. видавництв в Европі та поза Океаном, щоб на адресу: Ліль, 13, вул. Прінсесс, присилали свої часописі й видання, а я ширитиму їх серед народу.

о. Богдан Курилас, Ч. Н. І.

З ЦЕРКВИ Й ЗІ СВІТУ.

Америка. О. Данило Іванцьо з Клівленд Огайо зіставив іменований Епископом-Помічником для Преосв. Василя Такача, Епископа Пітсбурґської дієцезії для Закарпатських Українців Злучених Держав. О. Іванцьо народився 30 марта 1908 в Ясіні. По укінченні філософічних студій в Українському Семинарі в Римі, о. Іванцьо перебував чотири роки в греко-католицькій семинарії в Ужгороді. Висвячений на священика 30 вересня 1934, в церкві св. Миколая в Микесспорт, Па., він студіював право на Університеті в Мінозета. Останніми часами, о. Іванцьо був парохом церкви Преч. Діви Марії в Клівленд. Редакція „Голосу Христа Чоловіколюбця" радіє цею вісткою і складає на цьому місці новому Владиці найсердечніщі побажання.

Imprimerie E. Gelezniakoff, 51, rue Van Campenhout, Bruxelles 4

ГРУДЕНЬ Ч. VI.
1 - XII - 1946

ГОЛОС ХРИСТА ЧОЛОВІКОЛЮБЦА

DE STEM VAN CHRISTUS MENSCHENMINNAAR

LA VOIX DU CHRIST AMI DES HOMMES

Maandblad

Revue mensuelle

ХТО З БОГОМ, З ТИМ БОГ.

РЕДАКЦІЯ :

R. P. M. HERMANIUK, 97, Brabançonnestraat, LEUVEN

АДМІНІСТРАЦІЯ :

R. P. J. DE WEERDT, 26, Voskenslaan, GENT

C. C. P. N° 4156.33

За позволенням церковних властей.

Avec l'approbation des autorités ecclésiastiques.

Met kerkelijke goedkeuring.

BIBLIOTHECA ALFONSIANA

Brabançonnestraat 97, LEUVEN

(Belgium)

ГОЛОС ХРИСТА ЧОЛОВІКОЛЮБЦЯ
ДУХОВНИЙ МІСЯЧНИК
Число 6. **Грудень 1946 р.**

Патріотизм і політика

Що це патріотизм? Патріотизм це свідома й розумна любов своєї вітчини. А вітчина, це свій нарід і своя земля, своя мова й своя пісня, своя історія і свої обичаї. Це перший усміх і остання сльоза, перший поцілунок і останнє благословення нашої, одинокої на світі, матери. Це перша наука й остання порада, перше гартування й остання підпора на шляху життя нашого батька. Це чародійні звуки матірної пісні й незрівнана мягкість матірної мови. Це та церква, де вперше ми чули відкриті перед Богом душі, де вперше ми стрінулись з Евхаристійним Ісусом, який тихо й незамітно говорив нам про те, чого Він від нас в житті бажає. Це ті села й міста, ці ліси й поля, ці ріки й шляхи, ці гори й яри, де звучить наша мова, де ллється наша пісня, де паде гарячий наш піт, де змішалася із землею кров наших батьків... Це наше минуле та його герої, наші князі й наші гетьмани, наші лицарі й наші творці штуки й науки.

Це все, це наша вітчина, яка не є нічим іншим, як тим фізичним і передовсім духовним кліматом, де по волі Всевишнього, ми найлекше й найуспішніше можемо діпняти нашої цілі, цілі людини, громадянина й слуги Божого. Це те все, де ми найкраще думаємо, найліпше говоримо, найсовершеніще відчуваємо, найлекше творимо. Це те, без чого наша думка є тяжка, наша мова тверда, наша пісня суха, наша творчість мертва.

Це все, це наша вітчина. А розумна й гаряча любов цього всього, це патріотизм, це правдивий патріотизм. Тому **патріотом** повинен буту **кожний чоловік;** бо кожна людина є морально обовязана любити й шанувати, а в потребі, й боронити цього всього, що є її рідне, близьке, та становить до певної міри частину її особи, її життя. Так зрозумілий патріотизм є великою християнською чеснотою, та й милий Богові. Всі великі пророки Старого Завіта : Мойсей, Ісая, Еремія, були великими патріотами. Сам Ісус Христос, Син Божий, гарячо любив свій край, свій нарід, свою вітчину. Всі великі його ученики : святі Василії Великі, святі Августини, святі Володимири, були святими й заразом великими патріотами. А в останніх часах, стояла перед світом велика постать нашого Митрополита Андрея Шптицького, який був великим мужем Церкви й рівночасно великими патріотом.

І тому чеснота патріотизму, так як і всі інші чесноти, обовязує всіх завжди й всюди, так на рідних землях, як і на чужині; в часі мира і в часі війни; в хвилі щасття і в хвилі горя... Кожний повинен любити, шанувати й гідно представляти свій нарід і свій край, свою Церкву й свою мову, свою пісню і свою культуру. Кожний повинен боронити прав свойого народу, його змагань і його і ідеялів. Кожний повинен доложити всіх з'усиль, щоб в цілости зберегти й якнайвище піднести всі національні цінності свойого народу. Бо ці цінності є витвором і висловом душі даного нроду і як такі, вони є частиною богацтва людської культури, одним з конечних голосів вселюдської пісні, одним віддихом вселюдської душі в свойому змаганні до Бога. Як такі, вони є бажані Богом, благословенні Його Добротою, а їхні оборонці винагороджені Його справедливістю.

Любов вітчини повинна бути сильною, динамічною, але умірковановою й розумною. Бо як всюди, так і тут, пересада є блудом, а отже і злом. Перецінювання цих річей понад душу, понад Церкву й понад Бога є моральним злом, є проступком і гріхом. Бо це все є підпорядковане душі і має служити її як **середник** в її змаганні до Бога. Все це є добре, святе, о скільки воно позволяє людині розвинути всі свої потенціяли, здібності тіла й душі, зреалізувати якнайкраще свою ціль людини, громадянина й сина Всевишнього.

Так зрозумілий патріотизм є **чеснотою і обовязує всіх.** Цим він ріжниться від **політики,** яка сама собою не є чеснотою і послідовно не обовязує всіх.

Політика це **професія,** якої першим і одиноким завданням є зрозуміти духові й матеріяльні сили свойого народу та знайти таку форму суспільного й громадського ладу, яка найліпше й найуспішніще дозволилаб йому виявити всі свої здібності, та далаб кожному якнайбільші можності розвинутися духово й матеріяльно. Політика, це покликання на мужа-державника, як є покликання на лікаря, правника, інженера, професора. Може отже ним бути тільки людина, яка дійсно має до цього відповідні здібності, та відповідне приготування. А ці здібності мусять бути дуже великі та приготовання грунтовне й випробоване... Бо якщо вмілість бути духовним провідником одної людини вже уважається „штукою штук", то тим більшою „штукою штук" є вміти кермувати, провадити цілим народом. А братися до цього великого й тяжкого в наслідки звання без відповідних здібностей та зрілого підготування є громадським злочином, та потягає за собою страшну відповідальність... Тому політикою повинні заниматися тільки фахівці, себто **добрі патріоти** та люди з **дійсним політичним покликанням,** та **політичною дозрілою формацією.**

Наш Український Народ, що до цеї точки, не може

нажаль чванитись великими постятями своїх політиків. Він має своїх великих патріотів, своїх лицарів - героїв, своїх вчених і мистців, своїх педагогів і фахівців, але своїх великих політиків він нажаль не має. Богато з них тільки тому уважали себе покликаними до цього звання, що вони любили Україну. А інші знова тільки тому, що ненавиділи Росію та Польщу. А ще інші, забувши, що їхня політика має бути на услугах народу, взивали нарід служити їхнім ідеям. А ще інші, в політичній боротьбі між собою, так перенялись обороною своїх доктрин, що в міжчасі забули про народ, та замість його вчити праці, згоди, змагання до ідеалу, вони його вчили своїм приміром тільки роздору, сварки, та взаїмного поборювання. Таким чином і вони показались незрілими політиками і нарід лишився без проводу.

Тому, в нинішних, трагічних для нас часах, в хвилі коли наш народ розбитий по цілому світі потребує одного сильного й здорового проводу, кожний Українець повинен просити Всевишнього про добрих, здібних провідників.

о. М. Германюк, Ч. Н. І.

Молитва з поміччю медицині

Було це в Франції, 1832 року. Це час раціоналізму й безбожної філософії. Грабя Мале, бувший полковник, а нині священик, лежить в ліжку хворий. Він спокійно очікує свого лікаря, славного на цілу Європу, Рикам'є. Небаром прийшов лікар. Він старанно оглянув хворого, поприятельськи представив йому його стан, та по короткій, але сердечній розмові він вже збирався виходити. Але нараз він щось собі пригадав, положив знова капелюх на столі, встромив руку в кишеню та сказав: — Добре, що я собі пригадав. Я маю до Вас, Отче, одну важну справу.

— Щож такого? — спитав священик.

— Ось вам, Отче, моя вервиця. Її треба направити. — Кажучи це, він з радістю підніс свою вервицю і подав її хворому.

Священик був приємно зворушений. Він, славний, великий Рикам'є, лікар великих князів молиться на вервиці, думав він собі.

— Коли я бачу, продовжав лікар, що моє знання за мале, що не з'умію власними силами рятувати хворого, тоді я удаюся з довірям до Того що все може... Але тому, що я замалий, щоб йти до Нього безпосередньо, я удаюся до Нього дипльоматичною дорогою, я звертаюся тоді до Пречистої Діви Марії і прошу Її щоби Вона вставилась за мною. Тоді я молюся до Неї, відмовляю цю вервицю. А це знаєте, Отче, це легка річ. Коли я їду до хворого, я сиджу собі спокійно в

повозі і відмовляю вервицю, розмовляю з моєю заступницею... Але та вервиця, як ви бачите, Отче, отребує маленької операції. Чи мігби я вас попросити бути так ласкавим мені це зробити..."

Грабя Малє взяв побожно вервицю і обіцяв її направити. По якомусь часі, пан Рикам'є прийшов знова до хворого. Беручи назад свою вервицю, він говорив :

— Це знаєте, Отче, мій дзвінок до неба. Кожня моя молитва, це моя просьба. У людей треба довго чекати при дверях, щоб побачити бажану особу. В небі це лекше. Я дзвоню коли хочу, й сейчас Матір Божа мене слухає і предкладає мою просьбу Свойому Синові. І моя молитва є майже завжди вислухана".

Дорогий читачу, чи й ти не потребуєш чогось просити для себе, для душі й для тіла ? Пречиста Діва Марія радо вислухає твою молитву, тільки молись до Неї часто й з довірям.

о. Ван де Малє, Ч. Н. І.

Митрополит Андрей серед дітвори

(Спомин).

Митрополит вертається зі заслання! Ця радісна вістка сколихнула наші серця на цілій широкій Україні. Пригадую собі як сьогодні непроглядні маси народа, що залягли вулиці Львова від головнго двірця аж по Святоюрський Собор. Ще сьогодні чую грімке „Слава", ще сьогодні бачу в повозі серед моря квітів маєстатичну, імпозантну постать Митрополита. Цієї величної постаті, щиро завидували нам сусіди, чужинці, вороги й невороги.

В одній львівській школі, в якій я тоді працювала, постановили ми разом з батьками влаштувати велике свято повитання нашого Князя Церкви. З захопленням взялися діти до праці. Батьки не жаліли видатків, а вчителі труду, щоби свято було гідне Достойного Гостя. Напередодні свята горячковий рух панував в нашому, нужденному, шкільному будинку. Зі старих, похмурих шкільних кімнат ми вичаровували казкові вітальні, що тонули серед квітів і зелені, вишивок і килимів. Старі, криві, поломані сходи прибрали вид біблійної „ліствиці небесної". По обох боках дівчатка в білих одягах з китицями квітів. Входова брама, це була справжня триюмфальна брама.

В салі, де мало бути повитання гостя, уставили ми дітвору в декоративний орнамент. Білі одяги, віночки квітів на головках, народні костюми, вишивані хлопячі сорочки з червоними стрічками, а посеред цієї дітвори „Страждаюча

Україна" з терневим вінком на голові, в тяжких оковах на руках і великим хрестом на плечах.

Діточі личка та їхні очі сіяли якоюсь неземською, непорочною радістю, а їхні серденька тріпалися в грудях у вижиданні чогось великого.

Їде Митрополит! — І в одну мить запанувала серед соток схвильованих дітей така тишина, що здавалося дзвоном дзвонить. Усі мали крикнути „Слава", коли Митрополит стане на порозі салі. Та коли в дверях зявилася його постать, усім нам на одну мить забракло віддиху в грудях і „Слава" завмерло на устах. Митрополит усміхнувся тим своїм незабутнім, ніжним усміхом Велитня, що додає сили малим і немічним; ми відітхнули свобідно й щойно тоді понеслося грімке „Слава"! Ще довго не уступало наше схвильовання, бо і привіт директора і діточий спів і деклямації, — усе було під знаком схвилювання.

Маленька Оксаночка з першої кляси, виступила з величезною китицею квітів, більшою під неї, з привітальним віршиком, але місто віршика, Оксаночка розплакалася в голос. Митрополит підійшов до неї, взяв її на руки, але дівчинка довший час хлипала і не могла подивитися йому в очі, а коли відважилася, всміхнулася розкішним діточим усміхом і погладила Владику по бороді.

— Подобалася тобі моя борода? запитав Митрополит.

— Мама казала, що Бозя має таку саму бороду — відповіла Оксанка. Всі всміхнулися і перше схвилювання уступило, нерви відпружилися. Сміло, по мужеськи, підійшов з привітом малий семилітній Олесь. Різко, бадьоро виголосив своє слово

— Спасибі тобі, малий козаче! А ти не боїшся моєї бороди? — запитав Митрополит.

— Ні, — сміло відповів Олесь, — я також буду мати таку бороду. — Тепер між дітьми, а Владикою запанувала така дружба, що одні сиділи у нього на колінах, другі пригорталися до нього з усіх сторін, інші поставили перед ним на вколішки та посідали довкруги нього. Старші діти осталися на своїх місцях, а тільки личка горіли їм румянцем, а очка світилися радістю та любовію. В той час апотеоза „Страждальної України" змінилася на „Воскресення в Славі".

Незабутні картини! Незабутні хвилини!

Малий Олесь не діждався такої бороди, згинув в обороні Рідного Краю під Бродами. А Оксанка? Може скитається по світі.

Іванна Петрів.

„Без Порока ти Зачата"

Найбільше свято Богоматері в грудні перед Різдвом Г. Н. І. Х., це Непорочне Її Зачаття. Культ Богоматері Непорочнозачатої сягає своїми початками в глибоку давнину. Вже в старинній і прекрасній своїй молитві „Достойно єсть", Східна Церква називає Пречисту Діву „Непорочною" : „Достойно єсть яко воістину, блажити Тя, Богородицу, Присноблаженную і **Пренепорочную,** Матер Бога нашего..." Англійський богослов Дун - Скот, один з найбільших богословів 13-ого століття, надав цій вірі християнського народу фільозофічну й богословську підставу. Він вияснив іменно, як Пречиста Діва Марія, будучи частиною людського роду і як така підпадаючи під закон первородного гріха, була однак через особливший Божий привілей цілком вільною від цього гріха. І ця свобода від первородного гріха називається якраз Непорочним Зачаттям.

В ширшому начеркові, проблєма первородного гріха і непорочного зачаття представляється ось так : Перший чоловік Адам, праотець людського роду, був сотворений в стані освячаючої ласки. То значить, що крім природних дарів, розуму, волі, чуств, він одержав привілей бути до певної міри рівнож учасником природи самого Бога. Що давало йому право називати себе й бути сином Божим, мати право до неба й право на особливщу поміч Божу. І цей привілей Адам одержав для себе і для всіх своїх нащадків, себто для людського роду.

Але нажаль Адам згрішив. Він переступив заповідь Божу і тим самим відрікся Бога та пішов за сатаною. Він зірвав таким чином цю первісну звязь зі своїм Творцем, та втратив через це свій привілей Божого синівства; він втратив освячаючу ласку, а з нею і право до неба, та право на особливщу Божу поміч. Але як цей привілей був повірений йому, а через нього і всім його нащадкам, так і його страта була стратою для нього, а через нього й для цілого людського роду.

Від цеї отже трагічної в історії людства хвилі, всі нащадки Адама, себто всі люди, мали приходити на світ в стані гріха, себто без освячаючої ласки, втраченої для них їхнім праотцем. І саме цей гріх, це позбавлення Божого синівства, освячаючої ласки, з яким від хвилі гріха першого чоловіка мали приходити на світ всі люди, називається **первородним гріхом;** тому первородним, що він поповнений був яко акт першим чоловіком, нашим прародичем, а перейшов на нас лише, як **наслідок.**

В світлі отже цеї науки, кожний чоловік мав приходити на світ з первородним гріхом. Мала отже з ним прийти на світ рівнож і Пречиста Діва Марія. Але саме тут зайшов виїмок. Ісус Христос, який прийшов якраз, щоби привернути

первісний порядок, поєднати упавшого чоловіка з Богом, привернути йому втрачену ласку Божу, зробив для своєї Матері, одинокої в людському роді, виїмок. Через свої будучі заслуги, Він увільнив Пречисту Діву від цього прокляття, яке тяжило на цілому людстві, і як Бог дав Її свою ласку, ласку Божого синівства так, що вона прийшла на світ без цього гріха. Вона була отже зачатою без гріха, без порока, одним словом **Непорочнозачатою.**

У вияcненні цеї науки дуже заслужився Дун - Скот. Одна побожна легенда оповідає, що одного разу, як він молився в одній церкві в Парижі перед статуєю Преч. Діви Марії, Мати Божа порушилася і склонила легко голову в бік свого ревного оборонця. Такою й остала ця статуя в згаданій каплиці до нині. Це гарна легенда, але вона малює вдячність Цариці неба для свого вірного слуги. Так, годилось, щоб будуча Мати Ісусова, пречудна, найкраща з дівиць, остала без пилинки всякої змази, чиста як сльоза, гарна як райдуга, блескуча як жемчуг самоцвітів, як брилянт! Довгі століття жевріла віра у Непорочне Зачаття Пречистої в Христовій Церкві. Аж 8.XII.1854, Папа Пій IX. у відгомін на ту вікову традицію Церкви, торжественнно проголосив догму про Непорочне Зачаття й на цю памятку установив торжественне свято у католицькій Церкві.

Чотири роки згодом сказала Пречиста Діва до Бернадетти Субіру в Люрд (1858) : „Я є Непорочне Зачаття!" Цими словами виявила Пречиста свою радість і потвердила правду науки Катол. Церкви; потвердила догму, проголошену Папою, потвердила щедрим усміхом своєї ласки нашу віру! Люрд остав місцем чудодійних уздоровлень тисячів невилічимо-хворих і по нинішний день.

Блаженній Катрі Лябуре появилася Пречиста Діва в 1830 р. Катря вмерла в січні 1877 р. 56 літ по її смерти, Кардинал Вердіє наказав ексгумувати її мощі, 21.III.1933 р. Коли відкрито труну Божої слуги, в прияві різних свідків, між ними двох лікарів і комісаря поліції, всі приявні, на вид небіжки наче були ударені громом : тіло блаженної Катрі було наче живе, без сліду розкладу. Лікарі зачали досліди. Один із них відкрив очі померщої. Ще більше диво... очі наче живі... чудові блакитні очі блаженної Катрі; щасливі очі, що бачили й подивляли Пречисту Діву! Чи могли такі очі зігнити? Це ж булоб противенство!... По 56 літах нетлінні остали очі вірної слуги й почитательки Марії!

Задумайся, Український народе! У злиденний час еміграції, де тобі шукати сьогодні помочі, розради й потіхи ? Приготуй своє серце, свою душу, свої діла, своє життя на той мент коли твої очі стануть віч на віч Пречистої! Здери полуду гріха, ненависти, братної незгоди, дезорганізації, духа анархії й бунту зо своїх очей, щоб зір твій чистий міг під-

нятись у небо, до стіп Цариці України, а уста серцем чистим могли заспівати : О Пречиста, покрий нас Твоїм святим омофором!

Грішний слуга Марії.

Готуйте дорогу Господеві!

Шестокрильні лицарі невидимо перебігають край здовж і поперек і звіщають близький прихід нашого безсмертного Царя Слави : „Готуйте дорогу Господеві, кличуть вони; граде святий, украси дім, в якім має родитися Бог". Наближається предвічний Син Божий, щоби збирати пошану й любов для Свойого Вітця та принести з неба людям доброї волі втрачений мир.

Зближаючись, Ісус Христос з'упиниться на порозі кожного серця. Він загляне до нього маєстатичним зором та чекатиме на його сердечне привитання, на горяче запрошення. Він не увійде до нашої душі силою. Він не знасилує нашої свободи, Він лишить її повну відвічальність за добрий або злий ужиток ласки.

При цій нагоді, кожна людина повинна ввійти в себе, та спитати „чи я готовий? Щож Христос знайде в мені?" — При такому запиті, серце в одних являється чудовою святинею де високо полахотить святий жар любови. І це лучається так в серці тихої монахині як скромного робітника, побожної матері, щиро віруючого інтеліґента. Ці серця, хоч завжди готові з'явитися на суд Божий, з таємничим тремтінням вглядають тепер в себе, щоби віддалити від себе те, що може разитиме Царя - чоловіколюбця. Бож Святе Письмо каже що й „праведник сім разів на день паде". — У інших, серце подобає на смітник і на гидке багно. Там, за облудною фасадою зверхніх формальностей, „панує" релігійне недбальство, та загніздилися недобрі гадки, бажання, слова і діла. Незабаром Христос прийде щоби і в їхньому серці відновити своє Царство.

Господь Бог не вочоловічився на це, щоби Свят - Вечір став цікавим документом народнього фолькльору, або водограєм ніжних почувань та плитких емоцій без відгомону в житті, але на те щоби людство освятити і стати. Бог, який нас сотворив без нас, нас не спасе без нас (св. Авґуст). Ми мусимо з Ним співпрацювати, і це солідно, стало й основно. Мало хто на світі бачить страшну потребу загальної переміни; а майже нажаль ніхто не сміє її перевести в життя. Земські реформатори задоволяються смішною латаниною. Їхня праця безпоправно поверховна не доходить до ядра людства та не перетворює серця людини. Може це лишень казка, але оповідають, що мати генерала Ейзенгавера так говорила до свого сина, пращаючи його на війну : „Сину,

памятай, що ти й твої товариші, направите світ не кулеметом, а вашим серцем". — Кожна солідна праця над своїм душевним удосконаленням розпочинається в добрій св. Сповіді, де серце прямо перетворюється.

Св. Доротей (7 стол.) грецький духовний учитель, каже що „Причина всякого замішання, якщо старанно іспитуємося, є в тому, що ніхто себе не обвиновачує". Чоловік є самопоклонником, любується в само - обмані тому що дійсний стан його душі його упокоряє. А такий чоловік не може поправитися. Тайної хвороби ніхто не лічить. Св. Іван Золотоустий називає сумління **книгою,** в якій є зазначені щоденні провини. Господь Бог жадає, щоби кожний християнин вглублявся часто в цю спасенну книгу. Він жадає, щоби з тої книги **правди** грішник в устній сповіді прочитав перед уповажненим священиком принайменше ще не прощені у св. сповіді тяжкі гріхи. Бог, у своїй доброті, не хоче загибелі грішника, а його спасення. Одначе Він прощає лишень тим, які просять прощення у священика у щирій сповіді. „Прийміть Святого Духа, говорив Ісус Христос до Апостолів; кому відпустите гріхи, відпустяться їм, а кому задержите, задержаться" (Йоан. XX-23). Бог прощає, коли покірно визнаємо свої тяжкі гріхи та за них широ жалуємо.

Чи ви знаєте як добрий є Господь Бог у св. Сповіді? Отворіть св. Євангеліє, та читайте притчу про блудного сина; блудний син признався до великого злочину. А Батько притиснув його до свойого серця, та сказав привести музику, принести шовкову одіж та блискуче обувя, заколоти однорочне теля, та приготовити великий пир. Перед земським трибуналом, оскарження та сконстатування вини потягає за собою смерть, а „перед Божім — вінець" каже з подивом св. Іван Золотоустий. Якщо ми лише щиро жалуємо, Бог прощає гріхи, та рівночасно вічні кари, на які грішник своїм негідним поведенням собі заслужив. Бог віддає освячуючу ласку, яка дає пашпорт на вічне небо, а який грішник згірдливо від себе відкинув. Бог віддає рівнож всі заслуги, себто ввесь духовний капітал, який чоловік перед своїм гріхом зібрав був через добрі діла, а який за ганебну хвилеву розкіш запропастив. Крім цього, Він додає свіжих сил, щоби на будуче лекше йти дорогою дітей Божих. Так, Свята Сповідь є пропастю Божого Милосердя.

ПРОСТУЙТЕ ДОРОГИ ГОСПОДЕВІ! Свята Сповідь є одна з найчудніщих дарів Божих : той одержить прощення, хто його просить. Мати Божа, дай нашим дорогим скитальцям ласку ревної св. Сповіди. А вони, хоч на чужині, співатимуть з радістю : „З нами Бог, разумійте, язици..."

о. **К. Більке,** Ч. Н. І.

ВИДАВНИЦТВО ОО. РЕДЕМПТОРИСТІВ В ЛЮВЕНІ

BIBLIOTHECA ALFONSIANA

вже видало або має під друком слідуючі Українські книжки :

1). **Ю. Гірняк, „Малий Катехизм"** — 2-е вид. . . . 15 фр.
Це коротке, ясне й для всіх доступне пояснення св. католицької віри та її духовних практик.

2). **о. К. Більке, Ч. Н. І., Молитвеник „НАША ЖЕРТВА"**
Це перший молитвеник для Українців на чужині. Він містить, крім різних молитов, Акафісту Матери Божої Неустанної Помочи, гарних розважань, нашу Службу Божу в старославянській і українській мові, разом з молитвами священика, а також і Латинську Службу Божу, в латинській і українській мові, для тих українців які ніколи не мають змоги бути на українських Богослуженнях.

3). **св. Альфонс де Лігорі, Ч. Н. І., „Як годитися з волею Божою"** — **2-е вид.**
Прекрасна й глубока наука про християнське зрозуміння бігу нашого життя.

4). **о. Й. Схрейверс, Ч. Н. І., „Моя небесна ненька"** — 2-е вид.
Ця книжечка, це вислів ніжної набожности до Пречистої Діви Марії, нашої Цариці й нашої Матери.

5). **о. Й. Схрейверс, Ч. Н. І., „Ісусе люблю Тебе"** — 2-е вид.
Це вислів сильної й мужеської любови до Ісуса Христа, нашого Божественного Спасителя і нашого найліпшого приятеля.

6). **о. Й. Схрейверс, Ч. Н. І., „Як сповідатися"** — 2-е вид.
В цій книжечці читач знайде все потрібне до ревної й святої сповіди.

7). **о. Бодієн, Ч. Н. І., „Приготовання на смерть"** — 2-е вид.
Маленьку цю книжечку повинен перечитати хоч раз в житті кожний християнин, щоби знати як жити й як умирати.

Всі ці книжки можна замовляти на слідуючу адресу :

BIBLIOTHECA ALFONSIANA, Brabançonnestr. 97
LEUVEN (Belgium).

ЛЮТИЙ Ч. VIII.
1 - II - 1947

ГОЛОС ХРИСТА ЧОЛОВІКОЛЮБЦЯ

DE STEM VAN CHRISTUS MENSCHENMINNAAR

LA VOIX DU CHRIST AMI DES HOMMES

Maandblad

Revue mensuelle

ХТО З БОГОМ, З ТИМ БОГ.

РЕДАКЦІЯ :
R. P. M. HERMANIUK, 97, Brabançonnestraat, LEUVEN

АДМІНІСТРАЦІЯ :
R. P. J. DE WEERDT, 26, Voskenslaan, GENT
C. C. P. № 4156.33

За позволенням церковних властей.
Avec l'approbation des autorités ecclésiastiques.
Met kerkelijke goedkeuring.

BIBLIOTHECA ALFONSIANA
Brabançonnestraat 97, LEUVEN
(Belgium)

ГОЛОС ХРИСТА ЧОЛОВІКОЛЮБЦЯ

ДУХОВНИЙ МІСЯЧНИК

Число 8 Лютий 1947

АПОСТОЛЬСЬКИЙ ВІЗИТАТОР

для Українців католиків і Білорусинів у Західній Европі, ЇХ ЕКСЦЕЛЕНЦІЯ ПРЕОСВЯЩЕННИЙ КИР

ІВАН БУЧКО

на візитації між Українцями в Західній Европі.

Дня 15 жовтня 1946, Свята Конгрегація для Східньої Церкви іменувала Їх Ексцеленцію Преосвященного Кир Івана Бучка, Апостольським Візитатором для всіх Українців католиків і Білорусинів у Західній Европі себто в Італії, Еспанії, Португалії, Швайцарії, Франції, Англії, Ірляндії, Бельгії, Голяндії, Данії й Люксембургу.

Новий Візитатор одержав на всі ці краї **персональну епископську юрисдикцію,** то значить звязану лише з вище означеними особами у всіх цих краях, а не з територією повище названих держав. Таким чином, він стає Епископом-Ординарієм для всіх Українців католиків і Білорусинів у Західній Европі, зі всіми властями й правами, які може лише мати Епископ, який має повірених собі вірних, а не має своєї власної дієцезії. Через цей важний акт Святої Конгрегації, Українці католики в Західній Европі одержали свого власного Епископа, Свого Пастиря, свою власну Церкву, свою власну духовну опіку. Тому ми витаємо з радістю цей великий день і просимо у Всевишнього благословити дорогу нам особу й апостольську працю нашого нового Владики.

Новий Візитатор розпочав активно організацію нашої Церкви. Для більше безпосередної опіки над нашими вірними в Італії, він іменував там своїм делегатом ревного апостола Впр. О. Миськова, Ч. С. В. В.

В місяці грудні, Преосвященний Кир Іван відвідав наших скитальців у Швайцарії, а відтак у Франції, де 24 і 25 грудня 1946 р. був торжественно повитаний українською громадою в Метці. В січні 1947, наш Візитатор вже був в Англії, де з организував дві душпастирські станиці: в Менчестер і в Лондоні. У Менчестер англійські духовні власти дуже симпатично віднеслися до проєкту створення в цьому місті нашої парохії, та відступили Українцям для цеї цілі Церкву Св. Чада. На Різдво Христове, 7 січня 1947, наша українська кольонія в Менчестер вже мала там свою Службу Божу, на яку прибуло 120 українських жовнірів з польської армії. На Службі Божій був присутний рівнож

Преосвящений Маршаль. Українським парохом в Менчестер став іменований о. Ст. Колянковський.

Дня 19 січня 1947, Преосвящений вже знова є у Франції, в місті Ліль, де посвячує для тутешньої української громади Церкву, дар Французьких католиків. Їх Еміненція Кардинал Лієнар подарував при цій нагоді нашій церкві в Ліль прекрасний іконостас.

Дня 21 січня 1947, Їх Єксцеленція є вже в Бельгії. Безпосередньо по свойому приїзді на терен Бельгії, наш Високодостойний гість є принятий Їх Єкселенцією Монсіньором Ф. Ченто, Апост. Нунцієм в Брюселі. Слідуючого дня, Преосвященний Кир Іван відвідує Їх Еміненцію Кардинала Ер. Ван Руя, Примата Бельгії. Цьогож дня, радісно витали нашого Візитатора Сестри Редемптористки в Малін, та Українські сестри в Дейнзе. На другий день, 23 січня, Преосвящений відвідав в товаристві Всеч. О. Мітрата Перрідона й Впр. О. Ван де Малє Ч. Н. І. Голяндію, де рівнож є досить поважне число наших скитальців.

Дня 26 січня, велике свято й приняття Високодостойного Візитатора в Лієжі, в Бельгії. О 10-ій годині рано, в церкві оо. Редемптористів Архієрейська Служба Божа в сослуженні укр. греко-католицького духовенства в Бельгії. Церква була виповнена українськими і бельгійськими вірними. Гарно співав на Архієрейській Службі Божій молодий хор нашої української громади в Лієжі. По Службі Божій, наш Владика промовив до своїх вірних, де коротко й ясно представив їм трагічне положення нашої Церкви та нашого народу. По обіді, Преосвященний був запрошений на малий концерт. Відтак около 4 год. всі присутні Отці - душпастирі зібрались з Преосвященним на малий Соборчик. По молитві й короткому вступі, Преосвящ. з'ясував присутним своє завдання і свої власти Апост. Візитатора, та вияснив Всеч. ОО. теперішнє канонічне положення наших вірних в краях, які підлягають його юрисдикції. Відносно Бельгії, Голяндії й Данії, Преосвященний основував на ці три краї одну Українську Греко-католицьку Місію, та іменував її настоятелем, та своїм делегатом Впр. О. Ван де Малє, Ч. Н. І. Силою цього рішення, всі наші вірні цих країв підлягають тепер юрисдикції Їх Ексц. Преосв. Кир Івана, та його делегата. Наші душпастирські станиці, мають від тепер право провадити незалежно всі акти звязані зі життям парохії. Вони также мають право провадити всі свої метрики.

З Лієжа, Преосвященний поїхав через Голяндію до Данії. В Копенгазі він відвідав наших скитальців, які там жиють в таборі немаючи право шукати собі незалежної праці. Між нашими скитальцями в Данії є лише один наш священик.

В неділю, 2 лютого, витала Преосвященного наша кольонія в Брюселі, в Бельгії. О 10 год., в церкві О.О. Редемп-

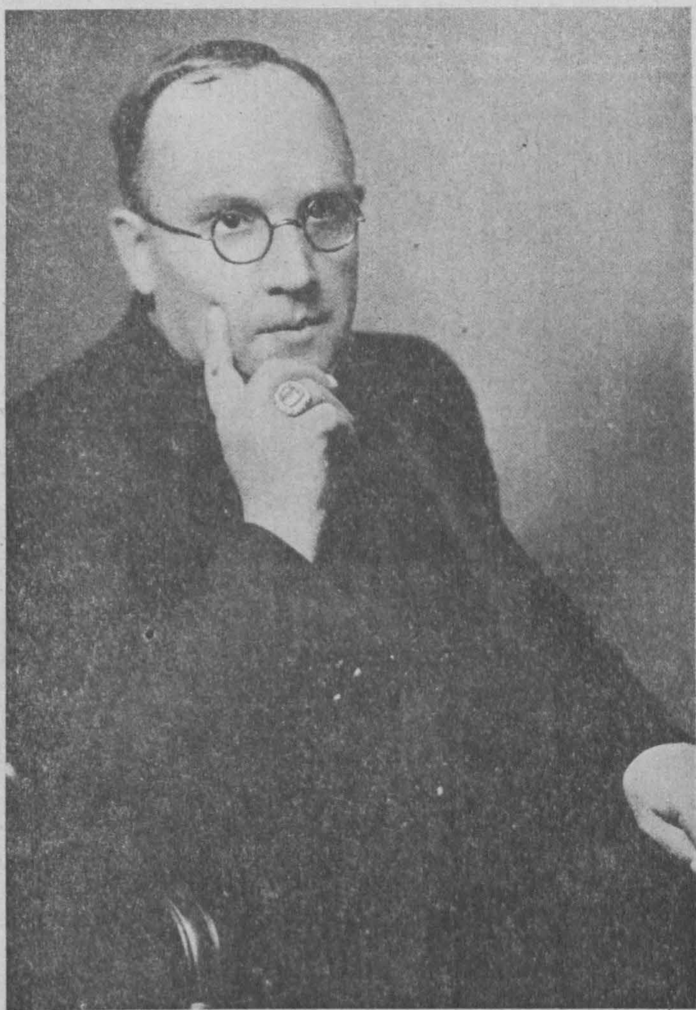

тористів, почалась Архиєрейська Служба Божа на якій дуже гарно співав наш хор з Лювену. Велика церква оо. Редемптористів була виповнена Українцями й Бельгійцями. Торжество зробило прекрасне враження на присутних, та залишить по собі милу память між чужинцями.

Цьогож дня, по обіді, витала нашого Владику українська кольонія в Лювені. При вході до нового студенського дому, привитав Преосвященного Всеч. о. М. Качмар. По привитанні відбулась зворучаюча урочистість посвячення студенського дому. Бож це вперше в житті нашого студента в Західній Європі, що українські студенти діждались своєї домівки, котру їм поблагословив одинокий нині на волі наш Галицький Владика.

По благословенні дому, Преосвященний звернувся з горячим і зворушливим словом до наших студентів, накреслючи перед їхнім очима надзвичайно велике й важне завдання, яке тяжить нині на нашій еліті, покликаній силою обставин рятувати загрожену нашу духовну спадщину, та українську культуру.

В часі радісного й сердечного свята, в імені лювенської громади повитав Високодостойного Гостя о. М. Германюк, Ч. Н. І., а в імені Бельгійського Комітету Студ. Допомоги П. Інж. Кішка. В імені ж студентів коротко, але дуже будуючо промовляв П. Інж. Наконечний, голова НАСУСА. На святі, були приявні деякі з наших бельгійських приятелів як Впр. О. Абат ОО. Венедиктинів, Проф. Универс. Клєрк і інші...

В часі свята, наш хор радував присутних своїм гарним виконанням наших колядок, та наших пісень. Свято закінчилось щирою та сердечною розмовою Преосвященного зі студентами, та іншими членами громади.

Цього ж дня вечером, Їх Єксцелєнція стрінули Монсіньора Ректора Лювенського Університету, та Голову Бельгійського Комітету Студ. Допомоги.

В днях 4 і 5 лютого, Преосвященний звідав рівнож наші громади в Нанін, Буа-дю-Люк, та наших Сестер Служебниць в Ейзерінґен, коло Брюселі.

По цій візиті, Преосвященний нас покидає, щоб відвідати ще других наших братів, але наші думки, наші чувства йому товаришать і ми молимо Всевишнього, щоб Він благословив всі кроки свого великого Апостола...

о. Г.

Я вийшла заміж за Бельгійця

— Ви знаєте, Отче, я вийшла заміж за Бельгійця. Мій Франц, знаменита людина. Що з нього за чоловік, а який з нього батько !... Він годинами бавився б зі своїм улюбленим Петриком... Але, знаєте, він не має часу. Цілими днями він у фабриці, а вечером то тут, то там, та й треба вечеряти, а то й пізна ніч...

Але не в цьому річ. Я, як бачите, Отче, цілими днями сама вдома з моїм маленьким синком. Він, це чудова дитина. Він вже зачинає й говорити. І повірте мені, Отче, я з ним говорю по-українськи. Бо й як інакше буду говорити ? По-французьки й по-флямандськи я добре не знаю, а говорити з ним такою каліченою мовою то й не варто... Впрочім, Отче, я часом сяду й думаю, якою властиво мовою я повинна розмовляти з моєю дитиною. І роздумавши, нераз і не два, все приходжу до того самого переконання, що я повинна говорити з моїм синком таки по-українськи. Бо бачите, з якої тут сторони неглянь, завсіди виходить, що мій Петрик

повинен знати українську мову. Бо поперше, цеж мова його матери; цеж для нього матірна мова. Якже ж воно в дійсності виглядало б, якби моя дитина говорила до мене, своєї мами, чужою мовою. Я не знаю, але я малаб враження, що це не моя дитина, не моя кров, не моя душа..., але хтось чужий. Дальше, булоб сумно й то дуже сумно, якби моя дитина не вміла розмовитись з іншими Українцями, своїми братами. Бо тоді й для них він бувби кимось чужим. А так відчужитись духово від своєї рідньої матери, своїх братів, це стати до певної міри сиротою. Бо бачите, Отче, батько є батьком, і він не заступить мами й всього того чим вона є. Він має своє завдання в вихованні дітей і повинен також робити все, щоб його діти говорили його мовою. Але до цеї точки я сейчас прийду.

Дальше, тут не можна забути, що я й моя дитина є частиною українського народу. А яко такі, ми очевидно є з'обовязані засіди й всюди його боронити й йому служити. А це я зроблю вихованням мойого сина на доброго Українця й доброго Бельгійця. Мій син знова буде в силі це зробити в першій мірі через знання української мови. Бо де б він пізніще не був і якого він становища він пізніще незанимавби, він зможе завсіди й всюди боронити своїх братів, Українців. Бо нині, Отче, настали такі часи, що наші люди є всюди. Їх знайдете й в глибоких норах копалень, й у всяких фабриках, при господарствах, на рілі й при чистому бюрі... Нині їм тяжко, бо вони незнані й цілком чужі. Їх трактують як продукуючий матеріял... Їм тяжко, бо вони не мають між Бельгійцями приятелів. А їхня доля була б куди краща, якщо б і в копальні й на рілі, у фабриці й у бюрі був хтось з Бельгійців хто розумівби їхню мову, відчувавби їхню душу, та ставби їхньою підпорою й їхньою поміччю на вигнанні. Я, Отче, маю враження, що нам нині треба на чужині приятелів, і то богато й великих приятелів. Нині нам тяжко їх мати, але на будуче це завдання паде на нас, Українок, які вийшли заміж за чужинців... Бо подумайте, Отче, що в самій Бельгії нас є сотки, а може й тисячі, бо богато з нас ще не знають одні про других. У Франції, Голяндії й інших краях Европи нас є також сотки. Сотки українських матерей, подумайте, Отче ! Яку поміч ми моглиб принести нашому страдаючому народові ! Насамперід через нас самих, а відтак через наших дітей, ми моглиб дати пізнати чужинцям наш народ, нашу історію, нашу церкву, яка стільки разів вже відкуплювала своє кровю свою вірність правдивій Христовій Церкві, а якої на чужині не знають... Якби колись наші сини, наші діти були на чужині гідними й вірними представниками нашого народу, як краще стоявби тоді наш народ, наша церква. Я все собі пригадую, Отче, як в Німеччині, між Американськими й Канадійськими жовнірами ми

стрічали нераз правдивого Українця. Що за гордість, Отче, що за поміч для бідних скитальців. Ми відчували відразу за собою й право й силу, оборону й підпору, радість й надію на краще будуче... А що за сумне враження робили на нас ці наші Американські й Канадійські воякі, які майже несвідомі свойого споріднення з нами, незнаючи української мови, ні нічого про край, майже холодно й безпомічно переходили попри нас... Так, Отче, нам треба приятелів на чужині, й то ві всіх ділянках громадського життя; так між робітниками як між вченими, так між журналістами як і між артистами... Нині ми їх не маємо. Але на будуче, це наш обовязок...

— Ну, то дуже добре, Ганю, але не забувайте, що ваш муж є Бельгієць, та, що він рівнож має право вимагати, щоб його син знав його батьківську мову. Дальше, не забувайте що ваш син виростатиме між Бельгійцями, до школи піде бельгійської, житиме в Бельгії.

— Це правда, Отче, я й про це подумала. Я дуже добре здаю собі справу, що мій син мусить бути узброєний до життя по всім вимогам середовища де він житиме. Конкретно, він мусить бути рівнож і добрим Бельгійцем. То значить, він мусить посідати флямандську й французьку мову, пізнати й полюбити край, народ з якого вийшов його батько, запізнатись зі суспільним і політичним устроєм Бельгії, та ввійти глубоко в життя свого окруження. Словом, він мусить бути добрим Бельгійцем. Він мусить отже вміти жити правдивим і глубоким життям народу серед якого він буде жити й працювати. І ця сторінка його виховання припадає саме в першу чергу його батькові, церкві, школі та щоденному його окруженні. Вони мають зробити з нього доброго бельгійського горожанина. Тому, Отче, тут в дійсності, проблєми не має; бо будучи в бельгійському середовиці, дитина скоренько й майже непомітно навчиться флямандської чи французької мови. А в школі, вона виправить собі цю мову, та набере до неї всякої легкости та гнучкости, які є потрібні до відповідного степення громадського життя.

Тому я вважаю, що мойому синові дуже легко прийдеться стати добрим Бельгійцем, бо до цього є спрямовані всі середники навчання й суспільної формації які дитина знайде в школі, товаристві, в щоденному окруженні... Але стати добрим Українцем, Отче, це буде йому богато тяжче, тому треба зачинати вже від перших літ. Бо мій син мусить бути добрим Українцем і добрим Бельгійцем. Це збогатить його самого, дасть мені доказ сповнення мойого обовязку матери - Українки, й поможе українському й бельгійському народові. Ось, як, Отче, я хотіла б виховати мого Петрика.

— Ви Ганю, поступаєте дуже гарно, дійсно примірно! Продовжайте так дальше виховувати Вашого сина, а Бог вас поблагословить і український народ буде вам вдячний.

о. М. Германюк, Ч. Н. І.

ДАРУСИНА МОЛИТВА

Лиш сонце в віконці,
Збудилась Даруся,
Атут вже край донці
Кохана мамуся.

„ Добрийдень мамунці ! ”
Даруся чемненька,
Цілує й на руці
Бере донцю ненька :

„ Моєж Ти кохання ! ”
Умила, убрала
І зараз снідання
На столик подала.

Нім Дарця снідала :
„ Молитовцю змовлю ”.
І рученьки склала :
„ Дай, Бозю, здоровля

Для татка, й мамусі
І щастя і долі,
Також для Дарусі
Й Україні волі ! ”

Я. В.

Віра й Наука

У ХХ-ому столітті, коли техніка та біольогічні науки доходять до кульмінаційної точки свойого розвитку, часто чуємо з уст профанів заперечення віри, заперечення Бога. Вони твердять, що наука знає всі тайни природи, що сотворення чоловіка Богом є казкою для малих дітей, а що чоловік походить від риби та малпи еволюційним шляхом свойого розвитку. Для них ця еволюційна теорія, теорія Дарвіна, є точкою віри.

Чи дійсно наука заперечує віру ? Зараз побачимо, переглядаючи характеристичні факти. Щоб краще схопити суть науки та її ціль, скажемо коротко, що вона вивчає таємниці й закони живої та мертвої природи, користуючись у своїх розшуках правдою.

У XVIII-ому столітті почали розвиватися природничі науки. Дарвін, англійський вчений, в результаті своїх студій над ботанікою та зоольогією створив так зв. еволюційну теорію. Ця теорія з'ясовує, що чоловік походить від малпи, а малпа від нижчих тварин, як риба та хробак. На еволюцію тварин, каже Дарвін, мало вплив оточення. Жирафа, яка жиє в теплих краях, дістала жовті барви, щоб пристосуватися до барви пісків; довгу шию, щоб живитися листями з високих дерев. Давно жирафа мала коротку шию, але через часте витягання, її покоління одідичили по сотках років довшу шию.

Що ж кажуть на це новітні досліди ? Започаткував їх чеський вчений Гр. Мендель (19 ст.) створюючи нову біольогічну науку — генетику, науку про дідичність. Він схрещував (запилював штучно) між собою горохи з білим та червоним квітом. У висліді дістав перше покоління з рожевими квітами. Рожеві горохи запилювані взаємно дали ¼ потомства з білим квітом, ½ з рожевим та ¼ червоного

квіту і т. д. Отже Мендель не міг створити нового виду рослини, бо кожда рослина мала або одну ціху батьків, або обидві разом. На початку XX-го століття такі вчені, як Чермак, Де Бріс та Йогансен щераз провірювали закони Менделя та ствердили, що вони є правдиві та що в наслідок еволюції не можна створити нового виду рослин.

Другі генетики не задоволились студіями рослин, почали схрещувати тварини. Ці генетичні досліди цілком завалювали еволюційну теорію Дарвіна...

Сьогоднішня техніка завдячує свій елян живим творам природи. Бож ніде правди діти, студія Божого архитвору - природи послужила вченим моделем для найбільших технічних конструкцій. І так : стандартом підводної лодки був птах - нурок; сітка павука для конструкцій висячих мостів. Літак був збудований по довгих студіях та обсерваціях птаха альбатроса. Обсервуючи, студіюючи билину як також дерева - великани, будівельники сконстрували архимодерні палати - хмародери, зі заліза та бетону, які своєю структурою майже копіювали морфольогічну будову рослин.

Пригляньмося іншій науковій домені, хемії. Правда, вчені відкрили досить хемічних таємниць та проте є ще багато річей невідомих. Переважна скількість процесів хемічно - фізіольогічного характеру є ще досі загадкою, яка скріплює віру в Бога, „ Творця світу видимого й невидимого ". Напр. рослина беручи мінеральну поживу зі землі лучить її під впливом соняшної енергії з двоокисом вугля та творить т. зв. органічну поживу. Ця органічна пожива називається крохмаль, з якого рослина будує свій організм. Перехід від первісних хемічних елементів у крохмаль є дуже складний та ще невідомий. Отже наука багацько річей ще не знає, а ті відкриття які знає підкреслюють створення світу Богом.

Інша наукова дисципліна, це фізика, фундамент великих технічних винахдів. Вона студіює зовнішні прояви матерії, енергію. Енергія може перемінюватися в інші свої види, а матерія залишається завсіди матерією. Камінь піднятий зі землі та винесений в гору падає знова на землю, вижолоблюючи в ній ямку. Інертний камінь кинений в гору дістав кінетичну енергію, то є енергію руху. Впавши на землю, приняв потенціяльну енергію, то є енергію спочинку. Сума цих двох енергій перетворилася в теплоту та механічну енергію : тіло загрілося та вижолобило ямку. Щоб мертвий камінь виконав рух треба було когось, хто б його кинув : чоловіка. Отже, щоб життя в рослинному та тваринному царстві розвивалося та виконувало свою ціль треба було руки Творця.

І така прецизійна математика, наука мертвих чисел, мати всіх інших наук, нічим іншим як своїми числами виявляє Бога. Крім різних теорем застосованих у всіх ділянках

науки, як рівнож у звичайному житті, створила теорему безмежности. Числа цієї теореми ніколи не кінчаться, а розтягаються у вічність, не маючи ні початку, ні кінця. Доказ безмежности є доказом вічности, а тим самим Бога, бо ж Він є вічний, та не має в свойому існованні ні початку ні кінця.

Наука, ця одинока правда в практичному житті, студіюючи кожну частину земного твору не заперечує віри, а йде в парі з нею, стверджуючи в усіх проявах життя присутність Бога.

Бо ж справді, помимо великих технічних конструкцій - винаходів, ще нікому з поміж вчених не вдалося і не вдасться штучно створити живого організму. Правдиві вчені, у своїх дослідах, завсіди бачили Бога та в Нього вірили, схиляючи свої геніяльні голови перед Його Маєстатом.

Інж. Жан де Горал.

З любовою приступіть...

Професор Кльот Бей, основник першого факультету медицини в Єгипті, провадив раз в часі ферій гурток студентів-магометан через морську пристань Марсей, у Франції. Нараз він поважно склонив голову, а відтак спокійно продовжав дальше дорогу. Один студент, здивований, спитав його, що означає цей жест? — „Перед нами перейшов Бог, підповів професор; священик ніс Бога до хворого". — Студент по ваганні осмілився : „Чи пан професор направду вірять, що Всевишній спочиває в руках священика ?" — „ Кріпко вірю, відповів профессор. Бачиш, молодий чоловіче, продовжав він, Ви, магометани знаєте лище Божу всемогучість, а не маєте поняття про Його любов " !

Найбільшю силою і славою Всемогучого є, по Його власних словах, Його любов і Його невимовна ніжність серця. Хто цієї любови не знає, остає бідним калікою в країні пітьми. Бо чим є людина, як не серцем яке шукає Всемогучої, Вічної Любови ? А серце Всемогучого ми стрічаємо в святому Причасті. Від віків Всемогучий задумав нас тут зловити в сіти своєї любови : Вічною любовю полюбив я тебе;.. дай мені твоє серце, — говорить Він. Хто любить, радо дає. Чим більше хтось любить, тим більше дає. А хто любить безмірно, маєстатично, той дає Себе безмірно, маєстатично. Хто безконечно любить, цей не може ніколи знайти кінцевих акордів своєї пісні, своєї любови, ніколи... Такою є власне безконечна любов нашого Творця. Хто мав щастя це пізнати, цей не дивується вже ніяким Божим даром, та з німою вдячністю... думає : знаю кому я повірив.

Всемогучий наш Творець радо нам повторяє, що Він і

Він один може нас на віки напоїти своєю любовію та що цього рішучо Він хоче допняти. Йому замало нас видерти з рук сатани. Він хоче нас визволити з нашого власного безсилля. Він хоче нас наповнити святим огнем своєї любови; Він хоче нас наповнити самим собою, бути вічним полумям нашого серця та живою радістю всієї нашої істоти. Цю божественну любов започатковує Він у святому Причасті. Через святе Причастє ми принимаємо Пресвяту Євхаристію, себто Живого Христа, Самого Бога утаєнного під видом хліба й вина. Покищо Він так заслонюється... Бо без цеї заслони ніхто не відважився б приступити до Нього, Вічного Сонця, та ніхто не смівби приняти Його до свойого серця. А так, хоч заслонений скромним видом поживи й напою, Він вступає до нас так як Він царює тепер на правиці Бога Отця, зі своїм прославленим Тілом, зі своєю пречистою, Божою Кровю, зі своєю безконечно - шляхотною Душею та зі своїм необнятим Божеством.

В святому Причасті, Син Божий дає Себе нам на поживу нашої душі. Св. Євхаристя підтримує надприродну її житєздатність, її помножує та відновлає. Вона наділяє душу радістю яка хоч не все відчувається, все однак ділає в глибині нашого єства. Як огонь високих печей стоплює золоту чи срібну рудь та з неї добуває шляхотні металі на чаші й царські корони, так Син Божий проникає Своїм жарем наші душі, очищує їх та надає їм такого чарівного блеску, що аж в них сам хоче мешкати як у своїй палаті, разом зі своїм небесним Отцем і зі Святим Богом - Духом.

Христова **память** і Його **Свята Уява** проникають нашу невпорядковану память і нашу хвору уяву, та помагають їм в співпраці з ласкою.

Христовий **розум,** незаходиме Сонце людства, вливає в наш ум Божі знання й Божу мудрість. В проміннях того Сонця, ми вчимося міряти та важити слова й події світа. Тоді ми ясно переконуємося про порожність чистоземських цінностей і про без'умність пануючих світських поглядів. В нашій душі згодом розвивається новий інстинкт, котрий нас відвертає щораз сильнійше від вульгарних та нечесних обичаїв світа, а в тій самій мірі нас потягає до всего що морально чисте й взнесле, до **вічної краси.**

Христова **воля,** сильна, стала й безконечно благородна поправляє нашу неміч. Наша хитка воля втягає в себе Його пориви і його незрівнану рішучість, і це так обильно що хочеться кликати з апостолом Павлом : „ Я можу все в Тому, що мене скріпляє ". Тоді ніяка жертва не є завелика, жадна покуса затяжка, бо „хто ж мене відірве від любови Христа?"

Христове **Серце,** огонь горіючий, проганяє студенність нашого самолюбства, вливає в нас досі незнану ангельську любов до Бога та прихильність до людей. Під діланням

Христового Серця, що бється в нашому серці, родиться в нас пламенне привязання до Нього і до всего, що Йому дороге. Воно магнетизується по Божому...

Словом, **правильне та достойне** принимання Святого Причастя підносить душу Христових учнів до такої щасливої температури, надає її таку молоду пружистість, такий шляхотний оптимізм в боротбі за царство Христове, що вони вдячно й гордо собі присвоюють клич великого Апостола Павла : „ Жию, вже не я, а живе в мені Христос " (Гал. 11, 20).

Свідком цей молодий бесідник, котрий публично заявив : „ Хлопці, браття по праці ! якщо я смію при Божій ласці піднести чоло, якщо з чистим зором я смію дивитися на небо, якщо неосквернено йду через бруд нашого зогнилого 20-ого віку, то не подивлайте мене, ні ! Я це завдячую Тому, що нас охоронює в **Святому Причасті " !**

Свідком ця молода Українка, ідейна артистка : „ За Німців здала я іспит зрілости, оповідала вона. Коли ще були червоні, професор безбожник нераз бігав по клясі як лютий звір. Одначе він не перешкодив мені відважно боронити чести Батька, Бога. Їкджу до дому що неділі, і лищень тоді можу причащатися. Ох, Отче, ви можете розуміти як сильно я очікую цієї неділі. І серце міцно бється коли клякаю на камянних сходах, бо ось... іде Ісус ! ".

Св. Йоан Золотоустий говорив з найбільшим жалем про християн свойого часу які причащалися лишень на Великдень, на Рождество Христове й на Богоявлення...

Щасливий чоловік, що ненаситно дається освячувати поцілунком і пиром любови самого Всемогучого, та щиро може співати по Богослуженні : „ Да ісполняться уста наша хваленія Твоєго, Господи...

о. К. Більке, Ч. Н. І.

Великий Піст

Наша церков грецького обряду, як та дбайлива мати, вже три тижні перед постом, читає нам Євангеліє „Митаря і Фарисея", показуючи тим, яким способом ми маємо приготовитися до того святого часу.

Ось митар і фарисей, оба хотять бути спасенними і тому моляться. Але яка велика ріжниця в їхній молитві! Фарисей, певний себе, зближається до престола і зачинає вичислювати всі свої добрі діла, хоче щоби Бог Його вислухав бо він цього гідний і на те собі заслужив. Він гордиться тим. І Бог не вислухав його гордої молитви.

Противно, митар не сміє навіть піднести очей до неба, а здалека визнає свої гріхи; ними він обидив свойого найліпшого Господа, він тому не є гідний Божого змилування. В

найбільшій покорі він бється в груди і каже : „Боже, прости мені грішному, я провинився”.

Фарисей хотяй близько престола, своєю гордістю був далеко від Господа, а бідний митар зістав помилуваний і його покора зближила його до Бога.

Також і наша молитва має бути покірною. Ми согрішили і тим образили нашого Господа, найліпшого нашого Батька. Тепер покутуймо, заховуймо піст, умертвляймося. Благаймо милосердя і кажім Йому : „Помилуй мя Боже по велицій милости Твоєй й по множеству щедрот Твоїх очисти беззаконія моя” — „Храм носяй тілесний весь оскверненний : но яко щедр очисти благоутробною Твоєю милостию”. — „Помилуй мя Боже, по велицій милости Твоєй. — На спасенія стези настави мя, Богородице, но твоїми молитвами ізбави мя от всякія нечистоти” (Стихири покаянні).

Кожний піст є покутою й має двояке значіння : поперше, він має тим способом помогти нам побідити диявола який шкодить нашій душі через догоджування нашому тілові. Подруге, постом надоложимо Господу Богу за ті зневаги яких через гріх ми допустилися зглядом Нього.

Потому наступає страсний тиждень : це смуток на вид спустошення через гріх, що став причиною смерти Бога-чоловіка. Церков свята відслонює цілу глибінь страшних мук Христвих і заохочує нас до наслідування Його Божого життя. Як дуже накликує нас Церков до покаяння і жалю в тих днях перед Воскресенням! А найбільше сам зболілий Христос у великому тижні говорить до нас так сильно : „Що міг я еще для тебе зробити, а не зробив ?” Він усе віддав нам, а в заміну бажає нашого серця й вірної любови.

Сестра Августина, Редемптористка.

Добрий пастир

Емілія Гавлік, мати 13 дітей,, вміраючи в 1928 р. записала в свойому тестаменті свої ощадности на поміч в студіях священичих якомусь бідному богословові. Родина померлої (а було це в Америці) переслала ту квоту до Риму, де її віддано до диспозиції мадярської Колегії. Ректор колегії, Єзуїт о. Равх, повідомив доньку померлої, що з помочі буде користати Альойзій Степінач, б. офіцер югосл. армії, що хоче стати священиком. Мати молодого кандидата постила була 3 дні в тижні, через 30 літ, на ту інтенцію, щоб 7-ий з її 13 дітей зістав священиком, це є молодий Альойзій. Дальше писав о. Равх, що Степінач, зворушений добрим серцем далекої американки, обіцяє бути добрим священиком, що принесе славу своїм батькам!. І обіцянки додержав блискуче

як мало хто. Як став священиком зараз написав до родини Гавлік зворушливого листа, з подякою і глибокою вдячністю для померлої, що свої дрібні ощадності віддала на його студії, та спричинила таку радість його матері. Була вона справжнім інструментом в руках Бога.

Старушка мати архієпископа Загребу і примата Хорватії, тепер засудженого комуністами на 16 літ тюрми, живе. Вона спокійно й гордо прийняла вістку про засуд її сина. Вона не перестає й далі молитися за нього. Бо ж вона віддала Альойзія ще немовлятком Богові.

Хроніст.

З ЦЕРКВИ Й ЗІ СВІТУ.

УКРАЇНА. До статистики еміграції зі Східної й Західної України в Західній Європі.

Тяжко є точно означити нинішне число Українських скитальців в західній Європі. Приблизно справа мається так : Найбільше число наших скитальців перебуває в Німеччині, де їхнє число доходить до 225.000. В Австрії їх начисляється около 100.000; в Італії около 20.000; в Бельгії 5.000 - 6.000. Решта припадає на Голяндію, Анґлію й інші краї Європи. Всіх Українських скитальців начисляється нині в Західній Європі около 380.000. Що до релігії, то 60% з них є католиками, а 40% православними. Між тими скитальцями є около 400 наших священиків католиків і такеж саме приблизно число православних. 200 з українських католицьких священиків перебувають в Німеччині; 115 в Австрії; 20 у Франції; 7 в Бельгії, а інші перебувають в Італії й інших краях. Число Українських православних священиків скитальців є рівнож около 400. З ними є на чужині 12 їхніх епископів, з митрополитом Полікарпом на чолі. Більша частина цих скитальців, 70%, живе по табрах а 30% з них живе приватно, й це звичайно інтелігенція.

— Ватиканський журнал Осерваторе Романо проголосив московський акт обвинувачення Українських католицьких епископів : Митрополита Сліпого, преосв. Чарнецького, Будки, Хомишина й Лятишевського за „зрадницьку колябораціоналістичну діяльність в користь німецьких окупантів". Хоч згадані епископи нібито вже „призналися добровільно" до своїх злочинів, то одначе їх ще будуть судити. Якщоб наші Владики були німецькими співробітниками, то цікаво чому Німці нераз зневажали їх, та робили в них часті ревізії, а навіть грозили арештом епископові Лятишевському? Або чому Німці заборонили Преосв. Чарнецькому жити на Волині, а примусили його жити у Львові, якщо він „працював" на їхню користь? Якщо Росія так дуже стоїть за справедливістю і між народним правом, то чому вона не видала епископа

Будку (що є канадійським громадянином) канадійським властям, але сама його судить?

— З **ГАЛИЧИНИ** прийшли вісті, що у Львові при Преображенській церкві живе епископ Макарій, що керує т. зв. львівсько - тернопільською єпархією. Його правою рукою є О. „мітрофорний" Костельник, що недавно приймав делегацію з Карпатської України в справі переходу на православіє. У Львові митрополита нема. Він має осідок у Києві з титулом „київсько - галицького" митрополита. Станиславським єпископомо є о. Антін Пельвецький. О. Мельник є дрогобицьким єпископом і живе в колишньому василіянському монастирі в Дрогобичі. Його „катедрою" є церква Св. Тройці. Між найновішими вивезеними священиками є о. декан Чубатий, о. Назаревич, о. Кушнірчук.

(Світло здн. 1.12.46).

З **ВАТИКАНУ** звідомляють, що до злуки з католицькою Церквою приступив 89-літний православний єпископ Меліцев. Разом з ним на католицтво перейшла його сестра, що була ігуменею одного православного згромадження. Меліцев був засланий бльшевиками на Сибір на 12 літ за проповідування християнства, а за Німців мучився в концентраційному таборі.

— **НІМЕЧЧИНА.** О. Дра П. Вергуна, апостольського Візитатора Українців у Німеччині заслано аж до Тобольська.

— В Гамбургу віднайдено 13.409 дзвонів награбованих Німцями в часі останньої війни в занятих ними краях. Їх тягар виносить 3.593.744 кл. — 3.306 з них належать до Бельгії; 2.480 до Польщі; 2.415 до Італії; 1.835 до Голяндії; 1.685 до Австрії; 1.105 до Чехо-Словаччини; 750 до Франції; 486 до Югославії; 30 до Мадярщини; 6 до Росії й 2 до України. Певне їх число вже було перетоплене, так, що точного числа всіх заграбованих дзвонів ще не можна означити.

— **РУМУНІЯ.** Новим апостольським Нунцієм в Бухарешті заіменовав Святіший Отець американського епископа Монс. Ґеральда О'Гара, дотеперішнього єпископа в Саваннаг (З.Д.А.) Вибір Американця на цей пост має бути доказом большевицьким властям Румунії що Церква не занимається політикою, але справами Церкви й спасенням душ. Ця номінація є другим випадком цього роду. Першим була номінація американця на нунція в Югославії.

— **БЕЛЬГІЯ.** Дня 3 січня 1947 Апост. Нунцій в Бельгі Ф. Ченто урочисто посвятив в церкві св. Ґедульди, в Бруселі, новий 1947 рік Найсвятішому Серцеві Ісуса. — Дай, Боже, щоб цей новий рік, посвячений Серцеві нашого Божественного Спасителя, був для світа роком спасення.

— **Святий Вечір в Лювені.** Це вже вдруге, що наша українська кольонія в Лювені святкувала наш чудовий Святий Вечір на бельгійській землі. Цього як і минувшог року улаштували його наші студенти. Минувшого року святкували ми в самому Лювені, а цього року в Роцеляр, в домі студенської вакаційні оселі, на селі коло Лювену. В салі, заставленій численними столами, на почесному місці виднiла наше традиційна ялинка, коло неї сіно, гарний сніп пшениці, куття та великий білий хліб. На перших столах дві свічки з українськими лентами... Численні присутні засіли до столів. Радісне, торжественне : „Рождество Твоє Христе Боже", наповнило салю й серця присутних тайним святочним настроєм. Присутніх привитав і пожелав „Веселих Свят Рождества Христового" Всеч. О. Качмар. Відтак в імені студентів забрав слово П. Інж. В. Наконечний, голова „НАСУСА"; після його П. інж. Кішка, секретар Бельгійського Комітету допомоги студентам зі східних земель. Перед закінченням забрав слово також о. М. Германюк, Ч. Н. І., духовник Української колонії в Лювені, витаючи всіх присутних на цьому родиному святі. На закінчення говорив Всеч. о. Канонік Лободич, бувший сенатор до польського сойму, взиваючи всіх присутних до згоди й співпраці. В словах промовців як і в серцях присутних відбивалась єдність, радість, сила й добра воля яку приносить всім чистим серцям новонароджений Ісус. Урочистість Свята підніс рівнож своєю присутністю о. С. Ширий, Ч. Н. І., який недавно завитав до нас з Праги.

В часі святої вечері, по нашому святому звичаю, ціла саля лунала солодкою й заразом сильною колядою. Наші інтелігенти, наші прості хлопці й дівчата чулись в цей момент одною великою родиною... Бо для всіх них один „Бог Предвічний народився..."

— **НАНІН** — Різдво Христове в Нанін.

Наша скитальська громада в Нанін, це здебільша молодь, що опинилася на чужині без батьків і без родини. Але Христос не оставив їх сиротами. На сам Святий Вечір, стараннням Впр. о. Германюка Ч. Н. І., Українці еміґранти намюрської округи дістали свойого душпастиря Впр. о. Бульса, Ч.Н.І. Традиційний Святий Вечір святкували наші робітники в Нанін уже з достойним своїм Батьком, Впр. О. душпастирем. На цьому святі були приявні Впр. О. Мельничин, Ч. С. В. В., відпоручник У. Д. К. в Брюсель, Вп. П. Пришляк з дружиною і директор фабрики з дружиною. Святий Вечір був направду торжественний і в піднесеному релігійному настрою. Отець душпастир сказав : „В день Різдва Христового прийміть у св. Причастю Ісуса до свойого серця і моліться тоді : Ісусе, дай нам Україну".

Надзвичайно торжественно відсвяткував Нанін перший

день Празника Різдва Христового. Приїхали товариші недолі з Намюр і дооколичних сіл. До Служби Божої станув Дост. О. душпастир в асисті Впр. О. Мельничина, Ч. С. В. В. і в сослуженню пр. Братів Павла і Петра, Ч. Н. І. Народ співав на самойлівку. Ах, ця зворушлива самойлівка! Це „вдовина лепта" бідних скитальців в Нанін, яка напевно удостоїлася від маленького Ісусика більшого признання, чим величаві хори, які лунали колись в церквах рідного краю. Заклик От. душпастиря вчасі Святого Вечора, знайшов відгомін у серцях вірних, які зі сльозами в очах приступали до св. Причастя.

Після Служби Божої відспівано колядки, а панство Д. Бойки запросили приїзших гостей на Різдвяний обід. Після обіду згуртувалися всі в найбільшій робітничій кімнаті, де відбулося свято привітання Дост. О. душпастиря Пр. Брат Павло у пригарній промові представив вірним новоіменованого о. Бульса, та з'ясував його місіонарську працю в Західній Україні. Промовляли теж Впр. О. Мельничин та відпоручник У. Д. К. В імені парохіян привітала О. душпастиря П. Іванна Петрів, та віддала всіх його батьківській опіці, а самого Дост. О. душпастиря поручила Найвищій Волі Всевишнього.

Цілий час ні на хвилину не сходили нам з думки наша печальна Батьківщина. На завершення свята промовив о. Бульс і своєю сильною вірою в блескучу майбутність України влив у наші душі нові надії. Усіми своїми молитвами ми благали Ісуса :

„Даруй волю, щастя й долю
Нашій ненці Україні" !

Парохіянка.

ФРАНЦІЯ. Редакція й Адміністрація „Голосу Христа Чоловіколюбця" радісно витає своїх перших передплатників і приятелів у Франції. Ось їхні імена :

1. Пні Муркан Катерина, rue de la Branche, Teteghem, Nord.
2. П. Мукієвич, rue Verte, Teteghem, Nord.
3. Пні Бомель Анна, 22, rue Tente Verte, Rosendaël, Nord
4. Пна Саїм Олена, 91, rue Paul Daumer, Rosendaël, Nord
5. Пні Жардо Розалія, 105, rue Berginaés, Rosendaël, Nord.

Нашим представником на Францію є Впр. о. Богдан Курилас, Ч. Н. І., який так ревно працює для наших братів у північній Франції. На цьому місці ми публично йому дякуємо за співпрацю і просимо наших приятелів у Франції, ві всіх справах передлати чи співпраці з нами, звертатися безпосередньо до нього.

Редакція.

Imprimerie E. Gelezniakoff 51, rue Van Campenhout, Bruxelles 4.

ВИДАВНИЦТВО О.О. РЕДЕМПТОРИСТІВ В ЛЮВЕНІ
BIBLIOTHECA ALFONSIANA

вже видало слідуючі українські книжки, по низьких і для кожного доступних цінах :

1). **о. Ю. Гірняк : „МАЛИЙ КАТЕХИЗМ",** 2-е вид. 15 фр.

Це коротке, ясне і для всіх доступне пояснення св. католицької віри та її духовних практик.

2). **св. Альфонс де Лігорі, Ч. Н. І. : „ЯК ГОДИТИСЯ З ВОЛЕЮ БОЖОЮ",** . . . . 10 фр.

Прекрасна й глибока наука про християнське зрозуміння бігу нашого життя.

3). **„ПОЩО СПОВІДАТИСЯ",** 2-е вид. . . . . . . 10 фр.

В цій книжечці читач знайде все потрібне до ревної й святої сповіди.

4). **о. Й. Схрейверс, Ч. Н. І. : „МОЯ НЕБЕСНА НЕНЬКА"** 2-е вид. . . . . 25 фр.

Ця книжка це вислів ніжної набожности до Пречистої Діви Марії, нашої Цариці й нашої Матери.

5). **о. Йосиф Бон, Ч. Н. І. : „НІЧ У КВІТКАХ",** п'єса на 1 дію у 8 сценах . . . . . . 10 фр.

Внедовзі появляться ще слідуючі книжки :

1). **о. К. Більке, Ч. Н .І. : Молитвенник „НАША ЖЕРТВА",**

Цей молитвенник вийде з друку з початком лютого ц. р. Проситься слати вже замовлення. Ціна його буде низька і для всіх приступна.

Це перший молитвенник для Українців на чужині. Він містить, крім ріжних молитов, Акафісту Матери Божої Неустанної Помочі, гарних розважань, нашу Службу Божу в старославянській і українській мові разом з молитвами священика, а також і латинську Службу Божу в латинській і українській мові для тих Українців, які ніколи не мають змоги бути на Українських Богослуженнях.

2). **о. Й. Схрейверс, Ч.Н.І. : „ІСУСЕ ЛЮБЛЮ ТЕБЕ",** 2-е вид.

Це вислів сильної й мужеської любови до Ісуса Христа, нашого Божественного Спасителя і нашого найліпшого приятеля.

3). **о. Бодієн, Ч.Н.І. : „ПРИГОТОВАННЯ НА СМЕРТЬ",** 2 вид.

Маленьку цю книжечку повинен перечитати хоч раз в житті кожний християнин, щоби знати як жити й як умирати.

Всі ці книжки можна замовляти на слідуючу адресу :

BIBLIOTHECA ALFONSIANA, Brabançonnestr. 97

LEUVEN (Belgium).

Гроші слати почтовим чеком : **С. CH. P. 4510.11,** на вище подану адресу.

БЕРЕЗЕНЬ Ч. IX.
1 - III - 1947

ГОЛОС ХРИСТА ЧОЛОВІКОЛЮБЦЯ

DE STEM VAN CHRISTUS MENSCHENMINNAAR

Maandblad

LA VOIX DU CHRIST AMI DES HOMMES

Revue mensuelle

ХТО З БОГОМ, З ТИМ БОГ.

РЕДАКЦІЯ :
R. P. M. HERMANIUK, 97, Brabançonnestraat, LEUVEN

АДМІНІСТРАЦІЯ :
R. P. J. DE WEERDT, 26, Voskenslaan, GENT
C. C. P. N° 4156.33

За позволенням церковних властей.
Avec l'approbation des autorités ecclésiastiques.
Met kerkelijke goedkeuring.

BIBLIOTHECA ALFONSIANA
Brabançonnestraat 97, LEUVEN
(Belgium)

ГОЛОС ХРИСТА ЧОЛОВІКОЛЮБЦЯ

ДУХОВНИЙ МІСЯЧНИК

Число 9 **Березень 1947**

Поворот...

Господь Бог сотворив світ для чоловіка, а чоловіка для себе. Він установив його своїм посередником між сотворінням а собою. В Божому пляні, чоловік має бути тим зеркалом яке, поміщене в середині між огнищем а порожнечою, має схоплювати його світло й його тепло та повертати їх назад туди звідки вони вийшли. Без чоловіка, матеріяльний світ, себто небо й земля та всі їхні богацтва, ціла їхня велич і вся їхня краса, всі їхні засоби й всі їхні закони справді були б вийшли з рук Творця, але ніколи до Нього самі не були б повернули. Бо самі вони є груддю без серця, желізним організмом без розумної й свобідної волі. І яко такі вони не спосібні до розумної любови й до вдяки, себто до повороту туди звідки вони вийшли, значить до пізнання й любови свойого джерела й свойого Творця. Їм було б бракувало цього зеркала, яке уставлене на відповідному місці, й все в собі відбиває, й все назад до того ж самого джерела відсилає... Без чоловіка, всесвіт не бувби міг розпізнати й полюбити свойого Творця та сповнити таким чином першої й остаточночної своєї цілі. Тому Бог поставив перед вселенною це велике й ясне зеркало - чоловіка, єство яке будучи матерію і духом, концентрує в собі всі вияви космічного життя, та так зконцентровані, пізнані й відповідно оцінені, себто полюблені, силою свойого єства відсилає з подякою і подивом перед трон Всевишнього, Батька й Добродія всього буття. Чоловік, з'обовязаний силою свойого єства передати все в руки Творця, мусить разом із усім тим, що він представляє, впасти й сам в обійми свойого небесного Вітця й спочати на Його серці. Бо поза цим вже більше нічого нема й бути неможе...

Ось плян сотворення й місце яке занимає в ньому чоловік. Його завданням, ролею його життя, його дорогою совершенства, є як найвірніще схоплювати всі прояви життя й совершенства у всесвіті, та відносити їх з якнайточніщою оцінкою та відповідною любовю і подякою до їхнього джерела, до Бога. Сповнення цього обовязку веде чоловіка до його цілі, до Бога, до вічного щастя, а несповнення цього завдання, є бунтом проти Бога, є гріхом.

Чим отже є гріх? Нічим іншим як зміненням цього порядку у всесвіті. Через гріх отже чоловік **зміняє своє** місце, відвертається від Бога та звертається до сотворінь, відносячи таким чином все що існує не до Бога а до сотворінь,

оцінюючи їх і послугуючись ними не після їхнього призначення й волі Божої, але після своїх пристрастей та сліпих інстинктів нерозумних тварин. Таким отже чином, оскільки це в його силі, грішник викидає Бога зі всесвіту, а на його місце ставить це сотворіння яке його спонукало до такого поступовання. В цьому то й страшна злоба кожного тяжкого гріха, бо ж це погорда Божого закону й Божого порядку в імені якоїсь марної приємности або пристрасти, які стають для грішника найвищим законом, джерелом всього добра...

Чоловік, свобідне єство, часто вже в історії свойого буття підносив і підносить подібний бунт проти Бога. Від першого гріха наших прародичів в раю, аж по нинішні безчисленні гріхи нашого зіпсутого світа, історія людства, це такби сказати безнастанне вагання людини між добром й злом. Чоловік, посередник — зеркало між Богом і сотворінням, неначе той соняшник, що притяганий сонцем хилиться однак в сторону сильного вітру; під впливом покуси відхиляється від Бога. Тому життя людини повинно саме бути боротьбою зі всіми тими злими вітрами, щоб остоятись на свойому місці, та вести до Бога світ і себе. Тому, по кожньому впадкові, чоловік повинен чимскорше прийти до себе, здати собі справу з нещасного кроку, та знова звернутися до Бога й просити в нього ласки прощення та сили, щоб більше непадати.

Щоб помогти чоловікові в цій боротьбі, Ісус Христос, Син Бога - Творця, сама Правда й сама Святість, зійшов був, тому майже дві тисячі літ, на землю і став також чоловіком. Він найперше, в імені людства, перепросив через свою смерть Небесного Вітця за перший гріх, яким чоловік зломив був первісну гармонію співжиття зі своїм Творцем. Дальше, Він установив на будуче святу Тайну Покаяння, в якій грішник завсіди зможе примиритись з Богом і направити нарушений порядок.

Щож це Тайна Сповіди ? Це одна зі сімох Тайн, які установив Ісус Христос, і в якій грішник, через визнання перед священиком, заступником Ісуса Христа, своїх гріхів, щирий жаль за образу яку він ними зробив Господу Богу, щиру й сильну постанову поправи та виконання наложеної йому покути, одержує прощення своїх гріхів, привернення Божої приязни, та поміч до співжиття з Богом на будуче. Тайна Сповіди, це Тайна повороту чоловіка на своє місце посередника між Богом і світом; це Тайна повороту з духовної смерти до життя; це нове приняття синівства Божого...

Від самого початку свойого існування, свята Церква заохочувала своїх вірних зближатись до цеї великої Тайни, та шукати в ній прощення провин і помочи Божої. Святі Отці Церкви, як св. Климентій Римський, св. Іреней, св. Атаназій, св. Гілярій, св. Василій Великий, св. Григорий Нісийський, св. Йоан Золотоустий, св. Августин, св. Лев Великий

Високопреосвященний Кир Іван Бучко, Апостольський Візитатор для Українців - Католиків в Західній Европі, з українською кольонією в Лювені. Велику частину української кольонії в Лювені становлять наші студенти університету, в домі яких саме був витаний Їх Ексцелянція Кир Іван, дня 2 лютого 1947, в часі своєї візити в Лювені.

й многі й многі інші нам говорять про цю святу Тайну, та про її спасенні добродійства для нашої душі.

До 13-ого століття, вірні приступали до цеї Тайни коли бажали, але в 1215 р., на Вселенському Соборі в Лятерані, свята Церква рішила, що для добра душ, всі вірні, які прийшли до уживання розуму повинні принайменше раз у році приступити до цеї св. Тайни. В 16-ому ж столітї, Вселенський Собор в Триденті, рішив на своїй XIV-ій сесії, що всі вірні, після рішення собору в Лятерані, повинні сповнити цей обовязок річної сповіди в „Великодному часі", себто від початку Великого Посту аж до Зелених Свят. Це з'обовязання є під тяжким гріхом, і кожний хто його не сповняє стягає на свою душу новий тяжкий гріх.

Помимо цього, велика частина нашої еміграції, здається, призабула на цю важну заповідь Святої Церкви. Старші й молодші, вчені й простолюддя, биті недолею й переслідувані загрозою непевної будучности, окружені людьми всякого визнання й всякої доктрини, насильні свідки всякої гидоти й всякого зла, забули про своє ревне християнське життя в рідньому краю, про щонедільну участь на Богослуженнях, про часту або щонайменше щорічну сповідь, про святе Причастя... Вони зачинють поволі попадати під вплив злого

окруження, та жити плитким життям сірого й розкладаючого матеріялізму...

На цей рік, на Великдень 1947 р., щоб ніодин Українець-католик незанедбав цього святого й великого обовязку, але щоб всі ми з чистою душею приняли до нашого серця Воскресшого Христа, нашого Спасителя і нашу Надію на воскресення правди вже на цьому світі! Цим актом ми знова звернемось до Бога, займемо наше правдиве місце у всесвіті й зачнемо нове життя, життя правди, любови й мира на землі.

о. М. Германюк, Ч. Н. І.

Молитва покаяння

Кличу Тебе з долини смутку - горя,
Серця плачем кровавим кличу: Боже!
Як моряки розбиті серед моря,
Як путники в ночі на роздорожі,
З духа глибин на небо променисте
Серця плачем кровавим кличу: Боже,
Спасе, Христе!

Серце, дарма що кров у нім холодна
Після всіх земних жарів, бється нині
Після всїх земних жарів, беть ся нинї
Тільки для Тебе: так лелея водна
Пнеться до сонця, хоч в багні коріння:
Верне до сонця, личко все сріблисте.
Тільки для Тебе серце бється нині,
Спасе, Христе!

Всіх землі втіх любити вже не сила.
Ти один смуток проясниш безмірний.
То-ж як той птах, що надломив вже крила,
До Твоїх ніг мій дух паде покірний,
На Тебе верне око з болю мглисте.
Ти один смуток проясниш безмірний,
Спасе, Христе!

До Твоїх ніг уста приложу хворі,
Погляду Твого мир мене орогне.
Дух мій втомив ся, — рвавсь над ясні зорі,
І даром — все в багно спадав лиш чорне.
Блудів його манило світло мглисте.
Погляду Твого мир мене огорне,
Спасе, Христе!

Держусь Тебе тремтячими руками:
Вибав мене із пропастей все мглистих!
Порох - земля, і порох я таксаме.
Та не скинь з шат мене своїх сріблистих!
Серце в нутро моє вложивши чисте,
Вибав мене із пропастей все мглистих,
Спасе, Христе!

Серцем Христіянства є Христос Спаситель

Часто між нинішними християнами можна почути, що є обоятним яку віру хто визнає, а головним є, щоб бути християнином, бо Христос був тільки учителем правди, і більш нічого. Хто однак в цей спосіб думає, цей обрабовує християнство зі самого ядра, він вириває християнству серце. **Бо ядром і серцем християньства є сама віра в Христа, але Христа Спасителя.**

Пригадаймо собі те чого нас навчає про це катехизм. Господь Бог сотворив чоловіка на свій образ, то значить, що дав йому розум й свобідну волю і це був природний образ Божий; але Господь дав чоловікові також крім цього ще щось далеко більшого, дав йому ласку освячаючу, то значить дав йому співучасть в Божому житті, і це був надприродний образ Божий.

Перший чоловік согрішив і через гріх відвернув себе та всіх потомків своїх від Бога. І від цього часу, кожний хто народився, з виїмком Ісуса Христа й Преч. Діви Марії, приходять на світ без освячаючої ласки Божої. „В Адамі ми всі согрішили" (Рим. 5, 12), каже св. Павло. Господь міг полишити людство власній долі не нарушуючи своєї справедливости, бо ж Бог не є з'обовязаний давати чоловікові надприродне небесне щастя. Господь Бог не мав обовязку спасати людство, а спасти міг його тільки Він. Чим більша образа, тим більша має бути винагорода. А великість образи залежить від поставлення того кого ми образили, і тому гріх є безконечною образою і послідовно вимагає безконечної винагороди. А нескінчено високої винагороди не може дати ніякий чоловік, ніяке сотворіння, навіть ангел. Щож тому вчинив Господь? Бог - Син стався чоловіком, щоби нас спасти. Бог чоловік міг дати достаточну винагороду за нескінчену образу Бога, тому св. Павло каже : „для свободи Христос нас освободив" (Гал. 4, 1). Ми будучи ворогами, примирилися з Богом смертію Його Сина". (Рим. 5, 10). І ось в чому не можна порівнювати християнства з ніяким іншим віроісповіданням. В цілій старій легендарній містерії дарма будемо глядіти особи спасителя, що подібно як Ісус, свідомо взявби на себе смерть за людство. — Не хочу наводити довгих доказів що Христос є Богом, але кожний хто читає Новий Завіт мусить признати що з кожнісінької сторінки цеї святої книги пробиває великим огнем Божество Христа. Є то думка непонятна і проникаюча до глибини серця, і тому не можемо дивуватися, що декотрі люди її відкидають. Та правда остане правдою навіть тоді коли обмежений людський розум не всилі її поняти. Хто б твердив, що не є це можливе, щоб Бог

стався чоловіком, цей тим самим заперечувавби всемогучість Божу, та велику любов Бога до нас.

Бог стався чоловіком! Застановімся дещо над цею правдою. Безконечний Бог — стався чоловіком... з любови до нас... щоби нас спасти... Яка велика це річ і непонята! І чим Він нас відкупив? Він міг нас відкупити, спасти одним обявом своєї любови. Одна капля Його крови вистарчила б, щоб дати винагороду за всі гріхи цілого людства, бо ж кожнісінька капля Його крови має безконечну вартість. А що Він зділав? Терпів за нас людей невисказані муки від Гори Оливної аж до Ґолгофти, муки тіла і душі, і на хресті останню каплю крови за нас віддав. Така велика була Його Любов! А що це значить, що нас відкупив? То значить що чоловік може злучитися з Богом і що може осягнути надприродне життя; що чоловік задля Христа може осягнути вічне щастя. Ту любов надприродну одержує чоловік при св. Хрещенні, і тому Христос сказав: „Амінь глаголю тебі, аще кто не родиться водою і духом не может внити в царствіє Божіє: Направду кажу тобі, коли хто не родиться з води і Духа не може увійти в царство Боже" (Ів. 3, 5). Що ж означає ця правда для нас, та для кожнього чоловіка? **Чи може хто** бути обоятним супроти Ісуса Христа як Спасителя? То означало б поповнити духове самовбійство. Перед нами ставить Бог життя або смерть! То значить вічне життя або вічну смерть. Тут не можливо є бути обоятним. Хто не є за Христом, той є проти Христа. І тому міг Христос і тільки Христос - Спаситель сказати з такою Божою повагою: „Іже віру імет і хреститься, спасен будет, а іже не імет віри осужден будет: Хто увірить й охреститься буде спасений, а хто не увірить, буде осуджений" (Мк. 16, 16), і то буде осуджений на віки. Тому свідоме відкинення Спасителя є великим злочином за котрий жде вічне осудження. Так велике і відповідальне рішення лежить в наших руках.

Ми є відкуплені, охрещені, спасені. Можете зрозуміти що це значить? Представте собі бідного чоловіка в концентраційному таборі. Він сидить там в бруді, зимні, голоді, загороджений острим кільчастим дротом зі всіх сторін; мучений думками та злими людьми; щоденно в страсі перед загрозою смерти, і цей бідний чоловік одного дня чує слова: ти є свобідний, неволя твоя кінчиться, можеш викупатись, перебратись в чисте білля, вертати додому та вже ніхто не буде тебе мучити. Можете представити собі радість цього звільненого чоловіка? А це є лише тінню цієї правди, що над нами виповнилась коли ми зістали охрещені. В той час ми звільнились від найбільшого тирана, бо від злого духа й ми стали дітьми Божими; ми одержали нове Боже життя! Бо сам Бог замешкав в нас, та ми наповнились світлом Божим. Св. Ап. Павло каже: „Для того, хто в Христі, сей нове

сотворіня" (2 Кор. 5, 17), та: „бо ви були колись тьмою, тепер же світлом у Господі" (Єф. 5, 8). Ми так получені з Христом, а в Христі з Богом, що творимо одно тіло; — Христос наша голова, а ми Його члени, і то так, що св. Павло може о собі сказати: „а жию вже не я, але жиє в мені Христос" (Гал. 2, 20). І ця сполука з Ісусом робить те, що ми можемо придбати собі безконечні заслуги, заслуги для вічности, з котрих якраз твориться вічна щасливість небесна. **Ось то є правда,** а правда, памятайте, що має велике значіння для життя. — Христос виразно навчав: „Правда вас освободить" (Ів. 8, 32), а тому противно, кожній блуд, фалш, кожня неправда веде до загибелі. Тому треба нам поглянути на два блуди що противляться цій обявленій правді. Перший блуд, вже 15 соток літ старий, який однак оживає в теперішній модерній добі. Монах Пелагій навчав, що чоловік не потрібує Спасителя. А цю науку ми чули в модерній добі, бож якраз нацисти відкидали християнство кажучи, що наука про Спасителя є слабістю. Ми не потрібуємо Спасителя, ми є досить сильні, щоб себе самі спасти, говорили вони. — Та як то спасення випало для них, та через них й для цілого німецького народу, маємо змогу оглядати своїми очима. Хто добре приглянесь до глибини душі, той пізнає, що там є неміч, що самі ми не всилі цю неміч вилічити, але доконче нам потрібно лікаря Божого. Також не менший є блуд Лютера. Після нього, людська природа так є зіпсута, що не дасться вже направити. Спасення Ісуса Христа полягає в цьому, що Його заслуги причисляються нам, а з нашої сторони не потреба нічого іншого як тільки віри, зн. довіря в заслуги Ісуса Христа. Це бувби зазив до духового лінивства, — а прецінь правда про спасення не є зазивом до лінивства, а противно є закликом до співпраці з Ісусом Христом. Так, Ісус Христос зі своєї сторони всьо для нас виконав, але то означає, що і ми маємо старатися і маємо приносити жертви. І тому св. Павло навчає: „Я тепер радуюся у терпіннях за вас і те що недостає в мойому тілі терпінням Христа, я доповняю за Його тіло, котрим є Церква, котрої став я слугою по заряджeню Божому даному мені задля вас" (Колос. 1, 24, 25).

Христос - чоловік, мій Спаситель! яка радість бє з цих слів для сердець відкуплених? А радість зі спасення, це одна з головних черт християнства. Тому ангел при народженні Спасителя каже: „Голошу вам радість велику"; тому посилає Христос своїх апостолів, щоб голосили Євангеліє зн. радісну вість. А з цієї великої радости християнської має зродитись в наших серцях вдяка, любов то Ісуса Христа. Христос є моїм найбільшим добродієм! Христос пожертвував за мене своє життя! Тому я люблю Христа. — Він є моїм життям. Часто молімся з глибини серця: „Ісусе, для Тебе

жию; Ісусе для Тебе хочу вмерти... Я Твій в житті й у смерті. Твоїм хочу бути на віки" !

Така молитва, таке поступовання, це запорука щастя для мойого Українського народу. Амінь.

о. Лободич.

Мікроб нещастя

1830 рік. Париж у вогні; Париж потопає в крові. З ліжка болю, Фридирик Лє Плє (Le Playe), молодий директор лябораторії при школі копалень, зі жалем слідкує за подіями. Тяжко зранений вибухом потаса кілька днів перед революцію, він віддається день і ніч своїм думкам: матеріяльна руїна, роззвірення людей і невідлучні від цього наслідки; безробіття, голод, нужда, партійна заїлість, ненависть маси до всякої законної влади... Його успокоювали лише спомини щастя й мира які він бачив попереднього року в Німеччині, у Франції, у томуже таки нещасному Парижі... Ці примусові його розважання про неустанні крїваві бунти по всій Європі, про зростаючий неспокій та ненависть до всього що „береже порядок", освідомили його, що мусить бути цьому всьому якась важна причина; що гарячка в якій Європа в'єтся з болю, мусить мати свойого мікроба... Французька Революція з 1789 р. пророкувала добу щастя, але мікроба руїни вона незнайшла, бо хвороблива гарячка щораз грізніше палить нутро народів та ворожить найгірші світові катастрофи. Лє Плє присягнув собі, що мусить за всяку ціну відкрити причину цієї небезпеки. Він постановив собі посвятити щороку 6 місяців для наукових подорожей по світі й відвідувати при цій нагоді центри тяжкого промислу й копальні, не лише яко металюргіст, але яко економіст, щоби розслідити матеріяльні й моральні услівя конечні до здоровля й щастя народів. Він почав від Еспанії. Відтак простудіював він Бельгію, Англію, Шкоцію та Ірляндію, в роках 1835-1836. Слідуючого року, князь Демідов повірив йому провід металюргічної кампанії на Україні. В році 1842, він вдруге відвідав Англійські фабрики, а в р. 1844, північну Німеччину й Росію; опісля Данію, Швецію й Норвегію. Відтак знова відвідав він Бельгію, Австрію, Мадярщину, північну Італію, Швайцарію, Дунайські провінції, середну Німеччину, та знова Англію, Вестфалію, Австрію, Росію і т. д. — Але в часі коли він аналізував, на примір, оловяну чи мідяну рудь в Еспанії, або вугленосні степи Донського правобережжя, він прослїджував рівночасно родинне життя й відносини людей між собою, та випитував вчених, фабричних робітників, вуглекопів, власників, урядників, словом всі суспільні шари про причини їхнього щастя та їхнього нещастя, про їх бажання й жалі і т. д.

Ось одна з тих відповідей, які він одержав : — Ми були багаті, прошу пана. Наша хата була правдивим небом, доки батько не став напиватися та бавитися цілими ночима. Він зачав знущатися над мамою... Його фабрика занедбана збанкротувала... Він втік з тамтою... Мама померла зі смутку, сестричка зійшла з розому... Вона тепер в домі умово хворих...

Інші образи : — День імянин в одного малого урядника. На комині світлиці, цвітами прикрашений образ Ісуса Христа. Семеро дітей, з віршиками, та подарунками очікує в хаті родичів. У дверах являються родичі : з уст дітей лунає пісня, що нагадує нашу пісоньку : „де згода в семействі, де мир і тишина; щасливі там люди, блаженна сторона. Їх Бог благословляє, добро їм посилає, і з ними в вік живе, і з ними в вік живе" ! Синок зближається й дякує таткові за любов і жертву, за християнський приклад і виховання; він каже, що рано всі вони приступили за татка до св. Причастя... Батькові течуть сльози з очей... Він обнимає всіх тихо... бо всі плакали з надмірного щастя...

— Горить палата немилосерного власника цегольні. Зібрана товпа народу сміється, проклинає його за те, що своїм робітникам, за невільничий труд, давав собачу платню... Його донька провадить при фабриці склеп, де за злодійські ціни робітники примусово мусять купувати собі річи. В ночі, вона спускає люті пси, котрі не дають нікому спати; прачка сказала її, що й склеп колись згорить. — Золото тут є, але щастя тут немає...

— Селянин в тюрмі. Він довго процесувався зі своїм братом за ґраничний камінь на полі, який сам він був пересунув... Він програв процес, а відтак з пімсти забив брата : — тепер залишились дві нещасні родини... — Сестри милосердя : 14 годин праці щодня; в кишені ані сотика; від людей невдяка; вони сплять на твердій соломі, але співають як ангели : „благослови душе моя Господа, і не забувай всіх добродійств Його !...

— Каліка проклинає свою матір : коли він ще не мав пів року, її „Приятель" сказав їй, що її покине. Вона так була розлостилась, що дитину кинула немов камінь перед нього... Далі Лє Плє розказув про тисячі нарікань і проклони за нелюдські відносини, спричинені через обмову й клевету, скупарство й марнотравство, сварню й роздори, лінивство або жажду золота, непослух і гордість, крадіж й ошуканство, злочинну політику й безсердечність. Ось що затроює життя людини й нації та покриває світ руїною...

В році 1867, Лє Плє зістав іменований генеральним організатором всесвітньої вистави в Парижі. Ця вистава, по словам бритійського амбасадора Льорда Ґренвіля, була „найкраще з'організованою та найбогатшою і найбільш повчаючою

з того всього, що світ досі видів". В наукових кругах, книжки цього вченого знаходили ще більший розголос... При помочи незрівнаного та одинокого в цьому роді досвіду, великий економіст відкрив... те, що знає кожній тверезий чоловік : „що без Бога ані до порога!" Безуслівною основою доброту, пише він, є **Закон Божий.** „Книжкові вченні, так званої матеріялістичної школи, продовжає він, вмовляють в себе, що люди не більше як скотина не потрібують Божого закону. Але **вічний декальог,** це збірка десяти Божих заповідей які, по віруванні цвитучих народів, Бог обявив людям. Їхнє заховання або погорда все стягала на суспільства добробут або терпіння. Одиниці, родини, суспільство підлягають деяким невмолимим потребам, яких задоволення запевняє людське щастя; ці потреби, це посідання денного хліба й вірність Божому законові. **Наукова** обсервація фактів дає нам пізнати як люди задоволяють першу потребу. Вона крім цього показує нам, що католицька віра краще від якої-небудь іншої задоволяє другу потребу. Її наука, її святі Тайни, її духовенство, її культ, все спричиняється до того щоби люди жили без гріха й ходили чесними дорогами. — На моральному терені, нині вже нічого не можемо винайти. Від обявлення **Божих Заповідей** та їхнього блискучого пояснення **Ісусом Христом,** людський ум не зробив ще ніякого нового відкриття, яке вийшлоб на добро людству. Народи піднимаються через заховання Божого закону, а підупадають тоді як на нього забувають".

Все це ми, католики, знаємо. Але цікаво є бачити як, в добі глупого матеріялізму, молода людина, з легкою закраскою антіклерикалізму, але морально незбочена, поважна й понадусе правдолюбива постепенно дійшла до блискучого переконання, що... таки Син Божий має рацію!!! — „Ґрунтовна й великодушна обсервація, каже він, веде до Католицької Віри тих які від неї віддалені; вона затвержує й загріває тих які її ніколи не покинули. — Нехай наука помножує свої відкриття, нехай свобода використовує своїталани й влада свою власть, нехай все суспільство очаровує всіх чудесами техніки, їхній труд буде лише безсиллям, якщо вони, невідмовляючи жадних прав розумові, кріпко незаховають в думках закону Божого. Коли наука розкладає факти й перекидає цифри, вона все веде правдивих обсерваторів до засад Божого закону".

Мікроб нещастя, це **гріх.** Шкода пустословних декламацій, шкода самохвальби й само-критики, шкода організацій й капіталів, якщо народні провідники не поборюють більше гріха як безробіття й чахотку чи інші хвороби. Бо вони тоді даремно трудяться... Історія завсіди потверджує це старе але й заразом найбільш модерне Слово Христа : „Шукайте передовсім Царства Божого, а все проче докинеться Вам" !...

о. К. Більке, Ч. Н. І.

Деякі життєві та Христові принципи

Життя, неначе филі розбурханого океяну, є немилосерне, жорстоке, вбійчиве. Реальне життя, це безупинна борба за світле завтра, славу, ідею, кусок хліба. Це змагання ведеться між поодинокими особами, народами, державами та расами. Щоб втриматися на поверхні життя, нині треба бути сильним, хитрим, підступним, жорстоким. Так думає нинішний зматеріялізований світ. „Все слабе мусить згинути, даючи вільний життєвий простір сильнішому", сказав німецький фільозоф Ніцше. Його нео-поганська теорія є нині примінена, у більшості випадках, в боротьбі за існування. Вона це дала ідеольогічні підвалини для розвою „пануючої нації". Модерна людина, у погоні за багацтвом, унормувала свої засади двома словами : ідея та нажива. Ці напрямні є прибрані у приманчиві речення. Часто мета цих гасел не є нічим іншим як лише заспання чуйности противника. У результаті, кращий визиск. Вище наведені принцип є найбільш наглядні в нинішній торгівлі і в нинішній політиці. Метою нинішної торгівлі є чим мож більший заробіток. До цієї мамони вона часто прямує різними нелєгальними дорогами. Жертвою торговельної ініціятиви є звичайно люди чесні, добрі християни, яких проворні одиниці називають, сміючись, наївними та дурними.

Політика та її витончена форма — дипльоматія, щоб мати реяльний успіх, нині кидається часто в бій з ідеальогічної плятформи, голосячи навипередки ідеї одні кращі від других. Цими ідеями зискує вона певне число прихильників. У висліді створюються політичні партії, які часто зводять запеклу борбу, щоб зайняти перше місце на політичному виднокрузі.

Ідеольоги та провідники політичних напрямків голосять справедливий соціяльно-економічний лад, краще життя та пошанування прав людини. Але велике число між ними є самі нечесними, та лише мале число з них є на висоті своїх завдань. У більшості, ідея у них є формою, а користи суттю !

Ці дві ділянки однак нинішного життя накидають свої принципи великому числові людей, та витворюють таким чином атмосферу жорстокого егоїзму й без'оглядної борби.

І у такому то роді людей світ мавби шукати спасення, вільности, рівноправности та братерства ?

Деж ділася наука Христа, Божого Сина ? Наука, яка є універсальною Істиною. Наука, яка є примінена для всіх, — бідних, богатих, вчених, невчених, політиків, комерсантів, робітників. Ні, вона існує й існуватиме ! Лише цівілізоване нео-поганське життя не хоче Її знати, бо Вона підтинає йому крила та гамує елян бігу за мамоною цього світа. Христові

принципи треватимуть вічно ! Церква вірно та чуйно стоїть на сторожі ! Христові принципи є ясні, зрозумілі кожному та непохитні. Людські навпаки похитні. Людиною були вони створені, людиною є повалені.

„Що кесарове віддайте кесарові, що Боже віддайте Богові", сказав Ісус. Тобто, щоб був лад та порядок на землі, без непорозумінь та війн, треба сповняти чесно та сумлінно свої обовязки перед Богом та народом. Ніякий найбільший фільософ, ні дипльомат, ні найліпша політична партія не розвязала та не розвяжуть так добре соціяльного питання, як це зробив Христос.

Ці прості, короткі але повні змісту слова : „Люби ближнього свого як себе самого", кажуть все ! Вони убеззброюють людей зі жорстокости, ненависти та егоїзму. Людина стається альтруїстом, а світ справедливішим. Якби люди всеціло дотримувалися цих кількох Христових слів, тоді у світі запанувала б велика гармонія, гармонія любови та правди.

Застановімся над словами молитви „Отче наш", якої навчив нас Ісус. Над словами цієї молитви, якою ми безпосередньо розмовляємо з небесним Отцем, просячи Його вибачити наші прогріхи та наділити нас благодатями. Чи ж не має у ній елементів, які, якщо б були примінені — застосовані у житті, цілковито повалили б усі політичні ненависти, створюючи найліпшу справедливість ? Цих кілька словечок : ... і остави нам долги наша, яко і ми оставляєм должником нашим", вистарчають, щоб зі життя була виелімінувана облуда та ненависть, які є великим прогріхом не лише перед Богом, але й перед ближнім та спиняють нормалізацію справедливого ладу.

Віруючий чоловік не повинен підупадати на дусі, не повинен зневірюватися, бачучи на землі стільки несправедливости. Принципи Христа повинні його бодрити та додавати охоти у сірому житті. Правдивий християнин, носій ідей Христових, повинен бути приміром !

Христова спадщина - Церква перейшла та переходить багато переслідувань. Вона дала сотки, тисячі героїв - мучеників за Христові принципи - Святих. Уже близько 2000 літ вона бориться з неправдою, боронячи завзято науку Христа. І прийде час коли Правда Христова побідить цілковито !

Жан де Гораль, інж.

СПРОСТУВАННЯ:

Редакція **„Голосу Христа Чоловіколюбця"** просить у своїх читачів вибачення за друкарську помилку, яка вкралася в попередньому нашому числі до звідомлення про дату номінації **Їх Ексцеленції Преосв. Івана Бучка** на Апостольського Візитатора для Українців і Білорусинів у Західній Европі. Ця номінація мала місце не дня 15 жовтня, а **21 листопада 1946 р.**

З ЦЕРКВИ Й ЗІ СВІТУ.

ЗАХІДНЯ УКРАЇНА. — Англійський катол. часопис „Юніверс”, з дня 24 січня 1947 р. пише, що трьох з наших Галицьких Епископів арештованих большевиками вже померли, а саме : Преосв. Хомишин, Епископ станиславівський; його помічник Преосв. Лятишевський; та Преосв. Лакота, Епис. помічник перемиський. Залишились при житті : Митрополит Кир Йосиф Сліпий, Преосв. Чарнецький, Ч. Н. І., Преосв. Будка, й Преосв. Коциловський, Епископ перемиський.

ЧЕХО - СЛОВАЧЧИНА. — Преосв. Павло Ґойдич, Ч. С. В. В., одинокий наш греко-кат. Епископ в Европі, що залишився ще в своїй дієцезії, в Пряшеві, одержав помічника в особі **о. Др. Василія Гопка,** бувшого душпастиря в Празі, відтак духовника богословської семинарії, в кінці секретаря Преосв. Ґойдича, та професора моральної богословії. Про цю радісну вістку повідомив своїх вірних сам Преосв. Павло в свойому сердечному пастирському листі, дня 2 січня ц. р. Преосвященний радується цею новиною, та представляє вірним нового Владику яко чоловіка дуже заслуженого, непохитно привязаного до св. Католицької Церкви, та великого любителя нашого обряду. Преосвященний Павло рівнож зазначує, що він просив був у Святішого Отця дати йому помічника, з огляду на особливші обставини в яких находиться його дієцезія, одинока нині вільна в Європі, відлучена далеко від інших наших дієцезій на світі, та яка, на случай його смерти або хвороби, мусить мати безпосередньо нового наслідника. — Преосв. Василій Ґопко родився 21 цвітня 1904 в Грабську, на Чехо-Словаччині. Він був висвячений на священика 3 лютого 1929 р., а став Епископом в 42-му році життя.

Редакція й Адміністрація „Голосу Христа Чоловіколюбця” радіє цею радісною для нашої Церкви новиною та складає новоіменованому Владиці свої найщиріщі побажання Божого благословення в апостольській праці, для добра нашої Церкви й нашого народу. **На многая літа, Владико !**

ПОРТУГАЛІЯ. — В днях від 3 - 6 мая відбудеться до славного чудотворного місці „Фатіма”, в Португалії, міжнародня проща жіночої католицької молоді. В прощі візьмуть участь слідуючі краї : Єспанія, Франція, Бельгія, Голяндія, Швайцарія, Польща, Італія й Америка. А чи Україна зможе також вислати до стіп Пречистої Діви в „Фатіма” своїх представниць ?

АМЕРИКА. — Місто Ню-Йорк будує колеґію ім. „Степанича”, де буде місце для 2.000 учеників, щоб так звеличати память великого страдальця за Христову Церкву. Площу під колеґію дарує сам Кардинал Спельман... А коли прийде хвиля звеличання **наших** оборонців святої віри ?

Українська душпастирська округа Намюр повідомляє своїх вірних, що для загального добра цілої Укр. кольонії в цій околиці, недільні Богослуження відбуватимуться в слідуючому порядку :

1). **В першу й третю неділю** кожнього місяця, Служба Божа з проповіддю в **Нанін** (Naninne), в місцевій парохіяльній церкві. Богослуження зачинається о год. 11-й; до сповіди можна приступати вже від год. 10-ої.

2) **В другу неділю** кожнього місяця, Служба Божа з проповіддю в **Мустіє** (Moustier). Богослуження в місцевій парохіяльній церкві (rue de la Glacière) зачинається о год. 10-ій. До сповіди можна приступати вже від год. 9-ої.

3) **В четверту неділю** кожнього місяця, Служба Божа з проповіддю в **Намюр** (Namur), в каплиці Petites Sœurs des Pauvres (3, Boulevard de Merckem). Богослуження зачинається о год. 9-ій. До сповіди можна приступати від год. 8-ої.

4) Впр. О. А. Бульс, Ч. Н. І., місцевий Укр. душпастир, принимає в монастирі О.О. Редемптористів, 19, rue Godefroid, Namur, **в тижні,** щодня, з виїмком четверга : рано від год. 9 до 11.30; — пообіді від год. 4.30 до 6.30. В означені дні й години він є цільковито для услуг своїх вірних. Він просить всіх Українців намюрської округи прислати йому чимскорше свої адреси. Всяке листування з душпастирем проситься слати на слідуючу адресу :

Rév. P. A. BOELS C. S. S. R., 19, rue Godefroid, Namur.

Адміністрація „Голосу Христа Чоловіколюбця" одержала від Пр. Брата Юрія Ч. Н. І. 107 фр. на хворих Українців. Ці гроші, зібрані в Лієжі на хрестинах в пан. Мирослава Громяка, будуть передані Адміністрацію на лікування наших хворих скитальців.

Від Редакції

РАДІСНА ВІСТКА
для
УКРАЇНСЬКИХ ДІТЕЙ НА СКИТАЛЬЩИНІ.

З місяцем квітнем, кожне число „Голосу Христа Чоловіколюбця" приноситиме нашим дітям від Маленького Ісуса ріжні цікаві оповідання, гарні поради, та цінні поучення. В іменні Маленького Ісуса говоритиме **Тітка Іванка** яка так гаряче любить нашу українську дітвору.

Редакція і Адміністрація **„ Голосу Христа Чоловіколюбця "** і Видавництво О.О. Редемптористів **« Bibliotheca Alfonsiana »** в Любені повідомляють, що у Франції у всіх справах передплати і замовлень на книжки належить звертатись до нашого представника на Францію Впр. о. Богдана Куриласа, Ч. Н. І., **13, rue Princesse, LILLE (Nord - France).**

Проситься рівнож на вище подану адресу слати гроші на передплату, як рівнож за замовлені книжки.

———::———

Нашим представником на Голяндію є Впр. о. Вейнговен, Проситься всіх Українців в Голядії слати гроші на передплату місячника „Голос", як рівнож замовлення на книжки і належитість за них на адресу:

E. P. WIJNHOVEN, Stapelen, BOXTEL, NEDERLAND.

Imprimerie E. Gelezniakoff 51, rue Van Campenhout, Bruxelles 4.

Їх Ексцеленція Преосвященний Кир **Іван Бучко,** в часі своєї Архиєрейської Служби Божої між нашими скитальцями в Лієжі (Бельгія), дня 26 січня 1947 р., подає перше Святе Причастя нашим наймолодшим жертвам останньої війни.

COPIOSA APUD EUM REDEMPTIO

КВІТЕНЬ Ч. X.
1 - IV - 1947

ГОЛОС ХРИСТА ЧОЛОВІКОЛЮБЦЯ

DE STEM VAN CHRISTUS MENSCHENMINNAAR

LA VOIX DU CHRIST AMI DES HOMMES

Maandblad

Revue mensuelle

ХТО З БОГОМ, З ТИМ БОГ.

РЕДАКЦІЯ :
R. P. M. HERMANIUK, 97, Brabançonnestraat, LEUVEN

АДМІНІСТРАЦІЯ :
R. P. J. DE WEERDT, 26, Voskenslaan, GENT
C. C. P. N° 4156.33

За позволенням церковних властей.
Avec l'approbation des autorités ecclésiastiques.
Met kerkelijke goedkeuring.

BIBLIOTHECA ALFONSIANA
Brabançonnestraat 97, LEUVEN
(Belgium)

ГОЛОС ХРИСТА ЧОЛОВІКОЛЮБЦЯ

ДУХОВНИЙ МІСЯЧНИК

Число 10 **Квітень 1947**

Христос Воскрес!

ХРИСТОС ВОСКРЕС!

Воскресенія день, просвітімся людіє,
Пасха, Господня Пасха, от смерти
Бо ко жизни, і от земли ко небеси
Хрістос Ьог нас приведе, побідную
Поющія. (Утреня Воскресна : Канон).

Дійти чоловікові до своєї цілі, це те що видістатись воді із глубокої пропасти, вийти на гору й там знова кинутись до свойого джерела...

На долині чиста, гірська вода розпливаєсь в розкошах своєї свободи. Вона каприсно, м'яко штовхає остре каміння, срібним вужем ллється між шовковими стеблами свіжої трави, вискакує на низькі береги, заливає луги, сіножаті, наповняє всі низини... А блисне сонце, вона ніжно грає всіми красками, блестить всіми жемчугами, манить всім блеском.

Аж ось, саме тоді як вона пережила все своє щастя, закоштувала всіх потіх, переблестіла всіми блесками й діткнулась глубини чаші всіх цвітів, почорніло синє небо, повіяв ледяний вітер та перемінив її в ледяну кригу.... Вона завмерла й щезла під білим одноманітним снігом...

Але знова прийшла весна, знова пригріло сонце, разтаяв буйний сніг, розбилась тверда крига та знова забреніла жива вода. Вона знова весело й гучно поплила лугами, лісами, дикими ярами аж в безмежне море. Тут знова безмежна свобода, безмежні богацтва; тут знова й сонце й вітер і риби й птиці, тайні глубини й невидимі царства... Тут вона вже мабуть дійшла до своєї цілі; вона вже й забула, що вона вийшла з гори, та що має вернутись назад до свойого джерела... Вона забула, але її Творець не забув. Вона не хоче сама назад вернутись; Він її забере силою. Вона мусить вернутись там звідки вона вийшла. Одного дня Він зіслав сильне сонце й вона перемінилась в легку пару, піднялась до гори, аж до хмар, та знова спала легким дощиком на гори, до свойого джерела...

Так і чоловік зжився із цим світом і потонув в його глубині. Він жиє й радіє, всього торкається й всього заживає. Він здобув собі всі простори й запанував під небом і над землею. Він збагнув великі тайни й схопив у свої руки страшні сили. Своїм духом він збогатив і украсив світ. Гармонійні филі його пісні плинуть радіовими струями довкруги землі, в безмежні простори. М'які слова його поезії отвирають щораз то нові світи в його душі. Крицеве вістр'я його ума жолобить безнастанно твердий мармор тайни всесвіту та за кожним влучним ударом відкриває нові закони, нові можливості для своєї творчости...

І чоловік задивлений в блеск своєї науки, опоєний чарами своєї штуки, приголомшений силою своєї техніки, забув нажаль на само джередо знання, став нечутливим на **саму** красу, не бачить першого мотора який надає рух цілій вселеній, — БОГА. В свойому світлі він став сліпим; в своїй штуці він став без чуття. Прибитий очима до електричної лямпи, він не бачить Того, що дав йому спосібність і матерії здатність до її сотворення. Заслуханий в мельодійні звуки своєї пісні і під враженням своєї поезії, він забув про Того, що створив його ухо й надав матерії закони дрогання... Як та тьма серед темної ночі, він б'ється довкруги світла свойого ума й обпалює собі крила до вищого, могутнього взлету. Зранений, він упадає ще нижче, припадає лицем до землі, та тоне в її болоті... Зимний лід гріха розтягає над ним свою сіру поволоку і заковує його в маленькому світі духової гордости й самовистарчальної приємности. Тут чоловік роздирає чоловікові грудь й виривае живе серце... Тут панує лише закон науки й закон штуки... тут горить тільки електрична лямпа й грає металева плита грамофону; любови, співчуття, справедливости тут не має. І навіщо ? Хто й чому мавби про це думати? Хто сильний, хто розумний, цей верховодить; хто слабий, хто менше здібний є роздоптаний і відкинений на бік... Безмежних зойків його вічної душі, благальнього голосу його гідности людини, тут ніхто не слухає й ніхто не чує... Це світ тьми **людського світла;** це світ **леду людського злобного серця;** це світ **смерти людського життя !..**

„Воскресення день, просвітімся людіє, кличе в цей мент свята Церква до самобійчого світу. Воскресенія день, це день тріюмфу Ісуса Христа; це день побіди Його науки й Його життя в історії людства. Це світло правди й світло життя. Просвітімся, взиває нас свята Церков, в цьому житедайному світлі, отворімо наші очі на відчинену перед нами дійсність життя. Ця дійсність, в кришталевих проміннях Воскресшого Ісуса, є ясна, величава, подиву гідна. Вона отвирає перед очима засліпненого, замерзлого, закаменілого світа ці дві засадничі, перворядні правди : а саме, що життя людини складається з двох нерівних частей : з меншої, короткої части, яка є приготованням, і більшої безконечної, вічної, яка є правдивим, повним життям. Перша частина, приготовання, це наше земське, дочасне життя; друга частина повне, правдиве життя, це наше друге, позагробове життя. Це останнє, отже буде на віки таким, яким ми його собі тут приготовимо. Звідси надзвичайна вага привязана до доброго зрозуміння й повного виконання його програми. Тому Ісус Христос, Сам Син Божий, Творець всесвіту й чоловіка, зійшов на землю, взяв на себе людське тіло, став чоловіком, щоб показати чоловікові як він має перевести тут на землі цей час свойого приготовання, щоб зажити пізніще повним життям на віки.

Тут Ісус протягом трьох літ вчив людей цієї штуки й протягом тридцять літ сам цю штуку практикував, щоби словом і ділом вказати нам дорогу правдивого життя. Його наука була проста, Його життя було гармонією любови й правди. Він казав людям, що вони всі є братами, синами того самого Батька-Бога, яких Він безконечно любить, та яких він очікує з повними руками. Він казав їм дальше, що ціле туземське життя, всі його величі й всі його здобутки : всі держави й їхні інституції, всі здобутки науки й штуки, всі винаходи й твори людського ума, все це має в пляні сотворення тільки одну ціль, а саме дати пізнати чоловікові любов, доброту й велич його небесного Отця, збудити в його серці до нього любов і довіря і таким чином провадити його більше свідомо й певніше разом з його братами до першої стрічі зі своїм небесним Отцем і до останнього повороту до дому свойого Батька...

Ісус Христос цю науку голосив. Він нею жив і за неї терпів. Він за неї віддав своє земське життя. І нині, Він вийшов побідоносно з гробу, в повному блеску й окружений небесним німбом слави. Він став на порозі нового життя й кличе нас, своїх братів, подивитись на вислід Його приготування тут між нами, на вислід Його земського життя й терпінь; на нове Його, прославлене на души й на тілі, небесне, повне, вічне життя. Його душа вже в Бозі, Його тіло легке, світле, прозоре як кришталь... Його земський тягар упав, воно ніжно тремтить в тихому срібному воздусі палестинського ранку як та біла невинна пара...

„Воскресенія день, просвітімся людіє". Віднайдімо в пречистому образі Воскресшого Ісуса образ нашого життя. Просвітімося Його світлом...

„От смерти бо ко жизни і от земли ко небеси Христос Бог нас приведе". Бо Він, Спаситель і Відкупитель людського роду, перепросив Свойого небесного Отця за наші проступки, привернув нам любов і приязнь нашого небесного Отця і так врятував нас від смерти... Бо Він нам показав дорогу від землі до неба. Він пішов туди перший, а ми маємо йти за ним. Він вийшов на гору до Свойого джерела. Ми маємо йти за ним.. Але наш розум, наше серце, наше тіло мусять відкинути від себе цю тяжку матерію земського світу яка нас спиняє в дорозі до гори, до нашого джерела, до Бога. Ми мусимо під впливом світла й тепла Божої ласки, перемінитись в легку, чисту й невинну пару, полишити за нами, як пара гірської води, всі бруди довгої земської дороги й так, легко й певно підноситись до гори, до Бога...

***

День Воскресення, це день радости й день побіди : це день правди, справедливости й любови... Воскресення на Україні !

А наш народ на Голгофті! Наші Владики нині страждають у в'язницях. Наші священики, наші провідники, наші брати й наші сестри порозкидані по чотирьох частях світу... Наші храми замкнені, наші дзвони для нас німі... Наші хати, наші рідні стріхи пусті... А під церквою, на дорозі й на долівці рідної хати свіжа, червона кров... Наші батьки й наші матері, десь тихо й майже мовчки повтаряють: Христос Воскрес, любі діти! Христос Воскрес, дорогі страдальці! Христос Воскрес, сини й доньки, розсіяні по світі! Христос Воскрес і ми з ним воскреснемо...

о. М. Германюк, Ч. Н. І.

ТАК ЯК НЕ

дискутуємо:

з вітром, а замикаємо перед ним вікно;
як не дискутуємо з **огнем,** а сейчас гасимо його водою;
як не дискутуємо з **дощем,** а отворяємо перед ним дощохран;
як не дискутуємо з **мутною водою,** а відсуваємо її на бік;

так не:

дискутуємо зі **сатаною,** а сейчас відганяємо;
не дискутуємо з **лихим приятелем,** але з ним зриваємо;
не дискутуємо зі **злою книжкою,** але її не читаємо;
не дискутуємо з **обовязком,** але мужно його сповняємо.

Позвольте їм прийти до мене

ХТО НЕ ЛЮБИТЬ, НЕ ЗНАЄ БОГА.

Любов, це таке широке і всесторонне поняття, що не легко сказати, що саме любов. Кажемо, що діти люблять своїх батьків. Маленька дитина у своїй немочі та безрадності шукає опертя у найближчому оточенні й інстинктом своєї матеріяльної істоти склонюється до батьків, які її кормлять, зодягають, піклуються нею. Отсей інстинкт збереження свойого життя, свойого існування називаємо невластиво любовю дитини до батьків. Душа малої дитини ще настільки нескристалізована, що о справжній любові не може ще бути бесіди. У малої дитини підготовляється щойно підложе до справжньої любови, а справжня любов формується з цією хвилиною, коли діточа душа зачинає шукати стежок і зразків для свойого оформлення. І знова цих зразків шукає

доростаюча дитина у свойому найближчому оточенні. Вона є немилосерним критиком своїх батьків. Вона слідкує за кожним їхнім кроком, аналізує на свій діточий лад кожний іхній вчинок. Дитина хоче бачити своїх батьків найбільшим ідеалом. Як грубо ошибаються ці батьки, що кажуть : „Воно ж має щойно 12 літ, ще нічого не розуміє". — Правда, така дитина не розуміє ще багато життєвих квестій, але вона своєю чистою душею вже підсвідомо відчуває бруд і гниль. Її душа вже болить, коли завважить цей бруд і цю гниль у своїх батьків. Ви батьки, може і не уявляєте собі навіть, як ви раните душу власної дитини, коли між вами нема згоди, коли ви взаїмно лаєте себе. Як дуже терпить дорастаюча дитина коли завважить неморальне життя батьків. Вони тим самим брутально відштовхують свою власну дитину від себе. Тоді саме, коли дитина - юнак шукає душевного опертя і проводу, коли дитина - юнак бажає знайти предмет гідний своєї чистої любови, батьки своєю поведінкою, своєю байдужістю до душевних справ своєї дитини, браком заінтересовання її душевними потребами відштовхують дитину від себе.

Один старший уже мущина, розказував мені таке : „Найбільше терпіння моїй невинній душі (я мав тоді щойно 12 літ) завдали мені таки мої власні батьки. Я вже раніш несвідомо відчував, що між моїми батьками якось недобре. Щоденні лайки і сварки, взаїмні проклони вражали вже тоді мою діточу душу. Я не здавав собі справи, чому я втікав з хати, як батьки починали лаятися. Одного разу забрав мене зі собою на вакації мій шкільний товариш на село, до своїх батьків. Я перебував там цілі вакації в незвичайно погідній родинній атмосфері. Я не міг зрозуміти тоді, чому в цій простій селянській хаті мені так добре, і так якось на душі спокійно, а в хаті моїх батьків - інтелігентів така гнітуча, важка атмосфера і завжди там моя душа стрівожена. Раз я таки не видержав і запитався :

— Що ви робите, що у вас в хаті так добре і спокійно ?

— Ми маємо Бога в серці, сину, — відповів батько мойого товариша.

І хоч мені було тоді 12 літ, я став дошукуватися причин такої різниці між моїми батьками і батьками мойого товариша. Батьки мойого товариша взаїмно себе шанували. Це були люди надзвичайно чесні, з вродженою інтелігенцією духа та педагогічним хистом. Батько мойого товариша відносився до своїх синів, а мав їх чотирьох, як найсердечніший приятель і дорадник. Мама була для синів зразком лагідности та доброти, а для своїх двох донечок повірницею та напрямною. Я, навпаки, ніколи немав приступу до свойого батька, бо або не було його дома, хоча в годинах вільних від праці міг бути зі мною, або лаявся і ходив хмарний. Я боявся його. Мама була холодна для мене. Замикалася в своїй

Їх Ексцеленція Преосвященний Кир **Іван Бучко** проповідає перед Українською Громадою в Лієжі, 26 січня 1947 р.

кімнаті, де цілі години пересиджувала перед зеркалом, або шукала розривки поза хатою. Як дуже боліла мене тоді душа, що я не міг знайти тепла у власних батьків. Я мав вражіння, що я непотрібним їм, я на заваді.

Коли мені було 16 літ, я вже добре розумів відносини між моїми батьками. В їхньому житті я знаходив таке, з чим моя юнацька душа ніяк погодитися не могла. Як дуже я бажав тоді духового проводу, як радо я пригорнувбися до щирого приятельського серця такого батька, якого мав товариш. Як тужив я тоді за щирими порадами, вказівками, за теплим словом батька. Мами вже тоді між нами не було, виїхала кудись, покинула мене. Я оставився сам з моєю тугою в серці, з моїм жалем. Я не міг бути гордий за своїх

батьків, так як мій товариш. Він був гордий цією святою, синівською гордістю.

— Батько мені так радив, — батько так сказав, — мама не позволяє цего, — як часто говорив це мій товариш, кладучи натиск на слова батько, мама. А я міг сказати: — Мій батько був п'яний і лаявся, мама втікла з другим. — Ще сьогодні болить серце, як згадаю. В школі мав я деколи добрих учителів, але вони запрацьовані по самі вуха поправою шкільних завдань та приготуванням наступних лекцій, не знаходили часу для таких спрагнених любови душ як моя. А таких мусіло бути більше.

Я, одинока дитина батьків - інтелігентів, був у свойому домі безрідний. Як дуже я завидував мойому товаришеві, що він мав чесних батьків, він мав братів, сестри, з якими міг жити щиро, сердечно. Він мав родину, він був багач в одній одежині, а я був безрідний нуждар в достатньому домі. Як дуже хотів я мати бодай одного брата. Душа моя прагнула любови чистої, безінтересовної. Батько домагався від мене любови, учителі домагалися любови, але ні батько, ні вчителі не розуміли, що „на миловання нема силування". Вони не розуміли, що предметом справжньої любови може бути тільки той, хто може заспокоїти голод і спрагу душі.

Ото подаю батькам під розвагу. Інстинкт самозбереження, який є вислідом немочі та непорадности малої дитини і який каже цій дитині шукати у вас тепла й опіки не є ще любовію. Зов крови і спорідненя, це теж ще не справжня любов. Я назву це фізіольогічною, матеріяльною, природною любовю. Справжня душевна, нематеряльна, духовна любов являється доперва у дорастаючих дітей. Щасливі ці батьки, що зуміють заспокоїти душевну тугу своєї дитини, що зуміють стати предметом їхньої духовної любови. Ця душевна туга, це туга цієї самої категорії, що туга до надземської Величі, це любов цієї самої категорії, що любов Бога, тому що батьки є заступниками Бога при дитині.

Отсей момент, коли у вашої дорастаючої дитини зроджуватисяме туга душі до вищих ідеалів, ви батьки, мусите підхопити отсей момент, мусите використати, якщо хочете, щоби ваша дитина була гордою з вас, якщо хочете, щоби ваша дитина через вас пізнала й у ваших серцях знайшла Бога. Нехай цей Бог, що живе у ваших серцях знайде місце в серцях ваших дітей. Отся тісна сполука ваших душ одним і цим самим Богом, — це справжня любов.

Івана Петрів.

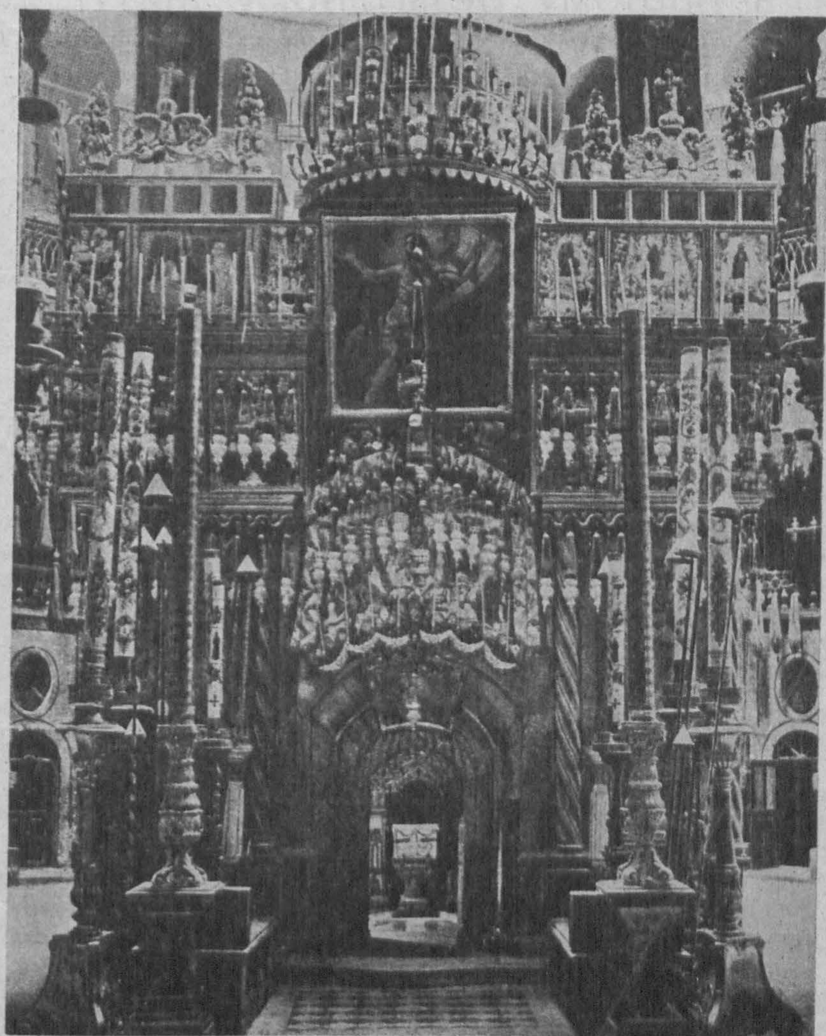

Каплиця Божого Гробу в Єрусалимі, де наш співак - артист Менцінський очарував був красою нашої церковної пісні зібраних тут з цілого світу прочан - паломників.

Білий камінь який видно на престолі посередині каплиці, є камінь з гробу Ісуса Христа.

Українська пісня в нашому релігійному житті

Українська пісня має незрівнане значіння в релігійному житті. Наш обряд є наповнений безмежним богацтвам молитов-пісень які надають нам особлившої сили і віри, та які в найтяжчих хвилинах нашої недолі линуть до Всевишнього Творця в надії, що наша молитва буде вислухана. Кілько то вже разів та молитва-пісня робила на Україні чудеса! Їх є множество. Леґенда каже, що підчас нападу Турків на Пачаїв, монах, о. Залізо благав Матір Божу о поміч та що вона вислухала його молитву і дала побіду над Турками. Шевченко згадує в „Гамалії”, що козаки співаючи молилися в турецькій неволі, щоб Бог післав їм визволення: „О Боже милий України, не дай пропасти на чужині”....

В старинних часах, Римляни (Св. Августин) говорили що хто співає, той молиться подвійно. Як велика є сила української пісні вказує оден з многих примірів. Бувший мій професор, покійний о. Др. Юліян Дзерович, оповідав нам, ще в гімназії, одне своє особисте переживання, будучи на прощі в Єрусалимі. Було це у велику Пятницю, при Божому гробі: Церква, розказував він, була наповнена паломниками з усего світу, з ріжних націй й рас, з жовтою й чорною включно. Напереді церкви Божий гріб; усі вірні паломники молилися навколішки, думкою і шепотом, кожний по-свойому. Настрій душевного переживання був невимовний, бо перекинув усіх паломників в час, коли безмежна злоба й лукавість людини зуміла убити самого Бога. І ось образ нерухомого тіла невиного Ісуса, лежить в убогому гробі. Паломники перемінилися в молитву, котру спокійні полумя горіючих свічок несуть до Отця - Творця. І в той час молитви виступає перед гріб наш артист - співак Менцінський та молитовно й з найбільшим зворушенням зачинає співати: „Плотію уснув”... Пісня, нікому з чужих паломників не знана, набирає що раз сили і потрясень душі. Голос співака й краса мельодії перемінились в глубокі і зворушливі почування душевні. Паломники зворушені до глубини душі заплакали... Та пісня зуміла зєдинити всіх паломників і запанувала їхніми душевними почуваннями. Це був момент найвищої сили, найбільш зворушливий момент який могла викликати лиш українська пісня - молитва...”

Оповідаючи цю подію, покійний був у найбільшому зворушенні та зумів перенести нас усіх думкою туди де відбувалася оповідана подія.

Та сила - пісня нас єднає й кормить, бо це наші життєві соки й кров нашого національного організму. Українець не може без пісні жити, він не може не співати, бо цего ви-

магає від нього його природа; а хто колинебудь її покинув, чи погордив нею, її зрадив, той себе скривдив... Бо **рідна пісня це рідна мати,** а „хто матір забуває того Бог карає". Хто нам каже так любити рідний край і рідну церкву? Хто нам так розкаже про її славне минуле як не ця рідна пісня? Хто нам так вірно записав, бо аж у наших серцях, трагічну і крівaву історію України?

Чиж маємо кращу історію минулого й заповіт будучого як нашу рідну пісню? Цеж джерело духового і національного здоровля українського народу. Немає учених, котрі б змогли обчислити цей відвічно старий та вічно молодий і живий скарб нації. Тому й Шевченко вірно назвав нашу пісню: „нашою славою, нашою думою, котра не вмре, не загине", бо вона буде жити доки житиме український нарід.

Плекаймо українську пісню щиро і з любовю; шануймо нашу Церкву, хоч ми є на чужині, бо вони є нашою моральною і ненарушимою підставою життя. Наше Богослуження для нас найкраще, тому будьмо йому вірні і віруючі. Якщо не йдемо на наше Богослуження з байдужности або з лінивства, то не пробуймо й стидаймося оправдуватися перед людьми, будучи неоправдані перед Богом. Чи ми вірні його заповідям і тій найкращій нашій пісні, якою він нас обдарив? Шануймож наші святі почування релігійні і національні.

У вільних хвилинах від праці, гуртуймося в хори, співаймо нашу релігійну і світську пісню. Бадьоро, весело, дружньо й з вірою возмімося до діла живого і творчого. Не будьмо заплакані і понурі, не зражуємо нашої рідної пісні, не будьмо невірні, а вірні. Ми не жебраки, бо у нас є богацтва духові безмежні, лиш розкриймо їх ми самі, власними руками. Зачерпнімо щедро із цілющого джерела цієї життєвої сили. Протрімо очі, нехай сяють радістю і життям; уста наші хай наповняться чистою піснею, тоді душа наша буде сильна і незломна.

Ст. Симко, Інж.

МОЛИТВА БЛАГОДАРЕННЯ

Як славен наш Господь в Сіоні,
ледви язик сказати-б міг!
Великий на небеснім троні,
великий в земних цвітах всіх.
Скрізь, Боже, в славу Ти одітий
і блиском в день і в ніч сповитий.

Тебе, о Боже, Агнець мирний
собою представляє нам;
Тобі приносим спів псалтирний,
Тобі приносим фіміам.
Прийми від нас подяку милу
як миловоннеє кадило.

На нас Ти сонця світ зсилаєш,
нам ласки твориш як синам:
трапезою нас насичаєш,
кладеш в Сіоні кріпость нам.
Ти, Боже, грішних в час осьвітиш,
Своєю плотию наситиш.

Нехай, о Господи, до Тебе
зайдуть всі наші голоси
і мольби наші в час потреби
як перли ранньої роси.
Тобі в серцях жертвеник ставим
і піснею Тебе прославим.

✝ ГОЛОС ІСУСИКА ✝

Любі Дітоньки!

Вітаю вас Христовим привітом: Христос воскрес!

Здорові були дітоньки! Чи є між вами такі, що памятають тітку Іванку ще з Рідного Краю? Маленькі мене цілком не знають. Познакомимося. Нав'яжемо дружбу і буде все гаразд.

Дітоньки! Тітка Іванка до вас сьогодні не з порожніми руками. Маленький Ісусик передав мені для вас даруночок. Дві сторінки у цьому журналі будуть завжди для вас. Маленький Божественний Ісусик своїми святими ручками благословив та освятив ці сторінки та назвав їх „Голос Ісусика".

Усе, що Він скаже мені для вас, усе, що ваші Ангели хоронителі мені „на вушко" підшепнуть, усе, що ваша Небесна Матуся вам передати каже, усе я мушу вам на цих сторінках написати. Читайте уважно та розумно, бо ваш Божественний Братчик Ісусик вас дуже любить. Він хоче вас не тільки розрадити на чужині. Він хоче підготовити вас до повороту на свобідну Рідну Землю. Він хоче, щоби ви повернулися там не самі. Ви напевно цікаві хто такий поїде з вами на Україну? Склоніть головку на груди своєї рідної матусі, заплющіть очка, покладіть ручку на своє серденько а почуєте в ньому Голос Ісусика. З ним, з Ісусиком повернетеся на рідну Землю. Він покличе ще свою святу Матусю з неба і всі разом під звук торжественних дзвонів увійдете до рідної церкви на Україні. Заспіваєте Йому свобідно: „Благословен Бог наш сьогодні і на віки вічні!"

О, як це буде гарно, як радісно!

Дітоньки, а не забудьте і про тітку Іванку, возміть і її з собою на Україну.

Бувайте здорові! Слава Ісусикові!

Ваша тітка **Іванка.**

МАМУСЯ БОЖА!

(пісня на мелодію „О мати Божа, до серця Твого"...)

Мамусю Божа, небесний квіте,
Тебе благають скитальські діти:
Не дай в чужині гинути марно,
На Рідну Землю верни нас, Мамо!

Там Твоїх діток, Мамо, мільйони
Нишком складають Богу поклони,
Бо ворог в душі діточі вдерся,
Хоче їм віру вирвати з серця.

Там батьки їхні конають в ранах,
До Христа-Бога тужать в кайданах.
Зволь їм, Мамусю, сили додати
На Божій стійці твердо стояти.

Божа Матусю, небесний квіте,
Змилосердися, ми Твої діти.
Дай Україні силу та волю
Тебе благаю, Тебе я молю!

Для Небесної Матусі

Маленький Ісусик дуже любить свою святу Матусю, Пречисту Діву Марію. Для неї Він украсив цілу земленьку зеленою травичкою, засіяв луги пахучими квітами. Він просив Її, щоби Вона була теж і вашою Мамусею. Вона радо пристала на це. Тепер ви маєте дві матусі. Одну рідну на землі а другу святу в небі.

Уже незабаром прийде місяць травень. Такий гарний, теплий, пахучий місяць травень! Цей найкращий місяць Ісусик подарував своїй святій Мамусі. Він тоді всі сади обсипає білим квітом, луги скроплює пахощами меду, в лісах ніжна конвалія тремтить на радощах а над ріками лози дишуть весною. То все для Неї, для Божої Мамусі.

В цій хвилині шепнув мені один Ангел хоронитель, щоби ви дітоньки цей місяць травень, що незабаром настане, подарували теж Своїй Небесній Мамусі. Усі ваші молитви, всі ваші забави, всю вашу працю в школі та дома подаруйте небесній Матусі. Старайтеся, щоби ваш даруночок був гарний й вартісний. Усе, все, що робитимете в місяці травні, **робіть добре, пильно та гарно**, бо це для вашої Небесної Матусі.

Попросіть свою рідну матусю, щоби навчила вас співати пісеньку „Матусю Божа”. Співайте її щодня, щоби на травень уже добре вміти. Навчіться теж гарної молитви „Під Твою **милість”. Просіть, щоби вас навчили** її в рідній мові, тоді краще зрозумієте і легше затямите. Свойого батечка, або старшого брата попросіть, щоби зробив вам з дощинки таку поличку, щоби можна на стіні завісити. Над поличкою повісите ікону небесної Матусі, приберете вишиваним рушником, поличку накриєте вишиваним платочком, і ставитимете щоденно свіжих квітів у скляночках. Це буде ваш вівтарик для Божої Матусі. Перед цим вівтариком продовж цілого травня місяця улаштовуйте свято для Божої Мамусі. Змовите щоденно гарно „Богородице Діво”, відспіваєте пісеньку „Мамусю Божа”, а на конець змовите : „Під Твою милість”. Це буде ваш концерт для Божої Матусі. Вона радітиме дуже, а маленький Ісусик, що у Неї на руках сидить, буде вам плескати в долоні з утіхи. Він напевно зійде між вас і з вами разом славитиме Свою Ненечку.

Своїй рідній матусі, за прикладом Ісусика, подаруйте один день в місяці травні. Щоби всі українські діти в Бельгії в один день відсвяткували день рідної матусі, скажім собі, що це буде день 18 травня. До цієї пори вспієте зробити власними руками даруночок для матусі та приготовити для неї концерт. Просіть батечка, щоби вам в цьому допоміг. Робіть це в тайні перед матусею, щоби зробити їй милу несподіванку. Вона страх, як радітиме!

Переписка: Тітка Іванка хоче вас, любі дітоньки, всіх пізнати, тому напишіть до неї листа на адресу Редакції „Голосу Христа".

От настає Великдень. Зробіть маленькому Ісусикові писаночку. Спишіть її воском і закрасками. Ваша мамуся вам поможе.

ІСУС ХРИСТОС СТРАЖДАВ

Ісус Христос учив людей любити Бога цілим серцем, жити в згоді з усіми, любити один одного. Недобрі люди зловили за це Ісуса, в ночі, в оливному саду. Завели Його до міста, до суду, прив'язали Його до стовпа і били. Страх, як били, аж кров текла з цілого тіла. На голову заложили Йому вінок з колючого терня. Терня калічило Його святе чоло і кров заливала Йому очі. А наконець прибили Його люди цв'яхами до хреста і сміялися з Нього. Недобрі люди! Христос страждав, а Його бідна Матуся стояла біля Нього під хрестом і плакала та вмлівала з жалю за своїм Сином. А люди сміялися. Христос поглянув на людей, жалко Йому стало їх і Він сказав: „Боже прости їм! Я страждаю за них".

Бог приймив жертву Свойого Сина і простив нам наші провини.

ХРИСТОС ВОСКРЕС!

В цей День — в третє Рано —
Співаймо радісно: Осанна!
Блакит небес
І соняшне проміння
Звіщають нам:
Христос Воскрес!
Христос—у славі встав із гробу
Його всеобіймаюча любов
Перемогла ворожу злобу —
Своєю Смертю смерть зборов.
... ...
Співаймо всі з глибин душі
Воскресний, радісний тропар...
Співаймо враз: Осанна!
Осанна Найсвятішій Владі влад!
Христос — це наша Сила!
Христос — у боротьбі із
темнотою
Сам жертвував Собою —
Приняв Сам чашу болю
Наповнену ущерть...
І нас не поглотить на віки
смерть —
Не проковтне могила...
Христос — це наша Сила!
Хоч перед нами шлях —
Увесь в терніях —
На крилах віри наш народ
Змагається до світа — до висот
Як воїни Христові
Сягаємо вершин,
Щоб Царство Боже — силою
любови —
Тут оснувати через жертву —
чин...
Христос, що протерпів за
людство страсти —
Не дасть нам в темноті
пропасти —
Він — не покине нас —
І в цей бурхливий час...
Надію в серці залишім
І вірмо в наше воскресіння...
... ...
В цей День, в це третє Рано
Співаймо радісно; Осанна!
Христос Воскрес!

У. Кравченко.

ОГОЛОШЕННЯ

Заподаємо до відома, що Їх Преосвященство Кир **Іван Бучко,** Апостольський Візитатор і Ордінарій для греко-католиків у Західній Європі, установив на Бельгію, Данію і Голяндію осібну Делєгатуру та іменував своїм **Делєгатом на ці краї**

ВСЧ. і ВПР. О. ВАНДЕ МАЛЄ, Ч. Н. І.

Цій Делєгатурі є підчинені слідуючі душпастирські станиці:

LEUVEN, з околицею і університетською молоддю;
Душпастир: о. М. ГЕРМАНЮК, Ч. Н. І. і о. Ст. ШИРИЙ, Ч. Н. І.
E. P. M. HERMANIUK, 97, Brabançonnestraat, LEUVEN
E. P. St. SZYRYJ.

LIEGE: Liége, Ans, Cheratte, Seraing, Xhemenesse, Romsée
Душпастир: о. Іван ТЕТЄРКА. Mr l'Abbé Jean TETERKA,
11, rue Colonel Piron, ROMSEE - lez - LIEGE

GENT, східня Фляндрія, і
LIMBURG В Лімбурзі: Eizden, Zwartberg, Winterslag, Waterschei, Beringen, Vucht.
Душпастир: о. Й. Де ВЕРДТ, Ч. Н. І.
E. P. J. DE WEERDT, 26 Voskenslaan, GENT.

NAMUR: Namur, Moustier, Yvoir
Душпастир: о. А. БУЛЬС, Ч. Н. І.
R. P. A. BOELS, 19, rue Godefroid, NAMUR.

St PIETERS-JETTE, Провінції: Brabant, Antwerpen, Henegauwen (Hainaut)
Душпастир: о. Л. РЕГАРТ, Ч. Н. І.
E. P. L. REGAERT, 225, Jetteschelaan, JETTE (Brussel).

BOIS-DU-LUC: околиці Charleroi, Maurage, Peronnes-lez-Binche, з копальнянами робітниками.
Душпастир: о. Дм. САВКА,
Mr l'Abbé D. SAWKA, 3, rue de Nord, BOIS-DU-LUC.

BRUSSEL, каплиця Св. Володимира
обіймає всі доокол. місцевості головного міста.
Душпастир: о. Р. КОСТЕНОБЛЄ, Ч. Н. І. і о. Л. КУПИ, Ч. Н. І.
R. P. R. COSTENOBLE, 28, rue Belliard, BRUXELLES.
R. P. L. COUPPE.

Адрес Впр. О. Делєгата:
E. P. VANDE MAELE, Redemptorist
Kapel in 't Zand 3, ROERMOND (HOLLAND).

Секретаріят Впр. О. Делєгата провадить о. Л. КУПИ, Ч. Н. І.
E. P. L. COUPPE, Belliardstraat 28, BRUSSEL 4.

О. ВАНДЕ МАЛЄ, Ч. Н. І.

Imprimerie E. Geleźniakoff 51, rue Van Campenhout, Bruxelles 4.

ВИДАВНИЦТВО О.О. РЕДЕМПТОРИСТІВ В ЛЮВЕНІ

BIBLIOTHECA ALFONSIANA

вже видало слідуючі українські книжки, по низьких і для кожного доступних цінах :

1). **о. Ю. Гірняк : „МАЛИЙ КАТЕХИЗМ",** 2-е вид. 15 фр.

Це коротке, ясне і для всіх доступне пояснення св. католицької віри та її духовних практик.

2). **св. Альфонс де Лігорі, Ч. Н. І. : „ЯК ГОДИТИСЯ З ВОЛЕЮ БОЖОЮ"** . . . . 10 фр.

Прекрасна й глибока наука про християнське зрозуміння бігу нашого життя.

3). **„ПОЩО СПОВІДАТИСЯ",** 2-е вид. . . . . . . 10 фр.

В цій книжечці читач знайде все потрібне до ревної й святої сповіди.

4). **о. Й. Схрейверс, Ч. Н. І. : „МОЯ НЕБЕСНА НЕНЬКА"** 2-е вид. . . . . 25 фр.

Ця книжка це вислів ніжної набожности до Пречистої Діви Марії, нашої Цариці й нашої Матери.

5). **о. Йосиф Бон, Ч. Н. І : „НІЧ У КВІТКАХ",** п'єса на 1 дію у 8 сценах . . . . 10 фр.

6). **о. К. Більке, Ч. Н.І. : Молитвенник „НАША ЖЕРТВА",**

Це перший молитвенник для Укаїнців на чужині. Він містить, крім ріжних молитов, Акафісту Матери Божої Неустанної Помочі, гарних розважань, нашу Службу Божу в старославянській і українській мові разом з молитвами священика, а також і латинську Службу Божу в латинській і українській мові для тих Українців, які ніколи не мають змоги бути на Українських Богослуженнях. 50 фр.

Вневдовзі появляться ще слідуючі книжки :

1). **о. Й. Схрейверс, Ч.Н.І. : „ІСУСЕ ЛЮБЛЮ ТЕБЕ",** 2-е вид.

Це вислів сильної й мужеської любови до Ісуса Христа, нашого Божественного Спасителя і нашого найліпшого приятеля.

2). **о. Бодієн, Ч.Н.І. : „ПРИГОТОВАННЯ НА СМЕРТЬ",** 2 вид.

Маленьку цю книжечку повинен перечитати хоч раз в житті кожний християнин, щоби знати як жити й як умирати.

Всі ці книжки можна замовляти на слідуючу адресу :

BIBLIOTHECA ALFONSIANA, Brabançonnestr. 97
LEUVEN (Belgium).

Гроші слати почтовим чеком : **С. СН. Р. 4510.11,** на вище подану адресу.

Редакція і Адміністрація **„Голосу Христа Чоловіколюбця"** і Видавництво О.О. Редемптористів **«Bibliotheca Alfonsiana»** в Лювені повідомляють, що у Франції у всіх справах передплати і замовлень на книжки належить звертатись до нашого представника на Францію Впр. о. Богдана Куриласа, Ч. Н. І., **13, rue Princesse, LILLE (Nord - France).**

Проситься рівнож на вище подану адресу слати гроші на передплату, як рівнож за замовлені книжки.

—————::—————

Нашим представником на Голяндію є Впр. о. Вейнговен, Проситься всіх Українців в Голядії слати гроші на передплату місячника „Голос", як рівнож замовлення на книжки і належитість за них на адресу:

E. P. WIJNHOVEN, Stapelen, BOXTEL, NEDERLAND.

ТРАВЕНЬ Ч. XI.
1 - V - 1947

ГОЛОС ХРИСТА ЧОЛОВІКОЛЮБЦЯ

DE STEM VAN CHRISTUS MENSCHENMINNAAR

LA VOIX DU CHRIST AMI DES HOMMES

Maandblad

Revue mensuelle

ХТО З БОГОМ, З ТИМ БОГ.

РЕДАКЦІЯ :
R. P. M. HERMANIUK, 97, Brabançonnestraat, LEUVEN

АДМІНІСТРАЦІЯ :
R. P. J. DE WEERDT, 26, Voskenslaan, GENT
C. C. P. N° 4156.33

За позволенням церковних властей.
Avec l'approbation des autorités ecclésiastiques.
Met kerkelijke goedkeuring.

BIBLIOTHECA ALFONSIANA
Brabançonnestraat 97, LEUVEN
(Belgium)

ГОЛОС ХРИСТА ЧОЛОВІКОЛЮБЦЯ

ДУХОВНИЙ МІСЯЧНИК

Число XI **Травень, 1947**

Мати жде на вас

Звісною є річчю, що християнство не є в суті річей якимсь віроісповіданням, або філософічною системою; ще менше є воно якимсь світоглядом. Правда, християнство має свою пречудно - глибоку науку, яка дає людині незрівнано - високі й дуже широкі погляди на всі проблєми життя; воно однак є чимсь більшим як наукою. Християнство є в суті найсердечнішим і найтіснішим привязанням до світлої особи Бога - Чоловіка, Ісуса Христа. Правдивий християнин прив'язується до Ісуса приязнею, яка йде аж до загину. Він прив'язується рівнож до Його предвічного Вітця й до його Пречистої Матери Марії.

ЗНАЧІННЯ МАРІЇ.

Хто задержується в модерних столицях й університетських містах перед виставовими вікнами книгарень, часто стрічає щораз то нові твори про Марію, яких авторами є професори університету, або інші мислителі. Чиж це не є доказом безсмертного значіння Марії для людства? Марія, покірна Дівиця з Назарету вічно цікавитиме найсвітліші уми і найчистіші серця людей; а це з подвійної причини : тому що вона є Матірю Ісуса Христа і тому, що Вона є Нашою Небесною Ненькою. Хто може поняти незбагнене таїнство Божого Материнства? Яка незглибима пропасть криється за тими словами : бути Матірю Свойого Творця, Бога; кормити Того, що дає життя й буття вселенній; приказувати Тому, перед Яким тремтять Херувими й Серафими. Але з другої сторони, хто може проникнути Таїнство Сина, який є Сотворителем рідньої Матері?

Святий Євангелист Лука, надхнений Святим Духом, передає нам, як торжественно завитав Божий післанець, Архангел Гавриїл до Марії, у Назаретській хатині, назвав Її повною ласки, благословенною поміж всіми женами, питаючи Її, чи Вона годиться бути Матірю Божого Сина. Скромна дівиця настрашилася на ці слова. Вона не розуміла, як це станеться, бо Вона вибрала була досмертне дівоцтво. Дальше подає нам Євангелист як ангел успокоїв її кажучи, що Вона не мусить зміняти Свойого дівочого життя, бо у Бога все можливе; сила Вишняго Її „осінить". Подібно, як на слова священика : „Сіє єсть Тіло Моє", Син Божий сходить на престол, так і тут Син Божий зійшов з неба й став сином Марії на Її скромні слова : „Се раба Господня,

нехай мені станеться по Твойому слові!" Жадний маляр, жадний різьбар, жадний музик не взявся до свойого твору з такою могутньою і високою інспірацією, з такою геніяльністю, як Всемогучий до сотворення Своєї Матері. Він Її сотворив як архитвір людства; Він Її обдарив всіми багацтвами душі і всіми скарбами серця; Він Її заховав від первородного гріха і не позволив сатані сплямити Її серце, як серце Еви і всіх инших людей...

По одній з останніх европейських війн, жовніри переходили ріжні міста визволеної вітчини і мали нагоду читати численні написи на брамах міст. На одній брамі вони читали : **Мати жде на вас!** Вони всі були зворушені... Нема шляхотної людини, яка не відчувалаби таємного тремтіння в серці на згадку про свою матір. Один великий муж сказав : „Все, що я маю і чим я є, завдячую Богові і моїй матері". Чому Ісус Христос, Бого-Чоловік вибрав Собі таку напричуд ніжну і незрівняно шляхотню Матір? Тому, що ціла Його людська природа домагалася цего. Кожне христіянське серце, знаючи непорочний маєстат злучений з найбільшою ніжністю Марії, тужить за Нею... і Її називає своєю Матірю. По христіянськи виховані діти знають, що вони є Її дітьми. Кожна дитина скаже Тобі, що вона має дві матері : одну на землі, а другу в небі, обидві рівно правдиві, рідні, свої. В Її блеску доросла людина стає дитиною в найкращому цього слова значінні. Колиж люди з криштальною душею бажають бути Її дітьми, Марія бажає тоді ще більше бути їхньою Матірю...

Мати Божа подивляла від першої хвилі життя в ясності св. Віри необняту Велич Господа Бога. Вона горіла в серці до Нього такою любовю, що була готова до найстрашніших мук, щоби направити обиди, яких Божий Маєстат зазнавав зі сторони людей. Вона була так дуже захопленою царством Божим і величним завданням Свойого Сина, що Вона була готова разом з Ісусом датися розп'яти, щоби спасти людство. Вона перепрошувала Бога, молилася, благала про милосердя. Жадна рідна мати не є в силі так молитися за своїх грішних дітей, як Вона. Мало того. Так як Ева нещасна кинула ярмо сатани на плечі свойого потомства і стала матірю рабів, так знову Марія бажала зняти це прокляте ярмо і стати Матірю вільних дітей Божих. Це бажання Богородиці відповідало споконвічному рішенні Пресвятої Тройці. Вже в раю, по упадку прародичів, Господь Бог обіцяв нам Спасителя й Його геройську Матір, котра розторощить ногою голову пекольного змія. Папа Пій X так висловлює це переконання католицького світа : Силою цієї спільноти болів і волі Марії й Ісуса, Вона заслужила на це, щоби могти р'ятувати пропащий світ і в слід за тим, щоби могти роздавати всім ласки, які Ісус Христос через Свою смерть і Кров нам здобув. Марія бачить потреби всіх душ та всім хоче помогти. Вона, через Божу

Хто може поняти незбагнене Таїнство Божого Материнства...

волю є Всевідучою і обіймає все наше життя. Богослови й славні вчені, як Пастер, Вольта, Ампер, Карель і т. д. радо заявляють, що вони жиють і чуються в невидимій приявності Матері Божої. Вони люблять свою дорогу Матінку й признають, що від Неї залежить чистота їхнього життя і спасення душі. Марконі, батько радія, просив у тестаменті, щоби його поховати без жадних інших відзнак, а тільки з вервичкою Богоматері. Честертон, славний англійський письменник нашої доби, оповідає про своє навернення в поемі : „Сім лицарів християнства" : „Кожного разу, коли я думав про католицьку церкву — пише він, я думав про Марію; і коли я старався забути про католицьку церкву, я старався забути про Марію". Дальше оповідає він, що найтяжчим, але найбільш свобідним ділом його життя було рішення вступити до св. католицької Церкви. Цього доконав він перед „золотою і дуже милою іконою Марії в пристані Бріндізі".

Одного дня делєгати католицького студентства прийшли з візитою до великого політика Віндгорства. Цей в часі розмови спитав студентів : „Чи панове, мають зі собою зброю до борби"? Він виняв з кишені свою вервицю і говорив : „Ось моя зброя! Друзі мої, я осмілюся вас запитати, чи ви пильнуєте своєї зброї; чи ви знаєте, як треба її вживати?"

І твердий політичний боєвик за права Христа, став зі запалом оповідати про силу молитви та про чудну поміч, якої він все зазнавав від Божої Матері... Молодь кожного свободолюбивого народу вимовляє з пошаною імя О'Конеля. Цей борець за волю зруйнованої Ірляндії видер освободження батьківщини з рук Великої Британії, так політичною борбою, як також молитвою до Марії. Перед приняттям парляментом славного ірляндського проєкту повстала остання рішаюча дискусія. Приятелі О'Конеля спостерегли нагло, що його в салі нема. Тимчасом великий борець проходжувався спокійно на коритарях і молився. Коли один ірляндський посол прибіг до нього зі словами : „О'Конель, рятуй справу! — благаємо прийди!", — цей підніс свою вервицю і заявив : „Скажіть їм, що моя вервиця нашій справі більше поможе, як моя контр-атака". Ірляндці виграли.

Життя є борбою за вічність. Всі інші справи є лишень миляними баньками в порівнанні до цієї. Хто веде струсеву політику, себто хто зі страху не хоче бачити цеї великої правди (дарма великих слів і великих трудів), робить найбільш карколомний скок, що можна видумати. Ми всі бажаємо жити як Божі діти. З іменем Марії на устах, ми не будемо ніколи рабами гріха і смерть наша буде чесною в очах Божих, бо дитя Марії ніколи не пропаде...

о. К. Більке, Ч. Н. І.

В першу річницю засуду українських католицьких Єпископів совітським військовим трибуналом

В перших днях березня 1946 року, оголошено в Київі, столиці Української Совітської Соціялістичної Республики, акт обвинувачення, складений Прокуратурою і внесений до Військового Трибуналу, проти наших українських галицьких Епископів, заарештованих і вивезених органами совітської державної безпеки в дні 11 квітня 1945 року. В акті цьому читаємо :

За зрадницьку діяльність і співпрацю в користь німецьких окупантів, слідчі органи заарештували Йосифа А. Сліпого, Митрополита Греко-католицької (уніятської) Церкви, й Миколу А. Чарнецького, Микиту М. Будку, Григорія Л. Хомишина, Івана Я. Лятишевського, — Епископів уніятської Церкви.

В часі їхнього арештування найдено коло них документи, ревелюючі їхню кримінальну спільність з німецько-фашистівськими окупантами, а зокрема з ґештапом, карними й розвідчими німецькими органами. Підчас слідства арештовані визнали себе винними, що вони розгортали ворожу діяльність проти СССР. Вони, виконуючи інструкції німецьких розвідчих органів, по злуці областей Західної України з СССР, розвивали пропагандивну антисовітську діяльність, заохочуючи духовенство й вірних уніятської Церкви протиставитися совітському режімові. По наїзді німецько-фашистівських зрадників на Україну, Сліпий, Чарнецький, Будка і Лятишевський, віддали себе до цілковитої диспозиції німецьких окупаційних властей. Обвинувачені в часі слідства розказали, що використовуючи своє високе становище в Греко-католицькій Церкві, активно допомагали німецько-фашистівським окупантам, заохочуючи українське населення до примусової праці на користь Німців, сприяли доконуванні грабіжницьких актів з боку німецької окупаційної влади. В тій цілі, згідно з інструкціями ґештапо, Сліпий, Будка Чарнецький, Хомишин і Лятишевський, починаючи від липня 1941 року, в своїх проповідях і пастирських листах повторюють свої заклики до клеру і вірних уніятської Церкви : помагати Німцям в організуванні льокальних органів окупаційної влади й брати активну участь в апровізуванні німецької армії, полекшуючи в цей спосіб окружну боротьбу німецького наїзника проти Червоної Армії.

Особливо та ворожа діяльність обвинувачених виявилася в їхній участі в формуванні СС-івської дивізії „Галичина", що мала боротися проти партизанів і Червоної Армії.

З дати документів і показань обвинувачених, між ними Сліпого, виникає, що в квітні 1943 року, цей дійшов до

згоди з губернатором Д-ром Вехтером в справі створення спеціяльного комітету для формування СС дивізії „Галичина”, і тому візвано, а за цим прошено делеґувати до цього комітету одного представника Греко-католицької Церкви.

Виконуючи свою зрадницьку згоду з Німцями, обвинувачені: Слепой, Будка та інші, розіслали директиви всім уніятським священикам приняти негайно участь в формуванні СС-івської дивізії „Галичина”, в яку дали одинадцять священиків в характері капелянів.

Кримінальна діяльність обвинувачених в користь німецько-фашистівських окупантів зістала потверджена показаннями много чисельних свідків і датами документів.

Справа Слепой І. А., Чарнецький Н. А., Хомимин Г. Л., Будка Н. М. і Лятишевський І. Я., обвинувачених в злочині зі статті 54-І-а і 54-ІІ К. К. УССР зістала закінчена в слідстві і передана на розгляд Військового Трибуналу.

«L'Osservatore Romano» — орган Апостольської Столиці, що виходить в Ватикані, помістив повний акт обвинувачення в перекладі на італійську мову в ч. 241 (26.266) з понеділка й вівтірка 14 і 15 жовтня 1946 р. на сторінці 3 в частині, що носить назву «Documentazioni», а то під згл. «L'atto di accusa del Pubblico Ministero ucraino contro i Vescovi cattolici».

При цьому, орган Апостольської Столиці не розправляючись зрештою ширше зі змістом обвинувачення, котре довело до засудження Високопреосвященого Митрополита Сліпого на кару 8 років тюрми, а инших Преосвящених на кари по 5 років тюрми, зауважує, що:

Споміж обвинувачених Епископів, в тому 1941 році, коли мовляв мали місце приписувані їм факти, тільки один кермував особисто своєю епархією, а саме Епископ Станиславівський, Григорій Хомишин. Епископи Йосиф Сліпий і Микита Будка підлягали тоді покійному Митрополитові Шептицькому, що помер 1 листопада 1944 р. Що ж відноситься до Епископа Миколи Чарнецького, Апостольського Адміністратора для католиків східнього обряду в Польщі, поза українськими епархіями, то йому Німці були заборонили жити на території його юрисдикції, і він був примушений жити у Львові, де, щоб заробити на життя, фізично працював.

Крім того загально відомо, що Митрополит Шептицький не тільки не сприяв німецьким окупантам, але був ними часто переслухуваний, нераз був зневажуваний і завсіди пильно слідженний. Многі з його найближчих співробітників були арештовані, тощо. Отже в таких умовинах видається цілком неправдоподібним, або прямо виключеним, щоби три Епископи, що проживали в тім часі з ним у Львові, робили щось на користь німецьких СС-ів. Натомість відомо також дуже добре, що двох синів священика — відступника Гавриїла Костельника воювали проти росіян в рядах СС-ів, та це не

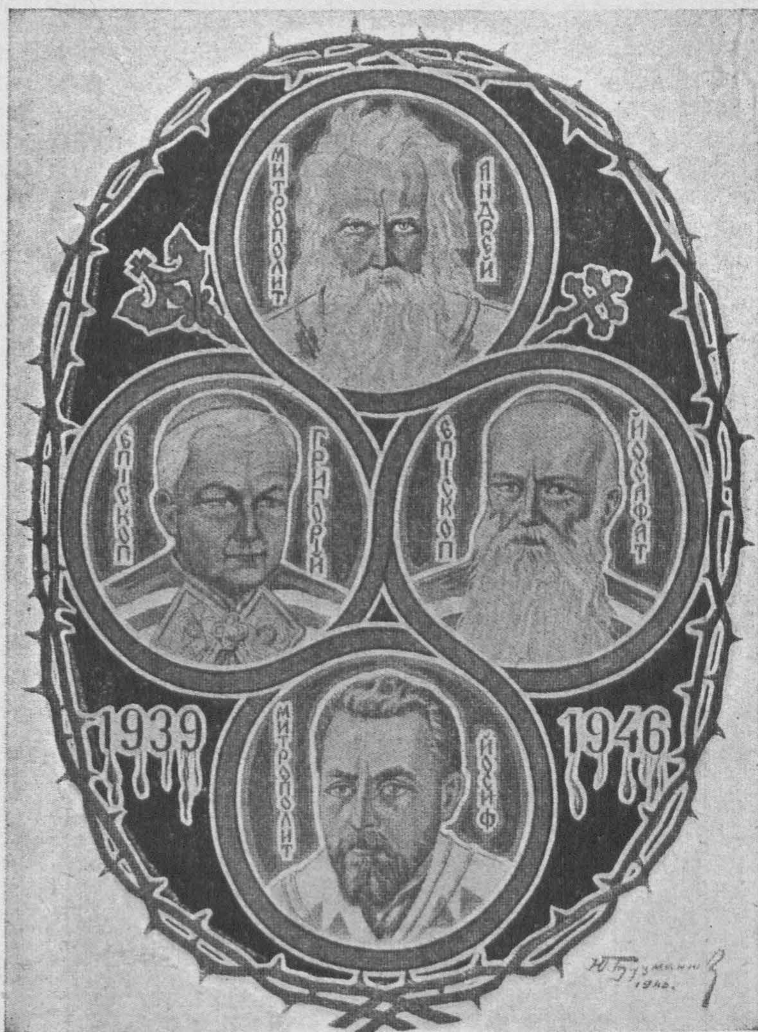

Наші Галицькі Владики, мученики за св. Віру й за українську католицьку Церкву.

перешкоджало совітським властям поставити власне Костельника на чолі сепаруючогося від Риму руху.

Зогляду на те, що територію українських епархій Галичини Совіти заняли в 1939 році, без всякого виповідження перемиря Польщі, і потім, туюж територію в подібних цілком обставинах заняла Німеччина, не можна зрозуміти на підставі яких таких правних підстав можна підносити проти п'яти українських Епископів обвинувачення в „зраді", „колябораціонізмі", в „ворожій" і „злочинній" діяльності проти батьківщини. З правної точки погляду, „батьківщина" для обвинувачених була Польща 1939 року.

Тимчасом відмінне трактування Костельника вказує цілком ясно, що справжньою причиною, чому українські Епископи були заарештовані і засуджені, було тільке те, що вони відмовилися приняти панування Москви, зглядно, інакше кажучи, відмовилися відступити від своєї Церкви. Але, щоби не робити з них мучеників за віру, треба було якось укрити цю дійсну причину; отже зліплено той політичний акт обвинувачення.

Відносно Епископа Будки треба зауважати, що він має

Їх Ексцеленція Преосвященний Кир Миколай Чарнецький, Апостольський Візитатор Волині, Підляся й Поліся, мученик за св. Віру.

канадійське громадянство і тому, згідно з Ялтинською умовою, Совіти повинні були видати його британським властям, щоби вони його віддали під суд канадійської домінії.

Треба відмітити також, що прізвище „Сліпий", перекручено в акті обвинувачення згідно з московською ортографією на „Слепой". З цієї філологічно-ортографічної дрібнички можна вносити, що на чолі прокуратури Радянської Соціялістичної Української Республики стоїть Росіянин, а не Українець. Бо, мабуть справжній Українець не схотівби підписати такого акту обвинувачення проти греко-католицьких Епископів Західної України; бо кожний справжній Українець знає, що власне католицька єрархія Галичини зуміла втримати на протязі півтора століття під австрийським пануванням українську мову і культуру, підчас коли в царській імперії було абсолютно заказаним, що будь по українськи друкувати.

Стільки знайшлося аргументів на оборону наших Епископів в органі Апостольської Столиці. Багато однак більше про повну невинність наших Епископів знає український нарід, а зокрема його інтелігенція.

Подав **С. Гребенівський.**

Нагло приходить йому гадка написати листа...

(Переклад із французького).

Івась мав сім років. Його одежа, хотяй чистенька, показувала велику нужду, а його марненьке личко зраджувало гірку недостачу. Йому зимно, і голодний він. Це був зимовий вечір, і від вчера він нічогісенько не їв. Нагло приходить йому гадка написати листа... до Матінки Божої. Але якжеж це зробити? Він заледви вміє читати. Тоді пригадує він собі, що видів десь прилюдного писаря. Це був вислужений урядник, вояк, трохи суворий з природи, одначе чесний чоловік. На своє нещастя не був він досить збідований, щоб знайти місце в домі інвалідів.

Івась пішов пошукати за ним і знайшов його, як він, з люлькою в устах, вичікував клієнтів.

— Добрий день, пане! Я прийшов просити Вас написати мені листа.

— То стоїть 90 сотиків, — відповів старий Бальдвін. — А, я їх не маю, — і з тим отвирає дитина двері, щоб піти собі геть. Але Бальдвін кличе його назад і питає: — Чи ти є син якогось військового чоловіка, малий збиточнику?
— Ні, я є сином моєї матері. — І ти не маєш 90 сотиків? — О ні! — ми не маємо навіть 90 сотиків. — Цей лист отже має бути просьбою о підмогу? — Так, мій пане! — Тоді

берімся до діла! Сідай. За десять рядків і пів кусочка паперу я не зубожію.

Івась слухняно сідає, а старий вояк пише своєю вправною рукою писаря: Париж, дня 17 січня 1857 р. — Понижче: Високоповажаний Пане!.. Якжеж він зветься? — Хто? — питається Івась. — Но, той пан, до котрого ти хочеш писати. — Це не пан... — Тоді пані? — Так, щоб так сказати... — Так то виглядає, що ти й не знаєш, до кого писати хочеш. — О, знаю я, напевно! — Тоді кажи і то скоро!

Бідна дитина почервоніла зі зворушення і дві сльози заблистіли в синіх очках, що ледви перестали плакати. Одначе він зібрав всю свою відвагу, і промовив: — Я хочу післати листа до Матінки Божої. — Хлопче, — каже Бальдвін гострим голосом, — ти хочеш посміятися зі старого вояка? Геть, заберайся звідси! За двері!

Івасик послушно виходить. Дивись, який він покірний і слухняний! — думає собі старий вояк і кличе його назад. — Бомби їм і громи, — лає він — цеж правдива нужда в Парижі. Як ти звешся, бідне ягнятко?

— Івась! — А дальше? — Івась і ніщо більше.

— А щож бажаєш ти сказати Божій Матері?

— Я хочу Їй сказати, що мама від вчера вечера спить і я прошу Її, щоб прийшла маму збудити, бо я не в силі.

У старого вояка защеміло серце; він догадувався правди і тому дальше допитувався: — Ти говориш, що лист має бути просьбою о підмогу? — Так, я бажаю, щоб Матінка Божа принесла мені щось їсти, бо заки мама заснула, вона дала мені послідний кусок хліба. — А що вона їла? — Перед двома днями вона сказала: — Я вже не чую голоду.

Бальдвін відвернув голову в бік, а рясні, грубі сльози котилися йому по лиці. Потім притисненим голосом запитав: — Чи ти нічого не зауважив на ній? — Ні... тільки, що вона така зимна...., але у нас також зимно! — А чи вона рухається? — Ні, вона ніщо не відчуває. Обі її руки зложені навхрест на грудях і білі наче сніг. Голова лежить трохи взад — в гору, очі напів отверті дивляться наче в небо.

Тоді старий вояк поклав дитину собі на коліна й з любовою промовив: — Дитино, лист твій уже написаний і висланий й прочитаний. Поведи мене до твоєї матері! — То добре, пане. Але чомуж ви плачете?! — запитав здивований Івась. — Чи мущини плачуть?

— Я не плачу, — каже ветеран, обливаючи дитину сльозами і пригортаючи до серця, — ти будеш від тепер моїм сином і ти зватимеш мене від тепер своїм батьком...

Пресвята Діва Марія подала воякові гадку, взяти собі бідну сирітку за дитя. Бальдвін віддав послідні християнські услуги померлшій матері й він взяв Івася до свого дому; він доложив усякого старання, щоб його гарно виховати...

Ні, ні, — казав він, — цего Ангелика я ніколи від себе не пущу. Його лист, которого я й не написав, має подвійний вислід : він дав сироті батька, а мені серце.

Ся дитина стала пізніше редактором одного католицького денника й осталася потіхою і підпорою доброго старця.

Переложила **Сестра Терезита,**
Редемптористка.

Чому трівожиться Бог?

(Мойому сповідникові).

Переді мною картина незнаного мистця : Христос в оливному саду. Ніч. Дерева, трава, каміння завмерли в нічному кольориті. Поміж гиллями прозирає небо, засіяне хмаринками, на яких тремтять ще останні відблески соняшної заграви. Природа здержала віддих, вижидає трагічної містерії Божого Сина. А Він?... Приляг в одчаю до скалистої землі, стиснув руки в благальній молитві, а очі в Нього повні сліз. Очі Бога... повні сліз? Чому трівожиться Бог?

Дивлюся я на цю картину і повіки оловом спадають на втомлені мої очі. В мріях бачу безмежні пустинні простори. Не знаю чому Христос у мріях моїх завжди серед розжарених пісків пустині, серед безмежних просторів. Втихла денна жара в обіймах холодної ночі, й горячі піски дишуть важко.

Безмежні простори і нічна тишина, — святиня мойого Бога. Нема в ній мистецьких, марморних, золотокованих престолів, ні самоцвітами мальованих ікон, ні ситости багатств. Немає жреців, немає вірних, ані молитви, ані жертв. Безмежні простори, — тишина, — і Він!

Бачу Його. Стоїть в розхрістаній одежі. Знеможений з далекої дороги. На плечу у Нього глибока чорна рана від важкого хреста, що давив Його в дорозі на Голгофту. В дорозі, що тревала вічність у минуле. Втомився. Покинув свій важкий хрест на розжарених пісках.

Бачу Його. У нього очі повні сліз. Сльози скам'яніли у Нього на очах. Очі Бога... повні сліз? Очі Бога, що бачать вічність у минуле? Очі Бога, що бачать вічність у майбутнє... повні сліз? Це жахливе!

— Чому трівожиться Бог? Чому Незбагнений страждає?

— Він бачить на майбутнє!

— Твоя воля, Всемогучий. Чому трівожишся? Скажи лиш слово, о Незбагнений Боже, а сльози Твої оживуть і спливуть з очей Твоїх і легше Тобі стане. Світ набере у груди живущої Твоєї сили і людськість відітхне свобідно в Тобі, Боже! Скажи тільки слово!...

Ні, не треба Слова. Вистане Воля Твоя!... Хотіння!... А хрест, що лежить перед Тобою, зніметься воскресним

блеском і сповістить перемогу. Сповістить нове життя... Вистане тільки Воля Твоя, о Боже наш!...

А може,... о Боже,.. завдати Тобі цей хрест на друге плече і продовжатимеш свою дорогу на Голгофту, у Вічність на майбутнє? Чи тому трівожишся, о Боже?

Винуваті ми! Ми, що вийшли з Твоїх рук, о Творче наш! Ми, Твій твір і Твоя слава, Твій образ і Твоя подібність! Ми, Твоя Воля і Твоє хотіння! Чому не маєш нас таких, якими Ти нас хотів і хочеш і хотітимеш?

Іванна Петрів.

Що робить Ватикан, щоб помогти убогим

Хотяй ліва рука не знає, що робить права, однак, здається, часто є потрібним це виявити, особливо, коли несовісні людці її оскаржують і закидають брак любови ближнього.

Ось деякі дані в числах, що ясно доказують харитативну діяльність Ватикану.

Недавно одна комісія, зложена з делєгатів Ватикану, вернула з подорожі до Бразилії, Аргентини, Чілі й Перу; вона належить до „Понтифікальної Комісії ді Ассістенца". Члени тієї комісії були на авдієнції у Святійшого Отця, котрому вони дали справоздання зі своєї праці.

Комісія могла купити в цих краях 500.000 метрів зерна (один метер або сотнар виносить 100 кг.), 120.000 метрів кукурузи і 94.000 метрів инших харчевих продуктів. Зогляду на недостаток харчевих продуктів в Італії, ця комісія рішила дати ці всі харчеві продукти італійському урядові. Вже перших 150.000 метрів прийшло на кораблях „Оскар Шапель" і „Ріо Невквен" до порту в Генуї.

Крім цього, 28.000 м. збіжжя, що його жертвувало населення Аргентини Святійшому Отцеві, буде розділено мешканцям Міляну й инших міст північної Італії; воно вже прийшло до Генуї кораблем „Рію Дульче".

То відноситься до харчевих продуктів. А що до збігців в Римі, Ватиканська Місія під проводом Монсіньора Баделлі, вистаралася для 80.000 осіб позволення вернути до своїх родин.

Поміч в грошах не була менша. Підчас війни й опісля, папська харитативна акція роздала 2 міліярди лір. З тої суми призначено 1 міліярд 400 мілінів лір на харчеві продукти, 114 мілінів на соціяльні цили, 1 міліярд 31 мілінів для особистої помочі й 110 мілінів на боротьбу проти хворіб.

Можнаби поспитати, звідки беруться всі ці міліярди. Ватикан дістає дари від щедрих людей, одиниць і організацій, котрі то дари він уживає не для власного ужитку, але для потребуючих, між котрими є католики й некатолики.

✝ ГОЛОС ІСУСИКА ✝

ХТО ВОНА?

Матуся Оленки занедужала. Її відвезли у лікарню. Сумно тепер і непривітно в хаті. Оленці здається, що сонечко вже не світить і не гріє. Темно, холодно. Батько пішов до роботи, малий братчик побіг надвір поміж хлопців. Вона осталася в хаті сама. Усе тепер на її голові, все жде її рук. А Оленці щойно десять років на Великдень минуло. Сили в неї не багато і розуму ще мало. Хату прибрати треба, обід зварити, Богданкові штанята полатати, татові сорочку на неділю випрати, а й долівка вже чорна, як земля. Все те жде її маленьких рук. Нема їй кому помогти. Братчикові шість рочків і невеличкий він, блідонький, мов билиночка.

Взялася Оленка прибирати хату. Підійшла до свойого ліжочка, зняла покривало, тріпнула ним з усієї сили аж зачіпила об ікону Божої Матінки, що висіла над її ліжочком. Ікона розхиталася і Оленочка поглянула на неї. Пригадала собі, що не молилася ще сьогодні. Станула навколішки перед своїм ліжечком і згадалися їй їхні теплі, привітні кімнати в Рідному Краю, її біленьке ліжечко в діточій кімнаті та багато - багато іграшок.

Оленка вп'ялила оченята в обличчя Святої Матінки і поплила з її діточого серця молитва: Під Твою милість прибігаємо Богородице... Молитвами нашими в журбах не погорди... і від біди освободи нас...

Всміхнулася Пречиста на іконі і наче сонце зійшло в хаті, а серденько Оленки тьохнуло живійше.

— Божа Матусю, дай здоров'я моїй хворій матусі, а мені дай сили до праці, — молилася Оленка та довго - довго дивилася в усміхнене обличчя Пресвятої, в Її спокійні, святі очі.

Застукав хтось до дверий. Затрівожилася Оленка, схопилася на рівні ноги. До них ніхто ніколи не заходив. Вониж тут на чужині, ні родини, ні знайомих. Двері відчинилися і до хати увійшла незнайома молода жінка. Спокійний погляд і соняшний усміх жінки, додали відваги Оленці.

— Хто ви? — запитала.

— Я прийшла помогти Тобі. Твоя матуся хвора? Давай, будемо прибирати хату, — сказала незнайома.

Оленка не питалася вже більше нічого. Звивалася по хаті мов справжня господиня. І де в неї тієї сили та меткости набралося? Вмить прибрали обі хату, змили долівку, вогонь весело палахкотів в печі й обід варився, шмаття пралося й полатані Богданкові штанята висіли на кілочку. До обіду все

Мати Божа, Царице України, рятуй твій нарід в нинішній грізній хвилі його життя...

було готове й шмаття сушилося на сонці.

Незнайома взяла Оленку за ручку, повела перед ікону Божої Матусі і сказала:

— Подякуй Їй і не забувай про Неї ніколи.

Оленка зложила ручки як до молитви, поглянула в очі Пресвятої на іконі і почула солодкий поцілунок на своїй головці. Оглянулася, в хаті не було вже нікого, тільки ясне сонце освітило все довкруги і запах лілей наповняв повітря.

Щоднини приходила незнайома помагати Оленці та щоднини непомітно відходила. Оленка прибрала ікону Святої Матусі вишиваним ручником, а в недалекому гайку збирала квіти для Неї. Одного разу прийшла незнайома вже не сама. Привела Оленчину матусю здорову, веселу. Хата наче не та стала. Раділи всі, навіть котик мурлика ласився до матусиних ніг. На радощах ніхто не помітив, як незнайома відійшла. Від цієї хвилини вже не приходила. Хто вона? Ніхто її не знав. Оленка затямила тільки її очі. Такі самі очі, як у Божої Матусі на іконі.

Оленка прибирала щоднини ікону пахучими квітками, щоднини молилася до Неї, а Вона дивилася на Оленку Своїми спокійними, святими очима і всміхалася до неї.

ТРЕБА В СЕРДЕНЬКУ ЛАД ЗРОБИТИ:

Слухайте! Тут говорить тітька Іванка. Маленький Ісусик повідомив мене, що Він хоче вневдовзі прийти до вашого серденька. Любі дітоньки! Треба у вашому серденьку лад зробити. Треба серденько чистенько прибрати для такого дуже а дуже дорогого гостя.

Нераз ви були недобрі, непослушні, ліниві, сварливі та гнівливі; забували самі до Бозі помолитися, а ждали аж матуся пригадає. Так дітоньки, так! Запитайтеся свойого серденька тихенько, так, щоби ніхто не чув і не бачив, чи завжди ви були добрі? Серденько тьохне, так дуже-дуже неприємно тьохне. Це вам буде знак дітоньки, що треба вам уже сповідатися.

Дітоньки, яким уже шість, сім років, просіть свойого душпастиря, щоби приготовив вас до першої святої Сповіді, й вневдовзі загостить до вашого серденька ваш Божественний Ісусик у першому Святому Причасті. Ваша матуся приготує вам напевно гарненьку одіж на цю торжественну хвилину у вашому житті. Це дуже солодка хвилина! Тітка Іванка ще сьогодня тямить, якою радісною трівогою тріпалося її діточе серце, коли вона приступила до першого святого Причастя.

Отсієї солодкої, радісної трівоги в часі вашого першого святого Причастя бажаю Вам, дітоньки, з цілої душі.

Переписка.

Слава Ісусикові !

Любі Дітоньки! Тітка Іванка хотілаб бодай крізь дірку від ключа поглянути на ваш вівтарик для Божої Матусі. Ваші Ангели Хоронителі розказують мені дива про ваші замаєні та заквітчані ікони.

Іруся сама рушничок вишила, а Олесь зі своїм батечком поличку змайстрував, а Валя з Полтавщини засвічує щоднини лампадку перед іконою Пресвятої, що висить в них в хаті на покутті. Але у дванадцятлітнього Влодка нема навіть маленької ікони Божої Матінки. Не сором тобі, Влодку? Шкода, що маєш імя нашого Святого Князя. Він першу церкву на Україні для Божоої Матусі збудував. Твій Ангел Хоронитель смутний, а Ісусик невдоволений з тебе. Влодку! Я тобі скажу на вушко : Попроси свойого душпастиря, щоби тобі дав маленьку ікону Святої Матусі. Змайструй до неї рамочки і повісь над своїм ліжечком. Не будеш мати де поставити квітів? Не журися! Місто квітів усміхнися до Божої Матусі кожного ранку і кожного вечера. Вона дуже любить юнацький усміх, бо Її Ісусик завжди до Неї всміхався. Твій усміх стане Їй замість квітів.

На щастя мік українськими дітьми на чужині небагато таких, що в місяці травні забули про свою Святу Матусю.

Оставайте з Божим благословенням !

Ваша тітка **Іванка.**

В день імянин свойого душпастиря Впр. Отця Ахилля Бульса, українські діти в намюрській окрузі складають свої молитви Маленькому Ісусикові, щоби вислухав усі благання їхнього душпастиря та благословив його з високого неба.

Малим Ірусям та Юркам сердечні побажання з нагоди ім'янин. Нехай Всевишній позволить вам вернутися в Рідний Край та благословить вас щедрою рукою.

Зелені Свята

Завтра Зелені Свята. Треба хату замаїти. Роман з Івасиком побігли в гайок принести зеленого віття. Марусенька давай на підстрибки за ними. Требаж свіжих квітів для Божої Матусі назбирати та рідній матусі китичку на столі поставити. Роман пригадав собі, як в рідному краю з хлопцями над ставком татарак-шувар збирали, як полохали диких качок, що мов м'ячики котилися по гладкому плесі ставка. Пригадав собі, як із шувару сопілку - скрегітку робили та висвистували цілу днину аж вуха боліли. Обійдеться завтра без шувару, де його візьмеш на чужині.

Роман з Івасиком перестрибували рівчаки та межі. Ще отсей лан, а онтам зелена долина, а за онтою камінюкою,

гоп! — і вже в гайку. Марусенька пестійка раз-у-раз приставала. То терня в ногу влізло то палець об камінь провалила, але не подалася назад, бо це для Божої Матусі на Зелені Свята. Мов зайчик підстрибувала та зривала квітки по дорозі. Над потічком сині незабудьки, як сині очі Пресвятої, всміхаються. У Марусеньки в руках уже велика в'язанка розкішних незабудьок.

Під гайком роздався свист один, другий. Цілий гайок розсвистався ні то сопілкою, ні то пташачим співом. Хлопці шувар знайшли за гайком на багні! Пахучий татарак - шувар, як у Рідному Краю. Це пахучі шуварові сопілки так грають для маленького Ісусика. Пахучі шуварові сопілки! О, Рідний Краю, ти пахнеш нам навіть в чужих шуварах!...

Обмаїли хлопці хату й двері й вікна й божі інкони. Марусенька заквітчала свою Божу Матусю і китички в скляночках поставила. Пахне в хаті зелень рідним лісом, пахне незабудька та шувар рідними мочарами. О Рідний Краю, ти вітром посилаєш нам свої пахощі на чужину. Ми за це не забудемо про Твоїх героїв, що згинули в обороні твоєї Віри і твоєї Волі.

Моліться дітоньки : Боже наш Великий, Ісусику солодкий! Возьми до Себе всіх наших героїв, що віддали своє життя за Тебе та за Україну. Пригорни їх до Свого серденька. Дай їм з високого неба побачити вільну Батьківщину, а нас благослови на щасливий поворот до рідньої хати.

Нашим представником на Голяндію для **„ Голосу Христа Чоловіколюбця ”** є Впр. о. Вейнговен, Ч. Н. І.

Проситься у всіх справах звязаних з цим релігійним часописом звертатися на адресу Впр. о. Вейговена :

E. P. WIJNHOVEN, Stapellen, BOXTEL, NEDERLAND.

Рівночасно повідомляється, що замовлення на книжки, які появилися у Видавництві О.О. Редемптористів у Лювені, належить слати на руки Впр. о. Візитатора Ван Де Мале, як рівнож належитість за закуплені книжки.

Адреса : Z. E. .P VAN DE MAELE, Kapel in 't Zand, Parklaan 3. ROERMOND, NEDERLAND — Postcheckrekening 26.406

Imprimerie E. Gelezniakoff 51, rue Van Campenhout, Bruxelles 4.

ЧЕРВЕНЬ Ч. XII.
1 - VI - 1947

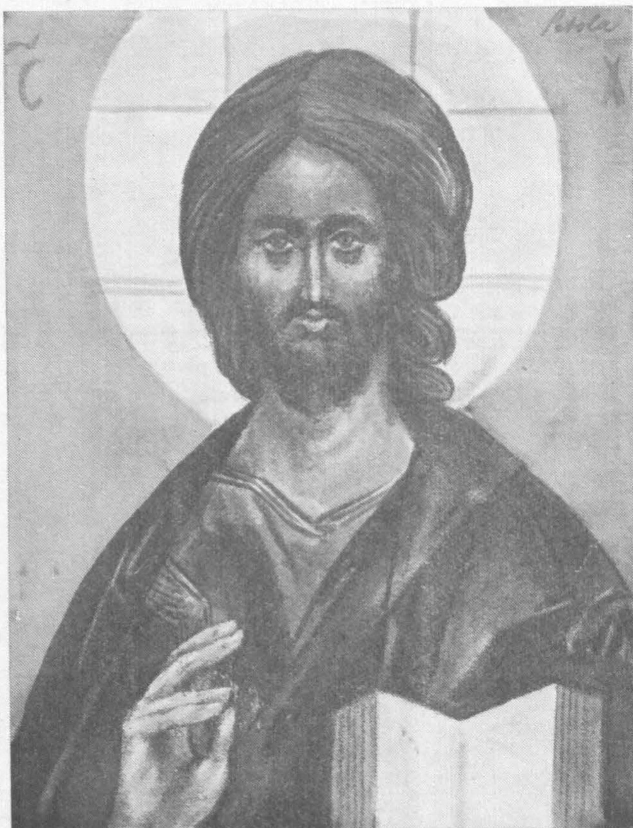

Голос Христа Чоловіколюбця

DE STEM VAN CHRISTUS MENSCHENMINNAAR

Maandblad

LA VOIX DU CHRIST AMI DES HOMMES

Revue mensuelle

ХТО З БОГОМ, З ТИМ БОГ.

РЕДАКЦІЯ :
R. P. M. HERMANIUK, 97, Brabançonnestraat, LEUVEN

АДМІНІСТРАЦІЯ :
R. P. J. DE WEERDT, 26, Voskenslaan, GENT
C. C. P. N° 4156.33

За позволенням церковних властей.
Avec l'approbation des autorités ecclésiastiques.
Met kerkelijke goedkeuring.

BIBLIOTHECA ALFONSIANA
Brabançonnestraat 97, LEUVEN
(Belgium)

ГОЛОС ХРИСТА ЧОЛОВІКОЛЮБЦЯ

ДУХОВНИЙ МІСЯЧНИК

Число XII **Червень, 1947**

На коротких хвилях...

Ану, залучіть ласково радіо! Це Алилуя Генделя... Безсмертний твір... Здається за 3 мінути Ню-Йорк подасть наново останню бесіду Трюмана. То зачекаймо тих 3 мінути! Тимчасом послухаймо, що скаже Гільверсум...

Вже!... „...з уст самого японського цісаря". — Жіночий голос бадьорий, ясний, певний себе говорив : „Це безперечно найбільш революційне слово, що впало з уст самого японського цісаря на протязі цілої японської історії, яке потягне за собою непроглядні наслідки.

Досі поступовий японський нарід не лише свято вірив, але уважав це за національний обовязок вірити, що Мікадо, себто цісар, простолінійно походить від богині Сонця і що він сам є богом. Хто підчас другої світової війни вірив у Христа, був підозрілий за національну зраду. Офіцери інформаційного б'юра контролювали „злочинців ідеї", які своєю наукою і прикладом не підтримували духа ненависти й пімсти супроти ворогів.

На протязі століть замучено сотки тисяч Японців-католиків, тому що вони вірили в любов Христа, а не в божество цісаря. Однак серед прикростей місіонарі знаходили все потіху у своїй гарній праці, бо японські навернені були ревними католиками. Японський молодий католицизм світло перетривав огнену пробу. Я розпочала свою місіонарську працю в Японії в 1934 році. Напевно всі парохії католицького світа булиб горді знайти серед своїх парохіян таких ісповідників Святого Євангелія, якими були сім членів нашого брацтва. Японська поліція мала око на наше брацтво. Аж одного дня заарештувала сімох членок, тому що вони боронили Христову Віру. Між ними знаходилися матері. Забрали їм дітей. Через 16 місяців поліція намагалася їм видерти святу віру із серця. Ані голод, ані погрози їх не захитали. Одну маму змушували доптати ногою хрест, а тому що вона не хотіла, замкнено її в окремій келії. Її старша донька була рівнож у тюрмі, і, по 16 місяцях муки, вийшла з тюрми смертельно хвора.

Причину їх ув'язнення подав трибунал підчас процесу проти Анідії НАКАЇМИ : „Вона проповідувала торжественно, що є лише один правдивий Бог і що всі інші, які називаються богами є лише божками і що в слід за тим це глупота їм кланятися. Вона відважилася говорити, що цісар не є богом і не має права на богопочитання". Ніколи перед тим не відважився хтось в Японії так отверто виступити проти націо-

нальної блудної традиції. Всі ученики в школах вчилися, що Мікадо Гірогіто є небесним сином і 124-им потомком великої богині Сонця!

Я знала серед вірних нашої місії підчас війни одного чоловіка з дипльомом цісарського університету в Токіо. Він служив яко офіцер у цісарській армії. Годі знайти кращого прикладу християнина - джентлємана. Він не лише сповняв вірно особисті релігійні обов'язки, але неструджено допомагав другим шукати дорогу Правди.

— „Отче, — говорив він до нашого священика, — якщо маєте когось, що бажає християнського поучення, то прошу Вас, позвольте мені Вам помогти!" Не зважаючи на своє становище, він отверто говорив оглашенним — будучим католикам: „Є лише один Бог. Цісар не є Богом, а чоловіком". Ми, Европейці мали нагоду частійше подивляти його глубоке розуміння духовного життя.

Молодий і переслідуваний японський католицизм відзначається не лише геройським визнанням нескаліченої Христової Правди, але також героїчним, консеквентним виявом євангельської любови. Дві дівчини, які ходили до Вищої Школи в Ніґата, мали великий хист до малярства. Товаришки й міська публика все цікавилися їх конкурсовими творами. Одна називалася ГІДАКО і була католичкою, а друга називалася КУНІКО і була поганкою. Ця остання знайшла нагоду, щоби своїм пензлем попсувати малюнок своєї товаришки-католички і в цей спосіб сама одержала нагороду. Лише дві особи на світі знали, хто виконав це погане діло : несовісна Куніко і обиджена Гідако. Незабаром вся правда припадково вийшла на денне світло. Директор спитав християнку : „Куніко, чому ви нічого не сказали?" Вона просто відповіла : „Це було неможливе, бо ми не повинні ніколи шукати пімсти!"

Треба тим більше подивляти її великодушне поступовання, бо Японці мають традиційний нахил до пімсти супроти своїх противників. Шкільні підручники оповідають і в малюнках з'ображують, як 47 „ронінів" себто лицарів повідрізували голови своїм ворогам, а опісля розпороли собі ножем живіт (гара-кірі). Такі то приміри героїзму дає японська школа дітям до наслідування.

Я склонна думати, що довгі століття терпінь японських християн були конечною пригравкою дивної й неімовірної абдикації, яку цісар-бог Гірогіто мусів підписати в році 1946. Він заперечив своє божество перед цілим народом і просив, щоби нація залишила давнє вірування, що вона через боже післанництво має провадити увесь світ. Шінтоїзм, себто японське поганство, знесено яко національну релігію. Японський нарід не знає, куди тепер звернути очі, від хвилі, коли його Шінтоїзм позбавлений авторитету. З великим неспокоєм

шукає правди. Є вже познаки, що католицька Церква знайде в Японії своє належне місце і зуміє наскрізь перетворити, очистити й ушляхотнити духовне життя. Японці шукають тепер нової духовної підпори, нової філософії, нової богословії. Це пояснює недавній дар в квоті 300.000 єн одного богатого будиста-поганина на створення катедри катол. філософії при цісарському університеті в КИЛО, і дар 200.000 єн на покриття коштів перекладу на японську мову творів найбільшого філософа Церкви й світа, Святого Томи з Аквіну.

Францішканин, о. Розенбайґер, старий ветеран-місіонар в Японії, зробив поклик до американських католиків, щоби прийшли з поміччю Духовній Семінарії в Наґасакі.

В Токіо еспанські сестри заявили американському католицькому епископові О'Гара, що 350 дітей ходить до їх школи. Деякі діти мають іти дві години денно, щоби одержати християнську науку. Ці сестри (30 числом) винаймають дім японця, і научають рівнож 200 жінок. Що ранку 100 мущин вислухує Служби Божої і цілогодинної науки священика. „Владико, — говорила одна з тих сестер — Японці приходять щодня, дзвонять до брами монастиря і кажуть: „Навчіть мене науки Ісуса Христа!"

Всюди місіонарів запрошують на релігійні виклади. Один з них зірвав з донедавним звичаєм, і говорив про Христову науку в будистичній пагоді до зібрання поганських студентів. Японський нарід не показав ніколи стільки зрозуміння і зацікавлення для Христової науки, як саме нині. Ми знаємо вже віддавна Японію як дуже поступовий нарід. Він кохає своє, дорожить переданнями своїх предків, але, коли бачить, що предки помилилися, або їм передали перестарілі методи, не попадає в погубний сентименталізм, але вміє перестаріле, або блудне замінити із доцільним і правдою. Це найкраший доказ, що він користав з мудрих слів мудрих предків. Японія покинула лук і стрілу за стрільбу і гармату, роматичний традиційний смолоскип і свічку за електрику. Вона впровадила в себе залізницю, морську і воздушну фльоту і т. д. Японці мають отвертий розум для всіх здобутків всесвітньої матеріяльної культури. Найкращі уми Японців зрозуміли тепер, що їх боязьке відокремленняся від всесвітньої Церкви може лише вийти на велику шкоду народові. Як інші народи так і Японія зуміє розвинути незбагнені і ще укриті можливости — багацтва своєї душі, коли приступить до Святої Всесвітньої Церкви Христової.

Я дякую поважним слухачам за вислухання. Слава Ісусу Христу!" — „Гальо, гальо! Наші слухачі почули перед хвилиною цікавий виклад докторки Альми, монахині - місіонарки в Японії. Прошу уважати... за дві мінути подамо точний час... Ток - ток - ток - ток - ток - ток..."

о. К. Більке, Ч. Н. І.

Перша Атомова Бомба

(Спогад очевидця з Японії)

(Лист матері Марії Ксавери, черниці Сестри Милосердя в Гірошіма, поміщений у віденському часописі : „Діе Венде", за квітень 1946).

Гірошіма, дня 15 листопада 1945.

Від січня 1945 року положення споважніло... Від березня до серпня бомбові налети повтарялись кожного дня. Треба було в перервах поміж налетами йти на покупки та відвідувати наших дорогих хворих... Найконечніших продуктів ніколи нам не бракувало й Боже Провидіння дозваляло нам навіть здобути молока для хворої Матері Ігумені.

Дня 6 серпня була чудова погода. Прегарна синява неба, в просторах ані хмариночки...

Минулої ночі ворожі літаки не забули за нас, але коло 4-ої години ранком усе затихло і радіо замовкло. Під кінець Служби Божої, в годині 7.15 уранці знову повітряна тривога. Один однісінький літак перелетів на висоті 9.000 м. понад нашими головами. Небезпека, здавалось, незначна, бо по 10 хвилинах радіо проголосило відклик.

А поправді, то саме цей літак скинув атомову бомбу, що зависла в повітрі, аж доки соняшні промені не осягнули відповідної теплоти, що заставило бомбу вибухнути й через те спричинити смерть і погибель для всього міста...

Як звичайно в серпні, вийшли ми по Службі Божій у садок на роздумування. І в цьому добачуємо Боже зарядження. Звичайно, залишалась я вповлизу каплиці, щоб служити людям, які приходили з запитами. Цього ж дня зайшла я в глибину садку, не можу сказати **чому !... Інші вчинили те ж саме.**

В годині 8.05 вранці небо знечев'я позеленіло (так, як би фотографовано при запаленні магнезії), почувся зглядно несильний вибух-гук, бо бомба розірвалась далеко і високо в повітрі, а тоді почали сипатись вогняні промені, що в обсягу 35 км. усе **вбивали і спалювали.**

Тиск повітря виривав дахи, вікна, розвалював цілі поверхи будівель. Мене поцілила в плече чаша від Служби Божої, вирвана тиском повітря зі скритки в закристії. Пролетіла вона 10 метрів. За 5 хвилин небо зовсім почервоніло, будівлі довкруги з грюкотом валились, невимовна спека звуглила ціле дерево, під яким я ще перед хвилиною стояла. Звугліло в один момент.

Неначе за підшептом Божим побігли ми всі в дім і це було дя нас рятунком. Бо якщо залишились би булі спочатку дома, то повбивали би нас падаючі мури, а якщо б

ми остали були довше після вибуху надворі, були б нас спалили гарячі промені.

Жахливі попарення й спалення, які ми бачили опісля, походили не від пожарів, тільки від цих убивчих променів.

Коли по кількох хвилинах ми знову знайшлися разом, поглянули з зачудованням на себе і дивувалися, що ми ще живемо. По обличчю Сестри Кандиди спливала кров, яка взялася з ран, спричинених відломками розбитого скла, але задраснення не були поважні. Отець Гопп скінчив саме Службу Божу і розмовляв із Матірю Марією Антонією, як раптом штовхнув його тиск повітря, а гарячий промінь зранив йому око та попарив руку. (Той самий промінь, що перелетів поміж Панотцем і Матірю Антонією, спалив їй запаску). Не зважаючи на своє попарення, поробив Панотець усі заходи, щоб урятувати те, що ще можна було врятувати. Навкруги все палахкотіло в полум'ях, але наш дім не згорів відразу. Ми мали до розпорядимости около 20 хвилин часу, щоб урятувати один захристійний куфер, дещо білля, вбрання та книжок. Тоді видряпалась я ще на поверх, щоб звідтам поскидати наші сінники, які відразу перехоплювали інші та скривали. Я перескакувала по бальках, бігла по склі й вибоїнах, але не було часу боятись, а зрештою Господь завжди подає підмогу, якої нам потрібно в даній хвилині.

Тимчасом пожежа наближалась і зогрожувала відтяти нам доступ до річки. Тому треба було поспішати та розпращатися із стільки дорогими предметами десятилітнього побуту в монастирі.

Панотець, хоч попарений, залишився ще біля дому і закопував у землю врятовані речі. Закопав він і Св. Дари, що їх очевидно зразу взяв зі собою на груди. Спішився, бо боявся, що не встигне пробратися до річки, де ми ждали на нього.

Це була незабутня картина! Довкруги нас вогні чистилища. Незлічимі попарені, спалені, море страждань, а однак — ані одного нарікання, хоч були це в більшості погани. А оподалік, у напрямі міста — вже справжнє пекло вогню та полум'я.

Цього дня нараховано около 180.000 ранених й убитих, з живих непоранених залишилось около 6.000. Ми намагалися помагати, перев'язувати рани, але недоставало всіх засобів.

Опісля пішли ми з Панотцем до Нагатуска, резиденції Ордену Ісусового Товариства, а дві з-поміж нас побігли до лікарні, віддаленої від нас на 45 хвилин ходу. Ми мусіли дізнатися, що сталося з хворою Матір'ю Настоятелькою. Ми застали її, як саме молилася за нас. Яка полекша, яка радість, коли вона побачила нас живими! Її саму незначно поранили відломки скла із шиб, бо і там, не зважаючи на дальшу від-

стань, не залишилося в домі ані вікон ані дверей. Годі було там залишити Матір Настоятельку.

Резиденція Отців Ісусового Товариста теж зазнала дошкульних пошкоджень. Усі вікна й двері позривані, але дах ще держався.Більшість священиків дізнали легких поранень від розбитого скла. Тільки три священики, що працювали в парохіяльній церкві, були важко поранені. У великій каплиці примістили 60 поранених, попарених, хоч і каплиця була частинно розвалена.

Треба було побачити ті рани від попарення, щоб виробити собі поняття про них. Майже всі ті, що мали рани від попарення, загинули серед невимовних мук.

Ми Сестри піклувалися хворими вдень і вночі, а Отець Ігумен, що , заки поступив до Товариства Ісуса, був лікарем, робив перев'язки. Це спричинило між японцями помітно добре враження в користь нашої релігії. Душевне наставлення поган зовсім перейначилось. До нас зверталися з прихильністю. Ми мали чимало хрещень, а й тепер підготовляється велике число оглашенних для св. Церкви.

Велика жертва, що її принесла Японія, стала джерелом великих ласк і могутнім кроком наближення до католицької Церкви.

15 серпня — капітуляція Японії, вістка про мир. Інтерновані могли повернути додому. Ми знову з'єднались біля нашої Матері Настоятельки. Американці завжди постачали нам найконечніше до життя, навіть хліб, що його ми вже 4 роки не бачили.

На згарищах колишнього манастиря повстає новий барак, який скоро сподіємось викінчити. Невсилі ми достатньо з'ясувати, як дуже Боже Провидіння за нас турбується. З його домопогою розцвітає на руїнах нове апостольське життя. А душі сталися більше слухняні на діяння ласки.

Переклав **о. Б. Курилас,** Ч. Н. І.

Виховання дітей

Від коли світ світом ця проблєма була завжди актуальною. Вона є важна не тільки для батьків та Церкви, але також для педагогів, суспільности та держави.

Виховання молодого покоління є надзвичайною делікатною та важною річчю. Це певного роду вміння, від якого залежить будучність кожної нації. Завдання є це скомпліковане тим, що в його зміст входять ріжні фактори, як чуття, розум, такт та що найважніше добрий приклад! Воно припадає в першу чергу батькам, котрі є відвічальні за нащадків перед самим собою, Богом та Народом.

Завдання добре виховати дитину припадає передовсім матері...

Виховання дитини починається вже від її перших кроків, від колиски. Є різні вказівки, теорії, але кожний старається виховати дітей так, як уважає за відповідне. Не дивно, отже, що в житті стрічаємо дітей з різним вихованням: добрим, злим та цілою гамою відтінків між ними. Завдання добре виховати дитину припадає, розуміється, батькам, а передусім матері. Батько, промишляючи на хліб буденний, більшу частину дня є поза домом. Противно мати, занята працею у родиннім огнищі, є більше в контакті з дітворою. Дитиною треба дирегувати розумно! Часом, коли вона безпідставно норовиться — бунтується, треба її покарати. Накивати пальцем, а як то не поможе, то можна застосувати моральні та фізичні кари. Підчас виконання репресій, другий із батьків не сміє заступатися, бо дитина бачучи оборонця стає вередливійшою. У цім випадку треба вичути момент, бо часто так буває, що батьки карають дітей безпідставно, що деморалізує їх, а не виховує. Противно, коли дітвора заслуговує собі на похвалу, треба їм її уділити, заохочуючи таким чином до дальшого подібного поведення. Подібними методами нав-

чимо дітей відрізняти зло від добра, що перейде в них у звичку, такт, та характер.

З ранньої молодости вчім дитя молитися, Божих законів, бо лише тому подібна наука виведе її на житєвий шлях, добрий та гуманний, в якім застосовуватиме любов до ближнього згідно з Христовими засадами. Родичі мусять також цікавитися та знати, в якім середовищі їхня дитина бавиться. Якщо серед погано вихованих дітей, треба її це заборонити, або також вияснити її це зло ніжними та приступними словами, вказуючи негативність блудів та вчинків даного товариства. Усі діти без вийнятку є цікаві, мають добре розвинений обсерваційний змисл та добру память. Беручи під увагу ці їхні природні дані, батьківським святим обовязком є унормувати своє співжиття дома так, щоби вони самі блищали наочним прикладом для свойого власного потомства. У першу міру мусить бути між ними повна співжиттєва гармонія і лагідність, самопошана, самопоміч, правдомовність, любов до Бога та ближнього. Дитина, котру хочемо добре виховати не повинна чути від батьків проклонів, сварок, поганих висловів і т. п., що на превеликий жаль часто стрічається у багатьох домах. Добрим прикладом можна більше навчити, чим багатьма словами!

Дитина — підросток є звичайно дуже цікавою. Мимохіть, чуючи якесь слово, чи бачучи якийсь вчинок серед окруження, у якім бавиться, приходить до матері за висненнями. Не треба легковажити подібної справи! Приступними словами вияснити дитині річ, говорячи лише правду. Ми — батьки не забуваймо, що наша дитина скорійше, чи пізнійше довідається про стан речі від сторонніх людей, часом може й у тенденційнім насвітленні. У такім випадку вона тратить раз на завсіди довіря до нас, сходячи на манівці. Противно, кажучи правду, зискуємо її довіря до себе раз на все! У дальшому житті вона ходитиме до школи, стикатиметься з молодим товариством, яке, так чи інакше, зможе впливати негативно на формування її характеру. Вихована у довірю до своїх найблизших, шукатиме вона завсіди розради та поради у них, примінючи їх у щоденнім житті.

Отже, із життєвого досвіду знаємо, що виховання дітей, квіту народу, — є делікатне та важке. Основні лінії виховання, які родичі повинні узяти поважно під увагу, — це християнські чесноти, добрий приклад, правдомовність та довіря. Більшість інтелігенції, на жаль, не потрапить виконати цього святого обовязку. Навпаки сірі люди, переважно селяни, виконують його блискуче, знаменито, виховуючи своє покоління добрими синами, християнами та громаданями.

І. Ц - ий (Франція).

Українська школа С.С. Василіянок в Беріссо (Аргентині). Щасть Боже, нашим героїчним Сестрам і їхнім вихованкам на чужій землі.

ЦЕ ДАР ДЛЯ НАС...

Апостоли і віра їх і спомин воскресіння,
І в шумі вітру Бог, Просвічення з небес,
На них спочив Дух Істини, Обнови і Спасіння,
Котрого дав їм Той, що вмер був і воскрес.
І ті убогі рибаки, покірні та безсилі
Святим огнем занялися, і в силу облеклись,
У світ пішли, у царства всі, і світ весь обновили,
І світ цей інший став, та кращий як колись.
Це все, це дар теж і для нас, ці огнені язики,
Дух мудрости і правди у нас завітав,
А ми чи вірно йдем у слід благим стопам Владики ?
Чи глас Його в ушах не дармо нам лунав ?
Ту Мудрість, те життя святе, котре Він обіцяв нам,
Він дасть нам, вповні дасть, ми ним запалим світ;
Він дасть нам жити, цеж бо є туга наша прадавня,
Із тими жить, котрим ми днесь несем привіт.
Братів, сестер, героїв всіх і матір памятаєм,
І на могили їх живі квітки кладем,
О Царю наш, візьми Ти їх з темних могил до раю,
І на чолі їх хай заблисне діядем.

о. Ст. Ширий, Ч. Н. І.

СВЯТИЙ АЛЬФОНС ПОДИВЛЯЄ І ОСПІВУЄ КРАСУ І ЧАР ПР. ДІВИ МАРІЇ.

О Маріє, Царице Ангелів, небо зділало Тебе красною, гарною, в повні звершеною. На Твій вид, вся краса затирається, зникає як звізди при блеску сонця !

Святий Іван Дамаскин, видячи Тебе так гарною, уявляє собі, що Ти зібрала в собі цвіт всього сотворіння... і він називає Тебе чаром і прикрасою всесвіту, вселенної. Святий Альберт видить у Тобі зібраний весь чар і дари, якими відзначалися найславнійші жінки Старого Завіта, але у більшім совершенстві : золоті уста Сари, солодкий погляд Лії, захоплююче лице Рахилі, чар розсудної Абігаїли, відвага мужеської Юдити...

О достойна Княжно ! З безмежного океану Твоєї краси виплинули, наче ріки із джерел, краса і принада всього сотворіння : море навчилось заокруглювати свої хвилі і коли хати величним хрустальні струї, видячи золоте волосся Твоєї Голови, покручене з хистом, що спадає Тобі по плечах і по шиї білій наче слонева кість. Прозорі керниці і їх чиста глубінь навчились спокою і тишини, видячи погідність Твойого прекрасного чола і Твойого солодкого лиця. Чарівна дуга розкладаючи свої чудові краски, навчилися згинатися принадно, щоб сильнійше відбивати блискучі лучі, видячи Твої загнені брови. Рання і вечірня Зоря, це дві ясні лучі Твоїх прекрасних очей. Біла лелія і червона рожа запозичили собі живих красок Твоїх Щок, Пурпура і кораль завидують червоній красці Твоїх уст. Я не дивуюсь отже, о Маріє, що небо і земля стеляться Тобі під ноги. Святий Йоан видів місяць під Твоїми ногами, а ясність сонця побільшилася, коли та звізда одягнула Тебе своїми лучами.

„ Жінка одягнена в сонце, а місяць під її ногами, а на її голові вінець з дванайцяти звізд ”...

(Об'явлення св. Йоана 12.1).

Срібний місяць служить їй за підніжжа, а її голова окружена множеством блискучих звізд, що споряться о честь опоясати її волосся і прикрасити її чоло вінцем живих жемчугів.

Святі не перестають захоплюватися Твоєю красою і видавати оклики подиву і здивування... І я також... осмілююсь... долучити мої оклики до їхніх...

О ясне небо... о богатий скарбе... о радосте світа.,, о гарні очі, що чарують серця! О коралеві уста, що полонять душі! О щедрі руки повні невичерпаючого багацтва! О Пречисте Сотворіння, так подібне на Божество, що взявби його за Божество, як щоб віра не навчила мене, що Ти ним не є, хоч Ти маєш блеск і велич і щось божеського в собі. Радуйся о велика Царице, радуйся Твоїм взнеслим вине-

сенням!... Тільки я Тебе благаю, не забудь за нас... Зділай, щоб нам Твоїм відданим слугам поводилося без порівнання лучше як всім іншим людям. Хай весь світ знає, що улюблені діти Марії є найщасливійші на землі і на небі, що вони є упривілейованими, її вибраними діточками яких вона в обіймах з любовю колише і яким Вона дає подвійну частину своїх дарів. О Маріє, о солодка Маріє, найкраща над усе сотворіння, любима, по Ісусі, понад всю любов... найчарівнійша над всю красу! Зверни на мене Твої повні ніжности очі, поглянь на мене, притягни мене до себе, зділай, щоб по Бозі я не любив іншої річи крім Тебе, о любима, о любляча Матінко Ісусова і моя !

Св. Альфонс, Доктор Церкви.

(Переложила **Сестра Терезита**).

З ІСТОРІЇ ЖИТТЯ.

Чи вже хтось бачив, щоби люди, які релігійно жили ціле життя, в хвилі смерти заявили, що вони помилилися ? Історія таких фактів не знає.

А запитаймо, чи вже хтось бачив, щоб люди, які провели своє життя без релігії, в годині смерти признали, що вони помилилися ? Так, таких случаїв знає більше.

І так **Вольтер,** загально знаний французький безбожник, в часі першої своєї хвороби просив священика і навернувся. В часі другої своєї недуги й третьої він знова благав, щоб запросити священика, але його приятелі до цього не допустили.

Рівнож **Ренан,** широко відомий французький безбожник, який більшу частину свойого життя воював проти Церкви, помер зі стогоном : „Господи вмилосердися наді мною”.

Лєнін, батько російського комунізму признався на смертному ложі давнішому свойому товаришеві, а відтак угорському священикові, що він помилився.

Берґсон, найбільший філософ останніх часів, жид з походження, але француз по культурі який помер в часі цеї останньої війни, в свойому тестаменті заявив : „Мої розважання зблизили мене щораз то більше до католицької Церкви... Я сподіюся, що католицький священик одержить дозвіл від Кардинала Архиєпископа Паризького, щоб відмовити молитви над моєю домовиною... Нікому нехай не буде тайною, що гадками належу до Католицької Церкви...

Обсерватор.

ГОЛОС ІСУСИКА

ДІТОЧА МОЛИТВА.

Наш добрий Бог - Батько дуже любить малі діти. Він любить дивитися, як мала дитина стоїть навколішки перед своїм ліжечком, складе рученята і молиться. Добрий Бог - Батько дуже уважно слухає діточої молитви, такої правдивої молитви, що йде з чистого діточого серденька.

Розкажу вам про одну малу дівчинку. Вона вертаючи зі школи, переходила щоденно побіч крамниці з церковними речами. За вікном були прекрасні образочки святих, молитвеники, вервички, медалики та статуйки святих.

Найбільше подобалася дівчинці мала біла статуйка Божої Матері. Дівчинка нераз довго-довго стояла перед крамничним вікном і дивилася на цю білу статуйку. Біля статуйки була написана ціна „1 корона". (Це було ще тоді, коли західні землі України були під пануванням Австрії і гроші називалися „корони", так як тепер у Бельгії „франки"). Згодом дівчинка забажала цілим серцем мати таку статуйку Божої Матері. Вечір станула на вколішки перед своїм ліжечком, відмовила вечірну молитву, а на кінці сказала так з глибини свойого діточого серця : „Бозю, дай мені одну корону". Другого дня дівчина стояла знова біля вікна крамниці, й очка її світилися до біленької Божої Матері. Зі склепу вийшла якась гарно одягнена жінка, виймила щось з торбинки та пішла далі. Дівчинка почула бренькіт гроша на хіднику. Подивилася туди; біля склепу лежав срібний гріш, одна корона. Засвітилися знова очі дівчинки. — Одна корона! Біленька Божа Мати. — Дівчинка з радістю підняла гріш, поглянула на білу статуйку за вікном і не надумуючися ні трошечки, побігла навздогін жінці.

— Пробачте, ви загубили одну корону, — сказала дівчинка, подаючи гріш.

— Я загубила одну корону, а ти знайшла? — запиталася здивована жінка. — Возьми собі цю корону і купи собі, що хочеш, — сказала й погладила дівчинку по кучерявій головці.

За хвилину верталася дівчинка до дому з найдорожчим скарбом у руці, з біленькою статуйкою Божої Матері. Ця дівчинка сьогодні вже стара жінка, але тямить добре свою діточу молитву і цю одну корону і цю білу Божу Матінку.

Дітоньки, ми сьогодні на чужині. Дивимося мов у крамничне вікно, як люди живуть спокійно у своїй вільній батьківщині. Дивимося на їхню свободу і спокій, як на сю недосяжну білу статуйку за одну корону.

Дітоньки, моліться! Ставайте кожного ранку та вечора

Мати Божа. Царице України, дай долю і щастя моїм братчикам і сестричкам на рідній, мученичій землі.

навколішки перед своїм ліжечком, складіть ручки і вашим чистим діточим серцем благайте : „Бозю, дай нам Україну!" Добрий Бог-Батько любить діточу молитву, Він вислухає Вас. А малий Ісусик усміхнеться до Свойого Батечка і... буде Україна !

СПИ ДИТИНКО :

(Колискова пісня на мельодію : Тихо всюди, місяць сходить...)

Спи дитинко, спи маленька,
Над тобою ангел твій,
Над тобою Божа Ненька,
Над тобою твій Святий.
Спи дитинко, спи вже доню (сину),
Мама молиться твоя,
Щоб тобі здоровля й долю (силу)
Дала Матінка свята.
Тиха нічка, спи дитинко.
Примкни очка, задрімай.
Хай присниться тобі дивно
На Вкраїні Божий рай.
Спи солодко, Бог з тобою,
Над тобою ангел твій.
Прийдуть нам ще дні спокою.
Добра - ніч, чарівних мрій !

Білі Лілеї

(Лєгенда)

Лєгенда, це таке оповідання в якім розказується про видуману, оперту на правді, чудесну подію. Лєгенда є найчастійше з життя святих.

Пречиста Дівонька по городу ходила, підгортала земленьку, квіти садила та водицею святою поливала. Квіти росли та розквіталися, а Пречиста листочки пестила, пелюстки до личка свого пригортала.

Поміж квіттям зелена травичка по землі постелилася. Не горда і не пишна, скромна, дрібненька, зелена травичка. Сміялися з неї пишні подруги. Закривали сонце перед нею, підбирали водицю з під її коріння. А травичка пригорталася до квітових билин, листочками росу для них збирала та вкривала їх коріння у холодну ніч.

Ходила Пречиста по городу, вечірню пісню Творцеві співала. Пишні квіти в небо задивились, а див - травиця Дівоньці ніженьки своєю росою вмивала, листочками втирала, колосками дрібними цілувала. Поглянула Пречиста на травицю й усміхнулася до неї. І дивне сталося диво. Див - трава стала рости та розвиватися все вище і краще та зацвила пречудним квітом чистих, білих лілей. Пречиста Дівонька див - траву до грудий пригортала, пелюстки шовкові цілувала, а вони віночком довкруги Неї обвилися.

По всій Україні Пречиста Дівонька ходить, в дівочих городцях землю підгортає, лілеї садить, водицею святою поливає. А лілеї ростуть і розвиваються та пишним квітом Святу Дівоньку вінчають.

ПЕРЕПИСКА : Слава Ісусу Христу !

Любі дітоньки! Напишіть мені, як удалися вам ваші концерти для Божої Матусі? Як ви улаштували свято для своєї рідної матусі? Напишіть просто, так як умієте. Не бійтеся, що в листах зробите багато похибок. Тітка Іванка, як була така як ви, теж у своїх листах багато похибок робила. Я жду на ваші листи.

Дітоньки! Ваш Ангел хоронитель мені сказав, щоби ви у своїх листах просили Високопреподобного от. Редактора, щоби вам в кожному числі „Голосу Ісусика" дав якийсь гарний образочок, бо для дітей журналик або книжка без образочків, це так, як людина без очей. Напишіть, що скільки разів прийде до вас „Голос Ісусика" з образочком, стілки разів ви помолитися до Бозі за от. Редактора.

Слухайте! Слухайте! Говорить Голос Ісусика. Діточки! Багато є між вами таких, що не вмієте ні читати, ні писати на українській мові, хоча повинні вже вміти! Малому Ісуси-

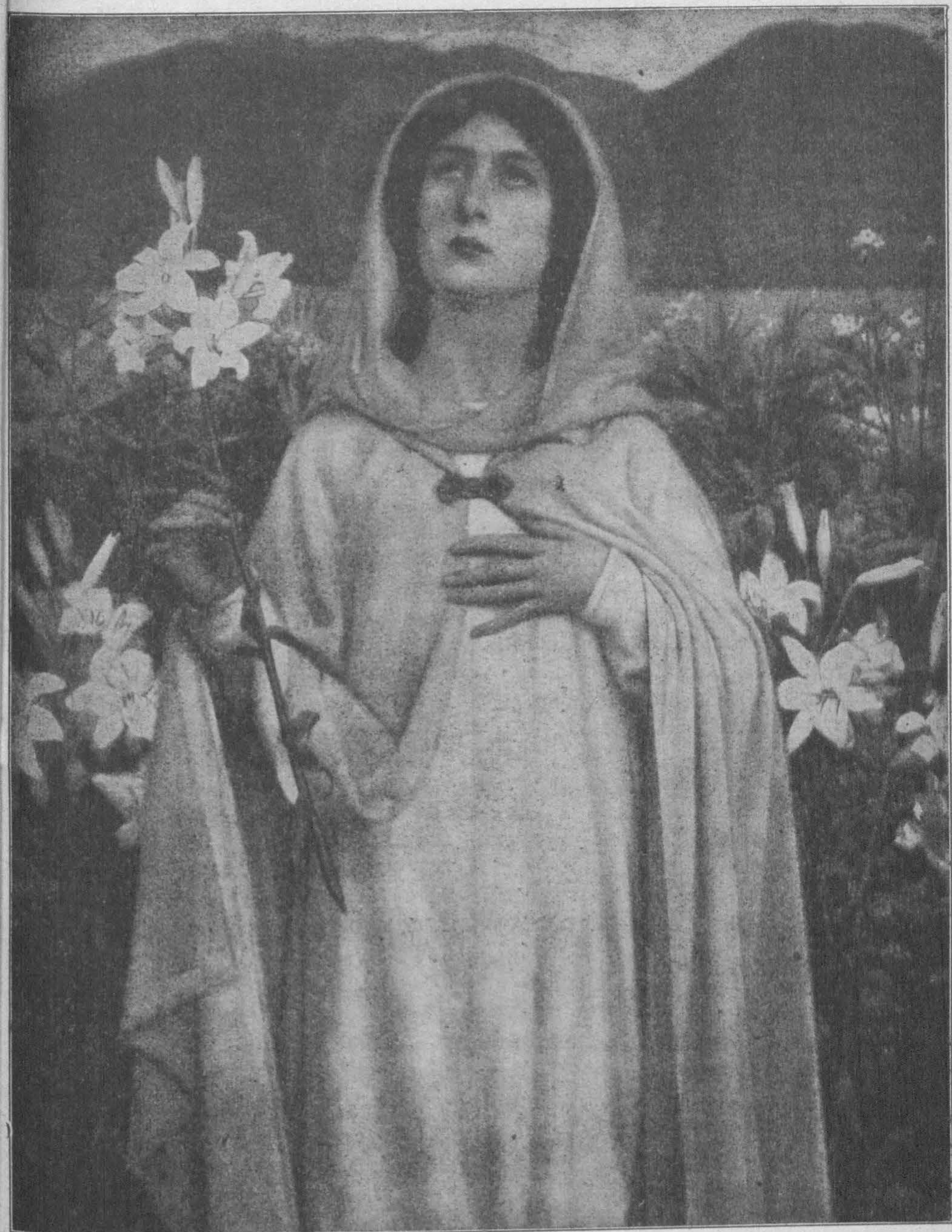

**Ходила Пречиста по городу,
вечірню пісню Творцеві співала...**

кові найбільше подобається молитва на рідній мові. Малий Ісусик хоче, щоби ви самі читали свій журналик, малий Ісусик хоче, щоби ви до нього теж листа написали, а ви не вмієте! Діточки, возьміться чим скорше до науки! Просіть батечка, матусю, вашого отця душпастиря, або когось зі старших, щоби вас учив рідньої мови, ріднього писання та читання !

На все краще !
Слава Ісусикові !

Ваша тітка **Іванка.**

З ЦЕРКВИ Й ЗІ СВІТУ.

БЕЛЬГІЯ:

Дня 5 мая ц. р., в домі о.о. Редемптористів в Брюселі, відбувся соборчик духовенства греко-католицької Місії для Українців в Бельгії під проводом Високопреподобного о. Делєгата М. Ван де Малє. Крім о. Делєгата було присутніх на соборчику 13 священиків. Соборчик відбувся у двох засіданнях : рано від год. 10 до 12 і після обіду від год. 2 до 3. По короткій промові, Впр. о. Делєгат приступив до програми соборчика. В першу чергу Всечеснійші Отці застановилися над деякими точками відносно святої Тайни супружа наших вірних на скитальщині. Відтак видвигнено проблєму душпастирської праці в звязку з прибуттям численних наших братів з Німеччини на терен Бельгії. Порушено рівнож справу реколєкцій так хосенних, а навіть конечних для піддержання релігійного життя наших вірних на чужині. Вкінці Всеч. Отці обговорювали потребу і конечність поширення доброї преси між нашими вірними. В третій годині після обіду, по закінченні соборчика, Всечеснійші Отці розійшлися домів, готові працювати зі ще більшою ревністю і посвятою для добра св. Церкви і нашого страдального народу.

Учасник.

ІТАЛІЯ — РИМ:

Українська делєгація на „Пакс Романа".

В днях від 8 до 14 квітня ц. р. відбувся в Анціо - Римі зїзд Міжнародньої Конференції Католицьких Студентів, обєднаних при „Пакс Романа". Перша частина зїзду відбулася в Анціо, недалеко Риму, де дискутовано й затверджено статут Студентської Секції. Тут рівнож вибрано нову управу Федерації, головою якої став Мексиканець п. Хозе Гонзалез Торрес. Друга частина конгресу відбулася в Римі й була призначена для обговорення і затвердження статуту католицьких вчених, які зорганізувалися в нову секцію „Пакс Романа".

Там вибрано головою п. інж. Мільо, делєгата Франції. На кожній з тих двох секцій були українські представники. В склад української делєгації для студентської секції ввійшли : п. Др. Василь Гуцуляк яко голова, о. Др. Юрій Миляник, яко духовник та п. Ю. Коновалець і ст. Ривак яко члени. В склад делєгації до секції Обєднання Католицьких Вчених ввійшли : п. Др. Василь Федорончук яко голова та п. Мирослав Борисюк. Представники наших делєгацій брали активну участь у всіх працях конгресу та живо заступали інтереси наших студентів та католицької еліти. І тим разом Україна заняла своє місце в крузі цивілізованих християнських народів та стала твердо в обороні правди і покривджених народів.

Редакція і Адміністрація **„ Голосу Христа Чоловіколюбця "** і Видавництво О.О. Редемптористів « **Bibliotheca Alfonsiana** » в Лювені повідомляють, що у Франції у всіх справах передплати і замовлень на книжки належить звертатись до нашого представника на Францію Впр. о. Богдана Куриласа, Ч. Н. І., **13, rue Princesse, LILLE (Nord - France).**

Проситься рівнож на више подану адресу слати гроші на передплату, як рівнож за замовлені книжки.

———::———

Нашим представником на Голяндію для **„ Голосу Христа Чоловіколюбця "** є Впр. о. Вейнговен, Ч. Н. І.

Проситься у всіх справах звязаних з цим релігійним часописом звертатися на адресу Впр. о. Вейговена :

E. P. WIJNHOVEN, Stapellen, BOXTEL, NEDERLAND.

Рівночасно повідомляється, що замовлення на книжки, які появилися у Видавництві О.О. Редемптористів у Лювені, належить слати на руки Впр. о. Візитатора Ван Де Малє, як рівнож належитість за закуплені книжки.

Адреса : Z. E. .P VAN DE MAELE, Kapel in 't Zand, Parklaan 3. ROERMOND, NEDERLAND — Postcheckrekening 26.406

Imprimerie E. Geleznіakoff 51, rue Van Campenhout, Bruxelles 4.

ВИДАВНИЦТВО О.О. РЕДЕМПТОРИСТІВ В ЛЮВЕНІ

BIBLIOTHECA ALFONSIANA

вже видало слідуючі українські книжки, по низьких і для кожного доступних цінах :

1). **о. Ю. Гірняк : „МАЛИЙ КАТЕХИЗМ",** 2-е вид. 15 фр.

Це коротке, ясне і для всіх доступне пояснення св. католицької віри та її духовних практик.

2). **св. Альфонс де Лігорі, Ч. Н. І. : „ЯК ГОДИТИСЯ З ВОЛЕЮ БОЖОЮ"** . . . . 10 фр.

Прекрасна й глибока наука про християнське зрозуміння бігу нашого життя.

3). **„ПОЩО СПОВІДАТИСЯ",** 2-е вид. . . . . . 10 фр.

В цій книжечці читач знайде все потрібне до ревної й святої сповіди.

4). **о. Й. Схрейверс, Ч. Н. І. : „МОЯ НЕБЕСНА НЕНЬКА"** 2-е вид. . . . . 25 фр.

Ця книжка це вислів ніжної набожности до Пречистої Діви Марії, нашої Цариці й нашої Матери.

5). **о. Йосиф Бон, Ч. Н. І : „НІЧ У КВІТКАХ",** п'єса на 1 дію у 8 сценах . . . . 10 фр.

6). **о. К. Більке, Ч. Н.І. : Молитвенник „НАША ЖЕРТВА",**

Це перший молитвенник для Укаїнців на чужині. Він містить, крім ріжних молитов, Акафісту Матери Божої Неустанної Помочі, гарних розважань, нашу Службу Божу в старославянській і українській мові разом з молитвами священика, а також і латинську Службу Божу в латинській і українській мові для тих Українців, які ніколи не мають змоги бути на Українських Богослуженнях. 50 фр.

7). **П. Вінанді : „Появи Діви Убогих в Бане"** 10 фр.

Вневдовзі появляться ще слідуючі книжки :

1). **о. Й. Схрейверс, Ч.Н.І. : „ІСУСЕ ЛЮБЛЮ ТЕБЕ",** 2-е вид.

Це вислів сильної й мужеської любови до Ісуса Христа, нашого Божественного Спасителя і нашого найліпшого приятеля.

2). **о. Бодієн, Ч.Н.І. : „ПРИГОТОВАННЯ НА СМЕРТЬ",** 2 вид.

Маленьку цю книжечку повинен перечитати хоч раз в житті кожний християнин, щоби знати як жити й як умирати.

Всі ці книжки можна замовляти на слідуючу адресу :

BIBLIOTHECA ALFONSIANA, Brabançonnestr. 97
LEUVEN (Belgium).

Гроші слати почтовим чеком : **С. СН. Р. 4510.11,** на вище подану адресу.

РІК II. ЛИПЕНЬ, 1947. ЧИСЛО 1.

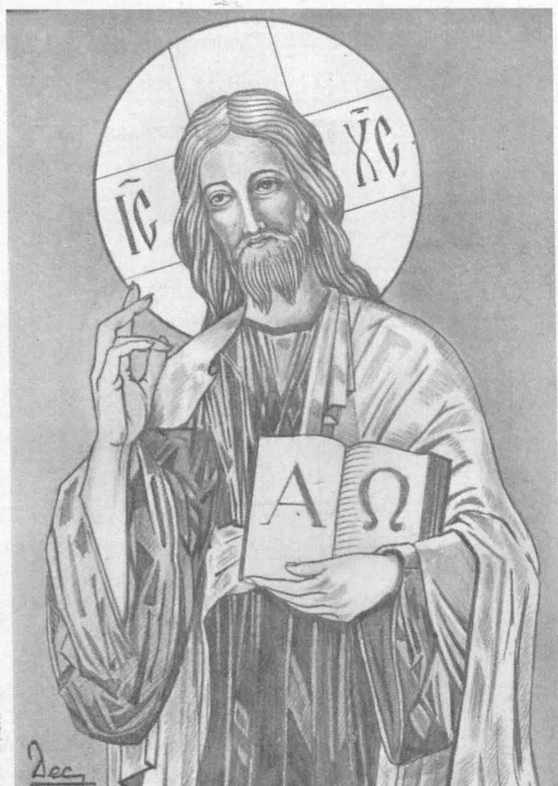

ГОЛОС ХРИСТА ЧОЛОВІКОЛЮБЦЯ

DE STEM VAN CHRISTUS MENSCHENMINNAAR

Maandblad

LA VOIX DU CHRIST AMI DES HOMMES

Revue mensuelle

ХТО З БОГОМ, З ТИМ БОГ.

РЕДАКЦІЯ :
R. P. M. HERMANIUK, 97, Brabançonnestraat, LEUVEN
АДМІНІСТРАЦІЯ :
R. P. J. DE WEERDT, 26, Voskenslaan, GENT
С. С. Р. № 4156.33

За позволенням церковних властей.
Avec l'approbation des autorités ecclésiastiques.
Met kerkelijke goedkeuring.

BIBLIOTHECA ALFONSIANA
Brabançonnestraat 97, LEUVEN
(Belgium)

ГОЛОС ХРИСТА ЧОЛОВІКОЛЮБЦЯ

ДУХОВНИЙ МІСЯЧНИК

Рік II. Липень 1947 Число 1.

Новий Архимандрит Чина Найсв'ятішого Ізбавителя Впр. о. Л. БИЙС.

Дня 30 квітня 1947 р. Генеральна Капітула О.О. Редемптористів, зібрана в Римі, вибрала на місце уступаючого Впр. о. Морре, дотеперішнього Архимандрита Згромадження, Впр. о. Л. БИЙСА. Нововибраний Архимандрит, ур. 8/XII 1896 в Міддельгарніс (Голляндія), рукоположений на священика 11/I/1922, покінчив свої вищі богословські студії в Римі зі степенем Доктора Філософії і Богословії. Відтак був він професором соціології, моральнії Богословії й аскетики. Рівночасно віддавався він з повним запалом апостольській праці. Впр. о. Л. Бийс, це тип правдивого вченого й правдивого Апостола, словом гідний син св. Альфонса. Для нас українців це великий приятель і ревний оборонець.

Притча про кукіль

Найбільший і найславніший економіст свойого часу Лє Плєе любив свою вітчину більше як який інший француз. Коли в 1870 р., в часі війни з Німеччинною, збожеволіла парижська товпа кричала перед касарнями і на площах: „На Берлін! На Берлін!", — то Лє Плєе записав отсі золоті слова: "Наша нація піднеслабися більше через набуття одної розумної гадки, як через здобуття нової кольонії!" — Второпність і здоровий розум є великим добром; більшим від золота й майна... Бо хто здоровий розум стратить, йому нічого не поможе образування, він стратить і те, шо має і вже не відзискає назад. Тому старші люди влучно кажуть: „Кого Бог хоче покарати, тому відбирає розум"!

Ісус Христос ніколи не приобіцював своїм ученикам золота, ані фортуни; Він дбав однак про те, щоби вони мали здоровий розум, завсіди цінили речі після їхньої вартости, та щоби навіть в обороні найсвятіших прав Царства Божого вони не руководилися сліпою пристрастю, а далися провадити Божим Світлом та розвагою.

За приклад нехай нам послужить слідуюча притча про кукіль (Еван. св. Матея, гл. 13,24):

„Ще іншу приповість подав їм, глаголючи: Уподобилося царство небесне чоловікові, що сіє добре насіння на ниві своїй, якже люди спали прийшов ворог його, і насіяв куколю в пшеницю, та й пішов. Якже зійшов засів та приніс овоч, показався тоді й кукіль. І прийшли слуги господаря того, та й кажуть йому: „Пане, хиба ти не добре насіння сіяв на твоїй ниві? Звідкіля ж узявся кукіль? Він же рече їм: „Се зробив чоловік ворог". Слуги ж сказали йому: Чи хочеш, щоби ми пішли та випололи його?" Він же рече: „Ні, щоб виполюючи кукіль, разом з ним і пшениці не повиривали. Нехай ростуть обоє до жнив, а в жнива я скажу женцям: „Зберіть перш кукіль та пов'яжіть у снопи, щоб спалити, а пшеницю зложіть у клуні в мене"... Тоді одіслав Ісус людей та й пійшов до дому; і приступили до Нього ученики Його, говорячи: „Виясни нам приповість про кукіль на ниві". Він же, озвавшися, рече їм: „Сіючий добре насіння, се Син чоловічий; а нива, се світ; добре ж насіння, се сини царства; а кукіль, се сини лукавого; ворог, що всіяв його, се диявол; жнива, се конець світа; а женці, се ангели. Оце ж, як той кукіль збирається та палиться огнем, так буде при кінці світа сього: пошле Син чоловічий ангели свої, й позбирають вони з царства його все, що блазнить, і всіх, що роблять беззаконня, та й покидають їх ув огняну піч: там буде плач і скреготання зубів. Тоді праведні сіятимуть, як

сонце в царстві Отця свого. Хто має уші слухати, нехай слухає".

Щоби краще зрозуміти цю притчу, конечним буде хоч трохи познакомитись з палестинським хліборобством. В Палестині, кукіль є ще нині страшною язвою пшеничних нив. Пшениця, як відомо, має тяжкий золотий колос на великім стеблі; кукіль же має острий колос, чорні зерна, а його смак такий обридливий, що спричиняє страшні вонітування, а часом навіть затроює на смерть. Перед появою колосу, його тяжко відрізнити від правдивої пшениці. Новіші методи нинішнього хліборобства позволяють тепер з більшим успіхом, як давніше поборювати сю язву. Давнійше однак найбілш досвічені хлібороби знали лише одну раду : чекати до жнив. В часі жнив, женці старанно стинали пшеничні колоски які перевисшали чорні колоски кукілю, збираючи окремо пшеницю, а окремо кукіль, щоб його спалити опісля в огні.

Іншою прикметою кукілю є ще те, що він провадить під землею дуже зрадливу роботу. Його коріння так замотується і переплітється з корінням пшениці, що тим останнім відбирають життєві соки і не легко даються вирвати без великої шкоди для пшениці.

Власник ниви добре це знав. Він тішився, коли видів, що його слуги з ним співжаліли неначе рідні сини. Однак він не міг приняти їхньої поради, бо вирвати кукіль булоб принесло йому ще більшу страту, а саме страту цілого лану пшениці.

Щож представляє кукіль на Божій ниві ? Кукіль не означає тут певно тих людей, які мають свої хиби і несовершенства. Бо Царство Боже на землі складається виключно з немічних людей. Св'яту Церкву називаємо св'ятою не тому, що вона зложена зі самих св'ятих, а тому що вона св'ята в своїм Основателі, св'ята в науці і в моралі, бо подає лише св'ті річи до вірування і св'яті закони до чесного і св'ятого життя. Вона є св'та ще й тому, що посідає всі св'ті Тайні, які Христос установив і св'яті набожества, які є середниками для осягнення св'ятости. Вона вкінці св'ята, бо має одну ціль : виховувати немічних людей на щасливих дітей Божих. Кукіль означає тут усіх великих грішників, вільнодумців, безбожників, впертих еретиків свідомих розбивачів Христового Стада і всіх, що спричиняють церковні роздори, всіх, які сіють ненависть, або погороду у відношенні до Бога й ближнього. Скрито, або отверто вони ширять злий вплив на християнське оточення, тим більше, що вони вдираються до християнських громад, і часто потраплять довго замасковувати свою подвійну гру. Вони ніби виступають в імені літератури, знання, історії, красного мистецтва, медицини, політики, домашнього добробуту, цивілізації і т. п. Тому трудно простолюддю, як рівнож

менш релігійно образованій інтелігенції розрізнити кукіль від пшениці.

Що більше, ті замасковані вороги Христа дуже часто злобно інтерпретують перестороги законних і перед Богом відповідальних душпастирів. Кукіль, це також люди, які в тайні провадять розпусне життя, мало звертають увагу на Божі і церковні закони, називають себе Євангеликами, Православними і навіть Католиками, а тимчасом ширять кругом себе атмосферу, яка убиває побожність дітей Божих. В притчі про кукіль, Ісус Христос, Основатель Церкви, подає своїм ученикам важну науку на будучність. Коли, по Вознесенні Христа, апостоли, а пізнійше, з бігом століть, і їхні законні наслідники, будуть управляти Святою Церквою, то будуть безнастанно стрічатися з „ворогом чоловіком”, з кукілем. Часто їх положення буде трудне. Яке становище вони мають занимати супроти шкідників Царства Божого і згіршителів? Очевидно, яко вірні Пастирі Божого стада, не пощадять сил, щоби як найкраще боронити вічне добро їм повірених душ. Ісус говорив Своїм апостолам: „Те, чого Я вас научив на самоті, ви це голосіть явно з дахів”! В притчі про кукіль Він доповняє Свою гадку і дає цю загальну вказівку: коли в даних обставинах остра борба проти злої науки викликає вовка з ліса, і спричиняє ще гірше зло, то треба, з огляду на добро вашого вірного стада, уникати всякого явного нападу на те зло і його, хоч з болем в серці, з внутрішним, тихим опором толєрувати. Цего жадає здорова апостольська осторожність. Якщо Ісус Христос часто дає волю нечестивим та радить Своїм будучим заступникам часом мовчати, коли нема надії на успішну борбу проти злого, — то лише тому, що скорше, чи пізнійше прийде день порахунку, день цілковитої і вічної побіди Царства Божого. За всяку ціну зло повинно бути покаране, а добро нагороджене. Цего жадає неумолима Божа справедливість. Тому Бог не мусить спішитися так як люди, які коротко жиють. Бог має час. Він має цілу вічність до Своєї розпорядимости, щоби славою увінчати Своїх вірних дітей, мучеників за Боже Право. Ми не можемо судити Божих плянів мірилом нашої людської короткозорости. Божі гадки мають такі глибокі перспективи, що ми не в силі людським оком їх збагнути. В день суду, в день великих „жнив”, Ісус Христос зробить розправу. Тоді упаде невідкличний вирок. В Його очах Ангели Його розлучать добрих від злих. Добрі, це всі ті, котрі до кінця витревали в любові до Нього, або поставили кінець своїм блудам і сердечно поправилися. Вони підуть до неба. Натомість згрішителі та всі ті, котрі хитро-культурно або брутально доптали ногами закони Бога, Пана Життя, підуть у вічний огонь. Часто деякі закидують Богові, що Він за мало мішається до людських справ. Якщо

Бог існує, — кажуть вони, — то чомуж Він не розторощує безпроволочно нечистивих пястуком своєї пімсти? Якаж це нерозважна бесіда! Якби добрий і премудрий Бог так поступав, то світ бувби майже порожний, а пекло битком набите. Ба й ті, що так на Бога нарікають булиби першою жертвою своєї безумної мови. Певний Себе, Господь Бог використовує час. Він є Творцем і Паном часу щоби виявляти людям Свою доброту і многотерпеливість. Небо є повне Святих, які поправилися за життя завдяки превеликому Божому милосердю.

Притча про кукіль сильно підчеркує, що зі смертю ще не кінець. Вона ясно потверджує, що Божий Суд є кінцевим акордом всесвітньої історії, вступом до вічного Життя. Хто хоче бути кукілем на Божій ниві, цей призначує себе особисто до катастрофи. Хто воліє належати до вічної пшениці, нехай так як золотий колос набирає в себе Жар Божий, а Божий Суд впровадить його до Вічного Щастя.

о. К. Більке, Ч. Н. І.

Промова до дітей з нагоди річниці вибору Папою Св. Отця Пія XII

І. НАШ СВ. ОТЕЦЬ ПІЙ XII.

Ісус Христос установив у Своїй Церкві святого Петра видимою головою, а Його наслідникомґ є римський папа. Називаємо папу „святійший Отець", бо в той спосіб висказуємо, що високо цінимо Його посвячений уряд та що любимо Його так, як діти люблять свойого батька. Теперішний св. Отець називається Пій XII. і це означає, що вже перед ним було 11 папів, що мали то імя.

День 2 березня в житті Пія XII означає дуже багато. Того дня в році 1876 у Римі Він народився, а також і в тім дні, після 63-ох літ, був вибраний Папою. Ніхто не припускав, що малий синок Пачеллього, адвоката, занятого у ватиканській службі, колись буде рядити долею Церкви. До христу принесли його два дні по народженні і дали йому 4 хрестні імена: Євген, Марія, Йосиф, Іван. Господь Бог, що всім мудро управляє, дав будучому папі примірних та побожних родичів. Дуже гарно то в родиннім кружку виглядало, коли батько Пилип Пачеллі вернувся з канцелярії до дому, сів, по вечері, коло дружини Віргінії, а до них притулилося четверо дітей, котрими їх нагородила Божа доброта. Малий Євген мав брата Францішка та дві сестри Єлесавету та Йосифу. Дуже любилися всі. Св. Отець часто згадує дні із Свойого дитинства, що їх провів у дорогих родичів і говорить про них все з як найбільшою пошаною і вдячністю.

Св. Отець, великий приятель молоді, принимая в себе на авдієнції делєгацію голяндських пластунів, які Йому жертвують релікв'яр разом з мощами.

Головно з великою вдячністю згадує св. Отець маму, від котрої одержав не тільки глибоку побожність, але також і незвичайну подібність у чертах свого лиця. Його родичам не було суджено бачити сина при найвищій кермі Церкви, бо батько помер 1917 р., а в три роки пізнійше відійшла до вічности і мама. З рідні має св. Отець тільки дві сестри, що живуть у Римі. Брат Францішок помер 1935 р.

З Євгена виріс гарний, чорноокий, веселий, а при тім чесний хлопець, що мав собі за найбільшу радість служити до Служби Божої при престолі святого Пилипа Нерейського. Також пильно ходив на хлопячі сходини, що їх провадив священик з чина Ораторіянів о. Ляйс. Того священика Євген так полюбив, що по літах, при першій Службі Божій о. Євгена 3.IV.1899 в церкві Марії Снежної бачимо його при боці приміціянта. Слова побожного священика були росою, яка в душі Євгена оживлювала священиче покликання, що після Божих намірів мало дійти до найвищого розросту і повноти в первоначальстві, „первосвященстві". Пій XII. дуже любить то місце, що мало на нього такий вплив. Коли пізнійше бував довгими роками на чужині, то при кожних відвідинах у Римі одна з перших його доріг вела до тої церкви, до того храму, де колись служив, будучи малим хлопцем, до Служби Божої.

Євген вже в дитинстві виявляв великі спосібності. Не мав ще цілих пять літ, а вже почав ходити до народньої школи. Маючи девять літ, почав ходити до гімназії, котру покінчив з відзначенням, а за свої відомості в історії одержав золоту, почесну медалю. В ранній молодості почав учитися музики, і до нині папа Пій XII. дуже любить скрипку та сам грає добре на скрипці. Вже підчас своїх студій Євген Пачеллі відзначався надзвичайною памяттю та здібностями для вивчення чужих мов. Ті надзвичайні спосібності залишилися у св. Отця і в пізнійшому віці. Вповні опановує св. Отець сім світових мов. Португальської мови навчився на кораблі, коли їхав до Буенос Айрес на Евхаристійний Конгрес в 1934 р. як папський заступник. Підчас авдієнцій паломники ріжних народів є мило захоплені, коли св. Отець хотяй пару слів вискаже у їх материнській мові. По гімназійних науках студіював богословію на славнім університеті „Ґреґоріянум" в Римі. Маючи 23 роки дістав священичі свячення 2.4.1899 р. Дорога молоде! Бери з молодости св. Отця добрий приклад! Господь Бог багато від тебе очікує. **Не вільно — памятайте — молодости прогайнувати, промарнувати !**

(Продовження слідує).

о. Р. Лободич.

„МОЛИТВА"

Такий заголовок дав своїй книжці славний доктор медицини А. Каррель, котрого попередня книжка п. згл. „Людина незнане єство" розійшлася в перекладах в сотках тисяч примірників по цілому світі. В передмові до нового свого твору про молитву автор підчеркує, що не є вченим - теольогом і просить його оправдати, якщо про так дуже важливу справу висловлюється за скромно, простими словами і „по світськи", але пише щиро. Книжка ця однак — це висліди обсервацій і передумувань вченої людини - лікаря, що мав можність много разів наближатися до ріжних хворих з усіх суспільних верств. На підставі тих вислідів твердить він ось що : Духовий розвій людини є її так само потрібний до життя, як фізичні сили й освіта. Зрозуміння надприродних сил знаходить свій вислів власне в молитві. Суть молитви, її результати можемо зрозуміти, а радше збагнути через систематичне обсервування людини, котра молиться. В основі молитва полягає на піднесенні духа до понадземних висот. Звичайно є це скарга, крик розпуки, прохання про поміч. Можна її очеркнути як піднесення душі до Бога.

В дійсності молитва являється зусиллям людини позіставати в духовій зв'язі з Величністю Невидною, Творцем Вселенної, що істнує, Найвисшою Мудрістю, Силою, Красою, з Отцем і Спасителем кожного з нас. Зусилля це мусить походити зі серця, а не з мозку.

Все одно : чи молитва буде довга, чи коротка, висказана словами, чи тільки думками, повинна бути подібна до розмови чемної дитини зі своїм батьком. Не треба бути говірливим, щоби бути вислуханим. Молимося рівнож нашими ділами. Кожний рід молитви є добрий, бо провадить до зносин з богом. Можна молитися всюди : на вулиці, в поїзді, в школі, у фабриці... Але чоловік молиться краще серед піль, в горах і в лісі, або в затишші свойого помешкання. Є рівнож літургічні молитви, відмовлювані в церкві. Та деби не молилася людина, Бог тільки тоді промовляє до неї, коли вона серце своє успокоїть. Часто не відчуваємо зараз наслідків молитви. Причиною цего нашого незнання є передусім це, що дуже рідко молимося так як треба. При цьому часто ті, що моляться, бувають самолюбами. Зарозумілі фарисеї нездібні є вірити глибоко і любити ближнього. Відповідь на любов до Бога, на наші благання дістаємо часто незамітно, не сейчас. При цьому заглушує її гамір щоденних занять. Тим більше, що дужее часто дістаємо її в формі іншій від тої, що ми її мали на увазі. Всі, котрі взносяться серцем до Бога, обдаровані є спокоєм. І вносять завжди мир там куди градуть... Всі ми чули про чедесні уздоровлення в Люрді.

Медичне бюро посідає всі документи тих чудес. Хворі були уздоровлені негайно з гниючих ран, з туберкольози нирок, легенів, або костей, з вередів жолудка, рака, тощо. Чудо доконувалося майже завсіди в той сам спосіб : Дуже сильний біль, почуття оздоровлення, а по кількох годинах заник хоробових ознак, близни навіть вигладжуються. Не треба навіть, щоби даний хворий в тій хвилині молився. Бували уздоровлені і вилічені малі діти, люди невіруючі, що не вміли молитися. Але товаришив їм хтось, котрий молився за них. Молитва за когось є успішнійша від прохання чогось для себе самого. Чуда в Люрд зменшилися в останніх 40 літах. Сталося це — на думку автора — тому, що люди з паломників, котрі там прибували молитися, замінилися в туристів жадних вражінь. Вже труднійше тепер в тій туристичній атмосфері потонути в молитві. А однак... і в останніх роках стверджено ласку чудес. Знаємо отже напевно, що молитва отримує відповідь — уділену ласку. Мусимо приняти за незбиту правду : хто просить, — цей отримає, а хто стукає, — тому отвориться.

Що це молитва ? — Чи треба молитися ? — Чи ми мусимо просити Бога поміч ? — Здається дуже вичерпуючо розказав про це о. К. Більке, Ч. Н. І. рік тому на сторінках „Голосу Христа Чоловіколюбця". Думки однак доктора медицини і письменника А. Карреля, що ми їх переказали, дають не менше вичерпуючу відповідь на ці самі питання. При цьому одна відповідь другу доповняє.

Подав **С. Гребенівський.**

Осередки перевиховання

Як відомо Франція належить до тих европейських країв, у яких смертність є найбільша. Більша майже о два рази від уродин. Смерть - косар мандрує безупинно у цій великій та гарній країні, забираючи хапчиво свої жертви. Не мовкне голос дзвона, не мовкнуть голоси трівоги чільних людей : Щож далі буде ? Як зарадити цій катастрофі ? — Головною причиною цього лиха є розпуста та погоня за легким і приємним життям. Гасло „без дітей" прибрало реальні форми, а марево смерти розпростирає чим раз більше над краєм костисті руки. Посмертний дзвін голосить частіше та сильніше...

Що діється з дітьми та молоддю ? Серед яких обставин та в якім дусі живуть, виховуються ? Майже четвертина з них — це діти сепарованих, розведених, алькоголіків, або у вічній колотнечі живучих батьків. У сто процентах це діти міщан, несогірше матеріяльно ситуованих. Цього роду молодь,

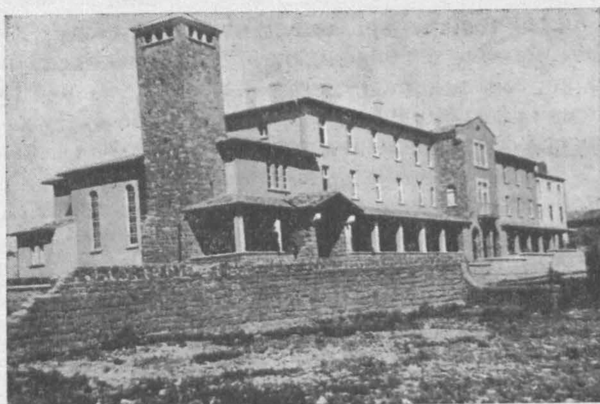

Ось один з таких осередків перевиховання, під дирекцію одного священика.

позбавлена здорового виховання, морального та матеріяльного догляду, вибирає собі легку життєву дорогу, поповнюючи цілий ряд злочинів. Не дивно отже, що у так цивілізацією витонченій державі, виросли, мов гриби по дощі, численні реедукаційні центри для молоді, створені приватною ініціятивою, переважно християнською. Осередки, у більшості випадків, є розсіяні по великих маєтках - хуторах, подальше від нервових центрів - міст, у розкішних околицях. Ціллю осередків є перевиховання зіпсутої молоді на корисних і добрих громадян. Це діло є делікатне та важке, бож це є молодь з життєвою концепцією зла. В основу перевиховання ввійшли такі принципи, як : християнське та родинне життя, лагідність, відрізнення добра від зла та праця.

Кожного ранку відвідують вихованці каплицю, де в їхню інтенцію о. директор відмовляє молитву та виголошує коротку, ядерну проповідь, застосовану до їхнього життя. Співжиття між інструкторами та вихованцями є товариське, родинне. Вишколені інструктори виховують учнів, студіюючи насамперед з осібна характер кожного з них. З поміж найкращих створюють так звані групи - еліти, які ревалізують між собою що до поведення, чистоти духа, тіла та праці. Учень, чи група, по здобуттю ліпших місць, дістають нагороди, а навпаки, за прогріхи, заслужену кару. Вихованці можуть вибрати працю до своєї вподоби, у якій спеціялізуються. Працю провадять фахівці - інструктори. Кожний з них має 10 учнів під своєю опікою. Вишколюють їх теоретично і практично в різних ділянках як :рільництво, огородництво, будівництво, машинознавство, слюсарство, шевство і т. п. Інструктор виховує свою групу не лайкою, не криком, а добрим приміром. Праця є одним із головних елементів формації. Легкодушну молодь вчиться не тільки працювати, але

також вщіплюється в неї любов до праці та відповідальність. По кількох роках такого гарту праця стається життєво — набутним фактором, який завойовує не лише м'язи, але й ментальність, стаючися доброю привичкою! Рекреації зорганізовані цікаво та різноманітно. Примінюється їх відповідно до духового рівня учнів. Їхньою ціллю є побудження цікавости молодечих душ, відігнати фізичне умучення та вприємнити життя. Відчити з моралі та інших ділянок, спорт, звичайні собі гутірки, добра книжка, поучуючий фільм, відпочинок — ось корисний репертуар розривок. Світські чи духовні власти призначують на подібний керівний пост людину високообразовану, доброго психольога та зрівноважену. Директор подібної інституції є дійсно ходячим авторитетом. Він надає правильний хід справі, добираючи собі добрих помічників - інструкторів.

У такій Франції, країні, яка вимирає, знайшлися люди, котрі зрозуміли вагу діла; зрозуміли і кинулся без слів до тяжкої, часом навіть невдячної праці. Не задля особистої слави, не задля матеріяльних користей, але для добра одиниць та суспільности. Такі люди є без слави, сірі, невідомі.

Чому не роблять подібного діла ті, котрі так завзято гарними словами обороняють право людини та розпинаються за її кращу матеріяльну сторінку? Відомо — хто богацько говорить, мало робить.

Жан де Гораль, інж.

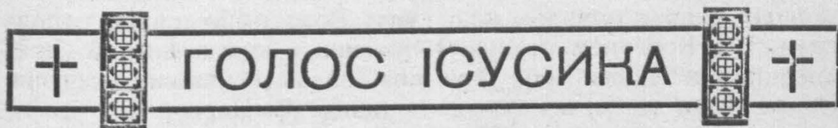

(Сторінки для українських дітей)

Бог правдивий над Дніпром

Перелетіла вістка по київських землях: — Князь наш Володимир з Корсуня повертається, а з ним грецька царівна прекрасна, що дружиною йому стала. Везе царівна зі собою багате придане, золота та срібла повні скрині. Кажуть люди, що і свойого Бога везе з собою на Україну. А князь наш везе святі книги, вчених мужів і божих жреців.

Заметушилися люди в Києві. Миють, прибірають, квітчають хати. У княжих теремах печуть, варять, викочують череваті бочки з льохів, звозять овочі та мед. Килимами та парчою золотою столи - лави накривають, пахучим васильком і польовиви квітами світлиці квітчають, щоби не посоромити княжого двора перед пишною царівною.

Старий Рогволод, дружинник Володимирового діда, князя

Ігоря, сидить на камені посеред рундука, а біля нього його правнуки, старший чорнявий Ростислав і молодший білявенкий Святослав. Вони люблять слухати, як дід розказує. Цікаве розказував бувало.

— То не князь, не Володимир повертається в наш город, — говорив дід, — то ясне, триясне сонце що сяє на київських горах. На Дніпрових водах покажеться нам Даждбог правдивий і всесильний. Дрожатимуть перед ним і Перун і Стрибог і чорна Мара і прекрасне Ладо. Бабуня князя нашого, могуча княгиня Ольга навколішки ставала перед правдивим Богом і чолом до землі клонилася перед Ним. Хрест Його на грудях носила.

Замовк старий дід і внуки замовкли. Дід примкнув очі, голову взніс до гори, а на його обличчю вирівнювалися старі зморщки і блеск сивого волосся осяяв його чоло.

— „Бог правдивий зявиться нам над Дніпром", — промовив дід мов з просоння і тихо стало довкрути.

— Дідусю, ще розказуйте, ще, — просили хлопці. Отямився дід, погладив хлопців по буйних чупринках і почав розказувати :

— У далекому городі Царгороді живе грецкий цар могучий, що сріблом — золотом столи застеляє, ріки в нього вином текуть, а парчою золотою коней одягає. В того царя живе царівна молода, мов зоря ясна, мов квітка красна. Ховає її цар в золотих кімнатах, а двері на сім замків засуває, щоби не побачив хто пишної троянди, царівни молодої. Пішов походом наш князь Володимир царівну добувати. Під Корсунем станув. І приснився князю дивний - предивний сон : Десь ніби йде покійна його бабуня, княгиня Ольга, веде за ручку ранню зірницю із Цергороду.

— Веду дружину триясному сонцю, ранню зірницю із Царгороду — сказала княгиня і розплилася в ясному блеску. З цього блеску станув хрест на небі і плив по блакитах здовж Дніпра на Україну.

Пробудився князь Володимир і сон цей з думки йому не сходить. Покликав князь віщого Доброждана.

— Скажи, Доброждане, що віщує мені ранняя зірниця та світлий хрест на небі, — запитав князь.

— Це тобі на щастя, князю. Княгиня веде тобі дружину з Царгороду, а Дніпром повезеш на Україну нову віру, — Світлий Хрест, — відповів Доброждан.

Замовк старий Рогволод і знова тихо стало довкруги...

Бам - бам - бам, — залунав вічевий дзвін на київському майдані. Схопилися хлопці, та бігом пустилися на городські мури. З усіх усюдів збігалися діти, сходилися люди на майдан. А дзвін гуде, не вгаває. Станув на камені серед майдану сідоголовий кремезний дід Радослав. Втихло все довкруги і дзвін замовк.

— Слава князю нашому, Володимиру Великому, — промовив старець.

— Слава! Слава! Слава! — Загуло з усіх грудей і полетіли в гору чоловічі шапки, жіночі стрічки та квіти.

— Через три дні повернеться в город князь наш славний, Володимир Великий. Його приказ! — і випрямився дід на цілий ріст. — Приказ князя, щоб усі, старі та молоді, жінки і діти, пятого дня в ранці - рано над Дніпром станули, он там, — і показує рукою зелену гору, що знімалася над срібними водами Дніпра.

— Слава князеві нашому, слава київській землі! Слава, слава, сла... — згубилося серед гамору дітей, що бігом пустилися дорогою долів.

Не спиться в ночі Рогволодовим унукам. Вода Дніпра і ясная зірниця і трияснеє сонце, усе ходором по головці ходить, а срібний хрест на блакитах ввижається.

Пятого дня в ранці - рано, ледви стало на день благословитись, побігли оба під ворота княжого города. Ворота стояли отвором. Діти бігли з усіх усюдів, і старі повагом тягнули дорогами, і жінки мов яблучка румяніли, і дівчата мов квіти зацвіли на березі Дніпра під горою. Молода мужва пішла князя зустрічати. Ростислав із Святославом бігли розштовхуючи людей по дорозі, щоб скорше заняти зелені верби над водою. Буде видно все, як на долоні. Стоїть над Дніпром високий хрест увінчаний зеленим віттям, а під хрестом престол із восковими свічами. Лунав вічевий дзвін і чури вигукували прямуючи над Дніпро : Робіть дорогу князеві !...

Розступився народ по два боки і в ясному блеску раннього сонця йшли духовники у світлих ризах та дружинники князя зі свічами та прапорами. Князь з молодою княжною сяяли від золота та доророї парчі. Лунав богослужебний спів і пахощі ладану димком стелилися здовж берега ріки. Глянув Ротислав і згадав діда Рогволода : „Гей, то не князь, не Володимир, то трияснеє сонце! А на Дніпрових водах покажеться Бог правдивий”.

— Святославе, гляди добре, покажеться Бог правдивий на Дніпрі, — сказав Ростислав тихцем і штовхнув брата у плече. Впялили хлопці очі у Дніпрові води, а на їхніх хвилях дрожав хрест кольорами веселки. Бог правдивий на Дніпрі.

— Народе мій ! — промовив князь. — Зверяжи темноту із серця ! Бог правдивий, Господь наш, Ісус Христос прийшов до нас! — Князь зробив на собі знак св. хреста, а народ мов зворожений креслив невправними руками хрест на своїх грудях. Мовчки увійшов народ у Дніпрові води. Священики молилися та хрестили в імя Отця й Сина й Святого Духа.

Оба хлопці стояли в Дніпрі напроти князя та духовників. Серце товклося їм у грудях, очі блестіли і щічки пашіли

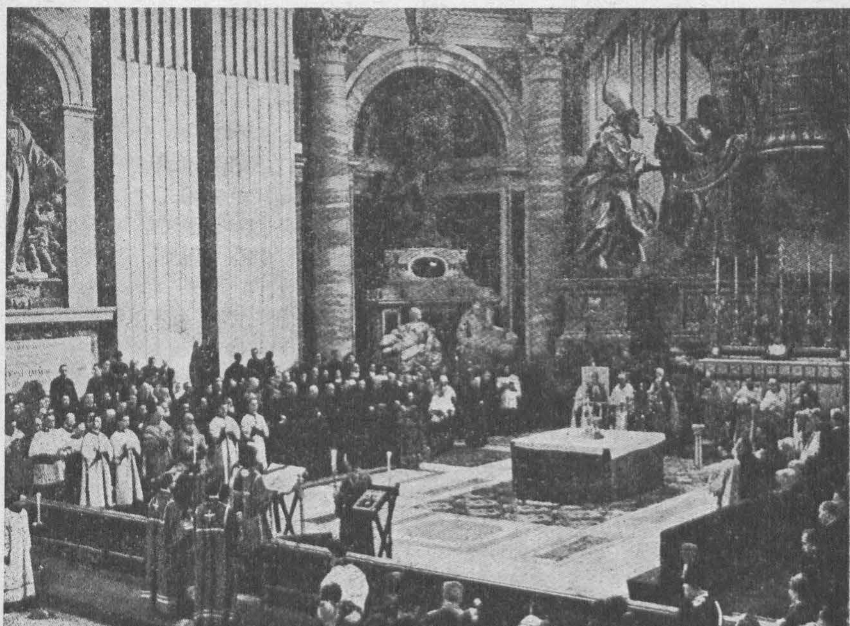

Торжественна Служба Божа східнього обряду в Церкві св. Петра в Римі, в місяці травні 1939 року, з нагоди 950 ліття хрещення України.

румянцем. Князь молився, а прапори клонилися до долу. Нараз із соток грудей роздався клич : „Слава Богові правдивому" ! Народ виходив з води. Оба хлопці підійшли до князя і станули струнко.

— Рогволодові внуки? Чого вам треба хлопці? — запитався князь.

— Хочемо бачити Бога правдивого, князю наш, трияснеє сонце, — сказав Ротислав.

— Погляньте на хрест, — сказав князь, — це знамя правдивої віри, а Бог правдивий живе у ваших серцях!

Князь взяв хлопців за руки, підвів їх до святого ченця у чорних ризах і сказав : — Отсе ваші перші учні. Навчіть їх знати Бога правдивого!

Довго ще лунав богослужебний спів над Дніпром. Народ розходився. Згодом втихло все. У блеску сонця золотого стояв високий хрест, знамя нової віри. Рогволод карбував на камені „988 г.".

МОЛИТВА ДО СВ. ВОЛОДИМИРА.

О князю наш, святий Володимире,
Ти в небі славою сяєш у Бога,
Ти дав нам світло правдивої віри,
Вказав де Правда, Життя і Дорога.
О, Володимире, наш князю святий,
Поглянь, як нарід Твій стогне в неволі.
Покірно двигає хрест такий важкий.
Жде воскресення та кращої долі.
О, Володимире, зглянься над нами,
Благай Пречисту Вседіву Марію,
Щоб помогла нам своїми мольбами
Скріпити в серці віру та надію.
Володимире, князю наш великий,
Під прапором Твоїм хочем стояти,
Визнавати Бога Твого на віки,
Не дати віри святої стоптати.
Ми, вкраїнські діти днесь присягаєм,
Тобі, наш Ти князю, святий великий,
Що над Дніпром хрест Твій блеском засяє,
Бог в Україні житиме на віки !

Усім малим Івасям, Петрусям, Павлусям, Антонам, Влодкам і дівчатам Олям, редакція „Голосу Ісусика" бажає божого благословення і скорого повороту до вільної батьківщини.

Дорогому Братові Павлові, опікунові дітей скитальців в Нанін, складаємо щирі бажання всего найкращого, а за Його опіку над нами помолимося до Божої Матусі.

Українські діти в Нанін.

ШКОЛЯРКА ОДАРКА.

Ось вам дівчинка Одарка
То школярка, раз школярка
Пильненька, слухняна.
Все жвавенька, веселенька,
Як сонечко - то донечка
Ненечки кохана.
До книжок над все цікава,
(Хоч і жвава до забави)
Побожна, добренька.
Як та рожа, свіжа, гожа,
Як водичка із кернички
Така здоровенька.

Я. В - ко.

ЛЮБІ ДІТОНЬКИ !

„Голос Ісусика” казав мені запитатися вас, чи ви знаєте історію України ? Напевно скажете : ні. І недивниця. Живете на чужині, учитеся в чужій школі, українських книжокг не маєте. Дітоньки, цего місяця наша Церква святкуватиме память нашого святого князя Володимира Великого і Його бабуні святої княгині Ольги.

Уже тисяча літ з того часу, як українськими землями володіла княгиня Ольга. Вона була першою християнкою на українському княжому престолі. Для її великих християнських чеснот українська Церква зачислила Її до святих.

Після її смерти володів державою її син, хоробрий і відважний князь Святослав. Його назвали Завойовником. Після нього володів українською державою його син князь Володимир. Він злучив Червенські Городи (сьогодні Західна Україна) з київською державою, оборонив свою державу перед ордою Печенігів. Наша держава за Володимира була найбільшою державою в Европі. Найважніше однак те, що Він дав Україні віру в правдивого Бога. В році 988 Українці приймили Христову віру і охрестилися в ріці Дніпрі. В історії називають князя Володимира Великим. Народ дуже любив свого князя і назвав його „ясним сонцем”, або „три-ясним сонцем”. Він дуже трудився для поширення Христової віри і тому свята Церква признала його святим. Покровителем нашої парохіяльної церкви в Брюселі є св. Володимир Великий.

ПЕРЕПИСКА.

Місто листа прийшов до мене Ангел Хоронитель девятьлітньої Ані і сказав мені таке : Моя Аня не залишила квітчати ікони Божої Матусі. І досі в неї стоять свіжі квіти в скляночках на престолику Божої Матусі. Моя Аня зробила собі ще з малих намистинок веревичку. Нанизала на шнурочок десять малих намистинок і дві більші. На малих намистинках молиться Богородице Діво, а на більших Отче Наш. Рано молиться Отче Наш на добридень, пять Богородице Діво за своїх дорогих батьків, пять Богородице Диво за Україну і Отче наш за наших мучеників і героїв. Вечір молиться Отче Наш на добраніч, а решту так, як рано. Правда, тітко Іванко, що моя Аня добра дівчинка ? — сказав Ангел Хоронитель, гордий за свою маленьку пестійку.

Хотілаб я, дітоньки, щоби всі Ангели Хоронителі мали таких добрих дітей.

Слава Ісусикові !

Ваша тітка **Іванка.**

ВІДОМОСТІ З БЕЛЬГІЇ.

Дня 14 ц. м. редактор „Голосу Христа Человіколюбця" Впр. о. Др. **Германюк** одержав на Лювенськім Університеті гідність професора теології.

О. Др. Германюк, котрий перебуває в Бельгії вже від 1933 р. є відомий між українською еміґрацією яко великий добродій українських скитальців. Нема майже жадного українця скитальця останних літ, котрий не завдячував би о. Дрові Германюкови якогонебудь добродійства. Увільнення з табору, знайдення місця праці, моральна і матеріяльна допомога, — це все Його діло.

І коли тепер Його стрінула так велика гідність, то це в наслідок Його невтомної праці на полі теологічної науки.

Многая Йому літа!

На весіллі Вп. П. **Миколи Гавриха** з п. Альдою Схроянс, д. 24.V.1947 р. у Марлінн, гості зложили квоту 232 фр. на поміч хорим українським скитальцям, по шпиталях Лієжу, на руки о. душпастиря І. Тетєрки.

Хто помагає хорому і бідному, позичає Богові.

Хай Бог благословить молодята на новій дорозі і щедро винагородить усім гостям.

Редакція і Адміністрація **„ Голосу Христа Чоловіколюбця "** і Видавництво О.О. Редемптористів **« Bibliotheca Alfonsiana »** в Лювені повідомляють, що у Франції у всіх справах передплати і замовлень на книжки належить звертатись до нашого представника на Францію Впр. о. Богдана Куриласа, Ч. Н. І., **13, rue Princesse, LILLE (Nord - France).**

Проситься рівнож на вище подану адресу слати гроші на передплату, як рівнож за замовлені книжки.

——::——

Нашим представником на Голяндію для **„Голосу Христа Чоловіколюбця "** є Впр. о. Вейнговен, Ч. Н. І.

Проситься у всіх справах звязаних з цим релігійним часописом звертатися на адресу Впр. о. Вейговена :

E. P. WIJNHOVEN, Stapellen, BOXTEL, NEDERLAND.

Рівночасно повідомляється, що замовлення на книжки, які появилися у Видавництві О.О. Редемптористів у Лювені, належить слати на руки Впр. о. Візитатора Ван Де Малє, як рівнож належитість за закуплені книжки.

Адреса : Z. E. .P VAN DE MAELE, Kapel in 't Zand, Parklaan 3. ROERMOND, NEDERLAND — Postcheckrekening 26.406

Imprimerie E. Gelezniakoff 51, rue Van Campenhout, Bruxelles 4.

РІК II. СЕРПЕНЬ, 1947 ЧИСЛО 2.

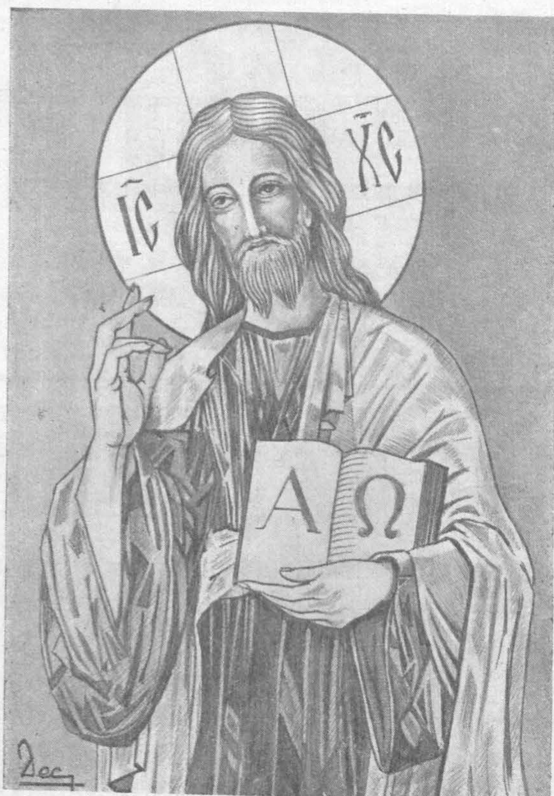

ГОЛОС ХРИСТА ЧОЛОВІКОЛЮБЦЯ

DE STEM VAN CHRISTUS MENSCHENMINNAAR

Maandblad

LA VOIX DU CHRIST AMI DES HOMMES

Revue mensuelle

ХТО З БОГОМ, З ТИМ БОГ.

РЕДАКЦІЯ :
R. P. M. HERMANIUK, 97, Brabançonnestraat, LEUVEN

АДМІНІСТРАЦІЯ :
R. P. J. DE WEERDT, 26, Voskenslaan, GENT
C. C. P. N° 4156.33

За позволенням церковних властей.
Avec l'approbation des autorités ecclésiastiques.
Met kerkelijke goedkeuring.

BIBLIOTHECA ALFONSIANA
Brabançonnestraat 97, LEUVEN
(Belgium)

ГОЛОС ХРИСТА ЧОЛОВІКОЛЮБЦЯ
ДУХОВНИЙ МІСЯЧНИК
Рік II. Серпень 1947 Число 2.

Ось тобі українська молоде зворушаюча і правдива повість — подія...

Дня 27 квітня ц. р., Святіший Отець Папа Римський проголосив блаженною 12-ти літню дівчинку, мученницю за збереження невинности (чистоти). Її мати, чотири брати та сестри й її убійник ще живуть.

12 - літня свята МАРІЙКА ГОРЕТТІ, мучениця за чесноту невинности.

Марія - Тереса Ґоретті, родилася 16 жовтня 1890 р. в Корінальдо, близько Анкони, в Італії. Її батьки були вбогі рільники. Їх убожество змушувало їх кілька разів переселюватися, аж вкінці замешкали вони в Неттуно, на побережжі Середземного моря. Вони працювали тяжко, але, хоч убогі вони були в добра земські, вони були багаті в ласку Божу й уміли дати своїм дітям гарне, християнське виховання. Особливо Марійка відзначалася своєю слухняністю, побожністю і пильністю помагаючи родичам у праці. Коли в 1900 р. помер батько, дитина зрозуміла, що її мати Асунта потребує тепер ще більше її помочі й її любови, щоб задоволити всім вимогам численної родини. Вже від кількох літ працювали вони разом і мешкали з родиною Серенеллі, не дуже то побожною. Так отже крім фізичних терпінь, материнське серце мусіло переносити ще много дорікань, неприємностей зі сторони сусідів. Передусім Марієтта, котрої невинність відбивалася на личку, мусіла часто боротися проти нападів 18-ти літнього сина Серенеллі, Александра, зіпсутого злими товаришами та читанням поганої лектури, І хоч Александр не був цілковито зіпсутий, бо що вечера відмовляв він вервичку з родиною Ґоретті і що місяця ходив до сповіді, то однак одного дня пристрасть була у нього так сильна, що на рішучий опір Марієтти, він узброївся у великий ніж. І бачучи, що героїчне дівчатко твердо стоїть за свою чесноту, він завдав її 14 ударів ножем. Це було 5 липня 1902р., заледви два роки після її першого святого Причастя. — ... Везуть її до сусідньої лічниці. „Александр — каже вона до матері — хотів, щоб я поповнила поганий гріх, а я не хотіла”. Прийшов патонець і серед її терпінь став оповідати їй про смерть Ісуса Христа на хресті і про прощення, яке Ісус конаючий дав своїм катам і розбійникові.

— „А ти, Марієтто, спитав він, чи прощаєш твойому убійникові?” — „О, так! Для любови Ісуса, я йому прощаю і я хочу, щоб він був зі мною в небі”. — Геройське прощення геройської дівиці! На другий день, це є 6 липня, по короткій молитві до Матінки Божої, вона померла. Свідки її смерти назвали її сейчас Агнетою XX-го століття. Численні чудесні уздоровлення прославили її гріб. Найбільше зворушаюче чудо було навернення її убійника. Александра засуждено за убійство на 30 літ тяжких робіт в Сардинії і Сицилії. У вязниці ще довший час оставався він злим, непоправним, звірським. Аж 1910 р. побачив він у сні свою жертву, у городі повнім білих лелій, а вона подавала йому одну з них. Зворушений аж до глибини ніжністю любови тої, котра виказала так велику силу чесноти, він написав листа до Епископа, висказав щиро свої почування жалю. Задля того примірного каяння його випустили на волю, в 1929 р. Від тоді одна гадка його не покидала : все робити щоб Марієтту проголошено блаженною.

В 1937 р. він дав гарний доказ покори. Він пішов до матері своєї жертви і сказав : „Асунта, чи прощаєте ви мені?" — А та жінка, винищена працею і терпінням, відповіла подиву гідні слова : „Вона тобі простила вмираючи, чому ж би я не мала простити?" — В день Христового Різдва того року, в церкві в Корінальдо виділи присутні матір і убійника, як спільно, одно коло другого, приступали до св. Причастя і приняли Хліб Життя, котрий один тільки може дати таку силу й ділати такі чуда.

Канонізаційний процес розпочався в липні 1938 р., а закінчився 25 березня 1947 р. Дня 27 квітня 1947 р., у величавій Ватиканській Церкві св. Петра, коли усунено заслону, показався образ блаженної Марії Ґоретті, а посеред окликів радости, 81-літня старушка - мати й убійник, перемінений у покутника, співали доброту і милосердя Бога, котрий хотів, щоби обоє вони спричинилися, хоч відмінним способом, до тріюмфу - слави 12-ти літньої мучениці.

Моліться, дорогі українські діти, дорога українська молоде, до блаженної Марії Ґоретті, щоб вона помогла вам зберегти, навіть за ціну життя, той скарб, що дає таку красу вашим очам, такий блеск вашому лиці, таку чесноту вашому серці.

Стережіть заздрісно цю чесноту, котра робить вас подібними до Ангелів, та котра найкраще та найлучше приготовляє вашу земну та небесну будучність : святу невинність!

— „Блаженні чисті серцем, бо вони Бога оглядитимуть".

Сестра Терезита
Редемптористка.

Кермування корабля підчас бурі

Промова Св. Отця до дітей.

(Продовження)

Ваші родичі, дорогі діти, моглиб оповідати багато грізних подій з часів другої світової війни. Ви ще надто малі, щоб здавали собі справу з того, скільки то потекло сліз і крови на світі. Була то страшна буря, що хотіла перевернути зовсім теперішний світ і в часі тої бурі наш нарід, можна сказати, страдав коли не найбільше, то всежтаки дуже много. Якраз перед тою бурею вмирає великий Папа Пій XI, в пятницю 10 лютого 1939 р. о 5.30 год. рано. Корабель Христової Церкви в такій важній хвилі стає сиротою; керма випала зі закостенілої руки. Сам папа, як чоловік, є смертельний, але папство не вмирає, бо воно є діло Боже. На опорожнене місце наступає другий, і знову він буде

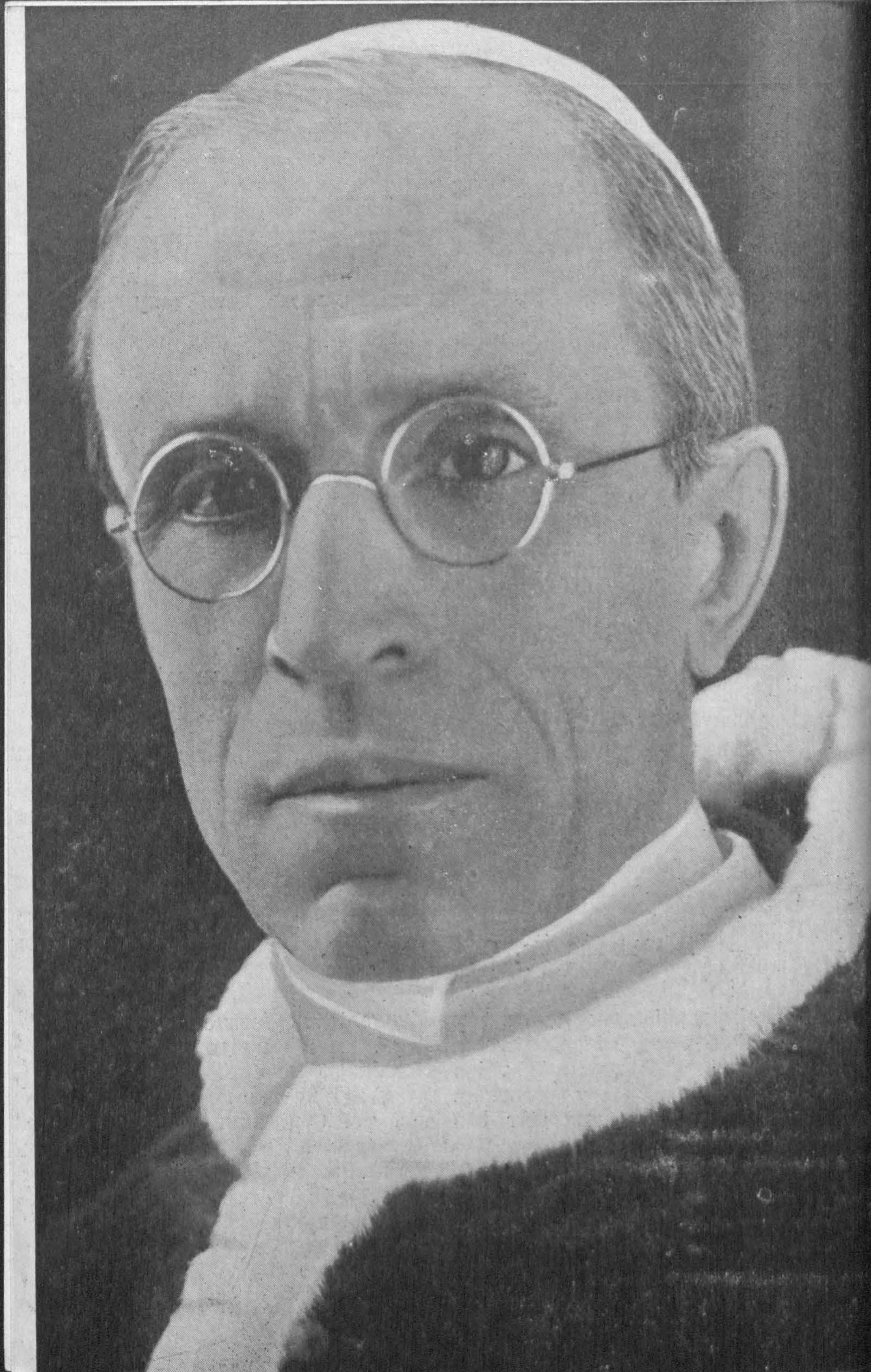

наслідником св. Петра: тим разом вже 262-гим. Але хто ним буде? То було питання, що занимало многих людей. Всюди молилися за щасливий вибір, а головно зносилися до неба молитви дітвори. Вибір нового папи відбувається в зачиненій будівлі, призначеній на це. Присутні найвищі церковні достойники - кардинали голосують картками. Якщо не осягнено достаточного числа голосів, картки палять і то так, що до них додається трохи вогкого сіна. На площі чекає зібраний нарід і глядить на комин, яким виходить дим. Є то дим темний і тяжкий, так що всі знають що горять картки зі сіном та що вибір ще не довершений. Покажеться облак білавого диму, зі самих паперових карток, є це знак, що папа є вибраний. Нераз вибір треває досить довго, — пару днів. Але в 1939 р. вибір був дуже короткий. Вже в перший день, підчас третього голосування, папа був вибраний — Евген Пачелі, що приняв імя Пія XII. А вибір попередив один случай. Коли о год. 4 по полудні дзвін скликував виборців на третий вибір, кардинал Пачелі, в розважуванні великої відвічальности, так був занятий думками, що зле станув на малий схід, впав та легко зранився. Але скоро став та пішов на зібрання. Було це неначе ворожба, що на нього впаде тяжкий тягар. І справді, вже за годину, був він Папою. Був то час, коли в Европі наближалося марево страшної війни. Святіший Отець Пій XII ще в послідній хвилині старався напімнути людство, щоб всі зєдинилися в Христі, що одинокий є запорукою справедливого мира.

Та нажаль голос той пролунав без ніякого наслідку. Людство не послухало голосу найвищого Пастиря і прийшло, як знаєте, до страшної війни, що ми її пережили, а котра забрала страшні жертви, особливо в нашім українськім народі. А нині, коли та війна вже скінчена, наш нарід приносить дальші жертви. Тисячі наших людей покинуло рідну землю і опинилось, як скитальці, на еміграції. Наша українська - катоицька Церква переслідувана; Владики вивезені на тяжкі роботи, а нарід силуваний до переходу на нове православ'є. Святіший Отець, в тій тяжкій для нас хвилі, виступив в нашій обороні, забрав голос в осібній Енцикліці та напятнував страшне поступовання та преслідування греко - католицької Церкви.

о. Кан. Лободич.

(Продовження слідує).

← Його Святість ПАПА ПІЙ XII, заступник Ісуса Христа на землі.

25 літ праці між Українцями

Дня 26 січня 1947 р. Їх Ексцеленція Преосвященний Кир Іван Бучко, Апостольський Візитатор для Українців-католиків в Західній Европі, іменував своїм Делєгатом на Бельгію, Голяндію і Данію Впр. о. Ванде Малє, Ч. Н. І. Новоіменований Делєгат не був незнаний для українского громадянства. На цьому новому пості Він мав лише продовжати свою вже довгу й високозначучу працю між українським народом в Галичині. Бо свою апостольську діяльність між нами розпочав був Впр. о. Ванде Малє ще в 1922 р. Так що нині минає вже 25 літ, як цей ревний апостол Ісуса Христа і великий любитель українського народу вступив на нашу ниву та почав невтомно сіяти живе Слово Боже, а з ним і силу для нашого народу.

Тому нині, в 25-літну річницю його жертвенної і невсипущої праці для духовного добра нашої Церкви і українського суспільства, з увагою і вдячністю пригляньмося ближче його особі і його діяльності.

Впр. о. Ванде Малє народився 5 квітня 1892 р. в Альверінґем, у Фляндрії. По укінченні середніх шкіл він вступає до Чина О.О. Редемптористів, щоб стати монахом-місіонарем. Тут з цілою ревністю він заправляється до твердого монашого життя і заразом робить богословські студії. Дня 29 вересня 1912 р. він складає обіти та посвячує себе всеціло на Службу Богові й для добра свого ближнього. Дня 22 квітня 1917 р. о. Ванде Малє є рукоположений на священика і стає таким чином співробітником Ісуса Христа на землі в ділі відкуплення. Пять років пізніше він покидає Бельгію і приїжджає на Західню Україну. Тут вже від 1913 р. О.О. Редемптористи східнього обряду, бельгійського походження провадили свою місійну і виховну працю. О. Ванде Малє стає відважно в їхні ряди та віддається без застереження на службу української Церкви й українського народу. Він скоро виучує українську мову, з любовю присвоює собі наш багатий, прекрасний обряд, та по короткій підготовці береться відважно до активної праці. Зпершу він, яко духовний учитель братів-новиків і заразом економ працює в Збоїсках, коло Львова. Кілька років пізніще настоятелі іменують його Ігуменом в Станиславові. На цьому новому пості о. Ванде Малє дає міру своїх апостольських здібностей, та зискує собі загальну симпатію і признання нашого духовенства, інтелігенції та вірних. Під його проводом монастир О.О. Редемптористів в Станиславові стає для вірних живим центром глибокого християнського життя, та серцем релігійних практик. В 1936 р. ми вже бачимо Впр. о. Ванде Малє в Ковлі, на Волині. Тут наш ревний апостол знова занимає становище Ігумена, та ревно працює між нашими

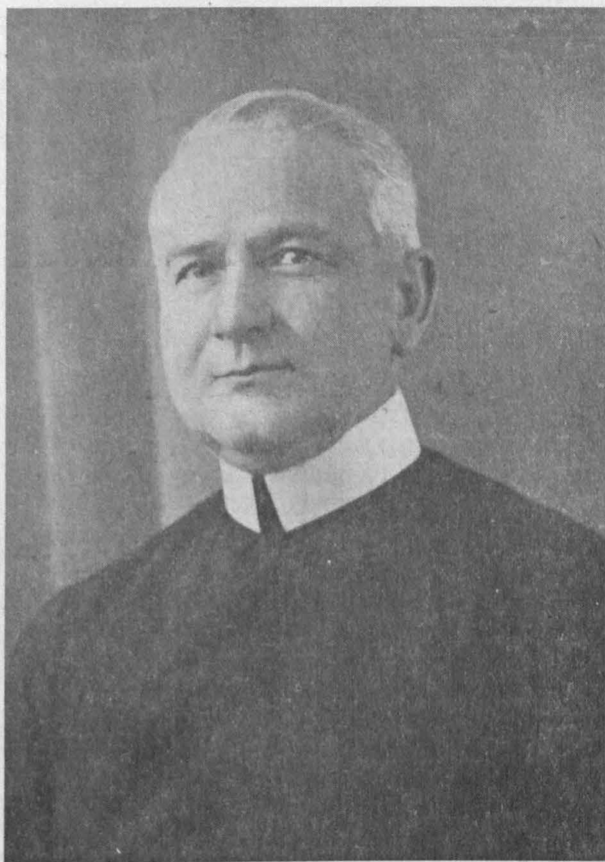

Впр. о. М. ВАНДЕ МАЛЄ, Ч. Н. І.

братами, яких польський уряд шукав всіми силами польонізувати. На цьому пості о. Ванде Малє лишається вже аж до війни. Вигнаний большевиками з монастиря в 1939 р., в осені, він працює яко парох в Монастирську коло Ліска, аж до 1941 р. В цьому році він знова вертає до Ковля, де залишається аж до 1943 р., коли стає Ігуменом в Тернополі. В рік пізніще, по знищенні цього міста, о. Ванде Малє знова, примушений, покидає Тернопіль, виїжджає до Кракова, де обнимає тутешню українську парохію. В 1946 р. він повертає до Бельгії... Але тут знова його чекала нова праця. Українська кольонія в Голяндії була без духовної опіки. Загрожена з одної сторони протестантизмом, а з другої безбожництвом, вона находилася в дуже великій небезпеці. Настоятелі висилають Впр. о. Ванде Малє на цей новий терен, де були загрожені наші брати. Відданий українській справі тілом і душею, о. Ванде Малє приймає цей новий пост і дальше знаходить в прозорих

душах наших емігрантів частину цеї України, яку він так дуже полюбив....

Дня 26 січня 1947 р., Пресв. Кир Іван іменував Його своїм заступником на вище згадані краї... На Україні, в Кракові, Бельгії, Голяндії, о. Ванде Малє бачить лиш українську душу, український народ, якому Він віддався всеціло...

Нині, в 25-літну річницю Його жертвенної праці між нами, ми просимо Всевишнього благословити всі кроки Свого ревного апостола, та зберегти Його нам ще на многі літа...

Хроніст.

Милий ювилей...

Дослідники історії греко-католицкої Церкви на Україні, колись з натиском ствердять новий чинник в її органічному розвою, який виразно зачинає ділати в перших десятках XX-го століття, а саме: перещеплення чина О.О. Редемпористів зі Заходу на українські землі, з приняттям східнього обряду, наших традицій, та безпосереднім вступленням в наше духове і національне життя. Це перещеплення, яке так могутньо пізніше мало ділати в духовному житті нашої Церкви, відбулося у двох зразках, з яких перший, міродайний для другого, був заправлений рукою самого Митрополита Шептицького, цього геніяльного розсадника нашого релігійного і суспільного життя. Другим же зразком цього перещеплення було створення вітки ОО. Редемптористів східнього обряду на Чехословачинні. Таким чином повстали в 1913 р. ОО. Редемптористи східнього обряду в Галичині, а 1922 р. на теренах Закарпатської України. Це дві вітки цього самого Згромадження перещеплені на українські землі. Одна і друга, це сини св. Альфонса; одна і друга оживлена тим самим ідеалом і кермована тим самим духом, а саме: проповідати як найуспішніще Слово Боже між Українцями, та ширити на цих землях Церство Боже, а з ним і силу і здорове життя народу. Тут і там прийшлось поборювати великі трудноці; тут і там стрінулись нові піоніри з незрозумінням, упередженням, а то із отвертою ворожнечою. Однак рука Всевишнього, котра їх привела на ці землі, була з ними: трудноці уступили, незрозуміння щезло, вороги стали приятелями. Живе слово нових апостолів могутньо залунало по всіх землях Галичини та Закарпатської України, де нові місіонарі взялися до праці також поміж Словаками східнього обряду...

В 1938 р. ОО. Редемптористи з Галичини святкували 25-ліття своєї невтомної праці на Христовій ниві нашої Церкви. Тоді вони з вдячністю в серці для Всевишнього могли ствердити, що їхня праця не пішла на марно: величавий ювенат-ґімназія у Збоїсках, чотири монастирі в Гали-

чині і один на Волині, безчисленні місії по наших селах і містах, численні реколєкції по монастирях, школах і ґімназіях, безнастанна праця в провадженні душ і уділюванні св. Тайн, ось результат їхньої 25-літньої праці...

А нині, дев'ять років пізнійше, друга вітка ОО. Редемптористів святкує також свій перший ювілей 25-літньої праці між Українцями і Словаками на Закарпатті. З того

Монастир і Церква О.О. Редемптористів в Михайлівцях.

приводу вони видали за місяць серпень подвійне ювілейне число свого місячника „Місіонар", в котрім і вони стверджують свій розріст, свої успіхи в праці для народу. Редакція „Голосу Христа Человіколюбця" вельми радіє з цієї річниці та желає цим ревним апостолам ще більших та кращих успіхів у Божому ділі спасення душ.

Згадрані ОО. Редемптористи працюють тепер виключно в пряшівській дієцезії, котра знаходиться на східніх теренах теперішньої Словаччини. Пряшівська дієцезія обіймає около 200.000 душ греко-католиків. Епископом цієї дієцезії є Преосв. Павло Ґойдич, Ч. С. В. В., а його помічником нововисвячений Кир Василій Гопко. Перед війною ОО. Редемптористи працювали також на Карпатській Україні (вони хотіли навіть осісти настало в Хусті), а також між бачванськими Українцями. Остання війна нажаль значно зменшила їхнє поле праці... Однак їхня ревність залишилася та сама, що збільшило динамізм їхньої апостольської діяльности.

Нині ОО. Редемптористи Закарпаття начисляють 15 священиків - місіонарів, мають три доми, з котрих найкращий

находиться в Михайлівцях. Церква цього монастиря, пляну відомого нашого архитекта Січинського, є чимось одиноким в церковній архитектурі східнього обряду на Чехословаччині. В часі відпусту чи інших більших торжеств вона притягає до себе цілі дооколичні села. Тут вірні знаходять можність бачити величаві Богослуження,приступити до св. Тайн, та взагалі заспокоїти всі свої духовні потреби. Засноване тут брацтво св. Йосифа гуртує в собі духову еліту цілої околиці...

Свою апостольську працю слова продовжають ОО. Редемптористи також і пером. Видаваний ними духовний місячник „Місіонар" обхоплює 15.000 вірних. Він несе цим тисячам духовний корм Божої Науки, духовні поради, та вщеплює в душі одиниць і цілих родин глубокі засади християнського життя. Цею своєю невтомною і всесторонньою працею ОО. Редемптористи Закарпаття здобули собі загальну симпатію вірних, те щире признання світського духовенства. Нині нема там ані одного місточка чи більшого села, яке не знало б ОО. Редемпористів з Михайловець...

Нехай Всевишній благословить дальше жертвенну працю своїх ревних апостолів та пішле в їхні сліди нові покоління героїв праці і посвяти...

Редакція.

Католицька Місія Східнього Обряду в Голяндії

Добре є під кінець року бодай кинути оком на свою попередню працю... Таким способом ми бачимо, чи ми поступаємо в перід, чи ні.

Від 8 місяців, відколи мені поручено душпастирювання між греко - католиками в Голяндії, я можу радісно ствердити, що надії унійної праці не є даремні.

Цей апостолят, — треба признати, — це овоч тісної співпраці двох великих мужів : покійного Митрополита Андрея Шептицького і Преп. о. Генриха Ван Килєн. Це було 1923 р., коли наш Архипастир, подорожуючи по Америці та Европі, заохочував великодушні серця, щоби інтерисувалися працею злуки церков. Постать Митрополита Андрея ще до нині залишила глубоке враження у душах голяндського клеру і народу. Його шляхотна, імпозантна постать, прекрасні церемонії нашого обряду; Його палкі апостольські слова, що могутньо звучали по катедрах та церквах цілого краю, полишили по Нім незабутню память. Голяндці ставили Його на рівні з найбільшими епископами та порівнювали Його до великого бельгійського кардинала Мерсіє, а це задля Його любови до свойого народу і вітчини з тою різницею, що покійний Митрополит в додатку був мучеником. Гарячі слова

Впрсщ. Митрополита знайшли відгук в душі одного голяндського місіонаря, Редемпториста, Преп. о. Ван Килєн. Цей ревний монах, проповідував вже був сотки місій та реколєкцій по містах і селах Голяндії. Він знав, що його співбраття з Бельгії працюють з великим успіхом, вже від 1912 р., в Галичині над здійсненням діла зєдинення Церков. Під впливом отже нашого великого Митрополита, він оснував тут брацтво молитви для моральної піддержки місійної праці на Україні, разом з маленькою грошевою вкладкою, щоби таким способом пособляти діло Митрополита. Цей скромний початок викликав ентузіязм тисячів священиків, монахів, ляїків, що своїми молитвами випрошували у Божественного Пастиря ласку злуки Церков. О. Ван Килєн організував конгреси, студійні дні, літургічні торжества східнього обряду, друкував книжки і брошури, щоби таким способом зацікавити голяндських католиків цею місійною працею. Тим способом повстав „Унійний Апостолят", котрий що року міг жертвувати поважні суми для східних місій, що стягнуло на голяндських добродіїв заслужену похвалу зі сторони Конгрегації для Східньої Церкви та Святішого Отця. Оба ці організатори вже покинули цей світ, забираючи зі собою обильні заслуги свого довгого життя; оба пережили три четвертини століття : Митрополит Андрей помер 1.XI.1944 р. а о. Ван Килєн 17.V.1946 р.

Це унійне діло тепер дуже актуальне на Заході Европи, тому що тисячі українських емігрантів нині опинились у Франції, Бельгії і Голяндії. Наші емігранти в Голяндії, розсіяні по цілому краю, находять нині моральну і матеряльну поміч зі сторони цеї добродійної установи. Вона є їхньою підпорою й їхнім оборонцем. Українські емігранти в Голяндії сильні духово й морально, задержали в собі живу любов до України, котру перепливає Дніпро й Дністер, де золоті поля з багатими жнивами, милі хати із соломяними стріхами, так дорогі їх серцям. Нераз ці спомини переносять їх до любих родичів, і гарячі сльози котяться по їх лиці; це їх жертва, котра, — будьмо цього певні, — не остане без овочу. Голяндський нарід відноситься до них з великою симпатією : він розуміє їхнє терпіння, яке вони мусіли зносити зі сторони їх гнобителів. Українські дівчата, які опинилися в голяндських родинах є милим і побажаним гостем, а не чужинцем; деякі з них є жінками Голяндців, а ці, що є служинцями, уважаються за рідних дітей.

Нехай Бог благословить апоспольську працю голяндського народу та наших дорогих скитальців. Нехай Бог, Цар всіх народів і Батько усіх людей, поможе знайти їм дорогу до правдивої вітчини.

Сподіваймося та маймо кріпку віру !

о. М. Ван де Малє, Ч. Н. І.

Жебрак

Пан Енґгарт вертав з банку до дому. У течці у нього було багато грошей. На дорозі якийсь жебрак зачіпив його і це йому дуже не подобалося. Він хотів позбутися його і йти собі дальше. Але жебрак задержав його, кажучи: „Чи ви не знаєте, говорив він, що коли ви мені дасте гроші, то вони переміняться в золото?” Зацікавлений Енґгарт спитав: „Як ти це розумієш?” — Жебрак продовжав: „Чи ви ніколи не чули слів: — „То, що ви зробите найменшим з Моїх, Мені зробите!” Енґгарт, повний лютости, кинув на жебрака гострим поглядом. Нагло ніби земля йому розступилася під ногами... він не відчував вже власного тягару і не міг повірити своїм очам: старі, брудні риси поморщеного жебрака зникли, а на їх місці показалося шляхотне й святе обличчя покрите сяєвом незрівнаного світла. Це тревало одну, однісеньку хвилину... Потім знова стояв перед ним виморений жебрак. — „Хто ти є?” — спитав Енґгарт здивований. — ”Другий Христос” — звучала відповідь. Пан Енґгарт витягнув з кишені мідяну монету і подав її жебракові. Вдома він вивернув свою течку. І диво! там знайшов він, під купою мідяних і срібних дрібних монет, одну золоту і чудово блискучу. — „Ох! — жалував він, — чомуж я всього не дав?” Так колись і ми пожаліємо, що Богові ми всього не дали, та й нас самих до того! — „Хто має вуха, щоби слухати, нехай слухає.

СОЦІЯЛЬНИЙ ЗМИСЛ.

Нормальний чоловік повинен посідати більше як п'ять змислів. Між іншими він повинен посідати в першій мірі **змисл соціяльний.** Інакше він є скінченим **еґоїстом** і незносимим **паразитом** серед суспільства. Іншими словами він повинен спонтанно, під впливом розуму й віри, — якщо ходить про християнина, — шукати перш за все загального добра цілого суспільства, без огляду на безпосередну власну користь. Він повинен легко і скоро розуміти потреби других, а передусім нещасних, та радо спішити їм з помічю. Він повинен навіть старатися відчути яке враження викличуть в других його слова й його діла і відповідно до цього провадити своє життя.

+ ГОЛОС ІСУСИКА +

Ти питаєшся чужинче...

Ти питаєшся, чужинче, де моя країна?
Там, де нічка й ясні зорі, де соняшна днина,
Де весною вкриваються сади білим квітом,
Де пшениця золотиться сонічком і вітром.

Де комори повні хліба, ріки текуть медом,
Де зима малює квіти морозом і ледом.
Там, де влітку співють лани, живуть буйно бори,
Де Дніпро наш Славутиця пливе в Чорне Море.

Там, де хмар сягають гори охрищені кров'ю,
Там, де родяться герої у борбі та горю,
Там, де вороги скували наші вільні села,
Де лунає наша пісня тужна, невесела.

Там, де вороги плюндрують престоли у церквах.
Де молиться народ Богу по лісах і нетрах.
Там, де в лузі похилилась червона калина,
Там, чужинче, моя рідна Ненька Україна!

Ти питаєшся, чужинче, хто моя матуся?
О, я гордо сказать можу, ще і похвалюся:
Українець є мій батько, українка мама,
Українці Петрусь, Ромко і мала Оксана.

За Вкраїну замучили мого вуйка Гната,
І я також Українка горда і завзята.
О, не вирве мені ворог віри із серденька,
Бо так мене научила моя рідна ненька.

Стану мужно перед світом і всім правду скажу,
Що Христос то наша сила, зломить силу вражу.
Христос у нас запанує як цар над царями,
І попливе свята Правда нашими ріками.

І попливе дивна вістка далеко по світі,
Що моляться вже на волі українські діти,
Бо Христос то наша Сила, наша Перемога,
Бо Христос то наша Правда, Життя і Дорога!

Ми, Українці, хочемо почитати Бога, так як це робили наші батьки... Їх Ескцелєнція Преосвщ. Миколай ЧАРНЕЦЬКИЙ, Редемпторист, на чолі процесії...

Яблуня при дорозі

Легенда.

(Чи памятаєте, що таке легенда? Погляньте у „Голос Ісусика" з місяця червня. Там була легенда про білі лілеї, а на початку було написане, що таке легенда. Легенду про білі лілеї вивчила напам'ять мала Зіна з Нанін і виголосила перед своїм Отцем Парохом в день Його імянин).

Йшла Пречиста Божа Матінка дорогою серед поля. На руці у Неї Малий Ісусик. Обняв Її рученятами за шию і дрімав. В другій руці у Матінки кошик, а в ньому обід для св. Йосифа. Він працює далеко за містом. Сонце стояло вже високо на небі і жара дошкулювала святій Матусі. Вона поспішала з обідом. Личка у Неї зарожевіли і рясний піт спливав з Її чола. Втомилася. Сіла відпочати на межі серед поля. Сонце піднімалося щораз вище. Малий Ісусик пробудився, подивився на свою втомлену Матусю і жалко Йому стало. Стрибнув весело з Її рук, підняв галузку сухої тернини і встромив у землю біля своєї Матусі. Зібрав ручками піт з Її чола та скропив ним суху тернину. Тернина стала рости-рости та розвиватися і виросла яблуня при дорозі. Ісусик з

радості стрибнув Матусі на коліна та цілував Її рожеві личка, а дерево вкривалося квітом ніжним та рожевим, як личко святої Матусі. Пахучий холодок під яблунею освіжив втомлені Її сили.

Піднялася Пречиста й пішла далі пустою дорогою серед горячих пісків. Ісусик біг передом. Над їхніми головами стелилася тінь яблуневого цвіту і ніжній легіт ішов Їм на стрічу.

Здалека вже чути було стукіт сокир. То святий Йосиф хату ставить. Двох чоловіків Йому помагають, а малі хлопці місять сіру глину. Побіг до них Малий Ісусик. Відгорнув кусник глини, та став ліпити з неї пташенят. З головками і з очками і з ніжками і з крильцятами. Справжні сірі пташенята. Хлопці посідали довкруги, стали і собі ліпити пташенят. Та їхні були то криві, то горбаті, то безкрилі. Розлютилися хлопці. Хотіли Ісусикових пташенят ногами потоптати. Ісусик вхопив свої пташенята й підкинув їх угору. Вони махнули крилоньками в повітрі, зацвірінькали весело і стали віночком кружляти над Ним.

Верталася Пречиста з Ісусиком домів. Сонце стояло на півдні. Ніде ні тіні, ні прохолоди. Йшли так довго, аж побачили свою яблуню при дорозі. Ісусик побіг весело вперед. Яблуня пишалася спілими яблуками з рожевими щічками. Сіла Матуся під деревом підпочати. Втомлена, пити хотіла. Гилля з яблуками вгиналося аж до-долу. А в яблучках багато солодкої, пахучої водиці. Ісусик зривав яблучка і кидав Матусі у подолок. Буде і для Матусі і для святого Йосифа і для малого Івана від тітки Єлисавети.

Біг Ісусик дорогою поперед Своєю Матусею. В слід за Ним цвірінькали горобчики, Ісусикові пташенята із сірої глини та розсівалися пахощі яблуневого квіту.

І сьогодні по всій Україні цвірінькають горобчики, Ісусикові пташенята, пахне яблуневий квіт та доспівають яблучка з рожевими щічками.

ПЕРЕПИСКА

СЛАВА ІСУСУ ХРИСТУ!

Любі Дітоньки!

В Рідному Краю ми святкували 19 серпня Праздник Преображення Господнього. Це був завжди дуже радісний день української дітвори. Всі спішили до церкви, щоби посвятити овочі. Відтоді можна було вже їсти всі овочі, бо всі були вже добре спілі. Це дуже гарний звичай. Діти несли в кошиках грушки, яблука, сливки, горіхи. Кошички були прибрані зеленим барвінком, васильком, рутою, м'яткою, трояндами,

польним квіттям та жовто - блакитними ленточками. О. парох святив теж у великих кошах овочі з парохіяльного саду та придорожних дерев. Опісля роздавав свячені овочі тим дітям, що у них не було саду, та бідним сиротам. Але кожна дитина хотіла дістати червоне яблучко з рук свойого пароха і тому всі діти тиснулись до нього, хоча у них в кошичках були власні овочі.

Дітоньки ! Просіть свойого о. Душпастиря, щоби вам і тут на чужині посвятив овочі. Треба зберегти такий гарний звичай.

***

Тітка Іванка дуже любить діточі рисунки та малюнки. Зробіть їй приємність і нарисуйте рисуночки до легенди „Яблуня при дорозі". Такі рисуночки називаються ілюстрації. Пришліть свої ілюстрації до редакції „Голосу Христа Чоловіколюбця". Дитина, котра пришле найкращі ілюстрації дістане в нагороду дуже гарну книжечку від Високопреподобного Отця Редактора. Десять інших дітей дістануть в нагороду гарні образочки Божої Матінки.

Бувайте, дітоньки, здорові !

Слава Ісусикові !

Ваша тітка **Іванка.**

МОЛИТВА ПЕРЕД НАУКОЮ.

Заки похилюсь над книжками, ми підносимо до Тебе, о Мати Божа, наші очі і просимо Тебе благослови нашу працю та винеси її до належної гідности, через злуку нашого з'усилля зі змаганнями всього світу : злучи наші труди із гаруванням наших братів - робітників і наших братів - рільників, зляй їх із чорним письмом писарів, із рахунками інженерів і візитами лікарів; злучи їх із безнастанним заняттям всіх мамів і апостольськими подорожами священиків і місіонарів; а передовсім злучи їх зі скромною працею Ісуса в Назареті і з Його безконечною жертвою на хресті. Дай щоб наша кляса стала вівтаром, наша праця жертвою і щоб наша втома разом зі снагою цілого світа і снагою Твойого Сина йшла прямо до Бога.

Imprimerie E. GELEZNIAKOFF, 51, rue Van Campenhout, Bruxelles 4

Редакція і Адміністрація **„Голосу Христа Чоловіколюбця"** і Видавництво О.О. Редемптористів «Bibliotheca Alfonsiana» в Лювені повідомляють, що у Франції у всіх справах передплати і замовлень на книжки належить звертатись до нашого представника на Францію Впр. о. Богдана Куриласа, Ч. Н. І., **13, rue Princesse, LILLE (Nord - France).**

Проситься рівнож на вище подану адресу слати гроші на передплату, як рівнож за замовлені книжки.

———::———

Нашим представником на Голяндію для **„Голосу Христа Чоловіколюбця"** є Впр. о. Вейнговен, Ч. Н. І.

Проситься у всіх справах звязаних з цим релігійним часописом звертатися на адресу Впр. о. Вейговена:

E. P. WIJNHOVEN, Stapellen, BOXTEL, NEDERLAND.

Рівночасно повідомляється, що замовлення на книжки, які появилися у Видавництві О.О. Редемптористів у Лювені, належить слати на руки Впр. о. Візитатора Ван Де Малє, як рівнож належитість за закуплені книжки.

Адреса: Z. E. .P VAN DE MAELE, Kapel in 't Zand, Parklaan 3.
ROERMOND, NEDERLAND — Postcheckrekening 26.406

Imprimerie E. Gelezniakoff 51, rue Van Campenhout, Bruxelles 4.

ВИДАВНИЦТВО О.О. РЕДЕМПТОРИСТІВ В ЛЮВЕНІ

BIBLIOTHECA ALFONSIANA

вже видало слідуючі українські книжки, по низьких і для кожного доступних цінах :

1). **о. Ю. Гірняк : „МАЛИЙ КАТЕХИЗМ"**, 2-е вид. 15 фр.

Це коротке, ясне і для всіх доступне пояснення св. католицької віри та її духовних практик.

2). **св. Альфонс де Лігорі, Ч. Н. І. : „ЯК ГОДИТИСЯ З ВОЛЕЮ БОЖОЮ"** . . . . 10 фр.

Прекрасна й глибока наука про християнське зрозуміння бігу нашого життя.

3). **„ПОЩО СПОВІДАТИСЯ"**, 2-е вид. . . . . . . 10 фр.

В цій книжечці читач знайде все потрібне до ревної й святої сповіди.

4). **о. Й. Схрейверс, Ч. Н. І. : „МОЯ НЕБЕСНА НЕНЬКА"** 2-е вид. . . . . 25 фр.

Ця книжка це вислів ніжної набожности до Пречистої Діви Марії, нашої Цариці й нашої Матери.

5). **о. Йосиф Бон, Ч. Н. І : „НІЧ У КВІТКАХ"**, п'єса на 1 дію у 8 сценах . . . . . . 10 фр.

6). **о. К. Більке, Ч. Н.І. : Молитвенник „НАША ЖЕРТВА"**,

Це перший молитвенник для Укаїнців на чужині. Він містить, крім ріжних молитов, Акафісту Матери Божої Неустанної Помочі, гарних розважань, нашу Службу Божу в старославянській і українській мові разом з молитвами священика, а також і латинську Службу Божу в латинській і українській мові для тих Українців, які ніколи не мають змоги бути на Українських Богослуженнях. 50 фр.

7). **П. Вінанді : „Появи Діви Убогих в Бане"** 10 фр.

Вневдовзі появляться ще слідуючі книжки :

1). **о. Й. Схрейверс, Ч.Н.І. : „ІСУСЕ ЛЮБЛЮ ТЕБЕ"**, 2-е вид.

Це вислів сильної й мужеської любови до Ісуса Христа, нашого Божественного Спасителя і нашого найліпшого приятеля.

2). **о. Бодієн, Ч.Н.І. : „ПРИГОТОВАННЯ НА СМЕРТЬ"**, 2 вид.

Маленьку цю книжечку повинен перечитати хоч раз в житті кожний християнин, щоби знати як жити й як умирати.

Всі ці книжки можна замовляти на слідуючу адресу :

BIBLIOTHECA ALFONSIANA, Brabançonnestr. 97
LEUVEN (Belgium).

Гроші слати почтовим чеком : **С. СН. Р. 4510.11,** на вище подану адресу.

РІК II. ВЕРЕСЕНЬ-ЖОВТЕНЬ, 1947. ЧИСЛО 3-4.

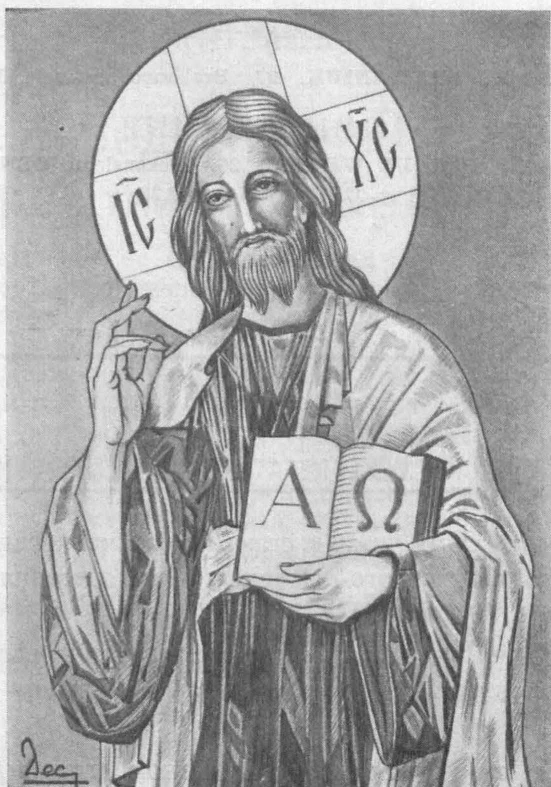

ГОЛОС ХРИСТА ЧОЛОВІКОЛЮБЦЯ

DE STEM VAN CHRISTUS MENSCHENMINNAAR

Maandblad

LA VOIX DU CHRIST AMI DES HOMMES

Revue mensuelle

ХТО З БОГОМ, З ТИМ БОГ.

РЕДАКЦІЯ :
R. P. M. HERMANIUK, 97, Brabançonnestraat, LEUVEN

АДМІНІСТРАЦІЯ :
R. P. J. DE WEERDT, 26, Voskenslaan, GENT
C. C. P. N° 4156.33

За позволенням церковних властей.
Avec l'approbation des autorités ecclésiastiques.
Met kerkelijke goedkeuring.

BIBLIOTHECA ALFONSIANA
Brabançonnestraat 97, LEUVEN
(Belgium)

ГОЛОС ХРИСТА ЧОЛОВІКОЛЮБЦЯ
ДУХОВНИЙ МІСЯЧНИК
Рік II. Вересень - Жовтень Число 3 - 4

В яке середовище попали наші робітники в Бельгії

Це середовище не є всюди одно і те саме. В Лімбургу воно є добре. Ціла провінція це найбільш релігійна й морально найздоровша частина цілої Бельгії. Християнська католицька релігія тут ще вповні процвітає. Здоровий фляманський елемент, який становить майже цілість всього тутешнього населення, стоїть твердо на сторожі Божих і прадідних законів. Церква, родина і праця, це річ тут свята. Кожне село, кожна копальня має свою гарну а часом і велечаву церкву, як наприклад Ейсден і Вінтерсляг... Що неділі і що свята можна бачити довгі ряди селян, та похилені гуртки вуглекопів, які скромно і мовчки спішать до церкви. Для них храм Божий є місцем, де перебуває і промовляє Бог. Навколішки на кріслах, вони тут виливають перед Всевишнім свою тверду душу. В родині в них також панує Божий закон. Численні діти, які наповняють своїм невинним криком цілий дім, свідчать про сповнення супружого обовязку та християнську жертвенність родичів. Сильні св. вірою і давлені конечністю життя, ці флямани кидаються зі завзятістю до праці. Від рана до вечора вони віддаються вперто своїм заняттям.

В цій провінції наші люди попали в добре середовище. Тут вони мають змогу практикувати їхню святу релігію, та жити життям гідним християнина. Атмосфера релігійна й моральна тут чиста, приклади примірного родинного життя і невтмної праці тут на порядку дня. Навіть в найбільш робітничих осередках, де вже закралося трохи комунізму й соціялизму, здоровий елємент перевисшає. Спостереження це важне і повне далекосяглих наслідків. Бо хто знає який вплив має взагалі середовище на життя людини, цей правдиво оцінить які великі користи ми повинні витягнути з цих даних. Першзавсе український робітник, українська родина повинна тут **продовжати** і щодня закріпляти свої релігійні перконання та поглиблювати своє моральне, богоугідне життя. При помочі свойого священика та доброї української преси, вони повинні берегти в собі цей скарб духовного життя, який одержали від своїх батьків. Вони повинні освідомити собі, що тут саме лежить, передусім на еміграції, наша сила, наша свіжість, наша українська душа. Вірні цьому законові ми перейдемо світ і знова вернемо на

нашу землю до наших храмів, до душі і серця ношого народу. А невірні Богові й Його законам, ми пропадемо для України і потонемо в багні розкладаючогося матеріялізму.

Тому всі наші провідники і всі наші люди, які попали в Ейзден, Звартберг, Вінтерсляґ, Ватерсхей, Гавпталєн, Зольдер, Берінґен, і т. д., повинні використати ці так прихильні для нас обставини та впровадити тут в життя українського робітника й української родини ці сильні і всемогучі — бо Божі — закони самозбереження...

Далеко менш пригожим для наших людей є копальняний басейн Лієжу. Тут ми є у Вальонії, цій половині Бельгії, яка найбільше винародовлюється і яка стоїть дуже низько під зглядом релігійним. Майже всі наші люди цієї провінції працюють або в самому місті Лієжі або в його околицях. Тут атмосфера пересякла змисловим лібералізмом, браком глибоких релігійних переконань та упадком моралі. Місто приємностей і фалшивого світла, місто Лієж тисячами принад вабить до себе наших людей та силою свойого морального й релігійного розкладу старається затерти в них питому Українцям глибоко - релігійну душу, та природно - здоровий моральний сенс. Релігійний індиферентизм, низько - змислове грубе життя, а при цьому атеїстичний комунізм, та арелігійний соціялізм силкуються раз - у - раз підбити собі українського еміґранта.

Наші робітники цих околиць, себто Лієжу, Серену, Монтенє, Ромзи, Шерат і других центрів повинні усвідомити собі цей стан річей та всіми силами реагувати проти зла. Вони повинні зрозуміти, що їхня недбалість під цим зглядом може бути смертельною для нашої еміграції. Йдучи за злим прикладом свойого окруження, вони стратять свій гріш, свою честь і вкінці самих себе. Без батьків, і без соціяльних шкрупулів, на чужині, вони підуть тоді ще скорше від Бельгійців на дорогу зла. Тому обов'язком кожного Українця, що є свідомий цеї небезпеки є змагати всіми силами, щоб запобігти цій катастрофі. Тут знова, під проводом нашого духовенства, наших національних організацій та доброї преси, всі Українці лієжської округи повинні старатися витворити по можности своє українське середовище життя, де був би почитаний Господь Бог, шанований Його святий закон, плекана любов до рідного краю, рідної пісні, до дорогої нам минувшини... Тому праця, яку тут вже вложила лієжська громада є гідна наслідування та всякого признання...

До лієжського басейну є дуже подібні під оглядом морально - релігійним, три інші басейни, де рівнож є численні наші люди : басейн Шарлєруа, Монсу і Боринажу. Тут рівнож панує розклад моральний й упадок релігійний. Сам центр Шарлєруа, крім вище вичислених небезпек, ще представляє певну небезпеку протестантизму. Тут і там зявляються нові

апостоли - евангелики та стараються баламутити наших людей...

Містечко Лялюв'єр, між Шарлєруа і Монсом, є одно з найгірших в Бельгії. Українські робітники, які жиють в згаданих містах, або інших центрах цієї околиці є виставлені на дуже великі небезпеки. Тут ще може більше як в Ліежі ми повинні робити все, щоб не дати потягнутись в це море зіпсуття, та не стратити нашої духовної, високо - вартісної індивідуальности.

Рівнож в дуже лихому середовищі приходиться жити нашим робітникам в Борінаж. Тут також моральний розклад і релігійний індиферентизм. Українські еміґранти, які тут дуже численні, вже самі спостерегли, над якою пропастю вони опинилися. Вони зі жахом вже думають про своїх дітей, які будуть примушені часто стрічатися зі зіпсутими дітьми цих сіл і цих центрів...

Ось в кількох чертах образ середовища, в яке попали і в якому мусять жити наші вуглекопи. Це середовище в чотирох випадках на п'ять є арелігійне і морально зіпсуте. Звідси велика небезпека для українських еміґрантів. Вони або **підуть за стихією** цього середовища і **пропадуть,** або **зареаґують і створять собі українське середовище, середовище життя з Богом, пошани Його закону й жертвенної любови нашої страдальної України, де є їх спасення...**

о. М. Германюк, Ч. Н. І.

Борис Клименко

ТЕРНОВИЙ ВІНЕЦЬ

Коли в блуканнях серед ночі
Уже вривається терпець —
Тоді в темр'яві бачать очі
Із терну сплетений вінець.

Коли томлюся боротьбою,
Шукаю праведний взірець —
Тоді десь бачу над собою
Терновий плетений вінець.

Коли німіють в праці руки,
Чи смерть пророкує кінець —
Тоді Христові бачу муки
І Кров'ю зрошений вінець.

А як сную думки крилаті,
То не страшним стає кінець :
В прийдешній знову благодаті
Терновий зніметься вінець !

(Із збірки „ Новою стежкою ").

"... Тоді Христові бачу муки
І кров'ю зрошений вінець".

Рання молитва

О, мій Боже, я узнаю Тебе за мойого Сотворителя, мойого Спасителя, мойого Добродія, мойого Господа, й мойого улюбленого Батька.

1). Як Сотворителеві, Спасителеві й Добродієві я кланяюся Тобі, дякую Тобі й піддаюся Тобі. Я принимаю життя, що Ти мені даєш і таке, якого Ти мені уділяєш. Я принимаю смерть, коли і як Тобі подобається. В часі цієї днини, що отвирається переді мною, я принимаю стан душі, серця, духа й здоров'я, який буде найлучший для Твоєї слави. Я принимаю рівнож моє окруження, щоб його освятити, зносити, ущасливити; принимаю мої зносини, радощі, прикрості, труднощі, мою працю, мої удачі й невдачі, мої розчарування і покуси, а навіть мої хиби й упадки. Все, що Ти хочеш, о, мій Боже, я принимаю великодушно, з любови до Тебе і Тобі все це жертвую.

2). Як мойому Господеві, я жертвую себе, о мій Боже, і прошу Тебе покірно, зволь ужити мене до Своєї служби. Ось я зі всім, чим я є і що маю, значить зі всім, що Ти мені дав: з моєю душею і її спосібностями, розумом і волею, можністю любити, моїм тілом з його членами і змислами; моїми добрами духа й тіла: з моїм здоров'ям і доброю славою, знанням і досвідом. Послужись мною, щоб молитися і працювати, жертвуватись і терпіти, так, о мій Ісусе, як Ти уважаєш. Терпіння фізичне, чи моральне мене лякає, однак з глубини серця і з повною і люблячною жертвенністю Пречистої Діви я відносно цього всього Тобі кажу: „Це я слуга Господня, нехай мені буде по Твоїм словам".

3). Мій люблячий і улюблений Батьку, я люблю Тебе з цілого мойого серця, з цілої моєї душі, зі всіх моїх сил, понад все; з Тобою я люблю рівнож Пресвяту Діву Марію, Твою і мою Матінку. Я Тебе люблю і прошу Тебе о ласку любити Тебе все більше і доказувати Тобі ділами мою любов. Я Тебе люблю і прошу Тебе о ласку причинитися до того, щоб і другі Тебе любили, та щоб Ти дав мені відчути, що Ти мене любиш, я ж так того потребую! Так, мій Боже, дай щоб нині я відчув Тебе близько мене, жиючого зі мною, та через мене; дай щоб я відчув що Ти мене притягаєш, мене бережеш, мені помагаєш, мені даєш радість зділати щось для Тебе.

О, мій Боже, хай я думаю про Тебе, буду з Тобою, працюю для Тебе, терплю в злуці з Тобою, та приведу тобі много душ. Дай, щоб я не забув, що **любити це служити,** це жертвуватись, це віддатись на услуги тому, котрого любиться. Люблячи Тебе і Пречисту Діву Марію,

Так вихованиці Академії св. Василія в Філядельфії зачинають молитвою свій трудящій день...

я хочу любити також тих всіх, з котрими Ти дав мені жити, та жити з ними так, як Ти сам з ними живби й поступавби.

4). Дай мені завсіди пам'ятати о мій Ісусе, що Ти є в кивоті, так як колись був у Назареті, і, що там у кожній хвилі я можу знайти в Тобі : доброту, щоб мене приняти і слухати; милосердя, щоб мені прощати; співчуття, щоб мене виправдувати і співчувати з моєю нуждою; силу, щоб мене підносити, підтримувати, заохочувати, зберігати; світло, щоб мене просвічувати, мені радити, мене провадити; любов, щоб мене любити і лучити мене з Тобою; мудрість, щоб мені приказувати; богатство, щоб мене притягати; великодушність, щоб мені давати і мене навчати давати; могучість, щоб мене обороняти; приязнь, щоб мене потішати; мир і радість, щоб мене ущасливляти. Амінь.

Мати

Місяць ще світив та терлиці терликали по селі, коли вона встала. Півголосом відмовляла молитву перед образом Богоматері. Навколішках, зігнена каблуком до долівки, з очима повними сліз, безперестанно шептала... Місяць заглядав у хату віконцем і блідо освічував закамянілу молитвою матір...

***

Веселий огонь лизав язиком челюсті печі, висховзуючися синім димом у бовдур та далі у чорну безвість... Шкварчала яєшня з ковбасою та в поливанім горщику пражилося молоко. Тріскотіли поліна, весело моргаючи по хаті, а нахилена мати з роздерто-засмарованою запаскою стояла коло припічка та вожухом підгортала жар до поливаного. З вихудлого, виснаженого лиця, тепер жалем та болем покритого, блестіли тільки вочі.

Чи будити Славка? — подумала.

Заболіло серце і сльози покапали...

Казав себе збудити о п'ятій. Тепер шоста, а поїзд є десь коло восьмої.

Такий мізерний приїхав до дому — три місяці тому. Шкура та кости. Набідувався досить на чужині. Раз на день їв пісну зупу. Чіпав по з'їздах якісь відзнаки, щоби заробити на оплату, бо то вчитися за границею на дохтора купа коштує.

А ту біда! — нізвідки помогти. Збіжжя тане та зі снітієм. І так багато нема. Якось би стягнулось та щось післалося, як би він був у Львові, а так?...

То всьо через тих поляків та їх панську державу. Не допускають наших до шкіл тай мусять бідні хлопці сидіти дома, або йти заграницю вчитись у холоді та голоді.

Випростувалась, блиснула очима та вийшла на двір. Хвильку постояла, як укопана, та підійшла до вікна другої кімнати, де спав Славко:

Уже встав та збирався.

У сусіда світилося. Місяць зайшов — дніло...

***

Син їв мовчки яєшню та розглядався сумно по хаті.

Мати зі зложеними руками стояла коло печі та ніжно дивилась на Славка. Очима пестила синове лице, голубі вочі, чорні кучері, передчуваючи, що це останній раз ним тішиться.

Чого-ж не їси Славцю?

Стільки залишив.

Но, то хоч випий молоко, і тихо заплакала, витираючи сльози кінцем запаски.

Може би ти не їхав — що? лишись дома! Пощо будеш там бідувати!

Я вже не дам ради — ляда день зажмурю очі.

Михалко поїхав, хоч недалеко, а ти ?... Буде мені сумно і тяжко... Не будеш нічого робити ? То що є з'їмо, а там ?.. навіть хліба не маєш.

Як то прикро без батька !

***

Тремтячими руками Славко пакував до валізки, як сонце білий хліб, ковбасу, варені яйця, сало, яблука та оріхи.

„Маєш — то на дорогу й запис ”, — тихо сказала матір і тицьнула йому 160 злотих.

Учися дальше на того дохтора, а я, як Бог заховає при здоров'ї, кождого місяца буду посилати, що зможу. Проси тільки Матінку Божу о здоров'я...

Чи хотяй ти раз на тих безбожних Чехах заговорив Богородице Діво ? Я кожного ранку й вечора, як ти був там, просила Матінку і дальше буду...

***

Хвіра з полупішком, вистелена пахучим сіном, чекала коло порога.

Гніді, добре годовані коні рвалися, вистукуючи передніми копитами, у дорогу. Не хотіли бачити болю своєї доброї, запопадливої господині.

Славко поцілував руку й упав у матірні обійми...

„Нехай Божа Мати тебе хоронить та допомагає ! ” — тихо сказала, ридаючи.

Коні рушили.

З улиці було її видно. Прикута до одвірків, слізми провожала свого сина.

Золота осінь сумно шелестіла листям...

Жан де Гораль, інж.

Мужний хлопчина

Святий Климентій Гофбаввер, Редемпторист, був великим приятелем дітей. У Відні, столиці Австрії, де він жив, часто був він окружений хлопчиками, котрі бігли до нього як тільки спостерегли його на улицях міста, щоб його поздоровити і поцілути йому руку. Святий Редемпторист говорив їм про Спасителя, про Пречисту Діву Марію, про їх обов'язки. Було це дуже зворушаюче видіти того святого, як він окружений малими хлопчиками повертав до свойого монастиря, розмовляючи з ними приязно. Через з'єднання середець дітей, він добувався до сердець батьків. А мав він такий вплив на діточі серця і уми через свою милу повагу, священичі чесноти, що кожне його слово уважали діти словом самого Бога. Ось один цілковито вірний случай, що відкрив у одного молоденького хлопця віру і мужність гідну великої похвали.

Одного дня стрінув святий Климентій на вулиці сина

католицького радника, Брехнера. Це була п'ятница. Святий каже до хлопця :

— Карольку, треба заховувати точно закони святої Церкви. Нині п'ятниця, не треба їсти м'яса. Це велика жертва для Господа і Спаса нашого Ісуса Христа, котрий дав себе розп'яти для нас в п'ятницю.

Дитина по повороті домів, зауважила з прикрістю, що обід м'ясний. При столі Каролько ніщо не їсть. Батько допитується про причину.

— Татку, нині я не буду їсти м'яса.

— А ! і чомуж ?

— Тому, що нині п'ятниця і що свята Церква приказує не їсти м'яса в цей день задля страстей Господа Ісуса.

— І хто тобі це сказав ? — запитався з нетерпеливістю пан Брехнер.

— Отець Гофбаввер.

— То так ?.. — Ти їстимеш м'ясо, або нічого не дістанеш на весь день.

— Татку, простіть мені, але Ви також повинні слухати святої Церкви.

— Якто, нечемна дитино, ти мене навчатимеш ?... Чи також Отець Гофбаввер так тебе навчив ? За кару забирайся до своєї кімнати !

Бідний хлопчина піднісся зі слезами в очах. Хотів обіймити батька і поцілувати, та цей відіпхнув його і він вийшов з плачем. Мати сильно зворушена цею сценою не могла більше видержати. Вона знала, хто має слушність і подивляла геройську мужність свойого синка. Вибігла за ним, обняла його і поцілувала, кажучи :

— Тихенько, нічого не кажи, я принесу тобі яєчко з булкою.

— Ні, дорога мамочка, ні, я того не хочу. Татко сказав, що я не смію нічого іншого їсти, як тільки м'ясо. Отець Гофбаввер все нам поручає, щоб ми слухали наших родичів, котрі заступають нам місце Бога. Я перебуду один день без їди. То було за много для материнського серця. Вона повернула до їдальні і оповіла мужеві, що їх дитина їй сказала. Пан Брехнер був сильно зворушений, більш чим хотів це показати.

— Чи ти хочеш, щоб дитина не їла нічого цілий день і захворіла ?

— Маєш слушність, бо поправді то я винуватий. Кажучи це, батько, котрому та уляглість сина сильно сподобалася, встав від стола, пішов до дитини, до його кімнати, привів його до стола і сказав :

— Ніколи набудуче не будемо їсти м'яса в пістний день. Карольку, ти добре зробив. Не плач, мамочка принесе тобі щось іншого.

(Переклад з французького).

Сестра Терезита, Редемптористка.

Промова до дітей знагоди річниці вибору Папою Святішого Отця Пія XII, 2. III. 1939

(Закінчення)

III. ПАПА А ДІТИ.

Ворожбою найвищого папського уряду були різні поручення та задачі, котрі полагоджував Евген Пачелі, як заступник Святого Отця. І мимо того, що при тих обов'язках був прямо завалений різними клопотами, то весь вільний час посвячував Він несмертельним душам. Так неодин - раз говорив, що хотівби де працювати як добрий пастир серед стада вірних овечок. Не припускав, що буде в Церкві найвищим Пастирем. Всюди, де тільки перебував, хотяй був відзначений високими церковними гідностями, дуже любив дітей. Коли йшов на прохід, збігалися до нього діти, бо вже здалека було видко його струнку постать, що перевисшувала всіх. Його поважний вигляд був приємно усміхнений, коли дітвора зібрана довкола нього представляла йому свої клопоти. Коли пращався, ніколи не забував присвятити кілька речень дітям, котрих все благословив з особлившою любовю. А вже направду пам'ятним доказом тої любови остануть на дальші часи вияви милосердя Святого Отця Пія XII-го супроти дітей воєнних втікачів - скитальців на Різдв'яні Свята 1944 року. Серце Папи хотіло нагородити найменшим страдальцям війни смуток і тугу за домом, що в час Різдвяних Свят найбільше давить. Дітям - скитальцям, в числі около 12.000, котрим вічне місто Рим, в той час вже звільнене від небезпеки, дало захист, роздав Святий Отець одіж, білля, поживу й овочі. Але тому не кінець. Двомтисячам з тих дітей хотів він ті подарунки віддати сам, особисто, й промовити до них слова потіхи. У великій салі григоріянського університету, де зібрано дітвору, було немовби в улію, коли на Різдв'яні Свята громада дітей чекала на Святого Отця. Як їм з радости світилися очі, коли він вже знайшовся між ними. А щож доперва, коли по батьківськи промовив! Думаю, діти, щоб було вам прикро, якщо б і ви хоч пару речень з тої промови не почули. Тому уважайте, а я вам повторю дещо з неї. Святий Отец показав на ясла, що стояли напереді і говорив : „В тих яслах спочиває тільки деревляна лялька Ісусика. Але перед хвилею на престол прийшов Ісус сам в дійсності. У святім агнці є присутний і укритий Ісус той, що лежав в яслах, той, що сказав : „Дозвольте дітям прийти до мене". А той Ісус в яслах, той Ісус на престолі, той Ісус в небі хотів тут лишитися в явний спосіб також в особі свого заступника - папи, що представляє Його на землі. І в Його імені прийшли ми до вас у ті

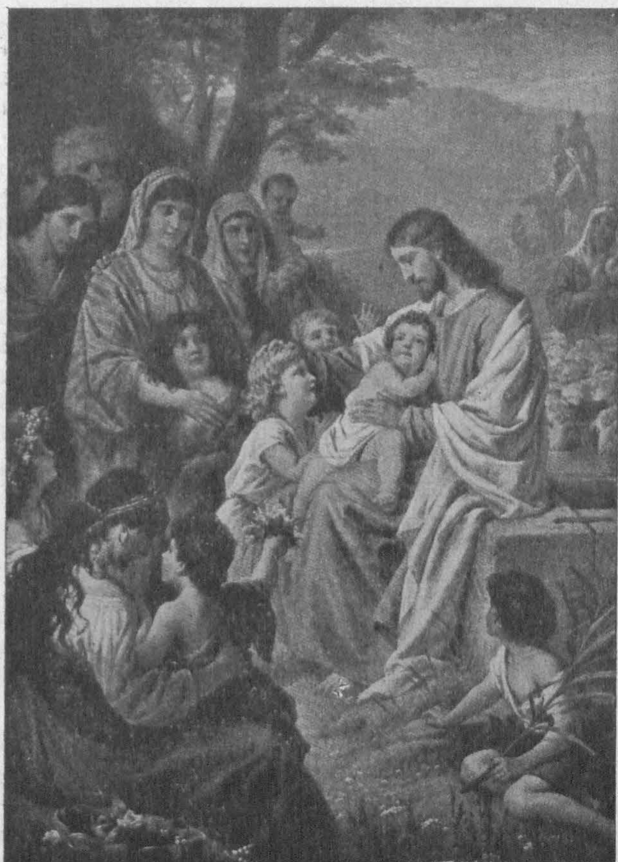

„Дозвольте дітям прийти до мене"...

Різдв'яні Свята та приносимо вам всю любов Ісуса, його дари. Дорогі діти, Ісус хотів бути як ви, щоб бути вам спасенням і потіхою, але також хотів бути для вас взірцем. Маєте тому Його любити і то так дуже, — якщо то взагалі є можливе, — як Він любив вас; маєте Його наслідувати, щоби і ви були, як Він був добрий, невинний, побожний, щоб були послушні родичам, як Він був послушний Найсв. Матері і Свому Опікунові св. Йосифові. Ісус молився і терпів, щоб спасти світ. Доложіть тому до Його молитов і власні ваші молитви, та разом з Ним жертвуйте ваші терпіння і труднощі. А так станетесь Його співробітниками при праці над поправою та відновою того збідованого та терплячого світа. В той спосіб будете працювати і ви над тим, щоб люди з поворотом прийшли до Ісуса, котрого опустили через гріх нечистоти, ненависти й безбожности та щоб в Нім найшли потіху, силу, віднову, любов і правдивий спокій — мир. З

тим побажанням на устах в імені Ісуса всім вам, вашим родичам так тяжко досвідченим, всім дітям цілого світу, що терплять так як і ви, а може більше від вас, всім добродіям, що з любови дбають про вас, всім дорогим синам і донькам з глибини серця уділяємо батьківського і апостольського благословення".

Та любов Пія XII-го відноситься до всіх дітей цілого світу, вона огортає тому також і українські діти. І ви за неї маєте св. Отцеві віддячуватися. В Папі маєте виділи направду свого духовного батька. Коли б його не було, ми не мали б поживи для наших душ. Він є сторожем, що дбає і чуває над правдами св. віри і св. Тайн. Не можемо дивитися на Св. Отця як на чужинця, що мешкає далеко та є іншої як ми народности. Він є Отцем всесвітньої Церкви, тому він також наш, ми є його духовними синами і доньками, котрих він однаково любов'ю обіймає. Католик, що не

Ми, українські діти, своїми молитвами та любов'ю поможемо Тобі, Св. Отче, нести Твій тяжкий обов'язок найвищого пастиря Христової Церкви.

любить св. Отця є недобрим сином. Дуже гарно своє відношення до св. Отця висказав св. Дон Боско, коли при перших відвидинах в Римі в році 1858 папа Пій IX запитав його, що йому в Римі найбільше подобалося, святець відповів: „Св. Отче, сповнилося моє бажання. Я прийшов до Риму, щоб побачити Папу! Було моїм найгорячішим бажанням прийти перед вас, клякнути, поклонитися вашим ногам, дістати ваше благословення та роз'ярити в собі краще любов до Апостольської Столиці святого Петра".

За святого Отця треба вам, діти, охотно і часто молитися. Він має багато клопотів. Він має много ворогів. Тож пам'ятайте, що маємо йому помагати молитвами. Святий Отче, в далекім Римі, послухай нашої постанови: Ми українські діти своєю любовю та молитвами поможемо нести Тобі Твій тяжкий тягар. Амінь.

о. Р. Лободич.

Брукселя, 27 лютого 1947.

Павлусь на кровавому полі

Ніч покрила темний карпатський ліс. Безперервний гук гармат продирав гаряче літнє повітря. Темне небо мережали вогнисті смуги стрілен, що з зойком спадаи поміж столітні ялиці. Земля дрожала. Тарахкотіння скорострілів не уставало. Ліворуч палало село. Дорогою тягнули довгі валки нещасних переселенців. Стрівожена худоба ревіла, діти плакали.

Ніч ставала темніша, а світлисті смуги зловіщо зойкали над головами бездомних людей. Ішов нерівний бій за батьківську скибу. Павлусь зіскочив з воза і прислухувався до голосів з ліса. Йому здавалося, що його кличе хтось. Він промкнувся нишком поміж возами та худобою, скочив у придорожний рів, продерся крізь нього на стернину та скрився в кущах шипшини, що росли здовж межі. Голос від сторони ліса долітав до нього щораз виразніше. Хтось кликав його. Павлусь не надумувався. Пустився під гору в ліс. То підбігав, то падав, піднімався і знова підбігав. Не зважав, що тарахкотіння скорострілів чути було що-раз ближче, що кулі свистіли над його головою. Він поспішав вдивляючись у глибоку темність ліса. Нараз почув цей сам благальний голос уже зовсім близько.

Павлусь станув мов вкопаний. Страх перейняв його. Доперва тепер зрозумів, на який очайрушний крок він зважився. Кулі з зойком вдаряли о пні дерев. Лискавками осліплювали очі та рилися в суху землю, викидаючи її вгору. Павлусеві волосся дубом стануло на голові. Він мимоволі приляг до землі і в цій хвилині, зараз таки побіч себе почув цей сам голос:

— О... Ісусе... о, Ісусе,... о... Ісусе,..

Поглянув Павлусь туди. На стернині лежало двох людей. Серед темної ночі Павлусь нічого більше доглянути не міг. Підсунувся ближче до них.

— О, Ісусе... Ісусе,... — кликав один з них останками сил. Другий лежав неповорушено. На небо викотився блідий серп місяця і освітив їхні обличчя. Були це два наші жовніри - стрільці. Один уже мабуть неживий, другий повертав головою в цей і той бік і кликав : Ісусе... о, Ісусе,...

— Що вам сталося ? Ви ранені ? — запитався Павлусь.

Стрілець відкрив широко очі, поглянув на хлопчину і радість осяяла його обличчя.

— Ви мене кликали ? — питав Павлусь.

— Ні, хлопче. Моїм останнім бажанням, останньою молитвою... — втомився стрілець, відітхнув глибоко і говрить тихим голосом далі

— „Хочу зберегти Його... заховати перед наругою ворогів...” Стрілець замовк і довго - довго не міг відкрити уст.

— Хлопче... Я... вмираю... поглянь... — і показав на свої ноги, що купалися в калюжі крови. Обі майже відрізані від тіла стрільнами скорострільної ленти.

— „Він уже скінчив...” показав на товариша, що лежав мертвий побіч нього.

— О, Ісу···се,··· Ісусе,··· Си··· ну··· Божий,··· — шепотів стрілець і судорожно пригортав щось до своїх грудей.

— „Може Вам треба чого ? ” — запитувався Павлусь.

— „Мені вже нічого не треба··· Слухай, хлопче··· я священик··· військовий··· Тут у мене··· Найсвятіша··· Евхаристія··· розумієш ?··· Ісус··· — і показав на мішочок, що був у нього на грудях.

— Возьми... завісь на свої груди... Бережи... від наруги. Віддай священикові··· як стрінеш··· паматяй, що в тебе на грудях··· скарб над скарбами. Сам Христос !··· — священик замовк.

Кулі пирхали в суху землю. Зойк і крики і гуркіт гармат і тарахкотіння скорострілів, — усе мішалося разом. Хлопчина приляг на кровавому полі біля конаючого священика і притиснув до грудей дароносицю з Найсвятішою Евхаристією. Разом з конаючим шептав : — О, Ісусе !... О, Ісусе !··· О, Ісусе !··· Сину Бога живого, умилосердися над нами !...” — Голос священика ставав щораз слабший, уста ледви шепотіли : — ···від огню і війни освободи нас Господи !...

Пекольний гуркіт помітно втихав. Павлусь не знав, шо йому робити, куди повернутися. Знав тільки, що у нього на грудях скарб великий, неоцінений, Пан світа, Бог, якого він уже раз приймив до свойого серця у першому св. Причастю. Внизу палало село. Дорогою тягнула валка переселенців.

— Як я відшукаю тепер своїх ? — думав Павлусь. Вони відбилися від нього вже на добру годину дороги. Але він не трівожився. У нього на грудях Бог. Він поведе його.

Втихло все довкруги, тільки пугач на вершку ялиці запугав зловіщо. Голова раненого похилилася на бік. Павлусь вхопив його за руку. Рука була вже без життя. Священик помер. Блідий місяць заглянув йому в мертве обличчя і відбився у великій калюжі крови, що в ній лежав покійний. Павлусь притиснув рукою свій скарб до грудий, і пустився вниз, бо з ліса долітала вже до нього жовнірська лайка на чужій мові.

— Як відшукати своїх ? — думав Павлусь невпинно і повтаряв слова покійного, немов виучував напамять : — Бережи від наруги ... віддай священикові.

Згори бачив ще якісь вози на дорозі. Останні вози. Пустився бігцем по збочі гори і опинився аж серед кущів шипшини на стернині. За ним на здогін свистіли крісові кулі і застрягали в землю довкруги нього. Павлусь продерся на гостинець і біг наздогін останнім возам. На щастя, вози стояли. Павлусь останками сил прискочив до воза, одною рукою вхопив за драбину, другою тримався сильно за груди. Серце товклося, він не міг зловити віддиху, не міг промовити слова. Чиїсь дужі руки вхопили його під пахи і витягли на віз. По хвилині хлопчина очуняв, розглянувся і аж закричав з радости :

— Єгомость !

Саме останнім возом їхав отець парох з Павлусевого села. Павлусь здіймив обережно мішочок з грудий і обома руками подав священикові.

— Звідки ти це маєш ? — запитав трівожно священик.

Павлусь росказав усе і вичерпаний та схвильований заснув склонивши голову на коліна свойого отця пароха.

Вози стояли на місці аж до ранку, дорогу заняли чужі війська. Ранком зібрався гурт людей біля свойого пароха. Він гладив ясні кучері Павлуся та розказував про його чудесну пригоду...

Іванна Петрів.

ОДНОГО ДНЯ ГОВОРИВ ІСУС :

— Не судіть, щоб вас не суджено. Бо яким судом судите, вас судитимуть; і якою мірою міряєте, вам одміряється. Чогож дивишся на порошину в оці брата твого, у своєму ж оці поліна не чуєш ? Або як скажеш ти братові твоєму : дай я вийму порошину тобі з ока, а он у тебе самого поліно в оці ? (Мт., 7, 1 - 4).

✝ ГОЛОС ІСУСИКА ✝

Хто це, мамо?

Малий Славко вертався зі школи до дому й думав, якби то найскорше відробити лекцію на завтра, та піти на ставок з хлопцями кораблі на воду пускати. А завдали багато. І читати й писати та ще вірш на пам'ять вивчити.

Прибіг Славко до хати. При обіді не вередував як звичайно, а з'їв, що дали.

Ех, такий довгий вірш треба вивчити. А отсих дві сторінки треба перечитати і з цего написати завдання, — думав Славко, листкуючи книжку. Завтра ще й історія та рахунки. Коли я це все зроблю?

А ставок моргає до нього дібненькими фвилями, манить його до себе.

— Возьмися зараз до роботи, вивчи завдане, а над ставком повтори собі, — говорив якийсь голос в його серденьку.

Славко перечитав віршик.

— Такий трудний, як його затямити? Тепер побіжу на ставок, не надовго, на годинку. Опісля навчуся, — думав Славко.

— Напиши тепер завдання, — говорить голос в його серці. Славко відкрив зшиток, але місто писати завдання, видер листок і зробив паперового корабля. Опісля другого, третього. Пів зшитка витратив на кораблі, навантажив ними кишені та вибіг з хати.

— Так багато завдали. Коли я це вивчу, — трівожився Славко і біг доріжкою вниз над ставок. А над ставком забув про все. Там були вже й Файне й Ніц і Дада і Сивий і Черепочок. Це їхні шкільні прізвища, що підходили до них краще ніж родові.

Файно жбурляв камінчики на воду, що стрибали мов зайчики по плесі ставка. Ніц будував на березі пристань з піску та камінчиків. Дада збирав матеріял на будову кораблів, а Сивий і Черепочок підкотили штанці і вправлялися в моряцькій службі, мірили ногами глибину ставка.

— Синок іде, Синок! — крикнули діти, як побачили Славка. Його називали Синком, бо в хаті не звали його по імені, а просто, синку.

— Синку, будуй кораблі. Маєш ту сухе ріща та гнучку лозу, — говорили діти.

Синок поглянув гордо на своїх товарищів і виймив з кишені готові вже папереві кораблі. В тій хвилині серденько

Петрусь йде бавитись зі своїм улюбленим песиком щойно тоді як вивчив завдану лекцію.

у нього : тьох - тьох - тьох. Кораблі з твойого зшитка. Завдання не написав, вірша не вивчив...

А десь там, в якомусь куточку його головки думка трівожилася : Так багато завдали. Коли я це відроблю ?

— Тільки годинку пограюся з хлопцями й вернуся домів, — думав Славко.

— Що задумався ? Давай свої кораблі — гукав Черепочек і підкочував чимраз вище перемоклі вже штанці. Його обгоріли обличчя, накроплене темними веснянками, виглядало мов справжній черепочок з глиняного горшка.

— З чого ти зробив свої кораблі ? З українського зшитка ? — запитався Сивий та підкинув головою сиву чупринку, що неслухняно спадала йому на очі.

Сивому те - ж тьохнуло серденько. І в нього завдання не написане.

— Синку, ти написав уже завдання ? Багато завдали ? Що ? — запитався Ніц. — Я ще ніц, а ніц не зробив.

Дада стояв теж сумний, бо і в нього в серці щось заворушилося. Але згодом плюнув з пересердя і сказав :

— Да, да хлопці ? Я теж не вивчив і не написав. Хай його ! Скажу, що голова боліла, да, да. Граймося далі ! А нуте хлопці, навіщо трівожитися, — підбадборював Дада.

Хлопці взялися далі продовжати „війну на морі". Жбурляли камінчиками до кораблів та бомбардували пристань.

— Скажу, що головка боліла, — подумав Синок і перестав журитися.

Плавали по ставку паперові кораблі та плоти звязані з ріща та гнучкої лози. Дві ворожі фльоти. Паперова, очевидно слабша. Поглянув Синок на свою фльоту, як генерал, що бачить свою програну і жалко стало. Перед очима бачив свій зшиток, а серденько щеміло : завдання, завдання, завдання... Віршик, віршик...

— І чого це люди пишуть вірші ? Як виросту й буду за полісмена, тоді всіх поетів в тюрму посаджу. Або ні, буду суддя, всім поетам скажу вивчити всі вірші з цілого світа. Ні, краще скажу в їхні вірші перець загортати, — лютився на добре Синок.

— Учися дитинко, бо світ цей не батько ! ”...

— Де я вже чув ці слова ? Хто мені це говорив ? — думав Славко й дивно йому стало.

Паперові кораблі намакали водою, а Файно жбурляв до них камінчиками. Кораблі перекидалися на бік і по воді кружляли вже тільки шматочки Славкового зшитка.

— Дивися Синку, як я файно стріляю до твоїх кораблів — хвалився Файно. — Всі твої кораблі розбиті і зшиток пішов з водою. Поскидали хлопці свої перемоклі штанята, поклали на траві до сонця, а самі пірнули в воду, як сполохані качата. Кораблі пішли в забуття, але там в глибині діточих сердець ворушилося щось. Завдання, віршик, історія не давали спокою. А час минав. Сонечко вже тільки на хлопа від землі і шлунок буркотіти почав. Треба вертатися домів. Мама дасть їсти.

— „Учися дитинко, бо доля не ненька...” — снувалося Славкові по головці. Він ніяк не міг собі пригадати, де він чув уже ці слова.

— Синку, ти вивчив лєкцію на завтра ? запитала мама.

— Вже трохи вивчив, та ще не зовсім, — відповів Славко не надумуючися.

Серденько стукоче : неправда, неправда, неправда.

Мама подала вечеру. Після вечері втомлений Славко хоче спати.

— Повтори лєкцію та йди спати, — каже мама.

Славко сів при свойому столику, відкрив книжку та почав листкувати, а очі заплющувалися самі. Насилу старався їх відкрити, але там якби хтось крупок насипав. Гей крізь мряку бачив довгий вірш. Протер ще раз очі і на диво натрапив у вірші на слова : ” Учися дитинко, бо світ цей не батько ”... — а далі... на ставку паперові кораблі, Файно жбуряє камінчиками, зшиток пішов з водою... — Славко знова розплющив очі. Перед ним довгий вірш. Славко читав : „Учися дитинко, бо доля не ненька”... Завдання не написав. Скажу, що боліла голова... У вірші перець загортатиму, поетів у тюрму...

Славкові здавалося, що він читає, а він склонив голову і снить трівожні сни.

— Синку, скінчив лєкцію ? — запиталася мама.

Славко прокинувся.

— Ні, болить голова... — відповів крізь сон.

— Покладися до ліжка, — сказала мама й помогла йому роздягнутися. Славко зараз заснув, але перекидався неспо-

кійно з боку-на бік. Мама раз-у -раз підходила до його ліжка, прислухувалася його віддихові, клала руку на його голову. Нічого не показувало, щоби Славко був недужий, але сон мав неспокійний.

Вночі прокинувся, розплющив очі. Щось трівожило його. В середеньку чогось нудно, в середеньку хтось говорить: Ти завдання не написав, вірша не вивчив, мамі сказав неправду, і завтра в школі скажеш неправду. А світ цей не батько, доля не ненька...

Славко перекидався і ніяк вснути не міг. Мама підійшла тихенько до його ліжечка і поклала руку на його головку. Славкові стало соромно. Він вхопив мамину солодку руку і цілував з усієї сили.

— Мамо, хто це так в середеньку говорить? Хто це, мамо? — тихенько запитався. Мама затрівожилася, поклала руку Славкові на серце і присіла край нього.

— Що тобі серденько говорить? Скажи мені Синку, — сказала мама схиляючися ніжно над ним.

— Завдання не написав, вірша не вивчив, неправду сказав... Мамо, в головці теж хтось говорить. Хто це, мамо?

Мама зрозуміла все.

— Совість твоя неспокійна, Синку! Це твій Ісусик говорить у твойому серці і в твойому розумі. Тепер треба все направити. Я тобі поможу. Спи спокійно. Я збуджу тебе ранісенько, вивчиш лекцію. Тепер замкни очка й перепроси тихесенько свойого Ісусика.

Мама поцілувала Славка в головку і відійшла.

Славко заплющив очі, але довго не міг заснути. Він надслухував голосу Ісусика в свойому серці

— Добре, що я признався мамі, — думав він. Завтра стану ранісенько. Віршик не такий то дуже трудний, завдання напишу. Ісусику, не гнівайся, тепер буду спати разом з Тобою, а ранісенько направлю все. Добраніч.

Славко обернувся до стіни й побачив ікону Божої Матінки з Ісусиком на руках. Славко усміхнувся до нього і заснув. Ранісенько мама прокинулася, щоби збудити Славка, але він уже сидів при свойому столі і кінчив писання завдання. А віршик не такий то трудний, пливе як пісенька.

ПЕРЕПИСКА

Сл, Іс. Хр! Любі діти!

Жду на ваші рисунки й ілюстрації. Я дуже цікава, як рисують і малюють діти на скитальщині. Напишіть мені, котре оповідання в „Голосі Ісусика" вам найбільше подобалося?Як відбулося у вас свячення овочів?

Дітоньки! В місяці вересні припадає свято „Воздвиження Чесного Христа". В Рідному Краю святкували ми це свято дуже торжественно. В церкві на тетраподі лежав хрест увін-

чаний квітами й зіллям. Священик, а за ним весь нарід співав з глибоким поклоном :

„Христу Твойому поканяємся Владико і свято Воскресення Твоє славим". Може ми тут на чижні теж будемо мати нагоду торжественно відсвяткувати цей день.

При нагоді складаю середечні побажання всім нашим Наталкам, Софійкам, Віркам, Надям і Любкам. Нехай вас ваш Ісусик обильне благословить.

Оставайте здорові !

Слава Ісусикові !

Ваша тітка **Іванка.**

На Воздвиження Чесного Христа

Умер Христос, а з Ним і хрест Його сховали,
Але знайшов його Великий Константин,
І знов славиться Той, кого на нім розп'яли,
І тисячліття зна, хто це є Божий Син.

Так Україну всю замучив ворог лютий,
І муки знамена у землю заховав,
Усе затер, мовляв : „Вкраїні вже не бути,
Бо світ увесь її не знає і не знав.

О, Краю Рідний мій, ограблений, страдальний,
Сотками літ ти вже терпиш мов Христос - Бог,
Де твої лицарі, щоб в момент епохальний
Двигнули волі стяг, стяг слави, перемог ?

о. Ст. Ширий, Ч. Н.І.

Пресовий Фонд на „ Голос Христа Чоловіколюбця "

На заклик Всеч. о. І. Тетерки, українського католицького душпастиря в провінції Лієжа, гості на хрестинах Марусі-Надії - Христі Літенко, дня 17. серпня 1947 в Ромзи, зложили 115.- фр. на фонд „Голосу Христа Чоловіколюбця" для хорих і калік. Гроші зібрав п. Ст. Дзьоба. Най Господь сотворить Малій Марусі многая і благая літа! Хай другі йдуть за цим прикладом і поширяють добру пресу.

Imprimerie E. GELEZNIAKOFF, 51, rue Van Campenhout, Bruxelles 4

Редакція і Адміністрація **„ Голосу Христа Чоловіколюбця "** і Видавництво О.О. Редемптористів « **Bibliotheca Alfonsiana** » в Лювені повідомляють, що у Франції у всіх справах передплати і замовлень на книжки належить звертатись до нашого представника на Францію Впр. о. Богдана Куриласа, Ч. Н. І., **13, rue Princesse, LILLE (Nord - France).**

Проситься рівнож на вище подану адресу слати гроші на передплату, як рівнож за замовлені книжки.

———::———

Нашим представником на Голяндію для **„ Голосу Христа Чоловіколюбця "** є Впр. о. Вейнговен, Ч. Н. І.

Проситься у всіх справах звязаних з цим релігійним часописом звертатися на адресу Впр. о. Вейговена :

E. P. WIJNHOVEN, Stapellen, BOXTEL, NEDERLAND.

Рівночасно повідомляється, що замовлення на книжки, які появилися у Видавництві О.О. Редемптористів у Лювені, належить слати на руки Впр. о. Візитатора Ван Де Малє, як рівнож належитість за закуплені книжки.

Адреса : Z. E. .P VAN DE MAELE, Kapel in 't Zand, Parklaan 3.
ROERMOND, NEDERLAND — Postcheckrekening 26.406

Imprimerie E. Gelezniakoff 51, rue Van Campenhout, Bruxelles 4.

ВИДАВНИЦТВО О.О. РЕДЕМПТОРИСТІВ В ЛЮВЕНІ

BIBLIOTHECA ALFONSIANA

вже видало слідуючі українські книжки, по низьких і для кожного доступних цінах :

1). **о. Ю. Гірняк : „МАЛИЙ КАТЕХИЗМ",** 2-е вид. 15 фр.

Це коротке, ясне і для всіх доступне пояснення св. католицької віри та її духовних практик.

2). **св. Альфонс де Лігорі, Ч. Н. І. : „ЯК ГОДИТИСЯ З ВОЛЕЮ БОЖОЮ"** . . . . 10 фр.

Прекрасна й глибока наука про християнське зрозуміння бігу нашого життя.

3). **„ПОЩО СПОВІДАТИСЯ",** 2-е вид. . . . . . . 10 фр.

В цій книжечці читач знайде все потрібне до ревної й святої сповіди.

4). **о. Й. Схрейверс, Ч. Н. І. : „МОЯ НЕБЕСНА НЕНЬКА"** 2-е вид. . . . . 25 фр.

Ця книжка це вислів ніжної набожности до Пречистої Діви Марії, нашої Цариці й нашої Матери.

5). **о. Йосиф Бон, Ч. Н. І : „НІЧ У КВІТКАХ",** п'єса на 1 дію у 8 сценах . . . . . . 10 фр.

6). **о. К. Більке, Ч. Н.І. : Молитвенник „НАША ЖЕРТВА",**

Це перший молитвенник для Укаїнців на чужині. Він містить, крім ріжних молитов, Акафісту Матери Божої Неустанної Помочі, гарних розважань, нашу Службу Божу в старославянській і українській мові разом з молитвами священика, а також і латинську Службу Божу в латинській і українській мові для тих Українців, які ніколи не мають змоги бути на Українських Богослуженнях. 50 фр.

7). **П. Вінанді : „Появи Діви Убогих в Бане"** 10 фр.

Вневдовзі появляться ще слідуючі книжки :

1). **о. Й. Схрейверс, Ч.Н.І. : „ІСУСЕ ЛЮБЛЮ ТЕБЕ",** 2-е вид.

Це вислів сильної й мужеської любови до Ісуса Христа, нашого Божественного Спасителя і нашого найліпшого приятеля.

2). **о. Бодієн, Ч.Н.І. : „ПРИГОТОВАННЯ НА СМЕРТЬ",** 2 вид.

Маленьку цю книжечку повинен перечитати хоч раз в життті кожний християнин, щоби знати як жити й як умирати.

Всі ці книжки можна замовляти на слідуючу адресу :

BIBLIOTHECA ALFONSIANA, Brabançonnestr. 97
LEUVEN (Belgium).

Гроші слати почтовим чеком : **C. CH. P. 4510.11,** на вище подану адресу.

РІК II. ЛИСТОПАД, 1947. ЧИСЛО 5.

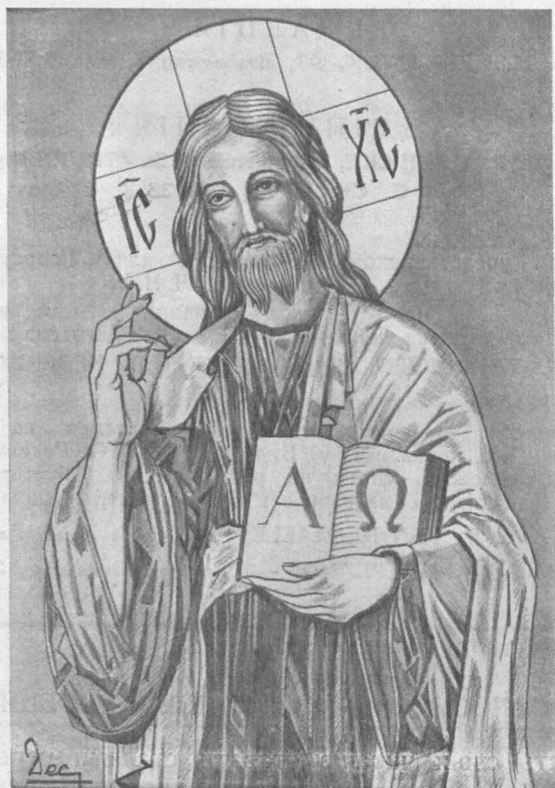

ГОЛОС ХРИСТА ЧОЛОВІКОЛЮБЦЯ

DE STEM VAN CHRISTUS MENSCHENMINNAAR

LA VOIX DU CHRIST AMI DES HOMMES

Maandblad Revue mensuelle

NOVEMBER — NOVEMBRE 1947

ХТО З БОГОМ, З ТИМ БОГ.

РЕДАКЦІЯ :

R. P. M. HERMANIUK, 97, Brabançonnestraat, LEUVEN.

АДМІНІСТРАЦІЯ :

R. P. C. BILCKE, 3, Steenaert, St. - TRUIDEN

C. Ch. P. № 4156.33

Нашим представником на Голяндію для **„Голосу Христа Чоловіколюбця"** є Впр. о. Вейнговен, Ч. Н. І.

Проситься у всіх справах зв'язаних з цим релігійним часописом звертатися на адресу Впр. о. Вейговена :

E. P. WIJNHOVEN, Stapellen, BOXTEL, NEDERLAND.

Рівночасно повідомляється, що замовлення на книжки в Голяндії які появилися у Видавництві О. О. Редемптористів у Лювені, належить слати на руки Впр. о. Візитатора Ван Де Малє, як рівнож належитість за закуплені книжки.

Адреса : Z. E. P. VAN DE MAELE, Kapel in 't Zand, Parklaan 3.

ROERMOND, NEDERLAND — Postcheckrekening **26.406**

АДМІНІСТРАЦІЯ

„ГОЛОСУ ХРИСТА ЧОЛОВІКОЛЮБЦЯ"

просить своїх читачів ставати сталими переплатниками її духовного часопису.

Річна передплата виносить 50 франків.

Читачі, піддержте Ваш духовний журнал !
Ваш жест поможе Вам самим і Вашим ближнім !

Передплату слати почтовим чеком :

C. Ch. P. 4510.11 — BIBLIOTHECA ALFONSIANA

Brabançonnestraat 97, Leuven (Belgium).

За позволенням церковних властей.
Avec l'approbation des autoriés ecclésiastiques.
Met kerkelijke goedkeuring.

BIBLIOTHECA ALFONSIANA
Brabançonnestraat 97, LEUVEN
(Belgium).

ГОЛОС ХРИСТА ЧОЛОВІКОЛЮБЦЯ

ДУХОВНИЙ МІСЯЧНИК

Рік II. **Листопад 1947** **Число 5.**

Смерть Впр. о. Йосифа Деверта

Українські емігранти Ейздену й старі наші емігранти Ліежу, Серену, Монтенє та інших провінцій Бельгії з болем в серці довідяються про смерть Впр. о. Йосифа Деверта, їхнього довголітнього душпастиря й оборонця на чужині. З

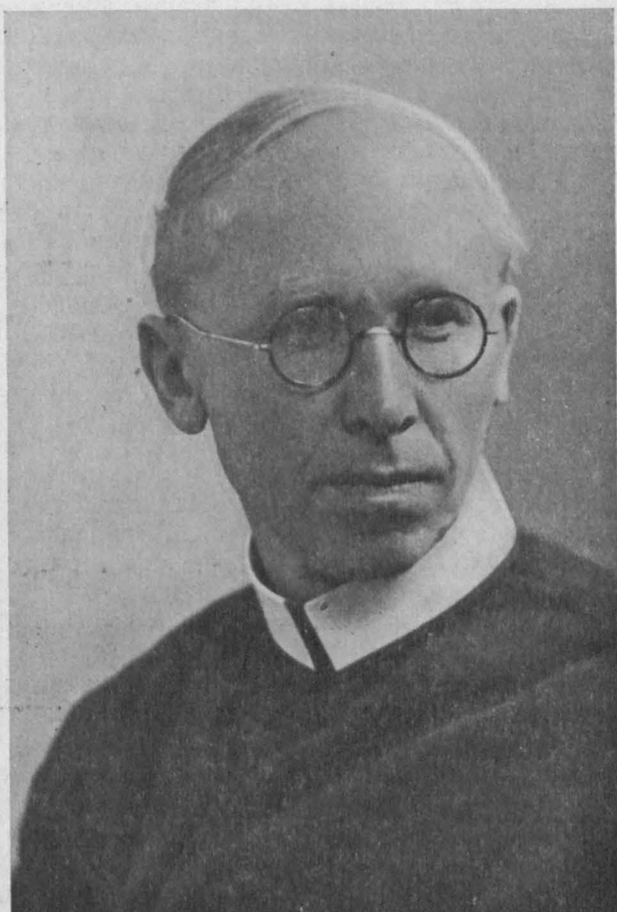

Високопреподобний о. ЙОСИФ ДЕВЕРТ.

ним вони тратять одного з найліпших своїх Отців, одного з великих добродіїв, та одного з найкращих синів своєї Церкви. І їхній біль буде тим більший, що ця втрата приходить саме в хвилі, коли наша Церква в Бельгії потребує найбільше помочі... Але Божі дороги є тайні й Божі пляни незглубимі. В Божих руках є смерть, але Його руках є рівнож і життя...

О. Йосиф Деверт родився 1 липня 1893 р. в Альтер в Бельгії. Свої діточі літа перевів він в маленькому місточку Західньої Фляндрії Руселяре (Рулєрс), де й кінчив народню школу, а відтак ґімназію. В 1910 він вступає в Сен-Трон до Чина О.О. Редемптористів, рішений посвятити ціле своє життя і віддати всі свої сили на услуги Церкви й для спасення душ. В молодечому його серці запалюється тоді вогонь Христового Апостола, який вже не згасне ніколи. По році ревного новіціяту, де молодий Редемпторист має нагоду й обов'язок випробувати всі свої сили щоби переконатися чи він зможе йти вслід з Розп'ятим Христом та віддати, за Його прикладом, навіть своє життя за спасення душ, о. Деверт розпочав в Боплято свої богословські науки. Тут він цілковито віддався свойому завданні, розуміючи вповні текст свойого святого правила, яке каже, що місіонар без науки, це жовнір без збруї. Але перша світова війна (1914 - 1918) не позволила йому дійти до кінця. Силою бельгійського закону відносно військової служби, він мусів покинути книжку й ставати в ряди військового Червоного Хреста. З болем серця покидав він свій тихий монастир, щоб розпочати бурхливе життя армії, та пізнати зблизька розшалілий світ. Але й тут о. Деверт скоро знайшовся в себе. Він жертвувся був всеціло на службу Богові й свойому ближньому. І ось саме чудова нагода зреалізувати цей ідеал і перевести в діло свою великодушну постанову. О. Деверт отже відважно вступає на це перше поле свойого апостоляту. З наражанням власного життя він спішить на поміч раненим і рятує багато товаришів зброї від небезпеки смерти. Протягом цілої війни він сповняє вірно свій обов'язок санітета, за що одержує признання своїх властей...

Однак ця праця, хоч як жертвенна й корисна для суспільности, ще не вдоволяла о. Деверта. Він міг нести поміч тілові свойого ближнього, до душі однак він ще не мав безпосереднього доступу : він ще не був священиком... Тож з якою радістю, по закінченні війни, він повернув до своїх книжок, щоб чим скорше набути відповідне знання й сильну духову формацію та одержати Божу гідність священства... В 1924 р. це найбільше бажання його молодости сповнилося. В Церкві о.о. Редемптористів в Боплято, він одержує з рук Пресв. Гейлєна, Епископа з Намюру, Тайну Священства,

через що стає співробітником Ісуса Христа в великому ділі відкуплення й спасення світа...

В 1925 році, Всевишній післав його на Україну. Настоятелі Чина висилають його до Галичини, де бельгійські О. О. Редемптористи, вже від 1913 року, ревно працювали в рядах нашого духовенства. В короткому часі о. Деверт присвоює собі українську мову, виучує обряд, входить глубоко в церковне й національне життя нашого народу та береться відважно до праці для його добра. Він посвятив йому тоді 12 років свойого життя, даючи українскій Церкві й українському народові свої найкращі сили, цвіт свойого апостоляту. По черзі він був професором в ґімназії о.о. Редемптористів у Збоїсках й економом в Голоску. Яко професор він виховав цілий ряд Редемптористів - Українців, з яких одні нині терплять мучеництво на Сибірі, другі працюють в Канаді, а деякі ще скитаються по Европі. Деякі з його учеників, які вибрали собі світську карієру, відограли вже поважну ролю в нашому політичному й національному житті... Бл. п. о. Деверт яко професор викладав математику, фізику й природничі науки. Його компетенції в цих ділянках були загально признані й високо цінені...

В 1937 році, о. Деверт мусів зі жалем покидати своє поле праці й повертати до Бельгії. Тяжка хвороба жолудка вимагала делікатнього і довшого лікування... О. Деверт покинув Галичину, але не забув Українців. В цьому саме році умирає о. Людвик Боський, душпастир для Українців на цілу Бельгію. В Брюселі заступає його Впр. о. Костеноблє, а в інших провінціях о. Деверт. Від цеї пори аж до смерти, наш покійний місіонар вже не розтавався з нашим народом. До приїзду нової еміграції й організації нашої Церкви в Бельгії, він конкретно сам обслуговував всі наші кольонії на провінції. Він літами був одиноким душпастирем в Ейздені, Ліежі, Серені, Монтенє й інших центрах. Всюди він ніс розраду духовної помочі, та силу Божої науки. В неодному випадку він поміг нашим робітникам, та прийшов з поміччю потребуючим. А там де сам він не міг бути, там йшло його писане слово, несучи силу й надію Христового Євангелія. Для своїх вірних він видавав духовний листок, який він редаґував, друкував на цикльостилю і роздавав поміж наших людей. При основанні „Голосу Христа Чоловіколюбця" він був одним з ініціяторів, а відтак сталим й активним співробітником. Він взяв був на себе тяжке завдання адміністратора, яке сповняв з любовою і повним відданням. Він цікавився долею наших людей і станом нашого журналу до самої смерти, яка зайшла 3 жовтня цього року. Нині можна дійсно сказати, що бл. п. о. Деверт посвятив ціле своє апостольське життя для українського народу. Його долю він зробив своєю долею і його життя він зробив своїм життям...

Ось що пише про нього один його парохіанин :

„Вістка про смерть о. Деверта мене зворушила до глибини душі. Я стратив найбільшого мого друга. Стара еміграція стратила невтомного працівника й опікуна українців в цілій Бельгії й північній Франції.

О. Деверт — вірний син фляманського народа — любив серцем і цілою душею українців. Всей свій час, всі свої гроші, своє знання і серце він вкладав для українців. Чи хотів хто охристити дитину, о. Деверт їхав навіть в північну Францію; попав хто з наших в тюрму, і там отець Деверт, і тільки отець Деверт міг там зайти. Де тільки був гурток українців, о. Деверт там вистарався церкву і відправляв Службу Божу... В Ейздені він відправляв стало; що більше, щоби рятувати наших людей з німецьких таборів та прийти їм з поміччю, о. Деверт знайшов був дорогу... хоч німці нікого туди не пускали. Та чи можна все счислити?

Коли не можна було дістати жодного українського слова за німецької окупації, о. Деверт сам скомбінував український календар, сам видав і сам роздавав задармо. Одна для нього ціль була : служити українському народові. О. Деверт розумів життя, і йшов там де була потрібна поміч.

Невтомний працівник на полі потреб українського робітництва в Бельгії, він боровся рівночасно зі своєю хворобою, яка його обезсилювала. Він не скаржився однак ніколи; а коли знеміг пішов до свого родинного місточка Руселяре, до свої улюбленої сестри. Звідтам ще писав мені : „Здається мені, що вже не буду могти працювати для українців; сили нема, жолудок нічого не приймає і писати сам не маю сили". Одна думка боліла його : що не буде могти працювати для українців. Отсе був о. Деверт... Такої людини, такого щирого приятеля не легко найти. Перед ним був Ван ден Бос. Але й той передвчасно нас покинув і відійшов на вічний спочинок. Нехай земля їм легка буде, а пам'ять про них у нас не загине. Це були два великі українці, правдиві апостоли для нас на їх рідній землі. Це їх найбільша заслуга для нас".

Тому наша Церква й наш нарід зі смутком в серці відпроваджує домовину о. Деверта, свойого апостола й свойого добродія, просячи для нього у Всевишнього вічного щастя й спокою.

Сотвори Йому, Господи, вічну пам'ять...

Редакція.

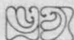

ПЕРШИЙ РАНОК ЛИСТОПАДА

Я мав тоді років десять,
Як прийшов холодний
Перший ранок Листопада.
Тямлю, як сьогодні,
Сонічко осінне було
Мрякою сповите,
Як прийшов мій батько в хату
Весь кров'ю облитий.

— Христе Боже! Що з Тобою? —
Мама зaридала.
— Рідні мої! Цить, не плачте!
Воля завітала!
Прощавайте, йду на стійку.
Прощавай дружино! —
Мама сльози витирала
У білу хутину.

— Рости сину! — сказав батько, —
Та вийди на стрічу! —
Мама втерла свіжу кровцю
На його обличчю.
Вона кинулась в обійми
Йому на пращання.
Батько глянув на нас тужно,
Вийшов без вагання.

— Мамо, де пішов наш тато? —
— На христини, сину!
Пішов, синочку твій батько
В бій за Україну.
Воля родиться у крові,
Христиться сльозами! —
В мене серце стукотіло,
Я горнувсь до мами.

— На тобі отсю хустину,
Дитиночко мила.
На ній кров'ю і сльозами
Історія значила:
— Перший ранок Листопада
На галицькій межі.
Злопотів вкраїнький прапор
На столичній вежі.

Батько мій вже не вернувся.
Десь у полі згинув.
Нині на його могилу
Тужним серцем лину.
Двадцятьдев'ять листопадів
Уже проминає.
Твого, батьку, заповіту
Син не забуває.

Вийшов він тобі на стрічу,
На кроваві тани
І в хустину цю вгорнув ще
Кров з воєї рани.
Виряжала мати сина
На останні герці,
Новий завіт карбувала
Синові у ерці:

— Не йди сам у бій, мій сину,
Помолися Богу,
Щоб в останніх важкий боях
Він прийшов в підмогу.
З Ним повернеш в Україну,
А як діждеш волі,
Цю скровавлену хустину
Зложи на престолі. —

До сьогодні ця хустина
Ще на грудях в мене,
Бо пішов я сам до бою,
Моя рідна нене.
Помолися хоч ти тепер
Десь там на чужині,
Щоб новий День Листопада
Зійшов Україні.

Помолися хоч ти тепер,
Край чужої хати,
Щоб не прийшлось хустиночки
Внукам передати.
Помолися, моя мамо,
Там в чужому полі,
Щоб міг її син покласти
На Божім престолі.

Іванна Петрів.

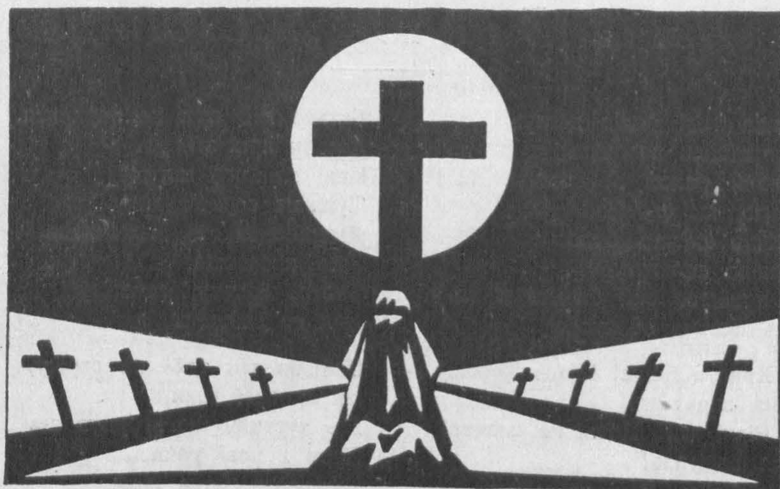

**Помолися, моя мамо,
там в чужом полі...**

Ще до образу Марієтти Горетті...

Дня 1 серпня 1938 р. папа Пій XI-ий підписав дозвіл на відтворення одинокого в своїм роді процесу. Тоді найвищий церковний суд розпочав законне слідство про мучеництво 12-літньої дівчини Марієтти Горетті. А дня 27-ого квітня 1947 р. св. Церква записала торжественно ім'я молоденької героїні до числа Святих.

Чим убога сільська дівчина зацікавила до того степення й одушевила не тільки всю італійську молодь, але й найвищу католицьку єрархію? Марієтта Ґоретті знайшлася була перед вибором: або дати себе вбити, або зневажити Бога гріхом нечистоти. Виходу не було; тоді вона вибрала смерть... Коли Марієтта мала 10 років, вмер на тиф її батько. Її мати позістала сама зі шестеро сирітками. Найстарша її донечка Марієтта, хоч не ходила до школи і не вчилася читати ані писати, мала вельми розвинене почуття людсьої гідности й особистої відвічальности. Вона одержала від родичів нічим незаступиму пошану і любов до Бога. Бідна вдова й її донечка мусіли багато терпіти від сусідів. В наслідок браку помешкань, вони мусіли вдоволитись половиною спільної хати. Сусіди тяжко знущалися над безборонною матірю, Марієттою і діточками. Три роки Марієтта мусіла жити в цих гірких обставинах, аж до дня, коли вона

впала трагічно проколеня 14 разів ножем в обороні своєї святої невиности.

В цій школі терпіння, під опікою побожної матері, вона дозрівала до такої жертви. Мати навчила її, що смертний

Старенька мати Марієтти Ґоретті (3-а з ліва) яка діждалась цього найбільшого для материнського серця щастя бачити свою дитину на престолах.

гріх є на світі найгіршим злом. Нераз Марієтта говорила матері : „Я волілаби радше вмерти, як поповнити смертний гріх ! " В день 1-ого св. Причастя (вона мала тоді 10 років і 8 місяців), Марієтта взяла енергічну постанову й обіцяла Богові заховувати св. невинність за всяку ціну.

В південних краях діти розвиваються скорше як у нас. Двадцять - літній син сусіда Александр часто докучав підростаючій дівчині. Він ще змалку був стратив свою матір. Злий примір рідного батька й читання злих книжок впхнули його в пропасть зіпсуття.... Він намовляв безнастанно ангельську дитину, щоби вона з ним соромно грішила... Вона рішучо відмовилася кожний раз і втікала від нього... Аж одного дня, кои мати молодої дівчинки молотила в стодолі, а Марієтта шила в хаті, він увійшов нараз у хату, узброєний у великий ніж і знова жадав, щоб Марієтта з ним згрішила. Як завсіди, вона відмовилася. Тоді він замкнув двері і порішений до останнього, домагався, щоб вона поповнила з ним гріх. Героїчна дівчина як львиця приняла двобій і кричала : „Ні, ні, ні, ніколи". Коли відчувала, що фізичні

сили її опускають, вона говорила : „Александре, щож робиш ? Бог це карає ! Це ж гріх ? Коли так вчиниш, підеш до пекла ! ” Але Александр, здичілий з розчарованої пристрасти, кинувся на неї й наосліп зачав її колоти своїм ножем... Коли дівчина зімліла, він зжахнувся і втік; однак не надовго. Марієтта відзискала притомність і стала кликати благальним голосом о поміч. На це прибіг молодий вбийник і вдруге кинувся на неї; він так позвірськи почав її пробивати в груди, що його ніж зломився між ребрами...

Мати знайшла дівчину в калюжі крови. Негайно люди відвезли її до найблищої клініки. Лікарі начислили 14 великих і 4 малі рани. Вони говорили до персоналу клініки і до священика : „Це чудо ! Серце страшно покалічане, а вона ще живе ! Отче духовний, ця дитина не дасть вам багато праці, це ж ангел ! ” Вона направду говорила як ангел. З ангельською радістю оповідала вона весь хід злочину, прощала вбійникові і молилася, щоб він навернувся до Бога. — „Я хочу, щоби він був з нами всіми в небі”. Вона вмерла другого дня яко дитя Марії, заосмотрена Святими Тайнами, МУЧЕНИЦЕЮ ЧИСТОТИ.

Молоденька св. Агнета XX-го століття ! Вона була в очах світа бідною анальфабеткою, але Бог вибирає собі святих де й як хоче...

Публична опінія з обуренням віднеслася до нечуваного злочину і з пошаною хилила голову перед геройською оборонницею Божого права й жіночої чести. Новій героїні поставлено пам'ятник. Зі всіх сторін Італії напливали дари та листи, виявляючи моральні вартості італійської католицької душі. Там можна було читати :

„ Марієтті Ґорієтті, мучениці дівицтва, від дівчат Кардоро. Наповнені святим одушевленням, ми рішені йти за Твоїм прикладом, якщо нас зустріне та сама небезпека”.

Кілька молодих робітниць з Альбіни вислали квіточку Марієтті з цими словами : „О, Марієтто, молися за нас, щоби й ми могли забезпечити свою невинність; щоби потоп розпусти, який покриває світ нас не пірвав зі собою”. Інші листи звучали : „О чиста дівице, ненарушена леліє забарвлена кров'ю, стережи нас з високого неба, нас дівчат з Рондіссон'а і заховай нас чистими й непорочними !” „О, Марієтто Ґоретті, запали нас своїм прикладом, щоб і ми були готові радше вмерти, як згодитися на це, щоб найменша пляма забрудила блискучий цвіт невинности”. Слідує підписи 9-ох дівчат.

***

Того самого дня поліція заарештувала вбийника. Антиклерикальна преса і масонерія не щадила нагоди, щоби сплямити чесноту мучениці і зменшити вину розпустника. Але холоднокровно, без скрупулів совісти, Александро роз-

казував все про свій гидкий вчинок і признався до повної відвічальности. Його засуджено на 30 літ примусових робіт, на досмертнє позбавлення громадянських прав і на відшкодування. Дуже довго його закаменіле серце осталося неприступним для жалю. Одної ночі, однак, в сні він побачив Марієтту, усміхнену, яка йому подавала цвіти. Від того дня він гірко оплакував свій гріх і цілком навернувся до Бога. Він публично величав невинність і геройство своєї жертви. В 1928 р. його випущено з тюрми, три роки перед закінченням наложеної кари, задля його взірцевого поведення.

Коли він вийшов на волю, він пішов помолитися на її гріб і просив в її вже старенької матері о прощення. Відповідь старушки була проста: „Марієтта тобі простила, якже ж я могла б тобі не простити?" На Різдво Христове люди бачили, як мати святої мучениці й навернений кат ішли разом до церкви, та разом приступили до св. Причастя. Ось образ гідний найкращих картин перших віків християнства...

***

Сього року 40.000 паломників ждали на площі св. Петра в Римі, щоби бути на беатифікації улюбленної блаженної Ґоретті. У першому ряді сиділа 82-літня її мати...

Нехай Всевишній стереже також дівчат і жінок нашої тяжко досвідченої України, щоб і вони сильні, чисті й відважні все були готові боронити їхню чесноту, те що їм є найсвятіше...

о. К. Більке, Ч. Н. І.

Кирило Підберезний.

НА ВАРТІ

**Я на шлях крізь жовту осінь гляну;
Він кремянистий в'ється в далечінь.
Десь далеко радужні тумани
Стелять ніжні килими вночі.**

**Десь далеко пахне осокою,
Десь далеко в схрещенні доріг,
Серед ночі, син вернувся з бою
І переступа через поріг.**

**Грізно дивляться в пітьму гармати,
Кулеметів стук ще не затих,
Та про сина мушу я згадати
З повним серцем споминів тяжких.**

**Це не він, це я заходжу в хату,
Зустрічає мене тишина;
А в постелі хвора моя мати
Немічна, самітна, мовчазна.**

**Простягає свої бліді руки
І ридає тяжко і без сліз;
Знемагає від тяжкої муки,
Опустивши срібло сивих кіс.**

**Та не я це входжу в рідну хату,
Тільки сниться матері моїй,
Тільки филі мрій моїх крилатих
Та у двері стука буревій.**

ГОЛОС ІСУСИКА

(Сторінки для українських дітей)

Моя перша Сповідь

Послухайте, любі діти, що розказував мені один пан про свою першу сповідь :

— Було мені тоді на десятий рік, як мене приготовляли до першої св. Сповіді. Я був учнем четвертої кляси і дивився згорда на всіх „штубаків" з нижчих кляс. За три дні я піду до сповіді, як дорослий мущина. Мама шиє мені білий одяг для першого св. Причастя, та вишиває легкою гуцульською вишивкою. Я вправді волів солідний темний костюм, сорочку з ковнірцем і краватку, як пристало дорослому, але мама казала, що перший раз треба приймити Христа в білому.

Найбільше бентежила мене отся сповідь. Як я пригадаю собі, що я коли злого зробив і скільки разів ? Як я те все скажу на сповіді свойому катехитові ? Він буде тоді знати вже все про мене : і що я неправду говорив, і що мамі цукор вибирав, що сестрі м'ячик шпилькою проколов, бо я не міг дорівняти їй у штудерних забавах м'ячем, і що чуже завдання показав учителеві як своє, що на лекції шевця грав, що з хлопцями на чужі сливки ходив. Вийде теж на яв, що це я Петрикові око підбив. Я всім, навіть катехитові сказав, що це кирпатий Гриць йому замалював кулаком в око. Гриць тоді через два дні за кару по науці сидів. Хоч як він божився, що невинен, ніхто йому не повірив. Всі мої товариші сказали, що це Гриць і не було ради. За це вони дістали від мене по кусочкові цукру, що я його забрав мамі з шафки.

А вже найгірше було з рудою Мартою, що я собі з неї так неприлично зажартував. Хлопці сміялись як шалені. Кирпатий Гриць назвав мене тоді безвстидником і я йому за це відплатився. Від цієї пори якась загорода станула поміж мною і Мартою. Мені неприємно й соромно було з нею стрінутися і я свій сором прикривав сміхом. Вона на мій вид червоніла по вуха і втікала.

Скільки то разів я поминув Службу Божу в неділю. Катихит перечитував спис учнів перед виходом до церкви, але котрийсь з моїх товаришів завсіди відзивався за мене. Раз таки перехопив нас катихит на цьому, але ми якось вибрихалися. Тямлю, як сьогодні, одну таку неділю. Потягли мене хлопці зі собою на ріку. Приходимо, а там Абрамкова дочка Сара. Ми давай кепкувати собі з неї, та лаяти її безсоромними словами. Роз'юшена дівчина, а була вона старша

та більша з нас, гримнула мене з усієї сили п'ястуком поміж очі. Я впав у воду. За хвилину вже й другому текла юшка з носа. Хлопці зачали жбурляти в неї болотом. На щастя надійшов старий Микола, що його сучкуватої палиці всі боялися і ми втікли в лози. Я вернувся домів в промоклій одежі, з підбитими очима і видумав страшну подію, ніби то на мості сполохалися коні, я впав в ріку. Не дуже то мама повірила тій цілій історії, але я не признався.

Не буду вам розказувати всего, бо треба би цілу книжку списати моїми гріхами. Всі мої провини станули мені перед очима на три дні перед моєю сповіддю. Я журився, що треба буде те все на сповіді сказати. — На що те все говорити ? Соромно. Будеш так багато говорити ? Сповідник не буде мати часу. Не говори всего, — думав я і постановив сказати тільки дещо. Я оправдував себе, що це все були звичайні хлоп'ячі забави.

— А може запитатися мами ? Вона мені порадить.

— Дурний, будеш те все мамі говорити, а мама скаже татові і буде ще гірше. — Я не мав спокою цілих три дні. В день сповіді звільнили мене зі школи раньше. Я вернувся домів. Мама дала мені дещо перекусити і казала замкнутися в окремій кімнаті та зробити обрахунок совісти. Вона поцілувала мене в чоло і сказала :

— Помолися дитинко до Бога і пригадай собі все, що ти коли злого зробив. Твоє серце само тобі скаже, що зле. Злий дух буде тебе намовляти, щоби ти не признався до поганих вчинків, але ти не слухай його. І признайся на сповіді до всього. Сповідник сам розсудить, що гріх, а що не гріх. Сповідь — це велика тайна і він не скаже твоїх провин нікому, нікому. Сам Ісус Христос тебе слухатиме, сам Ісус Христос до тебе говоритиме устами сповідника. Не бійся дитинко ! На сповіді треба сказати все по правді.

— Мамо ! — закликав я немов з жалем, немов з соромом і поцілував її в руку.

Мама завела мене до батькової кімнати. На його бюрку лежав уже приготований молитвенник і хрест з Розп'ятим.

— Як треба буде тобі помогти, поклич мене, — сказала мама. Я поцілував її ще раз у руку і вона відійшла, закриваючи за собою двері.

Я остався сам. Якась трівога огорнула мене. До батькової кімнати я заходив тільки тоді, як батько покликав мене до себе. До батькового бюрка не вільно було дітям зближатися і не вільно було рухати його паперів. Сьогодні мама сама посадила мене перед батьковим бюрком. Перед тим бюрком, перед тими паперами батько пересиджував нераз до пізної ночі. Я, місто робити обрахунок совісти, взявся переглядати батькові папери. Цілі листки записані дрібним письмом. Цего письма я ще не міг тоді відчитати.

Ісус, Добрий Пастир, провадить своє вірне стадо через бурю життя...

Я відчутував тільки це, що було написане великим письмом. На першому листку було написане :

— Людина, що мала відвагу вчинити зло, повинна мати відвагу до цего признатися й зло направити. На іншому листку я прочитав :

— Перша сповідь зміняє душу людини.

Далі було таке : — Мама була моїм першим сповідником. Я відчитав ще багато, але я тоді ще цего всего не розумів і тому не тямлю. По прочитанні цих кількох речень я відчув, що треба признатися до всего, що не можна своїх провин називати забавою. Я відчув, що ця перша моя сповідь, це щось дуже важного, що після цієї сповіді я стану зовсім інший, я вже не буду малою дитиною. Я постановив найперше визнати все мамі. Я відложив батькові папері. Переді мною стояв хрест. Скільки разів перед тим я дивився на цей хрест своїми діточими очима ? Тепер він видався мені зовсім інший. Мені здавалося, що це живий свідок усіх моїх провин, що він знає не тільки те, що я

зробив, але й те, що я думав і думаю. Перед Ним я не скрию нічого. В молитвеннику була закладка. Я відкрив в цьому місці. Молитва „Царю Небесний". Мабуть мама вложила закладку в цьому місці.

— Як я зачну обрахунок моєї совісти? — думав я і в цій хвилині я поцілував Розп'ятого на хресті, перехристився і почав відмовляти „Царю Небесний... Духу Правди, який всюди є і все виповняєш..."

— Нічого перед Ним не скрию, — думав я і постановив сказати все. Але як це сказати? Я прочитав цілий обрахунок совісти в книжечці, але не знайшов, як сказати про Петрика й про кирпатого Грицька й про руду Марту й Абрумкову дочку.

— Може запитатися мами? — думав я.

— Дурний, пощо питатися. Це ж ніякі гріхи, — говорило щось в голові, але серце чогось трівожилося. Я знова поглянув на хрест і більше не надумувався. Я вийшов до другої кімнати, щоби знайти маму. Мама стояла на вколішки перед іконою Пречистої. Вона була так занята молитвою, що не чула як я підійшов до неї. Я поцілував її в рам'я і вона оглянулася.

— Вже готов, Ромчику? запиталась. В її очах я побачив сльози.

— Ні, я не знаю... як...

— Ходи, поможу тобі, — відповіла мама.

Я розказав їй все як було. Мама сказала, що то все не є добре, треба з усім признатися сповідникові, а він уже розсудить. Вона помогла мені знайти ще багато-багато інших хлоп'ячих провин, які станули переді мною такими поганими й безсоромними, що я паленів. Мама зовсім спокійно розмавляла зі мною. Вона пригорнула мене до грудей. Я вслухувався в рівномірне биття її серця та набирав мужеської відваги й постановив цілковито змінити себе. Отся моя діточа постанова була найбільше мужеська й найбільше рішуча в цілому мойому житті. Я, десятилітний учень четвертої кляси, талановитий і меткий хлопчисько, згорда дивився завжди на своїх товаришів, що ніколи в нічому мені не дорівнювали. Після моєї розмови з мамою я став сам для себе такий гидкий і такий нечистий, що я соромився сам себе. Тепер пізнав я, що Грицько кирпатий був о много кращим, о много шляхотнішим. Він завжди ставав в обороні дівчат, яких ми піднімали на сміх. Він завжди соромився наших забав. Оскільки чистіша була душа рудої Марти, що паленіла на мій вид і тікала від мене. Мама казала перепросити товаришів і Марту. Як до Марти підійти, коли вона ховається переді мною?

Зближалася година моєї сповіді. Серце молотом валило в грудях, як я входив до церкви. Відлетіла від мене вся

моя рішучість і відвага. Учитель розставив нас біля сповідальниць. Я дістався мойому катихитові. Він сповідав в кріслі, бо в сповідальницях були запрошені сповідники. Моя черга зближалася. На мить здавалося мені, що я все забув, що я нічого не скажу, усе затаю. Я розглянувся по церкві. Дівчата стояли по другому боці церкви. Не знаю, чому я став шукати очима руду Марту. Я побачив її, стояла в куточку. На мить наші очі стрінулися і вона спаленіла. Я з мужеською рішучістю приступив до неї. Вона не втікала. В церкві, в обличчю сповіді, не боялася мене.

— Не гнівайся на мене, Марто. Прости мені!

Ми подали собі руки. Мені стало так легко, немовби зняв з мене хтось тяжкий, гнітучий камінь. З Петриком і кирпатим Грицьком ми теж перепросилися. Після цього я сміло приступив до сповідника. І хоч голос в мене тремтів і зуби заскакували, я визнав усе. Сповідник теж поміг мені так, як мама. Я пригадав собі її слова: — Тебе слухатиме сам Ісус Христос. На мить здавалося мені, що переді мною направду Христос і я склонив голову на Його коліна, а Він вкрив мене епітрахилем. Це була коротенька хвилинка і я знову отямився, але отямився вже хлопцем-юнаком.

Це була найщасливіша хвилина мойого життя.

Я ЖДУ НА ТЕБЕ

**Матусю свята,
Чи чуєш мене?
Так покірно до Тебе молюся я.**

**Матусю свята,
Чи бачиш мене?
Так солодко до Тебе всміхаюся я.**

**Матусю свята,
Чи навчиш мене,
Як бути чесним усе моє життя?**

**Матусю свята,
Чи вкриєш мене,
Як схочу від злого схоронитися?**

**Матусю свята,
Чи приймеш мене,
Як своє слабоньке, найменше дитя?**

**Матусю свята,
Поведеш мене
Серед темної ночі й бурхливого дня?**

***

**Дитинко моя,
Я чую Тебе
І мила мені та молитва твоя.**

**Дитинко моя,
Я бачу тебе;
Твій усміх для мене, мов рання зоря.**

**Дитинко моя,
Я навчу тебе
Знайти щастя хвилини серед життя.**

**Дитинко моя,
Я вкрию тебе.
Завжди обороню від кожного зла.**

**Дитинко моя,
Я прийму тебе,
О, я жду на тебе, моє ти пташа.**

**Дитинко моя,
Поведу тебе,
Хочби серед громів і бурі виття.**

**Крізь злобу гріха
Проведу тебе
До твойого Бога, твойого Христа!**

Розважання любови й жалю перед Розп'ятим

(Переклад із французького)

Після обрахунку совісти, дитина кається перед Розп'ятим Христом.

Пр. Д. Марія. — Моя дитино, поглянь на твойого Ісуса на хресті... Цей страждальний Ісус, це Твій Бог !... Він твій Спаситель...

Він розп'ятий на хресті, щоб спокутувати твої гріхи !... твій непослух... твій гнів... твою безсоромність !...

Поглянь на чоло твойого Ісуса !... Бачиш кров, що спливає на Його обличчя ?... Це тому, що ти упертий і гнівний. Він терпить ради Тебе !...

Ти. — О, добрий Ісусе ! Ти через мене так страждаєш. Ти страждаєш, бо я грішив ?... Пробач мені мою упертість ! Прости... Мій добрий Ісусе, я хочу поправитися.

Марія. — Поглянь на руки твойого Ісуса !... Поглянь на ці руки невинні і благословенні !... Бачиш цв'яхи, що їх пробили наскрізь ?

Ти. — О, добрий Ісусе ! Розумію... Твої руки кровавлять, бо мої руки крали, бо мої руки робили щось погане, бо мої руки били других !... Мій Ісусе, прости мені. Я не думав, що я Тобі завдаю біль... Я більше красти не буду... Я буду чемний... Я буду скромний, я буду чистий — невинний усюди і з усіми. Поможи мені, о Ісусе мій, поможи мені !...

Марія. — Поглянь теж на ноги твойого Ісуса ! Поглянь на них з любов'ю, моя дитино.

Ти. — О, добрий Ісусе, Твої ноги теж прибиті цв'яхами. Вони Тебе так дуже болять, бо я своїми ногами ходив, куди не повинен був ходити; бо я ходив з лихими товаришами; я ходив на погані вистави до кіна... Але на цьому кінець, мій добрий Ісусе ! Я більше не хочу завдавати Тобі терпіння. Буду послушний. Буду завжди ходити з добрими товаришами, а ніколи з лихими. Буду завжди ходити до християнських опікунчих гуртків для дітей. Хочу стати добрим, хочу бути Тобі до вподоби, щоби там не знати що !

Марія. — О, це гарно, це дуже гарно моя дитино; Ісус любить таку бесіду. Він тобі все простить. Чи хочеш пізнати глибше злобу гріха ?

Ти.— Ах, так моя мамо, це мені поможе щиро гидитися гріха.

Марія. — Поглянь на серце твойого Ісуса : моя дитино, поглянь на Нього з пошаною... це Серце так дуже тебе

любить. Чим ти мудріший ставатимеш, тим краще розумітимеш, як Ісус тебе любить. Моя дитино, поглянь на те Серце : це ти Його пробив !... Гріх ранить Серце Ісуса !... Гріх ранить Його більше жорстоко, чим копіє жовніра...

Ти. — О, мій Боже !... Що я вчинив ?... Пробач, солодке Серце Ісуса, пробач ! Я не хочу більше ранити Твойого божественного Серця. Радше померти... як грішити вдруге... Поможи мені, мій добрий Ісусе, поможи мені. Хочу Тебе любити ! усім моїм серцем ! усім моїм серцем !

О, Маріє, Пречиста Діво, поможи мені додержати слова.

***

Любі українські діточки ! Учіться від чужинців усего, що гарне й Боже. Переймате від них усе, що шляхотне й дорогоцінне, щоби вернутися на Україну з таким скарбом у ваших серцях, якого ніякий ворог ніколи від вас відняти не зможе.

Оставайте здорові, любі діти !

Слава Ісусикові !

Ваша тітка **Іванка.**

ПОДЯКА.

Високоповажаній Пані, незнаній мені добродійці, Дарії Вергун - Жук, що висилає мені даром на чужину журнал „Голос Христа Чоловіколюбця", складаю цею дорогою сердечну подяку.

Яремчишин В. — Індохіни.

Imprimerie E. GELEZNIAKOFF, 51, rue Van Campenhout, Bruxelles 4

ВИДАВНИЦТВО О. О. РЕДЕМПТОРИСТІВ В ЛЮВЕНІ

BIBLIOTHECA ALFONSIANA

поручая отсі книжки :

1). **Віра українського народу** . . . . 10 фр.
Памятка ювілею Берестейської Унії.

2). **Фатіма,** появи Преч. Діви . . . . 10 фр.

3). **Велике чудо Фатіми** з ілюстраціями . . . . 15 фр.

4). **Католицька Церква в Західній Україні** . . . . 20 фр.

5). **Маркіян ШАШКЕВИЧ на тлі відродження галицької України,** з ілюстраціями . . . . 25 фр.

6). **ДУШЕХВАТ,** картини з життя св. Йосафата . 20 фр.
Драма в 4-ох діях.

7). **В 300-ліття смерти Йосифа Велямина Рутського** ЧСВВ, Київо - Галицького Митрополита . . . 15 фр.

8). **Хресна Дорога** . . . . 10 фр.

9). **Католицьке життя,** 30 духовних наук про Католицьке життя. Книжка гарно оправлена . . . 75 фр.

10). **Біблійна Історія Нового Завіта** . . . . . . 25 фр.

ЗАМОВЛЕННЯ СЛАТИ НА АДРЕСУ :

BIBLIOTHECA ALFONSIANA, Brabançonnestraat, 97
LEUVEN (Belgium).

Гроші слати почтовим чеком : **С. CH. P. 4510.11,** на вище подану адресу.

ВИДАВНИЦТВО О.О. РЕДЕМПТОРИСТІВ В ЛЮВЕНІ

BIBLIOTHECA ALFONSIANA

вже видало слідуючі українські книжки, по низьких і для кожного доступних цінах :

1). **о. Ю. Гірняк : „МАЛИЙ КАТЕХИЗМ",** 2-е вид. 15 фр.

Це коротке, ясне і для всіх доступне пояснення св. католицької віри та її духовних практик.

2). **св. Альфонс де Лігорі, Ч. Н. І. : „ЯК ГОДИТИСЯ З ВОЛЕЮ БОЖОЮ"** . . . . . . 10 фр.

Прекрасна й глибока наука про християнське зрозуміння бігу нашого життя.

3). **„ПОЩО СПОВІДАТИСЯ",** 2-е вид. . . . . . 10 фр.

В цій книжечці читач знайде все потрібне до ревної й святої сповіді.

4). **о. Й. Схрейверс, Ч. Н. І. : „МОЯ НЕБЕСНА НЕНЬКА"** 2-е вид. . . . . 25 фр.

Ця книжка це вислів ніжної набожности до Пречистої Діви Марії, нашої Цариці й нашої Матері.

5). **о. Йосиф Бон, Ч. Н. І : „НІЧ У КВІТКАХ",** п'єса на 1 дію у 8 сценах . . . . . . 10 фр.

6). **о. К. Більке, Ч. Н.І. : Молитвенник „НАША ЖЕРТВА",**

Це перший молитвенник для Укаїнців на чужині. Він містить, крім ріжних молитов, Акафісту Матері Божої Неустанної Помочі, гарних розважань, нашу Службу Божу в старославянській і українській мові разом з молитвами священика, а також і латинську Службу Божу в латинській і українській мові для тих Українців, які ніколи не мають змоги бути на Українських Богослуженнях. 50 фр.

7). **П. Вінанді : „Появи Діви Убогих в Бане"** 10 фр.

Внедовзі появляться ще слідуючі книжки :

1). **о. Й. Схрейверс, Ч.Н.І. : „ІСУСЕ ЛЮБЛЮ ТЕБЕ",** 2-е вид.

Це вислів сильної й мужеської любови до Ісуса Христа, нашого Божественного Спасителя і нашого найліпшого приятеля

2). **о. Бодієн, Ч.Н.І. : „ПРИГОТОВАННЯ НА СМЕРТЬ",** 2 вид.

Маленьку цю книжечку повинен перечитати хоч раз в житті кожний християнин, щоби знати як жити й як умирати.

Всі ці книжки можна замовляти на слідуючу адресу :

BIBLIOTHECA ALFONSIANA, Brabançonnestraat, 97
LEUVEN (Belgium).

Гроші слати почтовим чеком : **С. СН. Р. 4510.11,** на вище подану адресу.

Imprimerie E. GELEZNIAKOFF, 51, rue Van Campenhout, Bruxelles

РІК II. СІЧЕНЬ - ЛЮТИЙ ЧИСЛО 7-8

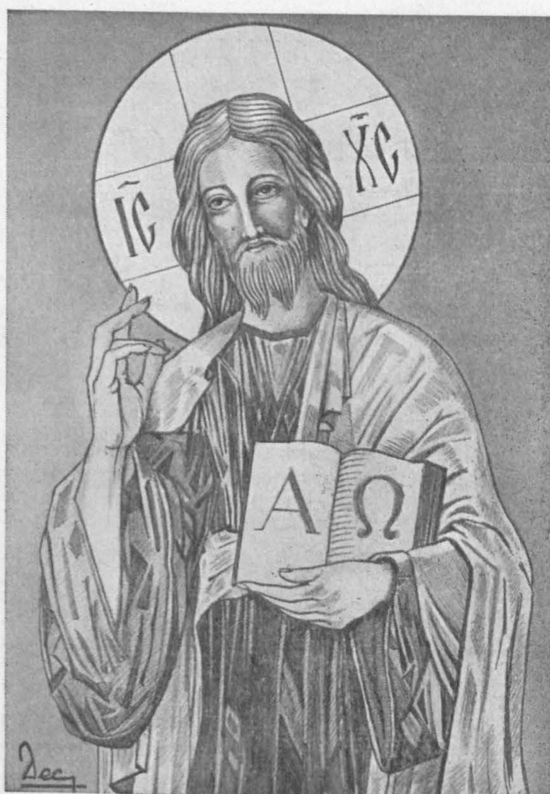

ГОЛОС ХРИСТА ЧОЛОВІКОЛЮБЦЯ

DE STEM VAN CHRISTUS MENSCHENMINNAAR

LA VOIX DU CHRIST AMI DES HOMMES

Maandblad

Revue mensuelle

JANUARI - JANVIER — FEBRUARI - FEVRIER 1948

ХТО З БОГОМ, З ТИМ БОГ.

РЕДАКЦІЯ:
R. P. M. HERMANIUK, 97, Brabançonnestraat, LEUVEN.

АДМІНІСТРАЦІЯ:
R. P. C. BILCKE, 3, Steenaert, St. - TRUIDEN
C. Ch. P. № 4156.33

Нашим представником на Голяндію для **„Голосу Христа Чоловіколюбця"** є Впр. о. Вейнговен, Ч. Н. І.

Проситься у всіх справах зв'язаних з цим релігійним часописом звертатися на адресу Впр. о. Вейговена:

E. P. WIJNHOVEN, Stapellen, BOXTEL, NEDERLAND.

Рівночасно повідомляється, що замовлення на книжки в Голяндії які появилися у Видавництві О. О. Редемптористів у Лювені, належить слати на руки Впр. о. Візитатора Ван Де Малє, як рівнож належитість за закуплені книжки.

Адреса: Z. E. P. VAN DE MAELE, Kapel in 't Zand, Parklaan 3. ROERMOND, NEDERLAND — Postcheckrekening 26.406

АДМІНІСТРАЦІЯ

„ГОЛОСУ ХРИСТА ЧОЛОВІКОЛЮБЦЯ"

просить своїх читачів ставати сталими переплатниками її духовного часопису.

Річна передплата виносить 50 франків.

Читачі, піддержте Ваш духовний журнал!
Ваш жест поможе Вам самим і Вашим ближнім!

Передплату слати почтовим чеком:
C. Ch. P. 4510.11 — BIBLIOTHECA ALFONSIANA
Brabançonnestraat 97, Leuven (Belgium).

За позволенням церковних властей.
Avec l'approbation des autoriés ecclésiastiques.
Met kerkelijke goedkeuring.

BIBLIOTHECA ALFONSIANA
Brabançonnestraat 97, LEUVEN
(Belgium).

ГОЛОС ХРИСТА ЧОЛОВІКОЛЮБЦЯ
ДУХОВНИЙ МІСЯЧНИК
Рік II. Січень - Лютий, 1948 Число 7-8

Редакція й Адміністрація « Голосу Христа Чоловіколюбця » желає всім своїм передплатникам, читачам і приятелям Веселих Свят Христового Різдва і Щасливого Нового Року. Нехай новонароджений Ісус і Його Пресвята Мати кріплять на дусі наш страждаючий український народ та нехай чимскорше дозволять йому заспівати на волі благодарственну пісню подяки.

ХРИСТОС РАЖДАЄТЬСЯ!

Мир на землі людям доброї волі...

"Слава на вишинах Богу,
а на землі мир людям
доброї волі (Лк., II, 14)".

Так співали ангели, тому яких 1947 років назад, звіщаючи убогим пастирям Вефлеєму прихід на світ Ісуса Христа, Сина Божого, Месії.

Ці три річі : прославлення Бога на небі, мир між людьми на землі та панування Ісуса Христа на світі є тісно й нерозлучно між собою зв'язані. Без Ісуса Христа, посередника між Богом і людьми, нині не має і бути не може правдивого почитання Бога; без Нього не має і бути не може миру між людьми. Бо через Нього, й лише через Нього, чоловік може пізнати і полюбити свого небесного Батька і Творця та цією дорогою, й тільки нею, він може зазнати мира на землі . . . Людство без Ісуса Христа, це човен без керманича на розбурханому морі, битий зі всіх сторін дикими филями, та киданий з боку на бік без тями й кінця. Він кидається судорожно на всі сторони, але ніколи не йде наперід; він перепливає великі простори, але ніколи не йде до ціли . . . Він є іграшкою розбурханих сліпих сил . . .

Тому то нинішній світ перемінився в один великий зойк : нема миру, нема спокою . . . Сильні радіо-висильні, ця залізна грудь нинішнього зматеріялізованого світу, кидає раз-ураз свої металеві заклики в чотири сторони земської кулі та передає зболілому, роздираючому себе людстві безрадний

клич провідників народів, які збираються то в одній, то в другій державі, радять над миром, але не знаходять спільної мови... Для одних мир, це запанування одної політичної системи, одного політичного світогляду, одного спільного ладу над цілим світом. Тому, щоб дійти до мира, треба безпощадно знищити всіх тих, що інакше вірять; всіх тих, що інакше думають; всіх тих, що іншим способом живуть. Конкретно, треба розбити храми, де інакше моляться; треба виповнити в'язниці тими, які є вірні своїм релігійним переконанням; треба доказати насильством і голодом, що лише один спосіб праці є добрий. Тут мир, це мир вовка по з'їдженні ягняти...

Для других мир, це велика фінансова експпльоатація, яка малаб принести одним тяжку й мозольну працю, а другим великий матеріяльний добробут. Конкретно, вони хотілиб приспати життєвий розгін людства: в одних, здобуттям змислових приємностей, а в других змаганням до них. В їхньому розумінні мир мавби бути заспокоєнням всіх людських пристрастей...

Ще інші бажали б дати світові мир у формі повної сваволі, заледви повздержаної рямцями людського законодавства. Вони вірять, що на світі запанує мир з хвилею, коли одні будуть вдоволені з поступовання других, коли кожний зможе робити що схоче, оскільки це не пошкодить кому іншому. Тут мир мавби бути задоволення всіх і самого себе з власного поступовання...

Всі ці розв'язки проблеми миру є нереальні, бо занадто людські й послідовно занадто марні. Перша з них є звірсько-жорстока; друга звірячо-змислова; а третя утопічно-мрійлива. Кожна з них опирається на такому чи іншому чинникові матеріяльного людського життя, а жодна з них не відповідає вимогам безсмертної душі. А однак тут є основа людського життя; це джерело і норма цілої нашої програми... Без миру в душі, не ма миру нігде: ані в родині, ані в народі, ані між державами. Тому бажати мати мир поза безсмертною душею, це бажати мати полум'я без вогню, денне світло без сонця, дощ без крапель води...

А мир серця, мир безсмертної душі, це спокійне посідання всіх середників конечних до осягнення остаточної цілі, себто до оглядання у вічності Бога... Це конкретно ясне пізнання і любов безконечно-совершеного й безконечно-любимого нашого небесного Творця; це ясне пізнання і точне виконання ві всім Його найсвятішої волі; це свідоме прийняття всіх тягарів життя в дусі покути за свої власні гріхи як і рівнож за гріхи цілого світу; це зрозуміння і прийняття терпіння в світлі хреста на Голгофті; коротко, це любов Бога понад все, а любов ближнього як себе самого. Одним словом це зрозуміння й переведення в життя цієї першої й

„З нами Бог, разумійте язици".

найважнішої правди, що ми від Бога вийшли й до Бога маємо повернути. І мир серця, це життя на дорозі до Бога... А дорогою до Бого є сам Ісус Христос : „Я є дорога, правда й життя (Ів., XIV, 6)”.

Тому марно будують великі цього світу свій мир, бо вони будують його не на законі Божому, не на науці Ісуса Христа, а на людських пристрастях. А людські пристрасти, як ці зерна піску, уступають під найменшим напором та руйнують все, що на них спочивало... Тому замість миру, тут мається лише безнастанній приплив і сталий відплив стихійних сил, які роздирають людську душу, руйнують духову єдність родини, впроваджують в конфлікт члени суспільности, кидають державу проти державу... Тому будова миру без Ісуса Христа, без Його науки, Його святої Церкви, є з'органіванням сталого неладу, безнастанніх роздорів і вічного неспокою . . .

***

„Глянь оком щирим, о Божий Сину,
на нашу землю, на Україну . . .”

Глянь, Ісусе, на її зруйновані храми, на кров її мучеників, на виснажені обличчя її синів і доньок, на заплакані очі наших батьків і матерей... Глянь під цю нужденну стріху, де батько й мати засіли самі до Святої Вечері... Глянь до тих тюрем і казмат, де караються наші невинні брати; глянь на чотири сторони світа, де розкинені нині діти України... Глянь до їхнього серця... Заговори до нього Твоїм небесним, всемогучим голосом. Притягни їх до себе, запануй в їхніх серцях... Дай Твій мир дітям України . . .

о. М. Германюк, Ч. Н. І.

Дар щирого серця

Це стара казка.

Коли вефлеємські пастушки почули ангельський спів серед поля й побачили небесне світло, вони з поспіхом побігли до стаєнки та вступили до середини, щоби побачити новонароджене дитятко...

Коли всі увійшли й замкнули за собою старі дрантиві двері, вони зі запертим віддихом... тихо та довго дивилися на ніжненьке Боже немовлятко. Ці, що були найближче коло ясел, знеможені любов'ю впали на коліна... Ці, що були дальше стояли похилені.

Опісля вони подали Ісусикові свої дари... Дари вбогі, але **зі щираго серця.** Св. Йосиф приняв їх мовчки, Марія мило подякувала їм, а дитятко Ісус, Бог Предвічний, записав в своїм серці : Перші дари, що мені вдалося одержати від

ГУЦУЛЬСКА КОЛЯДА — М. О. Гайворонський

ПРЕСВЯТА МАРІЯ

Moderato.

Пре-свя-та Ма-рі-я си-на по-ро-ди-ла в міс-ті
Вмі-сті ве-фле-є-мі
ве-фле-є-мі си-на по-ло-жи-ла
Ой ра-дуй-ся зем-ле
ра-дуй те-ся лю-де
Сла-вен Бог пред-віч-ний
Сла-вен на не-бі зем-ли

Зда-ле-ко-ї пу-ти ї-дуть трі ца-рі
І-су-со-ві ве-зуть
І Су-со-ві ве-зуть пре-ба-га-ті да-рі

Приспів Ой ра-дуйся

людей. Всі пастушки відчували глибоку радість та вже зазнавали миру обіцяного людям доброї волі...

Але на заді стояв старий пастух, скнира, на якого те все не робило ніякого враження...

— Щож тут такого цікавого? — сказав він. — Чи задля таких нісенітниць ми мали покидати нашу ватру? Тут зимно. Які ж ви дивні люди в Вефлеємі!

Тоді пастушок, який стояв перед ним, обернувся і сказав: — Ти не бачиш того, що ми бачимо? **А щож ти приніс зі собою на офіру дитині?**

Вже час приготовляти різдв'яний дар Спасителеві: Чисте серце, очищене святою Тайною покути й розпалене святою Тайною Любови...

Ісус говорив не лишень до дітей, але й до дорослих і старших: „Блажені чисті серцем, бо вони будуть бачити Бога" (Мт., V, 8).

Хто на Різдно прийме Спасителя до свого серця, той побачить, відчує і зазнає у власній душі, що значить: „Еммануїл", з нами Бог!..

о. К. Більке, Ч. Н. І.

Святий Вечір на чужині

Останні судороги дня змагалися з наступаючим вечером. Заповідалася морозлива, ясно-зоряна, тиха різдв'яна ніч...

У маленькій мансарді блідли контури дня. Остап лежав горілиць, витягнутий як струна, на ліжку, та віконцем дивився у небесну глибінь. Чекав тут на чужині так, як колись перед десятьма роками вдома, першої мерехтячої зірки, вістунки Різдва Христового. Чекав, та не довго. Високо в горі встидливо всміхнулася зірка: раз, другий, і радісно посипала на шибку лискучим жмутком промінь:

— Христос Раждається! —

— Славіте Його! — причувся святочний мамин голос і він з татом обстукували у сінях з чобіт намерзлий сніг. Наостіж відчиненими дверми пахли: кутя з медом, макові роґальки, голубці, риба, борщ, вареники... Біля припічка задоволеною усмішкою витала їх мати. Батько поставив у куті сніп золотої пшениці, взяв від нього цьогорічне пахуче сіно й розстелив його на та під столом.

На дворі тріскотів мороз. Спокійна різдв'яна ніч миготіла у намерзлих квітами вікнах зірками. На покуттю, за застеленим мереженим обрусом дубовим столом, де блимала з посеред паруючого борщу воскова свічка, батько зачинав:

"Бог предвічний народився.
Прийшов днесь із небес..."

підтягали мати, Остап і два старші брати...

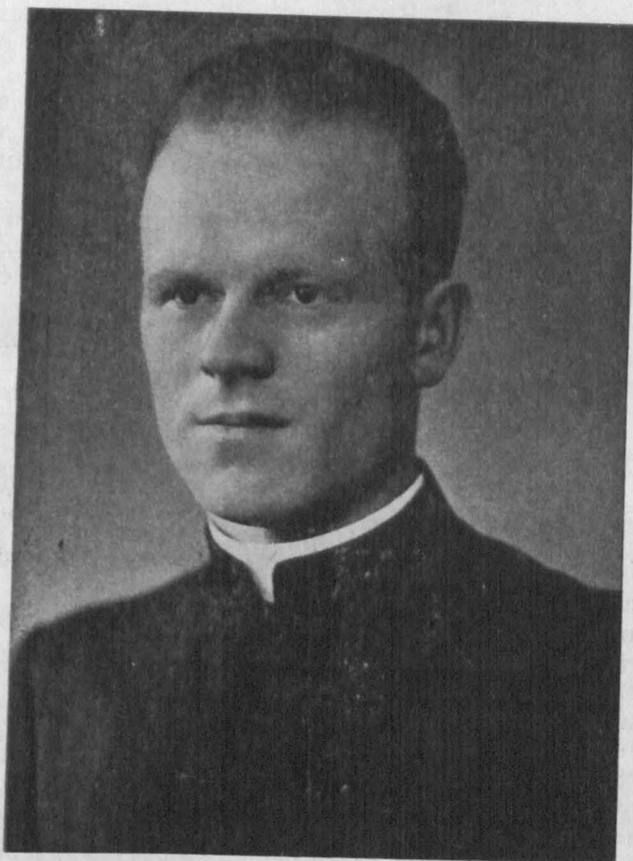

Всечесніший о. Ігнатій АТАМАНЕЦЬ, нововисвячений (16 - XII - 1947) український священик в Бельгії.

Не стримався. Пекучі сльози стали в очах. Нагло зіскочив із ліжки. Накинув старий дощевик і головолосий, тріснувши дверми, вибіг на вулицю.

Швидкою ходою заглушував найкраще проведений Свят - Вечір під бідною батьківською стріхою, над якою українське зоряне небо співало славу Ісусикові. Скрепіли голосно черевики, по безлюдній вулиці Президента, наче під чобітьми замерзлий сніг. Ось і Алєа Люіз. Широка, висаджена каштанами, повна проходжуючихся людей, та потиху пересуваючихся лімузин. Остап часто пересиджував тут вечером цілими годинами. Любив дивитися на мелянхолійне світло ліхтарів, яке лоскотало широкі каштанові листя жовто - синявими смужками. Любив... бо тут знаходив рівновагу, заспокоював наболілу душу. Нині йшов, нічого того не бачучи та не відчуваючи. Утікав подальше від самоти вузькими, покрученими, повними дикого джезу та п'яних голосів, вулич-

ками до центру міста. Світляні реклями пересувалися, скакали, дрїжали й знова зникали на рухливім бульварі Анспах. Протискаючись товпою, Остап співав з мамою:

„Прийшов днесь із небес, щоб спасти люд свій весь”...

Пізно ніччю змучений, голодний Остап вернувся додому. Холодна непривітна мансарда стиснула його своїми обіймами. Місто куті, борщу, вареників, риби, на столі валялися книжки. Поржавіла піч холодно гляділа на блідого, сьогодні чогось дивного господаря...

Остап спав солодко всміхаючися... а над віконцем зорі йому колядували: „Бог предвічний...”

Жан де Гораль, інж.

З Новим Роком

Христос Раждається.

Дорогі Братя і Сестри!

Рік 1947 проминув. Він, як час і вічність був у руках Божого Провидіння. Ми може про це часом трохи забуваємо. Тому ми бажали б запросити всіх читачів „Голосу Христа Чоловіколюбця”, як і взагалі всіх Українців, які проживають в Бельгії, Голяндії і Данії подякувати Господу Богу за те, що нас заховав в цьому році при житті, що зберіг нас від ще більших нещасть, які могли нас стрінути, та що наділив може неодного з нас якимсь надзвичайним своїм добродійством. Будьмо зглядом Нього щирими. Признаймо, що помимо дуже тяжких обставин життя, ми мали завсіди кусник хліба; на нашу щиру молитву: „хліб наш насущний даждь нам днесь”, Він ніколи нам його не відмовив. Через Вашу тяжку й мозольну працю Ви змогли здобути собі і Вашій родині можливість життя: це Боже добродійство...

Ми розуміємо, що доля українських скитальців є незавидна. Ви мусіли покинути все: вашу вітчину, ваш рідний дім, ваших родичів і приятелів, щоб тинятися по чужих краях з болючим споминoм у душі за всім страченим... Але в тому прикрому положенні дивімся на скитальске життя св. Родини: й вона мусіла тікати до Єгипту, жити в недостачі й убожестві... Але вона діждалася щастя повернути до рідного краю...

Бельгія, Голяндія, Данія є нині для вас землею вигнання. Але маймо надію, що це вигнання вже скоро скінчиться. В міжчасі користайте з багатого життєвого досвіду, щоб пізнійше краще й успішнійше взятися до відбудови вашої зруйнованої вітчини... Тяжка праця, яку ви виконуєте нині вас не понижує; противно, вона вас ушляхотнює. Для багатьох, вправді, вона не підходить, але нажаль положення хвилі є таке, що ці услів'я треба приняти. При цьому треба пам'ятати, що це положення може змінитися, услів'я праці по-

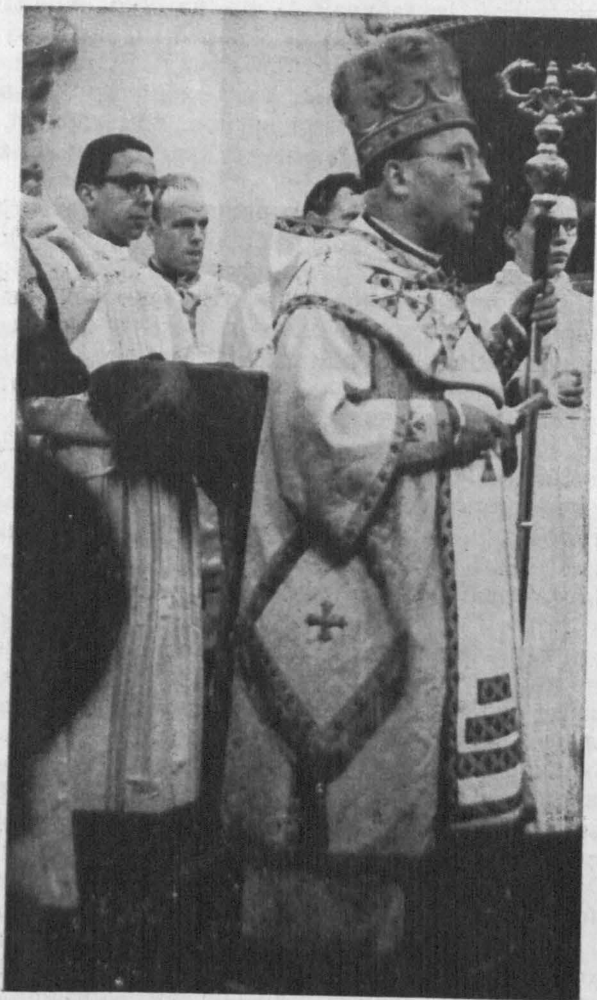

Преосв. Кир Іван БУЧКО, по рукоположенні на священика о. Ігн. Атаманця, представляє вірним велич і завдання священичого стану (В глубині, — 2-ий з ліва, — стоїть сам о. Ігн. Атаманець).

кращати. **Зрештою ви самі тут багато можете собі помогти через вашу афіліяцію в Християнськім Синдикаті, який завдяки великому числові своїх членів є поважною силою. Майте довіря до цього Синдикату, бо він є під надзором і опікою Церкви. Відносіться з недовірям до всіх, що є його ворогами.**

Візита нашого Владики Преосв. Кир Івана Бучка поміж Вами була для вас заохотою та виявила перед чужинцями наглядно живучість нашої греко - католицької Церкви. Преосвящений заохотив був Вас до життя праці, життя чесного

й християнського. Не забувайте, що на Українців дивляться чужинці, і я з приємністю мушу зазначити, що я чув багато добра про Українців, і то з уст самих Епископів Бельгії. В провінції Ґено, наші молоді вуглекопи гордо відмовили предложене їм в одному центрі вигідне помешкання, в якому була небезпека неприличности й неморальности. Слава їм за це !

Деякі з наших молодих робітників думають лише про теперішню хвилю і зовсім не дбають про будучність. Вони забувають, що з хвилею повороту на рідні землі, вони мусять заступити тих, що пропали, та дати нових синів Україні. Вони повинні зрозуміти, що на них тяжить обов'язок заснувати родину. Родину створив Бог і тому всі, що мають моральні й матеріяльні дані до створення родини мають обов'язок сповнити це завдання, хиба, що Всевишній покликав когось до вищого життя в обітованій чистоті. Це рівнож обов'язок Українця патріота. Дехто може скаже : Тепер не пора на це ! Тут все лише тимчасове. Ці, що так кажуть забувають, що це „тимчасове" може скінчитися кожної хвилі. Інші може оправдують себе тим, що мовляв : Ми не маємо матеріяльних середників, щоб проживити родину. Ви їх будете мати, якщо житимете ощадно й чесно. При такому устрою життя скористає з цього пізнійше Україна. Стратити тут може лише корчма - кафейка, більше ніхто ! Бо не забувайте, що ви можете знайти правдиве щастя і правдиву силу до життя лише на лоні родини, й родини чисто української. Поза нею, це страта дуже часто гроша, чести й здоров'я..

Не забувайте рівнож плекати Вашу так баґату національну культуру, в якій розвивається ваш дух і кріпшає ваше серце. Улаштовуйте ріжні зібрання, імпрези, а передовсім докладайте всіх старань, щоб ваші чудові богослуження, які роблять так сильне враження на Вас і на чужинців, були завсіди старанно виконані. Бельгія з подивом глядить на вас, як ви йдете так численні до Церкви. Чужинці любуються нашою мельодійною піснею, нашим теплим релігійним співом всіх вірних на богослуженнях... Ваш примір є для них проповіддю. Вашою культурою і вашим високоморальним життям Ви здобудете в цих краях добре ім'я для України й глубоке признання для ваших здібностей і Вашої особи...

На порозі цього Нового Року, який отвирається перед нами, чи можемо ми Вам желати чогось іншого, як видержати гідно цей час проби аж до хвилі, коли зможете повернути на вашу любу Україну, впасти в обійми ваших родичів і приятелів, на свобідній і вільній українській землі. Дай Боже, щоб це сталося вже в цьому 1948 році. Молімся до нашої небесної Неньки, Цариці України, щоб Вона нам помогла, нас боронила, та заховала в нашому серці сильну надію на краще !..

о. М. Ванде Малє, Ч. Н. І.

Правдива подія

Наближався кінець літа 1944 р. Ревіли армати, а земля, — мов людина, — здрігалася від ран, та стогону... Навіть птички приникли, немов розуміли, що не пора для них тепер герцювати у воздусії... Валки людей сунулися по дальше від фронту. В очах сльози, а у серці біль, це-ж бо приходилося кидати свою Батьківщину, своїх рідних...

І мені судилася доля така. Приїхала я на чеську землю, думала, перейде заверюха, та вернуся з родиною домів... Опинилися ми у селі С., недалеко Опави у малій кімнатці; та злидні мов шило, — вилізли з мішка... Через вікно природа сміється до мене та манить, немов говорить : не сумуй, бачиш, як гарно кругом ? — Та мені не хочется чогось сьогодня любуватись її красою. Задивилась на вежу костела, що стрілою сягає неба. Піду, думаю, помолюся, бо так мене ще мати моя учила, що кожне нове діло, треба починати з Богом... Входжу до костела. На постументах, по обох боках Престолу, стоять викуті з каменя на величину людини : по правому постать Ісуса Христа з терновим вінцем на голові; на грудях рана немов свіжа, позначена кровю... По лівому, статуя Бого - Матері, похилена у великій скорботі... Я... довго дивилася на Них, та здавалося, що я ще ніколи до цеї пори не відчувала так ярко болю і терпіння Ісуса, та Його Матері... Княкнула до молитви, а в горлі немов щось давить і сльози в низ покотились... Не опускайте нас обездолених !..

Вийшла зі святині, та вертати до хати мені чогось не хотілось. Піду, думаю собі, стежками дальше - дальше... Хоть чужа мені тут природа, та я про це не хочу думати. Земля, — немов рідна — обсипана лучами золотистого сонця сміється та манить до себе... а цвітки, такі-ж самі як бувало зривала на батьківськім полю; трава — легенько шумить, немов оповідає новини з рідних земель. Тай коник пільний в один такт співає... Стежками прийшла аж над річку Опу, до місця, де шлюза ділить її на малу відногу — потік, при помочі якого млин меле збіжжя. Мабуть тоді млин не був чинний, бо корито потока було сухе, а стіна, яка ділила ріку від нього, була місцями дірава і через неї мов з фонтанни вода прискала вузенькими струями і при блиску сонця мінилася чудовими світляними ефектами. Троха дальше, немов в трикутнику, була ще одна, але менша шлюза, і від гори до половини була прикрита дошками. Через той отвір, вода, — немов приплив моря, — то припливала, то відпливала. Я сіла на камінь на дні сухого потока, та дивлюся на мерехтливі филі, що підкрадаються із шлюзи, а там риб, — може зо дві сотні збилося так густо, та не даються унести филі... Я цілу свою увагу зернула на них.

Шкода, — думаю, — що нема тут моїх дітей, малиби велику радість, колиб бачили зблизька таку кількість риб. Нараз сполохав їх хлопчина, може з 13-літ, який в купелівках підійшов до „фонтанни” змочився до схочу, та пішов хильцем під ту меншу шлюзу до ріки купатися. Рибки вже більше не показувалися, тому я виняла зшиток, та почала дещо списувати. Я так вглубилася думками у зшиток, що не почула, як біля мене стало двох хлопчиків. — „Пані, пані!” кричали вони. — Я відвернулася, та по їх зблідлих личках пізнала, що сталося щось страшного. Підбігаю до них ближче, та питаюся, що сталося, але ні один з них не міг добути голосу. Я злапала одного за рам'я, та майже благаю: „скажи що сталося”; тоді він показує в сторону ріки. — Втопився хтось? Він притакнув головою. Тоді я зсуваю з ніг черевики, беру його за руку й тягну на беріг, щоб показав місце. Ріка на тому місці була піднесена штучно у вал, та творила немалий водоспад, який вибив дно — як мені пізніше люди казали — на 4-ри метри. Лізу у воду, а самій так лячно... ні одної людини крім тих двох хлопчиків. Душа моя ділиться на дві части: у хаті мої діти, та ще й на чужині, а тут передімною у глубині дитина, яку можу ще урятувати... Лізу в суконці у воду, бо треба спішитися, та кличу: Боже, Боже рятуй... А вода як скажена — переливається та шумить, булькоче, — немов кипить та крутиться у несамовиті вири... Вже не чую дна... шукаю... та дійсно знайшла хлопця. Лапаю за чуприну та ба — волося коротко устрижене, ніяк не можу його унести, а тут вже кисня мені не стає. Випливаю, черпаю воздух та ще раз іду під воду. На цей раз цілою силою лапаю за волося, та витягаю хлопця з води...

Яку я велику радість мала, коли опинилася з ним на поверхні води... дарма, що тявнула його мов яку ганчірку. По моїм обчисленні, він мусів бути під водою яких 20 хвилин, та не давав жадних знаків життя. Контролюю живчик, — не б'ється, серце також ні, а цілий він синий - синий, немов фарбка під білля, очі широко відчинені, неначе хочуть з орбіт вилізти... Жахливий це був вид, бо перший раз в житті прийшлось мені таке бачити. Переношу його на високий беріг, на мураву, та не знаю і досі, де в мене тоді стільки сили взялося, недаром то кажуть, що у нещастю, десь і сила береться у людини. Беруся його рятувати, поки хлопчики не прикличуть людей, та лікаря. Витрясаю з нього воду, та роблю штучне віддихання, але все без успіху. Врешті надійшов лікар, дав застрик, продовжував робити штучне віддихання, та по якомусь часі синя краска з лиця стала зникати й лікар сказав, що він буде жити. Це мабуть була для мене найщасливіша хвилина у мойому житті!..

Минуло кільканадцять днів, як прийшла до мене мати хлопця, щоб особисто мені подякувати, та почала таке оповідати : „Як ви вже знаєте, я є сєдлячка, цебто маю багато поля а з тим і праці повно, тому і діти, хоть малі, мусять працювати, бо ніким їх не можна заступити. Мій Вацлав, — так оповідала вона — саме рік тому, мав таку пригоду : одного разу, приказав йому батько вигнати зі стайні на пашу коні. Коли так гнав, одному коневі шлия стягнулася. Вацлав схилився щоб поправити, а кінь його копнув у самий шлунок. Він впав на землю, та став витися у невимовнім болю. Відвезли ми автом його негайно до лічниці. Лікарі ствердили тяжке надірвання шлунка, і негайна операція була конечна. Сама операція була така небезпечна, що лікарі не робили мені великої надії на його оздоровлення. Одне лише чудо — як вони казали — може привернути його до здоров'я... Іншого виходу не було, тому ми мусіли згодитися на операцію і дали свої підписи. Вийшла я зі шпиталя, а серце моє болить... у цій хвилині може перестає вже битися серце моєї дитини, думаю... Але йду до костела, паду перед Престіл Матері Божої, та молю — благаю : Матінко Божа !... вирятуй мені мойого Ваця !.. за це тут на цьому святому місці, присягаю : від сьогодня я віддаю Тобі його у Твою опіку, і наколи видужає, поїду з ним до чудотворного Твого місця Гошціц і там він складе свою найбільшу подяку яку лише може дати... А крім того обіцяла я у кожну річницю давати по 1000 корон на відбудову чи прикрашення храму. — Мій Вацьо на диво самих лікарі став скоро приходити до здоров'я... а в цьому була лише заслуга Матері Божої. З тої пори минув саме рік, а я... не повезла Ваця на прощу... я... ошукала Пречисту Діву... В мене, як знаєте, є багато поля, тому кожна днина для нас дорога. Я собі думала, — пізніше, коли буде менше праці, може в зимі поїдемо до Гошціц. Тимчасом і зима й рік вже минув , а я... все таки не везла Ваця на прощу. І от до року що сталося... Боже мій ! і закрила лице руками... я негідниця... але мати Божа показала для мене Свою ласку... Вона хотіла мене переконати, що наколи я обіцяла в нещастю сина свого піддати під Її покров, так треба було це зробити. Вона Своєю великодушністю мене не то що упокорила, але вляла у моє серце ще більшу любов і віру у Її велич та доброту... Вона вирятувала мого сина Вашими руками, ніби тим хотіла направити мій блуд... Завтра я їду з Вацьом на прощу, а вас прошу поїхти з нами, бо ви від того пропам'ятного дня являєтеся чимсь нам близьким немовби членом родини... "

Емілія Прибитківська.

„Моліться за нас"...

(Спомин про бл. п. Преосвященного Теодора)

Був рік 1930. На спортовій площі хустської гімназії грали дві команди кидану. Рішалось про майстервство гімназії. Тому спортовий бій між семою і восьмою класою гімназії був дуже твердий. Кромі учнів цілої гімназії було много іншої публики. І тоді кожний з нас студентів говорив про Теодора Ромжу, 19 літнього, подовгастого худолявого облича хлопця, з чорним волосям, зі сміючимися очима, спортового отужилого тіла, середнього росту ученика восьмої кляси гімназії, який як ведучий команди, своєю грою на площі, забезпечив вигру майстерства киданої восьмій клясі гімназії. „Слава Ромжові!" кричали ми, як учні третьої кляси гімназії. — І довго студенти говорили про Ромжу, — і довго на вулиці одні другим вказували: „Дивися, се Теодор Ромжа, восьмак, з Великого Бичкова, що три голи дав семакам". Теодор Ромжа був взором нам, ми малі, ліпше знимали перед ним шапки, як перед професорами.

Кінчався шкільний рік 1930-ий, і про Теодора Ромжу знов заговорили студенти. Наш професор релігії сказав нам на екзорті, що Федор Ромжа іде до Риму студіювати богословію. Ще й тепер чую голос многих: Дивний той Ромжа, — його місце між вояками, або між інжинерами, — а він до Риму. — І многі професори перемовляли його: Шкода тебе до Риму, дивись: Підкарпаття немає своєї високої інтелігенції, — іди до Праги, будеш інжинером... — Але пройшли два місяці вакацій — і поїзд відвозив Теодора Ромжу на полудне, в країну Італії. Ми хлопці вже четвертої кляси гімназії тяжко розуміли постанову Ромжі, як також дивні були нам слова нашого професора релігії в проповіді: „Покинув старих родихів, на сім років розлучився з ними, щоб в Римі студіювати богословію а потім висвятять його в священики. Прощається на довший час з вами студенти, — молімся за нього, щоб Господь Бог керував його дороги..." І ціла церков студентів хустської гімназії клякнула, щоб молитвою просити ласки від Господа Бога за першого учня своєї гімназії, якого в ті хвилі поїзд скоро уносив у напрямі Риму...

Приходило Різдво 1936 року. Я ученик восьмої кляси гімназії. Нам часто наш професор релігії говорить про важність покликання. — А в хустській церкві, знову на перший день Рождества Христового клякла церков молитись. Того дня (25.XII) в Римі висвячували в священики бувшого ученика хустської гімназії Теодора Ромжу. Виставлено його образ. Се вже не був 19. літній хлопчина з спортової площі, — але поважного вигляду, чорного волося, сильних пронизлизлих очей, з довгою гарною бородою **місіонар.** Перший місіонар, якого дало Підкарпаття. Бо Теодор Ромжа не думав

вертатись до дому, якось незадержно тянули його слова: „и иныя овцы имамъ, яже не суть отъ стада сего, и тыя ми подобаєтъ привести". І о. Теодор Ромжа направив свої кроки в сторону „овець отъ инаго стада", в сторону далеких місійних стацій Азії й Америки.

Воля Божа була інакша. Доки о. Теодор приготовлявся в Римі на місійну працю, приходить рік 1938 — мобілізація, — і Теодор Ромжа по вісім річнім побуті в Римі, як чехословацький громадянин, мусить повертати до дому, і кілька місяців служить в чехословацькій Армії. — В 1939 р. бл. п. Преосв. Александер іменує о. Теодора Ромжу на парохію до села Березова в Мараморощі де провадить свою благородну місіонарську працю два роки. Я тоді треторічний богослов, — щодня перебуваю в товаристві мого о. пароха, — і бистра річка Верховини та нахилі верби слухали наші розмови, раділи з нами і мріяли з нами. о. Теодор Ромжа знову затужив за місіями, як 1941 року бл. п. єпископ Александер іменував його професором філософії на Богословію в Ужгороді, а рівночасно і спірітуалом семинарії.

І протягом двох років знову разом я з о. Теодором на теології в Ужгороді. Його бувші вірні не можуть його забути, — в Ужгороді навідують його, а він тоді був такий щасливий, дитинячою радістю тішився з ними.

Наш спірітуал був з нами в каплиці, в учальні, в загороді, на проходах, але разом і на футбаловім грищі, граючи з нами футбал, або студіюючи. о. Теодор, тоді 30 літній, строгий професор, але дуже добрий отець духовний, пізнаваний між всіми по своїй довгій чорній бороді, чим далі все більше натискав невидиму печать свого духа на богословів, будучих священиків, а тим самим на цілу епархію: духа саможертви, активности і святости...

Середина 1944 року. о. Теодор Ромжа готовиться відїхати знова до Риму, а відти на місії, — як неочікувано, та для всіх заскочено, Апостолський Престіл іменує Його, в 33-му році життя єпископом. Єпархія видить дивність Божих доріг, які цілком перехрестили плани й дорогу Теодора Ромжі.

Літо 1945 року. Я прощався з моїм єпископом Теодором Ромжою. Дякував Йому, що стояв при мені в часі, як Преосвященний Александер клав руки Архієрея на мою голову, що в тих хвилях молився за мене... Преосвященний Теодор по моїх словах був дуже зворушений, з любовю отця дивився на мене, і як цілував я його десницю, він сказав: „Моліться за нас... Це переказував всім нам. Я подивився на єпископа, а він був дуже сумний...

Вістка про смерть Преосвященного Теодора, дуже тронула мене. І в ті хвилі, як за упокой душі його відмовляв я молитиву, чудні думки роїлись в голові моїй. **Думки, що пророкували будучність:**

„Великий Ти, Владико! Щаслива епархія твоя й нарід Підкарпаття, що дали Церкві великого Архієрея!”

„Блажен єси Владико Теодоре, бо упованієм и надеждою многих будеш...”

Блажен єси Владико Теодоре, бо молитва Твоя буде мати силу молитви святого...”

Блажен буди Владико Теодоре, і за нас Господа моли!”

С. П.

(„Благовістник”, 1 грудня 1947, ст. 2-3)

Голос Ісусика

Сторінка для Дітей

Даруночки для Ісусика

Тітка Іванка сказала діточкам на ушко: Діточки, приготуйте даруночки маленькому Ісусикові на День Його Народин.

Задумалися діточки. Нелегка це справа. Якби Ісусик був такий як Олесь, чи Юрко, чи Костик, діти зналиби, що Йому дати. Ігор давби Йому всі свої малюночки, Ганнуся свій новий м'ячик, Марійка свою чорну лялечку, а її братчик Івасик, напевно давби свойого качурика, що дістав від хрестного батька. Зеня зробилаби для Нього чічки - стрічки на ялинку. Але Ісусик — Бог. Що Йому дати?

— Я дам Ісусикові мій золотий хрестик, — сказала Ганюся.

— А я намалюю для Нього великий образ Його святої Матусі — сказав Ігор.

— Слухайте, — сказав Андрійко, що старшував над громадкою дітей. — Як ми Йому те все дамо, коли ми Його не бачимо? Я зроблю інакше. Я дам Йому одну молитву. Щоденно додам до моеї ранішної молитви ще таку

„Задумалися діточки... Ісусик — Бог. Щож Йому дати" ? (Маленькі українські скитальці зі Зольдер — Бельгія)

одну молитву, що я її сам видумаю. — Дітям розяснилися личка. Якісь вогники спалахнули в їхніх оченятах. Щось заворушилося в їхніх серденьках.

— Я кожного дня, як буду йти до школи, вступлю до церкви на хвилиночку, — сказала Галя.

— А я щодено при молитві скажу : Ісусику, люблю Тебе дуже - дуже ! сказала Ірка і аж підскочила з радости.

— Я щоденно переходжу біля церкви, як іду до школи. Нераз зайду до церкви й бачу, як люди приступають до св. Причастя. Я запитаюся нашого Отця пароха, чи я можу також щоденно причащатися. Як він позволить, тоді я щоденно прийматиму святе Причастя, щоби Ісусикові було приємно, — розказала за одним віддихом Марта, учениця четведтої класи.

— Я буду добре вчитися, бо я хочу бути священиком для Ісусика, — сказав згорда Василько.

— Я буду збирати квіти весною і літом для Його Матусі.

— А я не буду вже сміятися в школі з горбатого Іво.

— А я помагатиму йому вдягнути пальто, що завжди йому на горбі зупиняється.

— А я дам бідному дідусеві свій сніданок, що мама дає мені до школи, — говорили діти одно наперед одного.

— Мені татко приносить кожної суботи шоколяду і цукорки. А Валя - московка не має нічого. Я тепер завжди поділюся з нею. Ісусик буде тішитися, — защебетала Наталка.

— Московці будеш давати цукорки ? Москалі не люблять нас Українців, — вихопився схвильований Ігор.

Діти збентежилися, але Андрійко розсудив.

— Добре зробиш, Олю. Це не штука поділитися шоколядою з тим, хто нас любить. Але дати свою шоколяду тому, хто нас не любить, отсе велика штука. Я думаю, що твій вчинок більше Ісусикові подобається, як моя легенька молитва, що я собі її уложив. Я у своїй молитві молюся тільки за Україну. Тепер я додам до неї молитву за ворогів України. Нехай Ісусик покермує так думками і ділами наших ворогів, щоби Україна була вільна й щаслива.

— Андрійку, ти направду між нами наймудріший. Ми всі будемо молитися за наших ворогів. Уложи нам таку молитву, — говорили діти навипередки.

— Ісусик направду буде тішитися. Це буде найкращий для Нього дарунок, на День Його Народин, — сказала Марта.

— Андрійку, видумав уже молитву? — запитала Ірка.

— Нема, що багато думати. Молімся так: Ісусику наш найдорожчий! Покермуй думками і ділами наших ворогів, на щастя нашій Батьківщині. Просимо Тебе дуже, вислухай нас. Матусю Свята, молися разом з нами. Амінь.

Діти аж сплеснули в долоні з радости. Вони повторяли за Андрійком цю молитву, аж вивчили на пам'ять.

Ісусик маленький, в яслах сповитий, напевно усміхнувся солодко і поблагословив дітей Своєю Святою Ручкою.

Цей дар українських дітей напевно Йому найбільше подобовся.

Спокійних і радісних свят Різдва Христового бажаємо Високопреподобному Отцеві Редакторові, нашим Всечеснійшим Отцям Парохам, нашим родичам і знайомим і всім діточкам, що читають „Голос Ісусика"!

Українські діти в Бельгії.

Наш Вертеп

Сидів Юрко з батьком та майстрували оба вертеп. З боків піднімалися вже дві високі вежі. Батько хотів обклеїти червоним папером, але Юрко просив, щоби обклеїти жовтим, бо він хоче, щоби вертеп для малого Ісусика був із щирого золота. У віконця вставили червоні цельофанові шибки. Між обома вежами вигідна та світла середуща нава. Тут буде місце для святої Родини. До цієї нави ведуть широко в папері викроєні ворота.

— Вертеп готовий, — сказав батько.

Юрко відступив пару кроків і поглянув на вертеп оком архітекта.

— На обі вежі треба дати українські прапори, — сказав поважно Юрко.

— Юрку, в той час, коли Ісус Христос народився, не було ще Українців, — а Христос народився не в такій иа-

латі, а в бідній стаєнці, — відізвалася Оксанка, що дотепер клеїла всякі дива на ялинку.

— Так, Христос народився в стайні. А дивися, мій вертеп, це палата із золота, а шибки з рубінів. Я хочу, щоб Ісусик жив в палаті, я хочу, щоби на вежах були українські прапори. Я ще тризуб приклею над яслами, як над княжем престолом. Це буде український вертеп і український Ісусик, — горячився Юрко.

— Ісусик народився для всіх, не тільки для Українців, сказала спокійно Оксанка.

— „А не для всіх ! Ісусик не міг народитися для тих, що пограбили й поруйнували церкви. А може скажеш, що Ісус народився для тих, що замучили наших єпископів і священиків ? А може і для тих, що не вірять в Бога, не вірять в Ісуса ? Чи Ісус народився і для них ? — гарячився чимраз більше Юрко.

— Авжеж ! — сказала Оксанка. — Ісус народився і для них і за них страждав, за них помер розп'ятий на хресті.

— Ні, ні ! — розхвилювався Юрко, аж тупнув ногою. — Вони всі підуть до пекла. Я придумавби для них ще щось страшнійшого як пекло. Пекла для них мало.

— Я не хочу, щоби вони пішли до пекла, — говорила поважно Оксанка. — Я хочу, щоби вони повірили в Бога і щоби Ісусик взяв їх до неба. Знаєш, — як вони повірять в Бога й стануть добрими, тоді все на світі зміниться, тоді й Україна буде вільна і ми повернемося до бабусі, що залишилася в Рідному Краю.

— Ні, вони ніколи не будуть добрими. Ти не вчилася історії, ти нічого не знаєш. Вони завжди були і будуть ворогами України. Вони забирали нам нашу землю, грабили все, що було нам дороге, палили міста й села, руйнували церкви, забороняли навіть писати і говорити нашою мовою. А тепер вони ще гірші. Вони завжди хочуть панувати над нами. О, ні, ні ! Ісус не для них народився. Вони Його теж замучилиби, Я не дам їм Ісусика ! Ісусик наш ! — сказав Юрко і мов лицар станув готовий боронити Ісуса.

Оксанка задумалася. Чи справді вони так замучилиби Ісуса, якби Він був тепер між ними ? Мама каже, що Ісус є завжди між людьми, а тільки люди Його не бачать. Добре, що не бачать Його лихі люди, а то може б справді вбили ? — думала.

— Юрку, — сказав батько. — Можеш дати наші прапори на вежі. Ісус народився для всіх. І для нас Українців теж. Вшануймо Його, як наймогутнішого Князя. Вшануймо Його своїми прапорами. Нажаль, мушу вам, діти, сказати правду. Між Українцями тут на чужині є теж такі, що не вірять в Бога.

— Або це Українці, як вони не вірять в Бога ? Укра-

їнець кожний вірить в Бога, — старався Юрко переконати батька.

—Ні, дитинко, навіть тут у нашій шахті є такі, що насміхаються з усего, що святе й Боже, — сказав сумно батько. Моліться, дітоньки, за них. Не шукаймо трісочки в оці чужих народів. Виймім поліно зі свойого ока...

Діти задумалися. Зрозуміли все і зникла веселість з їхніх облич. Поглянули, мов на приказ, на образ Розп'ятого Христа і зітхнули... Те їхнє зітхання, це була молитва за тих, що не хочуть знати Бога.

Батько тимчасом рисував на золотому папері Тризуб.

— Приготуйте матеріял на прапори, — сказав.

— Діти отямилися. Юрко аж спаленів з вдовілля, що батько вволив його волю, а Оксанка метнулася туди сюди, шукати між своїми шматками та ляльками матеріял на прапори. В неї була десь з українськими красками ленточка. Знайшла. Але ленточка непрогожа на прапори. Треба було зробити з жовтих і блакитних паперців. Оксанка витяла чистенько два Тризуби, що їх батько нарисував, а Юрко наклеїв на прапорах. Щогли знайшлися дуже скоро. За хвилину пишалися на вертепі українські прапори.

— От, це справжні наші державні прапори, — сказав батько й в його очах спалахнули якісь тужні вогники.

Мама повернулася з міста і аж руками сплеснула, як побачила справжній український вертеп.

— Звідки взяти святу Родину у вертеп і пастирів ? — зажурився Юрко.

— І ягнята і воли і корови і собачку і курочку теж, — додала несміливо Оксанка.

— І янголів і зірку і трьох царів ?.. — зажурилися діти. Відки те все взяти ?

— Не журіться діти, — сказав батько. — Мама на все порадить, Мама на все знайде спосіб. Мама все вміє зробити.

Діти прискочили до мами. — Мамо, зроби. Ти все вмієш. Ти на все порадиш. Зроби.

Два вечорі мама рисувала і малювала, діти витинали, а батько наклеював на клецки.

І кого там не було у тому вертепі ? І чабан зі сопілкою і гуцул з трембітою і кобзар і бандурист і чумаки на возах і саночки в пару сивих коней запряжені десь з волинського хутора. Був там і козак з шаблюкою, поруч стрільчика січового з крісом, а там і повстанець з кулеметом на сторожі стояли біля вертепу. Князі Володимир і Ярослав і Данило з багатами дарами. Був там і Котляревський з Наталкою Полтавкою і Шевченко з кобзарем і Франко з Каменярами і Леся Українка з Лісовою Піснею. На самому кінці в черзі стояли : Отець Редактор з „Голосу Христа" і голова УДК з Брюселі, а за ними чорні вуглекопи з ліхтарками. Всі прийшли до вертепу. Для всіх народився Христос !

Над вертепом дрожала зірка на дротику і янголики хвилювали кругом. А Матінка Божа в білій хусті в золоті квіти над яслами похилилась. Святий Йосип радо витав усіх. А Ісусик ?.. всміхався до Юрка й Оксанки...
Христос народився ! Славім Його !
Любі діточки !

З нагоди вашого радісного свята Різдва Христового бажаю вам обильного благословення Божого, спокійного і сонячного дитинства. Нехай милосерний Ісусик позволить вам повернутисся до щасливої Батьківщини. Нехай з Новим Роком засяє для вас вефлеємська зірка і заведе вас у рідні пороги.

Колядуйте багато й весело на славу Божу. На Щедрий Вечір до Водохреща защедруйте батькам під віконцем. Нехай їм Бог щедро нагородить їхні труди й мозолі.

На все краще ! Христос народився !

Ваша тітка **Іванка.**

Разом із Різдвом Христовим...

**В українську тиху нічку
Ясна зірка покотилась.
Мов діточу злоту чічку
Хмарка її підхопила
І понесла ген в простори,
Через ріки, через поля,
Там де сонце йде за гори,
Де живе скитальська доля.
Там в тісній одній хатині
На столі горять дві свічки,
І колач лежить на сіні,
І ялинка в пестрі стрічки.**

**Ромко, Ігор, Галя й Вірка,
Кожне в небо очі зводить,
Чи не блисне перша зірка,
Чи Свят - Вечір не надходить.
Розступились сірі хмари,
Мов ворота на подвір'я,
І янгольських крил три пари
Злопотіли білем пір'ям.
В рученятах їх палає
Ясна зірка з України.**

**Вефлеємську ніч звіщає,
Різдво Божої Дитини.
Ігор скочив до ялинки,
Щоби свічки засвітити,
Ромко мусить що годинки
Своїх пастирів водити.
Бо треба вам, діти, знати,
З Ромка інженер великий.
Вміє вертеп збудувати,
І машинку в нім зробити,
Що пастирі самі входять,
І самі назад вертають,
І звірів з собою водять,
І на гуслях виграють.
Вірка мамі помагає
Кутю медом заправляти,
А Галюсі випадає
Зеленю стіл заквітчати,
Все вже жде готове в хаті,
А як вернеться їх тато,
Що працює в темній шахті,
То зачнеться для них свято.
Вже прискочили всі діти,
До татуся пригорнулись.
Мама сліз не може скрити.
Страшні дні ще не забулись.
Там у наших тихих селах
Запах крови і руїни.
Тут непевність невесела
І чужа нам тут країна.**

**Цицьте, рідні, не журіться,
Бог Предвічний народився !
Ми до Нього всі звернімся
Щоби Він змилосердився,
Щоб разом з Різдвом Христовим
Він післав нам кращу долю,
Щоб ми були всі готові
Зустрічати нашу волю !**

**І у тиху Божу Нічку
Ясна зідка покотилась;
Мов чудову злоту чічку
Хмарка її підхопила,
І засяла на Вкраїні
Воля сяєвом чудовим,
Що зродилась на руїні
Разом із Різдвом Христовим !**

Одинадцятьлітний ревнитель „Голосу Христа Чоловіколюбця" ВОЛОДЬКО НЕТРЕБА зі Звартбергу. Своїм запалом в поширюванні релігійної преси, малий Володько може стати приміром для всіх своїх українських товаришів в Бельгії. Дай Боже, щоб його приклад захопив серця всіх молодих Українців та дав їм зрозуміти вартість і гідність християнського апостоляту.

З ЦЕРКВИ Й ЗІ СВІТУ.

Італія. Рим: В день Непорочного Зачаття Преч. Діви, 8 грудня 1947, Святіший Отець Папа Пій XII приняв на авдієнцію кількатисячну групу католицької молоді міста Риму.

В своїй промові зверненій до цеї молодої еліти католицького світу, Святіший Отець вказав на три точки, які повинні ввійти в основу її апостольської й соціяльної акції: ясне пізнання християнської правди, особиста відвага; й нерозлучна єдність релігії й життя. Католицька молодь сповнить свою місію відроження людства тільки тоді, як вона зрозуміє і переведе в життя ці пункти своєї програми. Вона мусить найперше вміти оправдати свою християнську віру; вона мусить також, і то індивідуально, кожний зокрема, мати **силу** й **відвагу** боронити всі засади християнського життя; і вкінці нинішня католицька молодь мусить старатись **проникнути** християнським духом всі ділянки людського життя...

Рим. У Латинський Свят-Вечір, в середу, 24 грудня 1947 р. Святіший Отець Пій XII промовляв у радіо до католиків усього світу.

На вступі цієї промови він підкреслив, що в цей Святочний вечір, у вечір миру, світ не може забути, що над ним повисло марево нової війни, та що справжній мир сьогодні може дальший від нас як будь — коли. Як колись Ірод задумуючи повбивати вефлеємських дітей замаскував свій замір перед трьома мудрецями словами побожности, старочись зробити тих чесних людей своїми несвідомими шпігунами, так сьогоднішні його наслідувачі скривають перед своїми народами справжні свої задуми, бажаючи зробити з них несвідоме знаряддя до своїх цілей. В той самий час як одні держави стараються чесно встановити справжній мир, другі держави постійно зміряють до того, щоб його ударемнити. З чого видко, що тут йде боротьба на життя і смерть. Рятунок людства залежить від відповіді: з Христом чи проти Христа ...

Франція: Нині існує в Франції 5 католицьких університетів (Париж, Тулюза, Ліон, Анжи і Ліль) де велике число католицької молоді приготовляється до всіх вищих форм релігійного, національного й суспільного життя.

З відчиненням академічного року 1947-1948, в місяці листопаді минувшого року, трьох Кардиналів — кард. Парижа Сюгар, кард. Тулюзи де Сал'еже і кард. Анжи Рок — виголосило академічні промови, в яких з особливим натиском підкреслили нинішне завдання високих католицьких шкіл у формованні нової еліти, спосібної дати світові порядок, лад і мир...

Бельгія : Дня 20 грудня 1947 р. помер Єп. Ґента Преосв. Г. Копітерс. Давний професор Лювенського Університету, б. п. Владика тішився між своїми вірними славою вченого й довір'ям духовного провідника й батька.

Ліеж : Українське греко-катол. душпастирство в Лієжі з'організувало в днях 24-28 грудня 1947 р. великі передріздв'яні Реколекції для укр. кольонії лієжської округи. Велике число вірних скористало з цієї Божої ласки й вірно прихилило своє серце до голосу Божого : 396 осіб приступило до св. Сповіді й до св. Причастя. В неділю, 28 грудня, на торжественну Службу Божу прийшов також представник Єп. Лієжа Кан. Клейстерс як і рівнож представник Асоціяції Дирекцій експлюатації вугілля в лієжському басейні.

Такі реколекції булиб спасенні й для інших наших громад.

Пресовий Фонд на „Голос Христа Чоловіколюбця"

1) На хрестнах Микольця, сина Семена й Єви Кость у Флерон, на заклик місцевого укр. душпастиря Всеч. О. І. Тетерки, гості зложили 220 фр. на „Голос Христа Чоловіколюбця".

2) На хрестинах Ольги, донечки Панства Вістовських у Грас-Берлер (Лієж), приявні зложили на руки Всеч. О. І. Тетерки 220 фр. на пресовий фонд нашого духовного журналу.

Всім добродіям української преси щира дяка, а малому **Микольцеві** й **Олі** Многія Літа!

УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ В ПРАЗІ

Всім членам і прихильникам Українського Музею в Празі, всім жертводавцям і співробітникам, що своїми пожертвами й працею допомагали в мин. 1947 році Музеєві, дирекція Музею висловлює глибоку подяку й просить зберегти їх прихильність до Музею на майбутнє.

З нагоди Нового Рогу й українських Різдвяних Свят всім сердечні поздоровлення й найліпші побажання !

Др. Симон Наріжний,
Директор Українського Музею в Празі.

ВІД РЕДАКЦІЇ

Редакція „Голосу Христа Чоловіколюбця" дуже перепрошує своїх передплатників і читачів за сильне спізнення святочного числа журналу, яке було зпричинене технічними труднощами друкарні. Із-за тої самої причини Редакція була змушена побільшити число за січень і видати його в формі подвійного числа — за січень і лютий 1948.

Ред.

ВИДАВНИЦТВО О.О. РЕДЕМПТОРИСТІВ В ЛЮВЕНІ

BIBLIOTHECA ALFONSIANA

вже видало слідуючі українські книжки, по низьких і для кожного доступних цінах:

1). **о. Ю. Гірняк : „МАЛИЙ КАТЕХИЗМ"**, 2-е вид. 15 фр.

Це коротке, ясне і для всіх доступне пояснення св. католицької віри та її духовних практик.

2). **св. Альфонс де Лігорі, Ч. Н. І. : „ЯК ГОДИТИСЯ З ВОЛЕЮ БОЖОЮ"** . . . . 10 фр.

Прекрасна й глибока наука про християнське зрозуміння бігу нашого життя.

3). **„ПОЩО СПОВІДАТИСЯ"**, 2-е вид. . . . . . . 10 фр.

В цій книжечці читач знайде все потрібне до ревної й святої сповіді.

4). **о. Й. Схрейверс, Ч. Н. І. : „МОЯ НЕБЕСНА НЕНЬКА"** 2-е вид. . . . . 25 фр.

Ця книжка це вислів ніжної набожности до Пречистої Діви Марії, нашої Цариці й нашої Матері.

5). **о. Йосиф Бон, Ч. Н. І : „НІЧ У КВІТКАХ"**, п'єса на 1 дію у 8 сценах . . . . 10 фр.

6). **о. К. Більке, Ч. Н.І. : Молитвенник „НАША ЖЕРТВА"**,

Це перший молитвенник для Укаїнців на чужині. Він містить, крім ріжних молитов, Акафісту Матері Божої Неустанної Помочі, гарних розважань, нашу Службу Божу в старославянській і українській мові разом з молитвами священика, а також і латинську Службу Божу в латинській і українській мові для тих Українців, які ніколи не мають змоги бути на Українських Богослуженнях. 50 фр.

7). **П. Вінанді : „Появи Діви Убогих в Бане"** 10 фр.

Вневдовзі появляться ще слідуючі книжки :

1). **о. Й. Схрейверс, Ч.Н.І. : „ІСУСЕ ЛЮБЛЮ ТЕБЕ"**, 2-е вид.

Це вислів сильної й мужеської любови до Ісуса Христа, нашого Божественного Спасителя і нашого найліпшого приятеля

2). **о. Бодієн, Ч.Н.І. : „ПРИГОТОВАННЯ НА СМЕРТЬ"**, 2 вид.

Маленьку цю книжечку повинен перечитати хоч раз в житті кожний християнин, щоби знати як жити й як умирати.

Всі ці книжки можна замовляти на слідуючу адресу :

BIBLIOTHECA ALFONSIANA, Brabançonnestraat, 97
LEUVEN (Belgium).

Гроші слати почтовим чеком : **С. СН. Р. 4510.11**, на вище подану адресу.

Imprimerie E. GELEZNIAKOFF, 51, rue Van Campenhout, Bruxelles 4

РІК II. БЕРЕЗЕНЬ, 1948 ЧИСЛО 9

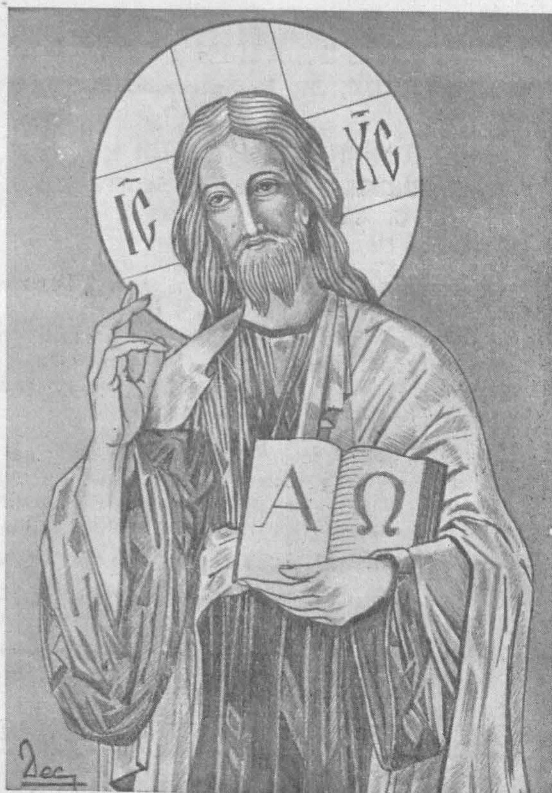

ГОЛОС ХРИСТА ЧОЛОВІКОЛЮБЦЯ

DE STEM VAN CHRISTUS MENSCHENMINNAAR

LA VOIX DU CHRIST AMI DES HOMMES

Maandblad

Revue mensuelle

MAART — MARS 1948

ХТО З БОГОМ, З ТИМ БОГ.

РЕДАКЦІЯ :
R. P. M. HERMANIUK, 97, Brabançonnestraat, LEUVEN.

АДМІНІСТРАЦІЯ :
R. P. C. BILCKE, 3, Steenaert, St. - TRUIDEN
C. Ch. P. № 4156.33

Нашим представником на Голяндію для **„Голосу Христа Чоловіколюбця"** є Впр. о. Вейнговен, Ч. Н. І.

Проситься у всіх справах зв'язаних з цим релігійним часописом звертатися на адресу Впр. о. Вейговена :

E. P. WIJNHOVEN, Stapellen, BOXTEL, NEDERLAND.

Рівночасно повідомляється, що замовлення на книжки в Голяндії які появилися у Видавництві О.О. Редемптористів у Лювені, належить слати на руки Впр. о. Візитатора Ван Де Малє, як рівнож належитість за закуплені книжки.

Адреса : Z. E. P. VAN DE MAELE, Kapel in 't Zand, Parklaan 3. ROERMOND, NEDERLAND — Postcheckrekening **26.406**

За позволенням церковних властей.
Avec l'approbation des autoriés ecclésiastiques.
Met kerkelijke goedkeuring.

BIBLIOTHECA ALFONSIANA
Brabançonnestraat 97, LEUVEN
(Belgium).

ГОЛОС ХРИСТА ЧОЛОВІКОЛЮБЦЯ
ДУХОВНИЙ МІСЯЧНИК
Рік II. Березень, 1948 Число 9.

ВЕЛИКИЙ ПІСТ

Піст, це час панування духа над тілом, час задоситьучинення за наші гріхи, час нашого повороту до Бога.

Одним з найбільше поручених середників панування духа над тілом була й є в очах Христової Церкви повздержність в їдженні. Повздержність не в тому значінні, що ми повинні попросто відмовляти собі поживу яка є конечна для піддержання і скріплення наших фізичних, а то й духових сил, але в тому значінні, що при їдженні ми повинні **вдоволятись** стисло **конечною скількістю,** та **невишуканою якістю.** Бо тільки таке умірковане відживлення запевняє нам з одної сторони нормальний фізичний розвій, себто життя і скріплення нашого тіла, а з другої сторони не дає тілесним пристрастям запанувати над духом. Противно, надмірна скількість і надто вишукана якість страв так сильно розвивають тілесний гін життя, що людина поволі тратить свіжість духа, глубину думки й переміняється так сказати б в отяжілий жолудок, дражливе лоскотання піднебіння та ніколи незаспокоєну пристрасть. А такий духовний стан, так упокоряючо негідний людини, є майже непомильно дорогою загибелі. Бо він переміняє помало людину в розумне звіря, яке вживає всіх своїх сил тіла й духа тільки на те, щоби заспокоїти свої змисли, свій інстинкт . . . А таке життя, це упадок . . .

Тому свята Церков стало перестерігає своїх вірних перед таким надужиттям земських дібр. В тій цілі, вона нерйодично обов'язує своїх дітей провірити свій стан життя, розглянути свою залежність від пошукування приємности в їдженні й напитках та накладає на них обов'зок відмовити собі в певні означені дні певної скількости їдження, або повздержатись зовсім від деяких страв. Такі дні, такий час, це час посту . . .

Дальше, час посту, це час покути за наші гріхи. Так як наше тіло було середником для нашої душі при сповненні гріха, так і покута за гріх вимагає не лише внутрішнього жалю, але також і покарання тіла. І саме піст, ця строга контроля в їдженні, це свідоме відмовлення собі певної скількости й бажаної якости страв сполучене зі жалем за переступлення Божого закону, за образу Господа Бога, становить вже тут на землі певне задоситьучинення за наші гріхи. Заохочуючи до посту, свята Церква хоче пригадати

своїм дітям їхні гріхи, кару Божу яка висла над ними та візвати їх до покути, до сплати довгу перед Божою справедливістю.

Вкінці, час посту, це час повороту до Бога. Через запановання духа над тілом, через покуту за гріхи, чоловік звертається знова до Бога, зближається до свого Творця та стає знова Його улюбленою дитиною, Його вибранцем до вічного щастя в небі...

Піст, це дорога якою йшли всі великі святі. Піст, це дорога якою йшов, для нашого прикладу, сам Ісус Христос...

Цього року наш Великий Піст зачинається з днем 15 березня.

Ось правила відносно його заховання:

Комунікат Впр. О. М. Ванде Малє Ч. Н. І., Делегата Їх Ексцеленції Преосвященого Кир Івана на Бельгію, Голандію і Данію, відносно обов'язку Великого Посту для Українців греко-католиків замешкалих на тих тереторіях.

ДЕЛЕГАТ
АПОСТОЛЬСЬКОГО ВІЗИТАТОРА
для Українців католиків
на Бельгію, Голяндію і Данію.
Ч. 94/48

Рурмонд, 4/III - 1948.

Преподобний Отче Редакторе,

Прошу ласкаво помістити в „Голосі Христа Чоловіколюбця" на березень, що позволяється всім українцям греко-католикам на тереторії Бельгії, Голяндії й Данії заховувати Великий Піст у такій формі як це роблять католики латинники цих країв. Однак, якщо хтось бажав би заховувати Великий Піст по нашим традиціям, то він може це робити, але тоді треба слідувати наш звичай з Галичини, по правилам якого:

1) В перший й останній тиждень Великого Посту забороняється їсти м'ясо; позволяється однак в ці два тижні на набіл: у вівторок, четвер і суботу.

2) В інші дні Великого Посту:

а) Забороняється їсти м'ясо: в понеділок, середу й п'ятницу;

б) Позволяється їсти м'ясо: у вівторок, четвер, суботу й неділю, однак з відмовленням 5 Отче наш і 5 Богородице Діво перед обідом і перед вечерю.

Рівнож взивається всіх вірних добре приготовитись до Великодньої Сповіді. Великодню Сповідь можна буде від-

Бл. п. Преосв. Кир ТЕОДОР РОМЖА, Єп. Мукачівський, який дня 25 жовтня 1947 пролляв свою мученичу кров за правдиву Христову Церкву на закарпатській Україні.

бути почавши від першого тижня Великого Посту, аж до Зелених Свят. Вірним пришлеться, по змозі, на час Великодніх Сповідей особлившого сповідника. Але якщо деякі вірні вже досить знають мову краю де вони живуть, вони можуть сповідатися також в латинських священиків. Вони однак можуть завсіди просити до себе когось з наших духовних Отців. Перед Великодніми Сповідями, треба буде завсіди повчити вірних в кількох проповідях про важність св. Тайни покути.

Ми сподіємося, що Українці католики покажуть свойому окруженні, що вони розуміють вартість святого часу Великого Посту, через ліпшу участь в Богослуженнях, через частішу молитву, як і рівнож уникаючи всяких заборонених забав.

А тоді Всевишній нас поблагословить.

О. М. Ванде Малє, Ч. Н. І.

Мої думки в Різдво Христове...

Сьогодні Свят - Вечір. Святкуємо його із гуртом друзів та знакомихй Сидимо разом за столом, разом при Святій Вечері, біля різдв'яної ялинки. Разом співаємо про „Бога що народився", разом прославляємо Творця.

І кожний з нас відчуває, що настрій особливий. Не має надто веселого гомону, не чути гучної розмови; нам сумно дещо, а то й дивно.

Вдивляємось в ялинку, що перед нами і роздумуємо над чарівною містерією Різдва Христового. Роздумуємо над святом добра, що у боротьбі зі злом, над життям - буттям, над нашим існуванням на землі.

І приходять нам різні думки. Думки про ціль існування на світі, про наші завдання як одинь - членів людства, про важке положення еміграції на чужині, про працю над кращим. І мимоволі приходять нам на думку наші браки й недотягнення, та мимоволі ми шукаємо за причинами лиха якого так багато його в нас. Ми шукаємо за причинами. Ми ж знаємо, що Різдво, це свято любови : любови один до одного, яка в сумі повинна принести повну гармонію хотінь, поривів, холодно обдуманої праці. І питаємо самі себе : чи наші слова про згоду та любов не являються лиш порожними висловами, чи не ошукуємо самі самих ?. . .

Сидимо за різдв'яним столом і глядимо собі в вічі. Вже покінчена вечеря, вже відспівані коляди, вже погашені світла. І лиш ялинка ще чарівно блистить і міниться в кутку та кидає тихесенькі тіні й нам так добре сидіти коло столу. Ми глядимо один на одного й майже забуваємо, що далеко, далеко, обличям на схід є край, якому на назву Україна; що в тій країні, — кращої й чарівнішої якої немає на світі — тепер сум і горе; що може саме в ту хвилину наші рідні теж зібравшись коло столу згадують нас. І ми намагаємось не думати про те, ми відчуваємо, що і тут на чужині разом із друзями та знакомими ми мов одна родина . . .

Ми — один гурт. Я і ти. Товариш і знакомий, приятель і друг, професор і учень, фахівець і робітник. Ми творимо всі тут на чужині одну групу людей, які єднають спільні думки, спільні стремління. Чи ж може бути інакше ?

І приходить на думку. Чому лихо ? Чому я, ти й другі, всі кажемо : ми любимо Батьківщину ? чому кажемо, що готові до найбільших пожертв ? — тоді як в дійсності немає в нас ясної, скристалізованої думки про єдність, про гармонію і координування праці для Рідного Краю. Чому питаємо себе : багато в нас політичних партій і угруповань, чому не все правильне їхнє діяння ? чому не маємо одного проводу, якого так хочемо й ждемо ?. .

Ми віримо. Кожен з нас відчуває потреби єдности тут; кожен з нас відчуває, що обєднання — це щойно перший етап у великому поході; що доперва тоді, коли всі позитивно творчі сили діятимуть під одним кутом для Рідного Краю, тоді лиш почнеться справжня боротьба за краще завтра; що коли спрямуємо всі наші цілі не проти себе самих, як тепер ще лучилось в багатьох випадках, а проти злого, проти тих, що заперечують Бога, Церкву, Державу й людину, тоді доперва будемо управнені бажати кращого. І ми свідомі що це одинока дорога...

Дивимось собі в вічі й хоча не говоримо один до одного, то духом ми разом. Між нами багато пластунів, і ми прегарно розуміємо себе. Майже кожного з нас лучать нитки приязні прожитих днів журби і негод, днів радостей і перемог; майже кожен з нас взяв за житеву напрямну три головні пластові обов'язки:

Вірність Богові і Батьківщині;
Готовість помагати другим;
Карність супроти пластової влади.

І аналізуємо самі себе. Чи виконуємо те, що повторюємо на кожному кроці. Чи вірні ми нашим ідеалам? Бо ж знаємо — можна в дуже різному степені служити Богові й народові; можна різно й всяко помагати другим; можна різно повинуватись...

Намагаймось прослідити наші почування. Чи походять вони з серця, чи може це пусті слова. Чи дійсно не тратимо часу й працюємо? Чи встряваємо там де заходить небезпека розбиття, де зло може запанувати над добром? Чи ми пластуни в дійсному і повному розумінні цього слова?..

Свічечки на ялинці вже менші та менші, світло стає щораз темніше — стає майже темно. Деколи спалахує вогник, свічечка порскне та й чудово гарним блеском полетить на долину іскра. Деколи на коротку мить займеться гілка, щоб зараз же згаснути. А в нас?..

Ми відчуваємо, що стає нам тепло і спокійно; що в серці остаточно кристалізується світогляд і характер; що не слова, а наша праця буде показником і вислідом змагань; що наші почування не зродились, щоб за мить згаснути. Наша віра в Добро незломна й логічно роздумуючи, Добро все панує над злом...

Ми діти поневоленого народу. Вже тому кілька літ ми не питалися: „чому і як" ? — ми сповнювали доручувані нам завдання. Сьогодні, ми, пластуни бачимо причини нашої трагедії. І знаходимо її в першу чергу в нас самих...

Нам брак єдности. Брак одного проводу, мудрого й здібного відповідати кожній хвилині дня; брак тихих і систематичних працівників в кожній з ділянок громадсько-культурного життя, які з незломною вірою і такою ж працею тво-

рять історію. Нам брак упорядкованих відносин у суспільстві, брак правильних оцінок вартостей, категорічного поділу відповідних людей на відповідні пости.

І ми пластуни розуміємо. Вже 36 літ існує і діє Український Пласт; вже 36 літ виховуються в ньому кращі одиниці, що перший свій обовязок бачать в праці. Працювати, в якнабільш шляхотному значенні того слова ! Допомагати своєю працею другим, поладнувати непорозуміння, не допускати до незгоди . . .

Не довелось богатьом пластунам виконати задуманого. Багато з них впало на жертівнику Батьківщини; багато, бажаючи об'єднати незгідних, — самі заплатили собою. І коли ми думаємо сьогодні над об'єднанням всіх тих, що звуть себе Українцями, коли думаємо про ту велику роботу, що її виконали в тій ділянці пластуни, коли бачимо конкретні висліди, так хочемо зі ще більшим зусиллям причинитися до об'єднання всіх сил. І ми маємо в собі ще багато запалу й енергії для переведення завдань...

Горить ялинка. Сидимо коло неї і нараз стає нам так невисказано велично й гарно. Ми мріємо . . . Переносимось думками в чарівну країну казки й здається нам, що ми всі, розкинені за кордонами Рідного Краю, з'єднані в одне; що праця наша незвичайна й жертвенність велика; що кориться ворог, ворог темряви і зла; що ми в Рідному Краю...

Ми мріємо, що сходить нам зірка щастя, й усміхнені ми та веселі : Що „ не я, не ти — а ми ! " Ми один гурт, нація, яка знає чого хоче, здобуває собі, що конечне для існування і здобула...

І нам так добре із нашою мрією - казкою. Не хочеться відривати думок. Хочеться, щоб казка стала дійсністю. Ми хочемо : Ми, українські пластуни на чужині, в день Різдва Христового кличемо до вас : допоможіть нам у наших починах і змаганнях; допоможіть нам у нашій службі Батьківщині; киньте й ви свою цеголку для з'єднання нас всіх тут, і всіх наших напрямів праці. Запитайте кожен сам себе, запитайте власного голосу душі : чи розбіжності між нами дійсно такі великі, щоб не можна знайти спільних думок ? Чи може тільки власні амбіції та прив'язання до певних груп керують вами ? Бо тямте : по вас прийдуть другі і судитимуть вас. Ми ж — хочемо єдности !

І ми, українські пластуни, кличемо Вас — ходіть з нами !

Р. Я.

Лювен, 7/I - 1948.

Як задивляється один наш скиталець в Бельгії на життя своїх товаришів

До Достойного Пан'Отця Редактора !

Слава Ісусу Христу !

Вибачайте мені, Пан'Отче, за мою сміливість до Вашої Духовної Особи. От сьогодні в нас свято, і мене закортіло дещо написати. Правда, що може буде дещо й не до речі, але я таки напишу так, як розумію, і те що я чув від свого Діда : про те кілько є радости, смутку, журби й страти в алькоголеві ? По скасуванні панщини в Галичині було так, що на три села була одна горальня, що виробляла горілку. Народ з радости, що немає вже панщини, взявся дуже пити. В моїм родиннім селі, Карлові, люди пропили 75% своєї землі, і тих 75% було в жидівських і панських руках, а 25% осталося для людей. І хто знає, якби то було скінчилося, якщоб бл. п. о. Андрей Воєвідка не були завели в 1875 році тверезість. Село Карлів було перше село в Галичині, що приступило до тверезости. В ту неділю було в Карлові 50 священиків. Люди, всі як один, присягнули, що не будуть більше пити горілки. На тодішній час, то було щось надзвичайного, бо навіть аж сам цісар із Відня прислав був мешканцям Карлова похвалу і якусь медалю.

Мені нераз мій Дідуньо оповідав давні події, а я аж віддих здержував так слухав бувало Дідуневе оповідання. І направду ! скільки то горя нераз було і є через горілку ! Кілько то нераз наші славні Запорожці мали в бою невдач, а кілько то нераз наші найважніші справи пропадали через горілку ! скільки то вбійств, кілько то замордовань, скілько то самогубств, а кілько то нераз є сліз і страт через горілку ! От н. пр. скільки то наших братів скитальців в Німеччині й Австрії продано за горілку. От такий собі там командант табору любить дуже пити. „ Визволителі ", знаючи даної людини характер, що любить пити, підходять до такого команданта, гарненько його напоять, а опісля він продає і торгує нашими бідними скитальцями. Не хочу аж так дуже писати багато випадків, а тільки скажу, що хто не п'є, той і розум має; котра людина не п'є, то краще дивиться на світ і краще той світ розуміє. Таке є з одиницями, і з родинами, з народами й з державами. От н. пр. жидівський нарід. Чи хтось колись видів, щоб жид був п'яний ? Ні ! — бо жиди ті гроші, що мають видавати на алькоголь, то вони ті гроші повертають на свою науку, на релігію й на організацію. Тому жиди в сьогоднішний час займають таке важне місце на світовій арені. А ми, Українці, що ?. . . Бо в жидів один Бог, одна нація, одна релігія, одна віра, один

дух, одна ціль і мета, одна ідея. А в нас ?. . . От таки тут, в Бельгії : одні запиваються, а другі не не вірять в Бога; одні ходять до церкви, а другі не ходять, а треті пішли в баптисти, четверті в євангелисти, п'яті в суботники, а шесті самі не знають, що вони є, семі є бандерівцями, осмі мельниківцями, дев'яті опозиція, десяті радикали, одинадцяті знова якесь там шумовиння, і нічого з того й наймудрійший чоловік не розбире. І чому то так наш нарід поколовся ? Що то за причина ? Якби то можна було сему лихові запобігти ? ! Та ж ми всі сини одної мами ! Шевченко казав : „ Схаменіться, будьте люди, бо лихо вам буде ! " — І справді ми тепер так стоїмо, як ще ніколи так не стояли. Мені здається, що ми тепер стоїмо над такою пропастю, що як в ню впадемо, то більше не встанемо. Часом навіть таке є, що чоловік, котрий є дуже великий вчений, то він і сам не свідомий, що він аж так дуже розумній і вчений; а є й таке, що дурень не є того свідомий, що він аж такий великий дурень. Та таке є із нами, бо ми не віримо в свою релігію, в перемогу до кращого завтра, у свою націю, ідею, ціль, мету; не шануємо своєї національности, звичаїв, традиції й своєї народньої ноші.

От мойого батька рідний вуйко був послом до галицького Сойму ще за Австрії. Він ніколи не перебирався в іншу одежу, як ішов до Сойму на нараду, а так собі просто в поркиницях, в постолах, в сардаці, в широкім чересі, і в солом'янім капелюсі . . . І що ? може хтось із нього сміявся, або що ? Ні ! а противно, його поважали й любили. Ну, правда, може дехто скаже : Е, то давно було, ще перед першою світовою війною. Але бо і тепер є таке ! От н. пр., як йде арабський представник на запрошення англійського уряду на збори, чи там на нараду, то той арабський представник не убірає ані краватки, ані циліндра на голову, а йде так собі звичайно, в такій народній ноші, в якій його весь народ ходить вже більше може як три тисячі років. Або н. пр. недавно умерший гіндуський провідник Магатма Ґанді. Він сам скінчив університет в Льондоні й був адвокатом, а крім того був провідником майже 42 - мільйонового народу. І він, той цілий Магатма Ґанді, як нераз їхав на конференцію до Льондону, то так собі простенько, а навіть без шкарпеток, а часом в сандалах, або й босо . . . Його любив весь гіндуський народ, його поважали і самі англійські льорди . . . Так й інші достойні державні мужі його любили, шанували, і поважали, бо бачили в ньому силу духа, силу любови до свойого народу, релігії, Свого Бога; силу звичаїв, традиції й любов до своєї народньої ноші. І тоті народи на землі найдовше існують, котрі не запиваються, котрі люблять Бога, мають і люблять релігію, люблятся між собою, заховують свої звичаї і традиції; котрі люблять

і носять свою народню ношу й говорять своєю рідною мовою. Тут сильнійший помагає слабшому, багатший помагає біднійшому. От я собі нераз так думаю, що і нам здавбися такий один, або два, Магатма Ґанді, то може дещо й наші люди зрозуміли би та повернули би на правильну дорогу, та може би наш народ повернувся щирим серцем до Бога, до релігії, до взаємної любови між собою, до любови свойого народу, звичаю, традиції й ноші. Бо без Бога ані до порога!

Шановний і Достойний Пан'Отче, вибачайте мені за мойого скромного листа, бо я справді розклався зі своїм писанням, як той дід з лірою під церквою в Зарваниці. Поздоровляю Вас, Шановний Пан'Отче, й бажаю Вам многая і благая літа прожити, та дальше працювати на освітньо-культірній і допомоговій ниві! Так щасти Вам, Боже!

Ваш щирозичливий скиталець

С. Ю.

НА ЧУЖИНІ

На чужині в кожне серце чуле
Окривавленими бурями життя
З болем мовчазним вривається минуле
І спліта вінець тернового буття.

Та ще вогник жадібно палає,
Захлинаючись в щоденній боротьбі,
Чаша сліз гарячих, сповнена до краю,
В жертву, Господи, приноситься Тобі.

В серці українського народу
Знову віра полум'яниться жива.
Дай цим сиротам утомленим свободу,
Дай їм гідно жити на волі знова.

Хай підуть полки поневірянців
По шляху забутім сонце зустрічать.
В прохолоді раннім, рано, рано вранці
Хай пісні свободи громом зазвучать.

Хай би лився океан акордів,
Хай би сохли сльози бідних матерів,
Хай би крила волі непоборні, горді
Піднялись могутньо рано на зорі.

Кирило Підберезний.

Їх Ексц. Преосв. Кир Ст. КАРТОН ДЕ ВІЯРТ, Єп. Турне в Бельгії, між українськими вуглекопами в Тразені (17 грудня 1947 р.).

Релігія чи мораль?

Чимраз більше втісняється ляїцька мораль в наше життя, стараючись всеціло заступити релігію. Вона є пропагована літературою, пресою, театром, кіном та особливо школою. Ці ділянки суспільного життя є переважно під контролею, або на услугах держави та спрямовані на найбільше вразливий на всілякі впливи елемент : молодь та робітництво. Таким чином держава, як така, старається послідовно, але певно, витиснути рулігію зі суспильного життя, та заступаючи її мораллю, що яскраво кидається в вічі в нинішній Франції.

Поставмо собі питання : чи мораль дорівнує релігії ? Чимало людей, неґативно або байдуже наставлених до релігії , йто з різних верств суспільства, різних політичних переконань, відповість так, цебто позитивно. Вони базуватимуться на тім, що мораль так як і релігія каже : не кради, не вбивай не чужолож, — одним словом пропаґує чесне життя. На їхню думку це вповні вистарчає, щоб одиниці та різні кляси суспільности жили в згоді. А тоді релігія непотрібна...

Як бачимо мораль не витворила нічого своєрідного, оригінального, а просто взяла для свойого діяння деякі принципи

самого Христа та Його непомильної Церкви, тоді коли наука релігії має в собі щось без порівнення більшого, взнеслішого. Вона має Божеські Христові засади: любов до Бога та ближнього.

Любов до Бога прямує через ближнього, бо каже Св. Евангелист Іван (Ів. 4, 12): „Хто каже, що любить Бога, а ненавидить ближнього — ложно єсть".

Моралісти часто закидають многим християнам, і цілком слушно, що в житті вони не руководяться засадами Церкви, що їхня поведінка не є гідна не тощо доброго сина своєї установи, але навіть безвірка. Очевидно в подібнім випадку правда на їхньому боці. Самі знаємо, що й серед віруючих християн чустрічаються досить часто люди, які хоч й сповняють християнські практики, то всех таки не є гідні бути синами, бо в практичному житті вони не примінюють Христових принціпів, але й супротив них грішать. Подібні люди не повинні називатися християнами, бо вони компромітують науку Церкви поступаючи часом гірше від нехристіян. А противники підхоплюють подібні факти, щоб безпідставно атакувати Церкву.

Не один український скиталець, часом ненавиджений та погорджувачий, запримітив подібні цьому факти в нинішній зматеріялізованій Европі. Часом зроджувалась у його серці погорда, а може й ненависть до цього покрою християн тоді, коли його симпатії хилились в сторону, хоч не віруючих, але добрих та вирозумілих у практичнім життю людей, котрі його зрозуміли та йому помогли, як не матеріяльно, то хоч духово...

Але ніколи не можна судити загал по одиницях, кидати пляму одного на всіх. Правду сказавши, є всюди злі люди, так само у Христовій Церкві. Пригадаймо собі момент, коли до Ісуса привели жиди розпусницю, яку хотіли вкаменувати. Христос сказав: „Хто з вас без гріха, нехай перший кине на неї каменем". Ніхто не наваживсь, бо кождий мав за собою той чи інший гріх.

Чоловіче, не треба взоровуватись на злих прикладах та не треба зневірюватись! Прикладом мусить тобі служити щось кращого, щось вижчого. Твоїм дороговказом повинна бути релігія, незаступима ніякою мораллю. Старайсь жити дійсно по християнськи, роблячи серед свойого оточення добрі діла, гідні сина святої Церкви, бо сам св. Апостол Яків сказав: „Віра без діл є мертва". От і власне в цім є велика й основна різниця між релігією та моралю. Тим самим зрозумілим є, що мораль ніколи не зможе заступити релігії, її не дорівнюючись.

І. Ц-ий (Франція).

Голос Ісусика

Сторінка для Дітей

В клясі

Хлопці сходилися до школи. В клясі гамірно та рухливо, як на базарі. Деяких з цих хлопців ви вже знаєта з оповідання „Хто це, мамо ?" Пригадуєте собі Дада ? Він прибіг сьогодні до кляси з розхрістаною чорною чуприною, жбурнув книжки на лавку аж посипалися до долу, та пристав до Сивого, що поспішно відписував завдання від Синка. — „Кинь завдання ! Наплювать ! Да, да я теж не маю завдання. Ти забув, що завтра неділя ? Треба скласти плян нашого гуляння. Славку, ти чей жеж провідник нашої партії. А ти, Сивий, протокола написав ? Це важніше від завдання".

Хлопці в клясі ділилися на дві партії. Була там партія — „Учися" і партія „Нежурися". Ця друга партія була, очевидно завжди в більшості і переводила в клясі всі свої пляни й заміри. Були в клясі теж і такі, що до ніякої партії не належали. Таких було трьох. Їх називали по порядку : „Туман, ч. 1", „Туман, ч. 2", „Туман, ч. 3".

Партія „Учися" була перша в науці, партія „не журися" була перша до забави та жартів. Хто найкраще вивчив історію ? Перша партія „Учися" Хто найкраще читає ? — Партія „Учися". Хто знає найкраще табличку множення за порядком і на виривки ? партія „Учися". І завжди тільки від когось з партії „Учися" можна було відписати завдання. Зате, як треба було повести забаву в часі продишки, чи взяти перше місце в спортових змаганнях на славу цілої кляси, чи здорово зажартувати, це вже тільки партія „Не журися".

Вивалив хтось двері в клясі. Хто ? Партія „Не журися". Полетів каламар крізь вікно на вулицю, чуть не поцілив якоїсь жінки в голову. Хто винен ? Ну, як хто ? Партія „Не журися" !

Між обома партіями не було ворогування. Одні одним помогали, одні одних боронили, одні за одних заступалися. Сам провідник партії „ Не журися ", Синок, і добре вчився і добре збиткував. Провідник партії „ Учися ", — Поет, так його всі звали, бо він списав уже три зшитки своїми й чужими віршами. Він любив дивитися як другі граються, любив здорово сміятися з дотепного жарту, але сам до цего не мав талану. За те, як треба було желання для учителя на ім'янини, або промову на шкільне свято, — Поет до цего перший !

Писар партії „ Учися ", Паничик, завжди чистенький, гарно вбраний, його зшитки та книжки обгорнені блакитним папером, рівненько підписані, а завдання в зошитах розмежовані та розмальовані, як в альбомі. Цілий Паничик був „ як з пуделочка ". Біля нього сидів Бекса. Так його звали, бо він чогонебудь бексав, як мала дитина. Члени партії „ Не журися " любили йому дошкулювати та доводити його до плачу. В останній лавці сидів Валило. Тяжкий, неповортний хлопчиська, не перейшов через клясу, щоб не зашпортатися. Він ніколи не знав, що зробити з ногами, де діти руки, здавалося, що і голова йому на карку заважає, він сам собі заважав. Раз якось викликав його учитель до таблиці. Він так незручно вклонився, що ціла таблиця повалилася на землю.

Валила всі любили, як молоденького медведя. Він спокійний добряга, сам із себе сміявся. Він мав ще одну прикмету, яка рішила його приняття до партії „ Учися ". Валило любив читати різні книжки, позичав їх хлопцям, умів багато цікавого розказувати про зорі, про сонце, про чужі краї, а цілу біблійну історію знав на пам'ять і до кожної події умів ще щось свойого додати. Товариші називали його часто „ фільософом ", але він волів своє „ Валило ".

Сидів Валило над якоюсь цікавою книжкою. Не перешкаджали йому ні крики ні сміхи. Він читав. Нараз роздався голосний плач. Бекса плаче.

„ Плач, Бекса, плач, ще голосніше, ну, ще трохи голосніше — дошкулював йому Черепочок.

Бекса плаче, як за рідною мамою, — насміхався Ніц.

Його мама качка - прачка, — дратував Файно.

Всі бухнули сміхом. Бекса заревів в голос аж лячно стало. Такого плачу хлопці ще не чули, але Файно не переставав дратувати його. Валило відложив книжку, поглянув на Беку. В нього обличчя бліде, на висках набреніли сині жили. Він заходився від плачу, але плакав без сліз. Хвилями здавалося, що плач задавить його.

— Замовчи, Файно, — крикнув Валило, але це ще більше підбадьорило хлопців. Валило в одну мить перемінився. Скочив як роздратований медвідь, вхопив Файна за обшивку та жбурнув ним з цілої сили в двері. Двері відчинилися і Файно, як довгий повалився на коридорі.

— Всіх онтак вижбурляю, хто поважнеться дратувати Бексу, — заревів Валило, як дикий звір.

Хлопці занеміли. Ніхто не видів ще Валила таким.

Бекса отямився. Поглянув на Валила якимсь дивним поглядом і простяг до нього руку.

— Не бійся! Попрошу, щоби тебе посадили біля мене. Хочеш? — шепнув йому на вухо Валило.

Бекса усміхнувся і подав Валилові руку. В понеділок Бекса сидів уже біля Валила в останній лавці.

— Скажи, Валило, чому ти боронив мене? Тиж ніколи...

— Знаєш, Бекса, я сам не знаю чому. В цій хвилині, коли вони насміхалися з твоєї мами, мені стало тебе жалко. В мене взялася відкись і сила й відвага. Бачиш, Бекса, в мене... нема мами, казав якимсь дивно низьким голосом Валило.

Ти мене зовсім не знаєш, ти ніколи не говорив зі мною, я тобі чужий, а ти боронив мене, — почав пхинькато Бекса.

Не такий ти мені зовсім чужий. Шкільний товариш, що так як рідний. А при цьому ти видаєшся мені дуже немічний та бідний. В цій хвилині коли ти плакав, так якось дуже страшно плакав, я сказав собі, що я, і тільки я, мушу опікуватися тобою в клясі. А знаєш, що Христос сказав? „Що зробиш одному з тих малих братів моїх, мені зробиш!"

Ті слова Христові я пригадав собі тоді. Зрозумів?

Бекса стиснув Валилові руку, він зрозумів!

Паничик записав про Валила й Бексу до клясової хроніки. Партія „Не журися" зійшла на окремі наради і вигнанбила Файна. Сивий записав це у протоколі.

„ПРИЙДІТЬ ДО МЕНЕ"

**„Позвольте прийти до мене
дітям малим.
Жду на них в церкві, в кивоті,
Тужу до них усім Моїм Серцем
Святим,
Тужу один на самоті.**

**Дітоньки, прийдіть до Мене,
Я братчик ваш;
Не забувайте ніколи
Вступити до церкви бодай на
„Отче наш",
Як рано йдете до школи.**

**Не минайте порогів моєї хати
Гостинно відкриті ворота,
Там вас привітає свята Моя Мати,
Я вийду до вас з кивота.**

**Вступаєте в хату до дядька до тітки,
Щоб хоч добридень сказати.
Не минете навіть собачки ні кішки,
Треба ж і їх привітати.**

**Побігли всі діти до дому свойого;
Пусто стало вже довкруги.
Гей, Я надармо жду вас хочби
одного
Надармо в'яну з туги.**

**Побігли всі діти веселі, збиточні,
І пусто вже на дорозі.
У кивоті дні мої тужні, скорботні,
Ніхто не вступив до Бозі.**

**Оленка побігла до батька, до мати,
Ромчик у ліс поманджав,
Ганнуся пішла вже до тітки Оксани,
Я далі сам в церкві остав!"**

**Ох, так холодно мені й смутно самому,
З далека лиш чую ваш сміх,
Як весело йдете зі школи до дому,
Вітаєте друзів своїх.**

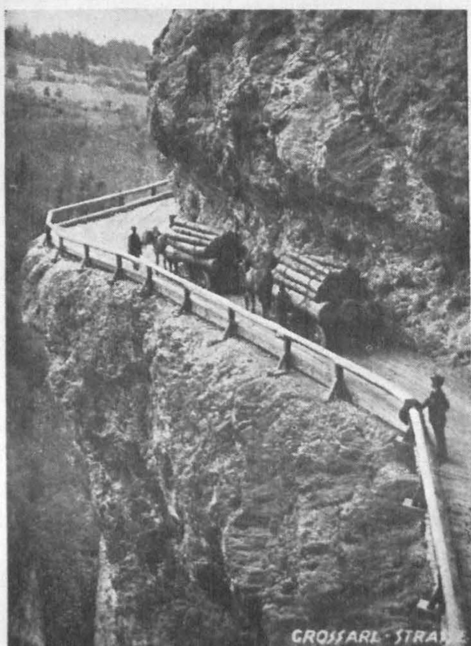

„Не забувайте ніколи вступити до Церкви бодай на „Отче наш".

СЛАВА ІСУСУ ХРИСТУ !

Любі Дітоньки !

В нашому народі так глибоко вкорінилася християнська віра, що він ціле своє життя, і всі свої щоденні справи, і всі випадки в родині, і всі зміни в природі лучив зі святочними днями християнського календаря. Свій життєвий досвід і завваження склав наш нарід у приповідках, які стали нашим своєрідним, народнім календарем.

На приклад : — На новий год, прибуває дня на курячий крок. — Маланка, — в кожусі панянка. — На Йордан, кожух продам. — На святого Максима, пхається зима дверима. — Ксені, морозу повні жмені. — На св. Григорія, йде зима до моря. — По трьох Святих, мороз притих. — На Стрітення, зима з літом стрічається, чобітьми обміняється. — На святого Никифора, втікає зима з двора. На святого Онисима вийшла зима дверима.

Діти ! як знаєте інші приповідки на інші місяці то напишіть їх в листі до тітки Іванки.

Усім дітям, що їх **імянини** припадають у місяці березні, бажаю багато щастя, спокою та обильного Божого благословення !

Усе, що робиш, роби для Ісуса

Постанови собі дитинко, що все що робитимеш в цьому місяці, робитимеш для Ісуса. Усе, що говоритимеш, буде з думкою про Ісуса. Він завжди біля тебе. Він завжди в твойому серденьку, в твоїй головці. Він усе бачить, усе чує. Він радітиме усім - усім, що ти робитимеш для Нього. Хочеш щось сказати ? Подумай, чи сказав би це Ісус ? Хочеш щось зробити ? Подумай, чи зробив би це Ісус ? Запитайся твойого серця. Воно тебе не обдурить.

Постанови собі дитинко, що в цьому місяці хочеш позбутися своєї найбільшої хиби, з любови до твойого Ісуса, до того Ісуса, що в твойому серці, в твоїй головці.

Говориш часто неправду ? Скажи собі так : В цьому місяці ані разу не скажу неправди, бо Ісус цего не любить.

Любиш робити комусь на злість ? Постанови собі : Позбудуся цієї поганої звички, бо Ісус ніколи нікому на злість не робив. Любиш взяти чужу річь ? Подумай як це погано. Ісус заборонив красти. Постанови собі, що більше цего не зробиш, бо ти любиш Ісуса. Добре ?

О, коби ти дитинко знала, як Ісус радітиме, коли ти направду з любови до Нього видержиш у своїй постанові.

Проси Божу Матусю, Вона тобі поможе.

Тітка Іванка.

ПЕРЕПИСКА.

Дорогенька Тітко Іванко !

Дуже тішуся оповіданнями Тітки Іванки, бо українських книжочок я не маю. Моя мамця оповідає мені про нашу славну Україну, про князів, козаків і гетьманів, а також про нашого ґенія Тараса Шевченка.

Я люблю наш край, памятаю наше місто Тернопіль, де я малий ходив до шкілки; село Суховолю, де мій Дідуньо був священиком і я бігав на горбок до церкви дзвонити.

Багато минуло літ від тоді, тепер я виріс і ходжу до ІІ-ої кляси, а І-шу клясу скінчав з відзначенням. На ваканціях був я на бельгійській оселі й сумно було, що то не наша.

Тітко Іванко, чи буде коли наша оселя ?

Здоровлю щиро Тітку Іванку.

Ігор Луговий.

Тітка Іванка дуже зраділа Твоїм листом і Твоїми рисуночками. За рисуночки Редакція „ Голосу Христа Чоловіколюбця " признала тобі нагороду. Дістанеш гарну книжечку. Нетерпеливо вижидатиму Твоїх листів, але старайся писати їх без помочі матусі. Пиши власною курою і власні думки. Я дуже люблю діточі листи, такі прості й щирі. Дуже тішуся, що ти так гаарно учишся. Малий Ісусик благословить твою працю.

Слава Ісусикові !

Твоя тітка Іванка.

З ЦЕРКВИ Й ЗІ СВІТУ.

РИМ: З вічного міста доносять, що Святіший Отець іменував Їх Ексц. Преосв. Кир Івана Бучка Апостольським Візитатором Українців католиків, що перебувають на скитальщині в Німеччині. Таким чином ціла Европа по цей бік „зелізної куртини" знаходиться нині під юрисдикцією нашого одинокого на волі галицького Владики, який своєю ревною працею та своїми широкими впливами зможе ще більше як до тепер боронити права й гідність своїх братів на вигнанні. Нехай Всевишній благословить всещедро працю свого Апостола та дасть йому силу й змогу довершити цього великого діла.

ВАТИКАН: Радіо з Ватикану доносить, що бразилійський Сенат рішив примістити в Парляменті на почесному місці хрест. Акт приміщення приняв був характер великого торжества, на якому взяв участь Архиєп. з Ріо де Жанейро. Сенат обосновував своє рішення тим, що бразилійська конституція зачинається визнанням віри в одного Бога, пануючого над Бразилією і над світом.

ШАНГГАЙ: По звідомленням ватиканського радія, ректор університету в Шанґгаї дав св. Тайну Хрещення 13 новим студентам, вродженим в поганстві. Таким чином число студентів католиків цього університету виносить нині 190 душ. А на число 34 студентів медицини, котрі в липні б. р. будуть промовані, є 28 католиків.

МЕКСИКО: Мексиканський уряд заборонив мексиканській радіовисильні надати репортажі з життя католицьких святих. Свою заборону мотивує він тим, що, мовляв, такі репортажі є противні духові закону про релігійні віроісповідання. Хто хоче пса вдарити, каже наша приповідка, той патика знайде...

УКРАЇНА: Совєтське аґенство ТАСС повідомляє, що з днем 1 січня 1948 р. перестала існувати формально греко-католицька Церква в УССР. По інформаціям цього аґенства, всі греко-католицькі священики мали перейти на російське православ'я, ліквідуючи таким чином решти цієї Церкви. Що совєтські власти могли заявити, що формально з днем 1 січня 1948 р. українська греко-католицька Церква перестає існувати, це річ зовсім недивна. Але щоб повірити, що така деклярація відповідає дійсності, треба не знати історії Унії на Україні взагалі, а тенденційности большевицької інформації зокрема...

ПРЕСОВИЙ ФОНД „ГОЛОСУ"

— П. **Михайло Ільчишин,** з Курсель-Сталь (Лімбург) зложив на руки Впр. о. Ст. Широго, Ч. Н. І. 300 фр. на пресовий фонд нашого журналу. За дар, щира подяка.

— На заклик о. Рад. І. Тетерки, гості на хрестинах **Анни-Марії Волошинець** в Серен-Лієж зложили 250 фр. на пресовий фонд „Голосу" Жертводавцям щира дяка, а малій Українці Анні-Марії: Многая літа.

— На руки Впр. о. А. Бульса, Ч. Н. І., зложили вірні його душпастирської округи 800 фр. на піддержання дорогого ім нашого духовного журналу. Тут належиться щира подяка П. **В. Дорожницькому** за його ласкаве переведення цієї збірки. До збірного жесту наших вірних причинився трохи пізнише ще й жест одної добродійки Бельгійки яка зложила на руки Впр. о. Бульса 1000 фр. на фонд „Голосу". Щира подяка за дар.

— На руки Впр. о. К. Більке, Ч. Н. І., зложили його вірні парохії Звартберг (Лімбург) рівнож 1.000 фр. на фонд „Голосу". Всім добродіям засилаємо щире спасибі.

Imprimerie E. GELEZNIAKOFF, 51, rue Van Campenhout, Bruxelles 4

ВИДАВНИЦТВО О.О. РЕДЕМПТОРИСТІВ В ЛЮВЕНІ

BIBLIOTHECA ALFONSIANA

вже видало слідуючі українські книжки, по низьких і для кожного доступних цінах :

1). **о. Ю. Гірняк : „МАЛИЙ КАТЕХИЗМ",** 2-е вид. 15 фр.

Це коротке, ясне і для всіх доступне пояснення св. католицької віри та її духовних практик.

2). **св. Альфонс де Лігорі, Ч. Н. І. : „ЯК ГОДИТИСЯ З ВОЛЕЮ БОЖОЮ"** . . . . 10 фр.

Прекрасна й глибока наука про християнське зрозуміння бігу нашого життя.

3). **„ПОЩО СПОВІДАТИСЯ",** 2-е вид. . . . . . . 10 фр.

В цій книжечці читач знайде все потрібне до ревної й святої сповіді.

4). **о. Й. Схрейверс, Ч. Н. І. : „МОЯ НЕБЕСНА НЕНЬКА"** 2-е вид. . . . . 25 фр.

Ця книжка це вислів ніжної набожности до Пречистої Діви Марії, нашої Цариці й нашої Матері.

5). **о. Йосиф Бон, Ч. Н. І : „НІЧ У КВІТКАХ",** п'єса на 1 дію у 8 сценах . . . . . . 10 фр.

6). **о. К. Більке, Ч. Н.І. : Молитвенник „НАША ЖЕРТВА",**

Це перший молитвенник для Укаїнців на чужині. Він містить, крім ріжних молитов, Акафісту Матері Божої Неустанної Помочі, гарних розважань, нашу Службу Божу в старославянській і українській мові разом з молитвами священика, а також і латинську Службу Божу в латинській і українській мові для тих Українців, які ніколи не мають змоги бути на Українських Богослуженнях. 50 фр.

7). **П. Вінанді : „Появи Діви Убогих в Бане"** 10 фр.

Вневдовзі появляться ще слідуючі книжки :

1). **о. Й. Схрейверс, Ч.Н.І. : „ІСУСЕ ЛЮБЛЮ ТЕБЕ",** 2-е вид.

Це вислів сильної й мужеської любови до Ісуса Христа, нашого Божественного Спасителя і нашого найліпшого приятеля

2). **о. Бодієн, Ч.Н.І. : „ПРИГОТОВАННЯ НА СМЕРТЬ",** 2 вид.

Маленьку цю книжечку повинен перечитати хоч раз в житті кожний християнин, щоби знати як жити й як умирати.

Всі ці книжки можна замовляти на слідуючу адресу :

BIBLIOTHECA ALFONSIANA, Brabançonnestraat, 97
LEUVEN (Belgium).

Гроші слати почтовим чеком : **С. СН. Р. 4510.11,** на вище подану адресу.

Imprimerie E. GELEZNIAKOFF, 51, rue Van Campenhout, Bruxelles 4

РІК II. КВІТЕНЬ, 1948 ЧИСЛО 10

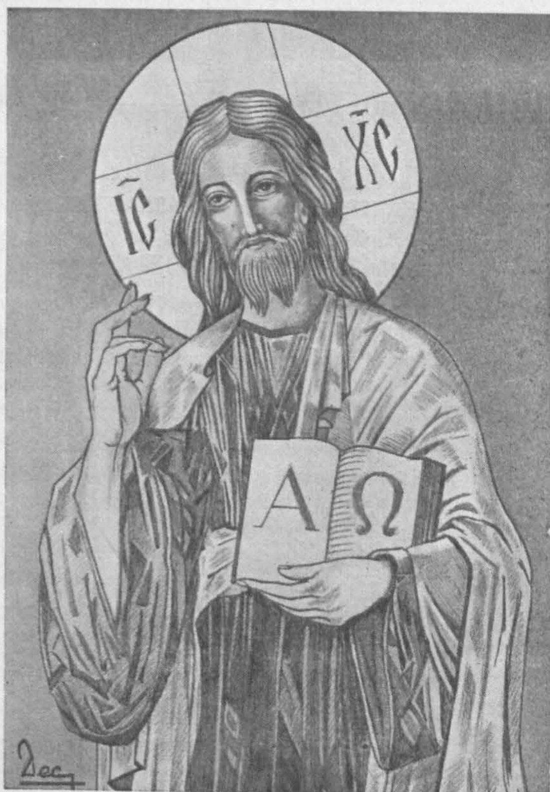

ГОЛОС ХРИСТА ЧОЛОВІКОЛЮБЦЯ

DE STEM VAN CHRISTUS MENSCHENMINNAAR

LA VOIX DU CHRIST AMI DES HOMMES

Maandblad

Revue mensuelle

APRIL — AVRIL 1948

ХТО З БОГОМ, З ТИМ БОГ.

РЕДАКЦІЯ :
R. P. M. HERMANIUK, 97, Brabançonnestraat, LEUVEN.

АДМІНІСТРАЦІЯ :
R. P. C. BILCKE, 3, Steenaert, St. - TRUIDEN
C. Ch. P. № 4156.33

Нашим представником на Голяндію для **„Голосу Христа Чоловіколюбця"** є Впр. о. Вейнговен, Ч. Н. І.

Проситься у всіх справах зв'язаних з цим релігійним часописом звертатися на адресу Впр. о. Вейговена :

E. P. WIJNHOVEN, Stapellen, BOXTEL, NEDERLAND.

Рівночасно повідомляється, що замовлення на книжки в Голяндії які появилися у Видавництві О. О. Редемптористів у Львові, належить слати на руки Впр. о. Візитатора Ван Де Малє, як рівнож належитість за закуплені книжки.

Адреса : Z. E. P. VAN DE MAELE, Kapel in 't Zand, Parklaan 3. ROERMOND, NEDERLAND — Postcheckrekening **26.406**

АДМІНІСТРАЦІЯ

„ГОЛОСУ ХРИСТА ЧОЛОВІКОЛЮБЦЯ"

просить своїх читачів ставати сталими переплатниками її духовного часопису.

Річна передплата виносить 50 франків.

Читачі, піддержте Ваш духовний журнал ! Ваш жест поможе Вам самим і Вашим ближнім !

Передплату слати почтовим чеком :
C. Ch. P. 4510.11 — BIBLIOTHECA ALFONSIANA
Brabançonnestraat 97, Leuven (Belgium).

За позволенням церковних властей.
Avec l'approbation des autoriés ecclésiastiques.
Met kerkelijke goedkeuring.

BIBLIOTHECA ALFONSIANA
Brabançonnestraat 97, LEUVEN
(Belgium).

ГОЛОС ХРИСТА ЧОЛОВІКОЛЮБЦЯ

ДУХОВНИЙ МІСЯЧНИК

Рік II. Квітень, 1948 Число 10.

Історична подія Української Католицької Церкви в Канаді

Апостольська Столиця оснувала три Екзархати і назначила двох нових Єпископів.

Винипеґ, Ман., березня 3 (УКПС). **Святіший Отець, Папа Пій XII, через Апостольського Делегата з Оттави, Ільдебранда Антонютті, проголосив на руки Преосвященного Кир Василія Ладики, Єпископа Українців Католиків Канади, про основання й ерекцію трьох Апостольських Екзархатів для Українців Католиків у Канаді.**

Екзархат Західньої Канади для Українців Католиків обнимає провінції: Альберти, Британської Колюмбії й території Юкону, з осідком Єпископа-Ординарія в Едмонтові, Альберта.

Екзархат Центральної Канади для Українців Католиків обнимає провінції Манітоби й Саскачевану, з осідком Єпископа - Ординарія в Винепеґу - Манітоба.

Екзархат Східньої Канади для Українців Католиків обнимає провінції: Онтерії, Квебеку, Нового Броновику, Нової Скошії й Принс Едвард Айленду, як одночасно і Нової Фунляндії й Лябрадору, з осідком Єпископа - Ординарія в Торонті, Онтеріо.

Святіший Отець оставив і надальше потвердив Його Ексцеленцію Преосвященного Кир Василія Ладику в Екзархаті Центральної Канади. Для Екзархату Західньої Канади призначив як Єпископа - Ординарія Преосвященного Ніля Саварина, дотеперішнього Єпископа - Помічника. Для Екзархату Східньої Канади призначив Преосвященного Ізидора Борецького, дотеперішнього пароха в Брентфорд, Онт. Єпископом - Помічником для Преосвященного Василія Ладики назначений Преосвященний Андрей Роборецький, дотеперішний парох церкви св. Йосафата в Торонті, Онтеріо.

Поділ на три повні, самостійні Екзархати Українців Католиків у Канаді є радісною, історичною подією і великої ваги в розвої нашої Церкви. Коли на українських землях в Европі винищують нашу св. Церкву й наш Нарід, то Апостольська Столиця основує й побільшує нашу українську католицьку єрархію.

Особи нових, молодих і повних життя й енергії Єпископів, що є обізнані з історією, життям і потребами нашої св. Церкви й Народу, дають запоруку нових і повних успіхів.

Редакція і Адміністрація „Голосу Христа Чоловіколюбця" засилає нашим Єпископам - Номінатам, Преосвященному Ізидорові БОРЕЦЬКОМУ й Преосвященному Андреєві РОБОРЕЦЬКОМУ свої найсердечніші й найкращі побажання. Нехай Всевишній благословить їхню працю та дасть їм змогу й щастя довершити всеціло їхнє взнесле завдання: Христових Апостолів і провідників народу.

Партійна боротьба в світлі Християнської Науки

Партійна боротьба може бути подвійна: або така, що є виразом здорового й нормального життя якоїсь демократичної нації, або така, що є виразом морального роздору й державного самовбійства якогось народу.

Перша форма партійної боротьби є явищем нетільки зовсім нормальним і природним в житєвому розвою здорового суспільного організму, але це змагання щораз то нових і все більше підхожих до потреб нації форм національного й політичного життя є першим услів'ям моральної й політичної рівноваги, а тим самим і найбільше пригожим кліматом до загального й всестороннього поступу. Вона є, так сказати б, житєвим віддихом національного організму: так як віддих людини викидає з легенів з'ужитий, а тим самим і шкідливий для організму воздух, заступаючи його новим і свіжим киснем, таксамо здорова й чесна партійна боротьба усуває з національного організму нездібні, або нежитєві форми суспільного й політичного життя, а на їхнє місце приводить нові, сильніші й більш житєві.

В чому ж полягає така форма партійної боротьби? Основною засадою цієї форми партійного змагання є мати завсіди на увазі правдиве й всеціле добро свого народу. То значить, у всіх точках партійної програми, у всіх доборах осіб на відповідальні становища, у всіх середниках переведення в життя начеркненої програми кермуватись завсіди й виключно духовним і матеріяльним добром суспільности.

Таке наставлення духа й така постанова волі є тут попросту елементами рішальними. Бо перший з них рятує політика від партійної сліпоти, а другий дає йому моральну силу признати свої похибки й блуди, та евентуально доцінити й приняти визшість програми й більшу фахову здібність своїх політичних противників. А це морально змушує противні собі сторони знайти спільну мову та оформити щиру й солідну співпрацю; то значить, поперше, спільно приняти всі точки програми й всіх людей які являються більш здібними запевнити загальне добро нації; подруге, гоноровo толєрувати все інше з програми противника, що є рівно добре, хоч в іншій формі, як дані своєї власної програми; і потретє, старатись дальше чесно поборювати те, що залишається в програмі противника яко менше вартісне й менше добре для загального добра.

В такому случаю, партійна боротьба осягає свою правдиву й повну ціль, бо вона змушує противників з'осереджувати всі свої сили, щоби якнайкраще розв'язати всі проблєми національного й політичного життя, та піднайти якнай-

ліпші фахові сили, здібні виконати таку програму. Тут партійне змагання є свого рода конкурсом в очах нації яка, по провіренні плянів ріжних партій, вибирає для себе ту форму суспільного й політичного життя, яка найбільше підповідає її духовим і матеріяльним потребам.

Така партійна боротьба, в світлі християнської науки, є не лише річчю дозволеною, але обов'язком і чеснотою кожного чоловіка, що компітентно може й повинен заниматися проблємами політики. Тому в очах Церкви поступок Пилата, який обмив собі спокійно руки з невинної крови Ісуса Христа, є вчинком слабої волі й проступком участи в убійстві Сина Божого. Бо заложити руки й дивитись спокійно на зло яке твориться довкруги, без ніякої реакції й спротиву, є бути почасти відвічальнм за нього. І ця відповідальність є тим більша, чим більше є зло яке грозить суспільности і чим більші є середники якими можна його спинити. Занедбання тут обов'язку зі сторони людей, які своїм впливом, своєю працею й своїми здібностями могли були спинити злочинний вплив одної чи другої політичної партії, погрузило вже неодин народ в пропасть найбільших соціяльних і політичних катастроф. Згадаймо лише долю Німеччини з приходом Гітлєра, та нинішнє положення східно і середно - европейських держав які попали під большевицький комунізм. Противно, свідомий і відважний спротив здоровоумаючої частини народу врятував недавно загрожену комунізмом Еспанію та роздирану анархізмом Португалію. Нині, як доля держав і народів є в руках тих, що вміють створити й скаптувати публичну опінію, чесна й сильна боротьба зі всіми розкладаючими суспільність й руйнучими гідність людини системами є обов'язком всіх, хто вміє й може стати в обороні правди й Божого закону. Тому славний французький писменник о. Сертілянж міг писати недовго по першій світовій війні на адресу французької католицької молоді : „Чи ви хочете, чи ні, від будучности вашої вітчини залежить ваша власна будучність і будучність ваших справ... А тих, що від політики втікають, політика доганяє". Недавно, в свойому пастирському листі з нагоди Великого Посту, писав Кардинал Ґріффін, Примас Англії : „Якщо наш уряд, діючи в нашому іменні, рішає щось такого, що є проти совісти, тоді ми повинні ставити собі питання : „Хто йому дав цю власть ?" Подібно сам Святіший Отець, Папа Пій XII, недавно сказав, говорячи про обов'язок католиків користати зі свойого рпава голосу, — що очевидно припускає зрозуміння і підпертя, або осудження одної чи другої політичної системи : „Невикористати свойого права голосу, коли розходиться про рішення якоїсь важної справи, є тяжким гріхом несповнення обов'язку".

З цього всього ясно виходить, що така форма політичної боротьби являться в світлі християнської науки нічим іншим як сповненням громадського обов'язку, а послідовно й

чеснотою в тих, що з професії посвячуються проблємам політичного життя...

Противно, друга форма партійної боротьби, ця саме, що є виразом морального роздору та державного самовбійства, являється в світлі християнської науки громадським проступком в тих, що піддержують її, а громадським бандитизмом в тих, що професійно й систематично провадять її. А це тому, що ця форма партійної боротьби не розсуджує про вартість політичної системи й про здібність людей які її представляють в світлі загального добра, а в світлі інтересу партії та її представників. Послідовно, політики цього покрою вмовляють в себе, що саме їхня система й їхня праця є запевненням загального добра, при чому критерієм при осуді політичних противників як і рівно ж критерієм загального добра й зла являються не духові й матеряльні потреби народу, а власна політична система.

Тому на думку таких політиків, в таборі противників засаднично нічого доброго не має й бути не може; тому для них являється для безпідставним і є без сенсу дошукуватись в програмі ворогів чогонебудь доброго й позитивного; ізза тих самих причин у цих людей не може бути мови про якесь порозуміння, чи якусь співпрацю.

Конкретно, вони уважають себе правним критерієм загального добра. Тоді всі їхні противники являються ворогами народу, яких таким, чи іншим чином, однак за всяку ціну, треба усунути. А цього доконують вони в двоякий спосіб : заки прийдуть до влади, вони послугуються всіми злочинними середниками яких уживають звичайно слабодухи : очерненням, клеветою, погрозами, терором, та поодинокими атентатами. При помочі цих засобів їм вдається звичайно роздерти народ, викликати ворожнечу й партійну ненависть та поділити всі житєві сили народу, ослабити єдність національних змагань й приготовити собі опанування маси. При владі, їхні методи винищування ворогів переміняются в систематичне й безпощадне переслідування, починаючи від чорних ліст, і створення тайної поліції, а кінчаючи на масових вбивствах . . .

Така форма партійної боротьби є знасилуванням суспільної етики і отже проступком проти народу. Вона противиться законові християнської моралі й є в цілості проти загального добра суспільности. Бо в суті річей вона має на меті не служити для загального добра, а послугуватись силами суспільности в осягненні своїх партійних цілей. Тут партія не стає на услуги народу, але послугується народом до власних цілей. Це цілковатий переворот вартостей річей, який з цілі робить собі середник, а зі середника ціль. А такий переворот є моральним проступком, який християнська наука вповні осуджує. І то тим більше, що тут ходить про загальне духове й дочасне добро цілої нації . . .

Ось дві форми партійної боротьби, з яких остання нажаль здобуває собі нині щораз то більше право горожанства. Великим нещастям для нас було б, якщоб вона завітала й до наших розполітикованих кругів. Бо з досвіду знаємо, що бідні є народи які піддаются такому насильству цеі жорстокої й слабоумної політики.

о. М. Германюк, Ч. Н. І.

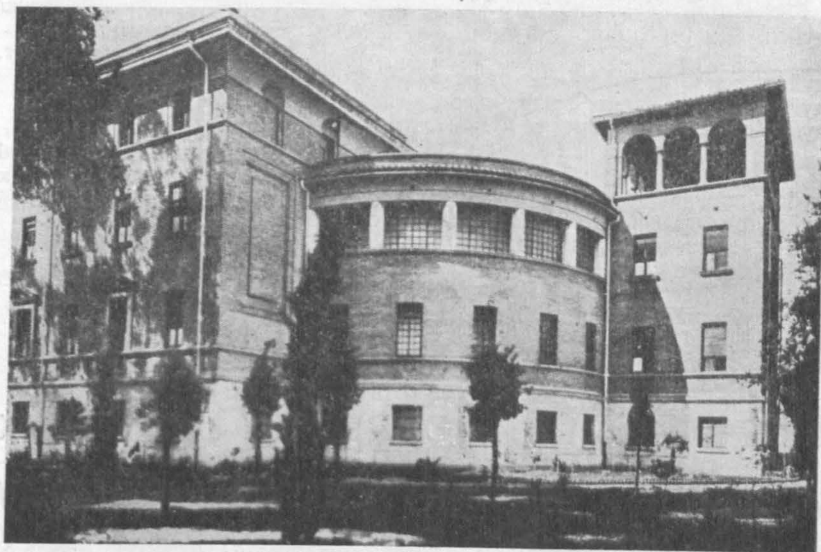

Нинішній вигляд Української Колеґії в Римі...

УКРАЇНСЬКА КОЛЄГІЯ В РИМІ СВЯТКУЄ 50 - ний ЮВИЛЕЙ.

На початку цього року, Українська Колеґія св. Йосафата в Римі буде святкувати свій 50 - літний ювилей. У ній українські католицькі студенти побирають теольоґічні студії. З хвилиною, коли большевики заняли Галичину і знищили нашу Церкву і семинарії, стала вона майже одиноким семинарем для студій наших студентів.

Сю Колеґію основував в жовтні 1897 Папа Лев XIII. На початку, веденням її занимались о.о. Єзуїти, а першим її ректором був о. Ізоляні (1897), потім о. Джійованні Мурія Віттолосчі (1903). Від 1904 завідують нею о.о. Василіяни. Теперішним її ректором є Преподобний о. Заячківський ЧСВВ. З сеї Колеґії вийшло много священиків, з котрих декотрі потім стали Єпископами. Наперід в Колеґії було 12 студентів а від 1914 число студентів зросло до 40. У 1931 Колеґія перенеслася до нового приміщення в палаті, що її збудував Папа Пій XI. Тепер Колеґія стала дуже рухливим осередком українців католиків, що у великому числі, через війну, знайлись на землях Італії. (УКПС).

РАДУЙСЯ МАРІЄ!

**Радуйся, Велика України Княжно,
Радуйся, запашний квіте наших садів,
Радуйся, ясна зірко недосяжна,
Радуйся, легіт весняний рідних ланів...
Радуйся Маріє!**

**Радуйся, безтурботність дитячих
чар - днів,
Радуйся, юности палкої холодок,
Радуйся, поваго наших зрілих років,
Радуйся світе тихий старечих думок...
Радуйся Маріє!**

**Радуйся, провіднице скорбного люду,
Радуйся, потуго наших вірних полків,
Радуйся, осолодо гіркого труду,
Радуйся, слово майбутніх
наших днів...
Радуйся Маріє!**

**Радуйся учителько наших
рідних шкіл,
Радуйся, предсіднице соймових
палат,
Радуйся, духу добрий державних
мужів,
Радуйся, спокою благий
селянських хат...
Радуйся Маріє!**

**Радуйся, України Княжно Велика,
Радуйся, Володарко Рідної Землі,
Радуйся, сьогодні, всегда і до віка,
Радуйся, радуй, Маріє, в Славі Твоїй...
Радуйся Маріє!**

ІВАННА ПЕТРІВ.

Католицька Гієрархія Злучених Держав Америки проти ляїцизму

Адміністартивне бюро „Католицького Національного Комітету Допомоги" (NCWC) в Злучених Державах видало 16 листопада 1947 року в імені цілого американського Єпископату дуже важну декляpацію про сучасний ляїцизм, його злочинні впливи на одиниці, родини, робітництво й на міжнародні взаємини між державами. Ось важніщі точки з цього надзвичайно важного документу:

1. Що таке ляїцизм?

Ляїцизмом називаємо не так ту форму життя, яка зводить все до матерії, виключаючи все що духове, як скорше такий підхід до життя, який все зводить до чоловіка в дочасному стані, виключаючи всякий зв'язок між ним а Богом, і то тепер і по смерті. Так очеркнений ляїцизм, себто практична відсутність Бога в думці й в ділі чоловіка, є причиною всіх труднощів, перед якими находиться нинішний світ. Це врожайний терен, де могли зійти й вирости такі соціяльні повтори як: фашизм, нацизм і комунізм. Це він, більше як щонебудь інше, точить мов той червак нашу спадщину християнської культури, яка обнимає всі ділянки людського життя і віддає Богові те, що Йому належиться. Цей світ є Божий і якщо отже ми хочемо відогравати в ньому ролю чоловіка, ми мусимо впасти наперід на коліна й в покорі нашого серця

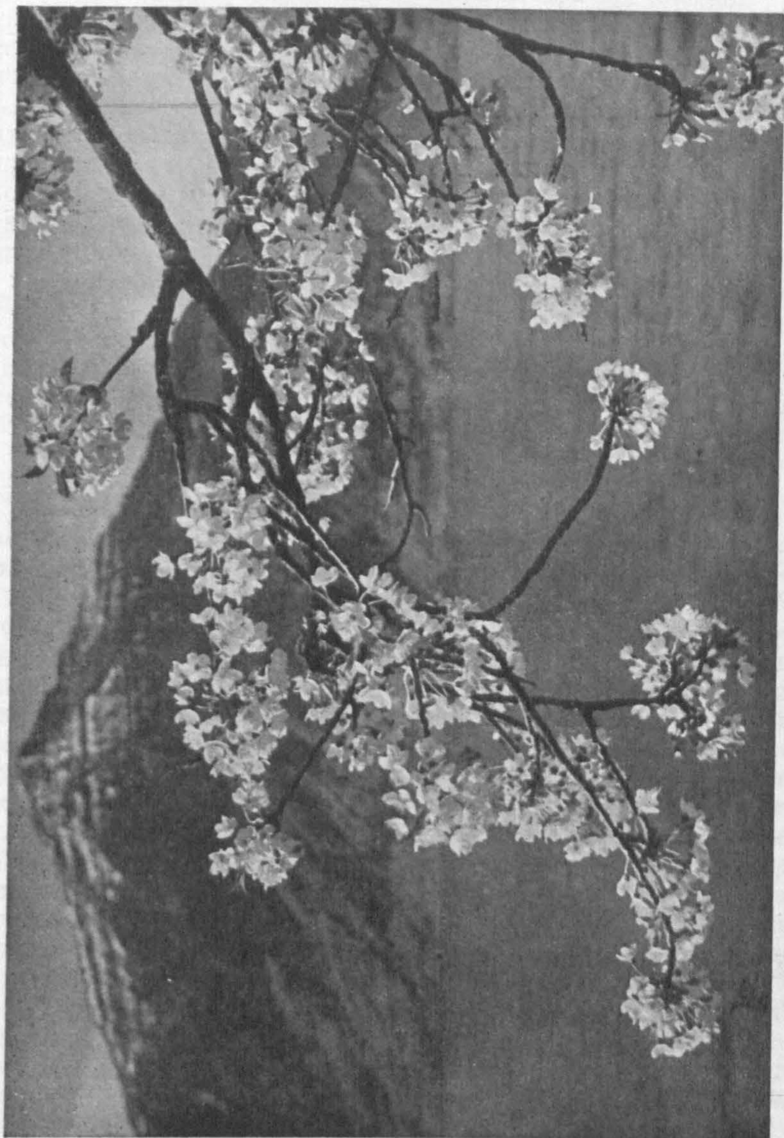

Радуйся, Маріє, запашний квіте наших садів...

признати місце, яке тут занимає Бог. А цього не робить ляїцизм . . .

2. **Злочинний вплив ляїцизму на одиниці.**

Чоловік, що попадає під вплив ляїцизму, тратить почуття своєї відповідальности перед Богом. Послідовно, він тратить правдиве поняття про гріх і кермується в щоденному житті виключно людським законом. Користь, чемність, приватна власність становлять для нього норму людського життя. Тим чином він ушкоджує, якщо цілковито не нищить, образ який нам дає про чоловіка Боже об'явлення й в світлі якого чоловік являється Божим сотворінням і Божим Сином. З чого слідує, що святість є званням чоловіка, про якого каже святе Євангеліє : „Що бо за користь чоловікові, коли здобуде світ увесь, а занапастить душу свою ? Або що дасть чоловік у замін душі своєї" (Мк., VIII, 36 - 37) ?

Ляїцизм, через те, що забуває на це високе й Боже покликання людини та ставить на його місце ідеал земського щастя і добробуту, нівечить в душі чоловіка ці найвищі духові вартості, які приніс і розвинув християнізм, огортаючи своєю ржою щораз то більше християнських душ.

3. **Розкладаючий вплив ляїцизму на родини.**

Ляїцизм зачав вже розкладати й родину. Самі погани добачували щось святого й неторкаємого в супружі й в родині. Християнізм вивисшив супружжя до Св. Тайни і порівняв його до таєнственної злуки Христа зі св. Церквою. Ляїцизм, противно, спрофанував супружу присягу, відірвуючи її від залежности з Богом. Тим самим він знищив і його святість. Бо конкретно, він заступив рішення Божої волі й добро суспільности обопільною згодою мужа й жінки. Йдучи отже за голосом певної фалшивої науки, він знасилував природу й став шукати в супружому житті задоволення егоїстичної приємности, з обезчещенням творчого акту й гідности родинного життя.

Дальше, позбувшись Божого закону й відданий в цілості всім пристрасним забаганкам людської волі, ляїцизм захитав нероздільність супружжя яко Божої інституції. Замість святої неподільности, він впровадив в наше суспільство розвід, а з ним одну з найбільших проблем західнього світа.

Викидаючи Бога з родини, ляїцизм відобрав цій інституції її найкращі середники у формуванні душі дитини. Публичні власти й ціла преса повертають стало до проблеми злочинів у молоді. Всі є згідні, що тут треба абсолютно щось робити, щоби розв'язати це питання. Ми однак є сильно переконані, що тут нічого не дасться зробити, так довго як довго не дійтеться до кореня зла і як довго суспільність не пізнає руїни, яку заподіяв ляїцизм родині. Даремно отже держава видаватиме величезні суми грошей

на різні виховавчі й рекреативні заведення, якщо суспільність не дбатиме про установлену Богом нероздільність супружжя й святість родинного огнища. Бог установив родину й дав їй свою засадничу конституцію. І коли ляїцизм відкидає цей плян і допче цю конституцію, він руйнує цілу суспільну будову... Родина сперта на неморальну униканні дітей, цинічна погорда шляхотних цілей подружжя і шістьдесять процентове побільшення розводів в Америці за час останнього століття, разом зі щораз то більше поширеним звичаєм родичів звільнятись з обов'язків вихователів, ось жахливе нещастя, яке нам приніс ляїцизм...

4. **Нещасний вплив ляїцизму на виховання молоді.**

Може в жадній іншій ділянці соціяльного життя ляїцизм не мав так злого впливу як в ділянці виховання. Бо філософія виховання, яка поминає Бога, витворює силою факту плян життя, в якому Бог або не занимає ніякого місця, або є справою чисто приватною. Таким чином ляїцизм ставить собі за ціль виховання людей без найменшої відповідальности перед Богом за їхне особисте й соціяльне життя...

5. **Вплив ляїцизму на робітництво.**

В Божому пляні сотворення, всі люди є між собою братами. Тому Всевишній, сотворюючи чоловіка, дав йому землю, зі всіми її багацтвами, щоби він з них сам користав і дав змогу всім іншим ними користуватись. В тому значінні праця чоловіка не є річчю чисто приватною; противно, вона являється рівнож функцією соціяльною. То значить, що особиста користь не є одинокою ціллю нашої праці. Попри неї, наша праця має на меті рівнож і користь дргих. Послідовно, в світлі християнської науки, людська праця не є звичайним собі товаром, який можна продати або купити. Тут економічна активність уважається за функцію соціяльну, де працедавець і робітник співпрацюють до загального добра. Без такої співпраці, загального добра не має і бути не може. Бо коли працедавець, відкидаючи з погордою всяку відповідальність перед Богом, забуває, що він є по пляну Божого Провидіння завідателем спільних дібр людства, та що його приватна власність має також служити для добра других, тоді праця його, оперта на тому глупому індивідуалізмі, приносить для мілйонів людей, замість добробуту, нужду. Тоді робітник є безпощадно використовуваний, а жорстока конкуренція і антисоціяльна торгівля беруть верх.

Подібно шкідливим є для загалу спосіб поступовання робітників, що забувши на Бога тратять з очей перспективу права суспільности до їхньої праці та при помочі своїх організацій стараються тільки запевнити побіду своєї групи, без огляду на права працедавців й інших людей...

Група українських робітників в Лієжі, 28 грудня, 1947 р., в день закінчення передрїздв'янних Реколекцій. На знимці видко також п. Др. В. Тисяка й укр. душпастирів.

6. **Вплив ляїцизму на міжнародні відносини.**

Одинокою сильною основою міжнародніх зв'язків може бути природній закон, якого автором і сторожем є сам Бог. Правда, людський позитивний закон, який є висловом і за порукою міжнародніх угод і конвенцій є тут рівнож конечний, але й він мусить бути згідний з Божим законом. Бо те, що може видаватись добрим для якогось народу, може бути в дійсності злом і отже проти Божого закону...

В нинішніх часах, нажаль, цей Божий закон був багато частіще й більше явно як в минувшині подоптаний в ділянці міжнародніх зносин. В імені національної безпеки, тут поповнено огидні злочини проти слабших націй. В деяких народів, мілйони людей стали жертвами політичного невільництва. Релігія там є переслідувана, тому, що вона стає в обороні свободи. Представники влади, засліплені й жорстокі, кидають там під ноги перші й найсвятіші права людини, і то зі систематичною і вирахованою деградацію людини. Новини, які продираються крізь мур цензури тих поліційних держав дають нам дещо пізнати з цієї сумної й застрашаючої історії. Всі нині з глубини душі бажають спокою, а тут світ находиться над пропастю. Є явищем значучим, що безбожництво його запровадило сюди. Нацизм, фашизм, японський мілітаризм... і комунізм є тут у великій мірі причинами цього нещастя. Але для людей, які думають стає заразом ясним, що ляїцизм, який від років старався викорінити з держави підстави морального Божого закону, несе на собі великий тягар відвічальности за нинішний стан світа...

Хроніст.

ЗА ЩО?

Тарас Шевченко, в одній зі своїх поезій, залишив нам зворушливий спомин зі свого тюремного життя. Цей спомин, це подив перед незглубимою тайною хреста:

**„Давно вже я сижу в неволі.
Неначе злодій в заперті,
На шлях дивлюся та на поле,
Та на ворону на хресті
На кладовищі; більш нічого
З тюрми не видно; слава Богу
Й за те, що бачу, що живуть
І Богу моляться і мруть
Хрещені люди.
Хрест високий
На кладовищі, трохи з боку,
Златомальований, стоїть..
Не вбогий, мабуть, хтось лежить!...
І намальовано: розпятий
За нас Син Божий на хресті...
Сижу собі та все дивлюся
На хрест високій із тюрми...
Дивлюсь - дивлюся, помолюся, —
І горе - горенько моє,
Мов нагодована дитина,
Затихне трохи... і тюрма
Неначе ширшає; співає
І плаче серце, оживає
І в Тебе, Боже, і в святих
Та праведних Твоїх питає:
Що він зробив їм — Той святий,
Той Назорей, той Син єдиний,
Богом ізбранної Марії —
Що Він зробив їм? І за що**

**Його святого мордували,
Во узи кували
І главу Його чесную
Терном увінчали;
І вивели з злодіями
На Голгофу - гору
І повісили між ними?**

За що?

Так, за що? Таїнство розп'яття є незглубимою тайною. „Правдиве зрозуміння Христового хреста, каже св. Амврозій (V ст.), є почесною короною нашої віри". Ані уява поетів, ані розум філософів, ще не змогли збагнути глубини цієї тайни. Бо так, як колись хрест був для жидів згіршенням, а в очах поган уходив за божевіля, так і нині він залишився нерозв'язаною загадкою для численних „християн" і неопоган. І лише ці, що вслухувались і зглубили голос пророків, а відтак голос самого Сина Божого та Його апостолів, збагнули й зрозуміли чому й за що терпів Ісус.

До своїх учеників, згіршених тайною хреста, на дорозі до Ємаус, сказав воскресший Ісус: „О безумні й ліниві серцем вірувати всьому, що промовили пророки! Чи не мусів терпіти це Христос і ввійти в славу свою" (Лука, XXIV, 25 - 26)?

Коли зважимо хто був Ісус, зачинаємо розуміти чому Він тільки терпів. Він був єдиний безгрішний предстатель людского роду, наділений безконечною святістю. Поставлений небесним Вітцем від першої хвилі свойого земського життя яко світлий Архієрей для своїх грішних братів і сестер, Він приняв ту задачу й сповнив її з найвищою пошаною, з найбільш геройським послухом, аж до смерти на Голгофті. Ісус Архієрей хотів за нас принести зневаженому Богові найсовершенішу жертву в поривах найгорячійшої любови. Він не знайшов кращої та святішої жертви як самого Себе. Розп'ятий на горі, Він знищив Себе до скрайности, цілопально,

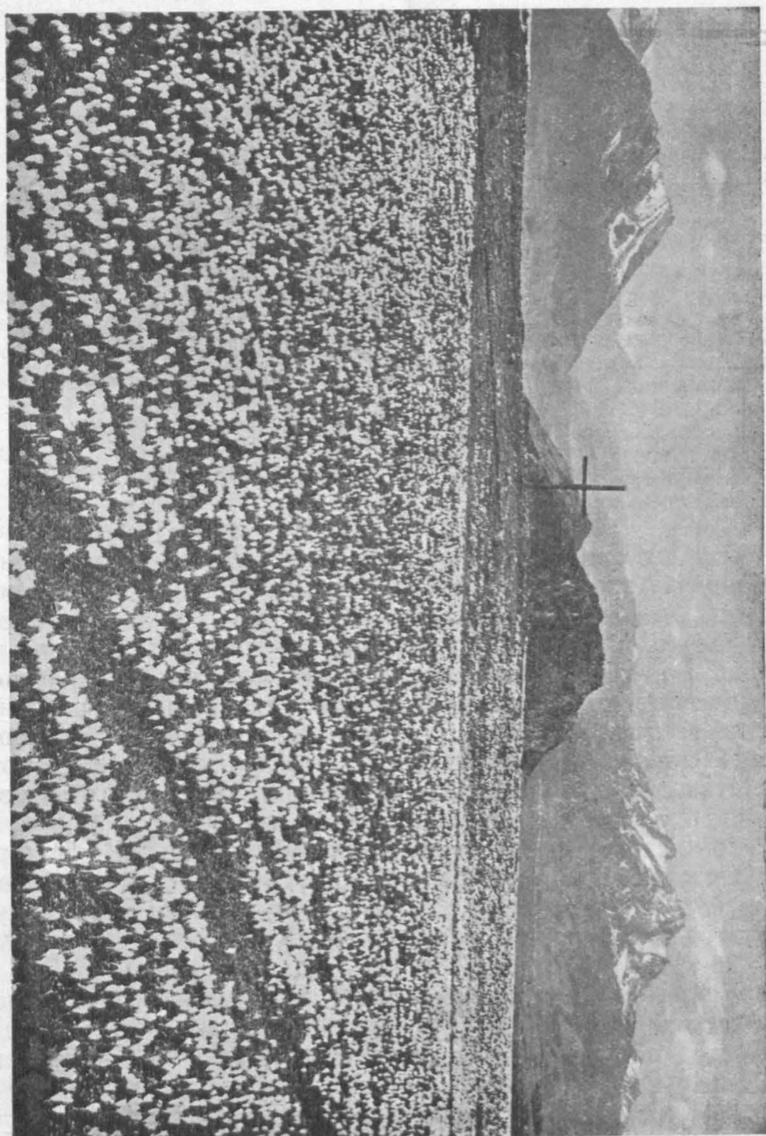

. . . дивлюсь на хрест високій . . .

не так бездушним, фізичним огнем, як живим жаром божественної любови. Безнастанно обдарована безпосереднім огляданням Божества, Його благородна душа бачила те, чого люди не хотять бачити : а саме безконечну злобу гріха, безконечну обиду, що гріх завдає Богу і безконечну шкоду, що гріх стягає на самого грішника. Ця жахлива панорама публичної і скритої злочинности людей супроти Божого маєстату й супроти себе, обридливий тягар всіх гріхів світа, з яким Він, яко наш покутник, мав з'явитися перед лицем Всевишнього, зранили Його безмірно більше, як фізичні муки. На вид невимовно обидженого гріхами маєстату Вічної Любови й Вічної Краси, Ісус зі жаху й непотішного смутку потився кров'ю . . .

Відносно до нас, через свій хрест, Ісус хотів **показати нам ціну вічного життя.** Він так високо ставив цей скарб, що не вагався набути його нам коштом найбільших страждань та Своєї власної смерти. Бо нігде краще, як під хрестом, людина не пізнає вартости своєї безсмертної душі. Там, у стіп хреста, вона вповні розуміє, що краще тисяч разів умерти, як поповнити хочби один тяжкий гріх, кидаючи під ноги ласку куплену нам найсвятішою кров'ю пролятою Ісусом на хресті. Бо хоч Ісус міг нам привернути вічне життя і без мук, Він хотів однак довершити цього діла через найтяжчі страждання, щоби якраз доказати нам незрівнану вартість цього скарбу.

Дальше, своїм терпінням, Ісус хотів дати нам **доказ Своєї незмірної до нас любови.** Свої слова, які світ собі запам'ятав і яких не забуде ніколи : „ Більшої цієї любови ніхто не має, як щоб душу свою положив за другів своїх " (Іван, XV, 13), Ісус хотів записати в історії людства незатертим знам'ям Своєї крови. Жахливою своєю смертю на хресті, Він доказав світові, що Його любов до нас була безмежна.

Що більше, через свою смерть на хресті, Ісус перевисшив і цю любов. Бо Він віддав своє життя не тільки за своїх другів, але Він жертвтувава його й за тих, що показались Його найбільшими ворогами. Прибитий до хреста, Він молився за своїх ворогів, за тих самих, що Його засудили на смерть і прибили до хреста : „ Отче, молився Він до Свойого небесного Вітця, прости їм, бо вони не знають, що роблять " (Лука, XXIII, 34).

Хрест Ісуса є для нас рівнож найвищою школою життя. Новочасний філозоф Лянгбин пише про себе : „ Першою школою для мене були Атени; університетом, Венеція; а найвищою академію, Голгофта ". І дійсно, кервава Голгофта є найбільш звісною і найбільш прославною катедрою, звідки з умираючих уст Ісуса пливе повсякчасно тайне слово життя. У спокійному й лагідному світлі цієї божеської науки, роз-

криваються всі проблєми людського життя : тайна людської немочі й гріха, болюча тайна терпіння і невмолима судьба смерти знаходять тут свою розв'язку й відкривають перед чоловіком переспективу його правдивого призначення. На Голгофті, ми бачимо й розуміємо чому ми зі сльозами приходимо на світ і чому ми його з роздираючим болем покидаємо; чому ми маємо любити нашого ближнього як себе самих, та чому з любови до Бога ми маємо радше вмерти, як поповнити один тяжкій гріх . . . Словом, Голгофта є для нас школою всіх чеснот. Тому Ісус з такою нетерпеливістю очікував цієї торжественної хвилі Свойого життя, в якій Він мав через Свою страсну смерть увінчати ціле Своє божеське життя на землі . . .

Всечесний хрест вчить нас також геройства в терпіннях. Ісус предсказав праведникам много терпінь і переслідувань. Св. Анатазій († 372) говорив в Царгороді : „ По страстях Ісуса, наша смерть вже не страшна. Всі, які вірять в Ісуса Христа, воліють радше вмерти ніж відректися тої віри в Нього ". Мільйони християн, молодих і старших служать Богу коштом всіляких прикростей, недостатків, а навіть страшних гонень, по словам Учителя : „ Хто не понесе свойого хреста і за мною не піде, не може бути моїм учеником " (Лука, XIV, 27). Що сталобися, якби Христос, учитель покути, сам жив був в розкошах і в достатках ? Від першої хвилі своєї публичної діяльности аж до кінця свойого життя, Його молитва й гадки, Його слова і діла, все те було борнею велита за Царство Боже. Ця борня дійшла до своєї кульмінаційної точки на Голгофті. Ісус є наскрізь героїчним характером, учоловіченим геройством, і Його Євангелія є покликом до найвищого геройства. Там Ісус жадає геройства від своїх другів і без'условного заставу життя для побіди святої правди. З високого хреста дорогий наш учитель навчає нас героїзму своїм власним незрівнаним прикладом . . .

*
**

Ісусе, Сине Божий, мій царю, і мій брате, Ти зволив взяти на себе мої гріхи й спокутувати їх Твоєю страшною смертю на хресті ! Я дякую Тобі за це й прошу Тебе поможи мені щораз більше зрозуміти чим Ти є для мене . . . Дай мені ласку щораз то більше цінити Твої святі страсти, та гордо виступати перед світом як Твій вірний почитатель ! Дай мені, Ісусе, ласку якслід зрозуміти й ввести в моє життя ці слова св. Івана Золотоустого : „ Якщо, якийсь новітній поганин запитає тебе чи ти покланяєшся Розп'ятому, не червоній і не спускай, застиджений, очей вниз, а випрямися, подивися йому гордо в вічі й сміло йому заяви : „ Так я Йому покланяюся ".

о. К. Більке, Ч. Н. І.

ВИСЛУХАЙ БОЖЕ БЛАГАННЯ
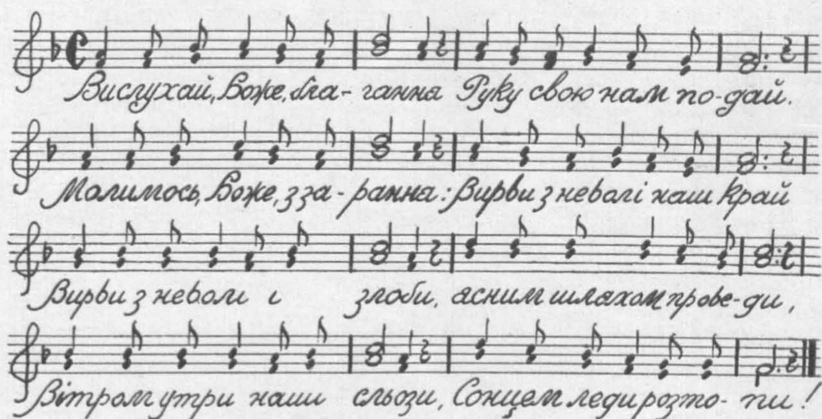
Вислухай, Боже, благання,
Руку свою нам подай,
Молимось, Боже, ззарання,
Вирви з неволі наш край.
Вся Укранаїна, о Боже !
Славити стане Тебе,
Ти нам у праці поможеш,
Сонце нам ясне зійде.

Пісня записана від українських скитальців в Гавталєн
(Лімбург, Бельгія)

ВЕЛИКОДНЯ СПОВІДЬ

Дорогі читачі „Голосу Христа Чоловіколюбця", Ви знаєте, що обов'язок Великодньої Сповіді є під тяжким гріхом. Тому нехай ніхто у Вашому окруженні не обійдеться без Великодньої Сповіді. Вашим добрим приміром, заохотою а навіть відповіднім підготуванням улекшіть Вашим братам і сестрам, Ващим приятелям і знайомим, Вашим співгорожонам, а навіть і чужинцям гідно сповнити цей святий і великий обов'язок. Скажіть їм, що їхня Сповідь повинна бути повна й щира, підтверджена сильною й незмінною волею поправи. Робіть так, щоби день Христового Воскресення був для Вас і Вашого окруження днем щастя, радости й спокою душі ! . . .

Христос Воскрес!

Голос Ісусика

Сторінка для Дітей

Маруся тобі поможе ...

Мала Маруся довго дивилася в розп'ятого Христа, що висів в кімнаті над столом.

— Ті колючки колять Тебе в головку, правда, Бозю ? Влізли Тобі в чоло . . . О, мене дуже боліло як терня влізло в ногу. Мама вийняла, обгорнула чистим платочком і легше стало. А Ісусові аж кров тече з голови . . . Ніхто Тобі не вийняв терня ? Ніхто не загорнув головки ?

Зажди крихітку, Бозю. Я вийму Тобі терня . . . — За високо ? — Ні, побачиш . . . Маруся вилізе на крісло й на стіл. Маруся Тобі поможе... У... у... не досягну... Зажди.

— Впаду ? — Ні ! Маруся обережно... Бачиш, Ісусе, Маруся вже має стільчик ? поставить на столі... о, так... вилізе на стіл... на стільчик...

— О, бачиш, Бозю, Маруся вже досягнула. Тепер покладу на столі, повиймаю всі колючки, все терня. Нехай не колять Ісуса, це дуже болить... Маруся повідломлює всі колючки з терневого вінка. Не бійся, Бозю, не бійся, не буде боліти. Маруся так зробить, що не буде боліти. Бачиш ? Ножем повідломлюю все терня. А не плач, не кричи... Болить ? Тихо... Ще трошки... Я ще цв'яшки повиймаю з рук і ніг... Бачиш, вже колючки відломані. Цей дурний ніж подрапав Тобі головку.... Це не болить. Кровця не йде... Тепер повиймаю цв'яшки, обмию засохлу кровцю,... загорну ручоньки Твої й ноженьки й головку,... поцілую й знова повішу на стіні...

— Цв'яшки сильно забиті... Кровця ? — Не бійся, це з мого пальчика кровця... Дурний ніж... Мене не болить, ні !... Ой, як сильно забиті цв'яшки. Зажди, тато має такий виймач до цв'яшків. Зажди хвилинку, Маруся пошукає вий-

мач... Тихо... не плач... Правда, що в головку вже легше?..

— Тато десь сховав виймач, Маруся не може знайти... Буде дуже боліти?.. Ну, не бійся, Маруся поможе...

— Мамо! Ой, добре, що мама вже вернулась з міста... Поможи мені вийняти цв'яшки з рук і ніг Бозі. Бозю болить... Дивися... бачиш? Кровця тече... Я терня вже повідломлювала.. Ну, ходи, мамо, скоренько... Маруся потягне тебе за суконку...

— Що ж ти, дитинко, зробила? Дився, як ти знищила голову Ісуса?

— Ні, мамо, Бозі вже легше, головка вже не болить. Поможи ще цв'яхи вийняти. Його болить... Маруся не хоче, Маруся буде плакати.

— Дитинко люба, це Бозя з гіпсу, її не болить. Правда, жива Бозя, Ісус терпів на хресті, але це вже дуже давно. Тепер Він є між нами. Тепер Він уже не терпить. Так, дитинко, але Він нераз дуже-дуже сумний...

— Коли?

— Як бачить, що дитина не слухає батька, мами, не хоче молитися, вередлива, уперта, неправду говорить, — тоді Він дуже-дуже сумний...

— Мамо, а руки й ноги правдивого Ісуса вже загоїлися?

— Так, дитинко, вже загоїлися, та коли Ісус бачить злих людей, то зараз чує, що в Його руках і ногах були колись залізні цв'яхи. Він чує, що на Його голові був колись терновий вінок, а серце болить Його, якби хто ножем проколов...

— Мамо, повісь Бозю назад на стіну. Маруся буде вже тепер добра дитина. Маруся пригорнеться до тебе, поцілує в ручку й буде добра. Бозя забуде, що колись боліла Його головка від терня, а руки й ноги від залізних цв'яхів...

Під Хрестом

Це жертва Бога, дитино моя,
Сам Бог за нас умирає...
А кровця Його на хресті сплива,
Наші провини змиває.
Ти був невслухняний, маму гнівив...
Христос те вже бачив тоді.
Він важкі страсти у крові терпів
За всі ці провини твої.
Бо ти неправду говорив в школі,
Свого не любиш ти брата,
Він на хресті страшні терпів болі,
За тебе мусів вмірати.

Нащо пробили рученьки Йому?
Мамо Він умліває...
Дивися, мамо, головку святу
Колюче терня вінчає.
Мамо, і ноженьки Його святі
Пробили цв'яхи залізні.
Дивися, у грудях рани тяжкі...
А воїни люті й грізні.
Мамо, за що прибили до хреста,
За що мучили Його?
Дивися, мамо, як кровця свята
Спливає Йому на чоло.

Погляньмо разом в Його обличчя,
Йому обидвоє скажім:
Кров Твоя, Христе, за нас пролята,
Хай буде нам скарбом усім!

Сльозинки - підсніжки

(Легенда)

Всімхнулася провесна в ялиновому лісі. Легкий вітрець колише вершками дерев і останки снігу з тихим шелестом спадають вниз. Сонце стрибає крізь віття дерев, та золотими м'ячиками грається на білому снігу серед ялин. А повітря тремтить у вижиданні весни...

В таку пору, у Велику П'ятницю, ходить Скорботна Божа Матінка по ялиновому лісі. Босими ніжками по снігу ступає. Кудою вона ступить, сніг тає під Її святими стопами й ніжні зелені листочки добуваються зі землі. З Її очей кануть пречисті сльози - перлини, та застигають білими квітами на зелених листочках. Малі янголята підбігають в слід за Нею. Своїми крилоньками вкривають ніжні квіти - сльозинки та огрівають їх своїми теплими рученятами. Кудою йде Пречистая, встеляється земля сльозинками - підсніжками, що дрімають колихані теплим подихом Божих янголят.

По всіх лісах України Божа Матінка босими ніжками по снігу ходила, у Велику П'ятницю, сльозинки ронила. Коли всміхається провесна в лісах України, цвитуть ніжні підсніжки, пречисті сльози Скорбної Божої Матері...

***

Слава Ісусу Христу ! Любі діти !

Тепер час Великого Посту. Давно на Україні наш нарід дуже строго заховував Великий Піст. Цілий час Великого Посту не їли м'яса, а в середу й я'ятницю навіть молока не пили. В час війни й повоєнної дорожнечі, св. Церква звільнила нас від строго посту. Треба однак продовж цілого Великого Посту в середу й п'ятницю здержатися від м'яса, а в ці й інші дні повздержатись більше як звичайно від неконечних ласощів. У Великий Піст не можна уладжувати забав з танцями й музикою...

Любі мої дітоньки ! Тітка Іванка радить Вам, щоби Ви в часі Великого Посту здержалися від непотрібних пустот, від надто веселих забав. Постарайтеся, щоби ви в цьому часі позбулися якоїсь своєї найбільшої хиби...

Застановися, дитинко, над собою :

Може любиш дошкулювати братові, сестрі ? Скажи собі : Для Тебе, Ісусе, постараюся більше недошкулювати ані братові, ані сестрі, ані другим дітям. Ти, Ісусе, страждав за цей гріх...

Може маєш погану звичку викрадати мамі цукор, ласощі та інші лакоминки ? Скажи собі твердо : Ісусе, прирікаю Тобі, що більше того не зроблю, бо Ти страждав за цей гріх.

Може любиш говорити неправду для самохвальби, або для оправдання свойого недбальства? Скажи так: Божа Матусю, поможи мені, щоби я цілий Великий Піст не скакав ніколи неправди. Постарайся, дитино, поправити цю погану твою хибу. Скажи собі помужеськи: Ісусе, хочу бути таким, яким Ти мене хочеш мати. Ісусе, поможи мені...

У Великому Пості, треба відбути Великодню Сповідь. Підіть до сповіді зі своїми батьками, як прийде до вас український священик. Приступайте часто до св. Причастя. Ісус буде дуже радіти. Він на своїй Останній Вечері встановив св. Причастя для нас усіх і для вас, любі діти. Він жде на вас у церкві, не минайте Його.

На святій Сповіді визнай, дитинко, всі твої провини, не бійся визнати тяжкі, погані, а може навіть і безсоромні провини. Може навіть такі що ти їх сам тепер соромишся. Визнай все. Закрий очка й скажи все. Ісус тебе слухати буде. Він простить тобі все, бо Він терпів за твої гріхи. Він перепросив Бога за наші провини. Він вимагає тільки, щоби ми призналися до нашої вини.

Добра сповідь дасть тобі спокій і вдовілля. Спробуй, а побачиш! Опісля чистим серцем і спокійною голівкою проси: Боже, змилуйся над Україною. — Якби так усі українські діти, усі до одного, чистим серцем просили, Бог напевно вислухавби. А скільки то наших дітей навіть помолитися не вміє й не хоче!

У великому тижні займіться якоюсь корисною роботою. У великому тижні відкиньте всі забави геть. Великий тиждень, то роковини страждань і смерті Бога. Треба ці роковини відсвяткувати поважно. Помагайте мамі в роботі, виучуйте завдані лекції. Читайте „Голос Ісусика", малюйте, рисуйте образки, пишіть писанки. Просіть мами, щоби вас научила писати писанки воском і красити красками. Нехай цей гарний український звичай не забувається.

Тітка Іванка бажає Вам, любі діти, успіху у вашій великодній праці над собою. Бажає вам доброї св. Сповіді. О, як вона буде тішитися, як на сам Великдень, довгі ряди нашої дітвори приступлять до св. Причастя. А Христос так жде на вас у кивоті. Як радо Він повитає вас, як радо сповнить Він тоді ваші бажання...

Послухайте, дітонки, мене. Всі, що вміють вже сповідатись, всі як один, ідіть до св. Сповіді, а на Великдень всі, як один, до св. Причастя!

Оставайте здорові.

Слава Ісусикові!

Ваша тітка **Іванка.**

Великий тиждень, то роковини страждань і смерті Бога...

З ЦЕРКВИ Й ЗІ СВІТУ.

АНГЛІЯ:

МОНАСТИРСЬКИЙ ДІМ ОО. ВАСИЛІЯН У ЛЬОНДОНІ

Від власного кореспондента — Всеч. о. ігумен Жан, ЧСВВ., що є тепер Парохом в Льондоні, вислав до Кардинала Ґріффіна прохання, котре опісля також особисто представив, в котрім представив конечність заснування монастиря оо. Василіян в столиці Анґлії. На початок Всеч. о. Жан уже має поверх двох тисячі томів книжок, що сталиби основою монастирської бібліотеки.

Три василіянські братчики уже є в Анґлії в таборах, а близько других 25 молодих українців католиків зазначили о. Жанові своє бажання вступити до чина св. Василія Великого. Коли о. Жанові удастся купити будинок на монастир, тоді приїдуть з Канади два отці Василіяни до його помочі й отворять монастир, звідки Отці будуть обслугувати українців Льондону й околиць. (УКПС).

У АНГЛІЇ Є 9 СВЯЩЕНИКІВ НА 30.000 УКРАЇНЦІВ

— Від власного кореспондента — Тепер в Анґлії є коло 30,000 українців католиків, котрих обслугують 9 наших священиків. Преосвященний Кир Іван Бучко, Апостольський Візитатор Українців Католиків Західньої Европи, старається тепер спровадити з континенту ще 16 священиків, що моглиб обслужити наших братів. (УКПС).

КАНАДА:

КОНГРЕС УКРАЇНЦІВ КАТОЛИКІВ КАНАДИ
30 червня, 1 і 2 липня, 1948

— Заходом Централі Українців Католиків Канади, відбудеться в Винипеґ, Ман., другий Конґрес Українців Католиків Канади, у днях 30 червня і 1 - 2 липня, 1948.

Блищі подробиці Централя подасть пізнійше. (УКПС).

ДВАДЦЯТЬПЯТЬЛІТНИЙ ЮВИЛЕЙ „ГОЛОСУ СПАСИТЕЛЯ"

Сього року припадає 25 - літний ювилей українського католицького місячника „Голос Спасителя". Його заложив Пр. о. Лев Боский, ЧНІ, і 1 квітня 1923, появилося в Йорктоні перше число сього релігійного і дуже популярного місячника. Разом з місячником, свій 25 - літний ювилей святкує також і друкарня Голосу Спасителя, що за час свого існовання видала ряд книжок, брошур. Від вересня 1933 р., друкарня Голосу друкує часопись БУК „Будучність Нації", і від своїх початків служила й служить українському загалові в Канаді і Америці. (УКПС).

Редакція і Адміністрація „Голосу Христа Чоловіколюбця" засилає з цієї нагоди Дирекції „Голосу Спасителя" свої найщиріші чувства признання, з горячими побажаннями якнайбільшого успіху в дальшій праці.

ІНТРОНІЗАЦІЯ ПРЕОСВЯЩЕННОГО НІЛЯ

Преосвященний Ніль Саварин, що зістав назначений Єпископом - Ординаріем Екзархату Західньої Канади, буде внедовзі інтронізований в Едмонтоні, Алта, свойому будучому осідкові. Дату сього релігійного торжества проголоситься внедовзі. (УКПС).

СВЯЧЕННЯ ДВОХ НОВИХ ЄПИСКОПІВ

Священня Єпископів - Номінатів, Преосвященного Ізидора Борецького і Андрія Роборецького, відбудуться по Великодних Святах, у місяці травні, сього року. Точну дату і місце свячення подастєя в скорому часі. (УКПС).

ДЕКІЛЬКА ДАНИХ ПРО НОВИХ ЄПИСКОПІВ

Понище подаємо блищі дані про Єпископів - Номінатів :

Преосвященний Ізидор Борецький, Єпископ - Номінат, Єпископ - Ординарій Екзархату Східньої Канади, літ 37, уродився 1 жовтня, 1911 в Острівці, повіт Теребовля, Західня Україна; богословські студії локінчив у Богословській Академії у Львові (1932 - 1936) і в Мюнхені (Німеччина) від 1936 - 1938. На священика зістав висвячений Преосвященним Діонізієм Ніярадим 27 червня 1938. Ідучи на зустріч Божому покликанні до місіонарського життя, покидає рідний край, своїх рідних і знакомих і пускаєсь в далеку Канаду, щоби працювати для кращого завтра нашої Церкви й Українського Народу. До Канади приїхав 1 грудня, 1938. Наперід був назначений до помочі в окрузі Канора, Саск., а в 1939 р. став душпастирем підвинипеґських околиць в Манітобі. При кінці тогож самого року став парохом Брентфорд, Онт. і околиці, де був по нинішний день. Незвичайно добрий організатор, знавець 10 мов, щирий українець - патріот, що не одну сльозу обтер з лиць наших нещасних братів на скитальщині, котрих кільканайцять спровадив до Канади. Через невтомну свою працю збудував чудові церкви в Гримсбі, Делай, Ст. Кетеринс і других околицях. Серед своїх парохіян тішився великою повагою. Дуже здібний і добрий бесідник.

Преосвященний Андрей Роборецький, Єпископ - Номінат, Помічник Екзарху Центральної Канади, літ 38, уродився 12 грудня, 1910, в Мостах Великих, Західня Україна. У році 1913 приїхав зі своїми родичами до Канади. Семинар покінчив в Торонті, Онт., а на священика зістав висвячений Пресвященним Василієм Ладикою 18 липня, 1934. Наперід був парохом в окрузі Давфин, Ман., а від 1940, по нинішний день був парохом церкви св. Йосафата в Торонто, Онт. Незвичайно веселої й милої вдачі, приятельський, дуже працьовитий та знаний в широкім англосаксонським світі. Приятель молоді, апостол української католицької преси, побудував прегарну церкву в Давфин, Ман., що стала окрасою того місточка, а теперішню свою парохіяльну церкву св. Йосафата в Торонті так украсив, що стала вона найкращою нашою церквою в Торонті. Енергійний, повний життя і сил до праці для добра душ, нашої Церкви й Українського Народу. (УКПС).

ПОЛЬЩА:

НАШІ СВЯЩЕНИКИ В ТАБОРІ ПРАЦІ В ДОЛІШНОМУ ШЛЕСЬКУ

З приватного листа з Польщі, довідуємось, що в воєвідцтві Вроцлав, Долішний Шлеськ, Польща, є примусовий табор праці, до котрого поляки запроторили много українців. Між іншими у ньому є також українські католицькі священики як : о. декан Мінцінський з женою, о. декан Котис, о. Криницький і другі „з околичних сіл”... Усі вони переживають страшне горе, „обдерті і обрабовані до сорочки ”.

Точної адреси сього табору з відомих причин не подаємо. Колиб хто хотів помогти сим нещасливцям, що благають нас помочі, хай напишуть до нас, а ми подамо їм поміч з сих жертв, що наплинуть. (УКПС).

БЕЛЬГІЯ:

В університецькому місті Лювені постала дня 15 лютня 1948 р. філія товариства українських студентів католиків „Обнова". Нав'язуючи до традицій цього товариства в краю, а відтак на еміграції, лювенська філія розпочала активно свою працю. Дня 7 березня вона з'організувала з нагоди річниці коронації Святішого Отця Папи Пія XII, святочну академію, присвячену особі й праці світлої постаті, якою є нинішній голова Вселенської Христової Церкви, та взвгалі проблємі місця, яке занимає нині католицизм в житті людства.

ПРЕСОВИЙ ФОНД „ГОЛОСУ"

— На хрестинах **Анни - Марії** донечки Панства **Івана й Парані Волошинець,** в Серен (Лієж), зложили гості, на заклик Всеч. о. Ів. Тетерки, 280 фр. на пресовий фонд „Голосу". Жертводавцям шира подяка, а маленькій Анні - Марії „Многая літа".

— На руки Впр. о. А. Бульса зложили вірні його душпастирської округи Намюр - Шарлєруа на пресовий фонд „Голосу" 1572 фр. З того: Тамін, 800 фр.; Нанін, 285 фр.; Мустіє, збірка, 87 фр., дар філії УДК 250 фр.; Фарцієнн, 50 фр.; Намюр, 100 фр. Всім жертводавцям засилаємо щиру подяку.

ПОМІЧ ХВОРИМ ШАХТЯРАМ

На весіллі Панства **Івана Стефанишин** і **Віри Рапи,** дня 29 лютня 1948 р. у Жози, на внесок Всеч. о. Івана Тетерки гості зложили на поміч хворим шахтярам квоту 110 фр. Наші найщиріші побажання молодій парі, а сердечна подяка всім жертводавцям. **(о. Ів. Тетерка).**

Imprimerie E. GELEZNIAKOFF, 51, rue Van Campenhout, Bruxelles 4

ВИДАВНИЦТВО О.О. РЕДЕМПТОРИСТІВ В ЛЮВЕНІ

BIBLIOTHECA ALFONSIANA

вже видало слідуючі українські книжки, по низьких і для кожного доступних цінах :

1). **о. Ю. Гірняк : „МАЛИЙ КАТЕХИЗМ ",** 2-е вид. 15 фр.

Це коротке, ясне і для всіх доступне пояснення св. католицької віри та її духовних практик.

2). **св. Альфонс де Лігорі, Ч. Н. І. : „ЯК ГОДИТИСЯ З ВОЛЕЮ БОЖОЮ "** . . . . . . 10 фр.

Прекрасна й глибока наука про християнське зрозуміння бігу нашого життя.

3). **„ПОЩО СПОВІДАТИСЯ ",** 2-е вид. . . . . . 10 фр.

В цій книжечці читач знайде все потрібне до ревної й святої сповіді.

4). **о. Й. Схрейверс, Ч. Н. І. : „МОЯ НЕБЕСНА НЕНЬКА "** 2-е вид. . . . . 25 фр.

Ця книжка це вислів ніжної набожности до Пречистої Діви Марії, нашої Цариці й нашої Матері.

5). **о. Йосиф Бон, Ч. Н. І : „НІЧ У КВІТКАХ ",** п'єса на 1 дію у 8 сценах . . . . . . 10 фр.

6). **о. К. Більке, Ч. Н.І. : Молитвенник „НАША ЖЕРТВА ",**

Це перший молитвенник для Укаїнців на чужині. Він містить, крім ріжних молитов, Акафісту Матері Божої Неустанної Помочі, гарних розважань, нашу Службу Божу в старославянській і українській мові разом з молитвами священика, а також і латинську Службу Божу в латинській і українській мові для тих Українців, які ніколи не мають змоги бути на Українських Богослуженнях. 50 фр.

7). **П. Вінанді : „Появи Діви Убогих в Бане "** 10 фр.

Вневдовзі появляться ще слідуючі книжки :

1). **о. Й. Схрейверс, Ч.Н.І. : „ІСУСЕ ЛЮБЛЮ ТЕБЕ ",** 2-е вид.

Це вислів сильної й мужеської любови до Ісуса Христа, нашого Божественного Спасителя і нашого найліпшого приятеля

2). **о. Бодієн, Ч.Н.І. : „ПРИГОТОВАННЯ НА СМЕРТЬ ",** 2 вид.

Маленьку цю книжечку повинен перечитати хоч раз в житті кожний християнин, щоби знати як жити й як умирати.

Всі ці книжки можна замовляти на слідуючу адресу :

BIBLIOTHECA ALFONSIANA, Brabançonnestraat, 97
LEUVEN (Belgium).

Гроші слати почтовим чеком : **С. СН. Р. 4510.11,** на вище подану адресу.

Imprimerie E. GELEZNIAKOFF, 51, rue Van Campenhout, Bruxelles 4

РІК II ТРАВЕНЬ 1938 ЧИСЛО [illegible]

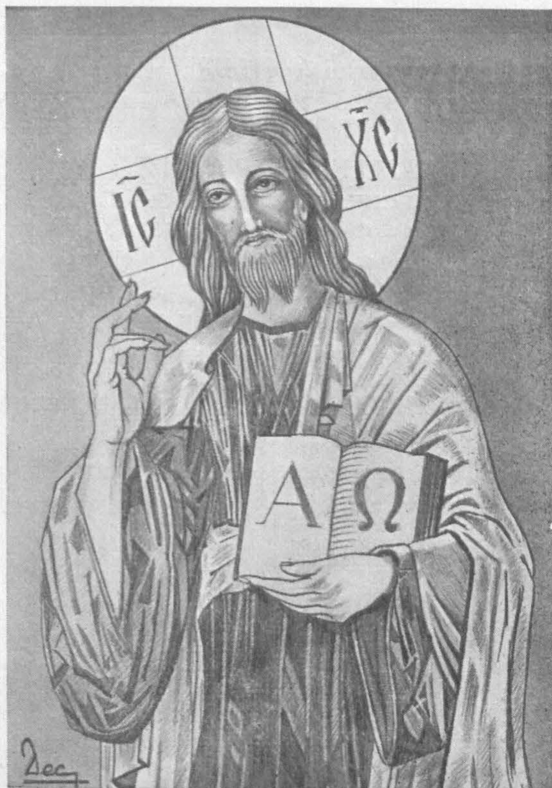

ГОЛОС ХРИСТА ЧОЛОВІКОЛЮБЦЯ

DE STEM VAN CHRISTUS MENSCHENMINNAAR

LA VOIX DU CHRIST AMI DES HOMMES

Maandblad

Revue mensuelle

MEI — MAI 1938

ХТО З БОГОМ, З ТИМ БОГ.

РЕДАКЦІЯ:
R. P. M. HERMANIUK, 97, Brabançonnestraat, LEUVEN.

АДМІНІСТРАЦІЯ:
R. P. C. BILCKE, 3, Steenaert, St.-TRUIDEN
C. Ch. P. № 4156.33

Нашим представником на Голяндію для **„Голосу Христа Чоловіколюбця"** є Впр. о. Вейнговен, Ч. Н. І.

Проситься у всіх справах зв'язаних з цим релігійним часописом звертатися на адресу Впр. о. Вейговена:

E. P. WIJNHOVEN, Stapellen, BOXTEL, NEDERLAND.

Рівночасно повідомляється, що замовлення на книжки в Голяндії які появилися у Видавництві О. О. Редемптористів у Лювені, належить слати на руки Впр. о. Візитатора Ван Де Малє, як рівнож належитість за закуплені книжки.

Адреса: Z. E. P. VAN DE MAELE, Kapel in 't Zand, Parklaan 3. ROERMOND, NEDERLAND — Postcheckrekening **26.406**

АДМІНІСТРАЦІЯ

„ГОЛОСУ ХРИСТА ЧОЛОВІКОЛЮБЦЯ"

просить своїх читачів ставати сталими передплатниками її духовного часопису.

Річна передплата виносить 50 франків.

Читачі, піддержте Ваш духовний журнал!
Ваш жест поможе Вам самим і Вашим ближнім!

Передплату слати почтовим чеком:
C. Ch. P. 4510.11 — BIBLIOTHECA ALFONSIANA
Brabançonnestraat 97, Leuven (Belgium).

За позволенням церковних властей.
Avec l'approbation des autoriés ecclésiastiques.
Met kerkelijke goedkeuring.

BIBLIOTHECA ALFONSIANA
Brabançonnestraat 97, LEUVEN
(Belgium).

ГОЛОС ХРИСТА ЧОЛОВІКОЛЮБЦЯ
ДУХОВНИЙ МІСЯЧНИК
Рік II. Травень, 1948 Число 11.

День Воскресення

Ось День Воскресення ! Люди, зрозуміймо Його значіння ! Пасха Господня, це Христос, що привів нас від смерти до життя, від землі но неба, з піснею побіди на устах (Канон Воскресний, Глас, 3, пісня 1, Ірмос).

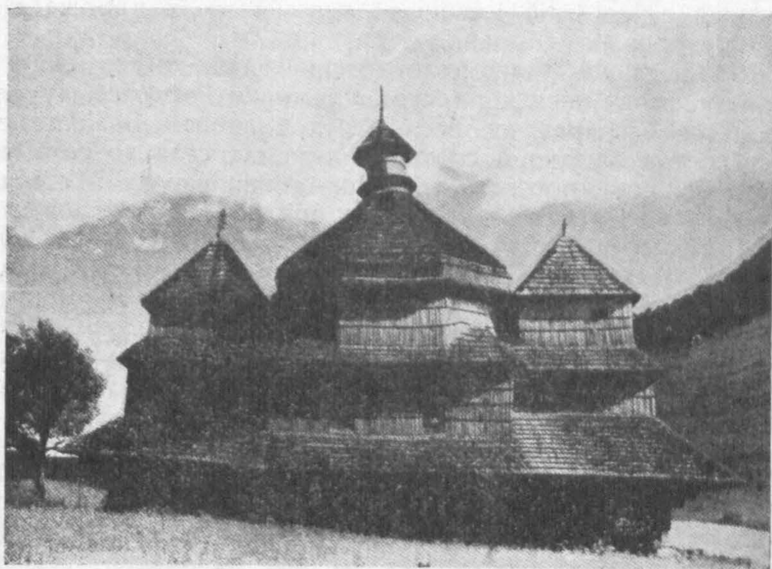

Ще й нині бачу церковцю стару ...

І наче сон являється мені

Ще й нині бачу церковцю стару
З дубових брусів наче на картині,
Доріжка в'ється під гору,
Село лежить в долині.
І „ Жучка " й „ Зельмана " й " Вороторя "
І „ Зайчика " й „ Через попові лози ",
Крізь прірву літ так чую я,
Неначе сміх крізь сльози.
І наче сон являється мені
Сільських дівчат веселі хороводи,
Лунають співи голосні
Немов весняні води.
Не знаю, чи ще церковця стара
Стоїть, чи гагілок там співають,
Та на Великдень буду я
З тобою, Рідний Краю.

Богдан Лепкий.

ХРИСТОС ВОСКРЕС!

Як останній удар молота в руках катів заглубив зелізний цв'ях в праву й ліву руку Ісуса, вороги Спасителя світа, провідники жидівського народу, думали, що вони раз на все прикували до мертвого дерева хреста ці невинні Божеські руки, які благосовили дітей, відпускали провини грішникам, помножували чудесно хліби, привели до життя вмершого Лазаря й сина бідної вдови, благословили на останній вечері хліб і вино та перемінили їх в Боже тіло й Божу кров...

Як останній удар молота прибив до хреста святі й втомлені стопи невинного Ісуса, книжники й фаресеї думали, що вони вже раз на все унерухомили цю Божественну постать яка лагідно й спокійно йшла від села до села, від міста до міста, потягала за собою товпи народу й ставала для нього усібленням обнови світа, приходу Царства Божого...

І як серед густої пітьми тяжко залунали слова Ісуса Христа: „Отче, у Твої руки віддаю духа мого", жиди думали, що це вже в останнє лунали на землі ці дивні слова нового пророка які колись втихомирили розбурхане море, які в Оливному городі прибили до землі його узброїних ворогів, які лунали в усі народу незабутнім об'явленням нового життя...

І коли один із жовнірів зближився до вмершого на хресті Ісуса й пробив Його серце сильним ударом сталевої списи, добуваючи з Нього кров і воду, заприсяглі вороги Ісуса були переконані, що тепер на віки перестало битися то серце, яке зворушувалося на вид найменшої людської немочі, яке в сотеро винагороджувало найменшу прислугу, найменший гріш бідної вдови, яке страждало матірним болем над духовним засліпленням свого народу й яке, вкінці, видумало найсвятішу Тайну Евхаристію...

І коли ж тяжкий камінь закрив в темному гробі це виснажене, збите й знищене тіло Ісуса, жиди вірили, що він розторощив цілковито Христа, не залишаючи по ньому нічого іншого, як якийсь дивний спомин повислий над цим холодним, жорстоким каменем...

Вони так думали й на цьому переконанні будували нові пляни свого панування... Вони були певні, що їхня побіда є повна, бо все вони передбачали, все виконали, знищили безпощадно свого противника: Його руки й ноги вони прибили до хреста, Його уста замокли назавжди під ударом смерти й вкінці — запорука запорук, — жовнір отварив списою Його серце...

Все це вони предвиділи, все це вони бачили здійснене на власні очі: Ісус, скомпромітований, засуджений і при-

битий до хреста щез в темному гробі, привалений великим каменем...

Це все вони бачили. Але одного вони не доглянули. І то власне мало перечеркнути всі їх пляни. Вони, засліплені своїм злочином, не бачили, що рамена Ісуса, прибиті до хреста, отворилися тепер ще ширше перед зболілим й ослабленим світом; що Його святі стопи, прибиті до хреста, видніли тепер ще ясніше перед вселенною; що Його пробите серце тепер отворилося цілою глибиною своєї смертної рани перед спрагненим любови людством; що Його останні слова, найсовершеніший вислів довіря до небесного Вітця, мали лунати аж до кінця світа; вони не додумалися, що цей темний, кам'яний гріб, де вони хотіли затерти слід по Назаретському Місії, мав стати місцем Божеського блеску, серед якого Ісус мав засоромити своїх ворогів, прославити свої рани й явитися перед світом яко правдивий Син Божий, правдивий Месія, побідник гріха й смерти, перший зпоміж братів - людей, який встав з гробу й вказав нам шлях нашої вічної будучности.

... Жиди довершували на Голгофті свій злочин і приготовлялись співати перед світом свій тріюмф. Горстка учеників Ісуса знова ж, розбита на чотири вітри, переживала тортури непевности й дрожала зі жаху перед будучністю... Що станеться з Ісусом, що залишеться з Його діла, в яке нове невільництво гріха попаде знова світ... ?

Але ось Ісус воскрес ! Нагробний камінь, немов та порушинка, під подихом Божої сили полетів геть; чорна пітьма могили засіяла пречистим блеском видимого Божества; темні рани рук і ніг, широко зранене серце й закервавлені Божі скрані Ісуса заблестіли сяєвом безмежної Божої любови. Його пресвяті руки повисли над вселенною невичерпаним джерелом Божого благословення; Його пресвяті ноги переступили найтайніші пороги людських душ; Його отворене серце стало останнім прибіжещем зранених світом сердець; Його пресвяті уста зачали заступничу молитву, яка скінчиться щойно зі страшним Судом...

І тоді, по воскресенні, він явився своїм ученикам, Він хотів їх бачити й з ними говорити перед своїм вознесенням. Він потребував саме їх до продовження свого діла. Він дав був світові правду, засвідчив її правдивість своїми страстями й воскресенням, а тепер Йому треба було ще когось, хто голосивби в Його імені цю правду дальше перед світом аж до скінчення віків. Тому одного дня, Він явився своїм ученикам і сказам їм : „ Мені дана всяка власть на небі й на землі. Ідіть же, навчайте всі народи, христячи їх во ім'я Отця, і Сина, і Святого Духа; навчаючи їх зберігати все, що я заповідав вам. І ось я з вами по всі дні до кінця віку. Амінь. (Мат. 28, 18 - 20)...

Ось останні слова воскрешого Ісуса. Слова звернені до Його учеників, а через них і до всіх тих, які мали повірити їхнім словам.

Він, якому „дана всяка власть на небі й на землі", який міг послідовно по свойому воскресенні розбити всемогучу римську імперію, увільнити свій край, привернути всі серця до своєї науки, перемінити цілий світ своєю Божою всемогучістю, в своїй всемудрості волів ужити до переміни світа сили людського слова й потягу примірного життя:

„Мені дана всяка власть на небі й на землі. Ідіть же научайте всі народи". Хрестіть їх в ім'я Пресвятої Трійці й „навчайте їх зберігати все, що я заповідав вам".

Проти зіпсованого поганського світа... й проти засліпленого жидівського народу, проти брутальної сили й проти мертвого формалізму, Ісус висуває Свою правду. Його ученики всіх віків, так ці які були тоді перед ним, як і ці, що нині караються в жахливих концентраційних таборах, працюють в атомічних лабораторіях, викладають на університетах, або ці, що працюють тяжко на щоденний хліб, мають одинокий середник, щоби привести світ до Христа, а тимсамим його рятувати: а саме зберігати, й других вчити зберігати те, що Ісус колись світові голосив: Христову правду. Ось непобідима збруя, перед якою упадуть всі царства, поваляться всі трони, щезнуть всі брутальности й насильства, засоромляться всі вороги Божі...

***

Христос воскрес! На закервавленому небі катованої Укрїни взноситься сніжно-біла постать воскресшого Ісуса. Зі всіх Його ран сяє золоте проміння Божої ласки, а з Його серця б'є полум'я безмежної любови. З його уст, подібно як тому майже дві тисячі літ назад, пливуть торжественні, спокійні слова: Українські Владики, закріпощені в тяжких каторгах і темних в'язницях, навчайте всі народи... зберігати все, що я заповідав вам; українські священики й вірні, які платите своєю кров'ю вашу св. віру, навчайте всі народи зберігати все, що я заповідав вам; українські батьки й матері, позбавлені своїх синів і доньок, навчайте всі народи зберігати все,що я заповідав вам;... „І ось я з вами й з Вашими наслідниками по всі дні до кінця віку"...

Христос воскрес!

о. М. Германюк, Ч. Н. І.

ПАПСЬКИЙ НУНЦІЙ, ПРЕОСВЯЩЕННИЙ Ф. ЦЕНТО СЕРЕД УКРАЇНСЬКИХ СТУДЕНТІВ В ЛЮВЕНІ

Високодостойні гості на принятті в українських студентів у Лювені :
В середині — **Їх Ексц. Преосв. Ф. ЦЕНТО, апостольський Нунцій;**
з ліва — **Їх Ексц. Преосв. Кир Іван БУЧКО, Апостольський Візитатор для Українців Західньої Европи;**
з права—**Монсіньор ВАН ВАЙЄНБЕРГ, Ректор лювенського університету.**

В неділю, 11 квітня ц. р., українські студенти в Лювені принимали врочисто в себе представника св. Отця на Бельгію, Преосв. Ф. Цента.

О 3-тій годині по обіді, як зазначувала програма, Апостольський Нунцій вступив до студентської домівки. При вході привитав Його секретар „ Бельгійського Комітету допомоги східно - слов'янським студентам " п. інж. Кішка й студентка панна Софія Колібаба, подаючи Їх Ексц. Папському Нунцієві, по українському звичаю, хліб і сіль. В тому часі студенти співали під проводом п. Фіяли : „ Многая Літа ".

По благословенні хліба, Преосвященний увійшов до домівки, де Його привитали Їх Ексц. Преосв. Іван Бучко, члени бельгійського Комітету та інші гості.

В часі приняття, по промовах голови Комітету проф. Лямбена, скарбника Комітету Впр. о. Дюмона, Ч. С. В. і студента п. Лоґуша, Апостольський Нунцій виголосив чудову промову, в якій Він з особлившим натиском підчеркнув

симпатію і любов св. Отця для многострадального українського народу, його Церкви і його розкиненої по світі молоді, зазначуючи, що св. Отець, який до тепер помагав нашій студіюючій молоді, не опустить її ніколи. Дальше він візвав наших студентів католиків і православних зрозуміти вагу нинішної хвилі й здати собі справу, що спільним ворогом як католицької так і православної Церкви є нинішне матеріялістичне безбожництво, проти якого, католики й православні повинні спільними силами боротись. Вкінці він додав, що католики й православні повинні нині забути всі минувші, й то обосторонні, блуди та об'єднатися сильно в Христовій любові...

Відтак промовляв наш Владика Пресв. Кир Іван, де Він підчеркнув своє щастя мати нагоду публично подякувати в особі Апостольсьского Нунція самому св. Отцеві за все, що Він до тепер зробив для нашої Церкви й нашого народу.

Вкінці забрав слово ректор лювенського університету Монсіньор Ван Вайєнберґ, який в зворушливий спосіб згадав про все, що колись зробив для нашої студіючої молоді наш великий Митрополити бл. п. Андрей Шептицький, підчеркнув нинішнє тяжке положення українського народу та згадав про все, що п. Інж. Кішка зробив для українських студентів в Лювені.

В часі приняття, студенський хор, під проводом п. Фіяли, виконав програму українських пісень, а по приняттї, кількох студентів і одна студентка відтанцювали під проводом п. Гладуна два українські танці...

Спомин цього свята залишиться ще довго в пам'яті студентів й учасників...

Учасник **М.**

Анкета про вплив кіна на дітей

В „Бюлетині Католицької Акції в Монреаль", в Канаді, появилася в місяці грудні 1947 р. анкета про вплив кіна на дітей. Для інформації наших читачів, ми подаємо тут на сторінках „Голосу Христа Чоловіколюбця" найважніщі точки цієї анкети, в переконанні, що українська публика відповідно використає сконстантовані дані про добрий чи злий вплив фільму на душу дитини.

1. **Чи кіно розвиває інстинкт наслідування?**

Щоб мати відповідь на це питання, комітет анкети звернувся за інформаціями до суддів дитячого трибуналу в Монреалі, до духовників і моралістів, та вкінці до представниць ріжних жіночих організацій Канади.

По думці двох суддів дитячого трибуналу, котрі відповіли на це питання, досвід який вони мали за останніх п'ять років відносно кримінальности малолітньої молоді, позваляє їм ствердити, що кіно не є причиною злочинів у дітей. Один з них однак додає, що на його думку, надзвичайно велика зручність в крадіжи, яка часом виявляється в малолітних злодіїв, є мабуть наслідуванням примірів молодих злодіїв і ґанґстерів деяких фільмів.

Тринадцять духовників і моралістів, противно, запитаних про цю справу, відповіло однозгідно афірмативно, заявляючи, щ по їхньому досвідові, деякі фільми спонукують дитину до крадежи, брехні, неморальности й бандитизму. Один з духовників цитує випадок, де хлопці, під впливом бійки яку бачили перед собою на екрані, почали самі битись між собою.

Рівнож представниці жіночних товариств, як також педаґоґи й виховапелі заявили однодушно, що фільм розвиває сильно у дитини інстинкт наслідування, що між іншим виявляється в малих дівчат у виборі одягу, укладі волося, в розмовах й особистих записках...

2. **Чи кіно розвиває сексуальний інстинкт ?**

На п'ятнадцять духовників і моралістів запитаних в цій справі, тринадцять відповіло : так. Один з них висловився зі застереженням, додаючи, що все залежить від сценарія. Головною причиною впливу кіна па половий інстинкт мала б бути симпатія дітей до героїв фільму...

Докази : Один духовник тут наводить випадок молодої дівчини, яка віддалася „ вільній любові " під впливом такого поступування героїні одного фільму. Інший оповідає случай другої молодої панни, якій наречений поручив піти на один фільм, щоб там научитися від героїні, як обнимати хлопця. Дівчина пішла, навчилася цієї штуки й запропастила свою душу...

Дев'ять педаґоґів на десять заявило, що любовні сцени, наготи, двозначні розмови заострюють конечно у дитини половий інстинкт.

Більшість представниць жіноцтва й майже всі представники й представниці ріжних організацій є згідні, що наготи, непристійні одяги, пристрасні вияви ніжности героїв і героїнь ріжних фільмів розвивають нечисті пристрасті.

На дев'ятдесять і двох вихователів, запитаних про їхній погляд на це питання, вісімдесять і один відповіло : так; дев'ятьох думає, що це правда лише часом, а тільки двох сказало : ні.

3. **Чи кіно деформує совість?**

Дев'ять духовників і моралістів на одинадцять уважають доказаним, що кіно деформує совість дитини. А це тому, що дуже велике число фільмів має за ціль доказати, що успіх є ціллю всіх наших змагань...

Шість на дев'ять представниць жіноцтва доказує, що кіно викривлює душу дитини тим, що воно звичайно показує проступок без кари та старається доказати глядачам, що щастя сприяє тому, хто не дав себе зловити.

Ріжні організації заявилися в цілості за тим, що кіно шкодить совісті дитини, через представлення злочину в таких приманчивих кольорах, що совість забуває навіть протистувати й освоюється з ним.

Педаґоги підчеркують, що кіно переставляє міру вартостей, називаючи добро злом, а зло добром. Явище тим більше небезпечне, що глядач занятий подією, яка відтворюється перед його очима, не має ще досить виробленого осуду, щоби відразу відріжнити, що є зло, а що добро.

Дев'ятдесять трьох виховників на сто й дванадцять заявило, що кіно викривлює совість дитини, тому що пропагує фалшиві доктрини відносно любови, супружжя, щастя, грошей, справедливости й релігії.

4. **Чи кіно представляє ще й інші небезпеки?**

Крім моральних небезпек спричинених самим фільмом, сеанси кіна представляють ще й інщі небезпеки, які походять від особливших обставин, серед яких вони відбуваються. Судді дитячого суду, як і рівнож представниці жіноцтва та представники інших організацій заявили, що темнота й брак світла в кінових салях вже були нагодою не для одного хлопця і неодної дівчини їхнього морального упадку. Ця небезпека, здається, є більшою по кінових салях парохій і шкіл, як в самих кінах, тому, що звичайно ізза браку відповідного урядження, темнота по тих салях є більша як в самих кінах.

5. **Яке число дітей вчащає в кіно?**

На підставі відповідей, комітет анкети константує, що більше як 50 процет дітей шкільного віку ходить регулярно до кіна. Найчастійше вони йдуть до кіна, яке находиться в їхній дільниці, деякі йдуть до парохіяльних саль, а деякі до шкільних саль...

6. **Чи кіно приносить дітям більше користей, чи більше шкоди?**

Користи: 1) **з точки погляду фізичної,** кіно є для молоді дуже приємною розривкою, яка для них, так само

як і для дорослих, є певною діверсією та приносить їм певний настрій підбадьорення.

2) **з точки погляду моральної,** можна зауважити, що добрі фільми впоюють в молодь духа жертви, формують совість, виробляють спеціяльний змисл і є чудовою школою життя.

3) **з точки погляду інтелєктуальної,** всі погоджуються, що кіно є сильним середником при формуванні змислу спостереження, розсудку, нам'яти й уяви. Воно поширює науку, робить конкретними річи абстрактні, вчить історії й інформує про теперішню хвилю. Це рівнож дуже сильний середник для навчання географії, який позволяє дітям легко пізнати ростини й звірята ріжних країв. Кіно може рівнож служити до вивчення чужих мов, до формовання естетичного змислу, до пізнання гарної музики, та вивчення шляхотних манєр...

Шкоди : Помимо всіх тих користей, нинішнє кіно представляє ще більше шкоди : 1) **з точки погляду фізичної,** лікарі й вихователі спостерігають, що дуже часто фільмові сеанси впливають шкідливо на очі, на нерви, спричинюють безсонність, болі голови, подинервовання...

2) **з точки погляду моралі,** кіно часто розбуджує злу цікавість, заострює пристрасті, сприяє злим обичаям, непокоїть совість, розстроює рівновагу змислів, викривлює родинну мораль, зменшує охоту до молитви, відриває від родинного життя й дає фалшиву ідею про життя...

3) **з точки погляду інтелєктуальної,** кіно дуже часто є шкідливе тому, що воно дає поняття лише поверховні, викривлює розсудок, сприяє склонності мрійливости, відтягає дитину в клясі від науки й від молитви й наповняє ще й тоді її уяву ріжними образами...

7. Заключення :

1) Все отже залежить від фільму. Як фільм є добрий, він приносить завсіди великі користи так дітям як і старшим; як фільм є злий, він завсіди є шкідливий, і то для дітей ще більше як для інших.

2) Нинішня фільмова продукція має абсолютно замало добрих фільмів. Тому треба, щоби всі чинники так державні як приватні організації й родичі, вихователі й педаґоґи старались найперше добре провірювати фільми, на які є допущені діти, а відтак вплинути на публичну опінію і примусити кінотворчі заведення продукувати фільми призначені для дітей, де все мало б на ціли фізичне, моральне й духове формування дитини.

Хроніст.

УКРАЇНСЬКА ДЕЛЄГАЦІЯ НА МІЖНАРОДНЬОМУ КОНГРЕСІ КАТОЛИЦЬКИХ СТУДЕНТІВ „ПАКС РОМАНА" В СПА (Бельгія), 3 - 11 квітня 1948 р.

В днях 3 - 11 квітня ц. р. відбулася в Спа інтерфедеральна асамблєя „Міжнароднього руху католицьких студентів", об'єднаних при „Пакс Романа".

В програму з'їзду входили дві головні точки ріжного характеру: внутрішня і зовнішня організація католицького студенства всіх країв, та індівідуальна й колєктивна формація християнського світогляду в кожнього католицького студента.

Відносно першої точки, зі звітів і дискусій делєгатів видно було цікаву й інтенсивну працю яку ведуть нині числені організації католицьких студентів по ріжних краях світа. З приємністю можна було ствердити силу, гнучкість і витревалість молодих Христових борців за право й гідність людини, за любов ближнього й справедливість, за примирення розбратаних народів, за запанування християнської любови на світі. І це, кожний край по вимогам свого стану, й по можливостям своїх засобів. Підставою цієї так ріжноманітної й успішної праці є принцип: Єдність ідеалу, ріжнородність реалізування...

На міжнародньому відтинку, представники Пакс Романа зазначили були також свою працю. Вони застановлялися над вислідами співпраці Пакс Романа з іншими міжнародніми християнськими і невтральними організаціями в минулому й начеркнули плян праці на будуче. Всі делєгати були згідні, що Пакс Романа повинна розширити свою працю якнайбільше та старатись мати свого представника ві всіх міжнародніх організаціях, так приватних як офіціяльних, де рішається форма й середники формування будучої провідної верстви світа...

Друга точка програми, себто проблєма формації християнського світогляду в кожнього студента, й це так під зглядом індівідуальним як під зглядом колєктивним, викликала була рівнож дуже велике зацікавлення й збагачуючу виміну гадок у ріжних делєгатів. Тут розходилось конкретно про те, щоб піднайти й уформити спосіб християнського життя у кожного католицького студента яким він змігби впливати на своє середовище й перетворити його на базах Христової науки...

На з'їзді було заступлених 25 народів, а понад тридцять ріжних федерацій. Як давніше, так і тепер Україна мала тут своїх представників з рамени „Обнови". Головою української делєгації був п. М. Антохій, другим делєгатом п. Ігор Суховерський, а духовником о. Др. М. Германюк, Ч. Н. І. Українська делєгація брала участь у всіх працях з'їзду, так в працях комісій, як на загальних засіданнях. З особлившою

Група делєгатів конгресу Пакс Романа в Спа:
перший з права — п. **І. Суховерський;**
другий — п. **М. Антохій.**

увагою вона слідкувала праці над проблємою студенської допомоги для студентів збігців, де вона мала щастя одержати мандат для „Обнови" видилєгувати одного українського представника до управи Пакс Романа для оборони інтересів студентів збігців. Це вперше, що Україна має свого заступника в головному проводі Пакс Романа.

Рівнож з великою увагою слідкувала українська делєгація за виробленням проєкту створення комісії для з'єдинення церков для студіювання і започаткування інтенсивної праці в тій ділянці. І тут українська делєгація могла подати свої пляни й зауваження.

Дня 8 квітня, духовник української делєгації о. Др. М. Германюк, Ч. Н. І. мав українську Службу Божу для всіх учасників з'їзду. Службу Божу поясняв коротко конгресистам п. Н. Граб, який приїхав був, щоб стріутися з давними друзями. Велике число делєгатів приступило тоді до св. Причастя...

Сама організація конгресу була взірцева. Вигідне приміщення конгресистів в найбільшому готелі місточка Спа, піднайдення відповідних саль для засідань, улекшувало значно працю делєгатів.

Симпатичне приняття делєгатів губернатором міста Лієжа, як рівнож ректором лювенського й ліяжського університету, а відтак бургмайстром міста Спа, Лювену й Антверпії виявили присутним гостям симпатію і зрозуміння бельгійських урядових кругів для ідеалу, для зреалізування якого вони саме приїхали з ріжних країв світа, щоб спільно виробити програму праці й начеркнути головні напрямні. А в день 7 квітня відвідав був конгресистів в Спа сам Папський Нунцій в Бельгії, Преосв. Ф. Центо, що дуже піднесло торжественність з'їзду...

о. М. Г.

Три дні з о. Каноніком Кардайном

Користаючи з великодніх ферій на університеті, група українських студентів в Лювені мала змогу побути три дні в Годін біля Намюр, де відбувався в днях від 27 до 31 березня ц. р. т. зв. студійний тиждень. Його організувала вальонська федерація ЖОК-у, а темою були актуальні питання робітничої молоді, під сучасну пору.

Велика частина нашої еміграції, що тепер перебуває в Західній Европі на скитальщині має щоденно змогу зустрічатися з молодими робітниками й робітницями, що на своїй одежі носять маленьку відзнаку, на котрій виписані три слова Ж. О. К. Це ініціяли великої організації християнської робітничої молоді, що має свій початок в Бельгії. Її основником, головним інспіратором та духовним батьком, є о. Й. Кардайн. Сам Він походить з робітничої сім'ї.

Батько о. Йосифа був робітником, а мати зарібницею. Тяжко приходилося їм змагатися з життям, щоб виживити свою чисельну родину. Їхній син Йосиф бажав стати слугою Христа й вступив до духовної семінарії. Коли знеможений працею його батько лежав на ложі смерти, його син, тоді питомець, заприсяг, що посвятить все своє життя для поліпшення долі робітництва. Він додержав свого слова. Леліяний ним ідеал став ціллю його життя. Як молодий сотрудник на переферіях Брюселі, він починає працювати, ще далеко до першої світової війни, серед робітників і робітниць та вказує їм на гідність і на вагу їхнього стану. Матеріяльне положення робітництва в тих часах було жалюгідне. Тоді не було ще законів, які боронили б їх перед визикуванням несовісних працедавців. Довкруги молодого єрея починає гуртуватися чимраз більше число захоплених однодумців, і в той спосіб починає брати початок цей рух християнської робітничої молоді. В тих часах був він малий, бо числив тільки десятки членів. Та невтомна праця дала свої висліди. З роками він зріс та здобув собі багато членів. Небаром заговорив про нього цілий світ. Нині він вже не є бельгійським рухом, чи чисто бельгійською організацією. Нині він став міжнароднім рухом та істнує в 50 країнах світу. Сам Св. Отець, Папа Римський, поблагословив його та віддав його під опіку св. Малої Тереси. В 1929 році Папа Пій XI приняв у Вічному Місті 1500 делегатів цієї робітничої організації молоді, а в перше десятиріччя існування ЖОК-у відбувся в Брюселі світовий конгрес. В ньому взяло участь більше чим 100.000 робітничої молоді. Тут вперше був і представник від Українців.

По другій світовій війні, ЖОК починає відживати та прибирати ще більше на своїй силі й чисельности чим перед війною. В 1947 році, в Канаді, в Монтреалі, відбувається

конференція делегатів 50 країв, в яких ця християнська організація молоді успішно працює. Під сучасну пору бельгійський ЖОК числить майже пів міліона членів.

Свій розвій завдячує цей християнський рух робітничої молоді своїм домаганням, які він висуває боронячи прав робітничої кляси. Бо коли ми приглянемося ближче робітничому питанні молоді то воно, хоч як далеко вже посунулося, багато ще має домагань, які необхідно розв'язати, принимаючи в основи засади Христової Церкви. Він бореться проти залишків господарської теорії лібералізму, який твердив, що кожному треба полишити як найбільшу свободу в економічному житті, з повною свободою рухів, без огляду на користь чи шкоду для ближнього. Головна його засада, здобути як найбільше дібр для себе. Ця теорія довела до того, що робітнича маса зубожіла та була віддана на поталу несовісних капіталістів. Найгірше на тому виходила робітнича молодь, бо вона не находила нігде помочі ні опори.

Тому головною заслугою основників ЖОК-у є це, що вони вказали робітникові на його вартість та післанництво, яке він має сповнити тут на землі в великому пляні Творця. Праця, це підстава всякого поступу, в якій принцип співпраці людини з Богом становить основу формування життя на землі.

Характеризуючи цей рух, о. Кардайн вказав в своїх викладах в Годін, що ЖОК має не лише виховувати робітника на повновартісну одиницю, але має її довести до гідного робітничого життя. Він має старатися, щоб всі його члени стали апостолами великої робітничої ідеї. Вони повинні доказати ділами й поступуванням, що це дійсність, не тільки фрази. На шляху реалізування цих плянів, безперечно, найдеться багато перешкод. Одначе вони не можуть відстрашувати піонірів відродження робітничого середовища. Вони мусять взяти на себе відповідальність за маси робітничої молоді та старатись виховати робітничу еліту, яка завтра перебере провід господарського життя в усіх країнах світа.

Полумям горіли очі слухачів які мали щастя чути о. Кардайна. Це були якраз молоді члени ЖОК-а, що користаючи з вільного часу Великодніх Свят, прибули до Годін, щоб набрати сили й впевнення в правдивості їхніх домагань за краще майбутнє робітництва. І перед нами, українськими участниками - гостями, стояли ці численні тисячі наших робітників, що тяжко караються в тяжкій праці на Рідних Землях, або тепер, як безіменні герої праці, змагаються з життям на чужих підсоннях різних країн. Чи не булаб пора застановитися над необхідністю включитися й нам молодим робітникам в цей професійний робітничий рух, та тим самим і нашою цеголкою причинитися до покращання становища робітництва, а робітничої молоді зокрема, у світі.

К — в.

З історії життя

(На місяць Травень)

Великий музик **Христофор Глюк** був дуже побожним чоловіком. Він був сином убогих, але добрих християнських родичів. Що він витривав у вірі й побожності своїх батьків, мимо зводничих обставин на царських дворах, де пхнув його великий талан, це завдячував він одній случайній події Божого Провидіння. За молодих літ, він часто співав у одній церкві. Чаром голосу та висказом почуття, він стягав до церкви численних случачів.

Радуйся, Царице Мая, повна Божих ласк й обсипана цьвітами весни...

Одного дня, коли він так чудово співав і коли вже виходив з церкви, приступив до нього один монах - чернець. Зворушений глубоко співом, чернець зложив йому щирі побажання і додав: „Я не маю нічого, щоб дати тобі щось, мій молодий друже, на доказ мого подиву... Але візьми від мене, брата Анзельма, цю вервицю і приречи мені, що відмовляти-меш її щодня. Це діло принесе тобі щастя". Молодий Христофор, здивований і зворушений, приняв веревецю - коронку й приобіцяв відмовляти її доки йому життя. Коли дійшов до 15-го року життя, він забажав поїхати до Риму, щоб там дальше продовжати свої музичні студії. Але де і як

знайти потрібні середники до такого підприняття ? Повний довіря до Пречистої Діви Марії, він почав відмовляти вервечку на це намірення.

Одного вечора, коли саме він скінчив свій побожний обов'язок, хтось застукав до дверей скромного мешкання його батьків. Це був майстер капелі святого Стефана у Відні, котрий маючи зробити збір творів Палестрини, їхав до Італії, і по бажанні Архієпископа, він прийшов просити молодого Христофора товаришити йому як секретар. Судіть о радості молодця ! Батьки радо дали дозвіл, і кілька днів опісля наш артист виїхав до Італії, де перебував через 20 літ. Він був завсіди вірний своїй обітниці й щодня відмовляв вервечку. По повороті до Відня, і пізніше, обсипаний почестями на королівськім дворі Версалю, він умів вирватись від солодощей великого обіду чи вечері, укритись десь у спокійному кутку королівської палати, й там відмовляв свою молитву-вервечку, називаючи її своїм молитвословом музика. Ціле його життя уплило в тім побожнім успособленні. Його рука, котра освятилася написанням побожного й ліричного псальма 129 : „ Із глибини ”, тримала єще вервечку брата Ансельма в хвилі, коли під ударом апоплексії, безсмертний артист віддав свою душу Богові.

Гайден і Мозарт, були також правдивими християнами, повними довіря до Божої Матері. Великий Гайден визнавав, що тайною його натхнення було встати від фортеп'яну й відмовити коронку.

Мозарт, гідний подиву вже від самого дитинства, помер у зрілій молодості, даючи велике число архитворів. Навіть у великім поводженні, був всюди рівним християнином. Він молився, приступав до святого Причастя, відмовляв вервечку на подяку Богові за славні успіхи... В однім листі до свого батька, він пише так : „ Тому що смерть є кінцем нашого життя, я так з нею освоївся, що її образ є мені милим і потішаючим. Я ніколи не кладуся вечером до сну не подумавши, що хоч я є ще молодий, я можу завтра не встати з постелі ”. Те завтра не дало на себе довго ждати. Мозарт полишив це життя як правдивий християнин, щасливий, що служив і почитав Пречисти Діву Марію, котра дбає про своїх дітей і їм запевняє витривалість у добрім та спасення.

II.

Один молодець, котрий вже давно забув був про Бога, мав їхати до Парижа. Перед від'їздом пішов він з чемности до одної знакомої пані і спитав її, чи вона не має якого

поручення до Парижа. — О так, я радаби, але може це буде невигідним для вас. — Скажіть, пані, я на ваші услуги. — Це було б, що ви пішли до церкви Матері Божої Побідоносної й відмовили там за мене одно Богородице Діво. — Молодець уклонився чемно, але то цілком не було йому до смаку. — Треба таки признати, думав він собі, що ті побожні особи мають дивацькі помисли. Але я відложу це на пізніше, а потім скажу, що забув.

По місяці побуту в Парижі треба було думати про поворот. В тім приобіцяне Богородице Діво знова прийшло йому на думку. — Хай там буде, що хоче, я таки не піду, сказав він собі... — А однак ти приобіцяв, — закидала йому совість... — По довшому ваганні, він взяв капелюх і пішов до церкви Матері Божої Побідоносної. Там клякнув він на одно коліно й шукав у своїй памяті молитву, котрої вже від давна не відмовляв. Вкінці пригадав він собі її й відмовив її в цілості. Але заледви він її скінчив, коли почув себе перенятим щирим жалем за гріхи, і сльози, котрих він від довгих літ уже не знав, покотилися йому по лиці...

У тій самій хвилі, Отець парох цієї церкви зближився до нього... Молодець висповідався, відложив на пізніше свій відїзд, приступив до св. Причастя...

По повороті, він зложив першу візиту пані, що просила його про одно Богородице Діво. Він оповів їй щасливу переміну, яка довершилась в його душі по відмовленні Ангельського привіту : Богородице Діво, радуйся...

Переложила з французького

Сестра Терезита, Редемптористка.

МАТИ БОЖА ПОКЛИКАНЬ . . .

Ще ніколи світ не відчував так сильно як нині браку душі й серця у всіх ділянках життя... Ще ніколи Церква не була так потрібною для здеорієнтованого й переляканого людства як під цю годину...

Мати Божа, що кермуєш покликаннями, дай нам пізнати всі потреби світа; розшири наші серця до розмірів потреб і нужд цілого людства... Пішли нам ревних священиків, здібних і великих провідників народу, геройських родичів і темних героїв скромного, щоденного обов'язку... Дай нам ласку, поможи нами сповнити вповні наш обов'язок людиний і дітей Божих...

Голос Ісусика

Сторінка для Дітей

Реколекції в школі

(Страсти Христові на екрані)

Валило і Бекса заприязнилися на добре. Валило опікувався Бексою, як добра ніжна няня. Він був вдоволений. Мав тепер обов'язок. Знайшов те, чого йому не доставало. Він став тепер більш поворотний та меткий. Бекса чувся безпечний під опікою найбільшого й найсильнішого хлопця в клясі. Вже не бексав чого небудь. Оба вони дуже добре себе доповняли. Останнім своїм виступом, Валило здобув собі повагу й значіння в клясі, а Бекса став навіть улюбленим Веніяминком серед товаришів.

Великий піст. Хлопці думають вже про Великдень і про весну. Зближалися святочні ферії. Завтра зачинаються триденні страстні реколекції, а там сповідь і вже вільне.

Валила покликали приготовити найбільшу шкільну кімнату, бо реколекції для всіх учнів разом. Окремо будуть тільки штубаки до третьої кляси. Валило подбав, щоби для його кляси було найвигідніше місце, не надто на очах учителів. Собі приготовив в останному ряді, бо любив мати всіх перед собою.

Хлопці, як свобідні птахи сходилися до школи без книжок і без трівожної думки про невивчену лекцію. Валило був перший, щоби заняти місце для своїх. Бексу посадив біля себе від середини, щоби „малого" не штовхали, а сам сів біля нього з краю. В клясі глотно і гамірно. Терціян приніс якусь скринку і поставив на столі.

Що воно ? Нащо на реколекції скринка ? Що в ній такого є ? Хлопці вмить переміщуються в перші лавки, щоби бути ближче скринки. Всіх полонила думка : що воно таке ?

Терціян поставив позад учнів високу підставку, на ній умістив скринку. Тепер уже кожній радби перенестися в останню лавку, щоби не прогавити нічого з цієї цікавої скринки. До кляси вбігло кількох хлопців, між ними Синок. Він аж крикнув з дива, коли побачив таємну скринку.

— Що, це буде ? Кіно ? Цеж напевно кіноапарат.

— У, мудрагель ! В такій малій скринці кіноапарат ?... Теж вигадав, — гукнув Черепочок.

— Кажу ж вам, що це кіноапарат. Побачите. Заложімся. О що заклад ? Ну, о що заклад ?

— Я кажу, що ні. Такі великі образи в такій малій скринці ?

— А я кажу, що так.

— А я кажу, що ні.

— А я кажу, так, так, так.

— О що заклад ?

— О твій ножик.

— О твій олівець з ґумкою.

Подали собі руки, Валило перебив як свідок і заклад довершений. Поет потрясав довгою чуприною, потирав чоло та прижмурював очі, якби шукав потрібних римів, а вкінці сказав :

— Ти, Черепочку, направду дурний,
Кіно - апарат побільшає образок малий,
Фото - апарат робить велике малим,
Та чи це у фото - апараті, чи в апараті кіновім
Черепочок завжди остане Черепочком дурним.

Сей геніяльний вірш викликав бурю оплесків і нестримний сміх.

— Я певний, що Синок виграє — сказав Паничик.

— А я кажу, що ні, — противився Файно.

— Да, да, Синок виграє, — сказав рішучо Дада.

— Навіщо на реколекції кіно ? дивувався Сивий.

Щораз виразніше відмежовувалися два табори без різниці приналежности до партії. Суперечка дійшла до такого напруження, що учні навіть не стямилися як терціян приготовив екран, а до кляси увійшли катехит, директор й учителі. Валило запримітив перший. Бухнув Синка в плечі, Синок штовхнув Черепочка в бік, цей подав далі й кляса втихла. Декому ставало ясно, що Синок виграв, але прихильники Черепочка ще не давали за виграну. Усі заняті були одною думкою : Чия візьме.

Після молитви й промови директора, терціян спустив на вікна чорні заслони. В клясі стало темно.

Кіно... Кіно, — понеслося шепотом по клясі, а Валило з радости так сіпнув Синка за чуприну, що цей аж вівкнув.

Засвітили світло і катехит почав реколекційні науки. Учитель фізики, що його хлопці називали Вольтом, майстрував уже біля таємної скринки. Вся увага учнів при зага-

дочній скринці, хоч їхні очі дивляться в обличчя катехита. Такої штуки невтне ніхто, хиба тільки учні. Вони бачать, хоч не дивляться і чують, хоч не слухають. То один, то другий тихенько оглянувся поза себе, то сяде боком щоб одним оком дивитись сюди, а другим туди. Це вже найкраще вмів Сивий. Товариші нераз сміялися з нього й казали : — Сивий, ти колись собі звихнеш око.

Кожний слухав науки тільки п'яте через десяте. Вся увага учнів прикована до скринки професора Вольта. Нараз світло згасло й на стіні мигнув ясний круг, та скочив на екран. Учні в голос відчитали напис : Страсти Г. Н. Ісуса Христа.

— Кіно... — понеслося півголосом по салі й приклонники Синка відітхнули глибоко. Черепочок замнявся, але прийшла йому думка, може це тілька чарівна ліхтарня, всеж таки це ще не кіно. Вся увага перенеслася тепер на екран, на якому колихалися від вітру стрункі пальми та галуззя оливних дерев. Черепочок сягнув до кишені й стиснув у жмені свій ножик.

— Вже не мій, — подумав. — А то я дурний, це ж зовсім ясне, що воно не могло бути ніщо друге, а кіно - апарат.

„ Остання Вечера ” — відчитали учні.

Аж тепер скринка й заклад перестали бути цікаві, пішли в забуття. Очі учнів вліплені в екран, лиця розгоріли рум'янцем.

— Де Христос ? — На середині. — А це св. Іван біля Нього. — А де Юда ? — перешіптували учні між собою.

— Валило, — котрий Юда ? запитався Бекса тихенько, вдивлений в картини на екрані.

— Юда ? Цей з мошонкою, він скарбник. Тепер уважай... — сказав Валило.

Апостоли дивилися в обличчя свойого Учителя. Вони ждали від Нього чогось великого. Катехит пояснював картини й сцени на екрані.

Христос підняв очі в гору. Благословив хліб... і вино... Се тіло моє... Се кров моя...

Хлопці сиділи мов заворожені, ні чичирк. Тишина. Щось дивного сталося. Фільм мигав на екрані. Христос виявив зрадника Юду. Юда потайки вийшов. Хлопці аж піднялися з місць, та вигрожували йому п'ястуками. Сцени в Гетсиманському саду, хлопці переживали разом з Христом. Дивувалися, чому Христос сцілив відрізане вухо тому патлатому жидові. Нехай бувби без вуха.

Я йому не то вухо, а голову відрізавби, — сказав в голос Дада.

— Клятий єврей !

В часі суду над Ісусом, хлопці аж зубами скреготали. То вертілися, то піднімалися з місць, готові до оборони

невинного Ісуса. Іхнє співчуття степенувалося з кожною новою картиною, з кожною новою подією. Прив'язали Ісуса до стовпа... Кати підняли нагайки...

Бекса склонив голову на лавку, він не міг дивитися на жорстокі сцени. Хлопці потайки втирали сльози. Бють Христа по нагому тілі...

— Ох, як це дуже болить... вже кров тече, — шептав Сивий до Паничка. Сивий це добре відчував, бо нераз заздалегідь випихає штанці маминою вовняною хусткою, щоби менше болів татів ремінь.

Христос бачить тепер перед собою всі людські провини, — говорить катехит, — Він бачить і наші провини, Він бачить всі провини кожного з вас і за ці провини страждає, щоби переблагати Отця небесного.

Хлопці в тій хвилині теж ясно побачили всі свої провини. Навіть Туманові ч. 1. станули сльози в очах.

— Бекса дивися, — заговорив Валило.

— Ще бють ? — запитався Бекса не піднімаючи голови.

— Ні, вже не бють, — відповів Валило.

Бекса підняв голову. Христос сидить у багряній одежі, з терновим вінком на голові. Товпа плює йому в обличчя, б'є по голові... Я не хочу дивитися, це страшне. Не клич мене, — сказав Бекса і поклав голову на лавку. Фільм був німий, але Бекса прикрив голову руками, щоби не чути нічого. Йому здавалося, що він чує удари катів і сміх товпи.

Христос іде камінистою нерівною дорогою і тягне за собою свій хрест. Падає під ним. Його бють, піднімають. Він оп'ять падає під важким хрестом. Доріжкою навпростець біжить Божа Мати Синові на стрічу...

— Бекса, піднімися, поглянь, Божа Мати йде. Стань, поглянь скоренько, а то промине.

— А дуже страшне ?

— Ні, поглянь...

Бекса підняв голову, поглянув на екран.

Христос стрінув свою Матір... Вона побачила Свойого Сина... скатованого, скровавленого. Вона побачила Його з важким хрестом на плечу. Зрозуміла все... Бекса похилився Валилові на плече.

Валило вже більше його не кликав дивитися на екран, бо те, що тепер має статися, буде ще страшніше.

На екрані доходили до вершка Голгофти. Товпа побігла наперед, щоби займити вигідні місця. Хлопці в клясі віддихали важко. Вижидали чогось страшного. Паничик, місто на екран, дивився на бічну стіну, Синок дивився в лавку, Валило гладив Бексу по голові. Всі хотілиби, щоб апарат зіпсувся, або світло згасло, або стіна разом з екраном провалилася. Не хочуть бачити кінця. Це страшне...

Зривають з Христа одежу, що прикипіла до кровавих ран. Підштовхують Йому ноги, і Він паде цілою вагою тіла

на свій хрест... Піднімаються молоти в гору...

Тепер і Валило похилив голову, примкнув очі.

— Вже конець ? — запитався Бекса.

— Ще ні.

— А що тепер діється ?

— Не знаю. Будь тихо.

— Ти не дивишся ?

— Ні, це жахливе.

— Так болить голова...

Хлопці затикали вуха. Їм здавалося, що чують удари молотів і стогін людини.

— Боже, прости їм, вони не знають, що творять ! — сказав у своїх поясненнях катехит. Хлопці догадалися. Христос розп'ятий... Він бачить нас, бачить і вас, дітоньки, Він вмирає за нас на хресті. Він бачить і тих, що сьогодні насміхаються з нього. Він бачить і тих, що й сьогодні розп'ялиб Його на хресті...

— Довершилося !... — сказав катехит.

Хлопці піднімали несміло голови, розкривали очі, гляділи на екран. Все довершилося ! Валило зітхнув глибоко, за ним Бекса. В клясі порушилося. Хлопці здержували віддих та крадькома втирали сльози.

Христос розп'ятий помер. Його Мати у важкій печалі стоїть під хрестом. Магдалина прилягла до землі і здригалася у страшному розпучливому риданні...

Він уже не терпить... Довершилося...

На салі блиснуло світло жарівок. Відслонено занавіси, відкрито вікна й струя свіжого повітря черствої провесни вдерлася до кляси. Хлопці відітхнули. Їм стало тепер якось ніяково перед собою. Здавалося, що вони соромляться чогось. Обличчя їхні споважніли. Навіть не згадують про це, що ділося на екрані. Це заховали глибоко в серцях своїх...

Черепечок стиснув ще раз в жмені свій ножик і віддав його в приявности Валила Синкові.

Тепер усі звернулися до професора Вольта, що цілий час накручував фільм : — Як воно робиться ? Де образи ? Де фільм ? Що на фільмі ? Де побільшуються образи ? Як відбиваються на екрані ? Як це так, що особи рухаються і вітер віє ? — питанням не було кінця. Учитель вияснював, показував. Валило підглядав з усіх боків.

— Прошу мені позволити накрутити, я попробую, — просив Валило. Учитель дав йому звинену фільмову ленту. Валило заложив. Хлопці кинулися прислонювати вікна. Валило влучив струм і на екрані мигнули картини : Воскресна утрення на Гуцульщині, гагілки під церквою і розквітлі лози над потоком...

Як це добре, що Христос Воскрес !

Дітям блиснули знова збиточні вогники в очах, вернулася хлопяча радість, бо Христос Воскрес !

ХРИСТОС ВОСКРЕС!

Через гори і долини
Шумить вітер з України:
Христос Воскрес!

Шумить вітер з України
Привіт рідних до нас лине:
Христос Воскрес!

Привіт рідних до нас лине
На далекії чужини:
Христос Воскрес!

На далекії Чужини,
У нових трівог хвилини:
Христос Воскрес!

У нових трівог хвилини,
Між скитальськії родини:
Христос Воскрес!

Між скитальськії родини,
До вкраїнської дитини:
Христос Воскрес!

До вкраїнської дитини
Шумить вітер з України:
Христос Воскрес!

Христос Воскрес!

Любі дітоньки!

Місяць травень у цьому році дуже багатий. Святкуємо роковини Христового Воскресення, віддаємо честь Божій Матері, а один день присвячуємо нашій рідній мамі.

Роковини Христового Воскресення святкуємо цього року ще на чужині, а наші рідні в краю разом із піснею „ Христос Воскресе ", ковтають сльози і мріють про кращий Великдень на власній землі. О, коби Ісус приблизив ці соняшні дні нашої волі. Дітоньки! О коби Ісус вислухав ваші діточі, чисті благання! О, коби Ісус позволив вам, дітоньки, радіти Царством Божим на Україні й разом з кожночасними роковинами Христового Воскресення святкувати роковини нашої волі, нашої державности. Моліть Божу Матусю! Вона Велика Княжна нашої землі. Моліть Її! Вона виблагає у свого

Сина для своєї держави, для свойого народа конець жахливої Голгофти і дасть нам Світле Воскресення.

Цілий місяць травень не забувайте квітчати ікону Божої Матусі, не забувайте привітати Її кожного ранку бодай одним „Радуйся Маріє"! Вона так радо слухає діточого щебетання. Вона так радо приймає кожну, хочби найменшу квітку, з діточої руки.

А не забудьте, дітоньки, що так, як торік призначимо один день нашій рідній мамі. Цього року це буде 23 травня, щоби ви мали час приготовити для своєї солодкої мамочки даруночок, пісеньки та віршики. А не забудьте!

Ігор Луговий напевно намалює для своєї матусі українського літака, на якому хотівби повернутися на Україну. А Божій Матусі поставить так багато квітів, що тільки Її святу головку буде видно. А Галя Ліснича з Нанін, що так пильно читає „Голос Ісусика", напевно кожного вечора відмовляє разом із своєю мамою вервичку до Матінки Божої за кращу долю нашої Батьківщини. А Марійка А.? О, вона на свойому столику напевно построїла вівтарик для Божої Матусі й разом зі своїми лялечками стає на вколішки й просить: — Божа Матусю! Дай нам вернутися до бабусі, що осталася в рідному краю. Івасик ще не вміє молитися, але він своїми оченятами так солодко погляне на Божу Матінку, що це стане за молитву. А що зробить Ганнуся М. з Ромзе? Чи Ганнуся читає „Голос Ісусика"? Чому не відізветься до тітки Іванки?

Усі українські діти гарно відсвяткують Воскресення Христове і про „писанку" на Рідну Школу і на Голос Ісусика не забудуть. Усі українські діти зложать щоденно одно „Богородице Діво" на руки Божої Матінки в жертву для Ісуса за скорий поворот до рідної України.

З Воскресенням Христовим бажаю вам, дітоньки, щоб Христос щедрою рукою посипав на вас свої ласки, щоб ви росли на потіху Церкві, Україні й батькам своїм.

Христос Воскрес!

Ваша тітка Іванка.

В День Покровителя Впр. о. Ахиля Бульса, душпастиря намюрської округи, складаємо щирі та сердечні бажання обильних Божих ласк і скорого повороту на нашу землю.

Українські діти намюрської округи.

***

Усім читачам „Голосу Ісусика" що їхні імянини є у місяці травні, Многая Літа!

Редакція.

Впр. о. Редакторові падісного „Христос Воскрес" бажають **малі читачі.**

СОН ГАНУСІ

(Пісонька до мельодії : „Там на горі сніг біленький")

Нічка тиха, нічка ясна,
Ген на небі Діва красна,
Свята Дівонька Марія
У Ганусі в сонних мріях.

Снить Ганусі дивні - дива :
Серед неба свята Діва,
Її хуста вниз спадає,
Всю Вкраїну застеляє.

Дітоньки кругом стояли,
Святу хусту цілували.
Діва ручки піднімала,
Діточок благословляла.

В тиху нічку сняться дива :
Зійшла з неба свята Діва,
По ланах пшеничних ходить
Діточок з собою водить.

Дітоньки кругом кружляють,
Віттям Дівоньку вінчають,
Зіллям встелюють стежини
Здовж широкої Вкраїни.

Свята Діва ручки взносить
На Вкраїну ласки росить,
На Вкраїну мир і згоду,
Щастя, силу та свободу.

ІВАННА ПЕТРІВ.

НА „ГОЛОС"

Українська громада з Берінґен (Сталь) зложила на „Голос" — 80 фр.

Щира подяка жертводавцям!

Imprimerie E. GELEZNIAKOFF, 51, rue Van Campenhout, Bruxelles 4

ВИДАВНИЦТВО О. О. РЕДЕМПТОРИСТІВ В ЛЮВЕНІ

BIBLIOTHECA ALFONSIANA

поручая отсі книжки :

1). **Віра українського народу** . . . . 10 фр.
Памятка ювілею Берестейської Унії.

2). **Фатіма,** появи Преч. Діви . . . . 10 фр.

3). **Велике чудо Фатіми** з ілюстраціями . . . . 15 фр.

4). **Католицька Церква в Західній Україні** . . . . 20 фр.

5). **Маркіян ШАШКЕВИЧ на тлі відродження галицької України,** з ілюстраціями . . . . 25 фр.

6). **ДУШЕХВАТ,** картини з життя св. Йосафата . 20 фр.
Драма в 4-ох діях.

7). **В 300-ліття смерти Йосифа Велямина Рутського** ЧСВВ, Київо - Галицького Митрополита . . . 15 фр.

8). **Хресна Дорога** . . . . 10 фр.

9). **Католицьке життя,** 30 духовних наук про Католицьке життя. Книжка гарно оправлена . . . 75 фр.

10). **Біблійна Історія Нового Завіта** . . . . . . 25 фр.

ЗАМОВЛЕННЯ СЛАТИ НА АДРЕСУ :

BIBLIOTHECA ALFONSIANA, Brabançonnestraat, 97
LEUVEN (Belgium).

Гроші слати почтовим чеком : **С. СН. Р. 4510.11,** на вище подану адресу.

ВИДАВНИЦТВО О.О. РЕДЕМПТОРИСТІВ В ЛЮВЕНІ
BIBLIOTHECA ALFONSIANA

вже видало слідуючі українські книжки, по низьких і для кожного доступних цінах:

1). **о. Ю. Гірняк: „МАЛИЙ КАТЕХИЗМ"**, 2-е вид. 15 фр.

Це коротке, ясне і для всіх доступне пояснення св. католицької віри та її духовних практик.

2). **св. Альфонс де Лігорі, Ч. Н. І.: „ЯК ГОДИТИСЯ З ВОЛЕЮ БОЖОЮ"** . . . . 10 фр.

Прекрасна й глибока наука про християнське зрозуміння бігу нашого життя.

3). **„ПОЩО СПОВІДАТИСЯ"**, 2-е вид. . . . . . 10 фр.

В цій книжечці читач знайде все потрібне до гевної й святої сповіді.

4). **о. Й. Схрейверс, Ч. Н. І.: „МОЯ НЕБЕСНА НЕНЬКА"** 2-е вид. . . . . 25 фр.

Ця книжка це вислів ніжної набожности до Пречистої Діви Марії, нашої Цариці й нашої Матері.

5). **о. Йосиф Бон, Ч. Н. І: „НІЧ У КВІТКАХ"**, п'єса на 1 дію у 8 сценах . . . . . . 10 фр.

6). **о. К. Більке, Ч. Н.І.: Молитвенник „НАША ЖЕРТВА"**,

Це перший молитвенник для Укаїнців на чужині. Він містить, крім ріжних молитов, Акафісту Матері Божої Неустанної Помочі, гарних розважань, нашу Службу Божу в старославянській і українській мові разом з молитвами священика, а також і латинську Службу Божу в латинській і українській мові для тих Українців, які ніколи не мають змоги бути на Українських Богослуженнях. 50 фр.

7). **П. Вінанді: „Появи Діви Убогих в Бане"** 10 фр.

Вневдовзі появляться ще слідуючі книжки:

1). **о. Й. Схрейверс, Ч.Н.І.: „ІСУСЕ ЛЮБЛЮ ТЕБЕ"**, 2-е вид.

Це вислів сильної й мужеської любови до Ісуса Христа, нашого Божественного Спасителя і нашого найліпшого приятеля

2). **о. Бодієн, Ч.Н.І.: „ПРИГОТОВАННЯ НА СМЕРТЬ"**, 2 вид.

Маленьку цю книжечку повинен перечитати хоч раз в житті кожний християнин, щоби знати як жити й як умирати.

Всі ці книжки можна замовляти на слідуючу адресу:
BIBLIOTHECA ALFONSIANA, Brabançonnestraat, 97
LEUVEN (Belgium).

Гроші слати почтовим чеком: **С. СН. Р. 4510.11**, на вище подану адресу.

Imprimerie E. GELEZNIAKOFF, 51, rue Van Campenhout, Bruxelles 4

РІК II. ЧЕРВЕНЬ, 1948 ЧИСЛО 12

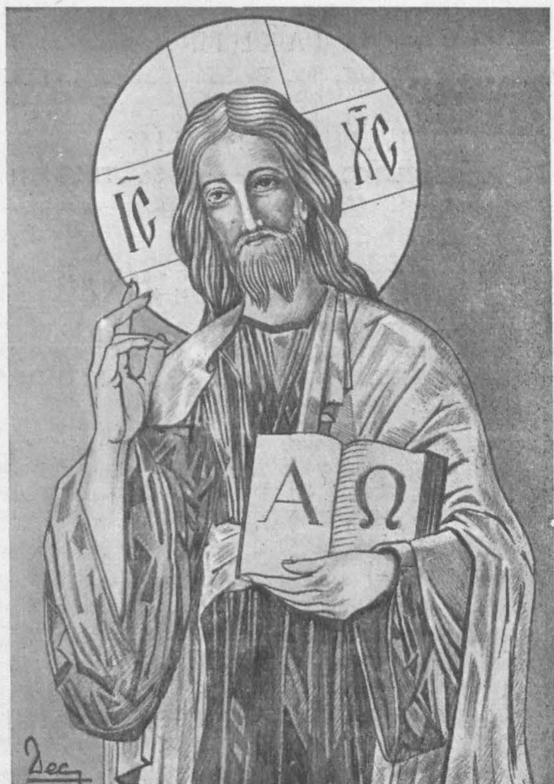

ГОЛОС ХРИСТА ЧОЛОВІКОЛЮБЦЯ

DE STEM VAN CHRISTUS MENSCHENMINNAAR

LA VOIX DU CHRIST AMI DES HOMMES

Maandblad

Revue mensuelle

JUNI — JUIN 1948 —

ХТО З БОГОМ, З ТИМ БОГ.

РЕДАКЦІЯ :
R. P. M. HERMANIUK, 97, Brabançonnestraat, LEUVEN.

АДМІНІСТРАЦІЯ :
R. P. C. BILCKE, 3, Steenaert, St. - TRUIDEN
C. Ch. P. № 4156.33

Нашим представником на Голяндію для **„Голосу Христа Чоловіколюбця"** є Впр. о. Вейнговен, Ч. Н. І.

Проситься у всіх справах зв'язаних з цим релігійним часописом звертатися на адресу Впр. о. Вейговена :

E. P. WIJNHOVEN, Stapellen, BOXTEL, NEDERLAND.

Рівночасно повідомляється, що замовлення на книжки в Голяндії які появилися у Видавництві О. О. Редемптористів у Лювені, належить слати на руки Впр. о. Візитатора Ван Де Малє, як рівнож належитість за закуплені книжки.

Адреса : Z. E. P. VAN DE MAELE, Kapel in 't Zand, Parklaan 3. ROERMOND, NEDERLAND — Postcheckrekening **26.406**

За позволенням церковних властей.
Avec l'approbation des autoriés ecclésiastiques.
Met kerkelijke goedkeuring.

BIBLIOTHECA ALFONSIANA
Brabançonnestraat 97, LEUVEN
(Belgium).

ГОЛОС ХРИСТА ЧОЛОВІКОЛЮБЦЯ

ДУХОВНИЙ МІСЯЧНИК

Рік II. Червень, 1948 Число 12

ПАПСЬКА ЕНЦИКЛІКА „ДЕЯКІ ПРЕДСКАЗАННЯ"

Дня І травня ц. р., Святіший Отець Папа Пій XII, наслідник Ісуса Христа на землі, заговорив знова до цілого людства. Він підніс свій голос, щоби вказати нинішньому світові, вслуханому з одної сторони в безнадійні заяви політиків, піддержованому з другої сторони здоровим християнським оптимізмом у своїй вірі побіди добра над злом, де є надія на мир між народами, на привернення духовного й суспільного порядку, на новий і справедливий устрій сучасного світу.

На початку своєї останьої Енцикліки „Деякі предсказання" Святіший Отець зазначує, що в нинішньому світі чути передовсім два голоси: один великої більшости людської родини, яка по пережитті жахливих масакр і спустошень останньої війни, шукає всіми способами миру, а другий великої меншости яка пхає народи до насильної боротьби й ненависти, стараючись погрузити знова нинішній світ в пропасть нещасть і руїни. Що до себе, Святіший Отець заявляє, що Він особисто старається всіми способами відвернути від людства нові нещастя які йому грозять. Він уживає до цього найперше всіх середників людських, а коли ці показуються неуспішні, тоді Він звертається благально до Божого Маєстату й просить о рятунок. Він просить всіх своїх вірних, до яких націй вони не належали б, щоби й вони так поступали.

Конкретно, нав'язуючи до того, що Він зробив був кілька років тому назад, взиваючи всіх, а преровсім дітей, зближатися якнайчастіше в місяці травні до престола Божої Матері, щоб випросити в Неї кінець жахливої війни, так і нині, коли розгорілась жахлива боротьба в Святій Землі, де народився і жив Ісус Христос і Його Пресвята Мати, звідки вийшов голос правди й побажання вселюдського миру, Він взиває всіх вірних, а передовсім маленьких дітей, іти перед образ Божої Матері й проосити в Неї для розбитого нинішнього світу ласки згоди й братерства для всіх народів...

Щоби однак ці молитви були успішні, Святіший Отець взиває всіх вірних відновити в собі духа побожности, очистити своє серце від гріха й зажити хрисіянським життям всіх чеснот...

Вкінці, Наслідник Петра висказує побажання, щоби всі дієцезії, парохії, а то й приватні родини, були посвячені Непорочному Серці Пречистої Діви Марії.

На закінчення, Спільний Батько всіх вірних уділяє всім своїм синам і донькам, як і рівно ж тим, що приймуть цього листа, своє апостольське благословення.

о. М. Г.

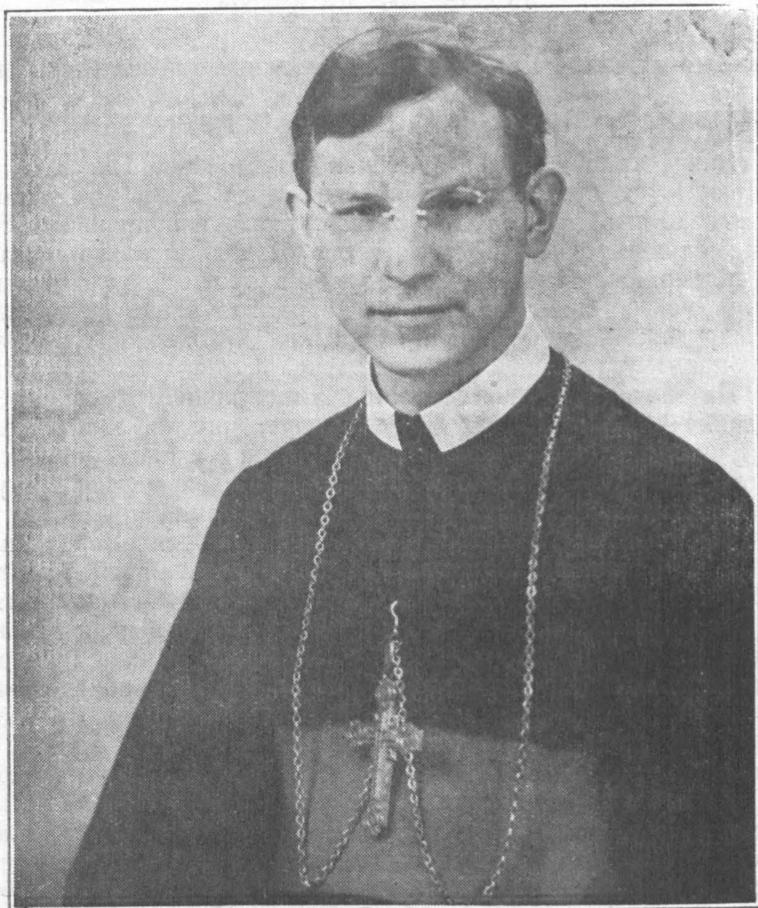

Їх Ексц. Преосв. Кир НІЛЬ САВАРИН, ЧСВВ, перший Єпископ для Українців Католиків Західньої Канади, який дня 13 квітня ц. р. був інстальований торжественно в свойому єпископському місті Едмонтоні.

НОВІ УКРАЇНСЬКІ СВЯЩЕНИКИ В БЕЛЬГІЇ

В квітні ц. р., прибуло з Німеччини до Бельгії трьох українських греко - католицьких священиків : Всеч. о. Шамбелян Й. Малицький, Всеч. о. І. Гаврик і Всеч. о. І. Кіт. Перший з них зістав іменований парохом міста Ліє́жа, о. Гаврик обняв станицю українського душпастиря в Серені, коло Лієжа, а Всеч. о. Котові поручено душпастирську округу Тразені - Ля Люв'єр.

Трьох нових священиків, це вже велика поміч. Але коли взяти під увагу духовні потреби нашої еміграції в Бельгії, то це ще дуже мало. Щоб нести духовну й моральну поміч

цим тисячам нашого народу розкиненого майже по цілій Бельгії, а передовсім по копальняних й індустрійних центрах, заражених по більшій части арелігійністю, упадком обичаїв та грубим матеріялізмом, тут треба було б принайменше ще шістьох священиків. В цьому напрямі йшли саме всі старання Їх Ексц. Преосв. Кир Івана та Його Делєгата на Бельгію, Голяндію і Данію Впр. Отця М. Вандемалє, Ч. Н .І. Помимо однак всіх цих старань, помимо п'ятьох спеціяльних подорожей Впр. о. Вандемалє в цій справі до Німеччини, до тепер вдалося нам одержати лише трьох священиків. А шістьох інших

Всеч. о. І. КІТ в розмові зі своїм приятелем Впр. о. Ст. ШИРИМ, Ч. Н.І., в городі О.О. Ґедемптористів в Львені.

які зголосилися були на приїзд до Бельгії, залишилося ще в Німеччині. Ми однак певні, що вони відповідять на так нетерпеливі ожидання наших вірних в Бельгії й зроблять все, що зможуть, щоби прийти чим скорше на поміч своїм опущеним братам.

Хроніст.

Вона віднайшла себе...

(Мойому батькові в альбом)

Втомлена до краю одчаєм стрівоженого серця, бажала спокою. Тільки спокою. Шукала його блукаючи вечірним сумерком по пустих вуличках, шукала його серед цвинтарної тиші, шукала серед збіжевих ланів, серед лісної гущі. Всюди гналися за нею спомини пережитої трагедії. Одчай волочився за нею, як ненависний влізливий жених. Навіть її власна особа не дозволяла їй бути собою, тільки собою.

З важкою головою й гнітучим болем у грудях ішла вулицею вниз. У цих житлових будинках, поза тендітними мусліновими занавісами, за цими закритими дверима привітні, теплі кубельця. Там живуть люди. Живуть спокійним життям з дня на день, без трівоги. Живуть у свойому домі, в своїй сімї.

— А я ?.. — зітхнула важко Ірина.

Який привітний отсей будинок. Аж дише спокоєм. А там город і садок і квітник... Усе це було колись у неї...

Капличка. Вступила туди. На престолі білі лілеї... Скільки цих білих лілей було в неї колись...

Вона сама. Сама однісенька... Ні, не сама... З нею її одчай... і п'янкий запах білих лілей...

За чим вона зайшла туди ?... Чого хоче ?... Чого шукає ?...

Спокою !... Забутя !... Неіснування !...

Чи це так важко знайти ? Крихітка відваги на мент... на хвилинку... Мертві не існують...

На престолі білі п'янкі лілеї й розп'ятий Христос... Який контраст ?...

— Тебе замучили, розп'яли... Мені здавили душу... Ти страждав... Помер... Воскрес... Я страждаю, померла й живим мерцем тиняюся по чужому бруку, шукаю забуття... Ах... цей до нудності п'янкий запах лілей... Спокою хочу !...

Думки, мов гадюки обвили душу, здавили мозок залізним обручем. Мов обухом по голові вдарила її нова дійсність. Здавалося втратила притомність, не знала, що з нею, де вона й що буде завтра. Кожній день непритомний і ця непритомність дає їй ілюзію спокою. З цим їй добре... Я в наркозі...

— Вам треба піти до сповіді, Ірино, — сказала нечайно молода привітна черниця, настоятелька дому, в якому тепер живе Ірина.

Ірина задрожала. Чого від неї хочуть ? Вона поглянула на черницю широко розкритими очима.

— Вам треба піти до сповіді, сказала в друге черниця.

— Чи це конечне ?

— Так, без цего не можете в нас жити, — відповіла лагідно й взяла Ірину за руку. — Будьте спокійні. Віднайдете себе.

Не вже ж ця молода черниця знає, що діється у мене в душі ? Невже ж вона віднайшла себе тут ?

— Будьте спокійні. Приготуйтеся.

— Я не знаю мови настільки... оправдувалася мов дитина.

— Не турбуйтеся, — сказала черниця й відійшла.

Ірина остала сама. Сіла на лавочці під тінистим каштаном і потонула в думках...

Знова заколочують мій сповидний спокій. Хто сміє вглядати в тайни моєї душі ? Хто має право на це ? Це ж одиноке, що осталося моє власне. Це одиноке незраборане й не столочене чужими. Хочуть дібратися й туди. Хочуть вирвати мені й те, що заховалося в душі. Яким правом ? Ні ! Радше піду звідсіля...

Куди ? Хвора... знеможена... Без Батьківщини... без хати... без рідних. Мов дряна ганчірка на смітнику... Куди ?.. До кого ?...

Сповідник... може людина з серцем... Зрозуміє мене. Він зрозуміє, що сповнюю тільки формальність, без якої я тут остатися не можу... Це не сповідь... Та, чи зрозуміє він мене ?

Де твоя честь ? Торгуєш мов жид гниличками, що назверх рум'яні й приманчиві... Бр... аж так докотилася ?..

А все ж таки цікаво, хто той сповідник ? Хто він, що має право бабратися в гниличках людських душ ? Хто має право сягати по мої тайни, по моє власне я ? Хто він ?...

А все ж таки цікаво, як заговорить він до мене, як спогляне, як зажадає сповіді ?... Коли це було, як я сповідалася ?... Так, тоді цвили конвалії... Тоді ти був зі мною... І ми як діти ставали навколішки перед конфесіоналом. А в суботу нас звінчали... Так, тоді цвили конвалії й ціла кімната потонула в конваліях, і ми були безтямні в п'янкому запаху конвалій... Який цей запах різний від запаху лілей... З цього часу вже тридцять разів відцвітали конвалії...

Нові думки додавали їй емоції й якогось трівожно-розкішного ожидання. Кров стала живіше кружляти в її жилах і гарячі рум'янці виступили на її обличчя.

Сповідник ?... Хто він ?...

Незнана й далека особа сповідника ставала чимраз виразніше перед очима її мрій. Постать у чорній рясі... Обличчя ?... Не могла собі уявити ні його обличчя, ні його

віку. Тільки очі його... ті незнані, далекі очі вона виразно бачила перед собою... Прижмурені повіки прислонювали жевріючі вогники темних очей... Ті очі гляділи просто в душу... Ті очі прохали, жадали, домагалися від неї останньої гордости, домагалися захованих тайн її душі. Вона ніколи, нікому не виявляла їх, до них ніхто, ніколи не мав права.

Невже ж ці очі видруть в мене мою душу?... Не вже ж в мене не останеться нічого мойого? І хто він, що має право... Хто він?...

В мріях своїх вона вже чула його ніжний голос, притишений, що вколисував її одчай. Цей уявлений голос ішов вслід за нею. Він гомонів в її душі... А ці повіками напів прислонені вогники в очах ставали чимось невідступним, чимсь потрібним, конечним, рідним і теплим. Вона любила вже ці далекі, вимріяні очі, вона любила вже цей уявлений голос незнаного сповідника, як щось з-поза світів. А всеж таки цікаво... хто він?... думала Ірина й вижидала його з солодкою трівогою, як вижидається чогось, що друге вже не повториться.

Мов нудьга, мов осінна слота тягнуться дні вижидання. В її душі гомонить голос, що став вже частиною її істоти. Вона не відрізняє слів, не може знайти його думки... Голос в'ється теплою, ніжною мельодією, добирається таємних закутин її душі. Його очі вверчуються в мозок. Вони бачать усе наскрізь... навіть те, що заховалось давно-давно в забутих мозгових складках.

А все ж таки... яке він має право?... Він може топтати те, що було недоступне ніколи... нікому? Він сягатиме по мою останню власність?... Ні! Ніколи! Я сама собі не дозволяла толочити своєї душі...

Може він зрозуміє мене?

Знова цей притишений, ніжний голос... Вколихує... Прощає... Так мусів звеніти голос Творця, коли творив... лілеї.

Знова ці вогники, мрійливо й сонно прислонені повіками... вверчуються в мозок...

Так мусить глядітити ніжна, солодка, проміниста Вічність...

— Ви готові, Ірино? — запиталася черниця.

Ірина здрігнулася... Чого від неї хочуть?... Де вона?... А... правда...

— Так, — відповіла рішучо, несвідома свої відповіді. Їй здавалося, що це хтось інший відповів за неї. Якась друга істота, що починає жити поруч неї.

В тіні розложистого каштана вона побачила постать у чернечій рясі. Це був він. Цей незнаний, вижиданий з прижмуреними очима. Він глянув на неї просто й щиро. Вона стрівожилася цією стрічею, дарма, що це був він, цей, що від кількох днів жив біля неї, глядів у кожну забуту складку

Всеч. о. І. ТЕТЄРКА, український душпастир Лієжа, який святкує цього року десятиліття свого священства. З нагоди цієї річниці, Редакція „Голосу Христа Чоловіколюбця" засилає Всеч. о. І. Тетєрці свої найщиріші побажання дальшого успіху в його душпастирській праці та просить Всевишнього щедро благословити всі Його пляни й змагання для добра української Католицької Церкви й українського народу.

її мозгу. Це він... що його голос гомонів в її уяві ніжними, теплими акордами...

Він має право вглянути в моє інтимне життя ? Він має право розкрити мою душу й вона має стати від сьогодні його співвласністю ?...

У тій хвилині вона відчула, що розкриє перед ним усю свою духову істоту...

— Здорові були ! Як вам живеться ? Звідки приїхали з краю ? — заговорив чернець українською мовою з м'яким і легким чужинецьким акцентом.

Вона зраділа. Голос в неї дрожав, як учневі перед суворим учителем. Якою солодкою і неожидано — манливою була їй ця учнівська майже діточа трема в неї й рідна мова чужинця.

— Будьте спокійні й доброї думки. Заживете серед нас, прийдете до рівноваги. О, коби ви знали, який Бог добрий !...

Вона поглянула широко розкритими очима в його очі. Довго гляділа в прислонені вогники чорних зіниць, що вверчувалися в її думки. Гляділи обоє прямо собі ввічи. Вона тоне в його погляді, вона вглиблюється в його духовість, яка промінює з його довкруги.

Розмовляє спокійно. Щось тихого, ніжно - п'янкого розливається в її істоті. Може це вже те вічне щастя? Може це вже крихітка неба?

— О, коби ви знали, який Бог добрий! Прощавайте. Чи будете мене потребувати? — запитався майже нечутно.

— Так, — сказала несміло.

— Коли зайти?

— Завтра, — відповіла рішучо, хоч голос в неї дрожав.

(Продовження слідує).

Пляни СССР в Палестині

. . . В жидівсько - арабському змаганні найцікавіше те, що тут діє ще одна невидима рука, яка старається ширити заколот у всіх країнах та тим робом викликувати сталі неспокої та заворушення. Вона хоче держати публичну опінію в напнятті, змучити її цим нервозним станом та вкінці, голосячи засади світової революції, завести всюди диктатуру пролетаріяту. Це знаний СССР. Він шукає всіх можливостей, щоб тільки використати існуючі непорозуміння між державами чи народами, їх ще більше заогнити, і в висліді накинути всюди комуністичний устрій, устрій рабства й визиску, якого не знав навіть Египет у часах фараонів...

Більшовицькі емісарі великі майстри в веденні таких справ. Вони відбувають окремий вишкіл у Москві, а їхня практика, це ширення неспокоїв та соціяльних ферментів у широкому світі. В своїй праці, послуговуються вони різними методами та середниками. Все, що веде до їхньої цілі вважають за добре. Щоб притупити увагу світової опінії, часто густо прокидаються невинними овечками. В тій цілі, „ батько всіх народів ", — кремлівський диктатор, в часі другої світової війни, проголосив свободу релігії, щоб при помочі відновленої православної церкви здійснювати свої імперіялістичні пляни.

На території СССР, московський патріярх Алексей, починає збирати розбиту православну церкву, а одночасно старається брати під свою „ опіку " й православні церкви інших країв. Сталін дуже добре собі здає справу, що Церква, так католицька як і православна відограють дуже важливу ролю в житті народів. Він не має доступу до католицької Церкви.

Бо тут йому стоїть на заваді авторитет особи Христового Намісника на Петровому Престолі. В православній церкві цієї перешкоди не має. Бо тут не має того авторитету, тої скали, якої ніхто зрушити не може... Тому ві всіх країнах, що лежать в границях „залізної заслони", православна церква, по волі чи неволі, мусить піддаватися під юрисдикцію московського патріярха...

Та одначе не всі країни, в яких живе населення православного віроісповідання, лежать безпосередньо в сфері впливів російської імперії. В цих краях большевики стараються провадити свою працю за допомогою т. зв. „Словянської Унії", що є під безпосередньою кермою Білгороду.

Одначе, в Палестині становище трохи інше. Там, крім арабів - магомедан та жидів, ще надибуємо христіян - католиків та деяке число православних. Ці останні, це частина т. зв. „білої" російської еміграції. До них належать ще греки, вірмени та інші. Колись, за царських часів, щорічно, а головно перед Великоднем, їхало багато паломників з Росії до Святої Землі, щоб там зложити свої молитви - покуту. Щедра жертвенність побожних східних Слов'ян, а також матеріяльна допомога царського уряду, що слідкував за політичним станом на Близькому Сході, оставила там свої сліди до сьогодні. Не іншу політику веде тепер новий російський імператор. Він наново старається використати Церкву для своєї цілі...

Сейчас після закінчення воєнних дій другої світової війни, на Близький Схід їде московський патріяр Алексей. Його очі звернені головно на Палестину. Там є мале число православних б. російських емігрантів, які мають свою релігійну місію. На її чолі стоїть архимандрит Антоній, що підчиняється митрополитові Анастазієви, голові російської церкви на еміграції. Тут слід додати, що митрополит Анастазій не визнає зверхництва московського патріярха, бо в ньому бачить він не представника церковної влади, а тільки манекіна в руках компартії...

Російська церковна колонія в Палестині багата в церкви, манастирі та різні соціяльні інституції. Це залишки минулого. Мов згадка про те, остало ще тепер біля триста монахів і монахинь, кільканадцять священиків та приблизно сто родин світських людей. Одначе майно православної церкви тут дуже велике. Його оцінюють на яких 20 міліонів фунтів штерлінгів. Ці матеріяльні добра та важне положення Палестини на Близькому Сході притягає увагу більшовицького проводу. Поїздка патріярха Алексея мала причинитися до добрих відносин між т. зв. „Заруб'єжною Церквою", як її називають москалі, а патріярхом. Одначе архимандрит Антоній не хотів піти на уступки, бо бачив, що православна церква в СССР служить тільки знаряддям в плянах політб'юра. Тому відмо-

Група українських вуглекопів з Мішру (Лієж) над могилою одного з товаришів, який упав жертвою акциденту в шахті.
(Друга з права **стоїть жінка покійного**).

вився він піти на співпрацю з Алексієм та не підчинився йому. Та вправна совітська дипломатія не спала. Вона взялася за інший спосіб. Недалеко Єрусалиму, в Аін Карем, існує російський жіночий монастир. Одного дня двадцятка монахинь відмовляє послуху ігумені Єлісаветі, яку потвердив архимандрит Антоній, і визнає іншу, назначену Москвою. Московський патріярх, а радшее комінтер осягнув своє. В нутрі православної „ Заруб'єжної Церкви " постав заколот. Добуваючи собі прихильність монахинь, що визнали московського патріярха, червона Москва може мішатися через церковні круги в життя не лише російської еміграції, але також висилати своїх вислужників, що в роді п'ятої колони, побіч Церкви, працюватимуть на користь російського імперіялізму. Москва досьогодні не має ще в Палестині свойого дипломатичного представника, через якого моглаб підсилювати свою роботу. Подвійне лице російської дипломатії в палестинському питанні вказує якраз на те, які то заміри леліється в кругах кремлівських можновладців...

Богдан Дмитренко.

Баварський міністер Мониелля

(З історії життя)

Коли при кінці 19-го століття лібералізм скажено лютував по християнскій Европі. Баварія, особливо під міністром Мониеллем, страшно терпіла. Переслідування священиків, замикання й руйновання церков, гонення монахинь, сумні, гідні сліз, сцени при помочі збройної сили поновлялися що хвилі.

На яких вісім кілометрів від Мюнхена, находився тоді один монастир. До церкви цього монастиря горнувся громадно народ. Звідси то й лютість діявола ! Мністер приказав розбити церкву так, щоб і камінь на камені не залишився...

Люди благали : „ Лишіть бодай церков... говорили вони; навіщо руйнувати ? вона послужить на салю, на дім для хворих, на публичний склад, тощо ”. Але пекло заклялося покінчити з цією церквою, і нещасний міністер був невмолимий. З церкви не залишився камінь на камені...

Кілька місяців пізніше, одна монахиня, котрій не дали вмерти в свойому монастиреві й прогнали з іншими, лежала в тім же селі на смертній постелі. По звичаю, а ще більше задля пошани, яку всі мали для хворої ціла парохія — громада супровожала до неї Боже Тіло, коли вона забажала приняти послідні Святі Тайни. Вірні ще ніколи не бачили такої зворушаючої події, так зогляду на особу як і на обставини...

По відправі, хвора просила перенести її до вікна, бо вона бажала сказати кілька слів до зібраного народу. Вволено її волю... Пересунено її постіль до вікна, й вона промовила : „ Я прошу у вас одної ласки : відмовити три „ Богородице Діво ” на моїм гробі ”... Вона не могла докінчити, бо плач зібраного народу їй перешкодив. Щойно, коли товпа трохи вспокоїлася, вона дала знак, що хоче ще щось сказати, й додала :

„ І, стільки ж відмовте за Мониелля, бо він не знає, що робить ”...

Нарід протестував з обуренням, що не буде молитися за проклятого !.. Але конаюча настоювала, просила й з тим померла. Мимо волі присутні виконали її бажання : відмовили молитву, й за монахиню й за гонителя... ,

***

Двадцять літ після тої болючої події, один з головних свідків її перебігу, будучи в Мюнхені, переходив попри одну церкву. Щось тягнуло його ввійти до неї й помолитись. Він

увійшов і побачив в однім темнім куті якогось старого чоловіка, згорбленого віком і зі змарнілим лицем... Він припадав до землі перед престолами, статуями, образами й Христом на хресті. Він бив головою об долівку й заливав її сльозами. Він молився на голос зі стоном, що розніжнював і розжалював всіх, хто на його дивилися... Він же не звертав уваги на нікого... Він не бачив нікого...

— То мусить бути, подумав собі свідок, — якийсь великий грішник... Так воно й було. Відвідуючи знакомого недалеко від цієї церкви, він оповів усе, що видів... Його розпитали про одежу, лице й вигляд того чоловіка... І яке ж було його здивовання, коли йому сказали, що це Мониелля... Старий міністер Мониелля !...

Молитва конаючої зробила з цього грішника святого; Савла перемінила в Св. Павла ! В день і в ночі, він припадав до землі по церквах, молився, направляв зло, що заподіяв і просив прощення там, де грішив...

Така Твоя побіда, о, Боже любови й безконечного милосердя, о, Отче ! Така то побіда Твоєї муки, Твойого конання, Твоєї покути, Твоєї Крови пролятої на Хресті, о, Безкрає Прощення, о Любове !

Це побіда Твойого Божого Серця, прошитого копієм, це Твої криваві рани, це безмежне милосердя, що перед Божим престолом без перестанку заступається за нас...

Такий то тріюмф Марії, Матері Бога й людей, котра молиться і благає Вічну Справедливість, щоб простив і післав богацтво своєї ласки там, де богато було гріха...

Це молитви многих душ чистих, невинних, пожертвованих, що день і ніч моляться й благають, приносять себе в жертву цілопалення з Тобою, за нас і спасають нас, о Любове !

Навернення грішника, це Твоя найкраща й найславніша побіда, о Любове ! Умножи єї, й єще умножи, о, Боже безкрайного милосердя ! Хай грішники наново будуть вписані в Книгу життя або Твоєї любови ! Хай вибілять свою одежу у Твоїй Крові ! Хай ні одного не забракне на поклик, і хай ми спільно з ними станемо предметом Твого милосердя, співаючи на все :

„ Милосердя Господа на віки оспівуватиму ” !

(Переклад з французького).

Сестра Терезита, Редемптористка.

ГОЛОС ІСУСИКА

ДІТОЧЕ СЕРДЕНЬКО

**Тут у моїх груденятах
є таке мале серденько.
Краще ніж князів палата,
місця в ньому немаленько.**

**У мойому тут серденьку
є одна мала кімнатка.
Там чистенько й тепленько,
це для Тебе, Бозю, хатка.**

**Там є місце для Ісуса
і для Матінки Святої,
І для ненечки, татуся,
і Батьківщини цілої.**

Христос Воскрес!

Любі Дітоньки!

Місяць травень ми віддали в дарунку Божій Матусі. Вона дуже раділа, що українські діти квітчали Її ікону, співали їй пісні, величали Її Великою Княгинею України. А чи знаєте, діточки, кому жертвувати місяць червень? Св. Церква присвятила місяць червень нашому Спасителеві. І ви те ж, українські діточки, жертвуйте в цьому місяці всі ваші труди, всі думки й кожний свій день і себе самих Божому Синові, Його Святому Серцю. Відвідуйте Його щоденно в церкві, приступайте до св. Причастя. Моліть Його, щоби Він скоротив дні страждання нашої Батьківщини. Благайте Його, не переставайте. Нехай кров наших героїв, нехай невинні жертви наших мучеників за Віру й Батьківщину будуть відплатою і пепросьбою за всі наші провини, за всі провини українського народу.

Цего року в місяці червні обходимо Зелені Свята. В рідному краю, в часі Зелених Свят ішли процесії з усіх церков на цвинтарі на могили наших героїв. Чи цего року буде хто на цих дорогих могилах? Чи заспіває хто над ними „Вічная пам'ять?" Мабуть тільки чорна галич закряче сумно, перелітаючи над ними. Уся Україна тільки нишком зітхне до Бога, зронить важку сльозу та затисне мозолистий кулак. Ми всі з чужини духом полинемо на наші села, міста під ті похилені хрести на могилах. Не забудьте, діточки, помолитися до свойого Ісусика за душі наших страдників — героїв.

Чи чули ви, діточки, що в Франції є організація дітей, які моляться за свою Батьківщину? До цієї організації належать діти різних країв і різних національностей. Вони постановили кожного дня помолитися одну десятку на вервиці

за свою Батьківщину. До цієї організації належать те ж українські діти, що живуть у Франції. Як це гарно, правда ? А може б так тут у Бельгії й ви теж пішли їхніми слідами ? Просіть свойого отця душпастиря, щоби вам поміг це перевести. Наша Батьківщина жадає від Вас помочі, любі діти. Вона жадає від Вас праці, жертви й молитви. Ваші чисті душі найближче Бога. Ваша молитва найскорше зворушить Святе Серце Ісуса. Цілий місяць червень посвятіть молитві до Божого Сина за Україну. Христос вас зрозуміє, бо Він був малою дитиною, скитався в чужому краю, і Він бажав вернутися до своєї Батьківщини....

Українські діти ! Згуртуйтеся разом. Створіть своє діточе товариство під проводом ваших українських душпастирів і учителів. Злучіться в молитві з дітьми інших країв в товаристві „Вервиця дітей". Молитва на вервиці це наш прадідівський спосіб віддавання чести Богові, це наша стара форма просьби до Нього. Ще наші козакі молилися на вервиці. Відновім давню традицію...

В місяці червні мабуть богато українських дітей приступатиме до першого св. Причастя. Ваш Ісусик вже сьогодні радіє на саму згадку про цей ваш святий день. О, як богато ви можете випросити у Нього в цьому дні. Жертвуйте ваше Перше Святе Причастя за спокій і щастя вашої Батьківщини, за Царство Боже на землі...

Жду на листи від моїх читачів. Не забувайте вашої тітки Іванки.

Оставайте з Богом !

Слава Ісусикові !

Ваша тітка **Іванка.**

З ЦЕРКВИ Й ЗІ СВІТУ.

КАНАДА:

ЇХ ЕКСЦЕЛЕНЦІЯ КИР НІЛЬ Н. САВАРИН ЄПИСКОП - ОРДИНАРІЙ ЕКСАРХАТУ ЗАХІДНЬОЇ КАНАДИ

Едмонтон, квітня 13 (УКПС).

Надзвичайно історична подія відбулася в Едмонтові у вівторок, дня 13-го квітня, 1948 р., коли в цьому дні інтронізовано Їх Екселенцію, Просвященного Кир Ніля Николая Саварина, ЧСВВ, як першого Єпископа - Ординарія новооснованого Апостольського Екзархату Західньої Канади.

Цей історичний і пропам'ятний день у розрості нашої Єрархії й Церкви Українців Католиків у Канаді, що відбувся серед таких величавих торжеств і в присутності стільки католицької єрархії, духовенства і вірних обох обрядів, заохочує нас приглянутися блище головній особі цього дня і пригадати собі кілька даних із життя Преосвященного Ніля.

Преосвященний Ніль походить зі Західньої України. Він родився 19-го травня 1905 р., у Старому Самборі. Початкові науки побирав

у свойому рідному містечкові. Перша всесвітня війна змусила його виїхати з родиною до Горішньої Австрії, де коло містечка Обергол-лябрун учащав один рік до німецької школи. Середні науки відбув з початку у Новому Самборі, а відтак у Перемишлі.

Ідучи за голосом Божого поклику, Преосв. Кир Ніль Саварин вступив у 17-ому році життя до новіціяту Отців Василіян у Крехові. Свої клясичні науки докінчив у Лаврові, філософічні у Добромилі, а богословські у Кристонополі. Преосвященний Кир Йосафат Коцилов-ський, ЧСВВ, уділив йому св. Тайни Священства, 23 серпня, 1931 р., у Крехові.

По однорічних душпастирських заняттях в околицях Кристинополя, призначили його настоятелі Чину на місійну працю до Канади. Із 4 жовтнем замешкав він у мондерському монастирі, в Алберті. У неділі й свята доїздждав до поблизьких колоній: Чипмену, Кракова, Востоку й Ст. Майкел, як місіонар - парох. Через тиждень, у шкільному році, учив молодих Василіян української мови, латинської, а відтак був про-фесором філософії. У вільних хвилях займався працею пера, дописуючи до тижневика „Українських Вістей", двотижневика „Світло" і різних календарів, та ювілейний альманахів.

Від 12 жовтня, 1938 р. назначили його настоятелі ігуменом мон-дерського монастиря. У ці часи цей монастир був одним із найбільших у Канаді. Там перебував головний заряд Американсько - Канадійської Провінції. Там зосередковувалися тоді всі студії вищих шкіл: філо-софічні й богословські. В Мондері був Новіціят О.О. Василіян, їх дру-карня й двотижневик „Світло". Мондерський монастир мав великий вплив на нові василіянські осередки у Канаді, як: Радвей, Вернон, Дервент, Гай - Прери й Гримсбі. Кільканадцять молодих Отців виїхали з Мондеру на сталу місійну працю до Зл. Держав.

Цілий напрям дотеперішнього мондерського ігумена змінила нагло несподівана телеграма з 23 квітня, 1943 р. Своїм змістом принесла вона від Апостольського Делєгата з Оттави надзвичайну вістку, що Святіший Отець Папа Пій XII, заіменував Впр. о. Ніля Н. Саварина, ЧСВВ, Єпископом - Помічником для їх Ексцеленції Кир Василія Ладики, ЧСВВ, Єпископа - Ординарія Українців Католиків у Канаді. Вістку про заіменування першого Єпископа - Помічника для Кир Василія при-няв Український Католицький загал з надзвичайною вдячністю супроти св. Апостольського Престолу висловлючи свою радість у телеграмах, привітах, листах побажань і пресі. Вираз своїх особливіших радісних почувань зазначив Преосвященний Василій, Єпископ - Ординарійй в осібно присвяченому Пастирському Слові з нагоди назначення нового Єпископа в Канаді. Єпикопські свячення Преосвященного Ніля у величавій катедрі св. Михаїла, 1-го липня, 1943 р., дали нагоду перший раз в історії Канади стрінутися ближче західньому обрядові зі східнім. Приготований Єпископом - Номінатом повний текст „Обряду Свячення на Єпис-копа із Архієрейською Службою Божою", що його випечатала Дру-карня О.О. Василіян у Мондері у двох мовах, українській і англійській, був дуже помічний для латинської єрархії, духовенства й вірних у більшому познакомленні з красою і величністю нашого обряду.

Преосвящений Ніль приїхав на стало до Виннипеґу 21 липня 1943 р. і замешкав разом із Їх Ексц. Кир Василієм Ладикою. Уряд Єпископа - Ординарія дуже облегчився із прибуттям Єпископа - Помічника. Від перших місяців Преосвященний Василій поручив свойому Помічникові відвідування своєї просторої, від океану до океану, дієцезії. Позіста-лий час переходив на приготовлюванні письм, звітів і різних урядо-вих документів. Поглиблення дієцезальної діяльности у дуже короткому часі виявило конечність для Їх Ексцеленції Кир Василія заіменувати Преосвященного Ніля Генеральним Вікарієм і першим дорадником у всіх дієцезальних справах у Канаді. Дуже живу участь брав Преос-вященний Ніль у зїздах Братства Українців Католиків Канади, як і також Українського Католицького Юнацтва. Радо відвідував нашу

шкільну молодь у Виннипеґу, Йорктоні й Монтреалі, стрічався часто з нашими учителями в часі літних курсів у Саскатуні, промовляв кілька разів до університетської нашої молоді у Виннипеґу. Дуже много часу присвятив Кир Ніль на підготовання Конгресу Українців Католиків Канади й взяв активну участь у тридневному зїзді, 1946 р. Коли оснувалася Централя Українців Католиків Канади у Виннипеґу, то Преосвященнийі Василій призначив Кир Ніля на її першого Духовного Асистента. При новоутворених із 1946 роком різних департаментах Централі, Їх Ексц. Кир Ніль став головою одного із них, ідеологічного департаменту, занявся начерком статуту Централі, підготовив програму діяльности для різних ділянок і дав тридневий курс для Духовних Асистентів. Із 5 травнем він почав очолювати Дієцезальну Референтуру Іміграції, що повзяла собі за задання своєї діяльности помагати нашим найбільше опущеним скитальцям висилкою поживи, одіння і афідевитів. Дуже радо привитав він думку про зїзд Українських Католицьких Редакторів Канади й їх найблищих співпрацівників, на 16 і 17 грудня, 1947 р. та був предсідником дводневних нарад, у висліді яких започатковано із днем 1 січня, 1948 р. при Централі „Українську Католицьку Пресову Службу".

Третій березень 1948 року став не лише пропамятною датою в історії Церкви Українців Католиків Канади, але знову змінив напрям діяльности Їх Ексц. Кир Ніля. У цьому історичному дні, Святіший Отець, Папа Пій XII, оснував з дотеперішньої одної дієцезії у Канаді, три нові, повні і самостійні дієцезії для Українців і при заіменуванні двох нових Єпископів, призначив Преосвященного Ніля Єпископом - Ординарієм Апостольського Ексархату Західньої Канади.

Новий поділ, дотеперішньої великанської дієцезії у Канаді, приніс для Ексархату Західньої Канади слідуючі територіяльні й статистичні дані. Новий Ексархат Західньої Канади сягає простором до одного мільйона квадратових миль; обнимає провінції Алберти, Британської Колюмбії, Території Юкону і північ. Канади до Арктичного Моря по 120 ступінь на схід. Посідає він під цю пору около 82 церкви, каплиці й місійні станиці, має 10 резиденціяльних парохій, двох дієцезальних Отців, 32 Отців Василіян і коло 50,000 Вірних.

ГОЛЯНДІЯ. При кінці квітня прибув до Голяндії, до Колємбург (коло Утрехту), наш духовний Семинар, який був дотепер в Гіршбергу, в Баварії. Семинар перенісся до Голяндії в цілості, разом 51 особа. Він знайшов приміщення в будинках манастиря ОО. Августинів, які вже від місяців приготовили були одно крило їхнього будинку на приняття наших питомців на скитальщині, надії нашої мученичої Церкви на західніх землях України.

Прибуття українського греко - католицького Семинаря до Голяндії, це завершення довгих і тяжких старань зі сторони Їх Ексц. Преосв. Кир Івана Бучка та Його Делєгата на Бельгію, Годяндію і Данію Впр. Отця Маврикія Вандемалє, Ч. Н. І. Це рівно ж контретний і наглядний вияв високо - шляхотних і велико - душних чуств Примаса Голяндії Їх Еміненції Кардинала Де Йонга та цілого голяндського Єпископату які з одушевленням приняли проєкт спровадження на їхню територію їхніх переслідуваних братів.

Під оглядом матеріяльним, ціла ця акція завдячує свій успіх щедрості двох великих католицьких організацій: „Ватиканської Місії" в Голяндії й „Апостоляту З'єдинення". Як звісно, ця остання організація повстала була за ініціятивою нашого великого Митрополита б. п. Кир Андрея Шептицького. Вірна духові свого великого інспіратора, вона продовжає нині, тут за границею, добродійну й апостольську працю самого Митрополита.

Ми радісно витаємо наших богословів, разом з їхніми професорами, й засилаємо їм наші найщиріші побажання милого побуту на новій голяндській землі та щасливого успіху в їхній праці.

(Редакція Голосу).

УКРАЇНА. З ріжних достойновірних джерел потверджується дальше сумна вістка про смерть Преосв. Йосафата Коциловського. Між іншими український двотижневик „Світло", з 1 травня 1948 р., ст. 3, пише: „Наша редакція одержала майже з певного джерела потвердження сумної вістки, що Преосв. Йосафат Коциловський ЧСВВ, — перемиський Єпископ Ординарій мав померти в київській в'язниці. Вістка ця є дуже правдоподібна, бо Преосв. Йосафат перебув важку операцію вискової кости, зазнав немало знущань в часі депортації до Київа,а що перетерпів у большевицькій в'язниці, того можемо тільки догадуватися..."

В тому ж самому числі „Світла", читаємо дальше: „До нашої редакції наспіли певні вісті, що з наших рідних земель большевики вивезли вже всіх О.О. Василіян. Крім цього зо Львова вивезли проф. Петра Кострубу, — брата о. Теофіля Кострубн, ЧСВВ, — знаного історика Церкви. Також зо Львова вивезено на схід знану лікарку католичку Др. Туну Надраґову, фотографа Я. Савку й багато інших. Що більше, прийшло потвердження вістки, що вивіз не оминув навіть знаного о. Др. Г. Костельника. Два сини о. Костельника живуть в Англії й це могло вистарчити за причину вивозу. А може, як дехто твердить, о. Костельник побачив фатальні наслідки свого божевільного кроку і хотів вицофатится. Розтріл, каторга й вивіз на Сибір, це звичайна заплата, що нею большевики нагороджують навіть своїх найліпших прислужників. Це їх незмінна метода".

ФРАНЦІЯ. Мільйонова весвітня організація „Пакс Хрісті" (в Парижі), яка поставила собі за мету осягнення миру на засадах Христової науки, організує цього року, в днях від 26 до 30 липня, міжнароднє паломництво до звісного чудами Люрду. Ціль паломництва є випросити у Цариці Неба, Пречистої Діви Марії, справедливий Христовий мир для світу.

В паломництві тому будуть заступлені всі народи світу, а отже й Українці. Завдяки старанням Всеч. о. Ю. Прокопова, Генеральний Секретаріят „Пакс Хрісті" погодився на те, щоб наші прочани виступили там як окрема національна група, з відзнаками паломництва на тлі наших національних красок. В програмі нашої групи предбачується: Наша Служба Божа, й в поході відспівання українською мовою пісні до Люрдської Богоматері. Організатори української групи закуплять, якщо зможуть, окремий український прапор, з думкою зложити його у стін Пречистої в Люрді, щоб він там залишився на спомин молитов українського народу до Небесної Цариці за освободження й незалежність України.

ЄРУСАЛИМ. Проф. Миллар Борровс з Єйльського університету й Директор американської школи для східніх дослідів в Єрусалимі, оповістив, що знайдено в Палестині найстарший рукопис книги Ісаї. Ця знахідка важна тим, що рукопис походить з першого віку перед народженням Христа, тоді як всі інші відомі досі рукописи писань пророка походять з дев'ятого століття по Христі.

Крім згаданого рукопису, знайдено ще три інші рукописи з біблійних часів.

ПРЕСОВИЙ ФОНД „ГОЛОСУ"

На хрестинах маленького **Володка Юрини** з Анс, які відбулися разом зі „Свяченим", дня 2-го травня ц. р., присутні гості зложили на заклик Всеч. Отця Тетєрки 100 фр. на пресовий фонд нашого журналу. Всім жертводавцям щире спасибі, а маленькому Володкові: Многая літа.

Imprimerie E. GELEZNIAKOFF, 51, rue Van Campenhout, Bruxelles 4

ВИДАВНИЦТВО О.О. РЕДЕМПТОРИСТІВ В ЛЮВЕНІ

BIBLIOTHECA ALFONSIANA

вже видало слідуючі українські книжки, по низьких і для кожного доступних цінах :

1). **о. Ю. Гірняк : „МАЛИЙ КАТЕХИЗМ"**, 2-е вид. 15 фр.

Це коротке, ясне і для всіх доступне пояснення св. католицької віри та її духовних практик.

2). **св. Альфонс де Лігорі, Ч. Н. І. : „ЯК ГОДИТИСЯ З ВОЛЕЮ БОЖОЮ"** . . . . 10 фр.

Прекрасна й глибока наука про християнське зрозуміння бігу нашого життя.

3). **„ПОЩО СПОВІДАТИСЯ"**, 2-е вид. . . . . . . 10 фр.

В цій книжечці читач знайде все потрібне до ревної й святої сповіді.

4). **о. Й. Схрейверс, Ч. Н. І. : „МОЯ НЕБЕСНА НЕНЬКА"** 2-е вид. . . . . 25 фр.

Ця книжка це вислів ніжної набожности до Пречистої Діви Марії, нашої Цариці й нашої Матері.

5). **о. Йосиф Бон, Ч. Н. І : „НІЧ У КВІТКАХ"**, п'єса на 1 дію у 8 сценах . . . . . . 10 фр.

6). **о. К. Більке, Ч. Н.І. : Молитвенник „НАША ЖЕРТВА"**,

Це перший молитвенник для Укаїнців на чужині. Він містить, крім ріжних молитов, Акафісту Матері Божої Неустанної Помочі, гарних розважань, нашу Службу Божу в старославянській і українській мові разом з молитвами священика, а також і латинську Службу Божу в латинській і українській мові для тих Українців, які ніколи не мають змоги бути на Українських Богослуженнях. 50 фр.

7). **П. Вінанді : „Появи Діви Убогих в Бане"** 10 фр.

Вневдовзі появляться ще слідуючі книжки :

1). **о. Й. Схрейверс, Ч.Н.І. : „ІСУСЕ ЛЮБЛЮ ТЕБЕ"**, 2-е вид.

Це вислів сильної й мужеської любови до Ісуса Христа, нашого Божественного Спасителя і нашого найліпшого приятеля

2). **о. Бодієн, Ч.Н.І. : „ПРИГОТОВАННЯ НА СМЕРТЬ"**, 2 вид.

Маленьку цю книжечку повинен перечитати хоч раз в житті кожний християнин, щоби знати як жити й як умирати.

Всі ці книжки можна замовляти на слідуючу адресу :
BIBLIOTHECA ALFONSIANA, Brabançonnestraat, 97
LEUVEN (Belgium).

Гроші слати почтовим чеком : **С. СН. Р. 4510.11,** на вище подану адресу.

Imprimerie E. GELEZNIAKOFF, 51, rue Van Campenhout, Bruxelles 4

РІК І. ЛИПЕНЬ, 1948 ЧИСЛО 1

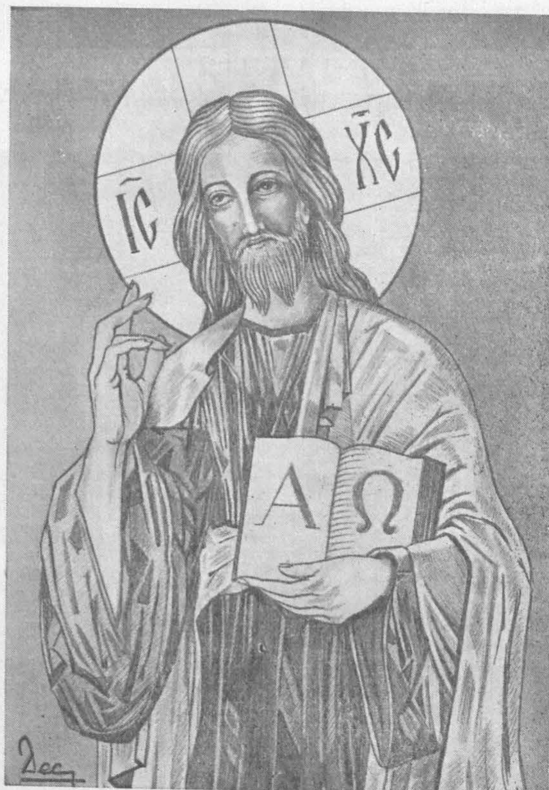

ГОЛОС ХРИСТА ЧОЛОВІКОЛЮБЦЯ

DE STEM VAN CHRISTUS MENSCHENMINNAAR

LA VOIX DU CHRIST AMI DES HOMMES

Maandblad

Revue mensuelle

JULI — JUILLET

ХТО З БОГОМ, З ТИМ БОГ.

РЕДАКЦІЯ :

R. P. M. HERMANIUK, 97, Brabançonnestraat, LEUVEN.

АДМІНІСТРАЦІЯ :

R. P. C. BILCKE, 3, Steenaert, St. - TRUIDEN

C. Ch. P. № 4156.33

Нашим представником на Голяндію для **„Голосу Христа Чоловіколюбця"** є Впр. о. Вейнговен, Ч. Н. І.

Проситься у всіх справах зв'язаних з цим релігійним часописом звертатися на адресу Впр. о. Вейговена :

E. P. WIJNHOVEN, Stapellen, BOXTEL, NEDERLAND.

Рівночасно повідомляється, що замовлення на книжки в Голяндії які появилися у Видавництві О.О. Редемптористів у Лювені, належить слати на руки Впр. о. Візитатора Ван Де Малє, як рівнож належитість за закуплені книжки.

Адреса : Z. E. P. VAN DE MAELE, Kapel in 't Zand, Parklaan 3. ROERMOND, NEDERLAND — Postcheckrekening 26.406

За позволенням церковних властей.
Avec l'approbation des autoriés ecclésiastiques.
Met kerkelijke goedkeuring.

BIBLIOTHECA ALFONSIANA
Brabançonnestraat 97, LEUVEN
(Belgium).

ГОЛОС ХРИСТА ЧОЛОВІКОЛЮБЦЯ

ДУХОВНИЙ МІСЯЧНИК

Рік III. *Липень,* **1948** **Число 1.**

Photo: MAES, Bruxelles

Їх Ексц. Преосв. Ф. ЧЕНТО,
Апостольський Нунцій на Бельгію,
Інтернунцій на Велике Князівство Люксембург,
великий приятель Українців.

Монс. Ф. ЧЕНТО промовляє до журналістів

В днях 5 і 6 травня ц. р., кат. люксембурський часопис „Люксембурське Слово” (« Luxemburger Wort ») святкував століття свойого оснування. Редаґує його о. Бернард, а наклад сягає 70 тисяч примірників (на 300 тисяч населення) і розходиться далеко поза межами тої країни. З приводу столітного ювілею в столиці Люксембургу відбувся, в вище поданих днях, світовий з'їзд кат. журналістів і видавців, на якому промовляв також до зібраних Папський Нунцій в Брюселі Монс. Ф. Ченто.

В скороченні передаємо його слово, як рівнож щиро витаємо „Люксембурське Слово” з приводу його ювілею.

„Це направду щасливий та зісланий Провидінням збіг обставин, який дозволяє мені зустрітися у стіп люксембурської Богоматері з визначними представниками передової кат. преси, що зібралися осьтут довкруги своїх співбратів столітнього журнаалу „Люксембурське Слово”.

Перо! Я думаю, що до нього можна влучно примінити вислів св. Якова про язик: „З нього... походить благословення та прокляття”. Хто ж посміє заперечити, що перо може стати прокляттям? Чи ж ми не бачимо, як воно часто занурюється в пекольному чорнилі та голосить й поширює зло, оклевечує віру, служить знаряддям духового знищення й морального зіпсуття? Одначе, з другої сторони, воно становить один з найпотужніших середників на службі добра, коли воно відважно віддається великим людським і християнським ідеям.

Велика відповідальність спадає тепер на кожного інтелектуаліста, а на Вас вона подвоюється, бо ви посідаєте найдорогоціннішиий дар, що є віра. „Коли б ти знала дар Божий, — сказав Христос до самарянки”. Роздумайте над цим словом Христа. Філософ і мученик св. Юстин, цей перший оборонець християнства, писав, що „той, який може голосити правду, а відтягається від цеї праці, провинюється перед Богом”. А знова св. Ілярій нав'язуючи до сказаного, говорив: „Коли правда є в небезпеці, тоді мовчанка є найбільшим згіршенням, яке тільки можна зробити”.

Ваше післанництво, дорогі сини, шляхотне. Ви є носіями правди, хоробрими передніми сторожами Христового війська, звістунами Його правди на землі. Я вас благослов'ю! Це сам Господь вас благословить устами Його смиренного слуги. Так, як Він числить на проповідування своїх священиків, так само числить Він і на вашу працю, що є найуспішнішим середником для поширення Його царства на цьому світі.

Я знаю, що мої поради вам зайві, одначе вважаю за відповідне подати вам деякі напрямні.

Передовсім стійте непохітно на Петровій скалі, а тоді напевно не будуть вам грізними ніякі вихри, чи бурі. Вияснюйте вашим читачам, що одиноко Петровий Наслідник голосить „Слова життя вічного” — це ж вірний гомін слів Божественного Спаситееля. Вказуйте їм, що до Христа доходиться тільки через св. Петра. Пригадайте собі, як це гарно висловив св. Роберт Белярмен словами : „До Христа дійдеться тільки через Петра”. Тому не забувайте ніколи, що плідність вашої праці буде залежати від вашої приналежности до непомильного престолу св. Петра.

Якраз сьогоднішні часи, це часи загальних перемін, і все слід обновляти. Ця правда якраз тепер ще ясніше виявляється. Бо упадок одного світу не означає занепаду цілого світа. На развалинах старого порядку, слід творити новий лад. Щоб почати цю відбудову, ніхто не посідає таких чинників і можливостей як ми. Чи ж ви не є дітьми католицької Церкви, що володіє таємницями всіх обновлень та воскресінь ?

З усіх найбільше загострених питань, що тепер хвилює все людство, це безперечно соціяльне питання. Тому безперестанку розповсюднюйте науку Церкви про це питання, бо Церква одинока може погодити противоріччя різних станів. Говоріть до них зрозумілою і щирою мовою. Звертайтеся до багатих і обездолених, працедавців і робітників. Пригадуйте одним і другим про їхні права й взаїмні обов'язки, висловлючи побажання, щоб замість клясової боротьби прийшла революція в їм'я братерської любови.

Вкінці, я вас бачу, тут в катедрі, під материнським покровом Марії й хочу вам поручити, щоб ви часто на сторінках вашої преси пригадували, що, по висловам Св. Отця, „найбільше захоплюючим знаком під сучасну хвилю”, — це зростаюча любов до Пречистої серед християнських націй. Вона врятувала Італію. Це одноголосно стверджують не лише вірні але також мусить признати дрожачи, ввесь ад. Чи ж не про Неї так гарно співає ціла Церква ? Марія неустанно давить своєю дівичою стопою голову гадюки. Збуджуйте отже довіря до Божої Матері, а тоді відновите життєдайну надію, тоді засяє в темряві благодійне світло...

Ось, Панове, ваше посланництво на цьому світі. Воно велике й дуже гарне. Одначе було б великою похибкою, коли б ви спрямовували вашу діяльність тільки на зовнішній світ, а не збогачували та розвивали вашу власну особовість. Ваш апостолят мусить черпати з неоскверненого скарбу власної душі й тіла.

Закінчуючи моє слово до вас, я вас запевняю, що за ваші віддані труди в служінні Церкві, ви одержите найкращу нагороду у вічності. Там ви найдетеся поруч вчителів Церкви, та зватимуть вас, за словами Христа, „великими””.

Др. К.

Протестантизм між українськими шахтярами в Бельгії

В численних центрах українських кольоній в Бельгії, в Борінаж, Монс, Шарлєруа, Лієж, а передовсім у католицькому Лімбурзі, від якогось часу, священик майже періодично стрічає в руках нашого вуглекопа якусь протестанську літературу. Це менші або більші книжечки, часом маленькі брошурки, з пестро ілюстрованними обгортками та сильно голосними заголовками, як: „Дорога до правди", „Визволення", „Кріза", „Вибір", „Свобода в новому світі", „Царство, надія світа" і т. п. ... По більшій части, це буйні випари хворобливой фантазії американського протестанта судді Й. Ф. Рутерфорда, одного з найбільше видатних представників славно-звісної секти „Свідків Єгови".

Хто ж це такі „Свідки Єгови"? Початки цієї секти були дуже нещасливі. Батько секти, пастор Карло Рюссель, народився в Пітсбургу (Песильванія, Америка) в 1852 році. Його родичі були протестанти „Презбітеряни", й вони виховали свого сина рівно ж в цій релігії. В 16 році життя, Карло став помагати батькові в купецтві. І тоді, як він продавав сорочки, краватки й панчохи, він часто задумувався над тим, що він називав „людські системи пояснення Библії". Наслідок тих роздумувань був такий, що він стратив віруві всі ці системи й зачав видумувати нову систему.

В 1876 р., як Рюссель мав 24 роки, він дійшов при помочі своєї нової системи до переконання, що два роки тому назад, себто в 1874 р., Христос зійшов був у друге на землю, — очевидно в невидимий спосіб, — щоб приготовити своє нове царство на землі. Тоді Рюссель покидає крамницю свого батька й посвячується цілковито проповіді нововідкритої правди. При цьому він зазначував, що він є посвячений Святим Духом, та що його головна місія є бути предтечию нового царства Христвого яке треватиме від 1914 — 2914 р.

Приватне життя Карла Рюсселя

Приватне життя Рюсселя було дуже мало будуюче. В 1897 р., його жінка внесла проти нього процес у справі розводу. Вона закидала йому супружу невірність і брутальність. По вислуханні свідків, судовий трибунал заявив, що „годість Рюсселя та його надмірний диспотизм були більше як вистрачаючі, щоби зробити життя неможливим для християнки ніжного успосіблення".

Пізніше Рюсселя знова потягнено перед суд за те, що він обдурив селян, продаючи їм „чудотворне" зерно по ціні

60 долярів за мірку 13 літрів. Судовий трибунал засудив ошуста й примусив його звернути жертвам гроші... Рюссель помер нагло в 1916 році...

Рутерфорд

Наслідником пророка Рюсселя був адвокат Й. Ф. Рутерфорд, який обороняв його за життя в численних процесах в які був вмішаний часто новий пророк. Іменований Рюсселем членом Ради заснованої в зв'язку з видаванням часопису „Сторожна Вежа Сіону", Рутерфорд зачав писати. Це був письменник великої плідности й любитель дискусій. Він написав богато й його твори були переложені „Свідками Єгови" на 74 ріжні мови. До 1936 року, твори Рутерфорда були розкинені його учениками по цілому світі, в числі більше як двісті мільйонів примірників (так принайменше подає одна замітка в брошурі Рутерфорда „Вибір"). Він з'умів з'організувати секту в свого роду торговельну корпорацію, знану під іменем „Товариство Вартової Башти й Брошур". Протягом свого 26-літнього проводу, він підніс і сильно скріпив організацію яку йому був повірив сам Рюссель. В 1936 році, він з'умів переконати своїх учеників, щоб вони залишили всі інші імена якими вони були звикли себе називати, а приняли одно спільне ім'я: „Свідки Єгови" (гляди „Царство, надія світа", Броюклин, 1936 р., стор. 28-31). Рутерфорд помер 8 січня 1942, відвідуючи одну дільницю „Свідків Єгови" в Сан Дієго, в Каліфорнії.

Натан Кнор

Наслідником Рутерфорда та нинішнім провідником секти „Свідків Єгови" є Натан Кнор. Навчений злою славою Рюсселя і Рутерфорда, Натан Кнор говорить мало про себе самого. В міжчасі, однак, він подорожує богато в справах фірми. Минувшого року, він подорожував два тижні в Европі . . .

Нинішнє положення секти

В Злучених Державах Америки, „Свідки Єгови" нараховують пів мільйона вірних; на цілому світі їх число доходить до трьох мільйонів. Около три тисячі з них сидить в Америці в тюрьмі, за те, що відмовились від військової служби. Вони заявили, що вони боряться тільки за Єгову. Діти „Свідків Єгови" стали в численних школах Америки предметом погорди, за те, що вони, за порадою родичів, відмовились від загально принятих в Америці познак пошани перед державним прапором. Щоби зискати для секти нових приклонників, „Гвідки Єгови" зачинають ставитися по-батьківському до 12.500.000 муринів Америки, заохочуючи

їх закладати окремі льокальні царства в тих місцях де муринське населення переважає . . .

Нова метода праці

Зпочатку „ Свідки Єгови " найрадше голосили свої науки при помочі портативних грамофонів та гучної пропаганди. По якомусь часі, вони спостерегли, однак, що цей спосіб голошення нової науки не дав їм бажаного успіху. Тому нині, вони сконцентрували всі свої сили на пресу. Крім роздавання книжок, вони організують ще, звичайно два рази на тиждень, публичні збори . . .

В Америці, вони є майже такі численні як комуністи. Там, і в інших краях, вони є рівно ж небезпечні. Як вони мають нагоду зреалізути свою науку, яка дуже подібна до науки комунізму, то вони це роблять, з тою ріжницею, що комуністи хочуть кермувати світом через Москву, а „ Свідки Єгови " при помочі якогось іншого центру який вони собі виберуть. (Гляди, Фіш Докюмантер, 2190, 15-5-48) . . .

„ Свідки Єгови " між українськими вуглекопами "

Як вони беруться до праці ? Дуже просто. Одного гарного дня, заходить до кантини якийсь гарно - убраний, чемний панок, здоровить хлопців гарною українською мовою, розпитує про працю, життя, про читання книжок... Рівночасно витягає зі своєї течки книжки й подає кожному по одному примірникові... Це богато не коштує : два, три франки. А не маєте гроша, то можете брати книжку задармо... Іншого разу, приходить собі якась пані, або панна, чемно говорить з людьми й рівно ж кінчає роздаванням книжок. Так йдуть ці баламути від кантини до канитини, а часом й від хати до хати. До українців вони говорять по - українськи, до поляків по - польськи, а до інших ще чужинців ще іншою мовою... Їх ціль, доручити кожному „ чоловікові доброї волі " слово нового післаництва яке має рятувати нинший світ . . .

Якеж це післаництво ?

(Дальше буде)

о. М. Германюк, Ч. Н. І.

Голос Ісусика
Сторінка для Дітей

ДІТОЧА МОЛИТВА

Дай мені, мамо, нову одежину.
Піду до церкви з тобою.
Піду я, мамо, бодай на хвилину,
Поможу стрільчикам в бою.

Я, мамо, маленький, я ще не можу
Кріса на плечах носити,
А в церкві побожно рученьки зложу
Бога буду молити.

Боже мій, Боже ! Ти знаєш, що в лісі
Іван і вуйко Микола.
Може останні в них кулі в крісі,
А ворог лютий довкола.

Ти все умієш, мій Боже, і можеш,
Ти на все знайдеш спосіб.
Ти нашим стрільчикам в бою поможеш,
Павлусь Тебе гарно просить.

Поможи їм Боже, в тяжкі хвилини
Вірно при Тобі стояти.
За Твою Правду, за волю України
Навіть життя своє дати.

Ісусе мій любий, я Тебе молю,
Серденько Тобі приношу,
Дай вже нашій Україні волю,
Даруй нам, я Тебе прошу.

Бачиш, Ісусе, що я ще дитина
Боротись сили не маю,
Але молитись буду щоднини
За щастя Рідного Краю.

Незабудьки

(Легенда)

Під гаєм потічок переливав ліниво свої води крізь розмоклу землю. Полоскав прибережні зела та купав рухливі водорости. Ряска зеленим мереживом вкрила розманіжене обличчя води. Від сторони гайка шуварі станули частоколом здовж берега потока, а верби мов заворожені мавки по-

хилилися над водою, розчісували довгі коси та приглядались своїй красі. Сонце вийшло в повному блеску ранньої вроди на стрічу Божій Матусі, що йшла з малим Ісусом в гайок по ягоди. Теплий легіт колихав збіжжя, що мов золоте море, переливали свої филі на лану та клонилися до босих ноженят Святої Дитини.

Станули обоє над потоком. Треба перейти на той бік. Пречиста йшла здовж берега та гляділа, кудою найкраще перебристи.

— Ось тут, Матусю, — показав Ісус, — дивися, річка вужчає і вода чиста, неглибока. Тудою перейдемо.

Взяла Матуся Ісусика на руки й перешла на той бік потока.

— Тудою повернемо назад. Коби не забути, сказала Пречиста. Ісусик похилився над зіллям, що росло над потоком, погладив листочки рукою, а зілля зацвило дрібним блакитним квітом, як блакитні очі Його Матусі.

— Не забудемо, Матусю. Тут зацвіли незабудьки, — сказав Ісусик і побіг весело в гайок.

Ягоди стелилися до Його ніг, квіти клонили головки перед Ним, а молода деревина шуміла псальми Йому.

Назбирали повні кошички ягід і поверталися стежкою над потічок. Дивляться Вони, аж по цей і по той бік потічка здовж берегів зацвили блакитні незабудьки. Чиста вода аж просила Святу Матусю перейти туди. В кожному місці потічок готовий був приняти Їх, очистив свої води та встелив береги незабудьками.

По всій України здовж потічків блакитні незабудьки й сьогодні цвитуть. А де вони цвитуть, там потічок вужчий, там вода чиста та не глибока, бо туди переходила Божа Матуся зі Своїм Сином.

СЕРПАНОК ДО ПЕРШОГО СВ. ПРИЧАСТЯ

В школі приготовляють нас до Першого св. Причастя. Перед трьома місяцями ми перший раз сповідалися, але тоді не дозволено нам ще приступити до св, Причастя. Це було дуже мудро, бо ж богато з нас ще не зовсім добре розуміло, що саме св. Сповідь і св. Причастя. Важне було те, що мама клопочеться біленьким одягом для мене. Ми всі дівчатка, вертаючи зі школи, оглядали вистави у магазинах жіночих одягів. Це ж пора Першого Причастя. Магазини постаралися богато білих суконочок для таких дівчат, як ми. Та найбільше манив нас біленький, мов облачок легеький серпанок з віночком.

— Яка я буду гарна та пишна в такому серпанку, — думала кожна з нас.

— Я буду мати ось такий. — Я хочу такий.

— А мені мама купила точнісенько такий.

Дві укрїнські дівчинки зі Зольдер (Лімбург),
які в день світлого Воскресення
приступили до Першого Святого Причастя.

— Ні, цей кращий, — а цей ще кращий.

— Торік я бачила в церкві дівчат з такими воалями — серпанками на голові. Виглядали як русалки в казці про лісову царівну.

Моєю одинокою мрією був від тоді он — такий серпанок. Мама вправді не дуже погоджувалася зі мною. Казала, що не серпанок приготовляє і уповажнює до першого св. Причастя. Треба, щоби душа була мов серпанок чистень-

ка, ніжна й невинна. Я цего не розуміла. Ніхто не бачить цієї душі, ані де вона, ані яка вона. Я сама своєї душі не бачу й не знаю, що це таке. А мою білу сукню і легенький мов мрія серпанок усі оглядатимуть.

Моя новенька біла сукня вже висіла у шафі, ждала дня мойого Першого св. Причастя. Вправді скромна вона, мама сама шила, але важне, що новенька й біленька. Я вже кілька разів питалася мами, чи купила серпанок, а мама завжди відповідала: Годі дитинко, грошей не стає. Подбай, щоби душа Твоя була мов серпанок.

Одного разу така відповідь мами довела мене до крайности. Я стала плакати, кричати та гримати ногами.

— Не піду до Причастя, як не буду мати серпанка так як усі, — крикнула я з досади.

— Справді, ти ще не можем іти до Причастя, твоя душа ще не готова, — сказала мама спокійно й вийшла до другої кімнати.

Я ще довго плакала, аж втомилась.

— Де ця моя душа? — думала я. — Що воно таке душа? Де її знайти? Це вже так недалеко до моєї сповіді. А сповідатися цілком не трудно: забула помолитися, в церкві розглядалася, нехотілося рано йти до школи, завдання не написала... от і все... А чого я тепер плакала? Хочу мати серпанок. Навіщо я тупала ногами? Хочу мати серпанок. Як жеж піду до першого Причастя?... А душа?... І знова та душа. Що воно таке?

Чи сказати на сповіді, що плакала з досади, що з досади тупала ногами й кричала? Що там десь в голові, чи в серці стало нетерпляче й злісно? А може це вдуші? Мама правду каже: як у мене в душі така досада й злість то навіщо серпанок? Мама правду сказала: „ти не можеш іти до Причастя, твоя душа ще не готова". Але я піду до сповіді й цего дня не буду злісна, то й серпанок до Причастя годиться.

А опісля?.. Опісля?.. Опісля... це вже буде по Причастію.

Тим разом пан-отець довго сповідав мене. Пан-отець казав так зробити, як мама хоче, ще й перепросити маму. Він казав, що Богові більше подобатисьму без серпанка, але слуханяна й покірна дитина. Казав, що треба позбутися моєї поганої вдачі й моя постанова буде найкращим і найніжнішим серпанком на день мойого Першого св. Причастя. Бог не дивиться на твій серпанок, а на твої вчинки, на твої думки, твої забаганки. Він видить усю твою душу... — говорив сповідник.

На сповіді виявилось те ж, і що я нераз і не двічі вередувала, була злісна й неслухняна. Я пізнала, що те все належить до мене, те все — це я. Я пізнала, що я —

це моя душа. Не я зверху, не я, що буде одягнена в білу одежу й ніжний серпанок, але ця я, що десь там в голові й в серці. Я, ця, що вередує, злоститься; ця, що думає, бажає, хоче; ця, що любить і ненавидить; ця, що сама себе питається і собі приказує. Ця я, що хоче серпанок з віночком, щоби всюди на неї дивилися, а після Причастя буде знова така, як була.

О, скільки в мене поганого! Серпанком цего не прикрию.

— Ні! Мій Боже, Ісусе не гнівайся! Я не хочу вже серпанка, я хочу бути направду добра й гарна. Не зверху, а там у мойому серці, у моїй... душі...

Мама одягла мене до Першого св. Причастя. Я цілувала її руки й просила, щоби одягнула мене так, як може й як сама хоче.

Яка розкішна видалася мені моя скромна біла суконка, що мама її сама шила. Яке ніжне моє шовкове хвилясте волосся, що мама його сама мила й розчесала. Який принадний скромний віночок зеленого мірту з білими квіточками. Яке ж все гарне, ніжне й любе.

О, як інакше сьогодні сонце світить, а ранок такий пахучий. Мама поцілувала мене в чоло, а в серденьку так щось тьохнуло солодко. О, як там тепер спокійно й ясно. Це напевно моя душа. Хочу, щоби завжди так було у моїй душі...

СЛАВА ІСУСУ ХРИСТУ!

Любі діточки!

Дуже тішуся, що деякі з вас ходять раз або двічі в тиждень до української школи. Гей, як весело мусить бути між вами, коли зійдетеся всі разом. Гомонить тоді українська мова, українська пісня, звенить радісний щирий дітoчий сміх. Лину до вас, діточки, бодай у мріях своїх і бодай у мріях своїх пригадую собі мою працю в школі.

Липень. Скільки радости було останного дня в школі, а там вакації й виїзд на село. На наше сіном і гречкою пахуче село, наше колюче стерня і на ягоди та на гриби в лісі. Яке принадне й запашне слово „вакації".

Бажаю вам, любі мої малі читачі, спокійного відпочинку в часі сьогорічних вакацій. А не забувайте на „Голос Ісусика". Читайте щоденно, хочби й кілька разів те саме. За кожним разом знайдете щось нового для себе й за кожним разом українська мова й рідне слово закоріниться глибше у ваших серцях, а Ісусик замешкає в душах ваших.

В часі вакацій не забувайте, що в церкві жде на вас Христос в киботі. Приступайте щоденно до св. Причастя, щоденно поклоніться Божій Матусі. Щоденно помоліться

одну десятку на вервичці за нашу нещасну Батьківщину. Своєю молитвою поможете здобути для неї волю, щастя і спокій. Просіть свойого пароха, або своєї учительки, чи учителя в українській школі, щоби вас згуртував в Марійські діточі дружини.

Поручаю вас, любі діти, на час вакацій солодкій опіці ваших Ангелів Хронителів і пресвятої Родини.

Оставайте здорові ! Бавтеся безжурно !

Слава Ісусикові

Ваша тітка Іванка.

Всім малим Івасям, Петрусям, Павлусям, Олям, Володкам і всім дітям, що їхніх Покровителів святкуємо в місяці липні, бажаємо щасної долі і многих літ !

Редакція.

Преподобному Братові Павлові складаємо з нагоди його ім'янин сердечні бажання многих літ і обильного Божого благословенства.

Українські діти намюрської округи.

Діточки !Присилайте до Редакції „ Голосу Ісусика " свої оповідання, віршики, спомини, дневнички. Між вами є напевно малі письменники. Відізвітся !

Редакція.

З ЦЕРКВИ Й ЗІ СВІТУ.

Монаші Чини на Західній Україні. Як вже відомо, большевики вивезли з Галичини всіх ОО. Василіян. Та сама доля, здається, стрінула рівно ж і ОО. Редемптористів, які, за останніми повідомленнями, мали бути вивезені з краю на схід. Деякі з ОО. Редемптористів, ще з початком цього року, жили приватно в своїх родинах. Який був тоді їхній лєгальний стан, незвісно. Досить, що одного дня їх поставлено перед ділємою вибирати сталінське православіє, або заслання на Сибір. Перед заявою Отців, що вони не можуть відректися католицької віри, їх мали вивезти на Сибір.

Що до монахинь, то певне число з них залишилося в Галичині. Вони однак мусіли покинути свої монастирі й жити приватно на світі. На одній знимці, яка прийшла щойно недавно з краю, бачимо одну бувшу настоятельку С.С. Василіянок в окруженні кількох монахинь, всі однак вони в світському одязі.

Посвячення українських греко - католицьких парохій в Бельгії Непорочному Серцю Пречистої Діви Марії. Дня 30 травня, ц. р., всі укр. греко - кат. парохії в Бельгії були посвячені Непорочному Серцю Преч. Діви Марії. Так вони сповнили бажання Святішого Отця, який в останній своїй Енцикліці просив всіх посвятитися в цей спосіб Цариці Неба, щоби випросити в Неї ласку закінчення крівавої війни в Святій Землі та виєднати для нинішнього світа ласку справедливого мира.

Високопреподобний Отець Карло БІЛЬКЕ, Ч. Н. І.,
який святкує цього року 25 - ліття свого священства. З нагоди цього ювілею, Редакція „Голосу Христа Чоловіколюбця" складає свому найближчому співробітникові й Адміністраторові найкращі й найсердечніші побажання та просить Всевишнього благословити обильно апостольську працю цього великого працівника на Христовій ниві та сердечного й все вірного приятеля українського народу. Двадцять п'ять літ священичої невпинної й тяжкої праці, це двадцять п'ять років праці для добра української Церкви й українського народу!
Нехай Всевишній сотворить нашому дорогому ювілятові:
Многая і благая літа!

Українці в Ліежі витають Апостольського Нунція. Дня 31 травня ц. р., завитав до ліежського басейну представник Святішого Отця на Бельгію, Їх Ексц. Преосв. Ф. Ченто. В 10 год. рано він прибув до церкви св. Николая, де на подвірю ждали вже на нього представники робітництва різних національностей з їхніми душпастирями на чолі, директори копалень Сен Ніколя й Анс та представники влади. Там була й українська делєгація, в склад якої входили : Всеч. о. Шамбелян Й. Малицький, Всеч. о. І. Гаврик, Вп.о. Кінзенґер, Ч. Н. І., Всеч. о. Ігн. Атаманець, др. Б. Цимбала, панна М. Столяр і кількох вуглекопів. Перший витав Ап. Нунція парох церкви св. Николая. Зараз по нім витав Його український душпастир Ліежа Всеч. о. Шамбелян Малицький. В короткому, але змістовому привіті, він висловив представникові Святішого Отця в імені української делєгації своє особливе щастя і честь могти витати так високодостойного гостя між українським робітництвом в Бельгії, та подякував Йому, а через Нього самому Святішому Отцеві, за ті надзвичайні вияви й докази симпатії та любови до українського народу. Від філії УДК в Ліежі, привитав Їх Ексц. п. др. Б. Цимбала, а студентка панна М. Столяр вручила високодостойному гостеві прекрасну китицю цьвітів.

У своїй відповіді на привіти, Ап. Нунцій, говорячи до Українців, згадав найперше про свою недавну, так сердечну й так дорогу для Його серця, візиту в українських студентів у Лювені. Він задержався дальше над незавидною долею і переслідуванням нашої Церкви й нашого народу. Вкінці, він запевнив наших делєгатів, що Святіший Отець буде й дальше пам'ятати про наш народ та дасть йому всяку можливу поміч. Палкі слова Нунція, глубока щирість його чувств до українського народу викликали помітне враження на всіх присутніх...

Відтак, по коротенькому принятті в парохіяльному домі та візиті місцевої парохіяльної школи, де витали Преосвященного бельгійські шкільні діти, високодостойний ґість заїхав, в товаристві всіх делєгацій, до робітничого табору, де відбувся короткий молебен. В часі молебня, Ап. Нунцій виголосив довшу, незвичайно гарну змістом, промову, в італійській і французькій мовах, де порушив ріжні актуальні проблєми робітничого життя, вказуючи на взаїмні обов'язки робітників і працедавців, чим викликав справжнє одушевлення. Опісля, Нунцій відвідав ще всі бараки де живуть робітники та відїхав до Анс, полишаючи у всіх учасників свята незабутній спомин.

Учасник.

Слово Святішого Отця до пластунів. З нагоди другого міжнароднього конгресу пластунів в Америці, Святіший Отець вислав через Монсіньора Монтіні, свого субстітута в Секретаріяті Стану, до учасників конгресу лист привіту й побажань, де між іншими Він каже, що підставою й першою ціхою пласту є глибоке пізнання й щире практиковання своєї релігії.

Американський Єпископат з допомогою німецьким студентам. Американський Єпископат установив бурсу допомоги німецьким студентам в сумі 100.000 долярів. Могтимуть користати з цієї бурси ці студенти, які забажають приїхати до Америки й закінчити там свої студії на одному з тамошніх католицьких університетів. Студенти які одержать таку бурсу матимуть плачену подорож до Америки й повне удержання протягом одного року. З цієї допомоги зможе користати 100 студентів протягом одного року.

Учениці СС. Василіянок допомагають студентам скитальцям. Учениці СС. Василіянок з „Менор Каледж" у Філядельфії на Факс Чейс, на п'ятому конгресі „Національної Федерації студентів католицьких колєгій" в Філядельфії, в днях від 22-25 квітня ц. р., хоч

Сестра Свята АННА,
велика опікунка українських скитальців в Буа - дю - Люк (коло Монсу)... **Нехай Всевишній їй щедро винагородить за її пожертвування і повну повсвяти пряцю для своїх бідних братів на чужині...**

представниці найменшого колєжу зі всіх 150 колєжів членів Федерації, одержали в присутності 500 делєгатів конгресу публичну похвалу за найбільш активну участь в акції допомоги студентам на скитальщині. На кожну ученицю припадає по 58 долярів і 58 цнт. зі зібраних ними грошей на допомогу студентам скитальцям.

Слід зазначити, що цей конгрес, на пропозицію президента Федерації п. Джеймса Даґерті, дуже добре обізнаного між іншим із проблємами допомоги українським студентам в Европі, з якими він ближче запізнався на конгресі „Пакс Романа" в Спа, в Бельгії, ц. р., одноголосно рішив продовжати свою акцію допомоги студентам скитальцям ще на слідуючий рік. Тут треба додати, що зі зібраних фондів американськими студентами користають рівнож і українські студенти.

Еспанський Адмірал вступив до монастиря. Бувший еспанський Адмірал Монтойо вступив до монастиря ОО. Картузіянів. Це один із найстрогіших Чинів в Католицькій Церкві.

Почитання Найсвятішого Серця Ісуса. В Словакії посвятилось звиш 200.000 родин Найсвятішому Серцю Ісуса. В кожну першу п'ятницю місяця, день присвячений почитанні Найсв. Серця Ісуса, приступає около 250.000 осіб до св. Причастя.

Москва мішає радіові емісії Ватикану. Від якогось часу, Москва мішає радіові вислання Ватикану, передовсім ці, що є подавані на англійській і литовській мовах.

Жак Марітен професором філософії в Америці. Загально відомий французький філософ Жак Марітен, до недавна Амбасадор Франції при Ватикані, зістав покликаний на професора філософії на одному з найславніших американських університетів в Прінцтон. Це вперше, що католик занимає місце професора філософії на цьому університеті.

Святий Антоній з Падви стає Доктором Церкви. В офіціяльному органі „Акта Апостольської Столиці", появилося рішення Св. Отця, на підставі якого з днем 13 червня ц. р., св. Антоній з Падви буде почитаний як Доктор Церкви.

„Мати Божа Шкіл". Святіший Отець Папа Пій XII прихилився до просьби Єпископів Канади й установив свято „Мати Божої — Покровительки Шкіл". Це свято обходитимуть каталоки Канади в третю суботу місяця жовтня, яко день „Матері Божої Шкіл".

Польський Єпископат в обороні Християнського виховання. В неділю, 23 травня ц. р., в усіх костелах Польщі відчитано пастирський лист підписаний всіми Єпископами Польщі, де польські Владики строго осуджують матеріялістичний світогляд у вихованні й зазивають польську католицьку молодь гідно боронити християнських засад у формуванні людини.

Смерть Преосвященного Кир Василя Такача. Останні відомості доносять сумну вістку про смерть Преосв. Кир Василя Такача, українського греко-католицького Єпископа для Закарпатських Українців в Америці. Преосвященний помер дня 13 мая ц. р.

Допомога українським священикам в концентраційному таборі в Польщі. Редакція „Голосу Христа Чоловіколюбця" одержала за посередництвом Впр. о. А. Бульса, Ч. Н. І., від української кольонії в Тамін (Бельгія) 200 фр. на допомогу українським священикам які терплять в польському концентраційному таборі на Шлеску. Редакція переслала ці гроші до Української Католицької Пресової Служби в Канаді, яка оголосила свою готовість передати зібрані на цю ціль гроші згаданим священикам.

Редакція.

ВІД РЕДАКЦІЇ

З огляду на те що наша друкарня буде замкнена на час ферій від 15-31 серпня, слідуюче число „Голосу Христа Чоловіколюбця", за місяць серпень і вересень, появиться з початком місяця вересня.

Imprimerie E. GELEZNIAKOFF, 51, rue Van Campenhout, Bruxelles 4

ВИДАВНИЦТВО О.О. РЕДЕМПТОРИСТІВ В ЛЮВЕНІ

BIBLIOTHECA ALFONSIANA

вже видало слідуючі українські книжки, по низьких і для кожного доступних цінах :

1). **о. Ю. Гірняк : „МАЛИЙ КАТЕХИЗМ",** 2-е вид. 15 фр.

Це коротке, ясне і для всіх доступне пояснення св. католицької віри та її духовних практик.

2). **св. Альфонс де Лігорі, Ч. Н. І. : „ЯК ГОДИТИСЯ З ВОЛЕЮ БОЖОЮ"** . . . . 10 фр.

Прекрасна й глибока наука про християнське зрозуміння бігу нашого життя.

3). **„ПОЩО СПОВІДАТИСЯ",** 2-е вид. . . . . . . 10 фр.

В цій книжечці читач знайде все потрібне до ревної й святої сповіді.

4). **о. Й. Схрейверс, Ч. Н. І. : „МОЯ НЕБЕСНА НЕНЬКА"** 2-е вид. . . . . 25 фр.

Ця книжка це вислів ніжної набожности до Пречистої Діви Марії, нашої Цариці й нашої Матері.

5). **о. Йосиф Бон, Ч. Н. І : „НІЧ У КВІТКАХ",** п'єса на 1 дію у 8 сценах . . . . . . 10 фр.

6). **о. К. Більке, Ч. Н.І. :** Молитвенник **„НАША ЖЕРТВА";**

Це перший молитвенник для Укаїнців на чужині. Він містить, крім ріжних молитов, Акафісту Матері Божої Неустанної Помочі, гарних розважань, нашу Службу Божу в старославянській і українській мові разом з молитвами священика, а також і латинську Службу Божу в латинській і українській мові для тих Українців, які ніколи не мають змоги бути на Українських Богослуженнях. 50 фр.

7). **П. Вінанді : „Появи Діви Убогих в Бане"** 10 фр.

Вневдовзі появляться ще слідуючі книжки :

1). **о. Й. Схрейверс, Ч.Н.І. : „ІСУСЕ ЛЮБЛЮ ТЕБЕ",** 2-е вид.

Це вислів сильної й мужеської любови до Ісуса Христа, нашого Божественного Спасителя і нашого найліпшого приятеля

2). **о. Бодієн, Ч.Н.І. : „ПРИГОТОВАННЯ НА СМЕРТЬ",** 2 вид.

Маленьку цю книжечку повинен перечитати хоч раз в житті кожний християнин, щоби знати як жити й як умирати.

Всі ці книжки можна замовляти на слідуючу адресу :

BIBLIOTHECA ALFONSIANA, Brabançonnestraat, 97
LEUVEN (Belgium).

Гроші слати почтовим чеком : **С. СН. Р. 4510.11,** на вище подану адресу.

Imprimerie E. GELEZNIAKOFF, 51, rue Van Campenhout, Bruxelles 4

РІК III. СЕРПЕНЬ - ВЕРЕСЕНЬ, 1948 ЧИСЛО 2

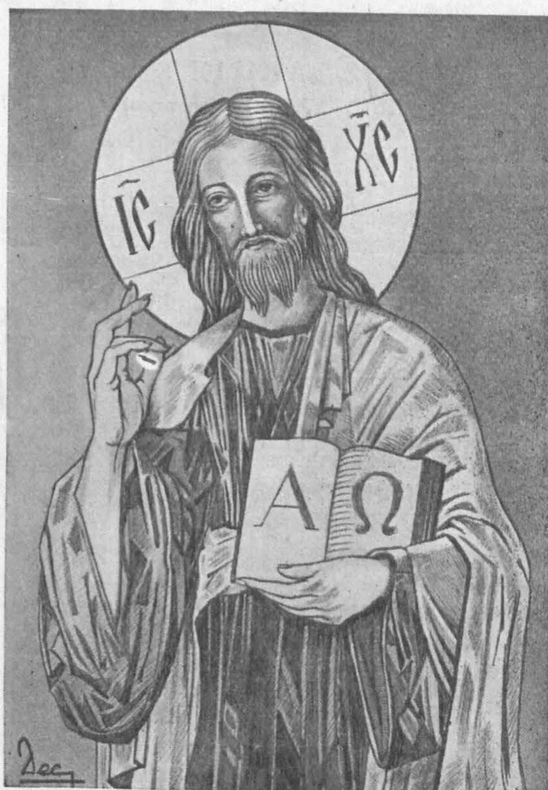

ГОЛОС ХРИСТА ЧОЛОВІКОЛЮБЦЯ

DE STEM VAN CHRISTUS MENSCHENMINNAAR

LA VOIX DU CHRIST AMI DES HOMMES

Maandblad **Revue mensuelle**

AUG. - SEPT. — AOUT - SEPTEMBRE

ХТО З БОГОМ, З ТИМ БОГ

РЕДАКЦІЯ :
R. P. M. HERMANIUK, 97, Brabançonnestraat, LEUVEN

Нашим представником на Голяндію для **„Голосу Христа Чоловіколюбця„** є Впр. о. Вейнговен, Ч. Н. І.

Проситься у всіх справах зв'язаних з цим релігійним часописом звертатися на адресу Впр. о. Вейнговена :

E. P. WIJNHOVEN, Stapellen, BOXTEL, NEDERLAND.

Рівночасно повідомляється, що замовлення на книжки в Голяндії які появилися у Видавництві О.О. Редемптористів у Лювені, належить слати на руки Впр. о. Візитатора Ван Де Малє, як рівнож належитість за закуплені книжки.

Адреса : Z. E. P. VAN DE MAELE, Kapel in 't Zand, Parklaan 3. ROERMOND, NEDERLAND — Postcheckrekening 26.406

АДМІНІСТРАЦІЯ

„ГОЛОСУ ХРИСТА ЧОЛОВІКОЛЮБЦЯ"

просить своїх читачів ставати сталими передплатниками її духовного часопису.

Річна передплата виносить 50 франків.

Читачі, піддержте Ваш духовний журнал !
Ваш жест поможе Вам самим і Вашим ближнім !

Передплату слати почтовим чеком :
C. Ch. P. 4510.11 — BIBLIOTHECA ALFONSIANA
Brabançonnestraat 97, Leuven (Belgium).

За позволенням церковних властей.
Avec l'approbation des autorités ecclésiastiques.
Met kerkelijke goedkeuring.

BIBLIOTHECA ALFONSIANA
Brabançonnestraat 97, LEUVEN
(Belgium)

В 1925 р., о. Більке приїжджає отже на українські землі й є призначений до монастиря ОО. Редемптористів у Збоїсках, коло Львова. Тут в короткому часі він виучує українську мову й стає професором рисунків, співу й німецької мови в тамошній гімназії ОО. Редемптористів. Від 1925 до 1931 р., це час, коли о. Більке відкриває чар української пісні, м'якість української поезії та трагедію української історії. Він вповні пізнає й проникає українську душу. Від цієї пори він жиє життям українського народу. Він чваниться його піснею, любується його поезію, працює для нього з необграниченою посвятою й боронить його перед напасниками. Його ніжна поетична душа промінює довкруги себе цю очаровуючу любов до української Церкви й українського народу, перед якою ніякий студент Збоїск не міг опертися. Він розбуджує в молодих серцях тверду любов до Бога й повну відданість українській справі. Неодин з його учеників не заломився морально й національно в часі страждань російської чи німецької каторги в останній війні тільки тому, що в критичному моменті він пригадав собі цю спокійну, осяяну блеском християнського оптимізму й мужеської доброти, постать Впр. о. Більке... З його спомином повертала сила й надія...

В 1931 р., о. Більке покидає гімназію й стає місіонарем в Тернополі. Тут поле його праці щораз то більшає. Місії, духовні реколекції, релігійні конференції находять все більше й більше слухачів. Інтелігенція, а передусім студенти гімназій, де він проповідає, захоплюються жаром його чистої любови до Бога й до ближнього. Він вмів дати відчути своїм слухачам, що Бог є найбільша краса й любов, та що жертвенна праця для Нього й для ближнього є найвищим завданням й усовершенням чоловіка.

В 1941 р. о. Більке, з глубоким жалем в серці, покидає Україну. Там запанували большевики й він на приказ своїх настоятелів мусить вертатися до Бельгії. Але й тут він стрічає Українців, для яких стає парохом при церкві св. Володимира в Брюселі. І тут він здобуває гобі всі серця, та стає душею українського релігійного життя в столиці Бельгії. Тут і застає його 1945 рік, коли то тисячі української нової еміграції переступають границі Бельгії. Між тими тисячами є багато українських дівчат з радянського Союзу, які вийшли заміж в Німеччині за Бельгійців та які бажають тут повінчатися перед Церквою. Для них повстає за почином о. М. Германюка реколекційний дім, якого організатором і провідником стає бл. п. о. Більке. Кілька соток українских дівчат знайшли там в о. Більке правдивого духовного батька, та найсердечнішого порадника...

Пізніше, в роках 1946 - 1947, о. Більке проявляє свою активність для справи нашої Церкви й нашого народу в іншому напрямі. Він їздить з відчитами й конференціями про Україну по духовних семнаріях, гімназіях, пенсіонатах, ба

навіть говорить кілька разів перред студентами лювенського університету. З кожного його слова, з кожного його жесту б'є живо любов до українського народу й української культури. А там де говорене слово заслабе, там о. Більке передає чужинцям багацтво української душі при помочі інших своїх талантів. Тоді о. Більке співає перед захопленими слухачами українські народні пісні, деклямує українські поезії, бере скрипку й перед загіпнотийзованою публикою грає наших найкращих композиторів. Чужинці, очаровані живим словом, зворушені ніжною піснею та до глибини душі промовлячою скрипкою о. Більке, покидали залю повні тої чарівної й понесоленої України, в якій вони пережили кілька годин з о. Більке. З подібним ефектом проповідав він бельгійцям і про мучеництво нашої Церкви, коли в часі української Служби Божої, часто співаної українським хором з Лювену, він виступав зі словом Божим на проповідальниці.

Від 1947 р., о. Більке перенісся до Сен - Трон, звідки обслугував українських вуглекопів в Вінтерсля:, Звартберг і Ватерсхеі. Він ніс для них заразом поміч духову й матеріяльну. Він був посередником між нашими людьми й корпальнянями властями. В своїй священичій ревності й любові до Українців, він хотів бути всім для всіх....

Крім апостольства слова, бл. п. о. Більке вправляв також апостольство пера. Для продовження своєї праці між українськими дівчатами, які були в Брюселі на п'ятидневних реколекціях, він укладає і видає молитвеник „ Наша Жертва ". Він був рівнож співосновником „ Голосу Христа Чоловіколюбця ", для якого він дуже багато зробив як адміністратор, і до якого сам часто дописував статті...

І ось цей о. Більке, в дорозі до своїх вірних в Лімбургу, стає жертвою окциденту й нас покидає... Це для Українців незаступима страта... Він лишає по собі велику порожнечу...

На похороні, 21 серпня, свого великого добродія й опікуна, з'явилось багато Українців... Прибули там вірні покійного з Лімбургу, приїхали тоді до Сен-Трон й його приятелі з Лювену, представники студентів та УДК в Брюселі. Співав український хор з Лювену під проводом п. Інж. Симка. В поході, якому подібного місточко Сен - Трон ще не бачило, несли Українці численні вінки, від різних українських організацій. За трудною йшло 6 українських священиків, багато монахів Редемптористів та представники бельгійського духовенства. На цвинтарі три промови : ген. Вік. Впр. о. Вандемалє, ЧНІ., п. інж. Кішки й представника вірних покійного з Лімбургу висловили чувства гсіх присутніх, чувства болю, свідомість страти великого добродія і приятеля Українців та чувство болючої порожнечі по його відході... Нехай він з Богом спочиває...

А пам'ять про нього нехай буде навіки між нами...

Протестантизм між українськими шахтярами в Бельгії

(Продовження)

ЧОГО ВЧАТЬ СВІДКИ ЄГОВИ ?

1. Свідки Єгови заперечують Пресвяту Тройцю.

По словам їхньої науки, „був час коли Єгова був сам один (Рутефорд, Визволення, Бруклин, 1927, стр. 12)". **Ісус Христос,** Син Божий не є Богом, другою особою Пресвятої Тройці, а **першим сотворінням,** при помочі котрого Єгова сотворив все інше (Виз., стр. 12 - 13). З початку свого існування, Ісус Христос був духовим єством; пізніше, будучи послушним волі свого Отця, він за силою свого Отця був перенесений з духового степення існовання на людський... стався чоловіком (Виз., стр. 115)". Він жив і помер яко чоловік і воскрес із гробу при помочі сили Єгови (Рутерфорд, Причина смерті, — в пол. мові — Броклин, 1932, стр. 10 - 19).

Ще менше є Богом, кажуть Свідки Єгови, Святий Дух. На їхню думку, він навіть не є особою (Причина смерті, стр. 13), але звичайною силою божою (стр. 16).

На думку Рутерфорда, великого учителя секти , наука про Пресвяту Тройцю взагалі є нерозумною і незгідною з бібліею. Вона бере свої початки, учить він, в релігії старинних Вавилонців, Єгиптян та в інших поганських мітологіях, які всі були видумкою диявола. Вона появилась, пояснює він, в так званій „християнській церкві" щойно в четвертому столітті, й то завдяки одному грецькому духовникові. Вона вчить, запевняє Рутерфорд, що є три Боги в одному. Ця наука принялась між людьми, вчить дальше Рутерфорд, завдяки чарів диявола, який за всяку ціну хотів закрити перед чоловіком правду про правдивого Бога (Причина смерті, стр. 12). Словом, учать Свідки Єгови, наука про Пресвяту Тройцю є нинаходом диявола (Причина смерті, стр. 17).

Що треба думати про таку науку ? Вона є так богохульною, фальшивою і противною св. Письмі, що людей які її голосять треба уважати за грубих баламутів і жалюгідних облудників. Бо покликуючись на св. Письмо вони цитують лише ці тексти які видаються їм приятливі їхній науці, а зовсім замовчують всі інші, які ясно доказують Божество Ісуса Христа й Святого Духа.

І так відносно Ісуса Христа, вони наводять лише ці слова св. Письма, які підчеркують ріжницю між Богом Отцем і Богом Сином яко особи (пор. Йоан, I, 14; Єфес., 3, 9; Йоан, 5, 30; Йоан, 12, 49; Йоан, 11, 41, і т. п.), а за-

мовчують ці тексти які ясно доказують єдність Божої Природи в Отця і Сина, себто кокретно Божество Ісуса Христа: „Хто видів мене, сказав Ісус, той видів Отця (Йоан, 14, 9); Істино, істино глаголю вам; Перш ніж Авраамові бути, аз єсьм (Йоан, 8, 59); „Я вийшов од Отця і прийшов на світ. Знов оставляю світ і йду до Отця (Йоан, 16, 28)"; „У почині було Слово, й Слово було в Бога, й Бог був Слово (Йоан, I, I); „Бо життя явилось, і ми бачили, і є свідками, і звіщаєм життя вічне, що було в Отця, а явилось нам (I Йоан, I, I)"; „Всякий, хто відрікається Сина, той і Отця не має (Йоан, 2, 23)". Ще ясніше говорить про Божество Ісуса Христа св. Апостол Павло: „Котрой, бувши в образі Божому, не вважав хижацтвом бути рівним Богу" (До Филип'ян, 2, 6)"; „Бо в ньому живе вся повнота Божества тілесно (До Колос., 2, 9)"; „Христос по тілу, що над усім Бог, благословенний по віки (До Рим., 9, 5)"; „Ждучи блаженного явлення слави великого Бога й Спаса нашого Ісуса Христа (До Тита, 2, Із)".

Всі ці тексти ясні й говорять самі від себе. Їх не знати, а говорити про Пресвяту Тройцю, це будувати дім без підвалин! Їх знати, а промовчати, це бути ошустом і брехуном!

З подібною ясністю говорять тексти св. Письма рівно ж про особу й про Божество св. Духа. У св. Луки ми читаємо: „І всякий, хто скаже слово на Сина чоловічого, проститься йому; хто ж на Святого Духа хулив, не простить йому (12, 10)"; два вірші дальше, тойже євангелист пише: „Бо Святий Дух вас учитеме тієї години, що треба говорити". Рівнож ясно говорить про особу Святого Духа св. євангелист Йоан: „І я благатиму Отця, і дасть вам іншого утішителя, щоб пробував з вами по вік, Духа правди... (14, 16)"; а дальше, у вірші 26, пише: „Утішитель же, Дух Святий, котрого пішле Отець в ім'я моє, той научить вас усього, й пригадає вам усе, що я глаголав вам" (гляди рівно ж: Йоан, 15, 26; Йоан, 16, 13-14).

Не менше виразно говорить св. Письмо й про Божество Святого Духа: „Нам же відкрив Духом своїм; бо Дух усьо досліджує, навіть і глубокостей Божих (I До Кор., 2, 10)"; „Хиба не знаєте, що ви храм Божий, і Дух Божий живе в вас (I До Кор., 3, 16)"; „Дух же той самий... той самий Господь (Ісус Христос)... один же Бог (I До Кор., 12, 4-11)".

Так говорить про Пресвяту Тройцю св. Письмо. Так рівно ж учили всі великі Отці св. Церкви: св. Атаназій, св. Кирило Александрійський, св. Йоан Золотоустий, св. Василій Великий, св. Григорій Богослов, св. Амврозій, св. Августин, св. Григорій Великий і інші... Така була наука св. Церкви зі самого початку й така залишилася вона й до нині. Суддя Рутерфорд помиляється отже сильно, коли твердить, що науку про Пресвяту Тройцю впроводив до Церкви в чет-

вертому столітті один грецький духовник. Він забуває, або може й зовсім не знає, що коли з початку четвертого століття еретик Арій почав був навчати, що Ісус Христос не Богом, то на першому вселенському соборі в Нікеї, в 325 році, всі Отці з обуренням осудили цю науку й викляли її оборонця...

Але Свідки Єгови не шукають правдивого розуміння св. Письма й Христової правди: вони пропагують свої хаотично - переворотні науки, а св. Письмом послугуються як середником до обманення бідних і несвідомих людей...

II. Свідки Єгови відкидають почитання Пречистої Діви Марії.

В своїх книжках, про котрі ми говорили, Свідки Єгови менше згадують про Пречисту Діву Марії. Але коли вони пишуть про неї, вони твердять, що вона не є Марію Божою, та що послідовно не заслуговує на особливше почитання зі сторони християн. Вони з обуренням осуджують католиків за їхню набожність до Пречистої Діви Марії та уважають її за релігійну облуду...

І ця точка науки Свідків Єгови є фальшива, як заразом дуже образлива для Ісуса Христа та для Його Пресвятої Матері. Її осудив був вже Ефезький собор, в 431 році, коли то він осудив науку Несторія та проголосив, за наукою св. Письма й цілої християнської традиції, що Пречиста Діва Марії є Матірю Сина Божого, й отже Матірю Бога.

Ось отруя науки Свідків Єгови. Але це ще не все. Вони, вс войому засліпленні, пішли ще далеко дальше...

о. М. Германюк, Ч. Н. І.

(Продовження слідує).

Заборона секти „ Свідків Єгови " на терені Словаччини. (П. Б. — Лювен). Словацький уряд декретом з 4 травня ц. р., заборонив на Словаччині діяльність деяких протестантських сект, які під позором гуманности чи релігійного життя улаштовують різні зібрання, де голосять ідеї й кличі противні тамошнім законам. Тут цей декрет дає як приклад секту „ Свідків Єгови ".

Українське Пресове Бюро в Бельгії (П. Б. — Лювен). Дня 27 червня цр. р., повстало при „ Українському Науково - Освітному Товаристві в Бельгії (Лювен) " **Пресове Бюро** (П. Б. — Лювен), якого завданням є інформувати українську пресу про все, що на терені Бельгії а то й в інших краях може корисно зацікавити українську публику та рівночасно звернути увагу чужинної преси на релігійне й національне життя української еміграції та взагалі на актуальні проблеми українського народу.

Новозасноване **Пресове Бюро** висилатиме наразі свої комунікати тим українським журналам, які взаміну присилатимуть до Пресового Бюра свої видання. Дирекція Бюра радо приймає всі вірогідні інформації які, по провіренні, вона комунікуватиме українській чи згл. чужинній пресі.

Вона віднайшла себе...

(Продовження)

Ірина довго в ночі не спала. Вона пізнавала сама себе. Вона відгребувала себе із минувшини. Ціле її життя плило в її спогадах, як повільні води степової річки, то мигало блискучими картинами, як на срібному екрані, то рвалося шарпане вихром і тонуло в калюжах сліз і крові. І серед цих картин душа її закрита від людей, мов сновида блукала серед світового оточення, незнана й забута всіми, — забута навіть нею самою. І мов сновида являється вона то тут, то там. Шукала, тужила. Ця туга гнана нею на осліп за блеском, пристрастями й оманою. І ця душа, як сновида, не знаходила ніде спокою, вдовілля, тихої радости. Вона тужила... Ціле життя тужила за чимось недосяжним, величним, святим... Вона мабуть з туги народилась, з тугою росла, з туги любила й з туги живучи нудьгує.

Ніч у сяйві місяця. Вона спить. В її душі звенять його слова: — О, коби ви знали, який Бог добрий. — Вона всміхнулася. Перед нею, мов на перекір тягнуться туманом чорні, скровавлені, задимлені картини вселюдської трагедії...

О, коби ви знали, який Бог добрий...

Ха, ха, ха... Мільйони трупів, мільйони таких самих живих мерців як я...

Завмер іронічний сміх на її устах. У мріях перед нею станув він і глянув на неї довгим глибоким поглядом темних прижмурених очей. Під цим поглядом втихала схвильована душа й мов метелик стулювала крила до спочинку.

О, коби ви знали, який Бог добрий...

Мов пречудна мельодія недосяжного щастя, звеніли в її мріях ці його слова... Бог добрий... добрий...

Коли зайти... скажіть правду... правду...

Завтра... завтра... зав..тра...

Вранці прокинулася. Чи це вже не завтра? Тужу й вижидаю... Чую і вижидаю... Чую, що не скрию перед ним нічого... Моя душа належить уже йому... Віддам йому її... Розкрию, розорю, виверну до гори дном... Не скрию нічого... Сповідатисьму йому направду...

Чи від цього полекшає? Чи віднайду незавершені стремління?

Релігія, Бог, надприродна істота, Воля і Хотіння... чи простий припадок..., фікція природних даних..., матерія... в часі й просторі?.. Усе матерія..., рух..., нічого більше... Нічого?

Усе це кружляло в її розумі, путалося в душі та загачувало одно за одне. Втомлена після недоспаної ночі, але з новою якоюсь іскрою в душі вийшла в город й опинилася на лавочці під каштаном.

— О, коби ви знали, який Бог добрий... — роздався за нею його радісний, чистий голос.

— Ви прийшли? — заговорила на привітання й горячий рум'янець облив її обличчя. Вона поглянула в його очі. Так, це ті самі вогники напів-прижмурених очей.

— Ви не ждали мене так рано, правда?...

— Ждала, — відповіла ледви чутно Ірина.

— Підемо тепер далеко від людей, далеко від світа, перед обличчя Бога. О, коби ви знали, який Він добрий!

— Подивляю Бога Творця і його узнаю. Клоню голову перед незмірним Розумом і безпощадною Послідовністю... Бога природи... Але скажіть... навіщо уся ця форма?... Навіщо сповідь?...

— Чи ви ніколи не тужили за тим, щоби розкрити перед кимось свою душу?

Ірина спаленіла... Вона заздрісно скривала глибінь своєї душі перед людьми. Але сьогодні... сьогодні тужить...

— Ви готові?

— Так.

— Скажіть правду, не скривайте. Йдете добровільно, чи змушена обставинами?... — запитав прямо й глянув прямо в її стривожені очі.

— Ви читаєте в моїй душі. Я була змушена, щоби могти остатися тут. Це минуло... Тепер іду добровільно. Тужу до цієї хвилини, чую що мушу розкрити душу мою перед вами. Інакше не зазнаю спокою, не віднайду себе, не вколишу туги... Ви кинули на мене чари... сказала й усміхнулася лагідним усміхом осінного сонця.

О, коби ви знали, який Він добрий... Чи ви не тужили ніколи до чогось вищого, доскональшого й теплішого від холодної, бездушної природи й її послідовного Творця?

— Так, я тужила... тужу ціле життя. Бажаю пізнати щось понад холодну й послідовну природу. Хочу віднайти себе без маски світової облуди й без матеріальної скарлущі...

— Вам треба в першу чергу віднайти Його, а в Ньому віднайдете себе без тендітного костюму цивілізації, без, як ви назвали, матеріальної шкарлущі. Віднайдете себе... щиру, просту... Божу дитину.

Вона віднайшла себе в істоті Бога-Батька. Вона віднайшла себе в Його дивній, для нас непонятній любові. В її стражданнях вона зродилася в друге, як нова людина. Сповідник став цим духовим промінчиком, що лучить її цю нову людину з осередком бездонного, споконвічного Псіха, що лучить її почування із змістом Божої істоти — Любовію. Вона вглиблюється тоне, затрачується у цій Істоті й знаходить крихітку неба, що до неї вона несвідомо тужила ціле своє життя.

У цій крихітці неба вона віднайшла щиру й просту Божу дитину, — правдиву себе. **І. Х. П.**

Голос Ісусика

Сторінка для Дітей

Найкращий лікар

Розвиднюється. Я єще не спав. Усі дома цілу ніч не спали. Наталка дуже хвора. Лікар нічого не помагає. Мама зміняє мокрий платок на її головці, кладе лід, натирає холодні ноги. Не можу спати. Жалко мені Наталки. Вона корчиться, випрямлюється, викручує головку аж лячно дивитися. Наталка нічого не говорить, очі в неї заплющені. Не їсть нічого вже три дні.

Я боюся. Що буде з Наталкою? Вона помре? Мама плаче. Бідна моя мама. Вона так хоче, щоби Наталка жила. Батько прийшов уже з лікарем. Лікар оглянув ще раз Наталку. Прийшло ще двох лікарів. Оглядають Наталку на всі боки та сумно кивають головами. Говорять щось поміж собою, я не розумію. Наш лікар поглянув сумно на маму й на батька. Мені казав вийти з кімнати. Я вийшов до кухні. Що вони там так довго роблять? Може ці лікарі зроблять Наталці щось болючого? Не можу довше... не видержу. Відхиляю двері. Батько пригорнув до себе маму. Вона плаче, аж мені лячно стає. Батько гладить маму по голові та раз у раз втирає сльози із своїх очей. Лікарі збираються відходити. Я боюся поглянути на сестричку.

— Прошу пана доктора, правда, що Наталка не помре? Мамо, не плач, пан доктор вилікує Наталку. Правда, пане доктор?

— Проси, сину, цего найкращого й наймудрішого лікаря, — сказав лікар і показав на Розп'ятого Христа, що висів над татовим ліжком. Я безсильний.

Лікарі відійшли. Я поглянув на Наталку, вона корчилася уся. Я не міг дивитися. Мама мов скаменіла сиділа при ліжку

Наталки. Батько дивився крізь вікно кудись на вулицю та курив папіроску. Я вхопив плащ і капелюх, забрав торбу з книжками й вийшов з хати. Не можу бути дома. Піду до школи. Падає дощ. На дворі холодно. Я змерз. Втомлений, невиспаний, голодний. Що мама й тато будуть робити, як Наталка помре ? Чому лікар не записав ліків ?

Де я йду ? Школа ще закрита. Дощ ллє як з цебра. Я перемок, зимно... Наталка вмирає... Я не хочу. Чому лікарі не ратують Наталки ? Чому не записали ліків ? Дурні лікарі, навіть малої дитини вилікувати не вміють. Чому тато не є лікарем ? Він напевно вилікувавби Наталку.

Кудою я іду ? Це ж не туди до школи. Де я ? Я заблудив ?.. Тато піде до роботи... Мама останеться сама в хаті... Наталка вмирає... Куди я іду ? Дивлюся, а проти мене церква, до котрої ми ходимо зі школи. Зайду до церкви. Дощ падає, я змерз. До школи ще час.

В церкві нікогісінько. Я сів в кріслі, загорнувся перемоклим плащем і дрожу. Напроти мене престол. Над престолом постать Христа викута з каменя. Христос опертий об важкий кам'яний хрест.

Чому лікар казав, що Христос найкращий і наймудріший лікар ? Як Христос може вилікувати Наталку ?

Вдивляюся в обличчя Христа й мої очі заходять сльозами. Сльози самі пливуть по мойому обличчю. Мені ввижається Наталка, скорчена з напів розкритими очима. Я чую її нерівний віддих. Я не хочу, щоби вона вмерла... не хочу...

З захристії увійшов до церкви чернець. Він приклонив коліна перед престолом. Я отямився, хоч сльози далі пливуть з очей і Наталка не сходить мені з думки.

— Чого плачеш хлопче ? — спитав мене чернець.

— Я не плачу.

— А сльози ?

— Самі текуть з очей, — відповів я як умів на чужій мові.

— Що сталося ? Скажи. Ти чужинець ?

Може він лікар. Може він поможе Натальці. Я забув, що передо мною чужинець. Я став розказувати на українській мові про Наталку. Я глядів прямо в вічі священикові. Мені видавалося, що якісь блиски сонця відбивалися в його очах, і я замовк.

— Розказуй, хлопче, — сказав чернець на українській мові й вхопив мене за рам'я.

— Ви українець ?

— Не питай. Розказуй, що скоїлося у тебе вдома ?

Я розказав усе, і про лікарів і про цего найкращого лікаря, про якого згадав наш доктор.

— Наталка може вже померла...

Мені задрожали уста й сльози покотилися.

— Чого ти прийшов до церкви ?

— Я хотів переждати дощ, а до школи ще час, — говорив я якось збентежено й мимохіть глянув на постать Христа.

— Проси, сину, цего найкращого лікаря. Проси його чистим серцем ?

— Хочу.

— Ходи зі мною.

Я опинився біля сповідальниці. Я визнав усе, все щиро й просто й з такою сильною вірою, що життя моеї сестрички залежить тільки від моеї сповіді.

— Просім тепер, сину, того наймудрішого лікаря. Зараз я відправлятиму Службу Божу. Молімся за твою сестричку. Прийми Ісуса до свойого серця, а Він тобі поможе.

— Може Наталка вже померла ?

— Вір в Божу всемогучість. Він усе може, Він на все знайде спосіб.

На церковній вежі озвався дзвін. До церкви почали сходитися люди.

— Пан' Отче, я не вмію молитися. Я знаю тільки „ Отче наш " і „ Богородице Діво ".

— Добре, дитинко, — це вистарчить. По тім проси так, як просиш свойого тата, як просиш маму : Ісусе, вилікуй Наталку. Матінко Божа, проси Ісуса разом зі мною. Ісусе рятуй Наталку, бо лікарі не вміють.

Зачалася Служба Божа. Люди станули в крі́слах навколішки. Я те ж станув навколішки й шепотів „ Отче наш... ", „ Богородице Диво "..., але слова молитви стали мішатися, я вже не знав як молитися. Я глянув на кам'яну постать Христа.

— Ісусе рятуй Наталку, — вихопилося з діточою розпукою з моїх грудей. Люди глянули на мене. Я збентежився. Я вже не знав нічого. Я тільки глядів в обличчя Христа, а сльози плили з очей і уста дрожали.

При престолі озвався дзвінок. Люди склонили голови. Я те ж склонив голову й став просити Ісуса, вже не словами й не в голос, а так десь глибоко в моїх грудях і в моїй голові. Там в хаті десь мама плаче, тато дивиться у вікно, а Наталка... Боже рятуй її, — і я заплакав в голос.

Люди приступали до св. Причастя й спокійно верталися на свої місця.

Може Пан'Отець, це той найкращий лікар ? Може він дасть мені лік цілющий для Наталки ?

Не знаю як воно сталося. Я не тямлю як я підішов до престола, як приймив св. Причастя. Тямлю тільки, що мені стало спокійно й радісно на серці й я усміхався крізь сльози. Хтось поклав руку на мое плече і я отямився й вернувся на свое місце...

Ясний ранок заглянув крізь вікна й блиски сонця мерехтіли кольорами веселки на кам'яній постаті Христа. Служба Божа скінчилася, а я ще не молився як слід. Я не можу

молитися, я не вмію молитися до ладу, а я хочу, щоби Наталка була здорова. Матінко Божа, молися замість мене, бо я не вмію. Я хочу щоби Наталка бігала й забавлялася зі мною, як раньше, я хочу, щоби мама була весела й щоби батько заспівав пісні про козаків, і стрільців, і повстанців так як завжди співав. Ну... Матінко Божа...

Пан'Отець підійшов до мене.

— Заведи мене до вашої хати.

— Ви може вмієте лікувати людей ?

— Успокійся дитино.

— Пан'Отче, рятуйте мою сестричку. Мама мені нераз розказувала казку про водицю живущу - цілющу. Може ви маєте таку водицю ? Мені чомусь уже весело. Мені здається, що Наталка буде здорова, бо ви маєте лік живущий.

— Так, я маю лік живущий, і ти вже його від мене дістав. Ти приймив самого Бога до свойого серця, а Він, цей лікар найкращий і наймудріший. Він всемогучий.

На порозі хати стрінув нас батько. Мені здавалося, що він постарівся і почорнів за цю одну ніч.

— Наталка ? — запитав я шепотом.

— Цить, спить.

Батько привітав Пан'Отця і оба підійшли до ліжочка Наталки. Вона спала спокійно.

— Надраном успокоїлася і заснула. Мабуть це вже конець. Засне на віки, — сказав батько.

— Ні, — сказали ми одночасно з Пан'Отцем.

В цю хвилину надійшов лікар. Підійшов до Наталки. Я здержав віддих з нетерпячки. Він взяв Наталку за руку, слухав її віддих і довго мовчав. В хаті було так тихо, що я чув биття власного серця.

— Дійсно чудо, — сказав врешті лікар і відітхнув глибоко. Я був певен, що не застану її вже живою. Ну, Юрку, кріпися. Наталка буде жити, — сказав радісно й щиро стискав руку мами, батька й мою.

— Це направду чудо. З цієї недуги тільки один на тисячу видужує.

Я сів у фотелі, мені стало якось легко й вже не знаю, що було далі. Тямлю тільки, що бачив я мов у сні кам'яну постать Христа. Я заснув.

***

Наталка видужала. Ходить зі мною щоденно до Пан' Отця, до церкви Спасителя, цего найкращого й наймудрішого лікаря.

З ЦЕРКВИ Й ЗІ СВІТУ.

Марійська Виставка. (П. Б. Лювен). Відповідаючи на заклик Св. Отця Пія XII з 8 грудня 1942 року, щоб поширювати почитання і любов до Богоматері, Ісусівець о. Пербаль зорганізував в Лювені, в Бельгії, в днях 27 червня до 11 липня ц. р. виставку образів Небесної Неньки. Виставка ця стоїть під потрійним кличем : Пречиста в мистецтві на протязі століть; Почитання Марії в Бельгії и у світі; Богоматір в творах. В просторій салі разміщено численні експонати.

За старанням Впр. о. Др. М. Германюк, ЧНІ, пароха Лювену, зладжено також окремий український відділ. Особливу увагу чужинців звертає оригінальна ікона Успення Богоматері з Київо - печерської Лаври з XVI ст. та репродукція нерушимої стіни Софійського Собору в Київі з XI ст. Крім цього бачимо там образи Матері Божої з Гошева, Зарваниці, Крехова, Почаїва, Унева та інші.

Свячення трьох священиків у Мінхені. Винипеґ, дня 7 червня — (УКПС). З Европи довідуємося, що в неділю 30 травня с. р., Преосвященний Кир Іван Бучко, Апостольський Візитатор для Українців Католиків Західньої Европи, висвятив в Мінхені трох питомців на священиків.

„ Християнський Вуглекоп ” (П. Б. — Лювен). Під повищим заголовком почав виходити в Шарлеруа (Бельгія) релігійний двотижневик, видаваний на циклостилі. Він є призначений для українських вуглекопів провінції Гено. Редагує колегія.

Цей скромний на початки двотижневик робить дуже симпатичне враження та слід побажати ініціяторам апостольства друкованого слова, головно Всч. о. І. Тетерці та о. І. Котови й їх співробітникам гарного успіху в праці.

Флямандська преса про Укр. Семінарію в Кулемборгу. (П. Б. — Лювен). В флямандському кат. журналі - місячникови „ Сінт Герардус Боде ” („ Післанець Св. Герарда ”), що видають Отці Редемптористи в Лювені, появилася довга статтє пера о. Др. В. Маланчука, ЧНІ, професора філософії в Укр. Дух. Семінарії в Кулемборгу (Голандія) під заг. „ Укр. Дух. Семінарія в Голяндії ”. В ній автор подає удокументовану історію нашої високої духовної школи, що користає тепер з гостинности голяндських католиків.

В тому самому числі читаємо рівнож статтю Впр. о. М. Ван де Малє, ЧНІ, Ген.- Вікарія Кир Івана, про „ Почитання Богоматері на Сході Европи ”. Багато там говориться також про марійський культ в Україні.

Сумівське „ Свято Весни ” в Бельгії. (П. Б. — Лювен). Дня 25 липня ц. р. відбулося в Ліежі перше „ Свято Весни ” українсьвої робітничої молоді в Бельгії, яке зорганізувала недавно заснована Спілка Української Молоді (СУМ). На цю імпрезу прибуло більше тисячі учасників, а між ними відрізнялися своїми одностроями Сумівці в числі 400 осіб та укр. пластуни.

Екс. Кир Іван на авдієнції в Св. Отця. (П. Б. — Лювен). По повороті до Риму з поїздки по українських осередках в Німеччині, Австрії, Голяндії, Бельгії та Франції Св. Отець Пій XII прийняв у вівторок, дня 27 липня ц. р. на приватній авдієнції Екс. Кир Івана, Апостольського Візитатора для Українців в Західній Європі. Авдієнція тривала пів години й на ній наш Владика інформував та представив Св. Отцеві всі потреби нашої Церкви на скитальщині.

О. БАЧИНСЬКИЙ НЕ ЖИВЕ. (П. Б. Лювен). 13 червня ц. р. помер Бачинський, перший інспектор укр. шкільництва в Бельгії. З ним сходить в могилу зразковий християнин та великий патріот - українець. До приїзду до Бельгії працював він гімназійним учителем в Галичині, на Карпатській Україні та еміграції. В тому часі був директором гімназій „ Рідної Школи " в Рогатині, Тернополі та Чорткові. В. Й. П. !

„ Україніка " в Еспанській Кат. Пресі. (П. Б. — Лювен). Еспанський кат. двомісячник „ Орієнте ", орган „ Місійної Акції для Християнського Сходу ", який виходить в Мадриті, під редакцією Впр. о. Сантіяго Морілльо, Ісусовця, в свойому числі за травень і червень ц. р. присвячує багато місця українським справам.

Найперше обговорює він на двох повних сторінках важливу для нас справу — створення в Канаді двох нових греко - кат. дієцезій, та номінацію там двох нових Єпископів, додаючи портрети всіх чотирьох наших владик Канади.

Відтак подає звідомлення про концерт зорганізований Впр. о. Й. Корбою, ЧНІ в Квебеку на цілі допомоги українським студентам на скитальщині. Після цього слідує коротка статистика української еміграції в Австрії звідки виїхало до Америки 2.326 католиків разом зі 16 священниками.

Дальше читаємо рівнож коротку але точну інформацію про ОО. Редемптористів Східнього обряду, які працюють в трьох віце - провінціях між українцями : **Віце - провінція Львівська** заснована в 1913 році бл. п. Впр. о. Й. Схрейверсом; **Віце - провінція Канадійська** заснована Впр. о. Деляре в 1899 році в Брандом і Йорктоні, Манітоба; й **Віце - провінція Словацька** заснована останніми часами.

Наприкінці слідує дальший переклад папської Енцикліки „ Орєнталєс Омнес " з нагоди 350 річчя Берестейської Унії. На закінчення „ Орієнте " подає дуже цікаву статтю п. С. Федюка про „ Марійські Дружини в Україні ".

Успіхи Українських Студентів в Лювенському Університеті. (П. Б. — Лювен). Українська студ. кольонія в Лювені (Бельгія) числила в акад. році 1947/8 58 студентів, з чого 4-ох з особистих причин в половині акад. року покинули Бельгію. Всі українські студенти, що студіюють в лювенському університеті, є стипендистами Бельгійского Комітету Допомоги Східньо - Словянським Студентам та в більшості приїхали з Німеччини чи Австрії до Бельгії. Останні приїхали в м. лютому ц. р. Багато з них не знало достаточно франц. мови та чужого середовища, одначе цим не бентежилися, а сейчас взялися до праці.

До іспитів в літньомуречинці приступило 72 % зі записаних та осягнули гарні висліди в оцінках. Було 2 великі відзначення та три звичайні відзначення.

Іспити зложили слідуючі студенти : **Стисла філософія :** К. Митрович, **Суспільно - Політичні науки :** А. Романюк, Т. Симіренко, М. Синюк, **Психологія :** Р. Трач, (в відзн.), **Техніка :** В. Беренфельд, О. Біланюк (в відзн.), П. Гурський, З. Легедза (відзн.), Ф. Сметанко, З. Татарський (відзн.), **Хемія :** М. Йогансон (відзн.), **Медицина :** Р. Біляк, Б. Цимбала, В. Попович, Я. Туркало, **Фіз. - культура :** Ю. Бучацький, **Історія Мистецтва :** М. Калитовська, **Агрономія :** Ю. Шухевич. Інші студенти повносили свої праці, або поздавали частинно іспити (ті, що роблять два роки в одному). Крім цього слід ще замітити, що в двох окремих випадках предсідники іспитових Комісій окремо гратулювали укр. студентам за їхні успіхи при іспитах.

Посвячення Української Церкви в Ганзі. (П. Б. — Лювен). Подиву гідна праця і витревалість укр. вуглекопів в Ганзі (Бельгія) доконали свого. Серед низьких і сірих бараків чужинецьких робітників взноситься там нині маленька й скромна церковця зі східньою банею, володимирівським хрестом і гарним іконостасом. Це живий символ вірности укр. душі до своєї Церкви й своєї традиції.

Українська Церква в Ганзі в день посвячення

В день II липня ц. р. там зібралися представники укр. грек.-кат. Церкви, бельгійського духовенства, дирекції копальні та численні українці і чужинці. Це був день посвячення нового храму. Зворушливого акту посвячення доконав Впр. о. Ван де Малє, ЧНІ, Делегат Їх Екс. Кир Івана, в асисті Впр. о. Др. Германюк, ЧНІ і о. Фуканчика. В часі богослужби співав міш. хор з Лювену під проводом інж. Ст. Симка; По Сл. Божій тепло промовив до зібраних Впр. о. Ван де Малє. Торжество закінчилося гарно зорганізованим приняттям, де між інш. забирали слово Впр. о. Колє, ЧНІ, укр. душпастир в Ганзі, Впр. о Др. Германюк, ЧНІ та інж. Ст. Симко від головної Управи УДК в Брюсселі. На прикінці промовив ще представник Єпископа з Турне о. кан. Гострат, який зі сльозами в очах заявив повну готовість співпраці зі сторони свого Єпископа та висловив своє горяче побажання для українців.

Українці на міжнар. студ. зустрічі в Швайцарії. (П. Б. — Лювен). В другій половині м. липня ц. р., це є від 15 до 27, відбулася в Югендбург - Ротберг, біля Базелю в Швайцарії, міжнародня студентська зустріч. Головними її учасниками були бельгійці і німці, брали там також участь швайцарці, голандці, данці, американці, фінляндець та чотири українських студентів з Лювену в Бельгії. Українських студентів заступали : І. Суховерський, голова „НаСУС"а, О. Біланюк, Ф. Сметанко й Р. Трач.

Ціллю цієї зустрічі було наблизити німецьких студентів із студентами других національностей, а організували її з власної ініціативи та приватними засобами бельгійські студенти, як барон Лев Лямберт, граф Яків де Грюне, Фернанд Спаак і другі. Завдяки цим трьом першим, укр. студенти мали також змогу взяти участь в тій зустрічі. Всіх учасників було 82 особи.

ВИДАВНИЦТВО О.О. РЕДЕМПТОРИСТІВ В ЛЮВЕНІ

BIBLIOTHECA ALFONSIANA

вже видало слідуючі українські книжки, по низьких і для кожного доступних цінах:

1). **о. Ю. Гірняк: „МАЛИЙ КАТЕХИЗМ"**, 2-е вид. 15 фр.

Це коротке, ясне і для всіх доступне пояснення св. католицької віри та її духовних практик.

2). **св. Альфонс де Лігорі, Ч. Н. І.: „ЯК ГОДИТИСЯ З ВОЛЕЮ БОЖОЮ"** . . . . 10 фр.

Прекрасна й глибока наука про християнське зрозуміння біну нашого життя.

3). **„ПОЩО СПОВІДАТИСЯ"**, 2-е вид. . . . . . . 10 фр.

В цій книжечці читач знайде все потрібне до ревної й святої сповіді.

4). **о. Й. Схрейверс, Ч. Н. І.: „МОЯ НЕБЕСНА НЕНЬКА"** 2-е вид. . . . . 25 фр.

Ця книжка це вислів ніжної набожности до Пречистої Діви Марії, нашої Цариці й нашої Матері.

5). **о. Йосиф Бон, Ч. Н. І: „НІЧ У КВІТКАХ"**, п'єса на 1 дію у 8 сценах . . . . . . 10 фр.

6). **о. К. Більке, Ч. Н.І.: Молитвенник „НАША ЖЕРТВА"**,

Це перший молитвенник для Укаїнців на чужині. Він містить, крім ріжних молитов, Акафісту Матері Божої Неустанної Помочі, гарних розважань, нашу Службу Божу в старославянській і українській мові разом з молитвами священика, а також і латинську Службу Божу в латинській і українській мові для тих Українців, які ніколи не мають змоги бути на Українських Богослуженнях. 50 фр.

7). **П. Вінанді: „Появи Діви Убогих в Бане"** 10 фр.

Внедовзі появляться ще слідуючі книжки:

1). **о. Й. Схрейверс, Ч.Н.І.: „ІСУСЕ ЛЮБЛЮ ТЕБЕ"**, 2-е вид.

Це вислів сильної й мужеської любови до Ісуса Христа, нашого Божественного Спасителя і нашого найліпшого приятеля

2). **о. Бодієн, Ч.Н.І.: „ПРИГОТОВАННЯ НА СМЕРТЬ"**, 2 вид.

Маленьку цю книжечку повинен перечитати хоч раз в житті кожний християнин, щоби знати як жити й як умирати.

Всі ці книжки можна замовляти на слідуючу адресу:

BIBLIOTHECA ALFONSIANA, Brabançonnestraat, 97
LEUVEN (Belgium).

Гроші слати почтовим чеком: **С. СН. Р. 4510.11**, на вище подану адресу.

Imprimerie E. GELEZNIAKOFF, 51, rue Van Campenhout, Bruxelles 4

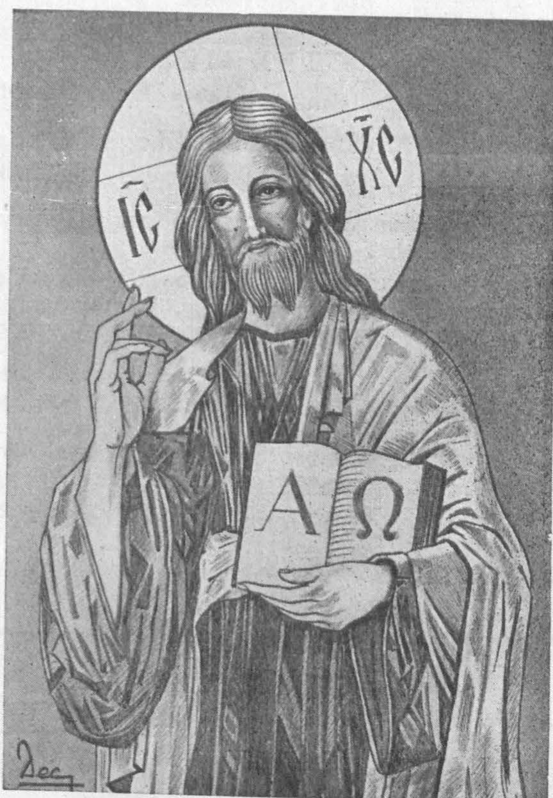

ГОЛОС ХРИСТА ЧОЛОВІКОЛЮБЦЯ

DE STEM VAN CHRISTUS MENSCHENMINNAAR

LA VOIX DU CHRIST AMI DES HOMMES

Maandblad

Revue mensuelle

OCTOBER — OCTOBRE

ХТО З БОГОМ, З ТИМ БОГ

РЕДАКЦІЯ :

R. P. B. Kurylas C. SS R 17, rue Grande Triperie, MONS.

АДМІНІСТРАЦІЯ :

R. P. Boon C. SS. R. 97, rue de la Brabançonne, LOUVAIN.

Нашим представником на Голяндію для „Голосу Христа Чоловіколюбця" є Впр. о. Вейнговен.

Проситься у всіх справах зв'язаних з цим релігійним часописом звертатися на адресу Впр. о. Вейнговена :

E. P. WIJNHOVEN, Stapellen, BOXTEL, NEDERLAND.

Рівночасно повідомляється, що замовлення на книжки в Голяндії які появилися у Видавництві О.О. Редемптористів у Лювені, належить слати на руки Впр. о. Генерального Вікарія Ван Де Малє, як рівнож належитість за закуплені книжки.

Адреса : Z. E. P. VAN DE MAELE, Kapel in 't Zand, Parklaan 3. ROERMOND, NEDERLAND — Postcheckrekening 26.406

Адреса Цензора духовних книжок і видань :

о. Др. В. Маланчук ЧНІ : Ockrains Seminarie, Nederland.

АДМІНІСТРАЦІЯ

„ГОЛОСУ ХРИСТА ЧОЛОВІКОЛЮБЦЯ"

просить своїх читачів ставати сталими передплатниками її духовного часопису.

Річна передплата виносить 50 франків.

Читачі, піддержте Ваш духовний журнал !

Ваш жест поможе Вам самим і Вашим ближнім !

Передплату слати почтовим чеком :

C. Ch. P. 4510.11 — BIBLIOTHECA ALFONSIANA
Brabançonnestraat 97, Leuven (Belgium).

За позволенням церковних властей.
Avec l'approbation des autorités ecclésiastiques.
Met kerkelijke goedkeuring.

BIBLIOTHECA ALFONSIANA
Brabançonnestraat 97, LEUVEN
(Belgium)

ГОЛОС ХРИСТА ЧОЛОВІКОЛЮБЦЯ

ДУХОВНИЙ МІСЯЧНИК

Рік III. Жовтень, 1948 Число 3

О. Др. М. Германюк, ЧНІ — виїхав з Бельгії

СВОЄМУ ОСНОВНИКОВІ І ПЕРШОМУ РЕДАКТОРОВІ

бажає „ Голос Христа Чоловіколюбця "

чимало успіхів на новому терені праці.

РЕДАКЦІЯ.

На доручення своїх духовних властей, о. Др. М. Германюк, ЧНІ, переїхав напостійно з Бельгії до Канади. Вістка ця болюче діткнула українську громаду в Бельгії, бо в особі цего єромонаха мала вона вірного опікуна, дорадника й оборонця. За час свойого побуту в Бельгії він докладав всіх своїх сил, щоб поліпшити долю українського скитальця, що найшовся серед нових обставин. Багато йому завдячують перші скитальці, що прибули були в 1945 р. до Бельгії. Він їм допомогав найти працю, інтервенював по різних таборових управах, приміщував студентів з університеті, тощо. О. Др. М. Германюк теж дав почин до зорганізовання Українського Допомогового Комітету в Бельгії, стає Головою УНОТ-а, організує укр. кат. парохії, є основником і редактором місячника „ Голос Христа Чоловіколюбця ", бере активну участь на різних конгресах, і т.д.

Гімназійні студії покінчив він в Ювенаті Отців Редемптористів в Збоїсках коло Львова в 1932 році. Філософічні і богословські студії покінчив в Лювені та Боплято. Літом 1938 року вертається до Галичини й 4 вересня 1938 р. у Львові дістає священичі свячення. По отриманні свячень, його настоятелі відсилають його з поворотом до Бельгії на поглиблення богословських студій в лювенському університеті. Тут в 1942 році отримує ліценціят із східніх мов і східньої історії, а рік пізніше ступінь доктора св. Богословія. По написанні наукової праці п.з. „ Євангельські притчі " та обороні 72 тез із обсягу моральної та догматичної теології габілітувався в тому-ж університеті. Це була небуденна подія. Це вперше, за існування лювенського університету признано таку високу гідність українському католицькому священикові.

В дні 19 вересня ц. р. пращала його колонія в Бельгії. Приїхали до Лювену делегати з різних місцевостей. Промовляв Голова УДК, дальше член Ревізійної Комісії УНОТ-а, представники студ. організацій, делегати : УАПЦ, жіноцтва и лювенської парохії. Всі складали йому сердечну подяку за піклування нашою еміграцією та боліли, що не можуть й надалі залишитися під його опікою. Зокрема Редакція „ Голосу " пращає свого основника та бажає багато успіхів на новому терені праці. (ПБЛ).

Мати Божа Неустанної Помочі – а Свято Покрови!

Страждаєш, Український народе, незнаний, погорджений, опущений всіми. Не маєш ні приятелів, ні добрих сусідів. Чужинці не мають для тебе співчуття, бо тебе не знають, або для власної вигоди не хочуть знати. Нікого не цікавить твоя доля, нікого не цікавить твоє життя...

Товчешся, мій народе, мов пташка в клітці й куди не повернешся, куди не махнеш крилами усюди вдариш головою об дротяну решітку. Шукаєш, мій народе, помочі й потіхи у людей? Хочем вилляти перед кимсь свої жалі й свої болі, здавити тугу? Бажаєш Єдности в народі, бажаєш зрозуміння національної свідомости та державницької думки? Те все здавалобся таке близьке, ясне, та зрозуміле, а воно таке далеке, таке не вловиме. Чи попадати нам у зневіру? Ні, ні!

Ще є хтось, про кого ми забули. Ще є хтось, хто навчить нас і прикаже й поможе нам станути в єдності, згідно, як один, за нашу справедливу й святу справу.

Це Божа Мати Неустанної Помочі, Володарка нашої землі, цариця України. О, як дуже ми забули про неї! До Її чудотворної ікони звертаються всі народи світа, щоб висказати перед нею свої бажання, прохання й молитви. А... вона наша. Наша Мати й Володарка України, а ми про Неї забули. Назад під Її покров! Погляньмо на Її образ. Він такий пречудний! Вистачить дивитися в обличчя Божої Матері на цій іконі, а вже якийсь спокій наповняє наше серце, росте надія в душі й сила в руках й віра в перемогу.

Скільки ж то разів у хвилях важких переживань добуваємо заховану стару світлину своєї рідної мами, вдивляємося в її дороге обличчя, в її солодкі очі, і нам здається тоді, що ми малими дітьми і мама береже нас на кожному кроці. Почуваємо себе тоді беспечніше, бо її благословлення, її с любов промовляють до нас навіть зі старої полинялої світлини.

Погляньмо на образ Божої Матері Неустанної Помочі. Яке дороге це обличчя повне материнської ніжности, доброти й любови. Воно промовляє до нас. Божа Мати кличе нас до себе. Вона хоче, щоб ми пригорнулись до Її непорочного, страждального серця. Вона хоче, щоб ми з повним довір'ям віддали їй усі наші справи, щоб ми, як діти мамі, розкрили свою душу, виявили Їй свої пляни, свої бажання, свої стремління. Вона хоче, щоби ми, як дитина маму, просили поради, одобрення й допомоги. Вона одна нас зрозуміє. Вона одна відчує наші потреби. Вона одна не спічне, доки не виблагає у свойого Бога для нас, своїх дітей усе, що нам потрібне до

щастя тепер і в вічності. Вона одна порушить всі земські й небесні сили, щоби тільки Її дітям стало легше жити. Вона витягне нас з неволі. Вона ж на те наша Мати ! Вона бажає завести нас до Найсвятішого Серця свойого Божого Сина, бо воно є нашим щастям, спокоєм і життям. Божа Мати нам поможе, бо Її поміч неустанна.

Гуртуймося під прапор Божої Матері Неустанної Помочі, Володарки України. Закладаймо Братства Божої Матері Неустанної Помочі. Такий є клич нашого Преосв. Владики Кир Івана Бучка. Він разом зо своїм Генеральним Вікарієм, Високопреподобним Отцем Ван де Малє Ч.Н.І. докладають всіх зусиль, щоб ідею Брацтва Б.М.Н.П. відновити й поширити між українцями розкиненими у Західній Европі.

Ставаймо всі як один під Її святий Покров. Покладім до Її стіп нашус траждальну Батьківщину, наш Свят - Володимирівський державний герб. Склонім перед Нею наші державні Національні прапори. Вона захистить їх і поблагословить усіми ласками, які вложив в Її руки Її Божий Син.

Непорочне страдальне серце нашої святої Матері буде зворушене, як побачить наше дитяче довіря. Вонат оді не відмовить нам своєї помочі.

Відновім цей полинялий образ Божої Матері Неустанної Помочі в наших душах ! Спогляньмо в Її обличчя, а спокій вступить в наші втомлені серця.

Марія Й.

Фото з українського релігійного походу з Ліеж, за ініціятивою В. Ш. Пана Сандуляка, дня 5.9.1948. Світлив п. Трач.

Українська Греко - Католицька Семинарія в Голяндії

Коли в травні 1945 р. гітлерівська армія скапітулювала, українська еміграція в Баварії почала організуватися під оглядом культурним й освітним.

Монахів, колись прегарний город — столиця Баварії, тепер знищений війною, стає тут осередком, де крім розлогих українських таборів : в Карсфельд, Фрайман, Лайм, почали гуртуватися українські науково - просвітні осередки. І так в Монахові примістився Український Вільний Університет з Праги, Українська Висока Економічна Школа, Наукове Товариство імені Шевченка. Тут рівно ж повстають такі організаційні органи української молоді як ЦЕСУС, СУМ, Обнова. В Монахові мала відновитись також Семінарія для українських питомців Греко - католицької Церкви.

І дійсно, завдяки заходам заступника Апостольського Візитатора Всечеснішого Отця Миколая Вояковського в окупаційних властей та впливами серед баварського духовенства ВПреп. Отця Володимира Маланчука, Редемпториста, тодішного душпастиря - декана в Монахові, вдалося роздобути для цієї цїли приміщення. Але нажаль не в Монахові, а в околицях міста Вайльгайм, 50 клм. на південь від Монахова, в прегарному замкові Гіршберґ. Тут перебував в часі війни Мусоліні, по висвободженні його ССами, та Горті, мадярський начальник держави, інтернований гітлерівцями. Той замок віддала була американська голова квартира українським скитальцям, а ці задумали відважне діло : Вони постановили, приняти до себе українських питомців з їхніми Професорами. Туди прибули отже О.О. професори й питомці. Українська Духовна Семінарія почала існувати в Німеччині.

Число професорської колегії, з Ректором Всесв. О. Др. Проф. Василем Лабою у проводі, та число питомців зросло поволі до імпозантної скількости. При кінці побуту Семинарії в Баварії, було там 16 професорів, місцевих та доїзджаючих, а число питомців вже сягало 60 осіб. О. Мітрат Лаба призанявся організуванням наукової програми; О. В. Маланчук помі гсвоєю чисельною бібліотекою, а УНРРА хар чами та матеріяльною опікою. Але опіка УНРРи виказалась незабаром непригожою. Почали діятися надужиття в постачанні харчів тощо. Настоятелі почали шукати способу, щоб визволитися зпід тієї докучливої опіки.

Тоді Впр. о. Провінціял баварських Редемпториств запропонував Семинарії гімназію - ювенат свого Чину в мальовничій місцевості над рікою Інн, в Ґарс. Справа прохарчування і книжок мала бути тим самим розв'язана. Але ніхто

не відважився зривати з місцевою опікою УНРРИ. Вкінці обставини самі накинули Семинарії розв'язку, але зовсім небажану. Вміжичасі саме ворожі Семинарії сили працювали. Американська влада почала скупчувати порозсівані малі табори в більші осередки. Вороги використали ту обставину, щоби зліквідувати й нашу таборову Семинарію. Дня 22 жовтня 1946 р., прийшов з окружної управи УНРРА в Міттельвальді телефонічний наказ звинути до 24 годин Семинарію на Гіршберґу, а професорів і питомців, як переміщених осіб, перевести до Міттельвальду. На реклямації, що прецінь не годиться трактувати Духовну Семинарію нарівні з будьяким табором, звучала злобно-вперта відповідь директора: „УНРРА не знає Семинарії, а переміщені особи, що ними вона опікується та розпоряджає. Приїхали тягарові авта, забрали питомців, а другого дня професорів з Гіршберґу. Лиш Ректор, о. Др. В. Лаба і о. Проф. М. Сопуляк осталися покищо в замку наласку й неласку наших опікунів та перебули там три повні місяці серед різної трівоги й надій.

Українське населення табору Єгерказерне в Міттельвальді, хоч само тісно приміщене, великодушно відступило питомцям ціле крило одного бльоку. Отці, котрі перепровадилися з питомцями, подбали про те, щоб відгородити те крило від другої части бльоку, та тим робом надати нашій групі бодай зовнішний вигляд осібної й духовної інституції. Надії, що може таки вдасться якотако з'організувати дальші виклади в таборі завели, бо улійне життя табору було надто розсіваюче.

Тимчасом Всечесніші О. Н. Вояковський та о. В. Маланчук порушували всі пружини, щоб або відзискати страчений будинок, або остаточно відшукати приміщення для професорів і питомців при німецьких семинаріях. Отцеві Маланчукові дало баварське духовенство запевнення, що наші питомці можуть бути частинно приміщені в Діллінґен, а частинно в Фрайзінґу, коло Монахова. Але при кінці березня 1947 р. вдалося відзискати замок на Гіршберґу. Тепер це було на інших умовинах, і здавалося догідніших для Семинарії. УНРРА передала була замок німецьким властям. А німці погодилися винаняти нам будинок за оплатою досить високого комірного. Багато, а може й все тут завдячує Семинарія при відзисканні замку Єго Еміненції Кардиналові М. Фаульгаберові з Монахова та Апостольському Візитаторові на Німеччину, Єго Ексцеленції А. Мюнхові, що до кінця побуту Семинарії в Баварії виказували їй дбайливу опіку, так моральну як матеріяльну, доповнюючи браки німецьких харчевих рацій американськими каре-пакунками та поміччю монахійського товариства „Карітас".

Хоч як реально вже зарисувалися були вигляди на тимчасову майбутність нашої духовної установи, то не можна було числити на поважну та сталу опіку при тодішних об-

ставинах в Німеччині. З тої причини Святіша Столиця та Преосвященний Кир Іван Бучко, Апостольський Візитатор Українців Католиків на Західну Европу, задумували забезпечити розвиток Семинарії на тривкіших основах, перепроваджуючи її в краї з кращими економічним умовинами. Єго Еміненція Кардинал Е. Тіссеранд, Секретар Східньої Конґреґації виєднує в часі своєї подорожі по Північній Америці більше реальну поміч для Семинарії. А будучи в листопаді 1947 р. в Брукселі, поручає Високопре. Отцеві Ван де Малє, Ґенеральному Вікарієві Преосвященного Кир Івана Бучка на Бельгію, Голяндію і Данію поробити всі заходи, щоб підшукати відповідне приміщення на своїм терені та визискати в державних властей дозвіл на приїзд. Впр. О. Ван де Малє взявся до діла з енергією, питомою його нації. Він виєднує наперід в голяндському товаристві „Апостолят З'єдинення" постійну фінансову поміч. Треба пригадати, що те товариство, що тепер начислює імпозантну кількість членів, понад 175 тисяч та диспонує не менше грубим капіталом, завдячує своє повстання симпатіям, що ними тішився в Голяндії наш покійний Митрополит Андрей Шептицький по першій світовій війні, та невсипущим трудам Редемпториста голянської Провінції покійного о. Ван Кеулєн, основника того товариства. Теперішний голова товариства Апостоляту З'єдинення є Всеч. О. Сміт, парох місцевости Суcдейк, а директором Пр. О. Е. Війнговен, Асумпціоніст, перебуваючий в Бокстель, де то є приміщене також бюро того ж товариства. Відносно приміщення Семинарії повставали різні можливості: Голяндія, Люксембурґ, Бельгія, але лиш в Голяндії набирали вигляди конкретних розмірів, а саме в Сттард-і і Кулємбургу. Вкінці одинокий Кулєнбурґ став реальною базою. В Кулємбурґу Отці Августини жертвували для Семинарії при своєму манастирі приміщення і прохарчовання. В тій цілі вони відступили їй праве крило свого дому. Самі вони відновили власними коштами дещо пошкоджений воєнним лихоліттям будинок. В цілі прискорення приїзду Семинарії до Голяндії, Впр. О. Ван де Малє відвідав два рази замок Гіршберґ, раз у вересні 1947, а другий раз в Марті 1948 р. При кінці грудня 1947 р. наспіло до Гіршберґу повідомлення від голяндської військової місії в Монахові, що вона є уповажнена своїм урядом виставити Професорам і питомцям Української Духовної Семинарії 52 візи на сталий побут в Голяндії. Від тої хвилі не можна вже було думати про поважне продовжування курсів. Розпочалися заходи в окупаційних американських властей в справі видачі дозволу на виїзд з Німеччини...

Звісно окупаційні власті не легко випускають людей з Німеччини, бо не бажають собі непригожих осіб ані в Америці, ані по інших краях. Справа виїзду до інших країв, як Америка, відбувається комбінованою процедурою американців

Питомці в час Духовних Вправ під проводом Препод. О. Бульса Ч.Н.І. в днях від 21 - 27/IX/48

та властей того краю, що приймає емігрантів. До тих труднощів треба додати злобну пропаганду ворожих сил, які різними посиленими наклепами в радіо на адресу деяких професорів чи Семинарії як такої змагали всіми способами брудної пропаганди не допустити до виїзду Семинарії в надії, що їм вдасться зліквідувати ту ненависну для них інституцію. Але Божа сила розпростерла свою видиму опіку над нею. По різних заходах та трудах, вкінці Семинарії вдалося вирушити з місця 22 квітня 1948 р., а 24 квітня переїхати границю Кальденкірхен - Венльо під опікою американського українця при монахійській організації ІРО. Треба з признанням сказати, що Всеч. О. Стах вложив багато своїх трудів, щоб прискорити виїзд Семинарії. З Венльо від'їхали професори й питомці в супроводі Всесв. О. Генерального Вікарія Ван де Мале до одного отця Августинця. Мило вразила всіх надзвичайна чемність цлових урядників на границі, вигода їзди, передвоєнне майже загосподарювання краю, який до недавна переживав не менші страхіття війни.

Поїзд мчався серед піль і левад в напрямі на Роермонд, Веерт, Еіндговен. В Еіндговен нова мила несподіванка. Пересідка до електричного, майже люксусового поїзду, з м'яким, вибиваним сидженням, який з блискавичною скорістю віз нас до Гертоґенбош. По дорозі слідні ще знищення воєнні, доми повалені, мости поторощені. Ми їхали далі в напрямі на Утрехт, на Кулємберґ. Всі в напруженні очікували, коли побачать вкінці свою нову оселю.

Ось вже Кулємборґ, поїзд заїхав незамітно, всі поспішно висідають.

На стації очікували нас Всеч. О. Сміт, Президент „Апостоляту З'єдинення", Впр. О. Ігумен манастиря Отців Августинів о. Шулькамп. Сердечно привитали Семинарію. Похід рушив в дорогу. Наближалося містечко Кулємборґ зо своїм примітивним населенням, своїми чепурними як пуделочка домиками. Проходимо попід вежу й ось вже осередок міста з клясичною ратушею перед нами, а далі по правій стороні церква, на право й знова на право і перед нами великий будинок — Манастир. Впр. Отець Ігумен вказує на праве крило, що в йому мають бути приміщені Отці професори на горішному поверсі, а на долі простора їдальня. Стрімкими сходами спішать питомці на гору, де по правій стороні досить обширна каплиця. Коротка молитва подяки за відбуту довгу подорж без пригод, а далі новими сходами на другий і третій поверх. Перед ними розлога заля зо столами, це спілька учальня. На право три кімнатки для професорів та одна для хворих, а на ліво друга розлога саля — спальня з малими переділками для кожного питомця. Зложивши там свої клунки зійшли питомці на діл до спільної знимки та підвечірку. А далі гутірка, папіроси голяндські, зиґара, що їх смаку не могли нахвалитися питомці, оглядини подвіря, виміна перших вражень... Далека ціль, що так приманювала всіх стала тепер дійсністю. Ось тут прийдеться провести якийсь час своїх студій на спокійно гостинній голяндській землі.

Семинарія приїхала в суботу 24 квітня 1948 р., а в неділю Ваїв — пам'ятка торжественного в'їзду Ісуса Христа до Єрусалиму. А далі Страсний тиждень зо своїми до глибини душі зворушуючими обрядами. Кожний старався на собі відчути дещо з болів — страстей Спасителя, щоб по словам Апостола Павла доповнити діло відкулення людського роду. А потім радісний день Христового Воскресення з благословенним привітом Христового мира-радости для дітей Божих. Не один радо засівби був до стола з дорогою ріднею полишеною в Німеччині й в рідному краю. Але дійсність інакша. І кожний лиш думкою витався з ріднею словами : „Христос Воскрес !"

Українська Духовна Семинарія яка начислює тепер 50 осіб, а між ними шість Отців професорів з настоятелями працю на голяндських землях в переконанні превеликої ваги свойого завдання. Імена настоятелів та професорів ось які :

Всесвітлійший О. Мітрат Александер Малиновський, теперішний Ректор дисципліни, а бувший Апостольський Адміністратор на Лемківщині.

Всесвітлійший О. Мітрат Др. Василь Лаба теперішний Ректор студій, а бувший професор Львівської Богословської Греко - кат. Академії.

Всечеснійший О. Др. Б. Липський, професор Морального Богословія.

Всечеснійший О. Др. Михайло Сопуляк, професор Догматичного Богословія.

Всечеснійший О. А. Рижак префект дисціпліни.

Високопреп. О. Др. В. Маланчук Ч.Н.І. професор філозофії і духовник.

Пан М. Антонович — професор співу.

Підчас коли завзятий ворІг напосівся на нашу святу віру в рідному краю, щоб там до решти зглaдити священиків та віру їх батьків, то Святта Церква далі опікується долею Українського народу приготовляючи для нього нові ряди ревних провідників духовних, які при найблищій нагоді зможуть попровадити його до кращої долі.

Нехай Господь благословить те благородне діло, сторицею винагородить всім щирим приятелям Семинарії та видасть українському народові священиків по його серцю, відданих на його славу й для добра української многострадальної нації.

о. Др. В. Маланчук, Ч.Н.І.

Голос Ісуса

Сторінка для Дітей

Граматичне завдання

На столику Петруся лежать книжки та зшитки так, як він їх покинув, коли вернувся зі школи. Не думайте, що Петрусь забув про них. Ні, не забув. Він любить свої книжки про них не забуває. Він побіг відвідати свойого хворого товариша та сказати йому, чого то вони сьогодні в школі нового навчилися.

Погляньмо тимчасом на його зшитки. Вправді вони вже дещо знищені й верхні обгортки ледви держаться зщитка, але розгорніть от хочби український зшиток. Перше завдання... дві похибки. Оцінка вчителя „добре". Друге завдання, ні однієї похибки... бракує однієї перепинки, але за це є прекрасна кольорова ілюстрація, яку Перусь десь там підшукав до свойого завдання і наклеїв у зшитку. Оцінка вчителя... „Дуже добре".

І так усі завдання в нього. А коби ви так ще прочитали, хочби одно, ви сказали б: справді заслужив на „дуже добре".

Сьогодні в нього дуже нудна тема до завдання: Відміна іменника „мати". І справді, що це за завдання? Відписав з граматики: 1) Хто? що? мати. 2) Чий, чия, чиє? Матері... і вже готово.

Може хто відписав, але не Петрусь.

Вернувся він від товариша, сів над зшитком і думає: Пощо вчитися граматики? Ніхто чейже ж не думає про граматику тоді, коли говорить. А ще таке слово: мати. Хто так говорить? Я завжди говорю: мама, мамочка, мамуся. Тато часом говорить так поважно: наша мати.

Задумався Петрусь, вліпив очі в стіну. На стіні висіла ікона Божої Матері Неустанної Помочі.

— Божа Мати, — подумав Петрусь.

Він пригадав собі, що пан - отець розказували про цю чудотворну Божу Матір.

— Є, є ! Вже знаю ! — вхопив Петрусь перо в руки й пише у своєму брулїоні, аж бризки з чорнила відскакують. По хвилині кинув перо на стіл, вложив обі руки в свою скудовчену ясну чуприну, почіхав з усіх сторін і знова пише, — пише.

—Але сьомий ? Сьомий... на кому, при кому, в чому ? Ех, не вигадаю. — Зіскочив з крісла, побіг до вікна, погребав щось в горщечку з квітами і знова сів до писання.

— Ну, добре ! Однина пішла. Що тепер зробити з множиною ? Була ж тільки одна Божа Мати.

— Ходить Петрусь по кімнаті там і назад, чіхає потилицю, нічого не виходить.

А Мати Божа всміхається з ікони до Петруся і жде, щоби Петрусь сказав : Поможи !

Поглянув Петрусь на ікону й те ж всміхнувся. Мабуть Божа Мати і Петрусь зрозуміли себе.

Сів Петрусь спокійно до роботи й не відривався від неї аж до кінця.

— Кінець ! О, це було трохи трудно.

Петрусь прочитав ціле завдання, поправив щось в кількох місцях і взявся переписувати на чисто.

Ви певно цікаві, що таке написав Петрусь ?

Слухайте, він прочитає вам :

„ На моїй іконі є **Мати** Божа Неустанної Помочі. Вона Володарка України.

На руку Божої **Матері** поклав Ісус свої ручки й дав **Матері** Божій всі свої ласки для нас.

Малий Ісус дуже любить свою **Матір,** Він не відмовить Їй нічого.

О, **Мати** Божа, моли свойого Сина за український народ, будь нам рідною **Матірю.** Ми не забудемо Ніколи, що при Тобі, при Божій Матері не страшний нам ніхто, бо Ти наша Неустанна Поміч.

Українські **Матері** молять Тебе за своїх дітей.

Прийми молитву наших **матерів.**

Поможи нашим **матерям** видержати до кінця.

Ти любиш наші **матері,** бо вони терплять так, як Ти терпіла.

О, наші любі **матері !** Моліть Бога за Україну.

Божа Мати, молися разом з нашими **матерями.**

Мати Божа, будь при наших матерях у найтяжчих хвилинах їхнього життя ! ”

А що ? Правда ? Гарне завдання. Бачите, що і граматичне завдання може бути цікаве.

МОЇ ДІТОЧКИ !

Малий Ісус бажає собі, щоб всі українські діти кожного дня через цілий тиждень, відмовляли на вервиці одну десятку за свою Батьківщину.

В наступній газетці Ісус запитається вас : Чи послухали ви мене ?

Що відповіш Влодку, Ігоре, Михасю, Марійко, Ганнусю, Галю і всі інші діти ?

Ісус запитається теж на Сповіді : Дитинко, чи молилася ти за Україну ?

Що відповіш ?

Постарайся, щоб ти, дитино, не паленіла із сорому перед Ісусом, що забула про Батьківщину у найтяжчих для неї хвилинах.

ВСІ УКРАЇНСЬКІ ДІТИ В БЕЛЬГІЇ МОЛЯТЬСЯ ЗА УКРАЇНУ

Хто з вас, діточки, не має ще вервиці ? Просіть батька, маму, щоб тобі купили вервицю. Як не маєш, молися на пальчиках. Маєш десять пальчиків, це буде десять разів „ Богородице Діво... ". Додай ще один раз „ Отче наш ", і один раз „ Слава Отцю і Сину. " Правда, що не трудно ? Треба тільки хотіти !

Україна так жде... так жде на ваші молитви, діточки. Не пожалійте ж для неї п'ять хвилин часу.

Бог вимагає цього від вас !

О, тітка Іванка знає, що українські діти разом із своїми батьками завжди готові служити Богові й Україні.

Оставайте здорові !
Слава Ісусові !
Ваша тітка **Іванка.**

А. С.

Я вірю в безграничність Твойого милосердя
Та йду як блудний син по довгій блуканині,
Щоби Тебе покласти в життя свого начало !
Прости мені мій Батьку — я буду Твій від нині...
Прийми мене забувши всі мої провини —
Я вірю в Твою поміч і віра моя сильна...
Я хочу жить для Тебе від цеї вже хвилини ;
Прости ж й прийми мене ласкавий, Могучий та
[Всесильний !..

З ЦЕРКВИ Й ЗІ СВІТУ.

(Подав о. Др. М. Сомуляк)

Дипломатичні взаємини Апостольської Столиці.

До останньої війни найбільше число дипломатичних представників при Ватикані мала Европа. Після опановання східньої та середньої Европи більшевиками при Ватикані залишилися лише представники 9-ти европейських держав. Поза Польщею, Угорщиною, Югославією та Румунією, що не вдержують дипломатичних взаємин із Ватиканом, підготовляється до зірвання дипломатичних взаємин також Чехословаччина, що останньо „підтягає" себе до правдиво - комуністичної лінії...

Найбільше дипломатів при Ватикані має сьогодні Америка (20), а за нею йде Азія. Офіційно заступлені сьогодні при Ватикані Китай, Ливан та Індії, але треба сподіватися, що в найблищому часі вишлють своїх представників Сирія, Ірак, Іран, Туреччина, Палестина, Гіндустан та Японія, яка звинула своє представництво при Ватикані тільки що по програній війні. У всіх вище - згаданих державах вже сьогодні є офіційні представники Ватикану.

Із африканських держав тільки Єгипет та Лібія мають при Ватикані своїх дипломатичних представників при Ватикані, зате має Ватикан при урядах різних африканських держав своїх офіційних делєгатів.

Останньою, що виповіла (односторонно, без якогобудь попередження, хоч це противилося обопільній умові) конкордат Ватиканові, була Румунія. Для нас виповідження конкордату Румунією замітне тим, що в Румунії живе деяка скількість українців - католиків. Ясно, що після виповідження конкордату їх будуть змушувати приймати совєтське православ'я. Очевидно, якщо цього ще не було зроблено досі. Про життя української - католицької Церкви в Румунії не має загалом ніяких вісток.

Манастирські заводи ?

Дотеперішні чернечі чини мали звичайно дві основи свойого матеріяльного забезпечення : праця на рілі поодиноких членів чина (на Заході чин Трапістів, на Сході частинно чин Студитів), або ведення шкіл. Під цю пору розглядаються можливості нового матеріяльного забезпечення чинів, а саме : основування згл. закупно вже існуючих заводів чи фабрик, що єсталиби власністю манастиря, а працю в них викунувалиб монахи чи монахині. Таке поставлення справи відповідалоби зовсім обставинам нашого часу. Ці можливості розглядаються покищо теоретично, але певно, що за якийсь час вони можуть бути зреалізовані.

Манастирі в Одесі...

Російський, чи точніще : совєтський, православний Архиепископ Одеси Фотій, що побував недавно в Парижі, подав такі дані про стан церковного життя в одеській дієцезії.

Дієцезія має 238 парохій із власними священиками, з того 22 є в самій Одесі. У сусідній дієцезії Херсон є 124 парохії з власними священиками, до яких належать ще деякі дочерні церкви без священиків.

В самій Одесі є жіночий манастир, що в ньому 90 монахинь, а на терені дієцезії є ще 2 чоловічі монастирі та Духовна Семінарія.

По всіх церквах відправляються Богослужби, що в них бере участь богато вірних...

Це все булоб дуже гарно, якщоб було правдиве. За останніми вістками із СССР там знова розпочалося переслідування усіх релігій у давньому стилі. Релігійна свобода, яку дозволено в часі війни, мала за ціль зєднати собі широкі круги релігійного населення СССР для захисту совєтської держави та її можновладців, а дальше доказати, що в СССР існує свобода релігії, а всі інші відомості є звичайним наклепом на „свободолюбний СССР".

Тимчасом війна минулася, англо-американська приязнь скінчилася і з тією комедією — бо інакше годі назвати тієї „Ніби-свободи" релігії — покінчено.

Сьогодні церкви знова обертають в магазини, автогаражі, клуби ітд., усім членам партії приказують поборювати всякі прояви релігійності, бо це найбільший ворог совєтської системи, а ті церкви в Москві, чи інших містах, яких не вжито на магазини, зачинено. Їх відчиняють тільки на приїзд чужоземних делегацій та прогульок для пропаганди...

А різні зїзди православних владик у Москві це тільки одна із метод боротьби червоної Москви проти католицької Церкви та пропаганди совєтсько-комуністичних кличів у світі.

Із царства „червоної свободи"...

„Свобода жінки" в совєтському царстві.

Совєтська пропаганда оповідає несотворені речі про „щасливе життя" жінок в більшевицькому раю. Тимчасом один приклад виказує, що СССР це все інше, лише не свобода. Балтийський пресовий бюлетень, що виходить в Швеції подає такі вістки із Латвії:

Там є багато жінок, що їх чоловіки перебувають сьогодні як еміґранти в Німеччині. Уряд латвійської ССР видав доручення, на основі якого всі ці жінки мають виходити заміж за чоловіків, яких їм призначують місцеві партійні чи поліційні чинники. Не помагають ніякі оправдання і докази, що їхні чоловіки живуть в Німеччині. Попередні подружжя уневажнюють, та заключують нові „на приказ". Одинокою радою для цих жінок — це втеча із совітського раю, що очевидно сьогодні не легко. Так виглядає „визволення" жінок із „буржуазних пересудів та рабства", про що вічно трубить совітська пропаганда...

Покаране сектанство.

Польські релігійні часописи оповідають про таку правдиву подію: В одному селі в Польщі жив поляк, що належав до секти баптистів. Одного дня дістав він від свойого брата з Америки листа, а в листі образець Матері Божої. Баптисти образків не шанують і тому цей поляк пішов до другого баптиста, свойого прителя, щоб порадитися що з тим образком зробити. По довшій нараді ухвалили цей образець спалити. Так і зробили. Через два дні прийшов новий лист від брата в Америці, в якому брат писав, що в образку були вклеєні американські банкноти, вартістю 500 долярів. Очевидно, що жаль і розпуке вже нічого не помогли, бо спаленого образка із банкнотами годі же було з попелу дістати, але польський сектант покинув баптистів і вернувся знова до Католицької Церкви...

Безсмертні духовники

„Немає більшої любови, як хто
душу свою віддає за друзів своїх".

Міністерство поштиЗДА видало нову поштову марку в 3 центи. Зміст малюнку її настільки відповідає ідеям братерства, що заслуговує особливої уваги. На марці подається чи не найгероїчніщий вчинок останньої світової війни. Він не спричинився до якоїсь великої перемоги, а є лише яскравим прикладом справжньої братерської любови, духової єдности людей різних релігійних переконань, прикладом саможертви для других підчас смертельної небезпеки.

3 лютого 1943 року американський транспортовий пароплав „Дорчестер" плив вздовж берегів Гренландії по холодних, розбурханих хвилях Атлантійського океану. Раптом його торпедував німецький підводний човен. „Дорчестер" почав швидко потопати. Вояки, яких було багато, дістали наказ негайно покинути пароплав. На „Дорчестері„ в цей час були 4 представники трьох релігійних культів: Джордж Фокс та Кларк Полінг — протестанти, Джон Вашінгтон — католик і Олександер Гуди — жидівський рабін.

У ці страшні хвилини, коли смерть заглядала кожному в очі, коли кожний думав тільки про себе, духовники, як тільки могли, потішали людей та допомагали їм дістатися до човнів. Але для всіх не стало ні човнів, ні рятувальних пасів... І от тоді духовники віддали свої рятункові паси тим, хто стояв найближче. Віддали, не питаючи за релігійні переконання тих, кому вони давали життя, лишаючи собі смерть.

Ті вояки, що врятувались і дісталися до узбережжя Гренландії, розповідали потім про ті жахливі хвилини, коли хвилі морські вже заливали палубу „Дорчестера". „На все життя нам врізався в пам'ять і в серця той момент, коли духовники, що лишилися на палубі, взялися за руки і молилися. Вода швидко заливала палубу, а вони молилися єдиному Богові, якому служили, за спасіння своїх душ і порятунок тих, що покидали вже майже затоплений „Дорчестер".

На поштовий марці видно обличчя чотирьох духовників на темному фоні напівзатопленого пароплава. Над малюнком напис: „Безсмертні духовники".

Приймаючи перший надрукований аркуш цієї марки, президент Трумен сказав: Я не думаю, щоб у світовій історії було щось подібного до цього геройського вчинку тих, що віддали своє життя для того, щоб інші могли жити. ...виявили те надзвичайне геройство, два протестанти, католик і жид. Слова безсильні перед цим вчинком. Бо ж вони віддали все, що мали — життя, аби хтось міг жити. Найкраща проповідь для нашого часу ось тут — на цій марці".

М. Байдак.

П о д я к а. Цілою моєю душею й усіми моїми мольбами складаю Тобі подяку, о Божа Мати Неустанної Помочі за звільнення мойого сина. Нехай буде прославлене ім'я Твоє!

Мати.

П р о х а н н я. О Мати Божа Неустанної Помочі, приведи до мене мойого мужа, якого насильно віддалили від мене. Поможи йому, прошу Тебе. Ти ж скарбниця всїх божих ласк.

Жінка на скитальщині.

Вже появився статут Брацтва Матері Божої Неустанної Помочі. Вірні почитателі Пречистої Діви Марії, вступайте в члени Брацтва! За всіми інформаціями звертайтеся до ваших Отців душпастирів. Вони вам поможуть стати під прапор Марії й ширити за Її поміччю Царство Боже на землі!

Пані Безушко дякує св. Великомучениці Варварі за обереження чоловіка від припадку в шахті. (складає 100 фр.) — Мати благає Матінку Божу Неустанної Помочі за порятунок для вміраючої донечки і при цьому пересилає в листі 100 фр. на пресфонд „Голосу".

Просять о молитви:

Хворий на легені, що є в санаторії поручає себе молитвам читачів.

Важко недужа просить о згадку в молитві до св. Терези від Д. Ісус.

Двох недужих членів Свящ. Союзу просять о молитви.

Поручаємо молитвам читачів одного молодого мущину, що нагло занедужав.

Поручаємо всім Читачам справу нашого журналу.

Дальші подяки Матінці Божій і прохання
в черговому числі „Голосу".

З думок Малої Святої Терези від Дитяти Ісуса

„О, як я люблю Тебе, Пречиста Діво Маріє"...„бо Ти є нашою Матірю..."

„Моя дорога є **певною,** я не ошибнулася, коли йшла нею".

„Христос сходить кожної днини з Неба не на те, щоб позіставати в золотій чаші в Кивоті, але щоб знайти інше небо, небо нашої душі, де Він знаходить Своє вподобання".

„Життя проминає, наближається вічність, незабаром ми житимемо життям, що ним живе Бог. По напоєнні у джерелі гіркостей та терпінь, ми вгасимо свою спрагу в Самому Джерелі радощей".

„Наш Спаситель ніколи не посилає терпінь понад наші сили".

„За одне терпіння, що його перенесено з любовю, ми більше любитимемо Бога напродовж цілої вічності".

Від Редакції.

Редакція „ Голосу ” дуже просить Шановних Читачів присилати нові статті, оповідання, вірші, подяки за вислухані молитви, прохання нових ласк у Найсв. Серця Ісусового, Матері Божої Неустанної Помочі та Терези від Дитяти Ісус, знимки й цікаві документи, книжки та часописи на адресу :

17, rue Grande Triperie, MONS, Belgique.

Вислід дотеперішньої кампанії за збільшенням числа передплатників „ Голосу ” : Всечесн. Отець Григорій Фуканчик приєднав досі 38 нових абонентів. Ось їхня ліста : 1) Іван Юренець. 2) Євстах Покора, 3) Осип Долинський, 4) Володимир Пилипа, 5) Василь Явний, 6) Василь Знак, 7) Плаксій Дмитро, 8) Гандзюк Дмитро, 9) Іскат Антін, 10) Шмигулець Антонина, 11) Ґереґа Микола, 12) Маґас Юстина, 13) Гут Микола, 14) Соляр Василь, 15) Пироганич Ілля, 16) Іваночко Марія, 17) Пісьоровський Мирон, 18) Іванків Василь, 19) Боровський Петро, 20) Домбровська Євдокія, 21) Рапавий Михайло, 22) Коцко Іван, 23) Антонишин Іван, 24) Шимко Теодосія, 25) Юнг Анна, 26) Гаравс Михайло, 27) Припасняк Стах, 28) Бунда Василь, 29) Мелюх Анна, 30) Голод Дмитро, 31) Борищак Олекса, 32) Василь Драбик, 33) Андрусяк Франко, 34) Бірців Марія, 35) Фецяк Михайло, 36) Жайвороняк Іван, 37) Лейб'юк Семен. 38) Кузьменчук Василь.

О. Б. Курилас приєднав оцих передплатників : 1) Жила Микола, 2) Микуляк Микола, 3) Котляр Іван, 4) Копистянський Олесь, 5) Шпинда Максим, 6) Пех Володимир 7) Максимик Пилип, 8) Колішчак Зенон, 9) Качмарський Атанас, 10) Яковів Василь, 11) Корбяк Григір, 12) Мулик Антін, 13) Розман Михайло, 14) Ґодлевський Стах, 15) Іщенко Григір, 16) Семенюк Федір, 17) Будз Григір, 18) Правило Петро, 19) Бакай Ярослав, 20) Тупиця Віктор, 21) Пекельний Василь, 22) Шевченко І. 23) Мазур Петро, 24) Кокіль Осип, 25) Михайлишин Федір, 26) Секейда Данило, 27) Товт Іван.

Всеч. Отець Тетерка приєднав 8 передплатників, а крім того приявні на Христинах маленької Ольги Борущак Гості в Дампремі, за ініціятивою того ж Отця, зложили на пресфонд „ Голосу ” 350 фр.

Продовження лісти в черговому числі.

РІК III. ЛИСТОПАД, 1948 ЧИСЛО 4

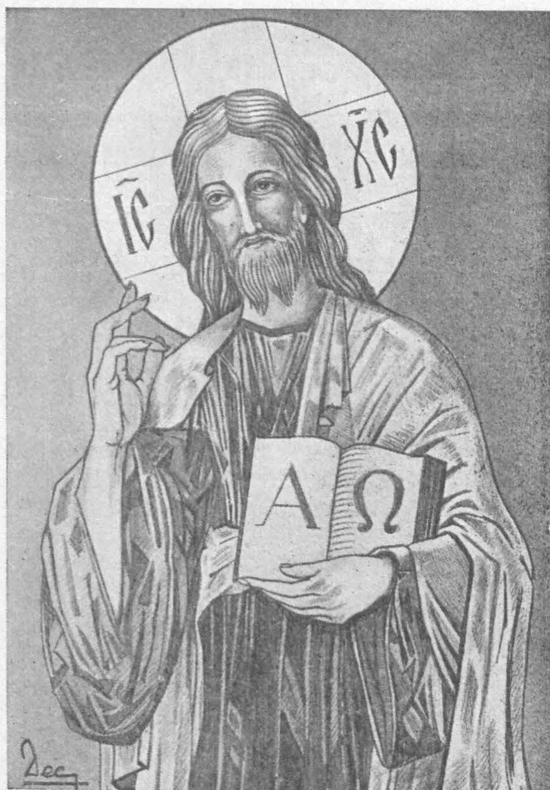

ГОЛОС ХРИСТА ЧОЛОВІКОЛЮБЦЯ

DE STEM VAN CHRISTUS MENSCHENMINNAAR

LA VOIX DU CHRIST AMI DES HOMMES

Maandblad

Revue mensuelle

NOVEMBER — NOVEMBRE

ХТО З БОГОМ, З ТИМ БОГ

РЕДАКЦІЯ :
R. P. B. Kurylas C. SS.R. 17, rue Grande Triperie, MONS.

АДМІНІСТРАЦІЯ :
R. P. J. Boon C. SS. R. Brabançonnestraat, 97, LEUVEN.

Нашим представником на Голяндію для „Голосу Христа Чоловіколюбця" є Впр. о. Вейнговен.

Проситься у всіх справах зв'язаних з цим релігійним часописом звертатися на адресу Впр. о. Вейнговена :

E. P. WIJNHOVEN, Stapellen, BOXTEL, NEDERLAND.

Рівночасно повідомляється, що замовлення на книжки в Голяндії які появилися у Видавництві О.О. Редемптористів у Лювені, належить слати на руки Впр. о. Генерального Вікарія Ван Де Малє, як рівнож належитість за закуплені книжки.
Адреса : Z. E. P. VAN DE MAELE, Kapel in 't Zand, Parklaan 3.
ROERMOND, NEDERLAND — Postcheckrekening 26.406
Адреса Цензора духовних книжок і видань :
о. Др. В. Маланчук ЧНІ : Oekrains Seminarie, Nederland.

За позволенням церковних властей.
Avec l'approbation des autorités ecclésiastiques.
Met kerkelijke goedkeuring.

BIBLIOTHECA ALFONSIANA
Brabançonnestraat 97, LEUVEN
(Belgium)

ГОЛОС ХРИСТА ЧОЛОВІКОЛЮБЦЯ

ДУХОВНИЙ МІСЯЧНИК

Рік III. Листопад, 1948 Число 4

Вітай нам — Владико!

Увага Українці!

В місяці листопаді, цього року

Їх Преосвященство Кир Іван БУЧКО,

приїзджають з Риму до Бельгії!

Українці Лімбургії стрічають квітами свого найдорощого Архієрея.

Les ukrainiens du Limbourg rencontrent avec des fleurs leur Evêque - Visiteur — Mgr Buczko

ЛИСТОПАДОВІ РОКОВИНИ

Пам'ятаю один листопад. Листопад, якого не переплітав осінній дощ чи сніг, холод і вітер, а листопад, — ясний, погідний, весняний.

Листопад 1918 року.

В цьому ж листопаді на вулицях нашого любого Львова перепадав час-до-часу осінній зимний дощ, шумів осінній морозний вітер, метав пожовкле листя по садах, заводив сумну пісню осені. Та в душах українців не було холоду, не було суму за вмираючим літом, — саме завалилася стара Австрія, а молоді нації, і українська між ними, кинулися будувати нове життя на руїнах старого світу, життя волі і незалежности! І в душах українців царила весна надій, цвіли квітки найкращих сподівань. Сини затурканого, закутого у віковічну неволю народу стали будувати державу, — і всміхалася їм у листопаді весна...

Та воля не приходить легко; хто був у неволі — нескоро йому здобути волю.

І загорілася боротьба, жорстока, вперта боротьба за кожну вулицю, за кожний дім старого Львова.

За Львовом пішов край. І він збудився осінню зо сну. Боротьба ставалася чимраз тяжчою, а згодом і нерівною, бо ворог діставав допомогу з загораниці, — українці ж були самі. І чергуються перемоги з поразками, ясні надійні дні — з сумними, чорними. Впав Львів, а потім... край...

І щераз був зрив — чортківська офензива — спалахнув і погас...

Герої листопаду опинились у чотирокутнику смерти, зимовому поході, одному і другому і закінчили трагічним акордом Базару.

А дальше? Дальше перейшли повстання, тюрма, колючі дроти конц-таборів і мандрівка на далеку Північ...

Чи на цьому кінець? Ні, бо ті, що залишилися між живими, не потонули в сірій буденщині, спогадах сумних, а стали до праці. До праці над народом, до праці для майбутнього.

Листопад 1918 року залишився надальше символом національної весни, прикладом стремлінь і боротьби за краще Завтра.

І ми сьогодні на скитальщині вертаємося думками до ясного листопаду, до вулиць городу Льва, обсипаних золотим листям, і щераз складаємо поклін його Героям.

Вони недаром пролили свою кров, віддали своє життя: на їх крові й кістках виросло нове покоління, покоління незабутнього листопаду, яке кладе на жертвенику Волі все, що має найдорожче.

Листопад 1918 року залишиться й надальше тим, чим був досі: родючою нивою, з якої виростуть нові борці за нашу Державність!

(Ю. Г.)

О. Г.

ТІНЯМ АРХІПАСТИРЯ

Слово в четверті роковини смерти
МИТРОПОЛИТА АНДРІЯ гр. ШЕПТИЦЬКОГО
1.XI.1944 — 1.XI.1948

Вже в засвіти Твій дух відлинув ген до Бога...
Спочивши тілом — ввік у теміні могили...
І так скінчилася й Тобі Твоя дорога,
Як сонцем вечора Твої погасли сили.

І сповістили світ всі святоюрські дзвони,
Що Ти осиротив престіл владик на віки,
Престіл світліший, ніж всі царські в світі трони
Символ Христової любови та опіки.

Мов хмарою тоді вершки гори покрились,
Де в славі видвигнувсь собор Святого Юра,
Й поникли тугою святії небосхили,
І стала ніби ніч, жалобою понура...

Вмер Архіпастир... Ти, владико України,
Духовний князю всіх земель-країн вітчизни,
Кагане Галича в час горя і руїни,
Сяйво спасенне всім, кому у тьмі заблисне!

Ти вмер? Та ні, ох ні, Владико-благотворче,
Бо велетні як Ти — не гинуть усецілo:
Що величчю було у Тобі мудре й творче,
Навіки житиме в нас несмертельним ділом.

Так довго не змогло Тебе ніще зломити...
Ні патріярхів вік, ні горе, ні недуга, —
Мов захищали плоть Твою спасенні щити,
Руками ангела, невидимого друга.

Ні, не зломивсь Твій дух, як цар Никола другий
Велів Тебе заслать в Сибір неісходиму!
О, Ти був володар сильнішої потуги,
Надиханий вогнем душі — святого Риму.

А хто зчислить Твої всі благодійні твори,
Що мали людові служить на всі потреби?
Ті установи благ, спасеннії притвори,
Куди горнувся всяк у захисти до Тебе?

Отак Ти володів як архіпастир Церкви
По прикладу Христа — подвижник дій любови;
І сяйво б'є з тих діл — вони ж бо не померкли,
І все, що Ти створив, це почин днів обнови.

І доки в нас Свят-Юр нам кріпость в дні негоди,
Як довго наш народ на землях України,
Ти хоронитимеш свят-юрські горді зводи
Архангельським крилом як добрий дух країни.

о. др. Василь ЛАБА

В РОКОВИНИ СМЕРТИ МИТРОПОЛИТА

Тоді, як жовтий лист паде з дерев на землю, на Українську Землю чорний смуток упав. У самий перший листопадовий день, як тихий осінній вітер шелестить опалим листям і наче свою жалібну службу служить по відцвілих квітках, по скошених травах, по зжатих збіжах, а вірні другого церковного обряду поминають душі своїх покійників у жалібних Богослужбах, сповила велика жалоба ввесь український народ. З вежі святоюрського соборного храму відізвався протяжним голосом дзвін, повіяла з уст до уст, від дому до дому, а дальше від села до села, від міста до міста вістка, що Великий Владика Андрій скінчив своє праведне життя. Як слітний осінній дощ, так розлилися сльози жалю по Великому Владиці на всій Українській Землі.

До нас, воєнних біженців із Рідної Землі, вістка про смерть Митрополита Андрія дійшла дещо пізніше, окружними дорогами, хоч як не хотілося в неї вірити, вона невдовзі виявилася, на жаль, болючою дійсністю. Боляче вразила вона нас, може більш боляче, як наших родимців, що залишилися на місцях. Ми не довідалися і досі не знаємо ближчих подробиць про смерть і похорони Митрополита Андрія. Ми не могли Йому віддати тої прислуги, що поміж людьми вона називається останньою. Наші родимці, що були учасниками похоронних обрядів Митрополита Андрія, могли бодай викладати свій жаль і біль по Ньому. А скільки тих сліз полилося може собі легко уявити кожний, хто бував свідком, як ревно заливався приявний народ сльозами у Великий Четвер, коли Митрополит ще сяк-так здоровий, на вколішках умивав ноги дванадцятьом священикам, або коли Він, уже хворий, після скінчених великосвяточних Богослужень появлявся на бальконі своєї палати і немічною рукою благословив зібраних на святоюрському подвір'ї вірних. Кілько ж тих сліз полилося тепер, коли стало ясним, що улюблений Митрополит вже ніколи більше не покажеться своїм вірним, бо зо своєї палати переселився на віки у домовину, в могилу. Ми не мали щастя виплакати в сльозах жалю і болю по Митрополитові, залишилися довжними Йому наші сльози і залишилися в глибокому сумніві, чи буде нам колись судженим відбути бодай прощу на Митрополичу могилу і доповнит инаш довг.

Боже Провидіння післало нам Великого Владику Андрія у великий час небувалих світових подій. Пів століття двох світових воєн, що буревієм пройшли понад нашою дорогою Батьківщиною, Владика Андрій виконував свій тяжкий уряд як князь нашої Церкви і Батько нашого Народу. В той час важких рішень, великих надій, гірких розчарувань і тяжких скорб Він сіяв славою свого всестороннього генія, горів ревністю апостола, боровся вірою борця-героя, будував не-

зломністю мученика, горнув до себе всіх якоюсь надлюдською приманою, а в першу чергу людяністю и любов"ю, якою промінювала Його особа, що не находила собі рівної.

Митрополит був нашими гордащами перед світом. Наш народ великий, вартний і добрий, а проте не визнаваний у світі. В Митрополитові находив він завжди найкращого представника свого імени і найкращого речника своїх інтересів. Рідкі дарування, якими Господь Бог вивінував свого Посланника, дарування, що до них зачислювався навіть небуденно додатній, просто очаровуючий зверхній вигляд Митрополита, ошоломлювали чужинців. Напередодні теперішньої війни один французький журналіст після відвідин у Митрополита писав у своєму журналі про свої враження : — Я перед дужим, розумним, голубооким і сиво - крутоволосим Митрополитом почував себе наче в прияві самого Бога. — Поява Митрополита чи то у віденській Палаті Панів, чи на унійних Велеградських З'їздах, чи в поїздках до Америки, до Риму, до Єрусалиму, і навіть у царській тюрмі, була подією сама про себе, була тріюмфом. А слава Батька переходила і на Його діти.

Для нас, своїх вірних і рідних, Великий Митрополит був дослівно всім :

а) Владикою, що всіми засобами своєї служби : проповіддю, пастирськими листами, місіями і духовними вправами, релігійною книжкою, дбайливістю про вховання якнайкращого духовенства, плеканням манастирського життя — працював для спасення повірених собі душ;

б) Виховником, що опікою над молоддю, плеканням талантів, основуванням шкіл і бурс та інститутів трудився для просвічення свого народу;

в) Культурником, що збирав запопадливо всі народні духові цінноці;

г) Філантропом, що сироті й удові, хворому й убогому, чи навіщеному нещастям, старався зразковим способом самар'янина облегчувати терпіння;

ґ) Громадянином - провідником, готовим на кожний труд і жертву, щоб своєму народові поліпшити навіть дочасний добробут і здобути йому гідне місце в сім'ї інших народів.

Підміські церкви, манастирі, шпиталь, архів, музей, школи, бурси, сиротинці, Богословська Академія, банк, друкарня, — оце важніші предмети спадщини, що їх Великий Митрополит залишив своєму народові, для якого все життя стояли отвором двері, кишеня і золоте серце Владики. Це предмети спадщини, що залишилися на рідній землі. А скільки скарбів спадщини залишилося після великого Митрополита в душі осироченого народу ? Нащадок старого українського шляхетського роду і — що важніше — наскрізь у кожнім прояві духового життя шляхетний Владика, мав із волі Божої те

окреме післанництво, щоб ушляхетнити той народ, якому був даний Богом, народ, що виростав із доброго та здорового кореня, але, віками затінений, віками не передіставався на сонце. В душі народу, затурканого віковою недолею і неволею, зайнятого своїми злободневними турботами, Великий Митрополит виплекав змисл служби вищій ідеї, ідеї, що сягає вище власного „я" і розтягається ширше сірого дня. Він кинув у народ ідею жертви і самовідречення, готовости служити Богові, ближньому, народові — служити, забуваючи про себе самого.

Великий Митрополит виховав у душі народу почування суті й гідности народу і волю бути народом, справжнім, цілим народом. А своєю власною особою Митрополит защіпив у народній масі те, що зцілює нарід, дає йому форму і пошану для авторитету, стався заслужено славою, і серцем, і духовим сувереном народу.

Навіть смерть підходила до Митрополита з якоюсь несміливістю вона, той косар, що на нікого не зважає: ні на царя, ні на мужика, ні на поета і насліпо невтомно косить, більше разів заверталася від порога Митрополичої палати з якоюсь передумою, пошаною перед високою вартістю життя Митрополита, людини, гідної дальшого довшого життя. Відомо, що Митрополит яких п'ять разів принимав був останні св. тайни і був готовий на Божу дорогу. Один раз так дуже важлилося життя Митрополита, що часописи вже зладили були жалібне число в чорних обвідках, повідомляючи про Його смерть. Вкінці смерть осмілилася простягнути свою руку тоді, коли Митрополита виснажила майже двадцятирічна недуга. Простягнула руку по життя Митрополита, коли Йому йшло на 80-ий рік віку, коли вже сумерк падав на Його ясні очі, коли тяжкий сумерк впав на всю Його Батьківщину.

В четверті роковини смерти нашого невіджалуваного Великого Владики служимо Йому поминальну службу. І не знаємо, чи нам за Нього молитися, чи радше молитися до Нього, нині вже нашого заступника пред престолом Всевишнього. Не вільно нам устрявати в Божий суд, та вдержатися від нашого людського суду, на якому боговгодне, жертвенне, багатострадальне життя нашого Владики найшло свою належну нагороду пред Найвищим Суддею. В наш нинішні молитви вкладаємо почування дяки для Господа Бога, що дав нам Великого Владику, і для Великого Владики, що дав так багато духових скарбів. І в роковини смерти долучуємо обітницю, що збережемо вдячну пам'ять про незабутнього Владику Андрія, як зберегли легенду про Його св. Іменника. На сторінках нашої історії буде сяяти на віки золотими буквами записане ім'я Великого Митрополита Андрія, що за Його апостольським трудом для Рідної Землі засяло стільки Божої благодати.

Що це в дійсності заблестіло перед нею в болоті?

Було це в Лондоні, одного зимового вечора, 1883 року. Якась молода жебрачка, на ім'я Жана, покрита лахманами йшла вулицями, шукаючи куска хліба й місця захисту.

Нагло заблестіло щось перед нею у болоті. Вона зігнулася і підняла цю річ. Це була вервичка, котрої хрестик і ланцюшок був зі срібла й блестів у темноті.

— Я продам це, подумала Жана, а за гроші куплю собі хліба й піду переночувати до старої знакомої...

Вишукала скоро склеп якогось золотника. Увійшла.

— Чого бажаєте собі? — заговорила до неї лагідним голосом присутна жінка, в жалобі, з лицем спокійним і ласкавим.

— Купіть це, — відповіла Жана нервово, подаючи жінці вервицю.

Жінка взяла її в руки з пошаною, й кидаючи погляд на жебрачку, сказала:

— Дитино моя, а чи ти знаєш, що це є?

— Добре знаю, це ж срібло! — відповіла Жана.

— Не про те я питаю, наставала купчиха, але чи знаєш ти, що значать ті зернятка в рівних відступах по десять, і хто то цей чоловік розіпнятий на хресті, на кінці ланцушка?

— А як жеж я можу це все знати? — відповіла Жана.

— О, бідна дитино, зітхнула побожна купчиха, — ти не знаєш, що цей чоловік то Божий Син, що вмер на хресті, щоб нас спасти! Ти не знаєш, що ті зернятка розложені по десяткам, пригадують на Його народження, Його життя і смерть, Його воскресення! Ти не знаєш, що на кожному зернятку повторяємо слова, якими повітав небесний Ангел Пречисту Діву Марію, коли звіщав Їй воплочення Божого Сина!

— Ніхто мені ніколи про це не говорив! — відповіла Жана.

— Ти не знаєш отже Ісуса Христа, нашого предоброго Спасителя! Марії, матері всіх людей і прибіжища грішних, потіху нещасних! Ти не знаєш, що Ісус, благословенний Син Марії Діви спас нас від пекла й отворив нам небо? — продовжала допитуватись побожна жінка.

— Я нічогісенько не знаю, — відповіла Жана, — я є бідна проклята!

— Хай Бог тебе має в опіці! — живо відозвалася жінка, а приглядаючись тоді з більшою увагою бідній жебрачці, серце заболіло у неї від такої нужди. Вона продовжала допити:

— Дитино, де є твій дім, чи є у тебе родичі?

— Нікого немає ! Мій батько помер під корчем, далеко відси в..., мою матір приміщено десь у якімсь домі, де вона рівно ж померла. Як я сюди, до Лондону, дісталася, я того не знаю. Я радаб бути на дні ріки Тамізи, бо тоді я не терпілаб ні голоду, ні холоду.

— Моя дитино, перебила добра женщина, якщо хочеш, я заведу тебе до одного дому, де ти не будеш терпіти ні холоду, ні голоду, і де навчать тебе служити Богові й Його любити, любити Пречисту Діву Марію ?

— Не терпіти ні холоду, ні голоду, — повторила Жана, — це ж бо рай — небо !

— Ні, — відповіла побожна пані, це ще не небо, але дорога до неба !...

У місяці вересні слідуючого року, одна дівчина, котру пригорнув Дім Доброго Пастиря в Лондоні, приступила до святого Хрещення. То була Жана. Її радість і побожність зворушували до сліз усіх присутніх.

Хресною матірю була для неї та побожна женщина, котрою Господь послужився в ділі Свого милосердя зглядом бідної Жани...

Переложила з французького
Сестра Терезита, Редемптористка.

Український Хор в Моражі, Бельгія, під керівництвом п. П. Семченка
La chorale ukrainienne de Maurage (Belgique)
organisée par Mr P. Semczenko

Голос Ісуса

Сторінка для Дітей

По тридцяти роках

(Нашому доростові в присвяту)

Був тоді листопад, 1918 рік.

Я мав років одинадцять і був учнем першої кляси гімназійної, моя сестра ходила до четвертої гімназійної, а мій брат Влодко був у восьмій і цього року мав здавати матуру.

На вулицях Львова стояли наші патрулі, з ратушевої вежі повівав жовто - блакитний прапор, але понад Високим Замком перелітали ворожі гарматні стрільна та спадали на передміські городи. То тут, то там, тріскотіли скоростріли, або бреніла над головою крісова куля.

Мій брат Влодко пішов з крісом на плечах на стійку на залізничий двірець Підзамче. Сестра пішла до Народнього Дому помагати мамі у стрілецькій кухні та в полевому шпиталі. Батько вже від кількох днів зі стрільцями в місті. Мені казали остатися дома, доглядати старенького дідуся.

Дивлюся крізь вікно, з якого видно Високий Замок. Гарматні стрільна із зойком перелітають понад нашу хату. Там десь, по тому боці Замку, батько. Там, дещо на південь, мама і сестра На Підзамчі Влодко.

Дивлюся туди... Мороз пішов поза шкуру, а волосся на голові наїжилося... На даху кам'яниці, напроти Підзамча уставляють скоростріл... Ворожий... Пізнаю Каролька з Замарстинова і Юзька з Кривої вулиці.

На Підзамчу наші... Там Влодко...

Не надумуюся ані хвилини. Вибігаю з кімнати, вмить з'їзджаю з другого поверха по поруччах сходів і біжу що - сили на Підзамче. Ніхто мене не спиняє. Наші стежі спокійно проходять Жовківською вулицею. Я підбіг до них. Ледве вийшов, посипався на вулицю град стрілен. Ми вспіли вскочити у

бічну вуличку. На даху тарахкоче скоростріл, та, на щастя, ворожі стрільці не дуже вправні і кулі відбиваються від стін протилежних кам'яниць. Я нишком добіг на Підзамче. Перед двірцем стоїть наших двох вартових. Даю їм знати, що ворог на дахах. Вбігаю до будинку. Стрічаю старшого стрільця, остерігаю перед засідкою. Він висилає вістуна до сотника, сам дає наказ хлопцям критися за вуглами.

Я пішов шукати Влодка. Серед вагонів вешталися якісь люди. В одну мить бухнули чорні, густі клуби диму. Цистерни з нафтовою ропою, що стоять на задніх рейках, горять. Товпа з вулиці кидається на грабунок вантажних вагонів. Дехто із стрільців стріляє на сполох, але товпа грабить далі. Біжу навмання здовж рейок в напрямі міста. Стрічаю відділ стрільців з жовто - блакитними ленточками. Маршерують здовж рейок та співають „ Гей там на горі Січ іде . Я вже хотів їх попередити, що на дахах ворожі скоростріли, — аж дивлюся... У перших рядах сусіди з нашої вулиці : Сташек, Льолько і Казів. Далі бачу славного Янка Доліняжа.

— Підступ, — подумав я, але удаю спокійного, переходжу поперек рейок на вулицю і що сили в ногах біжу на Підзамче. Розказую старшині. В цій хвилині, як з під землі виріс, станув передімною Влодко. Він дістає приказ розвідати.

За хвилину Влодко вертається. Паде наказ : знищити ворожий відділ.

— Наказ, пане сотнику !

— Наших, може десять хлопців разом з Влодком, проти вдесятеро сильнішого ворога. В мене віддих спинився. Я скочив до поблизького вагону й причаївся в кутику.

— Може треба буде Влодкові помогти, — думаю, хоч сам не знаю як. Серце в мене товчеться, як у великодньому дзвоні.

Наші хлопці вмить розбіглися поміж вагони і з готовими крісами ждали наказу. Чужий відділ бадьоро підходив ближче. Я почув наказ і гук крісових стрілів з поза вуглів вагонів.

— Влодко... — подумав я. — Мушу йому помогти, але як, чим ?

Чую рухи, крики, прокльони і лайку на чужій мові, стони ранених. Я боявся виглянути крізь вікно вагону, бо кулі свистіли і відбивалися від вагонів. Я впялив очі перед себе у засмічену та заболочену домівку вагона і побачив втоптаний в болото металевий кружочок. Я підняв його. Це був медалик Божої Матері, такої самої, як у нашій хлоп'ячій кімнаті на стіні, Божої Матері Неустанної Помочі.

— Мамунцю свята, зроби чудо, — крикнув я майже непритомний, бо куля пробила вікно вагону і застрягла в протилежній стіні. Нагло гук стрілів змішався з переразли-

вим гудком і свистом льокомотиви, з туркотом вагонів, що вкотилися на станцію і спинилися біля мойого вагону.

— Слава, Слава ! — роздалося зі соток грудей.

— Мамунцю свята, поможи... крикнув я у відповідь і притиснув заболочений медалик до уст. —

Двері мойого вагона відкрилися. Я не видержав, вибіг з вагону.

— Приїхали хлопці з сіл.

— В саму пору.

— Тепер до роботи ! — чую то тут, то там. Кулі бренять біля моїх вух, густий дим горіючої ропи душить в грудях. Я накрив голову руками, а в долоні затиснув свій медалик.

Як миша з нори, вибіг я на вулицю, і вдвоє зігнений підповзую від кам'яниці до кам'яниці. Скоростріли на дахах втихли. З дахів бухає дим. Це вже наші хлопці при роботі.

Я пригадав собі дідуся, що сам остався в хаті. Одним душком я опинився в брамі нашої кам'яниці. По чотири ступні нараз і я уже на другомі поверсі. Застав дідуся на вколішках, зігнутого в двоє.

— Дідусю, що вам ?

—Тихо !.. Молюся.

—Влодка не було ?

— Молися ! — крикнув дідусь якимсь дивним охриплим голосом.

Я станув навколішки разом з дідусем. З його очей сплили рясні сльози, а уста шепотіли :

— Поможи, Матінко Свята !.. Поможи...

Я затиснув у жмені свій медалик і кликав разом з дідусем :

Поможи, Матінко Свята !.. Поможи...

Увійшов Влодко. Я зрадів, Влодко живий, здоров, він веселий, але з якимись страшними блисками в очах. Розказував про наші подвиги на Підзамчу, гарячився, аж мені лячно було глядіти на нього.

— То Мати Божа оборонила ! — сказав я рішучо.

— Дурний, що може зробити твоя паперова Мати Божа ? Якби не хлопці з сіл, що прибули в саму пору, що помогла би твоя Божа Мати ? Сотник обняв команду... прочистили як треба...

Я мовчав, але в душі думав, що це Божа Мати прислала підмогу.

Влодко далі чванився своїми подвигами, а мені стало чомусь дуже боляче. В місті вже втихло. Часом відізветься кріс, але пізно вечір затріскотів скоростріл.

—Іду ! — сказав Влодко.

— Влодку ! — шепнув я несміло. — Візьми цей медалик на шию.

— Що мені поможе твоя бляшка ! Іди геть ! — Влодко

засміявся і вибіг з хати. Я сховав медалик в кишеню. Влодко старший, цього року буде здавати матуру, він мудріший від мене, — подумав я, але в серці було дуже боляче.

Ще два тижні змагань і ворожі війська заняли Львів. Мама і Славка вернулися домів. Батько і Влодко пішли дальше на схід, а опісля за Збруч. Про свій медалик я забув. Згодом він десь запропастився.

По двох роках вернувся батько. А Влодко ? Вже тридцять років його могила десь над Золотою Липою, а може під Жмеринкою буряном заростає.

Сьогодні, по тридцяти роках, проходжуюся вулицею чужого міста й думаю про долю моєї Батьківщини. Я вп'ялив очі в хідник перед себе. Дивлюся... Передімною втоптаний в болото медалик, піднімаю... медалик Божої Матері Неустанної Помочі.

— Молися !.. — причувся мені голос покійного дідуся... по тридцяти роках !

ПЕРЕПИСКА

СЛАВА ІСУСУ ХРИСТУ !

Любі діти ! Листопад — це місяць наших героїв, що полягли в бою за волю України. Моліться за їх вічне щастя, моліться, щоб Бог приймив їхню жертву. Українські діти влаштовують в честь цих героїв концерти, виголошують гарні віршики, співають пісні, але все це не буде мати вартости, якщо ви забудете згадати про них у своїх дитячих молитвах.

Я довідалася, що багато українських дітей у Франції, Англії, Німеччині читає „ Голос Ісуса ". Тішуся дуже, бо ви, діточки, живете в різних краях, далеко одні від одних, а „ Голос Ісуса " лучить вас усіх разом. Він приходить до Вас і в Аргентину і в Канаду і в гарячу Африку та Австралію. Він їде до вас залізницею, пливе пароплавом, летить літаком, щоб принести вам щось доброго до читання, щоб навчить вас любити Бога, щоб душі ваші освятити на славу Божу і на користь нашої Батьківщини.

Запам'ятайте, що добрі діти батькам і Батьківщині вінець, а лихі конець !

Читайте пильненько „ Голос Ісуса ! "

Тітка Іванка бачить вас завжди у своїх мріях, як ідете рано чи в садочок, чи до школи, як вступаєте відвідати Ісуса в кивоті, як сидите в школі пильно над книжкою, як граєтеся на сонці і чистому повітрі, як солодко спите під опікою своїх ангелів хоронителів. Тітка Іванка бачить у своїх мріях ваші рожеві личка, усміхнені очка і ваші добрі серця і чисті дитячі душі. О, як хотіла би я, щоб це була не тільки мрія, але правдива дійсність. Дай Боже !

Оставайте здорові !

Слава Ісусові !

Ваша тітка **Іванка.**

З ЦЕРКВИ Й ЗІ СВІТУ.

ВАТИКАНСЬКА ДЕРЖАВА (Подав о. Др. М. Сопуляк)

Папська, або як вона офіційно називається, Ватиканська держава є державою, що подібної їй немає в цілому світі. Ціла держава-то властиво ватиканське місто, що займає поверхню 43 гектари. В цьому місті приміщено не тільки правління цієї мініятурної держави але й центр та правління усієї Католицької Церкви Має вона власну радієву висильню, пошту, залізничий двірець, а тепер має бути збудоване окреме летовище. Має також свої окремі поштові значки, зате обіговою валютою є італійські гроші.

Очивидно головна діяльність Ватикану спрямована на кермування та провід християн-католиків, розсіяних по цілому світі, що їх число виносить сьогодні біля 450 міліонів.

Як і у всіх державах, „ ватиканський уряд " складається із 12 ресортів, що називаються конгрегаціями та відповідають поодиноким міністерствам в різних державах. На чолі кожної конгрегації стоїть кардинал, а деякі важнійші очолює сам Папа. Папа є теж найвищим і рішаючим чинником у цьому „ ватиканському уряді " і його рішення є остаточне та не допускає ніякого відклику.

Назовні репрезентує Ватикан т. зв. Державний Секретаріят, що відповідає міністерствам закордонних справ. Секретаріят очолює кардинал-секретар, звичайно кардинал (сьогодні монсиньор Монтіні, що, хоч не є кардиналом, має в Секретаріяті ці самі права що й кардинал). Секретаріят то установа, з якою зустрічаються дипломати з усього світу, що заступають свої уряди при ватиканській державі. До Державного Секретаріяту надходять із цілого світу звідомлення від представників Ватикану по всіх державах світу та обнімають відомості із усіх ділянок життя з політикою включно. Під цим оглядом Секретаріят є може найкращим джерелом відомостей про все, що діється в світі.

Керівник Державного Секретаріяту є теж начальником папської ґвардії, що начисляє 700 вояків та складається переважно зо швайцарців.

В безпосередній лучбі з Секретаріятом стоїть Конгрегація Обрядів. Її завданням є стерегти чистоти обряду, організувати різні з'їзди та переводити процеси для проголошення святих.

Одною із найважніймих є Конгрегація Уряду, що відповідає міністерству внутрішніх справ. Її авданням є берегти чистоти віри. До неї належить вирішувати, чи якась наука є згідна з засадами християнської католицької віри та обичаїв, осуджувати ложні науки та погляди, цензурувати всі книжки, що пишуть про віру ітд. У проводі Конгрегації стоїть сам Папа, що має окрему прибічну раду, зложену принайменше із 7 кардиналів.

Ватиканським „ міністерством справедливости " є Трибунал „ Римська Рота ", яку широкий загал знає із того, що там вирішують остаточно справи, зв'язані із уневаженням супружжа. Одначе в цьому трибуналі вирішуються також і інші справи, зв'язані із церковним судівництвом, що по своїй компетенції туди належать. І тому цей Трибунал радше відповідає державним найвищим судам.

Одною із головних заповідів Христа було : „ Ідіть в світ і научайте всі народи "... і цю заповідь виповняла Католицька Церква від найдавніших часів веденням місій в усіх частинах світу. У Ватикані сцентралізовано керівництво місій та всіх справ, зв'язаних із веденням місій в Конгрегації для поширення віри, що їй підлягають усі справи віри на всіх місійних теренах світу.

Справи Східніх Церков (не-римо-католицьких), що є об'єднані із Римом веде Конгрегація для Східньої Церкви, що її очолює Кардинал Тіссеран. До неї належить також і наша Українська Католицька Церква. Кардинал Тіссеран дав себе пізнати на протязі останніх

бурхливих літ як великий приятель українців. Його численні інтервенції в різних чинників у справі припинення примусової репатріяції українців „на родіну", у справах звільнення полонених українців, матеріяльна допомога українським установам, участь в різних українських церковних торжествах та інтервенції в справах еміграції записали його ім'я вдячністю в серцях українських скитальців.

До інших Конгрегацій належать всі прочі справи, як прим. дисципліна католицького клиру, скликування вселенських соборів, справи уділювання св. Тайн, справа виховання католицького духовенства, ітд.

Організація Католицької Церкви, хоч, на думку декого дещо перестаріла, одначе на протязі двох тисяч літ вповні себе виправдала. Скільки було державних систем і пропали безслідно, скільки було державних мужів, що заводили свій лад і сліду з них не стало от згадатиб хоч Юліяна Відступника із 6. століття, що хотів знова завести поганство, чи з новійшої історії Наполєона, що підбив був майже пів світу, а з найновіщої історії Муссоліні чи Гітлєра, які, здавалося, залишать вічний слід у історії світу, а тимчасом із їх смертю пропав і їх твір-державні системи, що вони створили —, а церковна організація все це перетривала і вийшла із тих всіх історичних буревіїв побідно.

І тому, мала поверхнею, Ватиканська держава, що є центром Вселенської Церкви тріватиме, згідно з волею її основника - Христа, аж до кінця світу та певно переживе всі наступи ворожих сил, що будуть спрямовані проти Неї...

Мала Хроніка : 28 вересня ц. р. в Канаді, в манастирі ОО. Редемптористів в Йорктоні склали дочасні Обіти три наші новики - хористи : Преподобні Брати Юрій Перейда, Антін Павлюк та Михайло Бдел. 28 вересня ц. р. зложив часові Обіти в Італії Преп. Брат, Михайло Кузьмяк. В Бельгії в ман. ОО. Ред. в Боплято студіюють св. богословію укр. Співбраття : Пр. брат Степан Масло та Петро Холоділин (рос.). В Бельгії перебуває під цю пору около сотні укр. Сестер. — В Бельгії начинається кооперативний рух серед укр. шахтарів. Досі відбулися наради в цій справі в Тразені, Тертре, Ганзі, Мораж, та інших осередках. — У Львові вбитий невідомими руками о. Г. Костельник, відступник від Віри Батьків. — В днях від 25-30 липня ц. р. відбулося славне паломництво до Люрд Українців у Франції. Дня 17 жовтня у Франції велике паломництво українців до Гробу Покровительки Сходу й України, Св. Терези в Лізіє. — 7-го ц. р. відкрито в Мораж (Бельгія) укр. школу. В Перон (Б.) будують укр. церкву та домівку. — Зростає також число укр. церковних та національних хорів у Бельгії. Крім заслужених досі хору п. інж. Симка, п. Мірзи в Ліежу та Хору в Лімбургії, проявляють оживлену діяльність новостворені хори : п. Пантелеймона Семченка, п. Драбика в Помероль, та два хори : в Фленю та Мораж п. Проф. Ґалята.

Під Лелійним Прапором

(Сторінка Брацтв Божої Матері Неуст. Помочі)

СВ. ОТЕЦЬ ЗАОХОЧУЄ МАРІЙСЬКІ ДРУЖИНИ ДО ПРАЦІ

В посланні, зверненому до Міжнародного з'їзду Марійських Дружин, що відбувався в Барцельоні, Святіший Отець висловив признання Марійським Дружинам світу та заохотив їх до дальшої праці. При цій нагоді Голова Церкви остеріг Дружини перед однобічністю та звернув увагу на такі небезпеки :

1. зовнішні дії організації не сміють відсувати в тінь внутрішнього виховання духа і серця.

2. Зобов'язання до братських релігійних практик і чинностей не може виключати інших релігійних актів, затверджених Церквою. Бо Церква учить і поручає різні форми апостольства. Святіший Отець заохочує всіх вірних Католицької Церкви діяти активно, користуючись многотою форм релігійного життя.

ПІД ПОКРОВОМ МАРІЇ

Марійську Дружину жінок при душпастирстві українців католиків в Мюнхені - місті засновано 20. липня 1947 р. Після затвердження Всесвітлішим Апостольським Візитатором Дружина розпочала з Божою поміччю і опікою Пречистої Діви Марії діяльність. Ціллю Дружини є освячення і вдосконалення душ дружинниць і християнська діяльність назовні. Для здійснення тих цілей Дружина влаштовує кожного місяця принайменше одне засідання проводу і одні ширші сходини дружинниць. На ширших сходинах Дружини виголошено в минулому році ось такі реферати : 1) 28.8.1947 р. „Внутрішнє життя людини і апостолування духа" — виголосила провідниця Дружини п. Евгенія Шарко; 2) 27.9.1947 р. „Поміч Св. Духа в духовому житті і в зовнішній діяльности" — виголосив духовник Дружини о. А. Стасюк; 3) 27.10.1947 р. „Христос - Цар" — о. Андрій Стасюк; 4) 19.11.1947 р. „Основи життєдайної сили українського народу" — дружинниця п. Марія Мельник; 5) 17.12.1947 р. „Св. Вінкент з Павльо — апостол діяльної любови ближніх" — дружинниця п. Володимира Боярська. При Дружині створено Евхаристійну Секцію. Вона сплела зі своїх членок неустанний вінок винагороджуючих св. Причасть. Кожного дня тижня дві дружинниці, за устійненою чергою, слухають св. Службу Божу і приймають св. Причастя. Ті релігійні акти вони жертвують

кожного дня в іншому намíренні. В неділю : для надолуження Евхаристійному Ісусові за тих, що не беруть участи у св. Літургії; в понеділок : за звільнення України від ворога; у вівторок : за священиків, особливо за тих, що в тюрмах, або на засланні; в середу : за з'єдинення українців у Католицькій Церкві; в четвер : в намíренні перепросити Евхаристійного Ісуса за всі зневаги, яких він дізнає і намíренні української молоді; в пятницю за душі в чистилищі, за душі рідних і тих, що найбільше потребують нашої молитви; в суботу : за Марійські Дружини в цілому світі. Кожного місяця Дружина діє під гаслом, провідною думкою зачерпнутою з празника того місяця. Кожного втірка і пятниці дружинниці відвідують хворих українців в лічниці на Швабінгу і приносять їм книжки і часописи для читання та сердечне слово потіхи.

(З „ Христос — наша Сила ")

Пише святий Євангелист Матвій (7, 16 і п.) :

„ По їх ділах можете пізнати їх. Хіба збирається виноград із терня або фіги з будяків ?

Так кожне добре дерево дає добрі овочі : та зле дерево видає злі овочі.

Добре дерево не може мати злих овочів і зле дерево не дасть добрих овочів.

Кожне дерево, що не дає добрих овочів, зрубають й кинуть у вогонь.

Отже по їх овочах пізнаєте їх ".

ДЛЯ ДІТЕЙ

Моя дитинко,

Ісус просить тебе, щоб ти цього тижня щоденно відвідала Його в церкві.

Діточки ! Яка честь для вас ! Ісус просить вас до себе в гостину. Що скажете Йому на привіт ? З чим прийдете до Нього ?

Дайте Йому в даруночку своє серце. Постановіть собі, що цього тижня ні разу не прогніваєте Його. Як прийдете до Нього до церкви, скажіть Йому на привіт : „ Слава Тобі Ісусе ! Прийди до мойого серця ! "

Ісус напевно прийде до твойого серця, дитинко. Він буде разом з тобою працювати в школі і дома, Він буде разом з тобою бавитись й відпочивати. Буде при тобі і в день і в ночі. Ти ніколи не будеш сама.

НАГОРОДЖЕНЕ ДІЛО МИЛОСЕРДЯ

Молода дівчина, Д. Брем, що обслуговувала клієнтів в одному ресторані в Чікаґо, сама заплатила тарілку зупи одному старому, який не мав чим заплатити. Кілька місяців пізніш панна Брем дістала телефонічне повідомлення з Н'ю - Йорку, що старець - жебрак помер та залишив 5.007.000 долярів ощадностей, а в тому для неї 35.000.

За „ Українцем у Франції ", ч. 104.

УВАГА!

КОМУНІКАТ МАРІЙСЬКИХ ДРУЖИН БРАЦТВА БМНП.

Головний Провід займенував з днем 1.XI.48 Високоповажану паню Софію Ґалят Обласною Провідницею Марійських Дружин на Провінцію Гено, а Вп. Паню Іванну Петрів на пр. Намюр.

Досі намічено Марійські Дружини в таких місцевостях:

1. Бруселя: Провідниця пані Н. Пришляк
2. Лієж: пані Трач і пані Гольденберг
3. Намюр: пані Іванна Петрів
4. Шарлеруа: пані Марія Притула
5. Фленю: пані Кендзерська
6. Мораж: пані Шкурин
7. Вам: пані Ґапишин
8. Тразені - Форші: пані Дзюбина
9. Помероль - Тертр: пані Симків
10. Лімбургія: пані Мандзюк Настя
11. Перон - Рессе: пані Шевчук
12. Монс: пані С. Ґалат
13. Зольдер: пані Кошіль
14. Ватершей: пані Ольга Дзюбан
15. Серен: пані Михайлюк

Звертаюся до Тебе, Божа Мати Неустанної Помочі, візьми в опіку мої діти, які скитаються по світі. Пригорни їх до свойого Непорочного Серця. **М. Х.**

Українці! Мати Божа Неустанної Помочі, Велика духовна Княгиня української землі. Хто з вас хоче набути духовне громадянство України, нехай вступає в члени Братства Божої Матері Неустанної Помочі.

Хто хоче бути членом Братства Божої Матері Неустанної Помочі нехай пришле 10 фр. вписового на адресу духовного провідника Братства, а одержить членську виказку. Дальше членство безкоштовне.

Адреса духовного провідника:

Rév. P. A. M. Boels, 19, rue Godefroid, Namur.

Відновім традицію наших прадідів! Вступаймо масово в члени Братства Божої Матері Неустанної Помочі!

ДО ЧЛЕНІВ БРАТСТВА БОЖОЇ МАТЕРІ НЕУСТАННОЇ ПОМОЧІ!

Старайтеся о вищий ступінь в Братстві!

Хто з Вас приєднає 10 нових членів Братства і пришле їхнє вписове на адресу духовного провідника, одержить ступінь ревнителя (ревнительки) ідеї Братства.

Відворотною поштою вишлеться Вам членські виказки Ваших протегованих і гарно виконаний образ Божої Матері Неустанної Помочі.

Лісти із вислідом дальшої кампанії за збільшенням числа передплатників „ Голосу ” : Всеч. О. Іван Кіт з Тразені приєднав досі 17 нових передплатників. Ось їхні імена : 1) Купа Степан, 2) Франків Іван, 3) Лойко Хома, 4) Стойко Петро, 5) Короткий Семен, 6) Лихопуд Іван, 7) Стінковий Іван, 8) Срібняк Петро, 9) Бурий Михайло, 10) Максим'юк Мих., 11) Маркус Степан, 12) Сербенюк Василь, 13) Гнідець Василь, 14) Бурбан Петро, 15) Золотуха Дмитро, 16) Кардаш Анна, 17) Сук Осип.

Всеч. О. Онуфріїв Григорій з Лімбургії приєднав досі 13 сталих абонентів : 1) Курляк Василь, 2) Кусяк Іван, 3) Шпинда Андрій, 4) Тимків Федір, 5) Королик Василь, 6) Нога Василь, 7) Ґоїн Гарасим, 8) Курищук Юрій, 9) Довірок Василь, 10) Вішка Антін, 11) Філь Макар, 12) Глива Теофіль, 13) Кучвара Омелян.

Прохаємо уклінно інших Отців Душпастирів в Бельгії приєднати нових сталих абонентів для нашого журналу та прислати їх списки. Наше гасло : „ 500 нових передплатників до Христового Різдва ! ”

Продовження лісти в черговому числі.

ПОДЯКИ ЗА ВИСЛУХАНІ МОЛИТВИ :

Найсолодшому Серцю Ісуса й Преч. Діві Марії прилюдно дякують : Анна Мамчар. Теодор Бучма. Євдокія Лепцанова. Василь Ковальський. Текля Добова. Анна Курчинська. Микола Студений. Андрій Рижий. Марія Фірчук. Анна Крупка. Мирослав Самарик. Марія Сцюрко. Іван Сенюта. Наталія Березюк. Кінах Осип. Катруся Самійленко за поміч в науці. Горох Євгеній за охорону від припадку в копальні. Юстина Леськів за видужання з смертельної недуги.

ПРОСЯТЬ МОЛИТОВ :

Марія Кушіль. Петречко Оксана. Світлик Анна прохає Пресв. Серце Ісуса, щоб загарбники повернули їй несправедливо захоплене добро.

УПОКОЇЛИСЬ В БОЗІ :

Мораж : Ганнуся Буцівна. Лієж : дня 11. листопада згинув трагічною смертю у копальні Жемеп : пан Собків, ревний христ. католик та діяльний українець. Вічная їм пам'ять !

Imprimerie E. GELEZNIAKOFF, 51, rue Van Campenhout, Bruxelles 4

РІК III. ГРУДЕНЬ, 1948 ЧИСЛО 5

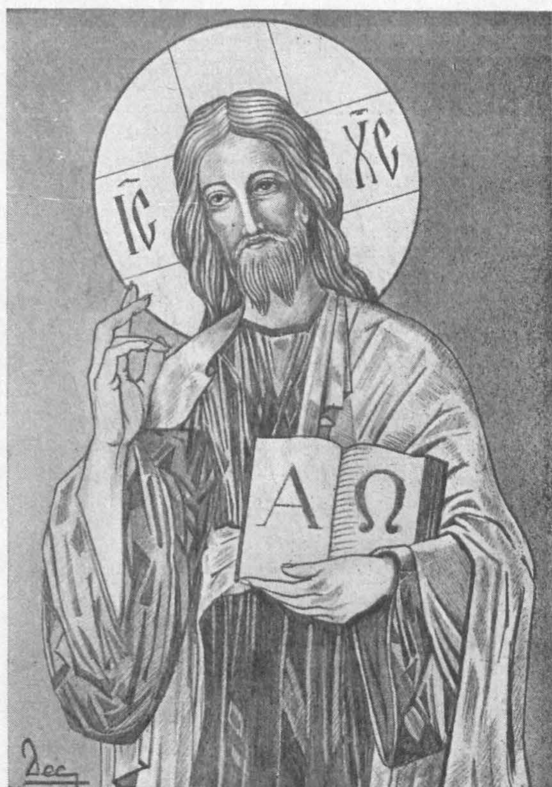

ГОЛОС ХРИСТА ЧОЛОВІКОЛЮБЦЯ

DE STEM VAN CHRISTUS MENSCHENMINNAAR

LA VOIX DU CHRIST AMI DES HOMMES

Maandblad **Revue mensuelle**

DECEMBER — DECEMBRE

ХТО З БОГОМ, З ТИМ БОГ

РЕДАКЦІЯ :

R. P. B. Kurylas C. SS.R. 17, rue Grande Triperie, MONS.

—::—

АДМІНІСТРАЦІЯ :

R. P. J. Boon C. SS. R. Brabançonnestraat, 97, LEUVEN.

—::—

Нашим представником на Голяндію для **„Голосу Христа Чоловіколюбця"** є Впр. о. Вейнговен. Проситься у всіх справах зв'язаних з цим релігійним часописом звертатися на адресу :

E. P. WIJNHOVEN, **Stapellen,** BOXTEL, NEDERLAND.

В Голяндії замовлення на книжки Видавництва О.О. Редемптористів у Лювені, як рівнож належитість за закуплені книжки, належить слати на руки Вр. о. Генерального Вікарія Ван Де Малє.

Адреса : Z. E. P. VAN DE MAELE, **Kapel in 't Zand, Parklaan 3.**

ROERMOND, NEDERLAND — **Postcheckrekening 26.406**

—::—

Адреса Цензора духовних книжок і видань :

о. Др. В. Маланчук ЧНІ : **Oekrains Seminarie,**

44, **Ridderstraat, Culemborg, Nederland.**

КАЛЕНДАР - АЛЬМАНАХ
„ГОЛОСУ ХРИСТА ЧОЛОВІКОЛЮБЦЯ"
на 1949 Б. Р.

з цікавими статтями та ілюстраціями з релігійного й народного життя українців в Бельгії і інших краях, **появиться вкоротці** й буде цінною настільною книгою на цілий рік та пам'яткою з днів побуту на скитальщині. - Зогляду на це вже тепер слати на його замовлення на адресу :

BIBLIOTHECA ALFONSIANA
Brabançonnestraat, 97, Leuven (Belgium).

Тамже можна замовляти рівнож **і інші книжки** видання ОО. Редемптористів і ОО. Василіян. Гроші на книжки в Бельгії слати почтовим чеком, вписуючи на нім кромі адреси вище поданої :

C. CH. P. 4510.11.

За позволенням церковних властей.
Avec l'approbation des autorités ecclésiastiques.
Met kerkelijke goedkeuring.

BIBLIOTHECA ALFONSIANA
Brabançonnestraat 97, LEUVEN
(Belgium)

ГОЛОС ХРИСТА ЧОЛОВІКОЛЮБЦЯ

ДУХОВНИЙ МІСЯЧНИК

Рік III. **Грудень, 1948** **Число 5 (27).**

РЕДАКЦІЯ Й АДМІНІСТРАЦІЯ „ГОЛОСУ" бажає своїй Духовній Владі та всім своїм Читачам „ВЕСЕЛИХ СВЯТ РІЗДВА ХРИСТОВОГО"!

ХРИСТОС РАЖДАЄТЬСЯ! СЛАВІТЕ!

СЛАВА ІСУСУ ХРИСТУ!

Апостольський Візитатор
Українців в Західній Европі.

Рим, дня 14. жовтня 1948.
Пассеґіата дель Ґіанікольо, 7.

Число: 3201/IX.
До Високопреподобного Отця
о. Ахіля Бульс-а ЧНІ.
Душпастиря для Українців Католиків
у **Намюр** — Бельгія.

З великою радістю довідуємося, що наші українські скитальці розсіяні по всіх краях Західньої Европи забажали гуртуватись в поодиноких громадах в Братстві Пречистої Діви Марії Неустанної Помочі, щоб могли на вигнанні продовжувати ті спасенні побожні практики на честь Небесної нашої Матері так, як то колись було у Рідному Краю в Західній Україні.

Знаємо, що наші добре заслужені Отці Місіонарі Згромадження Найсвятійшого Ізбавителя вже приготовили видання статутів цього спасенного Братства та що в своїх душпастирських округах в Бельгії й Голяндії успішно підготовляють Канонічну його установу. Наше сердешне бажання є, щоб це Братство М. Б. Неуст. Помочі заіснувало в кожному гурті українських скитальців, денебудь вони живуть і мають охоту особливо прославляти Пречисту Діву Марію як нашу Матір Неустанної Помочі.

Для успішного переведення організації наших Братств М. Б. Неуст. Помочі по всіх краях Европи іменуємо Вас, оцею грамотою головним Провідником Братств М. Б. Н. П. з обов'язком провадити реєстр усіх наших Братств а також переводити прилучення їх до Архібратства того самого імені у порозумінні з Впр. Отцем Настоятелем віце-провінції ОО. Редемптористів у Йорктоні, якому св. Конгр. для Сх. Ц. передала ті всі повновласти, що їх мав на основі рішення Апост. Прест. Настоятель Дому ОО. Редемптористів у Станиславові.

Дано в Римі, у Празник Покрови Матері Божої, дня 14.X.1948.

† ІВАН Еписк. АВ.

ПИСЬМО ВІД ВИСОКОПРЕПОДОБНОГО ОТЦЯ ҐЕНЕРАЛЬНОГО ВІКАРІЯ ДЛЯ РЕДАКЦІЇ „ГОЛОСУ ЧОЛОВІКОЛЮБЦЯ”

Преподовний Отче Редакторе!

Я дуже задоволений, що Ви з такою посвятою взяли на себе тягар, видавати по Вашому попередникові. Преп. О. Германюку, місячника „Голос Христа...”, такий необхідний для наших українських скитальців. Це саме отой духовний корм допоможе їм призабути їхні злободневні турботи, а більше довіряти помочі Господа Бога та Його святої Матінки.

Надіюся, що наш Народ, такий відданий св. Церкві, знаючи Вас так добре з Ваших проповідань в Ліежі та провінції Ено, допоможе Вам щиро-сердечно в поширенні Вашого місячного Журналу. Як я спомагав Вашого Попередника, так і Вам посилаю 500 б. фр. на 10 передплат для убогих сімей, що не в силі самі платити. Сподіюся, що чимало інших Добродіїв-передплатників вчинять подібну несподіванку для нового Редактора. — Доручаючись Вашим молитвам, остаюсь в І.М.Й.А.

Вашим смиренним слугою:
О. Маврикій ВАНДЕ МАЛЄ ЧНІ
Генеральний Вікарій.

Рурмонд, XI листопада 1948.

о. Б. К.

Непорочно Зачата

„Пресвятая Госпоже Богородице — спаси нас!”
Ікона Богородиці з Київо - Печерської Лаври.

Icône de la Ste Vierge « Protectrice » de la Capitale d'Ukraine : Kiev.

О Пречиста, благодаті повна,
Наче сонце сяє одяг Твій;
Біля скрані зоряна корона,
Під ногами в'ється пекла змій.

Райська квітко і небес Царице,
Наша ненько, чистая Дівице,
Від дітей прийми, Маріє, дар:
Наші мольби і любови жар!

Дня 22. грудня святкуємо свято Непорочного Зачаття Пресвятої Богородиці. На Богослуження прийдемо всі та будемо говійно молитися до Марії. Але скільки з нас могло б відповісти на питання, що насправді означає це свято, чому називаємо Пречисту „Непорочно Зачатою”, чому так торжественно його святкуємо?

Причин незнання істоти свята Непорочного Зачаття є відай дві. З одного боку, ми українці не любимо вдумуватися в тайни святої віри, а живемо у вірі самим тільки почуванням, та ще трохи волею; такий у нас давній, а не добрий звичай. Не дивота тому, що і про Богородицю, до якої наш нарід звертається зрештою з величезним довір'ям, більшість вірних мало знає. Друга причина в тому, що, не знать чому, безліч людей утотожнює постійно Непорочне Зачаття

із зовсім іншою правдою віри, а саме з тією правдою, яка вчить, що Христос почався в лоні Богородиці „від святого Духа”, тобто без земного батька.

Отже перша справа, яку треба би вияснити в нашому святі це те, що догма (= правда віри) про Непорочне Зачаття не заторкує різдва Божого Сина, а тільки народини (різдво) самої Богоматері й річ іде не про те, як Марія зачала Божого Сина, а тільки як Сама була зачата. Догма про Непорочне Зачаття навчає, що Марія була „непорочно зачата”, це значить „зачата без провини первородного гріху”. Іншими словами: зачаття Пресвятої Богородиці було зовсім звичайне, як у всіх людей, за виїмком цього одного — в противенстві до всіх інших людей, що Богородиця не мала від початку первородного гріху.

Тут віруюча людина може поставити три запити: 1) чому Марія була вільна від первородної провини; 2) що означає докладно те, що Вона була вільна від первородної провини; 3) які були для Неї наслідки цього виняткового привілею?

На перший запит відповідь дає сама правда віри, (догма), оголошена Папою Пієм IX дня 8. грудня 1854 року. Ця догма каже, що Богородиця була вільна від первородного гріху задля заслуг Її Сина, передбачених Богом. Іншими словами, Христос відкупив Божу Матір так, як і прочих людей. Різниця в тому, що в часі, як ми приходимо на світ із „пороком гріху”, який спадає з нас щойно в Тайні св. Хрищення силою Христового відкуплення, Пресвята Богородиця прийшла на світ без первородного гріху і без усіх його духових наслідків, то значить від самого свого початку була Свята та Непорочна. Були щоправда в історії деякі почитателі Богородиці, які в своєму пересадному пошанівку для Неї пішли задалеко, навчаючи, що Пресвята Богородиця не була відкуплена Христом; але Церква осудила цей погляд як єресь, бо ніхто з людей не може спастися без Христових заслуг, навіть сама Марія.

Щоб краще зрозуміти Непорочне Зачаття, застановімся дещо над первородним гріхом. Первородний гріх має в відношенні до людини мов медаля два боки. З одного боку первородний гріх, це просто брак Божої ласки, від чого людина, коли вмірає з тим гріхом, не може з'єднатись із Богом у надприродному блаженстві, яке є, зрештою, дарунком Божим і ніхто не міг би мати до нього права без Божої волі. З другого боку, цейже первородний гріх спричинює в нашій душі „пляму”: через цей гріх ми родимося в свого рода духовому розстрої, дуже добре відомому нам із життєвої практики, з надостачі божественної гармонії, яку дає Божа ласка, людська душа кишить суперечними собі змаганнями и нахилами. Вже старинний поет сказав „бачу те, що добре і краще, а йду за гіршим”. А й кожний

із нас мусів бувало зо смутком ствердити, що в ньому є чимало недоліку й недостачі ясного, простого, духового керунку до Божества. Цеї розхитаности, що є вислідом первородного гріху, Тайна хрищення не касує; кожна людина мусить у собі цю розхитаність поборювати, довго саму себе перевиховуючи. Правду кажучи, зо становища нашої віри казка про первісну доброту людини, якої навчав фальшивий французький філософ Жан Жак Руссо, — це грубий нерозум: людина в своїй основі ані добра ані лиха, але має в собі суперечні змагання які повинна своєю волею впорядкувати й підкорити Богові.

Саме в душі одинокої Пресвятої Діви через привілей непорочного Зачаття не було ніколи згаданого неладу й розхитання, цих невідлучних наслідків первородного гріху. Від самого покатку все її життя ладналось просто, без внутрішніх буревіїв і змагання з лихими нахилами. Та не треба цього розуміти так, начебто Богородиця не страждала, — шануємо Її чейже навіть як „Царицю мучеників", — а означає це, що Богородиця не терпіла ніколи духово від себе, задля власних упадків чи лихих нахилів.

Легко зрозуміти, чому Бог хотів дати Їй оцей привілей: йшло про те, щоб приготовити Божому Синові святу та пречисту Матір, яка була б гідна цієї ролі, на скільки взагалі це для людини можливе. Але, даючи Богородиці дар Непорочного Зачаття, Бог мав і другу мету: хотів нам в особі Пречистої Діви дати несхопний що правда, але й ідеальний зразок життя й любови. Видвигнена понад святих янголів Богородиця є одночасно тільки людина, а як така є нам ближча навіть від Христа Господа. Вона приклад для нас завжди й усюди.

Свято Непорочного Зачаття має отже подвійне значення: це день звеличання Непорочно Зачатої Діви Марії і це день поглиблення скарбів Маріїного Серця, щоб воно сталося для нас кипучим джерелом світа й сили. Хоч віра в Непорочне Зачаття Богоматері найбуйнішим квіттям розцвіла в городі Восточної Церкви, а менше на Заході, то в нас, в Україні проростила ця віра хіба найкращі взори: члени Марійських Дружин із часів Петра Могили кров'ю сердечного пальця підписувалися боронити привілеї Непорочного Зачаття, а вже в XVII. ст. невідомий Слуга Марії, українець, склав мистецький акафист „Непорочному Зачатію Богородиці". Як дуже це старання про славу Марії відповідає такому ж старанню за честь небесної Неньки у великого звеличника Непорочної Діви, вчителя католицької Церкви, св. Альфонса Лігорія, який присягою обов'язував своїх синів - місіонарів боронити цього привілею Марії і кинув не ввесь світ відомий поклик: „Дитина Марії — Дитина Неба"!

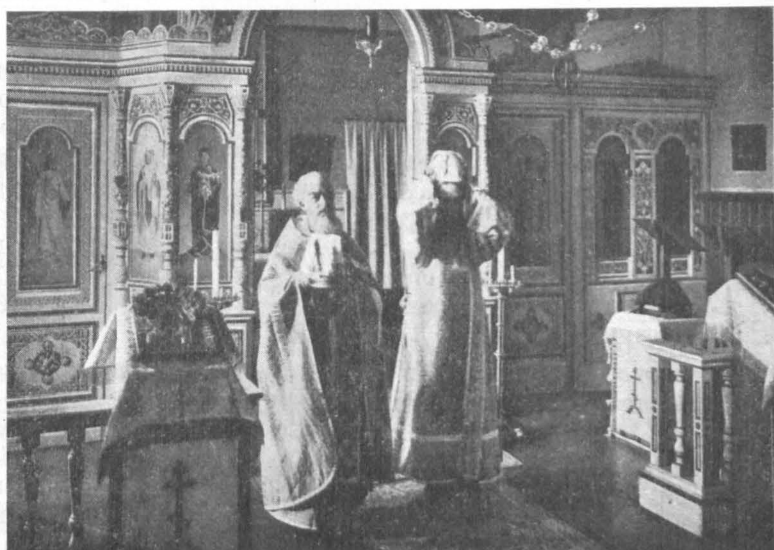

Восточна Літургія ченців св. Венедикта в Шефтонь — у Бельгії
Prieuré des Moines de Chevetogne. Liturgie byzantine. — Grande entrée

Нутро однієї з новозбудованих українських церков у Бельгії
Intérieur d'une des églises Ukrainiennes récemment bâties en Belgique.

Р. Маньківська

ПОВЕРНЕННЯ

(Правдива подія : Україна, Вінницька область 1940 рік)

До станції зосталося всього декілька хвилин їхати, а Денисові здавалися ці хвилини безконечною вічністю. Так хотілося йому скорше додому, в рідне село, в рідну сім'ю, котру він залишив перед двома роками, коли виїхав до авіошколи.

В пам'яті ще були живі спогади про розлуку з рідними, що тоді його провожали. Сивий, змучений тяжкою роботою батько; стара матінка, що обіймала його, заливаючись сльозами, сестри, друзі. Як хочеться йому скорше їх усіх побачити, обняти, розцілувати, сказавши : „ От бачите, ми знов усі разом. І я вже тепер літун — довершилася моя мрія — школу скінчив. Тепер я дорослий ! " — Так мріяв Денис. Він був ще дуже молодий — мав лише двадцять років.

Поїзд іще цілком не спинився, а вже Денис, швидко схопивши свого клунка, скочив на перон, дуже похитнувшись і ледві затримавши рівновагу.

До його села — Великих Хуторів — було вісім кілометрів. Кожного ранку звідти приїзджали селяни з товарами на базар і, коли вони поверталсь, можна було з ними під'їхати. Це Денис пригадав собі, але до ранку чекати не міг, — так його тягнуло скорше додому.

Юнак увійшов до повнісінької залі, побачив знайому обстанову (навіть буфетник стояв за прилавком той самий, що був тут два роки назад) і йому захотілося трохи тут побути. Він підійшов до кіоску, купив газету і якийсь тижневик. Окинув щасливим поглядом цей натовп незнайомих людей і раптом усі вони здалися йому такими близькими і гарними. Захотілось всіх обняти й поділитися своєю радістю, що ось він повернувся додому і швидко побачить своїх дорогих, рідних. Сльози виступили в нього на очах і він поспішився вийти з двірця.

Була друга година ночі. Від електрики і від білого глибокого снігу навколо здавалося ясно, тільки небо було чорне, поцятковане яскравими великими зорями.

Сніг під ногами рипів, дух захоплювало, ніздрі злипалися від сильного морозу. Та Денис цього не помічав. Він хутко йшов, йому було парко. Він думав лише про одне : коли б найскорше пройти цих вісім кілометрів. Дворець відставав від нього щораз то далі, а він прямував уперед і вперед по знайомій дорозі.

Ось і Великі Хутори. Він бачив перед собою велике село, потапаюче в снігах, під куполом зоряного неба.

„Лісом буде ближче", — думає Денис і звертає по-під ліс. Чорною похмурою потворою на тлі білого снігу глянув на небо ліс, якесь неприємне почуття раптом опанувало його і на мить завмерло серце. Проте Денис не зважав на своє предчуття „Чого маю боятись?" — подумав. „Адже я ще з дитинства знаю цей ліс уздовж і впоперек".

Мимохіть він доторкнув свого бравнінґа і сміливо пішов далі. Скоро його струнка постать сховалася в глушині старого лісу. Високі сосни закривали собою небо і зорі, в лісі було темно, проте Денис прямував напам'ять, лише біліючий сніг помагав йому орієнтуватись. Ось тут поворот... Тепер уже залишилося трохи. Саме на цьому місці він колись зрубав ялинку на Різдво для сестер.

І тут мимоволі пригадалось йому, яким радісним святом було для нього Різдво в дитинстві, в колі рідної сім'ї. „А це ж скоро буде Різдво", — подумав Денис і став пригадувати, коли саме. Виходило, що велике свято має бути за два - три дні. Точно вичислювати не схотів, це для нього було неважне. Денис посміхнувся, уявивши собі, як зрадіють рідні, що він приїхав на саме Різдво.

Бадьоро і рішуче крокував юнак, лише сніг дзвенить під ногами.

І раптом... Що це є? Він падає !.. Так, він упав і нічого не тямить. У голові закрутилося, іскри перед очима... Далі відчуває біль у голові, в коліні, в правому плечі, потім починає боліти права рука, не можна ворухнути пальцями.

„Звихнув руку" — промайнула думка. Денис розтирає руку й пальці, нарешті може рушити рукою, тільки дуже болить. Нічого, це тільки забився. Куди ж він упав? Чому так темно? Навіть снігу не видно...

Деякий час Денис сидів нерухомо, щоб стихнув біль, а тоді встав і обережно взявся щупати навколо себе. Спершу він не міг нічого збагнути і все нащупував руками якісь пухкі земляні виступи, аж трохи згодом зміркував: „Це я впав до якоїсь ями"...

Став бідолаха намагатися вилізти з тої пастки, та нічого не вийшло. Клунок, що влетів до ями разом з ним, теж йому не поміг, хоч він поставив його сторч і вилазив на нього. Склалось враження, що він є у глибокій криниці, тільки води в ній не було. „Мабуть це копають новий колодязь, — надумав Денис, — тоді ранком прийдуть робітники й витягнуть мене".

На цьому він заспокоївся і вирішив ждати до ранку. було йому дуже холодно, бо хоч й на дні ями було трохи тепліше, ніж там, нагорі, однак мороз доходив і сюди, а сніг, що лежав на споді, Денис притоптав ногами й вони тоді були беззахисні й мерзли. Пальці на руках, вуха й лице також починали замерзати. Денис розтирав собі з усієї сили

руки, ніс, вуха, лице й тупав ногами, щоб загрітися. А до ранку було ще далеко, бо в горі як і раніше, було чорно — жодного проблеску світла!

Час минав у невимовно важких терпіннях. Страшенно перемерзлий Денис доходив уже до відчаю, коли нарешті помітив, що небо сіріє. Так, це ранок! Дуже зрадів бідолашний юнак, що вже ранок настає, але разом з тим і зжахнувся, коли побачив, яка глибока та яма, що в ній він опинився!

Як врятуватися? Самому вибратись неможливо. От якби хто міг кинути згори мотуз! Так ніхто й не знає, що він до ями впав... Ніхто навіть не знає, що він приїхав і йшов лісом. Що ж робити? Кричати? Та хто ж почує, коли в лісі в таку зимову пору немає нікого. Хіба цілком випадково хтось прийде поблизу й почує...

Отож нещасний Денис не зміг більше нічого придумати й почав кричати. Він кричав з усієї сили, одначе йому здавалося, що голос його так і залишається в глибині його колодязя і завмирає тут назавжди. Але він далі кричав. Від напруження стукало в скронях, пересихало в горлі, серце починало боліти. Він кричав дуже довго, безнастанно. Йому вже стало гаряче і він спітнів увесь, але все кричав, аж поки не вибився з сили, голос пригасав, став хрипкий, на хвилину був перервався — і замовк. Денис упав знесилений.

Трохи згодом він скерував угору бравнінґ і вистрілив. „Поможе це, чи ні?" — подумалось йому. За декілька хвилин патронів не стало і Денис пожалкував, що марно їх усі витратив, — хочби одного залишив про всякий випадок...

Тоді юнак зібрав усі рештки молодечих сил, скочив на ноги і приклавши руки до рота, страшно закричав грімким голосом. І замовк. Більше кричати не міг. Важко дихаючи, став, прихилившись до стінки колодязя. Розпучливим поглядом дивився вгору, де високо над головою яснів круглий отвір. І раптом Денис побачив у тому світлому колі обрис людської фіґури, що схилилася над ямою.

Не тямлячи себе від радощів, юнак став махати руками, подавати знаки, гукати, просити про поміч.

— Гей! Хто там є? — почувся згори глухий голос.

— Рятуйте мене! Я впав сюди, а вибратись не можу! Витягніть мене! Рятуйте! Принесіть мотузок! мо-ту-зок...

Той чоловік зрозумів, закивав головою і відійшов. Денис терпеливо ждав. Ноги й руки йому геть задубіли, та він цього вже не відчував — так його втішила свідомість, що зараз він буде врятований.

Скоро знов появилася над колодязем схилена фігура й за декілька хвилин Денис піймав над головою край спущеного мотузка. Неслухняними пальцями схопився він за нього і вже був готовий лізти вгору, аж тут згадав про свій клунок.

Клунок був не дуже важкий, але ж треба було його спершу прив'язати, бо як тримати в руці, то одною рукою й не вилізеш і за мотуз не вдержиш, тим більше, що руки заклякли і ледве корилися.

Той чоловік дивився згори і йому було видно, як Денис прив'язував клунок та лаштувався вчепитися й сам.

— Давай спершу клунок ! — гукнув рятівник. Денис відпустив мотузок і крикнув :

— Готово ! Підіймай !

І той потягнув. Денис дивився, як над його головою здіймався щоразто вище, як чоловік підхопив його і потім зник.

Трохи відпочивши, Денис рахував хвилини. „Оце він тепер відв'язує мотузок від клунка і зараз кине йому ". Проте час минав, а мотузка не було. „Що то є ? " — думав Денис. — „Невже я так міцно зав'язав, що він так довго розв'язує ? Коли ж ні, пальці не слухались тай міцно стягнути не було сили. Де ж він подівся й чому не повертається ? "

Втративши всякий терпець, юнак закричав :

— Агов ! Що там сталося ?! Давай мотузок !

Відповіді не було. Ще трохи пождав Денис і знову закричав. У відповідь — мертва тиша. „Та що ж це сталося з тим дідом ? І хто він такий ? " Нічого не розуміючи, сів і вирішив терпеливо чекати. А руки й ноги все більше мерзли...

Минуло чимало часу — старий не появлявся. І раптом майнула думка : той чоловік спокусився на клунок, украв його і не прийде більше !

Справді це було так. Вгорі стало темнішати, отже день кінчився і той дід не прийде. Спробував Денис ще кричати, та ніхто його не почув, ніхто не з'являвся.

Прийдеться перетерпіти ще й цю ніч (тільки б не заснути, бо замерзне), а ранком знов кричатиме, то може це хтось почує.

„Для чого я прив'язав той клунок ! " — думав з досадою Денис. Треба булю залишити його, а самому рятуватися "...

І раптом охопила його така розпука, що він заридав, як мала дитина. Сльози трохи заспокоїли його, він став розтирати снігом замерзлі пальці, ніс, вуха, лице.

Цілу ніч нещасний хлопець не спав, скакав, танцював, робив усякі гімнастичні вправи, щоб не замерзнути. Багато сил та енергії втратив, зате ніч пройшла непомітно і він знов побачив над собою сіру пляму — світанок ! І тоді, плачучи з тої втіхи, що вже ранок настав і його, може, хтось почує, та з досади від своєї безпорадности, він знов узявся кричати...

Нарешті ! Хтось таки почув ! Високо вгорі хтось нахилився і ось лунає глухий голос :

— Гей ! А ти що там ? Живий ?

— Живий ! Рятуйте ! — гукає радісно Денис. — Подайте швидше мотузок !

Той згори придивляється до його і Денис пізнає вчорашнього старика. Чому ж він не кидає мотуза ? Серце захолонуло від страшної думки : він не врятує мене !...

Дядечку, благав юнак — порятуй мене ! Забери собі мій клунок, я тобі дарую його, тільки витягни мене !

Нічого не сказав старик. Постояв ще трохи, подивився і відійшов.

— Дядечку, діду, вернись ! Вирятуй мене !.. гукав за ним Денис. Але дід не вертався. Нещасний кричав, топтався, кидався — та все марно. Ніхто більше не підійшов до ями. Так минув другий день і друга ніч — порятунку не було.

До краю знеможений і змучений, голодний і змерзлий, бачучу свою безпорадність, Денис вже зовсім занепав духом. Він сидів скорчений в кутку своєї жахливої пастки, коли третій ранок заяснів, там угорі. „ Треба набратися сили і ще покричати ", думалося йому, аж тут знов появилася над ним фігура того діда і долинув зловісний голос :

— Ти ще там живий ?!

— Кинь мені мотузок ! — обізвавсь Денис. — Я нікому не скажу, що ти взяв клунок, тільки врятуй мене !..

Але той нічого на це не сказав, постояв трохи і відійшов. „ Він жде, щоб я замерз ", — подумав Денис і жах і розпука опанували його. Він має загинути в цій страшній ямі, так близько від своїх рідних, а вони й гадки не мають, що з ним таке трапилося ! Якби ж вони знали, вони б зараз прибігли сюди всі — батько і старенька мати і сестри, витягнули б його, на руках принесли б до хати, поклали на теплу постіль — слабого, кволого, змерзлого, змученого... Вони б цілували його таким нещасним, оточили б його ніжним піклуванням...

Гірко й тяжко заридав Денис, та ніхто не чув тих ридань, ніхто його сліз не бачив.

А Бог ?.. — раптом пригадалось йому.

Мати говорила йому часто про Бога. Але ж не вірив, сміявся з неї. У школі вчили його, що Бога немає. А мати казала, що бувають такі моменти, коли врятувати може один тільки Бог. От якби справді Він існував... А може Він і є ? І Денисові палко захотілося помолитися Богові, але він не вмів, не пам'ятав ані одної молитви.

— Господи ! — промовив, ридаючи, якщо Ти є, Ти бачиш мене і знаєш, в якій я тепер біді. Поможи мені, спаси мене ! Але спершу прости, що я в Тебе не вірив раніше !..

Так душа навернулась до Бога. Всією істотою, без вагань і сумнівів — повірив. Тоді розпука і журба залишили його, на душі стало і легко і радісно. Він відчував, що з ним — Бог.

Сльози ще котилися по лиці, та це були вже інші сльози — тихі й радісні сльози віри й надії.

Долинув далекий церковний дзвін. Вгорі яскраво мерехтіли зорі.

— Сьогодні Різдво ! — згадав Денис. — Як мені гарно...

Приємна слабість і теплота пройшли по його тілі. Руки і ноги вже не боліли, і він не відчував більше морозу. Нестерпно захотілося спати. „ Як я засну, то вже не прокинусь ” — промайнуло десь у глибині свідомости. Але така невимовна слабість опанувала його, що він не зміг противитися і занурився в солодкий, міцний сон.

Не бачив і не почував, як чорний морок ночі змінився тьмяним ранком і не почував, як дід - побережник підійшов до ями, нахилився над нею, кричав : „ Чи ти ще живий ?! ”

Не чув Денис і нічого не відповів. Ще одна ніч настала — було тихо, безмовно. Наступного ранку знов прийшов побережник до ями, заглянув, гукнув : „ Живий, чи ні ?! ” і не діставши відповіді, промовив — „ Ну, вже готовий ! ”

Тоді побережник пішов до міліції й заявив :

„ Проходячи лісом, я заглянув в яму, що весною були викопали для криниці, й побачив на дні замерзлу людину. Я гукав і кликав — не подає голосу й не ворушиться ”.

Старого взяли на допит, списали протокол, дали підписати і відправились на місце події. Денисове тіло видобули з ями, застигле й нерухоме, як колода. Лікар, що мав ствердити смерть, приклав стетоскоп до грудей і махнув безнадійно рукою. Але все ж наказав розтирати снігом і через деякий час виявив ледве помітне биття серця.

— Він буде живий, — сказав лікар здивований, — але це якесь чудо !..

Старий побережник зблід.

***

Дениса відправили в лікарню і він видужав. А коли прийшли до нього батьки й сестри, то перші слова, якими він зустрів свою матір, були такі :

— Господь спас мене, мамо !... тепер я вірю в Бога ! І він розповів, що з ним трапилося, як він погибав та як згадав про Бога і молився.

***

Старого побережника арештували, а також і жінку його за співучасть і поради. Судили їх і вони зазнали заслуженої кари, хоч Денис і просив суд помилувати їх.

Денис повернув в свою сім'ю здоровий, але він цілком переродився і стає щиро віруючою людиною.

Голос малого Ісуса

Сторінка для Дітей

Як діти годували Божу Матінку

(Правдива подія з Мадярщини — 1944 рік)

Івась зо Степанком ішли раненько в дитячий садок і подорозі вступили до церкви. Вони станули навколішки перед Божою Матінкою, що викута в білому камені, мов жива дивилася на них. Хлопці зложили руки до молитви і дивилися на постать Божої Матері. Кожного дня вони приходили до цієї Божої Матері, а доперва сьогодні запримітили оба, що Божа Матінка надто струнка.

Івасю, глянь, яка Божа Матінка тоненька, як Ганька у старого Миколи, — сказав тихенько Степанко.

У старого Миколи біда, нема що добре їсти, тому й Ганька суха мов щипочка, — відповів Івась.

Глянь, Івасю, Божа Мати розгорнула руки, гейби хліба просила. Оба хлопці торкнули себе ліктями. Порозумілися. Мовчки підійшли до Божої Матінки, виймили з торбинок свій хліб, що їм мама дала в садок, і поклали біля ніг Божої Матері. Тихенько на пальцях вийшли з церкви. Через годину зайшли вдруге, але хліба біля Божої Матері вже не було. Хлопці зрозуміли. Другого дня вранці знова забігли до церкви. Поглянули мовчки на себе, мовчки виняли все, що їм мама дала в садок, мовчки поклали біля Божої Матері й вийшли.

Через тиждень день-у-день приносили хлопці їсти Божій Матінці. Раз якось торкнув Степанко Йвася й сказав :

Божа Матінка нічого не погрубіла. Може замало їсти приносимо. Посумніли хлопці, а в душі постановили дещо і від обіду відкладати для Божої Матінки.

Саме тоді, як хлопці приглядалися Божій Матері, увійшов до церкви пан-отець. Він підійшов до хлопців і запитався :

Подобалася вам Божа Мати ?

О, дуже, — відповіли оба разом, — а тільки вона нічого не потовстіла, — докинув Івась.

Пан-отець поглянув цікаво на хлопців.

Божа Мати така тоненька. Ми вже цілий тиждень приносимо хліб Божій Матінці, а вона нічого, не потовстіла, — сказав з жалем Степанко.

Божа Мати їсть ваш хліб ? — запитався усміхаючись пан-отець.

О, так, відповіли оба.

Кожного ранку приносимо їй їсти, а за годину вже нема. Сьогодні ми теж поклали.

Пан-отець побачив у стіп Пречистої два клуночки. Він погладив хлопчиків по голоєках і вони вдоволені вийшли з церкви.

Священик зацікавився цим. Він заховався в куточку, щоб підглянути, хто бере ці клуночки. Не довго ждав. До церкви увійшов блідий, худощавий хлопчина, років може з десять. Підійшов прямо до Божої Матері, перехрестився, відмовив півголосом „Богородице Діво", відважно забрав клуночки, поклав у свою торбинку, вклонився шурнувши ногами, як кланяються живій людині і звернув до виходу.

— Добридень, хлопче, — сказав пан-отець і заступив йому дорогу.

Чому ти забрав хліб ?

— Це для мене хліб, — відповів без трівоги хлопець. — Божа Мати дає мені кожного ранку.

— Хто тобі сказав, що це для тебе ? — запитався лагідно пан-отець.

— Божа Мати мені сказала.

— Розкажи все відважно, хлопче.

В мене помер батько. Мама занедужала. Нас в хаті четверо дітей. Я найстарший. Нема кому грошей заробити. Діти їсти плачуть, а їсти нема нічого. Думаю, — піду, — вкраду хліб у крамниці.

Божа Мати, змилуйся над нами, — застогнала саме тоді моя мама. Цей її стогін ходив за мною цілий день. Цілу ніч я повторяв : Божа Мати змилуйся над нами, дай їсти.

— Над ранком я задрімав. Мені приснився сон :

— Іду я з покійним моїм батьком до церкви і оба цілу дорогу говоримо : Божа Мати, дай їсти, змилуйся. — Приходимо до церкви, а отся Божа Мати показує рукою на хліб, що лежав біля Її ніг.

— Я пробудився і без надуми побіг до церкви. Дивлюся, Божа Мати розгорнула руки, показує на клуночки, що лежали біля Її ніг. Взяв я ці клуночки, розгорнув, дивлюся... хліб. Від тоді, приходжу до Божої Матері кожного ранку і кожного ранку дістав два клуночки.

— Так. це для тебе, хлопче, — сказав пан - отець і ставши на вколішки перед Пречистою, потонув у молитві. Хлопець відійшов.

— Другого дня вранці стрінув пан - отець Степанка й Івася біля Божої Матері та розказав їм усе.

— Від тоді не бракувало вже хліба у бідної вдовиці і теплий обід був завжди на столі. Згодом хвора видужала і дістала працю в приюті для сиріт, де жили вже спокійно її четверо дітей.

Дарунки Св. Миколи

Сніжні мережані білі зірнички
З холодним вітром гуляють.
В обіймах Божої тихої нічки
Діти солодко дрімають.

А з неба св. Микола старенький
На землю нічною злітає.
Кожній українській дитині маленькій
Гарний даруночок має.

Одним він діточкам вложить у груди
Серденька добрі гарячі,
Другим в головці розум розбудить,
Іншим дасть руки трудящі.

А цій маленькій Оленці без мами
Випросить дещо від Бозі,
Щоб душу дівочу чисту без плями
По святості вела дорозі.

А Петрусеві відвагу і силу
Хоче святий Дідусь дати,
Щоб міг він ворога в кожну хвилину
Прогнати з рідної хати.

Марка малого він хоче навчити
Гіркості світа й терпіння
При Божому троні в жертву зложити,
За свого народу спасіння.

А всім українцям дасть цеї днини
Хоробру геройську вдачу,
Любов дасть до Бога і України,
Любов сердечну, гарячу.

Добридень, любі діти!
Слава Ісусу Христу!

Дякую вам щиренько за ваші листи. Тішуся, що не забуваєте тітки Іванки і пильно читаєте „Голос Ісуса". Ви хочете мати „Голос Ісуса" як окремий журналик для дітей? Це дуже гарна думка, але памятайте, що без Божої помочі нічого не буде. Моліться! Моліться багато і чистим серцем, а малий ваш Ісус напевно вас вислухає. Він напевно відізветься в душі ваших батьків і вони дадуть гроші на окремий журналик,

...бо журнал коштує гроші,
папір і друкарка...
Нуте, батьку і мамусю,
дайте хоч долярка.

Недавно я розмовляла з одною учителькою - бельгійкою. Вона розказувала мені, що у неї в клясі є троє дівчаток - українок і всі три дуже гарно вчаться. Директорка бельгійської школи в Н... розказувала мені теж багато доброго про українські діти, що вчаться в її школі. О, як мені було приємно слухати такі направду щирі похвали для наших дітей. В мене в душі росла надія, бо чейже з цих дітей будуть майбутні громадяни України, а хто зна, може між ними ростуть майбутні провідники народу? В гору піднімім серця!

— Діточки! Чи є вже у вас „Марійська Дитяча Дружина"? Як ще нема, то негайте марно часу. Сейчас згуртуйтеся під проводом вашого священика або учителя чи учительки у Дитячу Марійську Дружину. В єдності під покровом Богородиці, наша сила!

Здоровлю вас усім найкращим
Слава Ісусові!
Ваша тітка Іванка.

Маленька українка в Бельгії — з своїм любимцем Сірком!
Une fillette ukrainienne en Belgique avec son chien préféré Sirko!

З ЦЕРКВИ Й ЗО СВІТУ.

З царства червоної „свободи"...

„СВОБОДА РЕЛІГІЇ" В СССР...

Московське радіо передавало недавно інтерв'ю делегаток німецького „Жіночого Демократичного Союзу" з деканом Ленінградської Катедри ім. св. Миколи та секретарем Ленінградського митрополита, в якому цей останній з'ясував положення (стан) Церкви в СССР. Передаємо в скороченні зміст цього інтерв'ю.

Церква в СССР є сповні відділена від держави і удержується з добровільних пожертв вірних. Із цих пожертв оплачуються : Святійший Синод, Патріярх, Митрополити, Епископи, священики, Духовні Семінарії та Академії. Усе майно, що його має Церква в СССР, є „власністю народу" і були передані місцевими „Сіль-Радами чи Місь-Ком-ами" вірним для „вічного користування".

Кромі цього має Церква також власне майно. Ленінградська Епархія має власний ліс, в якому рубають дерево. Цей ліс одержала вона від держави. Інша Епархія має власну фабрику свічок, яку основано із пожертв вірних. Також продаж різних предметів набоженства (девоціоналій) приносить Церкві деякі зиски. Печерський манастир у Пскові має знов власне велике господарство, що дає добрі збори.

Неправдою є, що вірних регіструють або контролюють. В СССР панує повна свобода релігії і народ масово ходить до Церкви.

Прим. Ленінградській Метрополії підлягає 200 громад, в кожній сільській громаді є один священик, в міській два або й більше, до семи навіть. Вихованням священиків занимаються Духовні Семінарії та Академії. Навчання в Семінарії тріває 4 роки, а приймають до них після закінчення середньої школи та 18 року життя. Після закінчення Семінарії одержують абсольвенти свячення. Ті, що покінчили Семінарію з відзначенням, можуть продовжати свої студії в Академії, після закінчення якої одержують ступінь кандидата або магістра теології...

Це все було б гарне, якщо б... було правдиве, а не ще одним комуністичном блахманом для різних наївних західно - европейських комуністів.

З совєтської преси та радіопередач знаємо, що релігія, згідно засад компартії і дальше є ворогом комунізму число 1 і її треба нищити всіми засобами. З різних джерел знаємо, що по селах майже зовсім немає священиків, а по Семінаріях та Академіях немає богословів, бо їх не допускає туди уряд та партія, які рішають про прийняття до Семінарії. Нічого невідомо теж про якесь майно Церкви, а люди, що побували в СССР та говорили зо священиками, однозгідно стверджують, що по селах майже зовсім немає священиків, вірні, що ходять до Церкви, є в постійному реєстрі НКВД, чи МВД, а молоді до 18 року життя зовсім не вільно ходити до Церкви. Священики животіють та вдержуються з добровільних пожертв вірних, що є дуже мізерні та з продажу свічечок. Багато Церков позамикано, а в неділю влаштовують різні недільники для виконування громадських робіт, як прим. направа доріг, домів ітд. Так виглядає „свобода релігії" в СССР.

УКРАЇНСЬКА СЛУЖБА БОЖА В СТОЛИЦІ ВЕНЕЦУЕЛІ-КАРАКАСІ

О др Павло Хрущ, що виїхав із групою українських переселенців до Венецуелі, служить від кількох місяців Службу Божу в столиці Венецуелі - Каракасі. Місцева духовна влада приділила для українського католицького душпастирства невеличку, але гарну церкву. Ця церква стоїть на високій горі, майже в центрі Каракасу та оточена гарним парком. Чудовий краєвид на велике тропічне місто відкривається перед очима кожного, хто іде до церкви.

БЕЗМЕЖНІ СВІТИ — ВЕЛИЧ БОЖОЇ ТВОРЧОСТИ...

Вже сама земля, сонце, та зорі дають нам деяку уяву про безмежні простори вселенної, її величину та упорядкованість. Одначе те, що ми бачимо, ще лише маленька частина великого Божого твору - Вселенної.

Досліди, що їх переводили американські вчені при помочі великого далековида-телєскопа о промірі 2 і пів метра показали, що поза видимими нам небесними тілами, що їх бачимо голим оком та яких віддаль міриться світляними роками (світло мчить зо скорістю 300.000 кілометрів на секунду. Це треба помножити через шістьдесять, тоді одержимо простір, що його світло пройде на мінуту, ще через шість - десять, тоді буде віддаль світляної години, через 24, тоді одержимо віддаль дня, ще через 365 і тоді вийде віддаль світляного року), є величезні простори, в яких немає ніяких небесних тіл, а ген за тими безмежними просторами є т. зв. небесне мряковиння, яке не є нічим іншим, як величезними зоряними системами, що одначе є віддалені від нас дуже далеко. Вищезгаданий телєскоп виказав, що сила світла зірок тих мряковинних систем є сто тисяч разів сильнійша від сили світла сонця, а їх віддаль від нас виносить пятьсот міліонів світляних літ, тобто стільки світляних років потрібно, щоб світло тих зірок дійшло на землю. І всі ті величезні небесні тіла порушаються за тим самим системом, що наші небесні тіла, всі вони підлягають тим самим законам природи та мандрують по таких самих шляхах, як і наші сонце і зорі, тобто всі вони вийшли з рук одного Творця-Бога.

Для кращого обслідування тих далеких тіл збудували американці тепер новий великанський телєскоп о промірі 5 метрів, що при його помочі буде можна пізнати далеко більше властивостей цих небесних тіл.

ПРИКЛАД

В одній норвежській книжці було надруковане таке оповідання: Один старший норвежець із багатого та шляхетного роду, чоловік великих прикмет духа, захворів важко та лежав на смертній постелі. На протязі його життя вся його рідня, включно із його дружиною, вчинили йому багацько прикрощів та кривд. Одначе перед смертю всі прийшли попрощатися з ним. Старець був дуже привітний та погідний, жартував з усіми, начеб все життя між ними була найкраща згода. Вражена тим його дружина, що також багато прикростей йому вчинила, спитала його: „А що ти собі думав, як ми усі так підло з тобою поступали та тебе так ганебно зрадили?" На це відповів з усміхом вміраючий старець: „Я тоді думав, скільки разів у житті я підло поступив та допустився зради супроти Христа".

Великий індійський вчений, філософ та політик Ґанді сказав одного разу: „Я без сумніву був би християнином, якщо б християни були правдивими християнами продовж 24 годин доби, а не лише в деякі години дня".

СТАТИСТИКА ПЕРЕСІЧНОЇ ЛЮДИНИ

Американські вчені обчислили всі дані, що заторкають життя пересічної людини. Отже один чоловік, що живе пересічний вік; на протязі свойого життя: голиться 18.250 разів (беремо під увагу Америку, де чоловіки голяться щодня), курить 180.000 папіросок, з'їдає: 5 тон хліба, 5 тон бараболі, 1 і 3/4 тони мяса; зношує 31 одягів, 15 плащів, 37 пар черевиків; купається 6000 разів, 1567 разів стриже собі волосся, проїздить згл. проходить 420.000 кілометрів, спить 176.424 години, буває три рази оперований, миє свої руки 73.423 раз, свариться згл. має суперечку 23.423 рази, читає 9275 книжок та часописів, пише своє прізвище 43.567 разів ітд.

Одного тільки не було подано в тій статистиці, що чоловік вмірає тільки раз.

ПРАВОСЛАВНА ЦЕРКОВ У БОЛГАРІЇ ПОКОРИЛАСЯ...

Як повідомило офіційне болгарське телеграфне агентство, Православна Церква у Болгарії признала закон, на основі якого введено в Болгарії розділ між Церквою і державою. Тимсамим виховання дітий перейшло під виключну компетенцію державних властий.

М О Ж Н А . . .

Можна зробити якусь жертву чи стерпіти щось без того, щоб при цьому мати веселе обличча та не нарікати.

Можна сказати час від часу про свойого ближнього і щось доброго, не тільки все підносити його злі сторони.

Можна ближньому подарувати бодай веселий погляд та приязну усмішку, якщо не можемо йому нічого іншого дати чи вчинити.

Можна для вчинків та починів ближнього знайти оправдання, якщоб ми бажали, щоб в такому самому положенні знайшли другі і для нас таке ж оправдання.

ВСЕ ДАСТЬСЯ ЗРОБИТИ (Веселий куток !)

Корабельні бюра є дуже вважливі для своїх пасажирів. Ігуменя Сестер Пассіоністок переговорювала з одним таким корабельним бюром в справі переїзду до Америки групи сестер того монашого Згромадження. М. ін. запитала вона урядовця того бюра, чи на кораблі буде священик та чи буде відправлятися Служба Божа. „ Алеж очивидно, відповів урядовець. Кораблем їде звичайно кілька священиків. Зрештою, додав, залишіть це все супокійно нам. Чи буде на кораблі священик, чи ні, то для сестер Служба Божа буде. ”

Г У М О Р !

„ Скажіть мені, в якому місяці на протязі року Ви говорите найменше ! ” запитав св. Іван Віяннеи, парох з Арс одної своєї парохіянки, що вічно замучувала його своїм говоренням. Парохіянка не вміла йому відповісти. Тоді о. Віяней відповів : „ Це певно в місяці лютні, бо він на два дні коротший від інших місяців. ”

„ У В А Г А УКРАІНЦІВ В БЕЛЬГІЇ і ЧЛЕНИ БРАТСТВА Б.М.Н.П. !

Цього року колядуйте теж на пресфонд „ Голосу ” ! Так зможемо побільшити число сторінок „ Голосу ” на 1949 рік і зробимо наш часопис цікавим. РЕДАКЦІЯ й АДМІНІСТРАЦІЯ.

Дня XI.XI ц. р., як ми згадали в листопадовому числі, згинув трагічно в копальні Кессаль бл. п. Богдан **Собків,** містоголова укр. католицького церковного Комітету в Ліеж, один з найкращих бойовиків **Української Католицької Акції** ліежської Округи, член УДК, і Братства Божої Матері Неустанної Помочі. Похорон відбувся з участю усього укр-кат. Духівництва провінції Ліеж, та масою вірних, а пан-отець Атаманець попрощав Покійного палкими й глибоко зворушливими словами на укр. та фр. мовах від імені рідні, Укр. Кат. Місії, Братства, УДК та приявних бельг. Дня 25.XI ц. р. відбулись в Моражі похорони маленької укр. дівчинки Дубровської. Спіть спокійно, Юні Друзі ! Хай чужа земля буде вам легкою, а Україна про Вас не забуде ! Вічня їм пам'ять !

Ів. Носик

ПСАЛОМ ВОЛІ

І стелиться моя молитва
Мов кадильний дим перед Тобою,
Мій уділ накинений судьбою:
Не горіння, не порив і не битва.

Однак коли б мені удостоїтись
Бачити вільну Батьківщину,
Виборену кров'ю, не спадщину,
Я бажав би за честь її битись.

І аж тоді побачить неба шари
І гаї — діброви, білі хати...
Увійти в них, мов в божії палати
Давши серце в дарі Україні.

У півмряці церковне склепіння
Мов вгинається у такт лямпади.
Подаю, благаючи пощади
У долонях, душу і терпіння.

„Не жертва, не кров і не битва"
Мені в участі накинені судьбою,
Мов кадильний дим перед Тобою,
До стіп Твоїх стелиться молитва.

Л. Мосендз

МАНЕ, ТЕКЕЛ, ФАРЕС...

Я зважив і знайшов: залегкий ти
в своїм благанні, чині і зусиллі;
для тебе витиченої мети
не вартий ані в праці ні в дозвіллі.

Я зміряв твій земний короткий зір:
гострішим він ніколи вже не стане,
не здійметься від глини до сузір,
в космічні не заглибиться тумани.

І ось тебе від свого я лиця
відкидую у небуття темряву!
Загинеш! Не залишу і співця,
щоб оспівать твою ганьбу й неславу!

За тебе рід новий зведу з небес.
йому віддам мету твойого роду
і це над ним: мане, текел, фарес
ніколи не гремітиме від Сходу.

Під Лелійним Прапором

(Сторінка марійських дружин Братства Божої Матері Неустанної Помочі)

Намірення Апостольства молитви на місяць грудень :
За християнського духа в сім'ях.
Місійне намірення : За навернення провідних верств Японії

З ЖИТТЯ БРАТСТВА Б.М.Н.П. В БЕЛЬГІЇ

Намюр : проведено впис членів до Братства Б.М.Н.П. дня 12.9.1948. Вписалося 12 членів, цебто всі українці, що живуть в Намюр. Того самого дня по Службі Божій відбулося зібрання членів, на якому от. Душпастир пояснив значення та ціль Братства. Члени закупили підручники для членів Бр. Б.М.Н.П. Прочитано статут Братства. Дня 10.10 по Службі Божій відбулися сходини Братства ; От. Душпастир відслужив молебен і провів духовну вправу : приготовання до доброї смерти. От. Душпастир зазначив, що сходини відбуватимуться кожної другої неділі місяця по Сл. Божій, в каплиці „ Петі Сер де Повре " 3, Бд де Меркен, Намюр.

Тамін : 22.8 ц. р. от. Душпастир виголосив в час Сл. Божої проповідь про значення та ціль Братства Б.М.Н.П. Дня 5. 9-го відбулися перші сходини Братства, от Душпастир провів духовну вправу : відготовка до доброї смерти. Вписалось 15 членів. Дня 3.10 відбулись другі сходини, відспівано молебен, от. Душпастир провів приготовання до доброї смерти. Члени закупили підручники Братства. Сходини відбуватимуться першої неділі місяця по Сл. Божій в церкві св. Мартина.

Шателє : на сходинах філії УДК, дня 19.9, по промові от. Душпастиря вписалося до Братства 10 чл., закупивши підручники Братства. Сходини Бр. назначено на 17.10 по Службі Божій у великій церкві в Шателє. 17.10 справді відбулись ці сходини, на яких були приявні всі вірні із Служби Божої. По доповіді про Марійські завдання проведено „ підготовку ", після чого вписалося нових 8 членів. Сходини відбуватимуться кожної третьої неділі місяця в Великій Церкві в Шателє, по Літургії.

Дуже гарно заповідається розвиток Марійських дружин Братства БМНП. в місцевостях Фленю, Вам та Мораж. Звіт у найблищому числі.

Прохаємо ОО. Душпастирів присилати до Редакції звіти.
В найблищому числі подамо Грамоту О. Протоігумена з Канади в справі Братства.

Провід Братства.

ПОДЯКИ ЗА ВИСЛУХАНІ МОЛИТВИ :

Вічна слава й подяка Матінці Божій і Найсолодшому Серцю Христовому хай буде за те, що при кінці 1945 року вирвали мене з рук НКВД й перевели щасливо через цілий ряд небеспек, а головно за те, що в чудесний спосіб врятували мене від майже певної смерти в Чехах.

Рівночасно складаю на пресовий фонд „Голосу Христа Чоловіколюбця" — квоту 30 бельг. франків — Григорій.

Найсолодшому Серцю Ісуса й Матері Божій Неустанної Помочі прилюдно дякують : Уляна Лемех (30 фр.), Микола Пастир (40 фр.), Рогоцький Ігор (50 фр.), Дарія Калицька (100 фр.), Осипа Курська (15 фр.), Панько Білозуб (35 фр.) Іван Заковика (40 фр.), Павло Васильович Хмурий (200 фр.) Ничипір Овсієнко (55 фр.), Галя Кривченко (10 фр.), Оля Козоріз (20 фр.), Іваницька Зоя (50 фр.), Ничипір Порфірович Зонтик (30 фр.), Анна Терешкова Селегета (100 фр.).

ПРОСЯТЬ СВ. МОЛИТОВ :

В тяжкому горю : Ґураль Василь (20 фр.), В недузі діточок - Мати (50 фр.), За засланого в Казахстан мужа Йвана й двох Братів — Оксана Князенко (30 фр.), За членів моєї Сім'ї, вивезених у Сибір — Богдан (20 фр.), Многострадальну, Прискорбну Матінку Марію, Царицю Небесну умоляю за Українських Католицьких Владик та Духівництво в лютих більшовицьких катівнях страждучих, щоб кріпив їх у горі та дозволив затріюмфувати Їхній Правді : святому З'єдиненню Церков (200 фр.), За укр. Католицьку Духовну Семінарію в Кулемборгу (50 фр.), Найсолодше Серце Ісуса й свята Тереню, рятуйте й наверніть мого Сина Івася, через добру св. Сповідь, від гріха нечистоти — любляча Мати (100 фр.), Спасителю світа — спаси Україну ! Пресвятая Госпоже Богородице — спаси нас !

УПОКОЇЛИСЬ В БОЗІ :

Дня 3.XI. ц. р. згинув трагічною смертю, в квіті віку й весні життя один з найсвідоміших українців округи Шарлеруа, член УДК, саме по повороті з Конгресу Українців в Брукселі, яким він так одушевлявся, згинув від вибуху гасу в копальні ч. 24 в Куіє, б. Шарлеруа блаж. п. **Василь Фединець,** син **Укр. Закарпаття,** осиротивши молоду дружину Юлію. Похорон покійного, найбільше величавий, що його бачили укр. скитальці для свого брата, а навіть чужинці — вуглекопи,, відбувся при небуденнім здвизі народу — 700 осіб приявних, наших і чужих. В домогильному ході несли аж 24 траурні вінки, а промови О. Душпастиря та п. інс. Дениcенка над труною цього одного з найкращих католиків душпастирства до сліз порушили приявних. Вічная йому память !

ВІД АДМІНІСТРАЦІЇ

Перед читачами „Голосу Христа Чоловіколюбця" саме тепер п'яте число третього річника нашого місячника. Друкований на гарному папері, старанно оправлений, гарно з'ілюстрований, заповнений пожиточним для старих і молодих змістом, а все згідним з наукою нашої Св. Церкви, старався наш місячник залишитися на столі читачів настільною книгою, що нею повинна гордитися кожна українська душа на чужині, шукати в ній розради й поради в годинах смутку й туги за рідним краєм і за своїми церквами. Він прямо просив читачів і великих і тих найменших, що заглядали лиш до „Голосу Ісуса", щоб поодиноких зошитів не нищити, а складати в річники, оправляти річники оттак, як оправлені книжки, а при неділі і святі, в хвилях вільних від праці й інших занять, в довільнім місці ці річники відкривати, хоч сторінку одну прочитати. Многі читачі дійсно так поступають, а це видно в Адміністрації з того, що вони пильно дбають про те, щоб своєчасно відновити передплату, реклямують поодинокі випуски „Голосу Христа Чоловіколюбця", якщо він подорозі до них десь затратиться, повідомляють сейчас нашу адміністрацію про кожну зміну своєї адреси, а понадто ті числа, що в них вже в дома припадково дізнали пошкодження, стараються в друге набути. Та є і такі, що от прямо з байдужності, а може по причині хвилевої недостачі гроша, забули передплату відновити, задовжилися, перервали через зміну адреси зв'язок з нашим місячником, а ми все ще їх шукаємо й що місяця „Голос Христа Чоловіколюбця" до них висилаємо, однак він до них не доходить. За цим, дорогі читачі Вп, що знайшлися в тій останній групі, старайтеся поправитись : негайно самі підрахуйте свою заборгованість в передплаті за „Голос Х. Ч." (рахуючи по 50 франків бельгійських за кожний річник), починайте її сплачувати, хочби ратами, хочби дрібними, реклямуйте пропавші вам числа, складайте в книжки наші річники, старанно прочитуйте поодинокі зошити, не нищіть їх, давайте до прочитання своїм знакомим, переховуйте як цінну пам'ятку з днів вашого побуту на скитальщині, як вашу настільну книгу. — виїзджаючи за море не зривайте зв'язку з „Голосом Христа Чоловіколюб." подавайте своєчасно свої нові адреси й з нових місць поселення присилайте передплату, з'єднуйте нам нових передплатників. — Памятайте, що обов'язком кожного передплатника „Голосу Х. Ч." є його читати, переховувати, давати читати другим і своїм дітям, передплату посилати, нових передплатників з'єднувати, а про кожну зміну адреси, хочби зза моря, повідомляти адміністрацію нашого місячника. — Ваш душпастир радо Вам в тім поможе, а понадто, все можете оттак, як вмієте, до нас безпосередно звернутися на адресу подану на другий сторінці окладинки кожного числа.

Висліди дальшої акції за приєднанням нових передплатників для „Голосу Христа Чоловіколюбця" :

Всеч. О. Г. Фуканчик приєднав оцих дальших 9 нових передплатників : 1) Лопушанський Стефан, 2) Голяк Дмитро, 3) Ваврик Михайло, 4) Червінський Микола, 5) Лакота Іван, 6) Батіг Микола, 7) Іваницький Іван, 8) Коротишин Михайло, 9) Вичар Михайло. Завдяки старанням Всеч. Фуканчика в короткім часі дістали ми оттак 47 нових передплатників, що внесли заразом передплату за цілий рік.

Понадто приєднано досі таких нових передплатників : з Вінтерсляг, Ватершай і Звартберг :

1) Яроній Семен, 2) Юхнович Ольга, 3) Гриців Параскевія, 4) Хмельовська Юстина, 5) Хоменко Марія, 6) Прокопик Ігнатій, 7) Бабій Осип, 8) Кордупель Ольга, 9) Нетреба Юрко, 10) Остапик Наталія, 11) Кальвай Ольга, 12) Кордупель Василь, 13) Глива Теофіль, 14) Корчинський Василь, 15) Козій Володимир, 16) Абрам Михайло, 17) Сумарук Маковій, 18) Опирук Семен, 19) Кобилянська Марія, 20) Телішевський Іван, 21) Мартинишин Іван, 22) Кінах Петро, 23) Содомляк Осип, 24) Мельник Михайло, 25) Питак Михайло, 26) Кулешка Роман, 27) Шипка Степан, 28) Ясінський Юрко, 29) Кузищин Павло, 30) Капічук Микола, 31) Дашко Осип, 32) Дмитришин Теодор, 33) Труш Василь, 34) Коломаянський Григорій, 35) Супрун Григорій, 36) Солонинка Корнило, 37) Паплик Микита, 38) Венгринович Евген, 39) Русин Юрко, 40) Мандзюк Василь, 41) Савка Григорій, 42) Менип Яків, 43) Боднар Павло, 44) Мандзюк Василь, 45) Демський Микола, 46) Чемерис Осип, 47) Крупка Ярослав, 48) Турчан Осип, 49) Берник Андрій, 50) Моравецький Адам, 51) Лотоцький Михайло, 52) Горбовий Петро, 53) Бойчук Михайло, 54) Гриців Іван, 55) Горчак Роман, 56) Сосяк Микола, 57) Бойко Василь, 58) Совінський Василь, 59) Токарчук Микола, 60) Кучвара Омелян, 61) Наумович Григорій, 62) Каделяк Дмитро, 63) Сухий Микола, 64) Олійник Теодор, 65) Маланюк Юрко, 66) Колос Іван, 67) Сухроменда Іван, 68) Засідко Андрій, 69) Ляхович Максим, 70) Годованець Петро, 71) Цирук Лука, 72) Попіно Юрко, 73) Чупко Михайло, 74) Табака Володимир, 75) Трушик Ярослав, 76) Сирота Онуфрій, 77) Лико Степан, 78) Петришин Михайло, 79) Шумяковський Омелян, 80) Проць Василь, 81) Перон Василь, 82) Курляк Василь, 83) Кусяк Іван, 84) Шпинда Андрій, 85) Тимків Федір, 86) Королик Василь, 87) Нога Василь, 88) Курищук Юрій, 89) Довірок Василь, 90) Ґоін Гарасим, 91) Вішка Антін, 92) Філь Макар.

Всі ці передплатники внесли згори передплату на протяг одного року.

Дальше буде !

ВИДАВНИЦТВО О.О. РЕДЕМПТОРИСТІВ В ЛЮВЕНІ

BIBLIOTHECA ALFONSIANA

вже видало слідуючі українські книжки, по низьких і для кожного доступних цінах:

1). **о. Ю. Гірняк: „МАЛИЙ КАТЕХИЗМ"**, 2-е вид. 15 фр.

Це коротке, ясне і для всіх доступне пояснення св. католицької віри та її духовних практик.

2). **св. Альфонс де Лігорі, Ч. Н. І.: „ЯК ГОДИТИСЯ З ВОЛЕЮ БОЖОЮ"**, ... 10 фр.

Прекрасна й глибока наука про християнське зрозуміння бігу нашого життя.

3). **„ПОЩО СПОВІДАТИСЯ"**, 2-е вид. . . . . . . 10 фр.

В цій книжечці читач знайде все потрібне до ревної й святої сповіди.

4). **о. Й. Схрейверс, Ч. Н. І.: „МОЯ НЕБЕСНА НЕНЬКА"** 2-е вид. . . . . 25 фр.

Ця книжка це вислів ніжної набожности до Пречистої Діви Марії, нашої Цариці й нашої Матери.

5). **о. Йосиф Бон, Ч. Н. І.: „НІЧ У КВІТКАХ"**, п'єса на 1 дію у 9 сценах . . . . . . 25 фр.

6). **о. К. Більке, Ч. Н. І.: Молитвенник „НАША ЖЕРТВА"**,

Це перший молитвенник для Українців на чужині. Він містить, крім ріжних молитов, Акафісту Матери Божої Неустанної Помочі, гарних розважань, нашу Службу Божу в старославянській і українській мові разом з молитвами священика, а також і латинську Службу Божу в латинській і українській мові для тих Українців, які ніколи не мають змоги бути на Українських Богослуженнях.

50 фр.

7). **П. Вінанді: „Появи Діви Убогих в Бане"** 10 фр.

Внедовзі появляться ще слідуючі книжки:

1). **о. Й. Схрейверс, Ч.Н.І.: „ІСУСЕ ЛЮБЛЮ ТЕБЕ"**, 2-е вид.

Це вислів сильної й мужеської любови до Ісуса Христа, нашого Божественного Спасителя і нашого найліпшого приятеля.

2). **о. Бодієн, Ч.Н.І.: „ПРИГОТОВАННЯ НА СМЕРТЬ"**, 2 вид.

Маленьку цю книжечку повинен перечитати хоч раз в житті кожний християнин, щоби знати як жити й як умирати.

Всі ці книжки можна замовляти на слідуючу адресу:

BIBLIOTHECA ALFONSIANA, Brabançonnestraat, 97

LEUVEN (Belgium).

Гроші слати почтовим чеком: **С. СН. Р. 4510.11**, на вище подану адресу.

Imprimerie E. GELEZNIAKOFF, 51, rue Van Campenhout, Bruxelles 4

РІК IV. ГРУДЕНЬ, 1949 ЧИСЛО 5 (37)

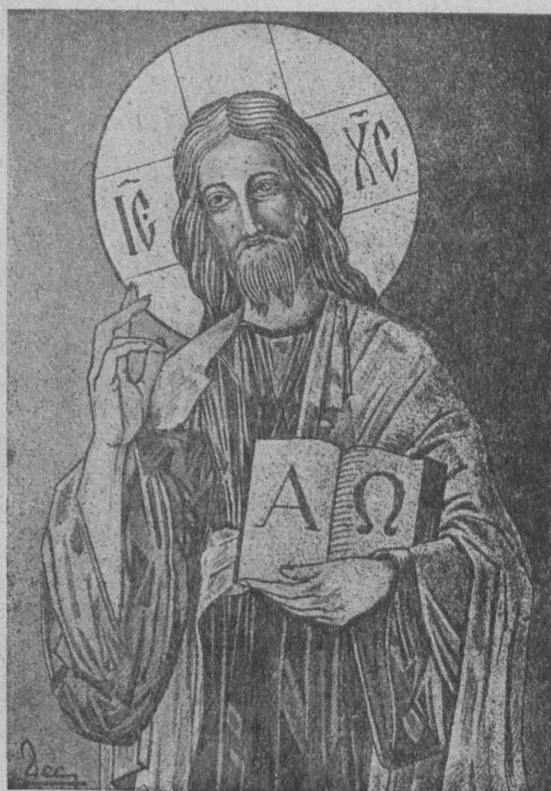

Голос Христа Чоловіколюбця

DE STEM VAN CHRISTUS MENSCHENMINNAAR

LA VOIX DU CHRIST AMI DES HOMMES

December — Décembre

Maandblad **Revue mensuelle**

ХТО З БОГОМ, З ТИМ БОГ

РЕДАКЦІЯ :

R. P. B. Kurylas C. SS.R. 17, rue Grande Triperie, MONS.

——::——

АДМІНІСТРАЦІЯ :

R. P. J. Boon C. SS. R. Brabançonnestraat, 97, LEUVEN.

——::——

Нашим представником на Голяндію для „Голосу Христа Чоловіколюбця" є Впр. о. Вейнговен. Проситься у всіх справах зв'язаних з цим релігійним часописом звертатися на адресу :

E. P. WIJNHOVEN, Stapelen, BOXTEL, NEDERLAND.

В Голяндії замовлення на книжки Видавництва О.О. Редемптористів у Лювені, як рівнож належитість за закуплені книжки, належить слати на руки ВПр. о. Генерального Вікарія Ван Де Мале.

Адреса : Z. E. P. VAN DE MAELE, **Kapel in 't Zand, Parklaan 3.**

ROERMOND, NEDERLAND — **Postcheckrekening 26.406**

Тамже можна замовляти рівнож **і інші книжки** видання ОО. Редемптористів і ОО. Василіян. Гроші в Бельгії слати поштовим чеком вписуючи на нім кромі адреси вище поданої :

C. CH. P. 4510.11.

●

За позволенням церковної влади.

Avec l'approbation des autorités ecclésiastiques.

Met kerkelijke goedkeuring.

●

BIBLIOTHECA ALFONSIANA

Brabançonnestraat 97, LEUVEN

(Belgium)

ГОЛОС ХРИСТА ЧОЛОВІКОЛЮБЦЯ

ДУХОВНИЙ МІСЯЧНИК

Рік IV. Грудень, 1949 Число 5 (37)

Б. Й. Р.

Хто вірує, буде спасений

Одним з найважніших понять в науці Католицької Церкви — це Символ Віри. Базується він на найбільш абстрактних моментах людського духа, на чисто суб'єктивних засадах, котрих підставою і джерелом є наука Христа і студії над нею. Подають вони людському духові цінності, котрих змістом є джерело віри. Єство віри являється так важним чинником в Христовій науці, що є подекуди і до певної міри імперативом в засадах віри — може не все для нас зрозуміла.

Св. Євангеліє розповідає про подію, коли двох сліпців стрінуло Ісуса та почали просити Його уздоровити їх. Христос запитав тоді їх, чи повірять в се, що Він може їх уздоровити. Вони відповіли, що так. Христос діткнувся тоді їх очей та промовив: „Нехай станеться так, як ви віруєте". Їм відкрилися очі, вони відійшли й славили Христа. Одиноким ліком для цих людей була їх цілковита, беззастережна **віра** в Христа Господа.

Віра — це свідоме піддання людського духа під авторитет Всевідучого і Найсправедливішого Бога навіть тоді, як правди віри видаються нам незрозумілі. Вже під давніх часів людство займалося питанням віри, що обіймало глибину душі людства. Із джерел віри родились у мистців найбільш артистичні твори, для неї посвячувано глибокі студії, за віру проходили навіть тяжкі бої від часу первомученика св. Степана, через хрестоносні походи і поборювання ідеологій середньовіччя аж по нинішній день. Ще й нині боротьба ця продовжується дальше, свідками якої являємось ми самі. Без сумніву, що сама історія викаже нам небаром, скільки ще нині тих безіменних мучеників впало жертвою за Христову віру.

Віру приписав нам Господь як важний обов'язок. Христос домагається від нас явної віри. За мало є вірити лише в скритому кутку свойого серця. Віру належить явно визнавати, принимати св. Тайни та вірити так, щоб у всіх людських ділах пульсувала жива віра. Так віра являється тим світлом, що просвічує людський розум, яким можна все ближче пізнати Всевишнього Творця, це дорога, що веде крізь бурхливе море до вічної пристані.

Христос учив : Хто виречеться Мене перед людьми, того виречусь Я перед Моїм Отцем, що в небі. Пересторогу повищу не слід забувати. Про це голосім всюди і отверто, що віруємо в Всевишнього Бога, що створив вселенну з вищим порядком, що створив людство, а в грудях наших помістив суддю - совість, щоб кожний віруючий міг пізнати і відрізнити добро від зла.

В неясних твердженнях над поняттям віри блудило людство ще з давніх часів. Передхристиянські філософи, хоча не бракувало між ним геніяльних вчених, не були в можності вийти з поблудження. Також і вчені Христової доби як лише відступили від Христової віри, губили себе в тисячних противоріччях.

Бережім проте віру як найбільший скарб, виявляймо вдячність Всевишньому, що обучив нас про речі, що являються найбільшими цінностями для нас, а нагорода для нас за це є певна, бо обіцяє Христос : хто увірує в Мене — буде спасений !

●

о. Ю. Гірняк.

Заповіт Українського Мученика

Божі пляни не так розвиваються, як людські пляни. Долю людських задумів схарактеризував дотепно старий римський сатирик словами : „ Трясуться гори і вилонюють... смішну миш... Великий шум, криклива рекляма, великі витрати матеріяльних засобів і людського здоров'я, — а висліди часто непропорціонально малі або й ніякі ". Інакше в Бога. Боже Провидіння з малих незамітних починів, серед труднощів і жертв виводить великі діла, діла тривкі й корисні.

Торговельний практикант, Івась Кунцевич, був певно глибоко зворушений, коли підчас покірної молитви перед Розп'яттям вискочила з Серця Спасителя вогняна іскра і впала на його груди. Це мусіло зелектризувати, молоде, невинне серце майбутнього апостола й мученика. Але мрії побожного юнака мабуть не виходили тоді поза особисті духові потреби й побажання. А тимчасом Божа ласка підготовляла його до чогось іншого, до жертвенної праці на широкому, всенародньому полі, до релігійної акції в користь цілого українського народу.

Сьогодні можемо вже осудити, яке люте врем'я наступало на український нарід з почину XVII. віку, хоч могло тоді нез'єднаним здаватися, що події розвиваються корисно. Бо чого ж більше бажати ? Нез'єдинена частина українського населення вже очуняла від гнітучого враження, яке викликала серед них несподівана заява сімох українських

нез'єдинених владик, що вони бажають вернутися до єдности з Папою Римським. Два владики вже відскочили від акту з'єдинення. Вслід за ними йшов некоронований володар Волині, князь Острожський, що теж відступив, потягаючи за собою більшість української шляхти. Польський Уряд уже пожалував, що зразу віднісся симпатично до справи Унії. Козацтво під'юджене сусідами, заняло ворожу для Риму поставу, так, що польська влада пішла з ним на переговори. Нез'єдинена духовна і світська інтелігенція розпочала полемічну боротьбу проти Католицької Церкви й „уніятів". З другого боку залишилися при Унії тільки два активні владики, Іпатій Потій і В. Рутський, які гнулися під тягарем своєї відповідальности. Отже здавалося, що „небезпека вже минула", що „народ консолідується", „уніятська інтрига" догаряє.

Та інакше виглядала справа з небесної висоти Божої всевідучости, як це вже й ми — на основі пізнішого розвитку історичних подій — сьогодні знаємо. Саме тоді назрівав найбільший на тисячу літ народній зрив великого, та нещасного Богдана. Хто сьогодні оцінить, як було б закінчилося повстання Хмельницького, як би Берестейська Унія 1596 року, замість викликати спротив нез'єдинених проти Унії, була знайшла серед них зрозуміння. Коли католицький Захід вже починав числитися з переможним нез' єдиненим Богданом, то як був би з ним числився, якщо б той же Богдан здобув собі свою позицію на чолі молодої католицької нації. Та пропало. Шанса Українського Князівства була програна не під Берестечком, але на 20 літ раніше.

У три місяці після вітебської трагедії з 12. листопаду 1623 року, св. Конгрегація для поширення Віри зарядила, що „на майбутнє з'єдинені українці, як міряни, так духовні, знов як світські священики, так і ченці, зокрема монахи - василіяни не можуть з ніякої, хоч би найконечнішої причини переходити на латинський обряд без осібного нате дозволу Апостольської Столиці" (Декрет св. Конгрегації для поширення Віри з 7. лютня 1624.) П'ять місяців пізніше Апостольська Столиця знову напоминає латинських священиків, щоб у св. сповіді не намовляли вірних мірян до переходу на латинський обряд (Декрет з дня 7. липня 1624.). Подібні заборони переходити на латинський обряд виходили з Апостольської Столиці й пізніше у XVIII. і на самім початку XIX. ст., отже в часах, коли правно - державне положення українців у Польщі, а опісля в Австрії і Росії було найтяжче за всі часи і коли нікому й не снилося цікавитися положенням нашого народу. Апостольський Престіл навіть тоді ставав ув обороні українського народу, коли цей нарід сам уже перестав оборонятися.

З того всього бачимо, що Апостольський Престіл, акцією Унії не мав на думці винародовлювати український народ, як це постійно закидували православні уніятам.

Душпастирська й архієрейська праця Йосафата Кунцевича, непризнана й підмінована нез'єдиненими, не могла вже врятувати загально - національної справи у XVIII. ст. Вона принесла тільки наглядні індивідуальні користі в духовому життю одиниць. Загально - національне значення Унії ставало помалу ясне в історичній перспективі.

Так то мученича кров св. Йосафата перш усього вмила з українсько - католицької Церкви кривдяче клеймо, наче б то Унія була введена українськими владиками тільки з намови і в інтересі польських політиків і мала, мовляв, відіграти ролю містка для переходу на латинський обряд.

Апостольський Престіл прийняв поворот українців до Католицької Церкви без тіні докору, навпаки з великою радістю, до якої візвав цілий католицький світ двома посланнями п. н. „Великий Господь" і „Благословен хай буде Пастир". Для влекшення повороту українцям Апостольський Престіл поробив уступки і правні застереження в користь українського обряду.

Рим надає теж привілеї, які опісля станули основою розвитку Унії. Коли ж чинники неприхильні Унії почали проти неї інтригувати, Апостольський Престіл не тільки оборонював дальше наші права, але устами Папи Урбана VIII. проголосив славну тезу про нашу історичну релігійну місію на Сході, місію яку розпочали виконувати ще на 800 літ раніш слов'янські апостоли св. Кирило й Методій, а яку Україна опісля була втратила через відступство від Апостольського Престолу . Мандат Папи Урбана VIII. до релігійної місії на Сході, це не святочна фраза, а урядове ствердження нашої кваліфікації на основі природної релігійної вдачі й історично ствердженої вірности Католицькій Церкві. В першу чергу це заслуга мученичої крови св. Йосафата і Його наслідників, яких постійність у вірі стверджує свт. Отець Папа Пій XII. в Енцикліці, виданій 1946 року з приводу 350 роковин Берестейського з'єднання, що починається від слів : „До всіх Східніх Церков". В цій Енцикліці читаємо вперед про заслуги наших владик : „Що сумніші йшли часи, то ще краще сяяла дбалість українських владик. Старались вони і простий люд повчити в християнській науці і підвищити богословське знання в недосталь освічених священиків і врешті монахів, де тільки обичаї підупадали, наново запалити до карности й святости" (ст. 11-12). Свт. Отець підкреслює гідність і святість священиків і вірних, перевихованих ревними владиками. Згадує їхню постійність у вірі після розбору Польщі : „Священиків, що не хотіли покинути свою віру, в'язнили, топтали, сікли нагаями, за-

проторювали в тюрми, мучили жорстоко голодом, спрагою, холодом... Священослужителі за те, що явно визнавали католицьку віру видерті своїм родинам, полишені в нужді, були вивезені в глибоку Росію й позамикані по манастирях, а не дались ані голодом ні знущанням відвести від своєї святої постанови". (ст. 30-31). Віддавши шану холмським мученикам, переходить до заслуг бл. п. митрополита Андрія Шептицького, який „нічого більше не бажав, як засвідчити найглибшу свою побожність до Апостольського Престолу і... понести при Божій ласці навіть мучеництво за своє стадо, що для його спасіння довго посвячував свої сили й труди". Вкінці свт. Отець переходить до всіх наших вірних, яких терпіння добре знає і яким співчуває та заохочує до постійности в вірі в обличчі грядучих небезпек, обіцює за те в імені Ісуса Христа велику нагороду і як її запоруку, дає українським єпископам, священикам і вірним Апостольське благословення.

Щоб виконати цей релігійний мандат, не вистачать заслуги одиниць, ані навіть тисячів жертвенних місіонерів, але треба ще запасної резерви, святого материка, з якого плила б молитва, наука і доцільна праця. Св. Йосафат положив і під духову будову такого релігійного материка солідний фундамент. Цим фундаментом мало бути католицьке духовенство, гідне свого завдання. Вихованням освіченого, святого й ревного духовництва займалися в часах св. Йосафата також і інші архієреї, а головно Велямин Рутський. Але кров. св. Йосафата припечатала і те його змагання і промовила до совісти українського духовенства сильніше, більш переконливо як методи виховання стосовані його товаришами по званні. Св. Йосафат визначався великою лагідністю в поведенні з усіми, навіть противниками. Тою лагідністю він приєднав багато православних до Католицької Церкви. Для одних тільки як архіпастир був строгий і твердий, а саме для своїх священиків. Для чого? Бо знав добре, як низько впало українське духовенство під впливом 500 літнього відірвання від Христового Намісника, Римського Папи і під впливом 250 літньої польської неволі. Поляки хотіли, щоби українські священики були убогі і темні та довели до того, що священики нераз мусіли й панщизняну роботу робити і нічим не вирізнялися від темного панщизняного хлопа. Різнилися від інших тим, що мали доступ до престола в церкві. Ніяких наук не проповідували, недбало сповідали, не дбали про красу богослужень ані про почитання Ісуса Христа укритого на престолі в Найсвятішій Тайні Евхаристії. Вони нічим не могли причинитися до піднесення культури українського народу і до його політичного відродження. Це боліло св. Йосафата. Він вложив найбільшу частину своєї праці у виховання нового типу священика. Бажав мати освічених священиків, котрі розуміли б добре

святе Письмо, богослужбові книги, що могли б добре в церквах проповідувати і брати участь в розвитку катихитичної праці, яка розцвітала на Заході від половини XVI. ст. Учив побожно відправляти богослуження, не тільки з тою зовнішньою, дійсно гарною формою, яку заховали і нез'єдинені священики, але і з внутрішньою побожністю, яка окрашувала римо - католицьке духовенство. А передовсім він старався змінити спосіб сповіді, що вкорінився в нез'єдинених. Нез'єдинені вірні не підготовлялися до сповіді, не визнавали докладно всіх гріхів, не застановлялися над поправою життя. Сповідь зійшла в них на звичайну церемонію, а не мала ніякого впливу на дальше життя, не виховувала ні добрих християн, ні добрих батьків, ні добрих громадян. Через те нез'єдиненине Церква перестала виконувати своє релігійне і громадське завдання. Вона нічим не могла причинитися до політичного відродження українського народу. Якщо український нарід заховав етику, любов ближнього і можність політичного розвитку, то це завдячував своїм вродженим прикметам і іншим побічним чинникам, але не виховуючій праці нез'єдниної Церкви.

Св. Йосафат з любови до свого народу дорожив його релігійними і національними цінностями і вимагав, щоб греко - католицьке духовництво працювало над піднесенням своїх особистих моральних і культурних сил, щоб могло опісля бути провідником свого народу в своєму напрямі. Тому ставив високі вимоги дисципліни і точности у виконуванні станових національних обов'язків.

Сьогодні, в роковини мученичої смерти св. Йосафата, ми не стаємо пред Його духом голіруч. Можемо повеличатися деякими осягами, яких вимагає його заповіт, як передумовину до сповнення нашої релігійної місії на Сході. Він певно впише в наше добро не тільки ці цінності, які ми досі заховали, але й ті, які нам воєнна хуртовина знищила.

Тільки одна є вимога, з якої ми постійно повинні вив'язуватися. Це безмежна любов до наших братів нез'єдинених, вирозуміння для них, молитва за їхне повернення і добрий примір святого життя. Тільки в той спосіб переконаємо їх, що Католицька Церква не ворог нашій справі, а навпаки — її наріжний камінь, яким будівничі можуть помітувати тільки зі шкодою для своєї будівлі.

●

І. Нелин.

Недобра слава — до часу спить

(З оповідань Дідуся)

Колись у нашому селі жив чоловік на ім'я Пилип. Раніш він був не дуже заможний, бо його батько, маючи кількох синів, оженив його дуже молодим, а як стали сини підростати, Пилипа відділив, дав йому якісь там зо дві десятинки, і Пилип сам став господарювати.

Ще як був Пилип парубком, ходила про нього недобра слава. Може через те, що все чогось водився з відомими в селі ледарями, про котрих подейкували люди, що чуже їм до рук липло. Але ось, одружившись та відділившись, став Пилип своє господарство поширювати. Там, чуєш, одну — другу десятину поля прикупив, там — ділянку ліса взяв від пана з близького фільварку, що зараз за селом. Пізніш, чуємо: Пилип під тим своїм ще прикупив від когось десятинку і вже собі там хату будує, потім туди на хутір перенісся. Ідеш було повз його хутір — хата тобі привітненько усміхається білими стінами, садок біля хати, що Пилип насадив, мов той гайок, підростає і вже через скільки років почав вісти та родити йому овочі... Словом — Пилип росте, Пилип багатіє і слава про нього вже інша йде. Часто його бачать і в церкві і на сільських зборах. Уже він не треться несміливо по кутках, у затінку, а все десь спереду стає, іноді й слово якось прикине, і те слово все доречне буває...

От помалу-помалу став Пилип зі значнішими селянами знатися, з ними компанію водити. Стали його на деякі виборні служби вибірати, аж навпослі, чуємо, — уже його й на сільського старшину обірають. І вибрали. Були, що правда, потиху балачки про його колишню недобру славу, але ці балачки інші люди зацитькали, що це, мовляв, люди мабуть із заздрости на неповинного чоловіка понавигадували... От відбув він своє старостування, і все в нього йшло гаразд. Він був трохи письменний, то легко йому все давалося...

А тимчасом діти у нього підростали. Він мав одну доньку і три сини. От старшого він вже одружив, а на відданні вже донька... Гарна була дівчина, ца його донька, Сонею звалась. І ставна, статурна і з обличчя красна, і весела, балакуча. Словом — хлопці біля неї крутилися роями. Де ж пак — і красуня і, як чути, батько віно обіцює неабияке...

У мого сусіда Дмитра (гарний був мужчина, чесний і роботящий та й заможненький, нівроку) та був син одинак, Василем звався. Красний був парубіка, трохи був мазунець, але слухняний, путящий хлопець. Так отой хлопець Василь і нагледів ту Пилипову Соню. І вона йому „ впала в око ". Став він туди вчащати, на той Пилипів хутір. Мабуть Соніним батькам не від того було, щоб посвоячитись із Василевими батьками, бо, кажу, це був рід бездоганний на селі, ще з діда-прадіда статечні господарі. Далі чуємо, що Василь має сватати Пилипову дочку. І це нікого не здивувало, навпаки, всі казали : ото добірна пара буде !

Так от послухайте, як відбулось те сватання, чи, вірніше кажучи, чому не відбулось. Покликав Дмитро, Василів батько, свого приятеля ще з часів свого парубкування, Антона Дідика, що жив на другому кінці села, просив бути в нього за свата. Антін, звичайно, погодився. От запріг Василь гарну парочку коней (о, коні у Дмитра були неабиякі !) і проїхали вони гарного недільного ранку на хутір до Пилипа. А там за селом, переїхали місток і греблю, треба кіньми звернути вліво, бо дорога на круту гору в'ється сюди й туди, а пішки є стежка через ниви управо, навпростець. От Василь поїхав собі дорогою, а Дмитро з Антоном попростували навпростки через збіжжя. Ідуть собі стежкою нагору, а там, на горі, вже й хутір Пилипа недалеко. Дивляться, вже на гору вийшовши, — ніби хтось полями йде до Пилипового хутора.

„ А дивись, Дмитре, чи це не Пилип ? " — каже Антін.

„ Ніби так — Пилип ", — каже Дмитро.

„ Глянь, глянь, — що це він робить ?.. Схилімось, — каже Антін, — щоб не побачив ".

Прихилились вони в корчуватій дорозі, дивляться. І бачать : Пилип здійме з голови кашкета, замахнеться ним, кине з розмаху, а потім, прихилившись, потихеньку чаїться, боязко озираючись на боки, і, підійшовши туди, де впав кашкет, хапає того кашкета, озирається навкола і сміється, захлинається щасливим сміхом...

„ Боже, що це ? — чи він здурів ? "... — каже Дмитро, вражений таким чудним видовищем..

Антін, пошепки сказав : „ Присядьмо, щоб не помітив ", — Сам присів у придорожньому рові, а поруч і Дмитро. Потім, не хапаючись, зняв також з голови кашкета, поклав біля себе і почав так : „ Не знаю, мені самому чудно бачити цю комедію, але це неспроста. Пригадуєш, Дмитре, як то колись, як Пилип на хуторі тільки що став у колодочки вбиватись, люди все подейкували, що це не з чесного заробітку Пилип те своє господарство набув... Інші казали, дехто вірив, дехто — ні... Отже, що ти бачиш тепер ? "... Дмитро глянув туди на Пилипа, котрий ідучи далі вбік свого хутора, знову жбурнув у жито свого каш-

кета та став підкрадатися до нього. Дмитро деякий час уважно слідкував очима за Пилиповими рухами, потім одвернувшися, сплюнув і сказав: „Бачу, що злодійська звичка тягне його, як п'яницю чарка, — хоч так погратися у злодія, і це його тішить... Певно, тепер він не полізе до чужої комори красти, бо вже досить настягав"...

Далі глянув Дмитро на Антона та, мабуть, і в Антонових очах побачив щось таке, що зразу підвівся і сказав: „Ходім назустріч Василеві" — і обидва підвівшись і не ховаючись уже перед Пилипом, повернулись назад і пішли дорогою. У той час Василь виїздив кіньми нагору і, побачивши, що батько із сватом іде навпроти нього, здивувався та, під'їхавши близько, запитав: „Тату, чого це вертаєтесь?"... Але Дмитро похмуро сказав: „Завертай кіньми — поїдемо додому". Василь став, коні утомлені також стали.

„Тату, — ледве чутно промовив Василь, аж уста йому побіліли, — як же зі сватанням?" Але Дмитро ще твердіш і жорстоко проказав: „Не хочу зі злодійським родом родичатись" та й пішов назад дорогою, що йшла через греблю на село. І вже Антін, лишившись позаду, поміг Василеві завернути на вузькій кущуватій дорозі, потім пояснив Василеві, що вони бачили і чому у батька такий рішенець з'явився... Казав Антін, що шкода було на Василя дивитися тоді, так йому, бідному тяжко було теє переживати. Мабуть дуже та Соня йому до вподоби припала, кохав він її...

Василь одружився таки цього року восени, батько висватав йому гарну дівчину, чесного роду. А Пилипова Соня також вийшла заміж, але Пилипові справи з того часу вже не йшли так гладенько. Щось люди перестали до нього горнутись та його вихваляти... Бо Антін не затаїв, що бачив, а потихеньку то одному то другому своєму приятелеві оповідав про те недійшле сватання, а це, певно, й розбудило знов ту негарну славу, що вже була спала...

Раїса М.

ВІСІМ МАТРОСІВ

(Продовження)

Він стиснув зуби і стриманий стогін вирвався з його грудей.

— Так що ж далі трапилось? — спитав я, щоб відтягти його від понурого настрою.

Тяжко зітхнувши, матрос правив далі:

— Отож пливу, навколо тиша. Раптом — голоси, гомін, сміх і крики. Дивлюсь — на березі, поміж деревами,

якийсь веселий гурток. Наближаюсь — матроси! Але все незнайомі. Запримітили мене й давай кликати до себе. Вийшов я з човна, пристав до гурту, а там бачу, і горілка і вино й всякої тобі всячини. А матроси — це тих семеро, що отут зо мною в камері... Частують мене, частують і вже я трохи п'яненький, коли дивлюсь, а перед ними на траві ціла купа золотих речей — перстені, браслети і ще там щось.

Кажуть — вибирай собі на пам'ятку, що тобі до вподоби! Я не брав, відмовлявся, хоча розглядав з цікавістю. Тоді мені силоміць дали на палець золотий перстень з великим дорогоцінним каменем — якраз прийшовся. От, кажуть, і носи! Питаю: звідки це у вас? А ми кажуть, зарізали одного паразита й пограбували... Аж тоді я збагнув, в яку потрапив компанію... Раптом і тверезий став. І вже думаю, як би то від них непомітно втікти. Аж тут поза кущами щось як загупає, вискакують озброєні з криком: руки в гору! Міліція... Захопили всіх, а я став проситися — пустіть мене, я не з їхньої компанії. А бандити тоді на мене: як то не з нашої? А ось на руці золотий перстень!.. Не зміг я нічого довести. На суді мені теж не повірили. І тепер мене з ними розстріляють...

Він замовк. Я не знаходив слів, щоб його потішити.

— І ви кажете, що Бог справедливий, — з гіркою іронією промовив матрос. — А от бачите, як зо мною...

— Подумайте, — кажу до нього, — пригадайте собі, може колись ви тяжко согрішили, може щось маєте на душі. Признайтеся, Бог чує нас!

— Ні! Життя прожив я чесно і нікого не скривдив. Хіба лише над вами отут знущався, — за це простіть мені, то я з досади, що ви так стараєтесь перед Богом, а Його, мабуть, і зовсім не має. Для чого ж ви обманюєте цих нещасних людей?

На це я твердо відказав:

— Господь Бог є і вічно буде, справедливий і многомилостивий. Моліться Йому і Він простить і Вам поможе.

Матрос лише засміявся. Я проказав тиху молитву за нього і заснув. Минуло трохи часу і він знов розбудив мене.

— Отче! Я згадав.

— Що ви згадали?

— Гріх, отче. Так, було зо мною таке, що я вже й призабув. Злочин.

— От бачите! Сам Господь пробудив у вашій душі цей спогад, щоб ви могли покаятись. Відкрийтесь передо мною, вам буде легше.

І матрос, хвилюючись, розповів, як перед революцією його без причини скривдив капітан корабля, а як настала революція — він того капітана застрілив — безборонного, в його ж таки хаті, на очах сім'ї.

Тепер він каявся і визнавав, що це тяжкий гріх. Він сказав:

— Ваша правда, отче! Бог є і Він справедливий. Я заслужив на кару. Але чим же я можу спокутувати цей гріх, як моє життя вже скінчилося? Чи може моя смерть буде моєю покутою?

— Моліться!

— Я не вмію молитися. Помоліться ви за мене.

Я став повільно проказувати 50-тий псалом. Матрос повторяв за мною кожне слово.

***

Ранком, коли я прокинувся, вже матросів не було. Вдосвіта їх вивели на страту.

***

Минуло п'ять років. Час мого заслання скінчився і я був призначений в одну парафію, де сумлінно виконував свої душпастирські обов'язки. Довелось мені поїхати в сусіднє село і там назустріч попався якийсь чоловік, що раптом, глянувши на мене, впав передо мною на коліна. Я спершу подумав, що він хворий і хотів його підвести, але він став цілувати мою рясу і схвильованим голосом говорив: дякую, отче, дякую! Ви помилились, кажу, я вас вперше бачу.

— Ні, ви знаєте мене. Пригадайте вісім матросів, засуджених на смерть. Я той, що найбільше знущався над вами, а потім покаявся перед вами й перед Господом Богом у страшному злочині...

— То Бог таки помилував вас? Розкажіть, як було.

Коли ото повели їх на страту, мій матрос без перестанку повторяв: помилуй мя, Боже! — більше він з цілого 50-го псальма нічого не затямив, бувши в такому жахливому стані. Раптом сталося чудо: на місці страти хтось із матросів закричав: „ми допустилися злочину, нехай нам буде кара, але цей чоловік до нашого діла непричетний. За що ж має страждати невинний? І всі вони запевняли, що цей восьмий нічого не винен. Видно сам Бог піддав їм таку думку, щоб перед смертю бодай одним добрим вчинком зменшили вагу своїх гріхів. Тих семеро розстріляли, а цього звільнили. Так милосердний Господь помилував його за щире каяття й за молитву.

●

Під Лелійним Прапором

(Сторінка Братства Божої Матері Неустанної Помочі)

О. Андрій Мельник

Матінка Божа в Українській Музиці

Всі народи видавали поетів і музиків, щоб оспівували славу Божу і величали Богоматір за Її опіку над народами. Про це свідчить історія буття народів. Наш нарід, заінтересований від найдавніших часів, темою культу Богоматері, почав не лише піснею, але й музикою звеличувати нашу Покровительку. В музиці світа повстають композиції в честь Богоматері. Такі музики як Гейдн, Лішт, Моцарт, Бетговен, Ваґнер, Ґуноді, Верді, Шуберт зложили прегарні композиції в її честь. „ Аве Марія" (Радуйся Маріє) Ґуноді чи Шуберта стало безсмертне. Воно чарує серце не лише віруючого, але й ним одушевляється релігійний, індиферент чи навіть атеїст. Ідеал доброти, любови і милосердя зображений в Преч. Діві Марії.

Її постать в історії це втілення святости, чистоти, невинности і вселаскавости. Хто роздумує над ролею, яку Вона відограла в ціні відкуплення людства, попадає в молитовну музичну поставу. Думка про Неї стає піснею, музичним хоралом. В середньовіччі кожен нарід в Европі мав своїх співців, канторів, що якимось інструментом в руках, переходили країни й оспівували божеські імена Ісуса., Марії або якихось вождів свого народу. Були ними трубадури, трувери, мінензенґери. І на терені України появилися співці релігійних кан-

тів, співці героїчних подвигів наших князів чи княжих дружинників. Такими співцями в нашій Україні були: Митуса, Боян, як про це згадують мило наші літописці. В пізніших часах за козаччини виступають в історії України кобзарі, бандуристи, лірники, які оспівують в супроводі бандури чи ліри славетні подвиги українських борців - козаків, що захищали нарід перед ордами Татарви чи Турків.

В їхніх думах є „заклик - благання до Богоматері, щоб „рятувала весь мір хрищений". Спершу прийшла готова форма з Візантії та з бігом часу оця церковно - музична форма набрала щиронародніх прикмет. І таким чином повстав в Україні питомий народній характер в українському музичному світі, прозваний „київським напівом". Він прийняв форми української природи, побутовщини, яку характеризує мелянхолізм, глибокий ліризм. Українська мелянхолійна й лірична натура зуміла найкраще віддати трагізм спасіння людства, а в зв'язку з ним співучасть Діви Марії в цьому трагічному Ділі Спасіння. Нарід дав за це вислід сердечного співчуття Б. М., і звідти всі музичні вокальні пісні є націховані щиросердечністю й вдячністю Їй за ласку милосердя для всього людства. В XVI і XVII стол. наступила зміна в українській музиці: з **одноголосової до многоголосової мельодії.** У вирі боротьби з'єднаної Церкви з нез'єднаною розвинулася церковна музика до небувалого до цього часу розвитку. За реєстром Ставропігійського Братства з 1697 р. на овид української церковної музики виступило багато визначних композиторів, як Завадовський, Колядчин, Черкуцин, Шаваровський, Гавалевич, Биловський, Пікулицький і і., а з них найзнатніший Микола Дилецький, що уложив перший музичний підручник до науки музики і співу п. н. „Граматика пінія музикійскаго". Ідеал божеської краси, доброти, чистоти, невинности, скромности і покори вичитували з обличчя Богоматері, втілювали в народню поезію та прибирали в відповідні музичні форми і так під впливом народної пісні повставали в її честь релігійно моральні, дидактичні кантати, які зручно в'язали релігійні ідеали з народніми. Багато з них умістили в „Почаївському Богогласнику", що вийшов друком 1790 р. Над ним перевів глибокі студії др. Василь Щурат, знаний Маріофіл. Окремий розділ кантів і псальмів в честь Марії припав на Богородичні свята, а було їх 59. Оцей збірник мав кольосальний вплив на школах України, в Київській Академії найшов оцей культ кантів і псальмів перше місце. Вони теж лягли в основу музичної драматургії. Канти і псальми замикали драматичні форми, а драматизовані канти були вже чотироголосні. Особа Богоматері була в великій мірі тематикою. Українська музика мала як усі інші ремесла своє музичне стоваришення т. з. музичний цех, як про це свідчить „випис з книг меських

ратушу київського" з 1728 р. де заподано, що в статуті київського музичного цеху була зареєстрована оця постанова: „Кожної пятниці всі вносять до братської каси по осьмаку, жеби з того в церкві Соборній Успенія Пресвятої Богородиці свіча на хвалу Божію горіла" (точка 7). Одним з визначних композиторів був філософ Григір Сковорода, а тематикою його концертів була Особа Богоматері. Та вже найглибше підійшов до цієї справи т. є. Марійського культу в музиці Дмитро Степанович Бортнянський (1751-1825), який дав нашій музичній літературі 35 великих вокальних концертів на 4 голоси, а 10 на 8 голосів і на 2 мішані. Чесноти Марії замкнув в прекрасні музичні форми, глибокі мелодійністю і героїзмом. Максим Созонтович Березовський (1745-1777) посвятився в визначній мірі церковній музиці. Пречиста Діва займає окреме місце в його музичній творчості. Під Її впливом написав він канти, повні ліризму. Артемій Лукіянович Ведель (1767-1808) посвятився чуть не в цілому церковній музиці і скомпонував твори високої вартости повні мелянхолізму. Ідеали Ісуса й чесноти Марії були його підйомом. В 19. стор. і на початку 20. виступають такі мистці музики: Михайло Вербицький (1815-1870), Іван Лаврівський (1822-1873), Віктор Матюк (1852-1912), Анатоль Вахнянин (1812-1908), о. Остап Нижанківський (1882-1919), що скомпонував колядки і щедрівки так мелодійно, що по всякій правдоподібності не будуть ніколи перестарілими. Пречиста Марія виходить в них як печалива і вселаскава Мати Божа і людська. Микола Леонтович (1877-1921) скомпонував величний гимн-кант п. н. „Дума про Почаївську Богоматір", проф. Дмитро Кошиць створив безсмертний кант про Непорочне Зач. Б. М., а Максим Копко (1859-1919) в сольових і хорових піснях звеличує Богоматір.

Найбільший музик України Микола Лисенко виявив свій культ до Діви Марії в літургічних піснях, а особливо славетною є його молитва „Пречиста Діво", що свідчитиме на довгі часи про ставлення його до культу Матінки Божої. В найновіших часах виявили велику силу любови і захоплення культом Пресвят. Діви такі музики, як о. Йосип Кишакевич урodж. 1875 р., проф. Борис Кудрик (1897). Цей останній майже в кожному числі „Нашого Приятеля" поміщував свої композиції в честь Марії уживаючи до цього різних текстів пісень зложених авторами на Її честь. Не від речі буде подати композиції о. Туркули, Дмитра Котка (в колядках і щедрівках), Дуцька, Стеха і інш.

Ось так в загальному представляється Маріологічна музика.

З ЦЕРКВИ Й ЗО СВІТУ.

ГОЛОВНІ УРОЧИСТОСТІ СВЯТОГО РОКУ

Впродовж грудня ц. р. урядово провірюватимуть святі двері в чотирьох римських базиліках та вдруге відчитають Папську Буллю, поголошуючу Ювилейний Рік. В дні 24 грудня Святіщий Отець урочисто відчинить Святі Двері в Базиліці св. Петра. Рівночасно такого самого акту відчинення доконають два кардинали в Базиліці Лятеранській і в Базиліці Божої Матері Більшої. Спеціяльно визначений кардинал - легат отворить двері Базиліки св. Павла за мурами. Дати інших урочистостей є такі:

6 січня 1950 в церкві св. Андрія відправи в різних католицьких обрядах.

18 січня: Богослуження в інтенції єдности Церкви.

20 січня: 1700-літні роковини мучеництва св. Фабіяна - Папи.

25 січня: Понтифікальне Богослуження в Базиліці св. Павла, в роковини навернення апостола народів.

2 лютого: жертвовання воску Святішому Отцеві римськими базиліками.

10 лютого: жалобні урочистості в роковини смерті Папи Пія XI.

22 лютого: розпочинають великопістні реколекції в церкві св. Сабіни.

2 березня: урочистості з приводу роковин вибору Папи Пія XII.

12 березня: Папська Служба Божа в роковини коронування теперішнього Папи.

2 квітня: початок Богослужінь Великого Тиждня.

9 квітня: Великодня Папська Служба Божа в Ватиканській Базиліці.

2 червня: Папа посвятить нову церкву св. Євгена.

8 червня: Святіший Отець попровадить традиційну процесію Божого Тіла.

29 червня: урочистості в честь св. Апостолів Петра і Павла.

Канонізації відбудуться в третю неділю по Зелених Святах а беатифікації в неділю по 20 жовтня. Замурування святих дверей і літургічне замкнення Святого Року відбудеться 24 грудня 1950.

Дати повищі повинні мати на увазі всі вірні, що вибираються на прощу до Риму, а й ті, що мають можність слухати радіопередач з Риму.

●

Зріст Католицької Церкви в світі

Саме тепер є в світі 423 мільйонів християн - католиків, що визнають Римського Папу своїм головою і творять в сучасній хвилі головну запору проти бушуючих филь червоново атеїзму. За минули три десятиліття від 1920 до 1949 р. число новонавернених до католицької віри досягнуло величезної цифри 119 мільйонів осіб. Такий великий зріст вірних католицької Церкви пояснюють у Ватикані в першу чергу ревною працею католицьких місіонерів і їх запалом. Одначе число навернених росло й росте також на рахунок протестантів і сектантів, що масово вертають до старої доброї віри в Католицькій Церкві.

Примір гідний наслідування

Українці вуглекопи в Мішеру (коло Лієж) пішли радо в дні 20 листопада 1949 за закликом свойого найстаршого товариша по праці п. Гринюся Дмитра й зложили на пресовий фонд „Голосу Христа Чоловіколюбця" квоту 225 франків. Запримічуємо, що п. Гринюсь є одним з найстарших наших імігрантів в Бельгії, має за собою 20 років праці в бельгійських вугляних шахтах, веде примірне родинне життя, вже четвертий рік передплачує „Голос Христа Чоловіколюбця" і щиро інтересується долею свойого народу.

Так ініціяторові збірки, як і всіх жертводавцям складаємо оцим щиру подяку.

ТРАГІЧНА СМЕРТЬ ШКОЛЯРКИ ІРУСІ БОБКО

Маленька, незвичайно чемна, побожна й добра учениця католицької школи в Флерус (Шарлеруа) **Іруся Бобко** (ур. 7.II.1942 р. на скитанні у Німеччині у м. Вера) донька українських скитальців і свідомих громадян п. Михайла Бобка і Марії з р. Василишин — **згинула трагічно убита каміоном - грузовиком дня 3. липня 1949 р.** враз із другою подружечкою — бельгійкою (двоє других дітей покалічено). Похорон тих малих янголиків був величавою маніфестацією всіх дітей із католицьких шкіл та громадянства. Похорону довершило 3 єреїв. Гора квітів покрила свіжу могилу невинної сирітки - скитальниці, а важкий біль сповив добрі серця глибоко - релігійних батьків. В. Ї. П. !

Висловлюючи опечаленим Батькам оттак своє глибоке співжаління — перестерігаємо рівночасно **всіх батьків, матерів, щоб пильніше берегли своїх діток перед нещасними випадками.**

Хронос.

О. Йосиф Схрейверс, Ч.Н.І.

ІСУСЕ ЛЮБЛЮ ТЕБЕ!

ЧАСТИНА ПЕРША.

Ісус так само сердешно любить тих грішників, що покаялися, як і тих, що ніколи не впадали в тяжкі провини. Згадай тільки, як Він з любов'ю відноситься до Марії Магдалини, як Він відпускає їй всі її гріхи, виганяє з неї сім бісів, обороняє її від підозри фарисеїв, перед наганою Юди. По Свойому пресвітлому Воскресінню Він їй являється найперше, щоб її потішити та подякувати за її щирі співчуття.

І чому ж оказує їй Ісус аж стільки любови? — Для того, бо вона много (усильно) любила! (Лук. VII, 48).

Тож і ти, дорогий читачу, якому доводиться читати оці стрічки, вважай себе подібним до тої колишньої грішниці Магдалини, та перепроси Ісуса. А тим перепрошенням нехай буде твоя щира, гаряча та безнастанна любов до Спасителя, а Він певне простить твої гріхи та вчинить тебе Своїм улюбленим братом!

ЧАСТИНА ДРУГА.

ЧОМУ ТРЕБА ЛЮБИТИ ІСУСА?

РОЗДІЛ ПЕРШИЙ.

ІСУС Є ДОБРИЙ

Любий Ісусе, ти є добрий — безконечно добрий! Але, на превеликий жаль, люди представляють собі Тебе зовсім інакше, чим Ти є в дійсності...

Ісус — це справді **Бог! Й**ого велич для людського ума непонятна. Він є предвічним Словом, Сином Божим, Царем над царями, — Він Творець, що Своєю всемогучістю створив небо й землю.

Але Ісус є також людиною. Він приняв на Себе людське тіло предивної краси, — Він є Сином Пречистої і Пренепорочної

Діви. Він має також душу, — найдосконалішу від усіх створених душ. Він має також і Серце, — покірне, лагідне, повне любови, — таке Серце, що ніколи нікого не відсторонило від Себе, що ніколи ніким не погорджувало, ніколи нікому не вчинило ніяких прикрощів !

Одинокою і виключною розрішю цього Пресв. Серця є : творити кожному добро, кожному служити, кожному помагати, терпіти невдяку та байдужність з боку людий, — і не зважаючи на все те, наділяти всякого Своїми ласками, добродійствами.

Вповні, думаю, вистачить тобі, коли ти лиш приглянешся блище, як поступав Ісус у Свойому туземському життю : „Ходив Ісус по всій Галилеї, навчаючи в їхніх синагогах, проповідував Євангелію царства та сцілював всякі недуги і всяку неміч у людей. І розійшлася чутка про Нього на всю Сирію і привели до Нього всіх недужих, що всякі недуги й муки терпіли, біснуватих, і снохідців, і розслаблених, а Він ісцілив їх" (Мат. IV, 23).

І також : „Приступило до Нього багато народу, маючи зі собою кривих, сліпих, німих, калік та інших багато, та й поклали їх до ніг Ісусових, а Він ісцілив їх" (Мат. XV, 30).

Та й не диво, що люди з усіх околиць прибігали до Нього : і з Єрусалиму, і з Юдеї, і з Галилеї, і з Сирії, та з дальших країв... (Мат. IV, 25). Вони спиняли Його по дорозі, окружали Його, а Апостоли не мали змоги повздержати тої товпи. Дійшло раз навіть до того, що св. Ап. Петро почав скаржитися : „Вчителю, народ товпиться круг Тебе й тисне Тебе !"

О, як добре було тоді тому народові гуртуватись і тиснутись біля солодкого, лагідного Ісуса, що завсіди оказував йому премногими добродійствами сердечну любов !

Як лишень Ісус вступав до якогось дому, то вмить наповнялась там хата;

приносили до стіп Його всяких недужих і біснуватих, а Ісус їх лікував. А коли в таких випадках неможливо було дістатися до хати дверима, то народня товпа аж через кришу потрапляла зі своїми недужими дістатися до Ісуса.

Нерідко також, коли Ісус зачинав проповідь, така товпа людей горнулася біля Нього, що Він був змушений дістатися аж на корабель, відплисти від берега, допіру потім продовжувати проповідь, а по скінченій проповіді Він звичайно уходив на пустиню.

О, як незрівнано величенний вплив мала на народ та вічно незмінна доброта Ісуса. Проходячи раз біля хати Матея, Він заледви промовив: „Іди за Мною!" — як Матей, зворушений до глибини серця, вмить покинув свій митарський стіл, свої гроші й свою рідню, — та стався Апостолом!..

Одним однісеньким лиш поглядом навернув Ісус Марію Магдалину та вчинив з неї святу покутницю. Одним словом позискав він рівнож і митаря Закхея. А скількиж то інших бідних душ витягнув Він Своєю безмежною добротою з гріховної безодні!

Народ навіть не відчував утоми, слухаючи Його проповідей. Цілими днями ходив за Ним по пустині, і так захоплювався Його проповідями, що нерідко навіть забував узяти зі собою хліба на дорогу. У такому разі Ісус помножував чудесним способом хліби й риби і прокормлював ними тисячі людей. І не тільки кормив Він їх звичайним хлібом, але й обіцяв їм і нам усім небесний хліб, т. є. Своє Найсвятіше Тіло й Свою Божественну Кров дати для піддержання нашого вічного життя!

О Ісусе наш Наймиліший! Скільки ж у Тебе є добра й усякої примани! Але за все те Ти не бажаєш від нас нічого більше, лише нашого серця, підчас коли Ти віддаєшся нам нужденним сотворінням совершенно. Свою Найсвятішу Кров і Пресвяте Своє Тіло без найменших за-

стережень віддаєш добровільно на прокормлення нужденних овечок Твойого стада !.. „Я є пастир добрий” — говорить Він сам. — „Пастир добрий душу свою покладає за вівці. А наймит, як що він не є пастирем, і вівці для нього чужі, побачивши вовка покидає вівці та й втікає, а вовк хватає й розганяє вівці. Наймит утікає, бо він є наймитом й байдуже йому про вівці. Я пастир добрий і знаю моїх, і мої знають Мене. Та й інші вівці маю, які не із цього двора, і тих повинен Я привести, і вони голос мій почують, і буде одне стало й один Пастир !” (Ів. X, ІІ-16).

Брате мій любий ! Може ти ще не належиш до Ісусового стада ? Може ти ще минаєш Ісусів двір ? Може ти є такою заблудившою, чи замотеличеною овечкою, що покинувши провід свойого найвищого Пастиря, знехтувала Його наукою й пересторогою та блукає по ріжних манівцях безвіря й нечистоти ?..

Якщо дійсно так, то вертайся мерщій до Нього ! Той Божественний Пастир є до безконечности добрий й милосердний. — Він безперестанно шукає за тобою. Не втікай від Нього, не ховайся по всякого рода нетрях гріха, але спіши Йому назустріч. А скоро лише Він тебе за твоєю згодою віднайде й знову позискає для Себе, певно будеш щасливий, бо всеблагий Ісус пригорне тебе до Свойого Найсолодшого Серця та наділить рясними ласками - добродійствами !

А ти знову, брате, що щиро любиш Ісуса, не тільки ніколи не переставай Його любити, але люби Його що раз більше та більше !

Він має солоденьке, повне любове, та найбільш ніжнесенькe Серце. Його страшно болить те, що на превеликий жаль деякі душі, навіть Йому посвячені, замало показують Йому любови !

Чи ти ніколи не чував, як Ісус утаєний у Найсв. Тайні Евхаристії жаліється, що люди є такі байдужі супротив Нього ?

16.) **КАЛЕНДАР - АЛЬМАНАХ „ГОЛОСУ ХРИСТА ЧОЛОВІКОЛЮБЦЯ" на 1949 Б. Р. з многочисленними ілюстраціями з церковного й народного життя українців на скитальщині.**

Ціна одного календара 15 фр. Хто замовить десять календарів дістане один даром.

17.) **„ГОСПОДИ ВОЗЗВАХ К ТЕБІ" — Молитовник**
сторін 445 . . . . 50 фр.

18.) **„ГОЛОС ХРИСТА ЧОЛОВІКОЛЮБЦЯ"**
Річники : I - II і III-тій в ціні по 50 фр.

Читачу, чи є в Твоїм домі Ікона Матері Божої Неустанної Помочі? — Якщо ні, питай за нею свойого Душпастиря, або прямо пиши до нашого Видавництва. — Видавництво ОО. Редемптористів видало гарно виконані образи цієї Ікони й поширює їх по дуже приступній ціні від 4 - 25 франків бельгійських, залежно від величини образа. — В кожній домівці, де мешкають українці, повинна бути ця Ікона. — При збірних замовленнях значний рабат.

Читайте й поширюйте „Голос Христа Чоловіколюбця", але рівночасно **незабувайте про обов'язок прислати передплату.**

Imprimerie E. GELEZNIAKOFF, 51, rue Van Campenhout, Bruxelles

РІК VII. ЛИПЕНЬ-СЕРПЕНЬ, 1952 ЧИСЛО 1 (64)

ГОЛОС ХРИСТА ЧОЛОВІКОЛЮБЦЯ

DE STEM VAN CHRISTUS MENSENMINNAAR

Maandblad

LA VOIX DU CHRIST AMI DES HOMMES

Revue mensuelle

Juli — Juilllet
Août — Augustus

— 1952 —

Передплата : річно 50 бельг. франків.
піврічно 30 бельг. франків.
—— Поодиноке число 8 франків ——

В справах передплати, обміну та з посилками грошей звертатись виключно на адресу адміністрації :

BIBLIOTHECA ALFONSIANA
Brabançonnestraat 97, Leuven (Belgium)
Гроші в Бельгії слати поштовим чеком, — **C. Ch. P. 4510.11**

Винятково в Голляндії у всіх справах зв'язаних з цим місячником прохаємо звертатить на адресу нашого представника для „Голосу Христа Чоловіколюбця" Впр. О. Війнговена :

E. P. WIJNHOVEN, Stapelen, BOXTEL, NEDERLAND

В Англії можна вплачувати гроші за наш місячник і за всі книжки та образи Видавництва ОО. Редемптористів в Любені на адресу **Української Католицької Церкви в Лондоні**, але всю переписку спрямовувати треба безпосередньо на адресу адміністрації в Бельгії.

В Голляндії замовлення на книжки Видавництва О.О. Редемптористів у Любені, як рівнож належність за закуплені книжки, треба слати на руки ВПр. о. Генерального Вікарія Ван Де Малє. Адреса :

Z.E.P. VAN DE MAELE, Kapel in 't Zand, Parklaan, 3
ROERMOND, NEDERLAND — Postcheckrekening 26.406

З 1. липня 1952. розпочинаємо — VII. Рік

«ГОЛОСУ ХРИСТА ЧОЛОВІКОЛЮБЦЯ»

АДМІНІСТРАЦІЯ

прохає читачів цього ілюстрованого духовного українського журналу вирівнати всі заборгования та **відновити** передплату.

Річна передплата 50 бельг. франків, а для країв поза Бельгією рівновартість в валютах цих країв за офіційним курсом. Висилаємо його до всіх країв, а в випадку переселення по отриманні вістки досилаємо до нового місця осідку.

Begin van den nieuwen VIIe jaargang 1 Juli 1952

DE STEM VAN CHRISTUS MENSENMINNAAR

MAANDSCHRIFT IN DE OEKRAÏNSE TAAL

uitgegeven door de :

Bibliotheca Alfonsiana

Brabançonnestraat 97, Leuven, België
Postcheckrekening Nr 45.10.11.

Jaarlijks abonnement : 50 fr. — Halfjaarlijks abonnement : 30 fr.
Een nummer kost : 8 fr.

АДМІНІСТРАЦІЯ: **R.P. Dr J. D. O'Connor C. SS. R.**
Brabançonnestraat 97, Leuven
РЕДАГУЄ КОЛЕГІЯ. АДРЕС РЕДАКЦІЇ : **R. P. B. Kurylas C. SS. R.**
17, rue Grande Triperie, MONS

За позволенням церковних властей.

Met kerkelijke goedkeuring. — Avec l'approbation des autorités ecclésiastiques

УЧАСТЬ УКРАЇНЦІВ У МІЖНАРОДНЬОМУ ЕВХАРИСТІЙНОМУ КОНГРЕСІ В БАРЦЕЛЬОНІ

Царюй між нами Князю Мира
По наших селах і містах,
Пануй в державах і родинах,
І прав у серцях і в умах.
Алилуя... Ти Господь світа,
Цар царів!

Ці слова українського релігійного гімну пригадались мені і увесь час повертались у пам'ять в час 35 Міжнародного Евхаристійного Конгресу в Барцельоні, в Еспанії, що відбувся у днях 27 травня до 1 червня 1952 року. А гімн цей ще весною 1933 року в місійній гімназії ОО. Редемптористів, в Голоску біля Львова, підготовляв на Академію в честь Христа, Царя Мира, покійний любитель українського народу, тодішний мій професор музики, о. Карло Більке. Коли врешті прийшов довгожданний день, найкраще з усіх точок випав саме вище згаданий гімн... Студенти співали його зо справжнім ентузіязмом, а сонцем огріті, весняні думи переносили нас у те вимріяне царство Христового Мира, де не тільки Україна, але й усі країни землі буйно процвітають під скіпетром Його володіння.

Минули довгі літа. Сотні вихованків Місійного Інституту св. Йосипа знайшлися віч-на-віч із крижаним морем життя. Нещадні удари воєнних лихолихоліть рік за роком виривали сотням тисяч синів і дочок українського народу, все, що найдорожче в світі: солодку близість рідних Батьків, Братів і Сестер, надію на швидке здійснення самостійности й державности, люто викинули їх з останнього окравка Рідної Землі, врешті заставила безсильно глядіти з далекої чужиниці на найбільшу трагедію модерних часів: як Хам своїми потворними лапами став живцем рвати живе тіло Матері, Української Греко-католицької Церкви. І кожний раз, як боляща душа шукала в пригадці мельодії та слів цього гімну мира, бальзам успокоєння, ще більше рана роз'ятревалась, ще жахливіша дійсність Рідної Церкви та Отчизни перечила молитовні побажання надхненого автора: по наших селах і містах уже шість років не Цар Христос панує, а Антихристи, не царством Мира називати б тепер нашу країну — а царством Антихриста, в державах панує самолюбство і насильство, в родинах — жах, смерть і безбожне обмосковлення, уми мільйонів української Дітвори і Молоді день-в-день затроює червона отруя марксистського діялектизму, а в серцях поневолі втискалась — гадюка зневіри...

І відчуває душа Скитальця, що замість слів мирного гімну краще підходять їй слова Давидової псальми: « Доки, Господи, забуватимеш про нас до краю? Доки відвертатимеш од нас лице Твоє? Доки складати будемо заміри в душах наших і жалі в серцях наших щодня? Доки величатиметься над нами ворог наш? Зглянься, вислухай нас, Господи Боже наш, просвіти очі наші, щоб ми не заснули часом на смерть, щоб не сказали коли вороги наші: ми подужали їх. Радітимуть гнобителі наші, коли захитаємось. Ми ж на ласку Твою надіялись, радіти будуть серця наші спасінням Твоїм. Славитимемо Господа, що добро вчинив нам, і співатимемо імені Господа Всевишнього (12 псальма, переставлена у множне число).»

Та в загравах Евхаристійного Сонця Міжнародного Конгресу в Барцельоні душі 62-х українців-скитальців ликували. Замість пригноблення і смутку всіх очі сповнились на час сльозами радости і щастя... Бо це йшов Він, посеред нас, Дітей своїх... Він — Цар Мира. І душа вперто співала ввесь час слова гімну: Царюй між нами, Князю Мира... Пануй в державах і родинах і прав у серцях і в умах! Це була земська візія довічного триюмфу Христа, це Рафаелева картина — шедевр: « Диспут довкруги Пресв. Евхаристії », що раптом стала тілом і причарувала у цю солодку еспанську ніч очі мільйонів глядачів... Як легко було тоді нам молитись, як горливо шептали уста українських глядачів слова найкращої молитви за Мир: Отче

Наш і Богородице Діво. Бо довкруги нас ми чули розмолений шепіт усіх народів світа, бо група еспанських дітей у синіх мундурках так ангельськи співали свою церковну пісню прегарною своєю мовою...

В совєтському фільмі « Падіння Берліна » заявляє московський диктатор Черчілю в час ялтинської умови, що доти не спочине він, доки не здобуде мира для народів Польщі, України, Білорусі і других народів. В той час кровавими загравами палали міста і села, гинули мільйони цивільних і військових, а в ухах гомонить ще досі нам рефрен пісні совєтського « мира » — « пакс совєтіка »: « Не хочем, щоб села горіли й міста, не хочем чути плачу мордованого безборонного населення, не хочемо війни ». Тільки в Барцельоні можна було собі усвідомити вповні грунтовну забріханість совєтського « мира », та справжнє значення Христового Мира, Мира Пресвятої Евхаристії, Мира Гетсиманського Христа, що молиться за своїх ворогів на Тайній Вечері. Мир оставляю Вам, мій мир даю вам, не як це світ дає, я даю вам. Нехай не тривожиться серце ваше ані не лякається... Це заповідь моя: Щоб любили ви один одного, як я полюбив вас. Більшої любови ніхто не має від того, хто душу свою поклав за друзів своїх. (Єв. від св. Івана, гл. 14 і 15). Це ж бо ми йшли цією землею еспанською, що ще здавалося б не обсохла від крови Еспанських Мучеників, героїв Валенції, Мурції, Валладолід, Севіллі, легендарних Витязів Альказару... Ішли землею іспанською, якої історія в стільки пунктах подібна до історії України (Україна — це Еспанія Сходу Европи, передмур'я християнства в боротьбі против орд Азії: половців, татар і турків, подібно, як Еспанія була Україною Заходу у відсічі проти Маврів). Ми ішли цими самими площами й бульварами Барцельони, де 16 років тому палахкотіли пожари більшовицької революції... Всі церкви цього міста були сплюндровані, розстріляно понад 330 священиків, по Барцельонському пристані гасали як навіжені, матроси, зодягнені в пограбовані священичі ризи, а Барцельону правильно прозвано у ці криваві дні « столицею душогубства й анархії ». В цілій Еспанії було знищено комплетно 1700 церков, частинно 251, вбито 13 єпископів і архиєпископів (між іншим архієпископа Барцельони) та 16 тисяч священиків. Тому найбільший сучасний французький поет і письменник Павло Кльодель писав 10 травня 1937 року у великій поемі « Мученикам Еспанії »: « Свята Еспанія, прийшла година останнього запиту, година Юди Іскаріотського і Каїна! Отчизно Домінка й Івана, Франческа й Тереси, Арсенале Саляманки, підпоро Сарагоси, палющий корінню Манрези! Несхитна Еспаніє, ти раз на завжди відмовилась пактувати зо злом, ти різко відтрутила крок за кроком єретика, відкрила й сколонізувала другий новий світ! У цю годину твого розп'яття, святая Еспаніє, в цей день, сестро Еспаніє, що є твоїм днем, з очима сповненими захвату та сліз, шлю тобі подив і мою любов! Коли всі труси зраджували, ти ще раз не пішла на зраду! Як у час Пелагія і Сіда, ти ще раз вхопила за меч! Прийшла пора врешті, щоб побачили колір нашої крови! Чимало людей уроїли собі, що їхня нога самотужки зайде до неба стежиною легкою та потішною. Але раптом кинено запитання і ось завершення і розп'яття! Нам в долоню до вибору покладено небо й безодню й залишено нам тільки сорок хвилин до вибору. Сорок хвилин, це надто! Сестронько Еспаніє, свята Еспаніє, ти вибрала! Одинадцять єпископів, шістьдесять тисяч змасакрованих священиків і ані одного відступства ».

І тому нам українцям так легко було на душі у цей пам'ятний вечір замкнення Евхаристійного Конгресу. Тому такою щирою симпатією сяяли очі тисячних мас еспанських учасників Конгресу, їхні руки грімко оплескували нашу групу і український національний синьо-жовтий прапор, а уста невтомно гомоніли: « Віта Уканія! »

Ми бачили сльози спочуття на їхніх очах, коли через радіо, голосники із живих уст чули дані про трагедію Єрархії Української Католицької Церкви, про Гетсиманський резистанс Української Католицької Підпільної Церкви. « Ми недавно переживали криваві дні, які Ви, українці вже так довго переживаєте у Вашій Вітчизні, і тому ми Еспанці Вас добре розуміємо! » Так велика сім'я еспаномовних націй справді заслужила собі на те, щоб в столиці Каталонії, на їхній материній землі відбувся цей єдиний в історії людства здвиг; здвиг що на короткий час переніс на земську долину сліз Ісаїєвську візію Раю, де всяке коліно небесних і земних приклонялось перед Агнцем Непорочним Пресв. Евхаристії, співаючи з Херувимами й шестокрильцями Серафимами трисвяту пісню: Свят, Свят, Свят, Господь Саваот!

Ми бачили тисячі католиків латинського обряду: еспанців та інших, що горнулися на українських соборових Службах Божих до св. Причастя під двома видами в намірені переслідуваної Єрархії і вірних зза залізної куртини. Ми бачили як у поході Евхаристійного Мира самі почесні місця були відведені національним групам зза залізної куртини: з окремимим прапорами й написами на таблицях зокрема: Україна, Литва, Китай, Польща, Мадярщина, Словакія, Румунія (без таблиці) та інші. Окремий день був присвячений молитві та св. Годинам по різним церквам за Церкву в Катакомбах, або Церкви Мовчанки східньої Европи та Азії. Прилюдна молитва за країни Америки, за прихід Суспільної Справедливости у модерний Світ, за розвиток Місій Вселенської Церкви, за поєднання з Матірю — Церквою германських і англьосаських протестантів та за мир із орієнтальними Церквами. Осібна брошура видана по еспанськи Федерацією Українських Католицьких Студентів « Обнова » з Мадріду п.з. « Рекверде (Пам'ятка) дель XXXV Конгрессо Евкарістіко Інтернаціонал ен Барцельона.

Ми, українські учасники Міжнародного Евхарістійного Конгресу дякуємо Тобі прилюдно Всемогучий Боже, що дозволив єси нам бути присутніми в годинах Твого Триюмфу! Хай прийде Царство Твого Мира в світі! Хай швидше упаде влада тих у світі, що місто мира сіють пекельну ненанавись поміж націями. « Хай воскресне Бог і розсиплятся вороги Його! »

О, дозволь нам, дозволь, благаємо Тебе, бути учасниками Конгресу Мира Пресвятої Евхаристії на площах і вулицях Київа та Львова.

о. Богдан Курилас, Ч.Н.І.
учасник 35 Міжнародного Евхаристійного
Конгресу в Барцельоні.

ПО КОНГРЕСЕВЕ КОЛОССЯ
ПЕРША ДУМКА ПРО ЕВХАРИСТІЙНІ КОНГРЕСИ

Першу думку відбувати Міжнародні Евхаристійні Конгреси піддала французька дівчина Тамізієр (1834-1910) з міста Тур, згодом Ліль, у Франції. Бажаючи чимсь причинитись до прославлення Христа, в р. 1878 свою думку з'ясувала свому парохові, а цей передав її свому єпископові. Думку ту піддержав сильно і зактуалізував американський єпископ Дубуї з Гальвестон, Тексас, що після розмови з панною Тамізієр передав Папі Львові XIII меморандум від неї. Папа зацікавився щиро тим проєктом і згодом його одобрив.

ПОПЕРЕДНІ ЕВХАРИСТІЙНІ КОНГРЕСИ

Перший Міжнародний Евхаристійний Конгрес відбувся дня 28 червня 1881 у Ліль у Франції, отже перед 70 роками. З того часу відбувались вони що рік або що 2 роки: 1882 в Авіньйоні, 1883 в Лієж (Бельгія), 1885 в Фрибургу (Швайцарія), 1886 в Тулюзі, 1888 в Парижу. Найбільш тріюмфальним був Конгрес в Лондоні в 1908 року. Останнім попереднім конгресом — 34-тим — був перед другою світовою війною Конгрес в 1938 році в Будапешті, в Мадярщині. Останній отже Конгрес був 35-тим з черги.

УЧАСНИКИ КОНГРЕСУ

Святіший Отець брав участь в Конгресі через свойого Легата — Кардинала Фридериха Тедескіні, якому влаштовану прямо царське повітання. На повітанню були присутні дев'ять (9) кардиналів, 300 єпископів, у тому числі від української католицької Церкви в Канаді Преосвященний Кир Ісидор Борецький. З Папським Легатом приїхало багато високих духовних, а між ними з українців Архімадрит ЧСВВ. Всесв. О. Др. Теодозій Тит Галущинський. В конгресі взяло участь 3.000.000 людей, а на самому привітанню було понад 200 тисяч людей. Групу українців в Західній Европі бачимо на знимці.

Українська група (з Бельгії 22 особи) дефілює разом з іншими поневоленими націями у величавому Евхаристійному поході на площу Пія XII, де закінчився XXXV Евхаристійний Конгрес у Барцельоні. Кромі вище названих українських духовних достойників, прибули з Англії : о. Канцлер Михайло Ратушинський, о. Микола Габак, і о. др. Болодимир Дзьоба. З Бельгії: о. Радник Григорій Фуканчик, о. Іван Кіт, о. Проф. Губер Колє, Ч.Н.І., і о. Ред. Богдан Евген Курилас, Ч.Н.І., з Італії: Генеральний Вікарій Апостолського Візитатора Українців в Західній Европі, Всесв. О. Павло Миськів, Ч.Н.І., і секретар Апостольського Візитатора о. Др. Іван Хома. З Франції був Генеральний Вікарій Апостольського Візитатора о. мітрат Яків Перідон та о. Канцлер Михайло Левенець. З Німеччини о. Канцлер Іван Леськович. З Еспанії взяв участь в Конгресі, о. проф. Сантіяго Моріло Ч.І.

ПІД КЛИЧЕМ : « ПРЕСВЯТА ЄВХАРИСТІЯ І МИР У СВІТІ »

XXXV Міжнародний Євхаристійний Конгрес, що відбувся в Барцельоні в часі від 27 травня до 1 червня ц.р. під основним кличем: « Пресвята Євхаристія і мир у світі », знайшов докладній опис на сторінках майже всієї української еміграційної преси, а також і чужинної, і тому з технічних причин, не має потреби ще обширніше спинятись на сторінках нашого журналу.

Згадаємо лиш що по триюмфальнім приїзді до катедри в Барцельоні Папського Легата і заняттю тронового місця відчитано в латинській та Еспанській мові буллю, якою Папа призначив Кардинала Тедескіні своїм Легатом на Конгрес. Вітальні проповіді виголосив місцевий єпископ Модрега і Архієпископ Оттави — Ол. Вачон, що є президентом Постійного Комітету Міжнароднix Евхаристійних Конгресів.

Сам Кардинал Тедіскіні висловив свою радість з приводу прибуття до Еспанії і гарно зясував ціль Конгресу.

Потім виставлено Найсвятіщі Тайни, як у катедрі, так і в церкві Найсвятішого Серця на горі Тібідабо для прилюдного почитання. На верху гори Тібідабо стояв гігантний хрест цілу ніч освітлений повінню світел, видний для цілого міста і околиці — як символ людської віри й довір'я в Евхаристійного Господа.

***

ОБОВЯЗОК СЛУЖБИ БОЖОЇ

ЧОМУ КОЖНИЙ КАТОЛИК ПОВИНЕН БУТИ В НЕДІЛЮ Й СВЯТО НА СЛУЖБІ БОЖІЙ?

Третя Божа заповідь, яку Бог сам надав людям через Мойсея на горі Синай, наказує нам святкувати святий день.

Оту Божу заповідь пояснює точніше свята Христова Церква двома першими церковними заповіддями: 1) Установлені свята святкувати, 2) В неділі й свята Служби Божої вважно вислухати.

Тут застановимося над важним обовязком кожного християнина: щонеділі (чи свята) вислухати уважно Служби Божої. Цей обовязок є важний тому, бо обовязує кожного християнина під тяжким гріхом. Отже хто цього обовязку легкодушно і свідомо не виконав би, той тяжко грішить і, якщо б у такім грісі вмер, не буде спасений.

Кажуть безвірники чи легкодухи: як я схочу, то помолюся собі в неділю вдома, а не конче в церкві. Ні, так не можна казати, бо Служба Божа, це не звичайна собі приватна молитва, а всенароднягія літургія-жертва Нового Завіту, яку установив сам Бог, Ісус Христос. У Службі Божій, досконалій жертві, Ісус Христос, як найвищий священик, приносить себе в жертву в безкровний таємний спосіб Богові Отцеві. Це та сама жертва, що її Він приніс у кривавий спосіб на Голгофті. Отже ніхто інший не може такої найвищої жертви Богові принести, тільки може це зробити священик на Службі Божій. Не може тієї Божої жертви (а не тільки молитви) принести сам хоч би не знать і який учений чи святий чоловік, коли він не є важно на священика висвячений. І так само не може тієї Христової жертви поменшити священик своєю негідністю бо це не він її приносить, тільки Христос його руками й словами.

Через жертву Служби Божої, як із осередка внутрішного життя св. Церкви, спливають на нас плоди відкуплення нас Ісусом Христом. Тільки через Службу Божу може Церква через Христа, з Христом і у Христі гідно й відповідно воздати хвалу Богові Отцеві. Служба Божа є отже в найвищому значенні религійним ділом, зн. таким, що вяже з Богом, а рівночасно вона є літургією, що по-грецьки значить: суспільним, всенароднім ділом. Бо в Службі Божій Христос, як голова Церкви, жертвує не тільки Себе Самого, але і нас із Собою і так вяже нас якнайтісніше з Богом: « і як Я буду піднесений із землі (на хресній жертві), всіх притягну до себе » (пише св. Іван, 12 : 32). У тій звязаності й спільній жертві з Христом є вірні співжерт-

вуючими й співжертвованими Богові, і рівночасно в надприродний спосіб звязані з собою. Особливо діється це спільне надприродне звязання через прийняття св. Причастя, того надприродного бенкету, в якім кожний споживає цілого « нерозділеного » Ісуса Христа та в Ньому лучиться не тільки з самим Богом, але і з усіма, що беруть участь у Службі Божій. Із того ясно, виходить, що Служба Божа — це 1) не є звичайна собі приватна молитва та що 2) ніхто не може собі її якоюнебудь молитвою чи побожним ділом заступити.

На Службу Божу мусимо прийти в відповідний час так, щоб ми могли її — **цілу вислухати.** Тяжко зневажає Бога той, хто пропускає свідомо й добровільно ту частину Служби Божої, яка тягнеться від Іже Херувими аж до св. Причастя. Хто б пропустив якусь частину з того, той, щоб тяжко не грішити, повинен прослухати таку саму частину на наступній Службі Божій, того самого дня. Не виповнив свого тяжкого обовязку вислухати Службу Божу також той, хто не був присутній підчас освячення « Прийміте, ядіте... Пийте от нея всі... » Хто прийшов пізно, але ще перед освяченням, а не може вже того самого дня вислухати іншої Служби Божої, той має обовязок залишитися вже на тій спізненій Службі Божій до кінця, щоб так бути бодай на її головній частині.

Хто бере участь у Службі Божій, той мусить бути на ній присутній своїм тілом, то зн. так, щоб його можна було зарахувати до присутніх на Службі Божій. Не конче мусимо при тому бачити священика, але мусимо бути так близько нього нпр. у захристії), щоб ми могли вважно слухати й брати участь у Службі Божій. Длятого саме « слухання » Служби Божої через радіо не дає важно вислуханої Служби Божої.

Хто слухає Служби Божої, той мусить її **вислухати вважно** отже мусить мати намір її вислухати та мусить уважати хоч на головні її частини. Хто на Службі Божій здорово спить, той не сповняє свого обовязку. Зате коли хтось підчас Служби Божої співає на хорах, ходить із тацою й сповідається, той вислухує важно Служби Божої. Але при тому всетаки мусить уважати на головну частину Служби Божої і не може ходити з тацою підчас освячення й св. Причастя; також треба, навіть сповідаючися, заперестати на хвилину підчас самого освячення.

Розуміється, що ніколи не вислухують Служби Божої ті наші славні « запорожці », що підчас Служби Божої стоять завжди за порогом церкви і, замість уважати на Службу Божу та молитись із молитовника, балакають про політику, роботу й інші подібні речі. Такі « новітні запорожці » є пониженням наших парохій, а одночасно й себе самих, бо на Службі Божій треба набожно молитися, а не балакати. Це гріх.

Найкраще вислухує Служби Божої той, хто підчас неї відчитує з молитовника або співає ті молитви, які на Службі Божій

священик і вірні мають проказувати. Найкраще виходить Служба Божа тоді, коли всі вірні уважно її слухають і в дусі або співом повторяють, а опісля побожно приступають (від півночі натще, без тяжкого гріха на душі і з добрим наміром: ц. зн. для прослави Бога, а не для власної слави між людьми) до св. Причастя. Так відбута Служба Божа має найвищу вартість і так вислуханої св. Служби Божої не заступить ніяка молитва, навіть сама Господня молитва « Отче наш ».

Але можна також молитися на Службі Божій і приватно ц. зн. свої власні молитви. Тільки при такій приватній молитві всетаки треба вважати, щоб узяти вважно участь при освяченні й св. Причасті. Також не випадає ніяк не слухати св. Євангелія чи проповіді. Дуже негарно воно виглядає, коли по деяких церквах люди на проповідь виходять або під час євангелія чи проповіді вголос кашляють, трублять носом і т. п., бо так вони перешкоджають іншим слухати Божого слова. Також негарно поводяться ті, що заголосно співають, хоч не мають доброго голосу або слуху.

Підчас Служби Божої ми не тільки про всяке Бога просимо, але ще й нпр. визнаємо свою віру головно молитвою « Вірую ». Коли хтось не може приступити до св. Причастя, то повинен хоч проказати з усіма молитву « Вірую, Господи, і ісповідую » та духом розбудити в собі намір прийняти св. Причастя. Є це так зв. духове св. Причастя; молитви до нього знайдете в кожнім молитовнику. Перед і по св. Причастю, ті, що причащаються, повинні бодай чверть годинки молитися: приготови тися до св. Причастя, подякувати за св. Причастя. Хто бере участь у Службі Божій, той уже тимсамим приготований до св. Причастя; та всетаки добре буде для нього по Службі Божій подякувати коротко Богові за св. Причастя.

Звільнені від вислухування Служби Божої: хворі; ті, що приходять по тяжкій хворобі до здоровя; люди, яким церковна духота шкодить (нпр. деякі вагітні жінки в перших і останніх місяцях вагітности); кому дуже далеко до церкви; ті, що мусять у неділю працювати (нпр. робітники в деяких фабриках; слуги, яким працедавець на те не дозволить); хто не має в що відповідно вдягнутися, (але не так, щоб це виходило тільки з пустоти одежі!); коли хтось доглядає хворих або помагає гасити пожежу чи рятує з повені, і т. п.

На Службі Божій не випадає розмовляти, голосно позіхати, підспівувати слова священика і взагалі робити все, що інших приводило б до розсіяння, неуваги чи згіршення. Коли хтось приходить до церкви не для Служби Божої, а тільки, щоб дати себе знайомим побачити, поговорити з ними, той не має тимсамим наміру важно вислухати Службу Божу. Коли хтось приводить дітей до церкви, то робить дуже добре, бо так діти привикають до богослуження. Але на дітей, навіть старших, треба

відповідно вважати, треба їм удома пояснити, що таке Служба Божа та як треба на ній поводитися, щоб людям не перешкоджати. Коли ж чиїсь діти може трошки заголосно заховуються, *то не треба знов зараз на них і їхніх родичів згірдно поглядати :* *бо поперше* — і ми колись були дітьми, а подруге — *любов ближніх вимагає, щоб ми не робили їм бодай у церкві непотрібно прикрости.*

Словом: принаймні на Службі Божій ми повинні так набожно поводитись, щоб можна було про нас сказати: « З ангелами хвалять Господа! »

(Світло).

ПОДЯКА ВСЕСВІТЛІЙШОГО ОТЦЯ ГЕНЕРАЛЬНОГО ВІКАРІЯ МАВРИКІЯ ВАН ДЕ МАЛЄ, Ч.Н.І. З НАГОДИ ЮВІЛЕЙНОГО ВШАНУВАННЯ У МОНС - ВАМ

(15 червня 1952)

Цим письмом хочу подякувати всім тим, що прислали мені привіти та пообіцяли молитись з нагоди мого ювілею. Тут перш усього маю на увазі наших Преосвященних Владик із Риму та Америки. 15 червня наші душпастирства Монс і Борінаж, « Харітас », місцеві проводи УДК і СУМ доклали зусиль, щоб влаштувати успішне святкування цього ювілею у місцевості Вам. В церкві « на Бершоні » відслужилась св. Літургія з ювілейним словом Всеч. О. Радника Фуканчика, а після неї в наші моління включено соборну панахиду за всіх наших єпископів та єреїв, мучеників за вірність Вірі та Отчизні. По обіді в домівці УДК відограно п'єсу « Божі Дороги », написану паном Володимиром Шостаківським. Ця виставка на тему тернистого шляху сучасного українського католицького духівництва чітко доказала високий культурний рівень наших Українських Робітників. А тому виставку супроводжали рясні аплодисменти публики нашої і бельгійської. Автор п'єси розмалював теж для церкви вдатний портрет наших єпископів на засланні, Панове Піскуровський і Ганяк, Лозинський і Закорчемний та п. Бачинська своїм організаційним хистом дали нашим скитальцям справжнє, родинне свято, що позставило у моїй пам'яті милий спомин. Хай Господь Вас Благословить.

М. Ван де Малє, Ч.Н.І.
Ген. Вікарій А.В.

НА МАРГІНЕСІ ПОДЯКИ

Редакція відмічує, що саме цього року минув 5 квітня — 60 рік з дня народження Шановного Ювілята, 29 вересня мине — 40 літ від дня зложення манаших обітів, 22 квітня минуло — 35 літ від дня рукоположення Всесвітлішого Отця Ювілята на священика, і 30 років праці від дня приїзду до Західної України та безперервної праці місійної, релігійної та виховної поміж українцями. Понадто 26 січня ц.р. минуло п'ять років з того дня, коли Їх Ексцеленція Високопреосвященний Кир Іван Бучко, Апостольський Візитатор для Українців — католиків в Західній Европі, іменував Впр. О. Мав-

рикія Ван де Малє, Ч.Н.І. своїм Генеральним Вікарієм і Делегатом на Бельгію, Голяндію і Скандинавію. Діяльність Шановного Ювілята проходила на очах многих наших читачів. Бачили його як духовного учителя — братів новиків — української вітки Чина Редемптористів в Збоїсках, коло Львова, опісля як ігумена Манастиря Редемптористів в Станиславові, опісля від 1936 року на становищі ігумена в Ковлі, на Волині. Вигнаний большевиками з манастиря в Ковлі в осені 1939 працює як парох в Манастирці коло Ліська, аж до 1941 року. На початку німецько-совєтської війни вертається Ювілят знова до Ковля, де залишається аж до 1943 року, коли на приказ властей Чина стає Ігуменом в Тернополі. В рік пізніще, по знищенні цього міста, о. Ван де Малє виїздить до Кракова, де бере в опіку опущену тоді попереднім парохом українську католицьку парохію, піклується нею в переходових і дуже важких днях, що наступили з заняттям Кракова совєтськими військами. Тоді в парохіяльнім будинку дає велику моральну й матеріяльну допомогу українським залишенцям, відвідує ув'язнених, помагає їм видіставатись з в'язниці, ділиться мешканням тощо. В 1946 році виїздитьна короткий час до Бельгії, щоб назад вкоротці вернути до Кракова, однак з причин від Ювілята незалежних, мусить вже тут залишитись. Ревна праця на пості Делегата й Генерального Вікарія в останніх п'ятьох роках загально всім знана. Не спочиває, а прямо розділюється на всіх українських скитальців і то так в Бельгії, Голяндії, Данії, Швеції, а і Норвегії, а буває ще долітає до Англії, Франції і Німеччини, всюди, всюди, де лиш щось доброго для добра Св. Церкви й Української Еміграції треба чи можна зробити. Зокрема сердечно від дня заснування нашого журналу опікується ним, співпрацює в многих числах, здобуває гроші на видання тощо.

Вітаючи Всесвітлішого й Шановного Ювілята з таким збігом ювилеїв між нами, ми заскочені цею скромною подякою, можемо лиш прохати Всевишнього благословити всі Його труди, та зберегти Його серед нас ще на багато літ.

Іванна Петрів.

УКРАЇНСЬКА ХРИСТИЯНСЬКА КАТОЛИЦЬКА РОДИНА

(Реферат прочитаний на конгресі українців католиків в Брюсселі дня 7 липня 1951)

II

ТАЙНА ПОДРУЖЖЯ

На доказ цього, що подружжя має ще інше значення і вищі цілі, як тільки матеріяльні та фізіологічні, Христос підніс подружжя до гідности надприродної св. Тайни й тайна Подружжя поміщена на одному списку разом з тайною Хрищення, Євхаристії і Священства. Св. Тайни уділюють людині потрібних ласк до видержання в обітах зложених в часі принимання св. Тайни. Обіти подружжя це: любов, вірність, одність і нерозривність. Ці обіти є основою добробуту, щастя і тривкости родини. Ці обіти дають запоруку, що християнська родина буде плекати й вирощувати в душах своїх діток чесноти правдивого християнського життя, дають запоруку, що християнська родина своєю нерозривністю доведе успішно до кінця виховання своїх дітей.

Христос, підносячи подружжя до гідности св. Тайни знав добре, що тільки через святість подружжя, а тим самим родини, довести можна до віднови світа, зорганізуватилад у людських спільнотах, піднести моральну силу і гідность цілих народів і всього людства.

III

ПОДРУЖЖЯ

Подружжя зреалізоване тільки враженнями першого захоплення фізичними якостями, під враженням реакції змислів, ніколи не є тривалим подружжям, хоч подруги силою нерозривности подружжя живуть разом. Фізичні якості зміняються, захоплення остигає, а душі не розуміються. Нема духового спійла, духового порозуміння, яке давало б подругам духову насолоду подружого життя від початку аж до старости літ.

Змисли вимагають завжди нових, завжди свіжих вражінь і якщо цих вражінь по якомусь часі забракне, подруже життя стає буденне, нецікаве, а подруги знуджені одноманітностю взаємно до себе холодніють і властиво, могли б розійтися і то саме тоді, коли їхні діти вимагають від батьків дещо і для своїх дитячих душ, вимагають конкретних прикладів, ядерної і чистої правди життя. Діти стають для такого подружжя непотрібнім тягарем, або витворюється взаємне недовір'я між батьками й дітьми. Щоб не обтяжувати себе обов'язками, модерні подружжя обмежуються до одної дитини й творять, щось тільки зближене до родини, але не родину, а в ніякому випадку не християнську родину.

Християнські подружжя попри звичайні життєві матеріяльні справи має ще справи, випливаючі з глибини душі, з її бажань, туги до двигнення себе понад звичайний будень, понад проминальну матерію. Очевидно, що таке подружжя дасть відповідний напрям своїм дітям, служитиме їм найкращим прикладом у всіх напрямках родинного життя, дасть дітям пізнати велич і любов Бога, бо вони самі будуть для них іскоркою Бога, а родинне життя буде для цілої родини крихіткою неба. Така родина, злучена з собою вищими ідеями, задивлена у велич Божу, якого вони є образом і подобою, буде добірною гранітною основою для будови Царства Божого на землі. Члени такої родини ніколи не нарікатимуть на буденність родинного життя, бо дух і його справи не буденіють, вони завжди нові, завжди свіжі, завжди цікаві, а що більше вічні.

IV

ДІТИ

Діти, які приходять на світ в правдивому християнському подружжі, є для цього подружжя щастям, радістю і потіхою, є для батька й матері відтворенням їх самих, відзеркаленням їхніх душ, вони для батька — матері цією метою і цим післанництвом для якого покликав їх Бог, благословенням їхнього подружжя. Діти є для такого подружжя тим завжди чимсь новим і цікавим, виповняє корисним, цікавим, святим змістом їхнє життя. Правда, виховання численної родини це неабиякий труд і клопіт, однак християнська родина їх не боїться, бо цей труд і клопіт — це жертва їхнього життя, це чесне й точне сповнення подружих обітів, яке дає їм повне вдовілля.

Наш нарід своєю простою природною душею добре зрозумів післанництво подружого життя. В його приповідках міститься глибока філософія висказана коротко й ясно: нпр. Подружжя без дітей, як церква без людей. Де дитина, там родина. Де діток сім, там щастя всім. Сійся, родися жито й пшениця, а на печі дітей копиця. Нехай Бог благословить діточками.

V

РОДИНА ТА ЇЇ ОБОВ'ЯЗКИ

Християнська родина, це найкраща виховна інституція. Кожна дитина має, право виховуватися в своїй родині і тому найважнішим обов'язком батька-матері: виховання дітей. Вони дбають про життя і здоровля дитини, вони забезпечують їхній кожний день, забезпечують їхній правильний фізичний розвиток. Одночасно розвивається душа дитини й обов'язком батька матері є впливати на нормальний і повновартісний розвій дитячої душі.

Гармонійне виховання душі і тіла може дитина одержати тільки в християнській родині, де батько — мати відзначаються глибокою релігійністю та внутрішнім, духовним життям. Релігійність католицької родини не може обмежуватись тільки до зверхніх ознак релігійности. Саме сповнювання практик релігійних, без розуміння їх вартости та їх цілі не дає ще релігійного духа родині і не забезпечує релігійного виховання. Внутрішнє життя з Богом, поступовання згідне з заповідями Божими й приписами Церкви, підкріплене релігійними практиками дасть доперва повноту релійного духа родини. Кожний день християнської родини повинен бути під знаком любови ближнього і християнських діл, не тільки в крузі членів власної родини, але і на зовні. Товариська поведінка, ввічливість і чемність, нащо ми так багато звертаємо уваги в вихованню дітей і у взаємнім відношенні членів родини, це нічого іншого, а тільки вияв любови ближнього і пошани до нього.

Жертвенність і посвята своєї власної особи і своїх особистих справ справам цілої родини, це те ж вияв любови ближнього, яка каже забути про себе, якщо треба помогти загалові родини, або одному членові родини. Таке ставлення в родині буде найкращою школою патріотизму й любови своєї національної спільноти, яка завжди вимагатиме забуття про власні особисті справи і жертвування себе самого.

Католицька родина повинна з усіх своїх чинностей і переживань кожного дня створити молитву. Молитва труду, молитва любови, молитва радості і страждань, замінить життя родини в неустанну Богослужбу.

(Продовження буде)

Володимир Кривокульський.

СПАСЛИСЯ...

У вселенній царював погідний — чарівний день місяця липня 1944 року. Сонце гріло — пекло. Воздух, здавалось, в очах хвилював — мерехтів від горяча. Синє голубе небо манило до себе та настроювало усіх мрійливо. Над городом князя Льва, в якому тоді розпаношились були на добре « іберменш-і », того дня не появлялись ні німецькі ні совєтські літаки. Панувала тишина неначе перед бурею. Та небуденна тишина ще більше, ще дужче денервувала та непокоїла мешканців Львова. Вони ходили неначе одурманені, неспокійно щораз то споглядаючи в гору ніби шукаючи чогось.

Була година 4-та по полудні, коли Курпіта вернувся з міста з праці. Привітався З дружиною та трилітньою донькою, яку взяв на руки, сідаючи на крісло.

Ну, слава Богу, що я вже в хаті, — каже до дружини — таки, якби щось, будемо разом. Задумався. А по хвилі додав: щось то недобре ворожить той спокій.

А дружина приготовляла вечеру, щоб завчасу з родиною щось з'їсти і як щоднини в останнім місяці зійти чим скорше до сховища — пивниці перед бомбами з літаків, яких кожної ночі сподівались.

— А чому татунцьо такий сумний, питає мала донечка. Мамуся зараз зробить нам всім вечерю, ми правда, татусю наїмося і підемо...

В тім хтось постукав у двері.

— Прошу, — сказав Курпіта, двері отворились, а в них стояв Доктор Доркевич, якого в такий непевний час господарі привітали з неутаєним здивованням, бо і несподівались такого милого гостя.

— Здоров! Звідкіля Бог приніс? Як ти тут взявся? Розгостися як дома. От бачиш, яка в нас в хаті руйнація. Все не на своїм місці. От, дорогий, дожили ми гарних часів — неправда?

— Ти певно з дороги голоден? Сідай, от повечеряємо, що Бог дав в такий час, і ...

— Знаєш що Влодку, — перервала балачку дружина Курпіти, я от з малою, саме закінчила їсти вечерю та йду чим скорше до нашого сховища, де й для Вас приготовимо місце. Я чомусь то, хоч цілий день був спокій сильно поденервована й неспокійна. А ви в двійку, — каже, — от приладь, що хочеш, повечеряйте і за нами чим скорше. Боюся, щоб нині таки щось не було. Взяла донечку за руку і пішла до пивниці-сховища.

— Цілую руці татуся, я вже йду з мамусею, сказала маленька донечка.

Курпіта, взявши донечку на руки поцілував на добраніч.

— Ну, тепер розповідай, розповідай дорогий, що там у Вас чувати? Як мається родина? Чи здорові? Дужі? Як переживаєте той непевний час? Ти розказуй, а я за той час приладжу щось з'їсти.

— Знаєш Влодку, — каже Доркевич, — дивуєтесь, що я приїхав. Приїхав, бо мусів. Сидимо у тому Сокалі, неначе в мішку, далеко від світа та без зв'язків, пошта майже не доходить до нас, тож і не знаємо, що дальше нам робити? Оставати на місці, чи їхати в світ на поневірку. Та у нас і так говорять, що нас мають примусово забрати.

— Ну, — сідай, — от з'їмо ... каже Курпіта.

Повечеряли скоро й стояли при вікні, довго балакали, перескакуючи з одної теми на другу, а все про непевне завтра, що зближалось скоренько, про непевне положення з причини воєнних дій та відступу переможених німецьких військових частин під напором більшовицьких полчищ. І так серед балачки запримітили неожидано над містом літак, який зараз десь зник з їхніх очей. Не минуло і кілька хвилин, коли над містом появилось десятки світел — рефлекторів, які десь неначе причіплені у воздусі висіли нерухомо неначе грозна парашутних ракет, які скинені з літаків освітили ціле місто та зробили його видним для бомбовиків. Побачивши таке диво вдвійку збігли до сховища — пивниці, де вже була дружина Курпіти з донечкою, їхня тета й ще три особи.

— Зачинається, каже Курпіта, — коломийка. Нехай Господь хоронить нас від нещастя так, як і досі хоронив.

А над Львовом гудуть, шумлять, воркочуть мотори. Здається не десяток а сотень літаків, що від світла висячих світил — рефлекторів, наш Львів бачать як на долоні. Одна лава пливе у воздусі за другою, а кожна обдаровує Львів смертоносними і нищівними дарунками: бомбами. Тепер здається всі злі сили змовились, щоб цеї ночі знищити місто. Щораз сильніще чути розриви бомб, які злітаючи гудуть, свищать і тріскають таки над нашими головами. Усі сидять у сховищу на підлозі при самих стінах та кутах сховища. Здається: кожний хоче прямо у мур влізти — заховатись перед небезпекою, яка грозить. Усі серед тиші моляться гаряче і просять Бога про спасіння життя. А не середині нашого сховища клячить маленька трилітня донечка Курпіти, клячить несвідома небезпеки із зложеними рученятами до молитви і гаряче молиться:

— Бозю, Бозюню та охорони нас, ой охорони нас: мамцю, татуся, охорони мене, тету, охорони всіх нас...

Страшний — проникаючий блеск і грюкіт розірваної недалеко бомби перервав гарячу молитву — прохання дитини. Ціла хата стряслася аж до підстав.

— Ой Бозю — вже крізь плач — каже маленька, Бозю хорони нас...

Знова блеск і грюкіт ще сильніший, ще дужчий від попереднього. Усі дрижать зі страху й поденервовання, усіх опанувала розпука.

Др. Доркевич поденервований ходить від стіни до стіни сховища, а потім коридора дому; ходить, незнаючи, що у нього вдома. Курить одну цигаретку за другою. Почіхуєся то в потилицю то у вже лисаву голову, здається сам зі собою розмовляючи та роздумуючи чи вдасться йому повернутись до родини в Сокалі.

А бомби неустанно свищуть і тріскають та нищать усе, де попадуть.

Просто пекло на землі. Цілий дім щораз то частіше дрожить у своїй підставі, здається холітається — паде.

— Бозю, добра Бозю, хорони нас перед — мамусю, якто називаєся, що з неба паде на землю?

— Бомба, — каже мамуся.

— Отче нас, іже єси... ой Бозю хорони нас перед тими бомбами. Отче наш, іже єси... і пішла дитина від мамусі на середину сховища, клякнула зі зложеними рученятами до молитви і так і з умучення і страху заснула.

Таке страшне пекло лютувало над Львовом одної липневої ночі 1944 року Божого довше як через чотири години без перерви. Вкінці грозна ракет вигасли. Ще тут і там було чути гейби розриви бомб. У різних частинах міста горіли вогні, а над містом зносились дими і світла із горіючих домів та порохи повалених бомбами кам'яниць.

Нас усіх тої ночі Господь певно завдяки гарячій молитві усіх, а передовсім завдяки молитвам малої доньки Курпіти охоронив не тільки від бомб, але і від смерти. А падали бомби довкруги недалеко нас, падали й рвались та несли знищення та смерть. Цеї ночі був такий налет літаків, якого Львів не зазнав за цілий час війни.

А рано мешканці міста Львова перестрашені та невиспані вилазили з пивниць — сховищ та зі здивуванням оглядали плоди налету совєтських літаків на Львів.

І ми раненько вилізли невиспані та змучені тими переживаннями з нашого сховища та пішли на гору до мешкання. Помолились і поснідали, а Др. Доркевич розпращавшись вийшов з Курпітою, він на станцію, щоб чим скоріше виїхати з негостинного Львова, і добитись до своїх, а Курпіта до праці.

Таку то ніч грози пережили ми у Львові в часі останніх днів панування « іберменшів » над нашою країною.

***

ЗАКЛИЧТЕ ЙОГО НАЗАД

Умирав один чоловік. Коли зібралася коло нього його рідня й знакомі, він несподівано зачав кликати:

— Закличте його назад !

— Кого, кого? — Зачали його допитуватися.

— Конаючий прогомонів слабо:

— Час ... час ...

Так, воно правда. Стратилося майно, можна його наново набути. Стратилося здоровля, можна його наново відзискати. Але страчений час уже ніколи не вернеться. Хто марнує час у лінивстві, на пустоту, на ніщо не значучі розривки й не використовує його на заслугу перед Богом, той найбільший марнотравник.

— ● —

НЕПИСЬМЕННИХ НЕПУСКАЮТЬ ДО АМЕРИКИ

(Поможіть їм навчитись писати й читати)

Прямо сором згадувати, що на еміграції в Західній Европі маємо велику кількість таких українців, що невміють ані писати, ані читати. Вони багато часу стратили, декотрі навчились навіть фотографувати з дуже дорогих апаратів, але читати й писати невміють, і соромно їм признаватись. Тимчасом хочуть вони дальше емігрувати, а до З'єдинених Держав північної Америки ... неписьменних не пускають. Чи на це нема ради? Є, вчитись все не пізно, все є час. От замість іти до кофейки, або на пусту балачку, заставте такого неписьменного купити що неділі « Християнський Голос », а раз на місяць « Голос Христа Чоловіколюбця » прочитайте йому від початку до кінця все, що там написано, поясніть одну дві сторінки, розложіть на букви кількадесять слів, поучіть, як ті букви

пишеться, порадьте, оттак як колись вам в школі радив учитель, і ваш сусід, нераз тато, мама, брат, сестра, заки прийде їхня черга до еміграції напевно будуть вміти стільки, що треба. Зачинайте вже від сьогодні, від прочитання їм цієї нотатки, і запевніть, що чимскорше зачнуть вчитись о так, як ми радимо, скорше навчаться. Посвятіть їм одну годину денно.

З ЦЕРКВИ й СВІТА

Дві дати, що переходять до історії Української Католицької Церкви, як зворотні дати підйому і відродження. — Перша з них, це дата 31 травня 1952 року. В тому дні в серці наймогутнішої сьогодні держави в світі, ЗДПА, у Вашінгтоні, відбулося посвячення великого, гарного, естетичного будинку білокремового коліру, на якому пишається « Українська Католицька Семінарія ім. св. Йосафата » — напис, що сам говорить за значення цеї монументальної будівлі, яка коштувала понад пів мільйона долярів. В цьому торжестві взяли участь: Архієпископ Амлето Чіконьяні, Апостольський Делегат до Злучених Держав, 11 єпископів обидвох обрядів, 150 священиків і 6.000 вірних, що прибули нераз з дуже далеких сторін ЗДА і Канади. Чину посвячення чотирьох наріжних каменів довершили Апостольський Делегат, Преосв. Кир Амврозій Сенишин, Преосв. Кир Ніль і Преосв. Кир Андрій, в сослуженні численного духовенства. Співав хор семинаристів. В год. 11, 15 почалася торжественна Архієрейська Служба Божа, яку правив Преосв. Кир Константин Богачевський, Єпископ — Ординарій, основник цеї Духовної Семинарії в Вашінгтоні, в сослуженні пристоящих та дияконів. По Службі Божій відбувся бенкет у залі католицького університету в честь Апостольського Делегата. Програма бенкету складалася з в'язки побожних і патріотичних пісень, і промов: Апостольського Делегата, Преосвященного Кир Ніля (тоаст у честь Папи), Преосв. Кир Данила Іванчо, о. Ректора Романа Лободича, Преосв. Петрик Мек-Кормика, Преосв. Андрея Роборецького і Монс. МекМейгона. Низку промов закінчив подякою Кир Амврозій, після чого хор співав « Боже Великий, Єдиний ». На це величаве торжество наспіли гратуляційні телеграми від Св. Отця Пія XII., від Кардиналів, Президента ЗДА Гері Трумена, архієпископів, єпископів і численних організацій та видних українських і неукраїнських осіб. —

Друга з них, це дата 29 червня 1952 року. В тому дні відбулося в місцевості Люрі, біля Орлеану у Франції, 100 км. напівдень від Парижу, урочисте посвячення Української Малої Семінарії. З тієї нагоди відслужив Їх. Ексцеленція наш Преосвященніший Кир Іван полеву Архиєрейську св. Літургію і довершив при активній співучасті Секретаря Священної Конгрегації Східньої Церкви, Їх Еміненції Євгена Кардинала Тіссерана, та Апостольського Нунція з Парижу, обряду посвячення. Завдяки старанням Їх Ексцеленції Кир Івана Українська Мала Семінарія в Люрі примістилась в власнім будинку — перебудовано набутий в тій цілі колишній замок разом з прилягаючими до нього 16 гектарами землі. Виховання кандидатів передано в руки наших молодих О.О. Салезіян, що ведуть Українську Малу Духовну Семінарію з властивим їм запалом і методами, залишеними св. Іваном Боско.

Поборюйте « Нову Мораль ». — Підчас авдієнції, що її Св. Отець зволив уділити 1400 учасницям Світової Федерації Католицьких Жінок, які відбували в Римі свій чотирорічний з'їзд, Святіший Отець вказав на помилковість і фальшивість нової моралі, яку назвав « етичним актуалізмом » або етичним екзистенціялізмом », а яка просякає вже й до католиків, зокрема до молоді. Прихильники нової етики — зясував Св. Отець — кажуть, що Бог дивиться тільки на дві речі: 1) на добрий намір при ділі, і 2) щиру відповідь перед Богом, тобто щире умотивовання, чому людина поступила так, які обставини спонукали її до того. В суті річі це означає, що кожний засіб добрий, якщо веде до цілі. Таким підходом можна б все виправдати, навіть найпоганіші вчинки. Нова етика, хоч і безпосередньо

не заперечує християнських, етичних законів, але не хоче, щоб вони нормували відношення між нею і Богом та старається виправдати людські промахи різними важкими обставинами життя. Нова етика пересуває етичні закони десь далеко аж поза межі людської уваги, свідомости й сумління, а в центрі усього ставить особисте добро, особисті реальні, цьогосвітні вартості.

Проти « етичного екзистенціялізму » Св. Отець висунув ось такі аргументи:

« Ми признаємо, що Бог хоче передовсім і завжди добрих намірів, але це не вистачає. Бог також хоче добрих діл ».

« Не вільно робити зла, щоб осягнути добро ». (До Рим. 3, 8).

« Може бути така ситуація, в якій людина може бути свідома факту, що вона мусить посвятити все, навіть життя, щоб спасти свою душу. Це пригадують нам усі мученики, а мучеників дуже багато навіть у наших часах ».

Є багато небезпек для віри, але мало котрі з них такі великі і важкі в своїх наслідках, як ті, що їх несе з собою нова мораль.

Протиставлятись тим небезпекам треба особливо двома способами:

1) « Молодь мусить навчитися, як молитися. Хай ті молитви будуть усе достосовані розміром і формою до віку молоді, але хай молодь буде все свідома, що без молитви не можливо залишитись вірними Вірі ».

2) « Молодь повинна гордитися своєю вірою і признавати, що для віри треба щось посвятити. Від раннього дитинства молодь мусить призвичаїтись робити жертви для своєї віри й ставати перед Богом з чистою совістю та з пошаною до того всього, що Бог розпорядив. Тоді молодь буде зростати немов сама через себе в любові до Бога ».

Моральний закон зобов'язує в усіх обставинах. Він спертий на властивій людській природі, і на надприродній порядку — в особистому, професійному, соціяльному і публічному житті.

Про Ювілей Апостоляту З'єдинення в Голландії — ми помістили ширшу згадку в одному з попередних чисел. В доповненні подаємо, що офіціяльне вшанування цього 25 літнього ювилею мало місце в Утрехті в дні 6 липня 1952. В програму торжеств входила між іншим Архієрейська Служба Божа, яку відправив Їх Ексцеленція Преосвященніший Кир Іван в катедральній церкві в Утрехті в сослуженні своїх Генеральних Вікаріїв. На цій Службі Божій був присутній Їх Емінеренція Євген Кардинал Тіссеран і багато інших церковних та світських достойників.

Чергова візитація Бельгії Їх Ексцеленцією Апостольським Візитатором Преосвященішим Кир Іваном, що мала місце в першій половині липня ц.р., закінчилась по великім здвизі соціяльного року величавою зустрічею з великою масою української іміграції в Бельгії в дні 13 липня 1952 року. З усіх усюдів Бельгії прибули українці старі, молоді, а й дітвора, щоб з одної сторони заманіфестувати серед тисячів учасників великого здвигу соціяльного року нашу живучість і присутність, а з другої сторони гідно повитати й піддержати свого улюбленого Владику, що по важкій хворобі, прибув до Шарлеруа, і разом з найвищими достойниками Католицької Церкви Бельгії, і представниками тоїж з Франції і Голляндії на запрошення єпископа Турне Їх Ексцеленції Гіммера брав участь в величавих відправах і закінченню соціяльного року. Присутні раділи, що мали змогу видіти свого Владику знова при здоровлю і серед себе та дістати від Них слова розради та апостольського благословлення. В зустрічі приймали участь всі наші душпастирі, около 2000 тисяч світських українців грекокатоликів і православних. Їх Ексцеленція були в товаристві свого секретара Всесв. О. Дра Марусина. Передтим відвідали студентський осередок в Лювені, відбули Соборчик в Ліеж та виїхали в дні 14 липня 1952 в дальшу візитаційну подорож до Англії.

До Австралії приїхали в березні ц. р. **з Англії два українські католицькі священики** — о. д-р П. Дячишин, який осів у Сиднеї, і о. Ю. Сполітакевич, який осів у Перті. Крім них є о. Качмар в Аделяйді, о.

д-р Прашко в Мелборні, о. Боський у Сиднеї, та о. Коп'яківський у Брісбейн. Однак усе це замало на 25.000 українських емігрантів в Австралії.

Американський католицький тижневик « Ді Реджистер » помістив довшу новинку **про недавно видану книжечку** в англійській мові Епископапомічника Українського Католицького Ексархату в ЗДА, Преосв. Кир **Амвроса Сенишина** ЧСВВ, п. н. « Living Twig of Christ's Vine ».

« Реджистер » називаючи книжку незвичайно цікавою, пише, що Українська Католицька Церква має в ЗДА понад 300 тисяч вірних. Україна, яка сьогодні є поза залізною занавісою і зветься « совєтською соціялістичною републикою » находиться між Польщею, Румунією, Чорним морем і Росією і належить до найбільш переслідуваних країн. Перед 2-ою світовою війною Українців було 45 мільйонів.

В середніх віках нищили Українців Татари, Турки та інші степові народи Азії і тому Україна тільки короткий час була самостійною державою. Населення України слов'янське з домішкою кавказької раси.

Під цю пору Україна невпинно бореться з комунізмом за мир і свою самостійну державу.

Віденська катедра св. Степана, яка була сильно ушкоджена в останніх днях II світової війни (в часі большевицької облоги Відня), зістала, перший раз від 7 літ, знову відчинена для повних відправ. Щоб направити шкоди, заподіяні головно в високій (553 стіп) вежі, віденці посвятили 1.500.000 годин праці (в. значній частині безплатній) та зібрали $ 960.000,00.

Підчас радісних урочистостей, що тривали цілий тиждень, спроваджено великий, 23 тонновий дзвін із Лінцу і вміщено його на брамі катедри, бо вежа ще не скріплена настільки, щоб могла його тримати. Цей дзвін має в собі останки славного попередника « Поммерін-а », який важив 15 тоннів і був вилитий із турецьких гармат, що їх віденці при помочі наших українських козаків, забрали, як добичу, підчас облоги Відня 1683 року.

Урочисту Службу Божу з приводу відбудови славної катедри відправив кардинал Теодор Інніцер. Підчас цієї Служби Божої прочитано особливіше письмо Святішого Отця до австрійського народу, де Папа вказав на відновлений храм, як на символ обнови, « що настане в висліді великої й жертвенної праці австрійського народу, щоб перемогти непевності й лихоліття наших часів ».

Помер Проф. д-р Зенон Кузеля. — По довгій і важкій недусі 24 травня ц.р. помер у шпиталі в Парижі широко відомий український вчений і громадський діяч Голова Наукового Товариства ім. Т. Шевченка Проф. Др., Др г.к. Зенон Кузеля. Покійний прожив 70 років і мав за собою 50 років наукової професорської, публіцистичної, культурно-осітньої і харитативної діяльности. Українська наука із смертю проф. Кузелі понесла велику втрату. Цю втрату відчуває і вся українська громадськість. Покійний був не лише великим майстром свого фаху, але й великим Громадянином, вірним сином своєї Церкви, а понад усе, — людиною світлого характеру і золотого серця. Українська молодь втратила в ньому свого щирого Друга й незабутнього Опікуна. І наше видавництво інтересувало покійного. В листі до нас з 3 березня ц.р. писав Покійний: « Ми щиро вдячні Вам за ласкаве надсилання Вашого цінного й гарно редагованого часопису, що відданий до вжитку нашої робітні. Ми радо повітали б отримання комплету всіх Ваших, хочби найдрібніших видань для поповнення нашого доволі гарного відділу теологічної літератури (бібліотеки НТШ), з якого користають і наші тутешні священики ». — Нехай пам'ять про Нього остане в українському народі назавжди!

Подяку Матінці Божій Неустанної Помочі складає на цьому місці, наша колишня передплатниця, п-і Лідія Лугова, а то за вислухані молитви за здоровля дитини. При цьому п-і Лугова переслала як жертву на пресовий фонд нашого журналу квоту 50 фр.

Між нашими післяплатниками є многі чесні люди, що по двох, трьох роках, оправдують своє заборгування в передплаті й поможності вирівнують. Як примір такої чесности містимо сьогодні лист, що ми його дістали перед зложенням цього випуску. Один з многочисленних наших післяплатників в Англії п. Михайло Дашко пише таке: В залученні висилаю річну передплату за Ваш так дорогоцінний місячник « Голос Христа Чоловіколюбця », котрий Ви до мене вже майже рік часу висилаєте, а я несповнив свого християнського обов'язку і не вислав до цього часу передплати. То я складаю щиру подяку Редакції і Адміністрації за Ваше довір'я до мене і за Ваш труд і кошти, які Адміністрація доклада, а я буду старатися від сьогодня бути точним передплатником. Я висилаю 20-ть міжнароднíх купонів на передплату і вкороткім часі вишлю на пресовий фонд. — Купони ті ми дійсно отримали й жест п. Михайла Дашко ставляємо за примір до наслідування іншим післяплатникам і боржникам. — Понадто відмічуємо з подякою вирівнання передплати, післяплати, або й надплати на пресовий фонд тими нашими читачами, що знайшовшись за Океаном не забули про наш журнал, а піддержують його своїми вплатами. Зокрема дякуємо Всеч. О. Іванові Зрада за посилку 5 долярів, Всеч. О. Володимирові Жолкевич за посилку 2 долярів, Всеч. О. Ярославові Шустові за посилку 2 долярів, Всеч. О. Володимирові Білинському за посилку 5 долярів, і панні Богданні Гаврилюк за посилку 2 долярів. Ми надіємося, що за гарних приміром названих наших довголітніх читачів підуть і другі, що вспіли передістатись за Океан, і так уможливять читачам в Европі, що тут залишаються, мати свій власний ілюстрований духовий журнал.

За поширенням нашого журналу на теріторії Франції, де перебуває значне число української іммíграції, розпочали ми з попереднім числом, поновно наші старання. В тій цілі вислала адміністрація більшу кількість оказових чисел в різні сторони Франції, стараючись заінтересувати так читачів, як і колпортерів нашим журналом. Сьогоднішне число висилаємо знова на адреси тих самих осіб і других з закликом зголошуватись на сталих відборців і надсилати передплату, котру в Франції виносить річно 300 франків французьких, а одно число 50 франків. Тих, що не бажають стати передплатниками, прохаємо нас листовно повідомити, залучуючи заплату за отримані вже від нас числа.

Передплата на наш журнал в Англії від 1 липня 1952 виносить річно 7 шилінгів, піврічно 4 шилінги, одно число 14 пенсів.

Передплата в Німеччині річно 4 НМ, піврічно 2 НМ, одно число 0,50 НМ.

В усіх інших краях рівновартість в американських долярах. Приймаємо один доляр за 50 бельгійських франків.

Затримка в еміграції. — Серед наших читачів: передплатників, післяплатників і заборгованців маємо багато таких, що відказуються приймати наш журнал і читати, бо мовляв вже перейшли комісію і в найблищому часі збираються емігрувати. Многі навіть досить нечемно завернули нам наш журнал, хоч хочуть емігрувати на підставі ашурансу виєднаного для них нашими душпастирями прихильною опінію прохань спрямованих чи то до Українського Католицького Комітету чи до ЗУАДКу. Тимчасом забувають, що без Бога ані до порога, як навчали їх наші батьки. В еміграції наступила затримка. На візу до США на підставі польської квоти треба ждати від дня прохання ще 2 роки, на підставі т. зв. совєтської квоти один рік (інформація відноситься до Бельгії), а тепер Консулят в Антверпії дає візи тим, що зареєструвались за номерами польської квоти до квітня 1950, а за номерами совєтської квоти до 1 липня 1951. Лиш наші закарпатці, що можуть емігрувати за квотою чехословацькозакарпатською, можуть дістати візу вкоротці. Читачі майте це на увазі, не відмовляйтесь від передплати.

— ● —

О. Йосип Схрейверс, Ч.Н.І.

ІСУСЕ, ЛЮБЛЮ ТЕБЕ!

(продовження)

Відповів Йому Петро: з чужих! Ісус сказав: то сини вільні! Але, щоб нам не згіршити їх, то піди до моря, закинь вудку, і яку першу рибку піймаєш, відкрий їй рот, і знайдеш статир; взявши його, віддай їм за Мене й за себе! » (Мат. XVII, 24-27).

Люба душо! Один-однісінький акт любови до Ісуса, має стократь більше значення, ніж усі скарби світа. Якщо ти досі не позбувся ще прив'язання й любови до багатства, як ти ще відчуваєш у своєму серці жадобу маєтків, то рішуче скажи собі: О Ісусе мій Найсолодший! Я Тебе одного люблю, — і тільки Тебе бажаю повік любити! Ти мій неоцінений Скарб, як тепер на землі, так і колись на небі!...

По цій постанові, розваж ще й ці слова Ісуса: « Не збирайте собі скарбів на землі, де міль і ржа їсть, і де злодії підкопують і крадуть. Збирайте ж собі скарби на небі, де ні міль, ні ржа не їсть, і де злодії не підкопують і не крадуть. Бо де скарб ваш, там буде й серце ваше!... » (Мат. VI, 19-21).

РОЗДІЛ ЧЕТВЕРТИЙ

Виректися всякої земської журби й старань

Але ти можеш собі сказати: « Багатства не хочу! На віщо воно мені? Я бачу, що воно дуже небезпечне й слизьке!... От, коби я лиш міг собі й своїй рідні придбати кусок хліба насущного... То вже якось воно там жилося б! »

І справді нераз кому здається, що він багато не забагає, а журиться й старається лишень про кусок необхідного хліба. Але на превеликий жаль, ті старання, ті постій-

ні змагання й погоня за щоденним насущним хлібом так захоплюють людину, так поглочують її цілу, що вона нерідко забуває про харч конечний для її душі і про вічність...

З того однак не виходить, що не треба працювати і старатися про прожиток. О ні! Господь обдарив людину розумом, волею, силою й здоровлям. Тож треба і то конечно треба працювати, але свої життєві вимоги треба ограничувати до відповідної степені, т. є перениматися тою працею о стільки, о скільки того вимагає діло спасення твоєї душі та конечні потреби твойого земського життя, а в справах забезпечення свого туземського добробуту, треба покладати всі свої надії виключно тільки на Бога, що завжди дає людині те, що ій конечно потрібне.

На жаль дуже мало є людей, що це вповні розуміють. А цеж та основа християнської науки і конечно потрібний спосіб в туземському життю найти правдиве щастя через любов до Ісуса.

Чи можеш не віриш? — Послухай слів самого Ісуса: « Не журіться душею вашею, що вам їсти, і що пити, ані тілом вашим у віщо вдягнутися. Чи ж не більша душа, за харч і тіло за одіж? Погляньте на небесних пташок: вони не сіють і не жнуть, і не збирають у засіки, а Отець ваш небесний кормить їх; чи ви ж не далеко лучші? І хтож із вас, якби там він і не силувався, може придбати собі зросту хоч на один лікоть? — І про вбрання чому клопочетеся? — Гляньте на польових лілей, як вони ростуть? Ачей не працюють вони і не прядуть! А я вам кажу, що і Соломон у всій своїй славі не одягався так, як кожна з них! Коли ж траву на полі, що сьогодні росте, а взавтра її кидають у під, Бог, так одягає, о скільки ж більше вас, маловіри? То ж не журіться ж, кажучи: що їстимемо? або, що питимемо? або, у віщо одягнемося? — Бо про те все пильно клопочуться невірні; але Отець Ваш небесний знає, що всього того вам треба. Шукайте перше

Божого Царства та правди Його, і те все доложиться вам. Так отже не журіться про взавтра, бо взавтра само про своє журиться. До волі кожному дневі свого лиха!!! (Мат. VI, 25-34).

Чи можеш ще сумніватись, що ті слова написані для тебе, дорогий брате? — ти ж більше нераз журишся проте, що будеш їсти й пити, більше стараєшся про прожиток своєї рідні, чим про те, яким способом подобатися Ісусові!

Чи ж не знаєш, що всі земські скарби є в руках Ісуса, і Він їх роздає тільки тому, кому вони конче потрібні?

Якщо ти справді колись будеш їх потребувати, то не журися, Ісус тобі їх певно дасть. Навіть більше, — Він з любови до тебе, готов навіть чудо вчинити, щоб не дати тобі загинути в крайній нужді... Він усе-усе зробить для тебе, але під тою умовою, що ти на кожнім кроці будеш Його просити, не будеш надмірно журитися про свій земський добробут, а совершенно здашся на Його святу волю!

Коли твоє серце засмучене ізза надмірних старань про засоби для земського життя, то Ісус не обов'язаний навіть звернути увагу на тебе, бо Свою вселаскавішу підмогу обіцяв Він лишень тим, що цілковито здаються на Його щиросердечну любов у самовідречення.

Один однісенький гарячий акт любови, однісеньке щире — сердечне зідхання й вислів: « Ісусе, люблю Тебе! » — значить більше в очах Ісуса, як усі земські держави. Щоб видобути з твойого серця хоча б лише один такий щирий оклик любови, Ісус готов радо вчинити тисячі чудес!...

У Свому земському житті Він відмовився від царського вінця, але за те не відмовився Він, і щиро бажає бути повновласним царем у твоєму серці.

Розваж лишень добре, що для Ісуса є трудніше чи постастачати тобі конечно потрібних річей, чи вмерти за тебе? — Безперечно, лекше доставити тобі найпотрібніші річі! То ж, не забувай, що

Ісус завжди готов радо вчинити чудо для тебе, коли ти всю надію покладатимеш виключно на Його всемилосердну й ласкаву поміч, та не будеш заниматися надмірним старанням про туземський добробут!

Може ти й ніколи ще не чув про блаженного Йосипа Котоленго, — то слухай: Був він сто літ тому священиком у в одній італійській місцевості. Не посідав він на цьому світі нічого більше, крім безмежного довір'я на доброту Ісуса. Завваживши, що багато дітей-сиріток, не маючи над собою відповідної опіки, підпадає страшному зіпсуттю вже в ранній молодості, рішив він заснувати для них захист. Число тих бідних діточок щораз побільшувалося, а Котоленго на заснування захисту мав всього лиш кілька сантимів, цебто кілька монет самої найнищої вартости. Однак він не падав духом, і не переставав просити в Бога помочі, покладаючи на Нього всі свої надії. Він навіть дуже тішився зі свойого крайнього вбозтва. Коли відвідали його сусідні священики, він невимовно радий заявив: « Тепер наглядно покажеться, що не я, вбогий священик, але один Бог піддержує це благородне діло.

І справді! Господь Бог піддержував той захист, помножуючи раз у раз поживу для прокормлення біднесеньких сиріток. Були випадки, що не було з чого зварити обіду. Тоді Котоленго велів дітям щиро благати небесного Вітця за поживою. І Всеблагий Господь ні разу не відмовився! Тільки що діточки кінчили свою молитву, як уже на подвір'ю захисту являлися незнайомі з возами, по вінця навантаженими всякими харчами. І взагалі всеньке життя того священика було одним безперервним пасмом чудесних старань Божого Провидіння про людину.

Цікаво, хто тут програє справу: « Боже Провидінняя, чи Котоленго? » — спитав раз нерозважно один чоловік, дивуючись, як скоро розвивається той захист.

(Продовження буде)

THE ST-CATHERINE PRESS, TEMPELHOF BRUGES (BELGIUM)

РІК VII ВЕРЕСЕНЬ-ЖОВТЕНЬ ЧИСЛО 2 (65)

ГОЛОС ХРИСТА ЧОЛОВІКОЛЮБЦЯ

DE STEM VAN CHRISTUS MENSENMINNAAR

Maandblad

LA VOIX DU CHRIST AMI DES HOMMES

Revue mensuelle

Septembre — September
Octobre — October

— 1952 —

Передплата : річно 50 бельг. франків.
піврічно 30 бельг. франків.
—— Поодиноке число 8 франків ——

В справах передплати, обміну та з посилками грошей звертатись виключно на адресу адміністрації :

BIBLIOTHECA ALFONSIANA
Brabançonnestraat 97, Leuven (Belgium)
Гроші в Бельгії слати поштовим чеком, — **C. Ch. P. 4510.11**

Винятково в Голляндії у всіх справах зв'язаних з цим місячником прохаємо звертатить на адресу нашого представника для „Голосу Христа Чоловіколюбця" Впр. О. Війнговена :

E. P. WIJNHOVEN, Stapelen, BOXTEL, NEDERLAND

В Англії можна вплачувати гроші за наш місячник і за всі книжки та образи Видавництва ОО. Редемптористів в Лювені на адресу **Української Католицької Церкви в Лондоні**, але всю переписку спрямовувати треба безпосередньо на адресу адміністрації в Бельгії.

В Голляндії замовлення на книжки Видавництва О.О. Редемптористів у Лювені, як рівнож належність за закуплені книжки, треба слати на руки ВПр. о. Генерального Вікарія Ван Де Малє. Адреса :

Z.E.P. VAN DE MAELE, Kapel in 't Zand, Parklaan, 3
ROERMOND, NEDERLAND — Postcheckrekening 26.406

АДМІНІСТРАЦІЯ: **R.P. Dr J. D. O'Connor C. SS. R.**
Brabançonnestraat 97, Leuven
РЕДАГУЄ КОЛЕГІЯ. АДРЕС РЕДАКЦІЇ : **R. P. B. Kurylas C. SS. R.**
17, rue Grande Triperie, MONS

За позволенням церковних властей.

Met kerkelijke goedkeuring. — Avec l'approbation des autorités ecclésiastiques

МАЙЖЕ

Про багато дечого в житті можна сказати, що як воно зроблене тільки до половини, не зроблене воно зовсім. Хтось малощо в час не прибув на станцію, це значить, що він втратив поїзд. Студент якийсь чуй-чуй не здав іспиту, то значить, що він при екзамені провалився. Спитайтесь у публіки, що виходить із концертної залі, що вона думає про артиста, який співав майже добре. Всі Вам в один голос відповідять : він співав совершенно фалшиво. Генерал, що чуй-чуй не виграв бою, насправді втратив його. Картограй, що ледь-ледь не виграв партію карт, насправді програв її.

« М а й ж е », це признання в поразці, хоч надію виграти зберігалось до самого кінця. В звичайних ходах життя невдачу ще дасться направити : запізнений подорожній може поїхати найближчим поїздом. « Фістулки » в голосі може співак часом збутися. Побитий генерал чи грач можуть знов добитись виграшу. Та є такі випадки, коли годі вже виправити оте « майже ». В питаннях на смерть чи на життя не існує « мало що не » — « майже ». Є тільки два роди : ті, що живуть, і ті, що мертві. Оце при катастрофі корабля підпливає рятувальна лодка : спасати розбитків... Човен підплив майже на час, та нікого не врятував. Хірург виконав грізну операцію; другого дня появляється оповістка про смерть пацієнта. Операція була майже вдатна, то значить не вдалася.

5. вересня 1870. року одинадцять-особове товариство вибралось із Шамоні на вершок Мон-Бляну. Чергового дня спускались вони з вершка гори. Та тут зірвалась така сніговія, що люди пішли манівцями. Блукали вони по льодовику, заметіль снігом сліпила їм очі, холод до живого пронизав їх тіло, всюди перед ними виринали велитенські западини. Даремно силкувались віднайти дорогу. Врешті запала чорна ніч. До краю зморені втомою і голодом, мандрівники зарились у кучугур снігу, де й погинули один по одному. Через кілька днів віднайдено тіла загинулих. Лежали вони точно на п'ять кроків від шляху за яким шукали. Були так близько рятунку, й не відали про це, були на декілька сяжнів до життя, а прийшлось їм загинути... Майже нічого їм не бракувало, щоб вийти на добру дорогу, одначе саме це « майже » було всім.

І вам, відай, нічого майже не достає до спасіння : нічого, щоб стати Божими дітьми. Так оце « м а й ж е » — це колода між вами і рятунком. Це вам різниця між прагненням спасіння і дійсним рятунком, між побажаннями й справжнім спасінням. Це й отих п'ять кроків, що назавжди віддалили одинадцять альпіністів від стежки рятунку. Оцю кладку, що називається « майже » мусите конечно перейти, щоб дістатись до життя.

Цю кладку Б О Г називає новим народженням. Один є лиш спосіб увійти до Божого Царства : треба народитись до нього. « Коли хто не народиться звиш, не може побачити царства Божого » (від Ів. 3,3). А доки ви не рішились пройти крізь цю браму народин, ви остаєтесь тільки поблизу спасіння.

Не самих лиш добрих хотінь нам треба, а волі та зусиль, співзвучних із Божими поштовхами. Бог нам дає свою благодать. Їй треба нам вповні коритись !

О. Др. О'Коннор, Ч.Н.І.

ПОЧИТАННЯ ХРЕСТА ГОСПОДНЬОГО

Комуністи й усі безбожники починають боротьбу з Церквою від усування хрестів з прилюдних місць. Так було все. Підчас кожної безбожної революції, чи то французької, еспанської, чи большевицької, чи в часі жорстоких переслідувань християн в Мехіко, все й всюди скидають із стін святі ікони, ломлять хрести, розбивають статуї Христа, Божої Матері й святих. Сектанти, а особливо свідки Єгови, що знову піднесли голову, теж з ненавистю й насмішками говорять про святі ікони, статуї й хрест і вимагають від своїх прихильників це все нищити й скидати із стін.

Яка напричуд дивна згода між роботою свідків Єгови й усіх ворогів Христа! Хто з вас в тому не добачить однієї руки! Якщо б знам'я хреста мало бути зневагою Христа-Спасителя-як про це говорять свідки Єгови-то напевно вже давно масони, комуністи й інші вороги Христової Церкви всюди вивішували б хрести, ставили статуї, щоб тим способом зневажити Христа й осмішити Його науку. Але чому вони противно поступають? Може свідки Єгови (оці « одинокі проповідники правди ») відповіли б на це питання. Чому така тісна співпраця є між ними й безбожниками-комуністами в нищенні ікон, статуй і хрестів? Хай прямо поспитають оці « проповідники чистої науки Христової » першого-ліпшого хто жив під большевиками (якщо самі їх не бачили), а він їм відповість, як то большевики « шанували » святі ікони й хрести. Так, як тут свідки Єгови! Тому таке однозгідне поступування ворогів Христа Господнього доказує тільки правдивість і гідність науки Христової Церкви, що шанує, почитає, цілує знак нашого відкуплення; прилюдно віддає йому честь, бо від хвилі смерти Господа нашого Ісусу Христа на хресному дереві хрест перестав бути знаком пониження й ганьби, ає знам'ям хвали й слави. Це вже зрозуміли навіть деякі сектанти й можна почути в радіо як евангелицькі проповідники закликають зголошуватись до них, а вони напам'ятку пішлють їм хрестик. Правда це?... І присилають.

Св. Павло сказав (І. Кор. 1 : 8): « Слово бо про **хрест** погибаючим-дурощі, нам же, що спасаємось, сила Божа ».

А на іншому місці той самий апостол Христовий каже: « А мені нехай буде, щоб я не хвалився, хіба тільки хрестом Господа нашого Ісуса Христа, що для мене розп'ятий ним світ, а я світові ». (Гал. 6 : 14). І до тих слів апостола додає одна наша церковна пісня : тому ми всі ж почитаємо хрест Господень, як нашу похвалу : бо це дерево спасенне для нас, оружжя спокою, непереможна побіда. (Канон чесному Хресту з п'ятниці).

— ● —

Іванна Петрів

З МОЇХ ПЕРЕЖИВАНЬ В ЛЮРД

Те, що я була в Люрд, що я була на цьому святому місці не тільки мріями, а моєю власною матеріяльною особою, це справжнє чудо Божої Матінки. Інакше я не можу цього назвати. Все складалось так, що я там була. Гроші добрі люди за мене зложили, пашпорти виробили, про візи подбали, і все — все склалося на те, що я була в Люрд.

Ні це не сон і не мрія, і не фантазія. Кажу тобі ще раз: Я — була — в Люрд!

Хочу описати саме мої переживання, але вже чую, що не зможу. Мій письменницький талан за слабий і засіб моїх слів за малий, щоб віддати те, що діялось в моїй душі.

Якийсь дивний спокій, якась незнана мені досі радість, заволоділи цілою моєю істотою від хвилини, коли я знайшлася у вагоні в товаристві других прочан.

Це не сон, я не сплю. Це дійсність, радісна дійсність.

Поїзд рушив. Бачу, як залишає за собою десятки кілометрів. Ні, це не сон, а на яві: я вже на французькій території. Контролюють пашпорти. Ні, це не сон... ми минаємо Париж...

Ох, а може... це тільки сон? Я чейже спала. Так, дрімала трошки, але тепер я не сплю, ні. Поїзд залишив за собою цілі сотні кілометрів, бо ми вже в По. Це вже По?

Якась солодка хвиля перейшла крізь мою душу, якась неземська радість, щось надприродне оточувало мене як повітря. Я назвала це « деосферою ». О, це не тільки я, другі теж відчували те саме. Мабуть Божа Матінка вийшла нам назустріч і це Вона принесла з собою цю спокійну радість, це солодке вдовілля, цей настрій і цю надприродну деосферу. Ця деосфера, якої я не вмію докладно описати, не покидала мене весь час побуту в Люрд.

Саме місто Люрд перевантажене магазинами, готелями, автомашинами й паломниками. Проте воно мене не розсівало. Навпаки, скріпляло цю дивну деосферу, бо все, що я бачила довкруги себе, співало гимн Божій Матінці. Кожна річ: від поштової листівки починаючи, а кінчаючи на могутніх масивах Піринеїв, нагадувала мені цю скромну Богоматір, що перед 94 роками станула на Массабельській скалі перед бідною дівчинкою Бернадеттою. Сьогодні перед цією скельною гротою змовкають всі пристрасті зозвірілого світу, віддалюються всі життєві справи, всі побічні заінтересування, втихають розмови. Тут місце тільки для молитви.

Перед цією гротою я не бачила нічого надзвичайного, а проте вся моя душа скорчилася ... Не з тривоги, не з болю, ані з жалю. Вона скорчилась, щоб зібрати всі свої сили і всією своєю

розпряжністю розгорнутися і вдихнути в себе цілющу деосферу Люрдської Богоматері.

Статуя Божої Матері в Массабельській гроті?

Звичайна статуя з білого мармору.

Я сказала б, що ця статуя там, саме в цій гроті, в самому місці об'явлення, зайва. До мене краще промовляло б це місце порожнє. Мені здається, що тоді я відтворила б в своїй душі справжній образ Непорочнозачатої. Кожного дня не раз і не двічі я приходила під гроту, заплющувала очі й хотіла в своїй уяві відмалювати з'яву з перед 94 років, відмалювати Її на свій спосіб: ясну, теплу й люблячу та за кожним разом перешкоджала мені статуя з холодного мармору.

Слова « Нотр Дам », які вимовні, які повні змісту, а одночасно не перешкоджають відтворити Її образ на свій спосіб. Я не називала Її ніколи « Марія », бо тоді стовпилися б в моїй душі всі знані мені Марії і я не могла б уявити собі безхмарної святости, цього Непорочного Дівицтва, цього Жертвенного Материнства, які розмалювала в своїй уяві усіми тонкощами моїх почувань, усіми співзвучними акордами душі й серця. Тоді мені так жалко, так дуже жалко ставало, чому ці всі, що носять ім'я Марія, так болюче, так без застанови профанують його.

Стаємо в чергу, щоб ввійти до гроти. Стаю з усіми і з якоюсь солодкою тривогою зближаюся крок-за-кроком до цієї скали, яка на око нічим не різниться від інших скал і печер в Піренеях, може тільки тим, що почорніла від мільйонів свічок і вилискується від мільйонів поцілунків. Чи можна перейти побіч цієї скали й не діткнути її ніжно устами? Здавалося мені, що можна. Проте, коли я переходила побіч неї, я під силою якогось німого приказу склонила голову й до цих мільйонів поцілунків додала ще мій.

Чи багато там українських поцілунків?

Я не знаю. Знаю тільки те, що мій поцілунок я поклала не від себе одної, а від цілого мойого Народу. Здавалось мені в цій хвилині, що я маю право на те, що цей мій поцілунок кривавою печаттю позначився на Массабєльській скалі, печаттю вірности й мучеництва мойого Народу. Одночасно здавалося мені, що якась невидима рука розділяє мій Народ. Одних — ставить праворуч, інших ліворуч. Так, ця кривава печать від тих, що праворуч.

Я вийшла за чергою з печері, обійшла довкруги майдан і станула вдруге в черзі. Щось мене манило, щось кликало, щось мене склонювало покласти ще й ще один поцілунок. Я забула про себе, я забула про моїх синів, які може в цю хвилину спрагнені материнської молитви, я забула про хвору маму, що може в цю хвилину ждала люрдського чуда, я поклала палкі поцілунки від тебе, Народе мій, від тих, що праворуч, і за тебе Народе мій,

за тих, що ліворуч. Це були німі поцілунки. Це були псальми моєї убогої душі.

Я хотіла бодай раз, однісінький раз знайтись на цьому місці сама, без товпи, сама серед тиші рожевого світанку, або у спокійний місячний вечір.

О, Матінко моя! Я не турбувала б Тебе безконечними жебрацькими квиліннями. О, ні! Я склонила б голову на цю, поцілунками вигладжену скелю й замовкла, вколисана спокоєм Твоєї приявности. Тоді я мріяла б, Матінко... Про що?... Ти знаєш, Матінко, о, Ти добре знаєш...

Я не могла бути ніколи сама, бо таких як я, було завжди багато.

Величня Базиліка, церква св. Вервиці зі своїми таїнствами? Вона збуджувала в мені зовсім інший спосіб думання, інший спосіб набожности, інше діяння деосфери. В печері я була, як в затишній кімнаті рідної Мами, в церкві я почувала себе як в троновій залі Володарки. З іншими почуваннями входиш до Маминої кімнати, а з іншими до тронової залі, хоч і Мама й Володарка, це одна й та сама особа й хоч ця Володарка всміхається до тебе солодким, материнським усміхом, все-ж-таки, Вона на престолі, Володарка!

Я входила на авдієнцію до Володарки не з проханнями й жалобами, а з чолобитнею вірного громадянина Її Держави. Мені здавалося, що прохання й жалоби зайві. Вони обнизили б вартість материнської передбачливости Володарки, Її ніжного піклування, а проте Вона так радо вислухала всі наші квиління, успокоювала наші зболілі душі, втирала наші сльози.

Тоді, коли я хотіла молитися, моя молитва ставала глибокою мовчанкою, тільки сльози спливали спокійно по обличчю. Це не були сльози жалю, це не були сльози болю, ні сльози благань, ні сльози щастя. Ні, це було якесь зовсім окреме почування. Це було мабуть відчуття деосфери, а може навіть і самого Бога.

Як переживала я Хресну Дорогу?

Скажу тобі щиро, я відбула її разом з Христом, ішла за Ним аж на Голгофту в слід-у-слід за Марією Магдалиною. На наших обличчях було щире глибоке каяття цілого нашого народу. Ми ж були там в імені цілої нашої Батьківщини.

Я щиро радію, що Митрополит Андрей впровадив в наш обряд Хресну Дорогу, потверджену Львівським Собором 1940. р. Думаю в цій хвилині, як придались ці постанови, в такому святому місці як Люрд.

Молитви й розважування Хресної Дороги провів наш духовний провідник на українській мові. О, як глибоко вдиралися в душу слова щирого каяття на рідній мові! Кожне слово, як гострий ніж хірурга, вирізувало з нашої душі злосливі язви. Рідне, зрозуміле, щире слово в наших Богослужбах, о, яке воно зворушливе, яке гарне, яке воно неоцінене!

Чи справді Люрд чудотворний?

Хто вміє добачати чуда, для цього Люрд щось більше як чудотворний. Хто їх не бачить, або не хоче бачити, для цього навіть це нагле прозріння сліпої дівчинки, буде тільки звичайним природним випадком.

Я не їхала до Люрд шукати, чи підглядати чуда. Я їхала туди, бо мене щось манило; щось мене тягнуло. Саме тому, що для мене це була нездійсненна мрія, моя вся істота рвалася туди. Думаєш, що це не є чудо, що я була в Люрд?

ЯКИХ НАМ ТРЕБА ЛЮДЕЙ?

1. Людей, що їх не можна купити.
2. Що цінять свою віру над все.
3. Людей, що є чесні і сумлінні, так у великих речах, як у малих.
4. Що цінять більше загальне добро Церкви й народу ніж своє особисте добро.
5. Що відважно ідуть до цілі і не знеохочуються дрібними неповодженнями.
6. Людей, що не узнають двох відмінних моральностей: одної для себе, іншої для других.
7. Людей словних й вірних у приязні так само в днях щастя, як і в днях недолі приятелів.

Українська Катедральна Церква в Станиславові

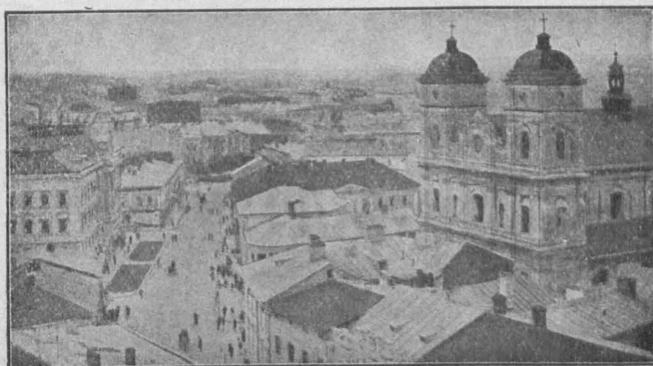

о. Богдан Курнлас, Ч.Н.І.

ЇДЕМО ВСІ ДО ГАЛЬ

.... де Прекрасна Діва Марія,
З своїм Сином Возлюбленим ласки уділя.
Вона грішних принимає, ласки свої уділяє
Всім кающимся.

І знов минуло одне літо на чужині стотисячним масам скитальців, розкиненим по світі. Чужі моря, чужі простори сповивають душу осінньою задумою, пригадують рідні місцевини, рідні ліси й простори. Прозолоть місяців вересня й жовтня, багату стиглість садів і піль, картоплині збори, сирість і свіжість рідного чорнозему, пастуші вогні по стернисках.

А на тлі цього рідного краєвиду оживає картина духовного життя країни восени: це пора празників: великий Відпуст Успенський, Главосіків, Різдва Матінки Божої, « Чесного Креста », Покрови.

Як широка українська земля, люди тисячами йдуть до Божих храмів, християни шукають духовного тепла у мерехтливих святинях Божої Матінки, ідуть процесії, лопотять коругви, любовно з щирих народніх грудей пливуть щиросинівські пісні, віками витворені побожністю простонародніх мас в пошану Марії: « О, Маріє, о, Пречиста, Ти вислухай нас. Ми до Тебе з слез долини превозносим глас ». Це так співають сини і дочки скорбного Закарпаття, поспішаючи до « Діви Пречистой, Царици Небесной » у Марія Повч. « На тій скалі стопки знати, де стояла Божа Мати », широко лине пісня тиховодної Волині, що уся поспішає до Тієї, що « там, де Почаїв, під небом ставши голубим, далеко в простори сієш золотоглавієм своїм » (Слова поета).

І так почерез Львів, Ярослав, Перемишль, Сянік аж по Білу, Холм і Торокані, а далі почерез Жировиці, Крехів, Чернігів, по Матір українських городів Київ, Бар, Бердичів, Теребовлю й Тернопіль, Гошів і Зарваницю, Мукачів, Пряшів, аж до Марія Повч і дальші простори Слобожанщини по Кубань і Дон, — всі роди Тебе ублажають, звертаються найчутливішими назвами і закликами.

Усюди чути збуджений гул дзвонів, святі Ікони золотяться посеред буйного квіття ярких осінних півоній та айстрів. Віддих любується сильним запахом васильків, м'ятки й материнок, в храмі любо теплють мерехтливі вогники в червонавих і синіх оливних лямпадках. Серед п'янкої куреви ладанних хмаринок стають по святих храмах благочестиві єреї і служать Тобі Цариці й Матері похвальні й прохальні молебні, а хлоп'ячі й дівочі голоси ангельськи проспівують заклик: « Радуйся, радосте наша. Покрий і заступи нас од всякого зла чесним Твоїм омофором » (Акафист Покрови).

Маріє! Матінко наша! Уже восьмий рік далеко від наших

рідних Єдемів і Святого Сиону, з важким горем у серці, свідомі того, що модерний Джінгісхан вже стільки літ безкарно брудними чобітьми і лаптями топче любі квіті нашого Саду, ми українці з Бельгії, тужно притекаєм до Твоєї святої статуї в чудотворному Галлу.

Зглянься на сльози невинних дітей, вчуйся у долю переслідуваних за святу « католицьку віру » по всій широкій Україні. Посвячуємо себе самих і всі поневолені Росією народи Твоєму Непорочному Серцю. Ти у Фатімі предсказала, що якщо всі люди, нації й раси посвячуватимуться Тобі, то безбожна оця мучителька свободолюбних Народів Москва-Росія схаменеться, перестане катувати й розпинати Україну, й інші народи та на вернернеться до віри.

Ми сповідаємось із гріхів наших перед священиками Твоїми, і в Храмі Твоєму причащаємось Пречистого Тіла і Крови Твоєї: За наші гріхи, За наші опоганені тимчасово Єпархії, За наших святих Мучеників Єрархів « в заточенні сущих і в місцях горкой работи », За нашу многомільйонову дітвору й молодь у школах України. За сповнення української великої місії: поєднання Заходу зо Сходом. За незалежність української Держави. За мир Христовий у Царстві Христа і Марії. **Амінь.**

о. Богдан Євген Курилас, Ч.Н.І.

Примітка редакції.

Містечко Галь — місто старовинне. Воно доказує пергаміновими документами й славиться, що його початки сягають VII. століття, а воно щасливо перетривало до сьогодні завдяки « Любій Пані з Галь - Пречистій Діві Марії ». Старовинна Базиліка посвячена цій всемогучій Опікунці — це неначе національна флямська скарбниця пам'яток з різних століть, заповнена по береги многочисленними високої мистецької вартости різьбами й плоскорізьбами, стінописями, гравюрами, дзвонами й дзвіночками, чашами, монстранціями, реліквіями, хрестиками, книгами та документами. За свідоцтвом цих документів уже спочатком XIII. століття при тодішній парохіяльній церкві була капличка Божої Матінки, де горнулись паломники з усіх країн Европи, де зазнавали многочисленних ласк і чудесних уздоровлень, особливо в першу неділю місяця вересня, коли відбувались процесії на честь Божої Матері. Це дало притоку до побудови сьогоднішної базиліки. Сама будова тривала 68 літ. Пізніше завдяки жертвенності королів і князів та й паломників прикрашено цю церкву так, що вона стала самоцвітом багатого, чистого, готицького стилю. В 1267. році приміщено у тій церкві чудотворну статую Божої Матері. Свята Єлисавета, княгиня Турингії, донька знаного в історії Галичини угорського короля Андрія, подарувала своїй дочці Софії ту чудотворну статую. Славний флямський історик — літописець, Юстин Ліпс, пи-

шучи перед 350 роками історію цієї статуї, пише про це так: Софія, княгиня Турингії, одідичила по своїй святій Матері велику побожність і дістала від неї чотири статуї Пресвятої Діви. Одну подарувала княгиня містові Вільворд, а три дала Матильді, сестрі свого мужа, князя Голяндії, Зеляндії і дідича міста Галь ». Матильда подарувала ті статуї, а одну найбільшу дала церкві в Галь. Сила силенна чудес діялась завдяки цій статуї, так, що названо її вже від того часу чудотворною. Статуя вирізьблена з дерева, висока 95 цт. Риски лиця Пречистої Діви пречудно гарні. Впродовж століть вона зовсім почорніла. Божа Мати сидить на лавочці без опертя і кормить лівою груддю своє Боже Диття. Від тоді вона все прибрана дорогоцінними одежами й прикрасами так, що її властивого вигляду не взнати... Від 1866. року знаходиться свята статуя на почеснім місці над головним вівтарем. Рікрічно великі маси прочан з усіх усюдів спішать сюди, особливо в часі Зелених Свят, і першої неділі вересня, щоб взяти участь в величавій процесії по вулицях міста, а дальше в великому обході довкола міста, відвідуючи оттак 50 каплиць, що оточують це місто з усіх сторін при дорозі процесії. Понадто що п'ять років в Галь, почавши від 1910. року, відбуваються тут величаві представлення « Життя Марії », що подібно, як « Страсти Христові » « Пассіо Доміні » в Обераммергау в Тиролі, тішаться масовою фреквенцією паломників, що тисячами тоді заповнюють велику спеціяльно в тій цілі збудовану залю, і за текстом написаним флямським поетом Алоіс Вальграве при музиці в музичному оформленні композитора Альфонса Мооргата, мають змогу приглядатись таким сценічним образам, як Народження і представлення Марії, заручини Марії, Благовіщення, Різдво Христове, Втеча до Єгипту, Ісус серед книжників, Свята Родина в Назареті, Весіля в Кані, Пращання Ісуса з Марією перед страстями, Зустріч Ісуса і Марії на Хресній Дорозі, Марія під хрестом, Тіло Ісуса на руках Марії, З'ява Ісуса у Марії, Марія в часі Вознесення Ісуса, Марія в часі зіслання св. Духа, Успення Пресв. Марії, Коронація Марії в небі. Ці представлення започаткували відродження флямського народного театру, і велика шкода, що наші паломники в цьому році не будуть мати змоги їм приглянутись.

Вкінці звертаємо увагу наших учасників паломництва в дні 12. жовтня ц.р. що на місці в Галь будуть могти набути про Базиліку в Галь і про саме місто гарні дешеві брошурки, багато ілюстровані, а то у французькій, або флямській мові, що залишаться на гарний спомин з того старовинного, флямського, відпустового містечка.

Галь віддалене від Брюссель заледви 16 кілометрів на полудневий захід. Легко там дістатись з полудневого двірця Брюссель залізницею, або з площі: Пляс Руппе в Брюсселі, недалеко ЖОКу, трамваями, що курсують досить часто. С. Б.

Мої думки про українську іміграцію в Скандинавії

Маю враження, що з усіх країн Західньої Европи, де знаходяться українці — еміґранти, найкраще їм живеться в Скандинавії. В інших країнах височиться гарячка еміґрувати в Америку, Канаду чи Австралію. Причину цього треба шукати в тому, що нпр. у Бельгії, малій та перенаселеній країні, немає для них будуччини. Інших же тягне за море гадка про кревняка, чи пак примана заокеанського багатства.

Українці у Швеції живуть поблизу спільного ворога. Незважаючи на це, хотять вони радше позістати на місці : з того боку небезпека не виглядає така раптова, а на місцях влада подає їм суму суспільних вигід. Було б сильно побажане, щоб національна ідея в них оволоділа особистими відразами (антіпатіями), а це в ім'я засади : в одності — сила. Тут, як і в інших країнах можна спостерігати явище, що любов до України потроху яловіє при зустрічі з другими національностями. На жаль є такі що наче соромляться причисляти себе до українства та прикидаються поляками, бо в тому добачують вони акусь матеріяльну користь. Одруження з громадянином (-кою) чужої країни неначе обухом крушить зв'язок із Матір'ю-Вітчизною. Подібні явища можна вистежити в Бельгії та Голяндії, де з відкиненням своєї народности відчужуються теж вони і від своєї Церкви. Чи не сором, що в Данії живе приблизно 150 українців, що в'їхали сюда на роботу уже літ тому 30-40, і за цей час пропали в них і рештки почування любови до Батьківщини. Усюда там гніте їх глухе почуття меншевартости, неначе спутані на віки ярмом польщини. І не забалакає такий брат до вас інакше, як на польській чи дайській мовах. Ані сліду якогось проводу чи рідного товариства.

В переїзді областями Сюлланда, Лолланда, Фальстер та по острові Борнгольм у них відігрілась жарина любови до України, коли були присутні на святій Літургії у своїм обряді, уперше від багатьох років, чуючи слово Боже на рідній мові. Тридцять років не бачили вони рідного священика з візитою. Усі поодружувались із данцями чи поляками та поохрищували своїх діток у протестантів, чи пак в латинських храмах Данії. В наслідок цього їхні діти не знають вже рідної мови, переходять у данську національність та в протестанські державні школи, одружуються з данцями, занапащують свою віру. Деякі батьки підо впливом візити українського священика попросили мене при нагоді підшукати для їхніх доростаючих дочок, підходячих українських женихів, бо прагнуть, щоб їх діти позістали в українстві. То в їх серцях ожила надія на зміну й їм досадно стало за дотеперішнє положення.

Оце вперше побував я у Норвегії. В Осльо натрапив я на трьох українських інтелектуалістів, що намагаються об'єднати декілька десятків українців, розгублених у цій неосяжній країні.

Усюди помітне було вдоволення там, де українці могли бути на своїй Літургії. Для багатьох це й була гарна нагода оживити свою релігійність, сильно розхитану з моментом виїзду з України. Одночасно ця зустріч уможливила їм зібратись разом та показати в цих нордичних країнах, що існує ота інша Україна із своїми національними аспіраціями, інша за совєтську.

Надіюся, що наші еміґранти не розгублять любови до своєї Церкви, своїх традицій і рідної мови. Ці чинники — це найкраща гарантія вірности Батьківщині.

о.М. Ван де Малє, ген. вікарій.

ВІДЗНАЧЕННЯ НАШОГО ГЕНЕРАЛЬНОГО ВІКАРІЯ
Впреп. О. М. ВАН ДЕ МАЛЄ

Довідуємося, що Їх Ексцеленція Кир Іван надіслали Високопреподобному Отцеві Ген. Вікарієві письмо такого змісту :

Слава Ісусу Христу!
Апостольський Візитатор
Українців у західній Европі
ч. 1094/ГВ

Рим, 1. вересня 1952.

До Високопреподобного Отця
Маврикія Ван де Малє, Ч.Н.І.
Генерального Вікарія А. В. в Рурмонд, Голяндія.

Доцінюючи Вашу ревність про Божу Славу і добро нашої Святої Церкви в душпастирській праці серед наших вірних на чужині, зокрема на терені Бельгії, Голяндії, Данії і Скандинавії, — оцим письмом висловлюємо Вам наше найбільше признання і з нагоди 40-ліття Вашого монашого життя, 35-ліття у священичій службі і зокрема 30-ліття апостольської праці між українцями на доказ нашої особлившої любови нагороджуємо Вас правом уживати віолетний колпак і віолетний пояс, а в часі відправи літургічних Богослужб набедренник, що є знаком духовної власти.

Благаємо Всемогучого Бога, щоб спомагав Вас Своєю благодаттю у сповнюванні Ваших тяжких завдань і уділяємо Вам з цілого серця наше Архиєрейське благословення.

Дано в Римі, дня 1. вересня Р. Б. 1952.

Іван Єпископ
А. В.

●

25 ВЕРЕСНЯ 1927 Р. В СТАНИСЛАВОВІ
(З місійної праці оо. Редемптористів)

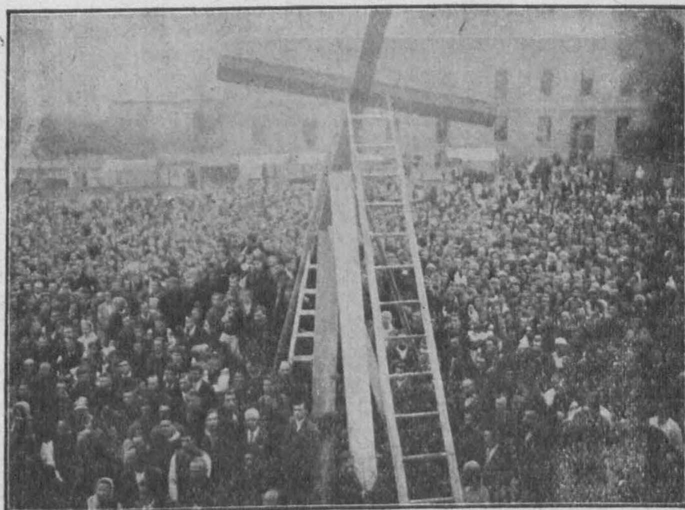

вкопання місійного хреста при здвизі 20 тисяч українців

Володимир Шостаківський.

БОЖІ ДОРОГИ

Драма в п'яти відслонах. З часів насильної репатріяції українців-біженців у Совєтський Союз. Діється в Відні в роках 1945-1946.

Дієві особи : Отець Василь Сірко — молодий священик, парох Американської Зони Відня.

Любомира Сірко — його сестра, працює лікаркою у американському шпиталі.

Сергій Сащенко — лейтенант НКВД.

Алексій Валєвол — майор НКВД.

Степан Вергун — молодий українець, інтелігент.

Андрій Самійло — старий дядько, свояк Сірків.

Генріх Гофман — власник ресторану у Відні.

ДІЯ І

Уряд НКВД на совєтський зоні Відня. Невелика знищена кімната. На стінах портрети совєтських вождів. Невеликий стіл прикритий червоним полотном, на столі пляшка горівки і шклянка. При столі сидить майор Валєвол, попиває горівку. Біля нього, лейтенант Сащенко. Перед столом стоїть обдертий, зарослий і побитий о. Василій Сірко.

Ява і

Майор : (допивши шклянку водки) Ваша фамілія?

О. Василій : Василій Сірко.

Майор : (крутнувши голобою) Славне прізвище... Чи не потомок ви славного розбійника Сірка?

О. Василій : Ні... Пра-прадід мій був славним запорожцем, кошовим отаманом, а не розбійником.

Майор : (З усмішкою) А ви?

О. Василій : А я...(болізно посміхнувся) Я його трагічний потомок.

Майор : Часи зміняються — що?

О. Василій : Так! Часи зміняються..., а з тим й стерли часи з землі, разом з правдою, все чисте, світле й розумне. Люди стали перед лицем блюзнірства і сваволі. Бо скажіть...

Майор : (б'є п'ястуком об стіл) Мовчати!

О. Василій : (спокійно) Бо скажіть, що змінилося за чотириста років у Росії? Нічого, якщо не рахувати тисяч новозбудованих в'язниць і божевілень, мільйони замордованих і розстріляних людей...

Майор : (Скажено б'є п'ястуком об стіл) Замовчіть кажу вам! (хвиля німої тиші, майор наливає шклянку водки й випиває. По хвилі спокійніше до о. Василія) Де вас забрали?

О. Василій : В американській зоні Відня.

Майор : За що вас забрали?

О. Василій : За те, що сповідав я умираючу, смертельно ранену людину, котру підстрілила, ваша погранична сторожа.

Майор : (зірвався з крісла) Не-правда... Вас переловили, коли ви перепроваджували контр-банду через границю. А тепер ви викручуєтесь своїм Христом, своїм Спасителем світу. Хто це, цей ваш Спаситель світу? Папа... га? О — ми знаємось на ваших штучках. Нас не заманите своєю ватиканською філософією.

О. Василій : (спокійно) Спаситель світу, — це лиш Ісус Христос.

Майор : Це лиш ваші вигадки. А чому ви не скажете, що спаситель світу, це батько всього трудящого народу, товариш Сталін? Чи це вам не все одно?

О. Василій : Ні! Цього не скажу, бо це неправда.

Майор : (з лютістю) Не правда!... Не правда! А я вам покажу, що правда. (до лейтенанта Сащенка) Хто на черзі?

Сащенко : (понуро глянувши у список) Діло 166.

Майор : Ведіть.

Сащенко : (до дверей) Часовий... привести Степана Вергуна.

Ява 2

Входить Степан Вергун. Побитий, руки скручені дротом по заду.

Майор : Степан Вергун?

Майор : (до Вергуна) Степан Вергун?

Вергун : (гордо) Так... двадцять п'ять літ мене так звуть.

Майор : (люто) Мене це не цікавить... Ви як туди попали?

Вергун : Ви самі про це повинні знати. Мене забрали ваші люди, здому, з американської зони Відня.

Майор : Ви, чому не хочете вертатись у Совєтський Союз?

Вергун : Совєтський Союз, це не моя батьківщина.

Майор : (скажено, погрожуючи) Що?... Не батьківщина?... А я тобі кажу, що батьківщина, розумієш? І ти повинен туди вертатись, всі ви повинні вертатись, понятно? З вами всіма ми ще зробимо порядок. Я б вас всіх повивішував і постріляв. Так, ми ще зробимо це з вами... чекайте банда фашистівська (наляв шклянку водки й випив) Ви, не хочете підписати протоколу, про добровільну репатріяцію?

Вергун : Не підписую неправди.

Майор : А протокол звільнення... ви підписали б? (Вергун здрігнувся) Ну бачите... (хитро засміявся) Таки ви застановилися на хвилинку — що? (став, і пересівся на скраю стола, біля Вергуна) Знаєте... я вам скажу прямо. Нам потрібно, коли ми вас звільнимо на волю, щоб ви нам часом доставили вістки, про совєтських громадян, які живуть в американський зоні. Ми вам уможливимо співпрацю так, як вам буде найвигідніше і ви будете поза всякими підозріннями. Позатим ви будете добре забезпечені матеріяльно і взагалі, ми дбатимемо про вас. Як думаєте, не гарні умови?

Вергун : Я знаю, чого ви хочете. Але ви помиляєтесь, як що думаєте, що я буду з вами працювати — проти мойого народу. Ви помиляєтесь, якщо думаєте, що я буду зраджувати своїх. Навіть, якби я знав про когонебудь дещо, то я б вам ніколи не сказав... ніколи!

Майор : (з лютости почервонів) Ви не хочете... Ви не хочете прийняти моїх умов?

Вергун : (спокійно) Ні... чи я не ясно говорю?

Майор : Ви мабуть не здаєте собі справи із ваших слів... за це я вас в цій хвилині можу розстріляти.

Вергун : (кинув йому у вічі) Можете мене розстріляти. Хай моя смерть спасе Україну.

Майор : (розлючений запінився) Марш... марш...

(Вергун спокійно відвернувшись відходить, коли дійшов до дверей, майор прицілився і до нього стрілив. Вергун паде на землю мертвий о. Василій здрігнувся на вид застріленого, прикляк біля нього і прошепотів молитву...)

О. Василій : (молиться) Пом'яни, Господи, яко благ раби твоя, і єлика в житії согрішиша, прости... (кінчить молитву шепотом)

Сащенко : (скочив до оскаженілого майора) Я з вами товариш майор незгідний!

Майор : (видивився на нього) Ви... ви зі мною незгідні? (заніся хрипким, диким реготом) ха-ха-ха-ха... ви незгодні... ха-ха-ха... (витягнув хусточку, пообтирав спітніле зо сміху лице, налляв водки, випив і успокоївшись, звернувся до о. Василія) Знаєте, що я тут роблю?... Мій уряд цікавий — що? Отже, як бачите, через мої руки проходить багато людей. Я маю їхню долю в руках. Так як перед хвилиною ось цього і вашу тепер. Ви розумієте? Я можу зробити з вами все. Кивну пальцем — ви на волі, кивну другим — і вас не — має... Як хочете, котрим пальцем маю кивнути?

О. Василій : (мовчки приглядається на дике обличчя і мовчить)

Майор : Признаєтесь до вини?

О. Василій : Ні!

Майор : Це так усі говорять. А потім признаються.

О. Василій : Я не признаюся, бо я ніколи до жодної контра-банди не належав, і через границю нікого не перепроваджував.

Майор : Правильно... Я б сам не признався. Але як би я був вами... хто зна, чи не признався б. (Переглядає в актах) Любомира Сірко — хто це такий?

О. Василій : Моя сестра.

Майор : Ваша сестра... удивітєльно... Ну, а де ваша сестра?
О. Василій : Не знаю. Мене забрали з прикордонної полоси, я в дома не був.
Майор : Ваша сестра працює в аліянтів, в контррозвідці проти Совєтського Союза. А ви її всякі матеріяли доставляєте. Вєрно — що?
О. Василій : Ні... Моя сестра працює лікаркою в американськім військовім шпиталі.
Майор : Вот — вот... ми знаємось на ваших штучках... (підсуває папір) Ви підпишете ваші свідчення.
О. Василій : (поволи підходить до стола і нахиляється над папером)
Майор : (гостро) Не треба читати, так підпишете.
О. Василій : (випрямившися, спокійно) Я не підпишу...
Майор : Ви, забуваєте, де ви є... читайте.
О. Василій : (нахилився, читає. По хвилі) Ні,... я цього не підпишу. Тут не має ні слова правди.
Майор : Слухайте. Нам залежить на цім, щоб ви протокол цей підписали — а за це, звільнимо вас на волю. А не підпишите... (взяв в руки пістолю і грається нею) Ви знаєте, про що я думаю... ну?
О. Василій : Ви, даремно тратите стільки слів. Ви можете мене розстріляти, а цієї брехні, я вам ніколи не підпишу.
Майор : (проходжуючись по кімнаті) Даю вам п'ять хвилин до надуми. Як що зміните свою постанову — повідоміть товариша лєйтенанта (стає до відходу).
Сащенко : (за ним) Товариш майор. Навіщо ця мельодрама?
Майор : (грозить) Товариш лєйтенант. Ви мабуть забули, з ким маєте діло? Чи не хочете й ви в розхід (вказує на о. Василія)... із цією сволоччю?
Сащенко : Товариш майор, отпустіть мене...
Майор : Куди?...
Сащенко : Куди хоч. Я більше не можу тут.
Майор : Ага... ви більше не можете. Вас куди хоч. Ви хочете подальше від цього діла.
Сащенко : Від цього брудного, чорного діла...
Майор : (скажено) Ви забуваєтесь... чуєте? Коли ви ще раз скажете про це, я вас негайно розстріляю. (глянувши на годинник, до о. Василія) Доходить п'ять хвилин... (хвиля мовчанки)... Ну товариш, священик, котрим пальцем кивнути?
О. Василій : (спокійно) Я раз сказав, не підпишу.
Майор : (до Сащенко) Р о з с т р і л я т ь.
Сащенко : Товариш майор, дозвольте його випустити...
Майор : А-а-а-а-а... ви так виконуєте обов'язки перед революцією? Ще раз вам наказую — розстрілять!..
(Сащенко підносить дуло револьвера в сторону О. Василія, не всилі стрілити, хитається і спирається на стіл. В той час майор прицілився і стрілив в о. Василія. О. Василій, схилившись упав на мертве тіло свого попередника. Майор засміявся диявольським сміхом і зник за дверима. Сащенко на голос цього сміху отямився, схопився за голову)
Сащенко : Що це?... дійсність, чи галюцінація? (глянувши на простріленого о. Василія) Ні... це таки дійсність. Справжня, хижа і жорстока дійсність. Безвихідна і неминуча як сама смерть. (нахилився до о. Василія)
О. Василій : (слабим голосом) Відийдіть звідсіля.. мені нічого вже не поможе... одно лиш вас прошу. Може зайдете колись в американську зону Відня, при вулиці Штравса 87, живе моя сестра, Любомира Сірко. Віддайте їй оцей хрестик. (витягає хрестик і дає Сащенкові) Не треба при цім згадувати сцени, якої ви були свідком... пра — щайте... мій... мій брате... і хай вам... Бог прос — тить... (безсилий, схиливши голову, примкнув очі)
Сащенко : (ховаючи хрестик, встав, боязко довкруги оглянувся) Я зараз... я зараз... так, мені давно туди пора... давно. (вибігає)

ДІЯ II

Діється в американський зоні Відня у домі о. Василія Сірка. Вбога, але чиста кімната. Ліжко, стіл, крісло, поличка з книжками, на стіні великий хрест з розп'ятим Ісусом. На столі столова, темно освічена лямпа, в кімнаті нелад, по якімсь надзвичайним випадку, бандажі, кров і запах йодини. На ліжку з примкненими очима, лежить Сергій Сащенко.

Ява 1

Входить Любомира Сірко. Молода, інтелігентна дівчина, вбрана найновішою модою, але скромно. Ставши в дверях кімнати, здивовано розглядається по підлозі, де видно свіжі сліди крови.

Любомира (здивовано до себе) К р о в?... (з жахом до дверей) Дядечку... дядечку?

Ява 2

Входить дядько Андрій.

Андрій : Любунцю... щоб ти знала...
Любомира : (перериває) Мій брат — правда? Принесли його раненого. Може не живе?
Андрій : Та ні Любунцю. Взагалі не йдеться тут про о. Василія.
Любомира : Кажіть, кажіть дядечку. Постараюсь усе терпеливо знести, лиш скажіть правду. Мій брат не живе?
Андрій : Але кажу тобі Любунцю, що взагалі не ходить тут про о. Василія.
Любомира : А кров?... звідки вона?... (глянула на ліжку) Хто це в нас?... ранений? неживий?... Що діялось тут підчас моєї неприсутности? Хто ранений в нашім домі?
Андрій : Не знаю Любунцю, хто він. Був такий слабий, що навіть не міг сказати, хто він і звідкіля.
Любомира : Хто він — німець?
Андрій : Ні... наш... українець.
Любомира: (до себе) Прострілений... в американський зоні?... (до Андрія) Хто стріляв до нього?
Андрій : Здається, прострілено його у совєтській зоні, а тут він приволікся. Жодних стрілів не чув я в околиці.
Любомира : Може бути... чи поважно ранений?
Андрій : Думаю, що так, Любунцю. Набій пройшов біля правого легеня.
Любомира : Чи повідомили ви, дядечку, лікаря?
Андрій : Так, Любунцю. Зараз, коли я вніс його в кімнату, повідомив доктора Добрянського про випадок телефонічно. Доктор приїхав зразу, вийняв набій, зробив що потрібне і звелів негайно його повідомити, якщо ранений до години не прийде до притомности. Тепер ось ти, Любунцю, прийшла і роби як знаєщ.
Любомира : Як це сталось, що ви, дядечку, його зауважили. Чи може його хто привів сюди?
Андрій : Ні. Мусів воліктися аж до наших воріт, а потім чуючись слабим, не міг дальше йти, потягнув за ручку дзвінка у воротях і зомлів. Я вніс його зовсім непритомного у кімнату о. Василя.
Любомира : У кімнату мойого брата...
Андрій : Пробач мені, Любунцю, але будь що будь, думав я що краще буде, коли приміщу його в кімнаті о. Василія, ніж у твоїй.
Любомира : Добре ви зробили, дядечку (задумавшись, сумно) Мій брат певно вже до нас не вернеться.
Андрій : Хто знає. Не знані нам Божі дороги.
Любомира : Не маю вже надії. Завтра минає два місяці, коли покликали мойого брата, до тяжко раненої людини, на прикордонній полосі. Просила я брата, щоб не ішов туди, хоча знала я, що мої прохання не поможуть; він мусів іти туди і сповнити свій священичий обов'язок. Звідсіля він вже і невернувсь (заплакала, нишком втерла сльози, по хвилі успокоїлась). Чи ранений не приходив до притомности?
Андрій : Раз один лиш відкрив очі, коли доктор Добрянський перев'язував рану й дотепер лежить ось як мертвий. Мав я, доречі, іти до телєфону, повідомити доктора Добрянського, коли оце ти, Любунцю, надійшла і мене покликала.
Любомира : Добре, дядечку, можете вже відійти. Раненого я сама доглядатиму, а як треба буде, подзвоню) по доктора Добрянського.
Андрій : (вагаючись чи іти, чи залишитись) А може мені... залишитись?
Любомира : Ні, дядечку. Я сама собі вмію порадити.
Андрій : (на відході) Та воно... так (виходить).

(продовження буде)

З ЦЕРКВИ Й СВІТУ

Як можна уникнути війни? — Треба приняти обіцянку Бога в книзі Левітів. Обіцянка Бога є така : « Якщо ви будете жити згідно з Моїм законом, якщо ви пам'ятатимете про мої заповіді й будете коритися їм, дощ падатиме на вас, коли він повинен падати; земля даватиме своє зростання, дерева будуть вгинатися від овочів, молотіння не скінчиться у час винозбору, а винозбір у час засіву; будете мати харчів, скільки схочуть ваші серця. Безпечно будете держати свої землі; спатимете безпечно в своїх ліжках, з миром на всіх ваших кордонах... Я замешкаю між вами, а моя любов ніколи не покине вас. » Обіцянку ту пригадав широкому світові на сторінках журналу « Католік Дайджест » в серпні 1952 Том Вестбрук.

Високий рівень церковного мистецтва наказує перестерігати Священна Конгрегація Св. Уряду при Апостольськім Престолі своїм останнім розпорядженням, зверненим до всіх єпископів у всім є світі. Ця відозва каже єпископам « суворо забороняти, щоб по церквах були виставлювані образи другорядної якости чи дешеві відбитки. » Церковні ікони мають бути такі, щоб гідно прикрашували Божий дім і побуджували вірних до віри й набожности.

Три тисячі священиків і більше як шість тисяч монахів в чехословацьких тюрмах і лаграх примусової праці мучаться під сучасну пору за свою вірність Католицькій Церкві. Між ними наші два владики. Многі духовні особи — чужинці не мають змоги виїхати до своїх країв з Чехословаччини. Таке подав римський, інформаційний, релігійний бюлетень « Верітас » на підставі достовірних інформацій.

Три мільйони паломників відвідали Люрд в офіціяльному сезоні паломництв від 10. квітня до 14. жовтня. З самої Бельгії було зорганізованих 30 прощ і число учасників в них досягло 80 тисяч осіб. В одній з прощ приймала участь також українська група під проводом Впр. О. А. Бульса, Всеч. рад. Григорія Фуканчика, Всеч. о. Івана Кота, і Всеч. о. Антона Рижака.

В 1952. році досі відвідало Люрд 300 кардиналів, архієпископів і єпископів. Число Служб Божих в Гроті і Базиліці досягло 60 тисяч. При цьому розділено 2 і пів мільйона святих Причасть. Усталено вже, що там було 25 тисяч хворих і 1400 лікарів, професорів університетів і різних спеціялістів, що займались хворими, в двох великих шпиталях Марійського города.

Католицизм в Токіо на протязі 7 років, що минули від капітуляції Японії, значно розвинувся. Число католиків в Токію зросло з 8000 на 20.000. Відкрито 9 нових парохій.

Католицизм в США. Під сучасну пору начислює 3 кардиналів, 27 архієпископів, 158 єпископів і 44.459 священиків. Понадто є там 7.975 монахів та 156.696 монахинь. В католицьких школах працює 113.106 учителів і учительок. Є 14.844 парохій, що мають своїх священиків, і 809 таких, що не мають священика. 73 духовні семінарії виховують 14.121 семінаристів. Кажуть, що число католиків в США досягло тепер 29 мільйонів 241 тисячу вірних.

Величава Католицька Університетська Бібліотека в Любені знищена німцями дня 17. травня 1940. року вже цілковито відреставрована. Під сучасну пору 9 поверхів є цілковито упорядкованих. Доведено до вжитку три великі залі головної будівлі. В великій залі читальні до диспозиції студіюючих є 20 тисяч томів. Це переважно підручники, словники, енциклопедії. В залі професорів є колекція каталогів манускриптів, перехованих в головних світових бібліотеках і апарат до читання мікрофільмів. В залі періодиків є около 2.400 періодиків різних видів і консервованих після років. В магазинах зберігається 572.757 досі скаталогованих книжок. Мається тут фільми синайських манускриптів : грецьких і орієнтальних з текстами біблійними, літургічними і патріцистичних. Започаткована двома особами « Україніка » представляється все ще дуже скромне. Маємо тут всі томи « Юкраїніян Квотерлі », деякі англійські видання Українського Конгресового Комітету, КУК-а в англійській мові, кілька книжок в французькій мові. Немає ще і досі Енциклопедії НТШ, і найновіших видань УВАН, НТШ, УКК і КУК. Дальше поповнювання переходить спроможність одиниць, і бажаним було б, щоб вище названі установи свої видання

без принуки сюди присилали. На Лювенському Університеті студіює велика кількість чужинців, між іншим група около 50 стипендистів — українців, що користають з цієї бібліотеки.

Наступний Міжнародній Евхаристійний Конгрес, згідно з децизією Папи Пія XII, відбудеться в 1955 році в Ріо де Жанейро.

Перше століття свого існування святкував в часі від 19 до 22. веорсня 1952 Католицький Університет в Ляваль, в Канаді.

Мають свою долю також святі книги... « Біблія з Антверпії » звана також « Королівською » надрукована в роках 1569 до 1573 Христофом Плянтіком, гебрейською, латинською і грецькою мовою, в 8 томах, ваги 40 кілограмів, котра довгі роки була в одному польському університеті, знайшлася в посіданні « богомольця » маршала Германа Герінга. Дня 4. травня 1945 в Бехтесгаден віднайшли її бельгійські вояки й недавно їх капелян передав її в переховання Ігуменату Манастиря св. Вандріля в Руен. Вартість тої біблії оцінюють на кілька мільйонів франків.

Відвідини о. Генерального Вікарія Ван де Малє в краях Скандинавії
Щороку Генеральний Вікарій Апостольського Візитатора українців у Західній Европі, о. Ван де Малє, відвідує українців у Швеції двічі на рік. Так і в цьому році 19. липня о. Ван де Малє приїхав до Стокгольму, а наступного дня в неділю відправив в церкві Св. Еріка богослуження, на яке зійшлися українці зі Стокгольму й околиць. На богослуженні було двох милих гостей з Риму : о. Генеральний Вікарій П. Миськів, ЧСВВ, та його секретар, о. І. Патрило, ЧСВВ.

Після богослуження відбулася зустріч української Громади з милими гостями, о. Ген. Вікаріем П. Миськовим і о. І. Патрилом в ресторані « Єта-Челяре ».

В понеділок 21. липня о. Ван де Малє разом з Головою Української Громади п. К. Гарбаром і членами Громади поїхав до Упсалі, де відправив панахиду за покійного С. Чуловського та посвятив пам'ятник на його могилі.

З нагоди 30-ти літнього ювілею переходу о. Ван де Малє на греко-католицький обряд українці Стокгольму влаштували 23. липня ювілейне прийняття в ресторані « Гондолєн ». В своїх привітальних промовах п. п. Кентржинський і Гарбар висловили ювілятові щиру подяку за велику працю і заслуги для Українського Народу та побажали все нових багатих успіхів в його дальшій душпастирській праці та повороту до своєї парохії у вільній Україні.

В четвер 24. липня о. Ван де Малє з містоголовою Української Громади п. Г. Бойком поїхав до більшого скупчення українців в Сурагаммар, де відправив Службу Божу для місцевих українців.

26. липня о. Ван де Малє з п. Г. Бойком поїхав до Еребро, де наступного дня в неділю 27. липня відправив Службу Божу в католицькій церкві. На Службу Божу прийшло багато українців, як місцевих, так і з околиць Еребро. Після Служби Божої радісно привітало українське громадянство свого дорогого гостя. Свою подорож по Швеції о. Ван де Малє закінчив відвідинами хворих на туберкульозу українців у санаторії Гарпгитан і відтак, попращавшись зі своїми парохіянами, від'їхав до Норвегії.

Ієромонах Люіз з Чина Пресвятої Тройці (Трінітаріїв) — це бувший адмірал французької флоти, бувший шеф штабу французької флоти і бувший високий комісар французького Індокитаю. На днях відправив він в Фонтенеблйо полеву Службу Божу за спокій душ 5 облятів Непорочної Діви Марії, розстріляних гестапом підчас німецької окупації Франції. Пятьох Облятів : 2 отців і 3 братів заденунційовано за те, що мали давати поміч французьким партизанам.

Забирали церковні дзвони німці в часі останньої світової не лише в окупованих краях, але також і в себе в Німеччині. По обчисленнях тепер переведених німецькі нацисти сконфіскували лиш в Німеччині 80 тисяч церковних дзвонів. З того числа все ще залишилось 16 тисяч і ті тепер вертаються на свої дзвіниці. Дзвони з окупованих країв вспіли майже всі перетопити на гармати.

« Коли Святий Рік добігав до свого щасливого кінця », усіх сторін світу почали напливати прохання до Святішого Отця Папи Пія XII, щоб піддати цілий російський нарід під опіку Непорочного Серця Пречистої Діви Марії. Ідучи на зустріч тим проханням Святіший Отець в Свому Апостольському Посланію, зверненому до всіх народів Россії, в Римі, в св. Петрі, дня VII місяця липня, в свято Св. Кирила й Методія, 1952.

року, а чотирнадцятому році свого понтифікату, це дійсно вчинив. А вчинив це головно тому, щоб християнська правда, краса і основа людського співжиття, закріпилась і перемогла також в Росії, щоб усі заміри ворогів релігії не мали там впливу, щоб зокрема ті, які визнають там католицьку віру, хоч і позбавлені своїх пастирів, ставили з неустрашимою твердотою опір нечистим натискам, а коли виявиться конечним, щоб вони були готові прийняти на себе смерть, щоб правдива свобода, яка належиться людині, громадянам і християнам, була відвойована для всіх, як природне право, і в першу чергу для Церкви, яка має божественну місію вчити людей релігійної правди, щоб правдивий мир, став наділом російського народу. Цей акт посвяти наступив згідно з вимогою Божої Матері, об'явленою дня 13. червня 1917 в Фатімі.

З Канади наспіла сумна вістка, що в неділю, дня 31-го серпня 1952 року, заосмотрений Найсв. Тайнами, в оточенню своїх чернечих братів, помер в Мондері на удар серця в 72-ому році життя

Архимандрит Чина Святого Василія Великого

О. ПРОФ. Д-р ТЕОДОСІЙ ТИТ ГАЛУЩИНСЬКИЙ, ЧСВВ

нар. 13. IV. 1880, висвячений 4. VIII. 1904, прийнятий до Чина Св. В. В. 14. X. 1908, колишній доцент університету у Львові, ректор і професор львівської Духовної Семінарії в рр. 1920-1926, засновник католицького часопису «Нова Зоря» у Львові, духовник і професор Семінарії св. Йосафата в Римі, один з перших випусників Біблійного Інституту в Римі, що його оснував Папа Пій X., визначний науковець і знавець Біблійного Сходу, автор багатьох цінних наукових історичних праць, перекладач Святого Письма на українську мову, духовий опікун католицьких товариств, Великий Громадянин і Патріот та Вірний Син Української Церкви й Народу.

Похорон відбувся в середу, дня 3. вересня 1952 р. в Мондері, Канада.

В. Й. П. !

О. Йосип Схрейверс, Ч.Н.І.

ІСУСЕ, ЛЮБЛЮ ТЕБЕ!

(продовження)

« До тепер завжди вигравало Боже Провидіння, — тож сильно вірю, що так станеться й на будуче! » — побожно зідхаючи, відповів Котоленго.

Дорогий брате! Попробуй також і ти чогось подібного! Старайся про всякі засоби до земського життя лише остільки, оскільки того вимагає конечна потреба, — а про все інше не турбуйся, лиш покладай всю свою надію виключно на Бога. Правда, — деколи будеш бідувати, може й навіть важко відчуватимеш наслідки вбожества, але все те буде діятися з допусту Божого, бо Господь Бог завжди переконується, чи якась душа відноситься до Нього з повним довір'ям і вpopованням.

Так теж діяв Господь Бог і зі Своїми Святими. Але як вони, так і ти вір свято, що Він тебе не опустить, бо Він урочисто обіцяв, що дбатиме про тебе, якщо ти справді дбатимеш про Його славу й любов!...

РОЗДІЛ П'ЯТИЙ

Виректися почетей

Ісус не любить почестей. Висказував Він це на кожному кроці Свого земського життя.

Одного разу перед багатотисячною товпою народу Він закликав: « Хвалю Тебе, Отче, Господи неба й землі, що Ти приховав це від премудрих і розумних, а відкрив це недоліткам. Так, Отче! Бо так воно вподобалося Тобі! (Мат. XI, 25-26).

Ці слова дуже не вподобались гордим фарисеям, що любили показати свою набожність в церкві, або свою щедрість у

ВИДАВНИЦТВО О.О. РЕДЕМПТОРИСТІВ В ЛЮВЕНІ

BIBLIOTHECA ALFONSIANA

має на складі й до продажу свої власні й чужого видання добрі та дешеві українські книжки.

Подаємо найновіші видання:

1) **СВЯТА ЄВАНГЕЛІЯ Господа Нашого ІСУСА ХРИСТА** 20 фр.
2) **ЯК ГОДИТИСЯ З БОЖОЮ ВОЛЕЮ?** 10 фр.
3) **НАША ЖЕРТВА — МОЛИТОВНИК** 50 фр.
4) **« НІЧ У КВІТКАХ » — п'єса на 1 дію у 9 сценах** 25 фр.
5) **« МОЯ НЕБЕСНА НЕНЬКА »** 25 фр.
6) **МАЛИЙ КАТЕХИЗМ Християнсько - Католицької релігії** 15 фр.
7) **ПОЩО СПОВІДАТИСЯ? — 2-е видання** 10 фр.
8) **Малий Підручник для вжитку провідників і членів** Архибратства Божої Матері Неустанної Помочі основаного ОО. Редемптористами. — Сторін 96 . . . . 10 фр.
9) **ОБ'ЯВЛЕННЯ СЕРЦЯ МАРІЇ в ФАТІМІ** 20 фр.
10) **ДОРОГА СПАСЕННЯ — СВ. МІСІЯ В ОБРАЗАХ** 25 фр.
11) **БІБЛІЙНА ІСТОРІЯ НОВОГО І СТАРОГО ЗАВІТУ** по 25 фр.
12) **КАТОЛИЦЬКЕ ЖИТТЯ** 75 фр.
13) **КАТОЛИЦЬКА ЦЕРКВА В ЗАХІДНІЙ УКРАЇНІ** 20 фр.
14) **Маркіян Шашкевич — на тлі відродження Галицької України** (з ілюстраціями в тексті). . . . . 25 фр.
15) **ДИВНІ ПОДІЇ У ФАТІМІ** 15 фр.
16) **КАЛЕНДАРІ - АЛЬМАНАХИ « ГОЛОСУ ХРИСТА ЧОЛОВІКОЛЮБЦЯ » на 1949-1950 і 1951 Б. Р.** по 15 фр.
17) **« ГОЛОС ХРИСТА ЧОЛОВІКОЛЮБЦЯ »** Річники : I - II - III - IV - V - VI - тій . . . . по 50 фр.
18) **Подиву гідна історія сестри Варвари (L'Histoire merveilleuse de Sœur Varvara).** Сторін 200 — В французькій мові . . . . 60 фр.
19) **Назустріч життю** 25 фр.
20) **Голос ІСУСА до Українського Еміґранта** 2 фр.
21) **Архипастир Скитальців,** . . . . 15 фр.
22) **LA DIVINE LITURGIE DE St Jean Chrysostome** . . . . . 5 фр.

ОБРАЗ ІКОНИ БОЖОЇ МАТЕРІ НЕУСТАННОЇ ПОМОЧІ

величина :	ціна :	величина :	ціна :
30 × 40 цм.	— 25 фр. б.	22 × 28 цм.	— 15 фр. б.
15 × 20 цм.	— 7 фр. б.	10 × 15 цм.	— 4 фр. б.
14 × 19 цм.	— 5 фр. б.		
27½ × 32½ цм.	— 5 фр. б.	21 × 28 цм.	— 15 фр. б.

●

Читайте й поширюйте „ Голос Христа Чоловіколюбця ", але рівночасно незабувайте про обов'язок прислати передплату

THE ST-CATHERINE PRESS, TEMPELHOF BRUGES (BELGIUM)

РІК VII ЛИСТОПАД-ГРУДЕНЬ ЧИСЛО 3 (66)

ГОЛОС ХРИСТА ЧОЛОВІКОЛЮБЦЯ

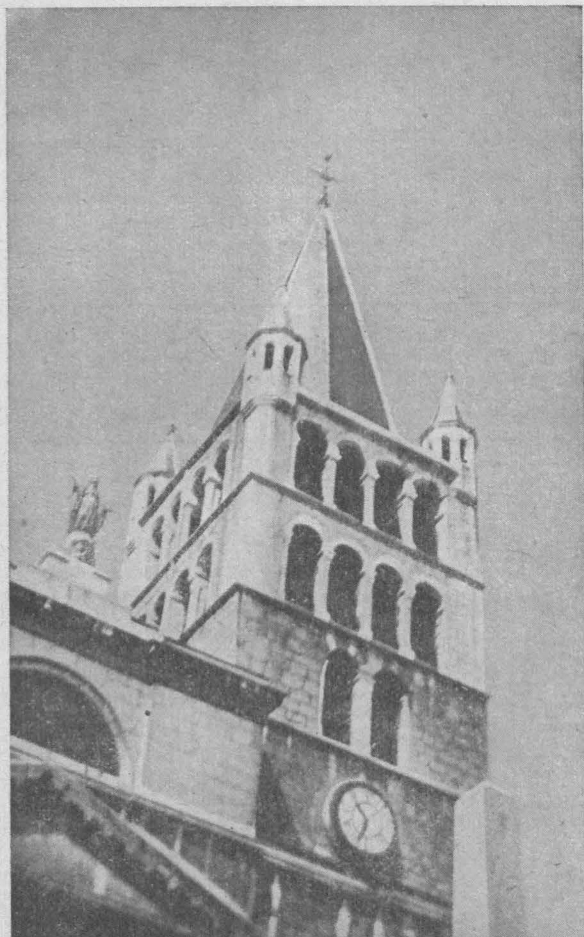

DE STEM VAN CHRISTUS MENSENMINNAAR

LA VOIX DU CHRIST AMI DES HOMMES

Maandblad

Revue mensuelle

November — December
Novembre — Décembre

— 1952 —

В Бельгії

Передплата : річно 50 бельг. франків. Jaarlijks : 50 fr.
Abonnement : піврічно 30 бельг. франків. Halfjaarlijks : 30 fr.

—— Поодиноке число 8 франків. Een nummer kost : 8 fr. ——

В справах передплати, обміну та з посилками грошей звертатись виключно на адресу адміністрації :

BIBLIOTHECA ALFONSIANA
Brabançonnestraat 97, Leuven (Belgium)
Гроші в Бельгії слати поштовим чеком, — **C. Ch. P. 4510.11**

Винятково в Голляндії у всіх справах зв'язаних з цим місячником прохаємо звертатить на адресу нашого представника для „ Голосу Христа Чоловіколюбця " Впр. О. Війнговена :

E. P. WIJNHOVEN, Stapelen, BOXTEL, NEDERLAND

В Франції передплату за наш місячник і за всі книжки та образи Видавництва ОО. Редемптористів у Любені слати на руки Високопреп. О. Генерального Вікарія Маврикія Ван Де Малє. Адреса :

Rev. Père M. Van de Maele, CSSR, Vicaire Général
186, Boulevard St. Germain, Paris VI, France

В Англії можна вплачувати гроші за наш місячник і за всі книжки та образи Видавництва ОО. Редемптористів в Любені на адресу **Української Католицької Церкви в Лондоні**, але всю переписку спрямовувати треба безпосередньо на адресу адміністрації в Бельгії.

ВХІД З ЧЕСНИМИ ДАРАМИ

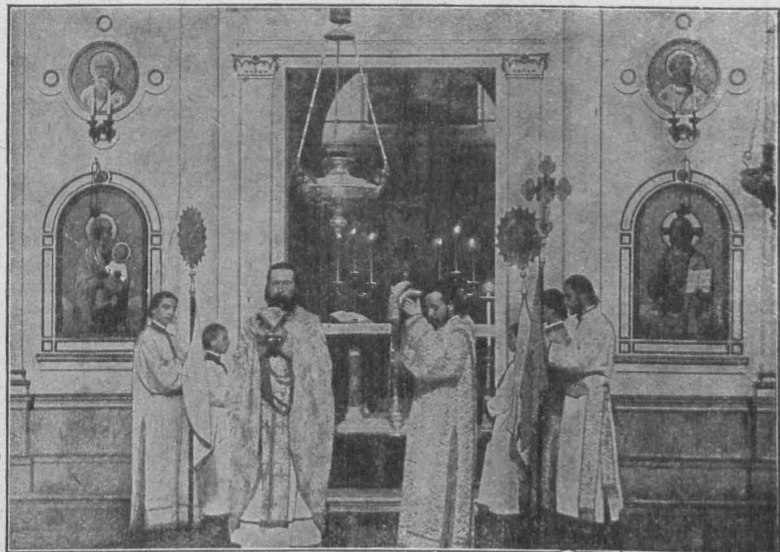

... і всіх вас, православних християн, да помянет Господь Бог во царстві Своєм всегда, нині, і присно, і во віки віків. (уривок з Божественної Літургії св. Івана Золотоустого)

ВІРУЮ !

Завважили Ви, що Наш Спаситель майже кожний раз домагається віри, коли доводиться Йому, спочутливо й любязно схилятись над нещасними й страждучими? Гляньте на хананеянку. Вона, поганка, прохає Христа вилікувати її дочку. Ісус Христос неначе не чує благань і далі йде шляхом. Жінка дальше благає, аж діждалась відповіді Господа : « Не хороше віднімати хліб від дітей для щенят ». Тут хананеянка дотепно завважила : « Алеж і щенятам достаються недоїдки зі стола хазяїна ». Тоді Ісус похвалив її велику віру й чудесно вилікував доню.

Подія з Яіром теж сильно захоплює нас. Це людина на видному становищу, настоятель єврейської парохії. З довір'ям наближається до Вчителя : « Господи, моя донечка вмірає. Прохаю Тебе, прийди та поклади на неї руки, то зразу подужає вона й житиме ». Христос іде з Яіром. Дорогою просуваються з трудом, витрачають зайвий час, бо сила — силенна народу юрмиться з усіх боків. В цій же хвилині гальопом надбіг посланець... Приносить лиху новину : мала вмерла, даремно клопотати вчителя ! Безталанний батько схитнувся від болю... Вже за пізно, ох, ти, чорна розпуко... Проте несхопне відчуття довіря заякорилось у ньому : ачей зможе Він підняти з мертвих покійницю? У цей критичний момент і зволив Господь прийти з підмогою : « Не тривожся нічим, тільки вір. Й оживе твоя дитина ». Яір учепився цієї надії, цієї довіри, цієї дужої віри. А за те прийняв найвищу надгороду : його донька живе, його донька врятована.

Або ще таке : підходить до Господа оцей справді нещасний тато й заступається за свого старшого сина, опанованого злим духом. Учні тут — безпорадні. Христос підійшов до батька, а той й каже: « Хоч Ти, Вчителю, як воно можливе є Тобі, поможи нам і помилуй нас ».

Христос відповів : « Все возможне вірючому ».

Тоді настоятель храму стає навколішки; і благає : « Господи, вір'ю. Поможи моєму недовірству » !

І зразу подужав його син.

Там, де Ісус Христос зустрічає віру, творить чуда. Де ця віра жива й полум'яна, похвалює її... А бувщи в Назареті, не знаходить цеї віри... Так іде геть і нічого не вдіяв.

Яка дорога йому віра, видно не тільки з чудес, але й зо слів Його : Все можливе для вірющого. І знову : « Буде в вас віра, і не буде сумніву, то скажете до цієї гори : Двигнись і впадь у море, і зразу це станеться. І чогонібудь попросите з вірою на молитві, одержите » !

Пригадати б Вам, що Христос сказав ці слова не тільки до слухачів Своїх, але й до всіх прийдешніх поколінь, до всіх, що в бігу сторіч сприймуть послання Месії.

Оце вмежичасі дві світові війни, зрушення жахливої потужливости підкосили віру в багатьох. Багато — хто стався ще більш матеріялістом. Притупився надприродний змисл. Така людина — не ворог Церкві й духівництву, але її життя — це вигідне сидіння в фотелі безтурботности, без жодного релігійного змагу.

Вона й врешті влаштовує своє життя, без Бога. Принаймні немає уже для Господа місця добірного, першокласного.

Тому пірнімо у глибину свого я й угрунтуймо нашу віру. Пора жити повністю віри своєї. Хай віра наша спотужніє, і буде полум'яна й горлива, то станемо ми знову свідки Христа!

о. Др. О'Коннор, Ч.Н.І.

ЛИСТ ДО УКРАЇНСЬКОГО ЮНАКА

Молодий мій Друже!

Твоя мовчанка привела мені на думку слова жидів: « Жорстоке це слово, хто може його слухати »? Ти собі напевно пригадуєш цей висказ. Ось Христос з безмірної любови обіцює дати хліб життя-своє тіло нам в їжу, щоб ми мали життя вічне: Я хліб живий... хто їсть моє тіло і п'є мою кров... житиме по вік. Жидам видалось це слово за тверде і « від того часу багато з його учнів відійшло й уже більше не ходили з ним ». Може й Ти пішов слідами тих жидів твердошиїх та й тому вже кілька місяців не відписуєш на мойого листа? Як нині-певно собі міркуєш-можна говорити про умертвлення-повздержність, чи покору? Саме тому треба говорити про них сьогодні, бо в сьоднішньому лукавому світі їх обмаль. І тому він лукавий, що всюди розпаношилась гордість і розкоші-догоджування тілу.

Умертвлення виробляє в нас крицевий характер, скріплює силу волі, робить нас опанованими людьми, дає нам мужність-відвагу, витривалість і твердість у затяжній боротьбі за Божу Правду й визволення народу.

В попередньому листі я тільки натякнув про це; тут маєш більше.

Церква виховує свої діти через пости й заборонені часи. Вони тепер дуже злагіднені. Не можна навіть порівнювати це із строгістю постів перших християн, чи навіть з постами наших батьків. Але й заховування тих злагіднених приписів Церкви виробить в нас силу духа. І так треба дивитись на пости, чи інші приписи церковні. Не шукай виправдувань там, де їх нема; не шукай викрутів, не видумуй різних способів, якби то оминути закони Церкви. Ні, самий собі їх вічно пригадуй, щоб Ти ніколи їх не забув. Та ж подивися: нас на чужині чекає тверде життя. Особливо Ти, молодий мій Приятелю, опинився серед цього західнього розпусного й гнилого світу зовсім непідготований до такої ворожої зустрічі. Вирвали Тебе ще з материнських обіймів на силу і Ти, як та немічна слабосильна билинка пересаджена на чужий грунт, почав нидіти. Нидіти в першій мірі душевно. Незагартований ще в боях, непривиклий до гріховної облуди й лесливої примани, із слабенькою волею став Ти тим перекотиполем, що ним вітер пристрастей котить по широкому степу чужині. Де ж затримаєшся? Над яку безодню моральну Тебе безвільного закотить він? Чи махнеш рукою як це зробила вже частина таких як Ти? І забувши про все святе, рідне, дороге-забувши про материнську любов, свій поневолений народ, забувши й потоптавши пролиту кров незламних борців отих, що в казематах НКВД своєю власною кров'ю писали: За тебе, Україно, гину...! що їх кров обагрила мури тюрем; забувши про тих, що їх тиху, партизанську ходу знає кожна закутина нашої Батьків-

щини, що їх ласкаво присипляв кожен кущ — покотишся гнилою колодою по чужині, запродавши віру й честь? Ні, мусиш сказати собі колись: ГОДІ! Тут кінець моїй підлоті! Але до того треба сили, сили духа, сили волі! Ти ще не старий-можеш собі легко її виробити. Прийде піст-роби те, що наказує Церква, а крім того додай щось ще від себе. То що ж маю робити-спитаєш-не їсти? Е, ні! Якщо можеш: стримайся в п'ятницю від м'яса. Кажу: якщо можеш, бо Ти тяжко працюєш, без жінки-не легко щось інше приготувати. То принаймні скажи перед обідом і вечерею 5 р. Отче наш і Богородице Діво, щоб хоч тією молитвою надолужити зломаний піст. В заборонені часи-а ними є всі пости й час після Різдва й Пасхи-не ходи на забави з танцями. На гостинах не впивайся. Значить май міру-границю. Вмій собі розказати. Їдемо на прощу, на здвиг, чи на збори-але рано дивлюсь: йде дощ, мете снігом. А, не піду. Не хочеться з хати виходити. Не хочеться? Самозрозуміло! Але ти ж сказав, ти обіцяв, Ти маєш бути! Не хочеться? Саме тому що не хочеться, іди; а зломивши свою слабість, набудеш силу. І так на кожному кроці, бо не тіло, а дух має панувати. І коли він візьме верх в Тобі-Ти « пан над світом, друг Христа і наслідник неба ».

Коли спочатку Тобі це не йде й часто « тіло » перемагає, не зневірюйся, починай вперто наново аж поки не здобудеш першої перемоги. Друга прийде вже легше, а дальші перемоги-це вже забавка для сили Твоєї волі.

Ось в неділю (12. жовтня ц.р.) ми відбули прощу до Галь і святкували 10-ті роковини постання УПА. Вже ось 10-ий рік Твої ровесники виступили на захист народу і його чести й святотатськи знеславлених Божих храмів. Як думаєш, можливо це було б витримати десять років в такій боротьбі на життя і смерть без сили волі, духа? Можливе це було б так загартувати тіло, йому догоджуючи у всіх його забаганках і примхах, як це робить велика частина молоді? Може й Ти? А куля ворожа прошиє тіло... біль... страх... неволя... тортури... непевність страшна... це все опанувати-якої сили духа потрібно! А допити в НКВД? — це не іграшка! Тільки той здібний зробити великий чин, хто в малих, щоденних речах вірний.

Не кажи: я витримав би! Ти? — що не можеш собі відмовити кусничка м'яса, чарки горілки, кілька годин танцю? Ти? — що засліплений пристрастю без пам'яті вганяєшся по вулицях чужинних міст? Ти? — що хвилинної жари пристрасти не потрапиш погасити силою власної волі? Ти? — що в обіймах чужинки загубив все своє рідне — потрапив би десять років як причинний блукати по українській землі без родинного тепла й опертись всім « амнестійним » закликам « влади », щоб зажити « свобідним життям громадянина »? Ні! Без сили духа Ти не міг би зробити цього ніколи! Тому не ошукуй себе! Йди сумлінно за вказівками своєї духовної Матері-Церкви, що вимагає від Тебе вірности в малім,

щоб Ти міг стати великим: « У малому ти був вірний, над многим тебе поставлю... » — сказав Христос (в притчі про таланти). В кожній ділянці людського життя рішає сила волі. Її скріпи повсякденним сповнюванням своїх обов'язків. Ти християнин? — так, то ж сповняй свої обов'язки християнина. Ти українець? — так, то ж сповни свою національну повинність.

Але... але це треба боротись? Так, і то не з якимбудь ворогом, а... з самим собою! Це найтяжча боротьба. Та пам'ятай, мій молодий Друже, хто себе переміг, той усіх переміг. Всі великі люди так дійшли до своєї великости. Тому й не дивуйся, що Твоя Мати-Церква не розпещує Тебе занадто, а своєю материнською рукою веде Тебе твердо дорогою чесноти. « Лоза й напімнення-вони дають мудрість; та син пущений самопас, соромить матір » (Пр. Сол. 29: 15).

Твій душпастир.

В ВОСЬМІ РОКОВИНИ СМЕРТИ МИТРОПОЛИТА

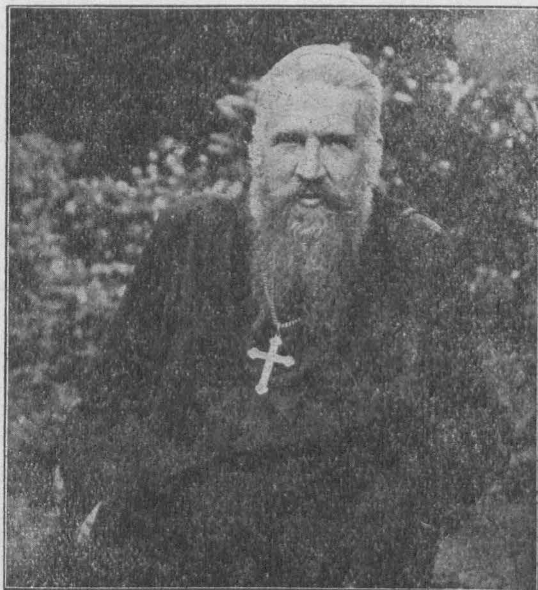

На фотознимці Бл. п. Митрополит Андрей Шептицький на передодні другої світової війни

Володимир Шостаківський.

БОЖІ ДОРОГИ

Драма в п'яти відслонах. З часів насильної репатріяції українців-біженців у Совєтський Союз. Діється в Відні в роках 1945-1946.

Дієві особи : Отець Василь Сірко — молодий священик, парох Американської Зони Відня.
Любомира Сірко — його сестра, працює лікаркою у американському шпиталі.
Сергій Сащенко — лейтенант НКВД.
Алексій Валєвол — майор НКВД.
Степан Вергун — молодий українець, інтелігент.
Андрій Самійло — старий дядько, свояк Сірків.
Генріх Гофман — власник ресторану у Відні.

Ява 3

Любомира : (сама. Хвилину приглядається раненому, стирає йому піт з чола, зміняє оклад. Сергій Сащенко відчувши чийсь дотик на собі, відкриває очі і непритомним зором водить по кімнаті).
Сащенко : (слабким голосом) Де я?
Любомира : Прошу тільки не ворушитись. Вам можна ще прийти до здоровля, але лиш за ціну безглядного спокою.
Сащенко : Де я?
Любомира : Ще раз прошу вас — запануйте над собою. Ви є у приятелів. Панування над собою і спокій є найважнійшим ліком для вас.
Сащенко : Приятелі... Не маю приятелів. Де я?... Хто мною зао-пікувався (приглядається Любомирі) Здається мені, що ви українка?... Чи я на американський зоні?
Любомира : Так — ви схоронились тут, безпосередньо по випадку.
Сащенко : (пригадує собі сцену першої дії) Правда... я забув... Так це ви...
Любомира : Що я?
Сащенко : Ви мене врятували?
Любомира : Це не я. Мене вдома тоді не було. То наш родич, дядько Андрій, почув ваш голос і привів вас сюди. А тепер постарайтеся заснути. Вам потрібен спокій. Ви дуже ослаблені.
Сащенко : (в розпуці) І для чого ви це зробили. Я жити не хочу...
Любомира : Чи жахаєтесь життя?
Сащенко : (ламається) Так... не знаю... нічого не знаю. Соромлюсь я сам себе... підлий я... підлий... (захлипав й безсило впав на подушки)
Любомира : (ніжно втирає йому піт) Заспокійтеся... Хто стріляв до вас, американці чи Німці?
Сащенко : (спокійно) Ні... совєти...
Любомира : (здрігнулася) Совєти? Ви звідтіля, від них?
Сащенко : Не мучте мене. Ачей маю право оправдатись. Є певні узгляднення, що по часті мене можуть оправдати. Коли б ви знали...
Любомира : Казала я вам, що більше нічого від вас знати не хочу. Знаю вже забагато. (звернулась в його сторону) Чи можу відійти?
Сащенко : Ще хвилинку. Хотів я вас запитати, чи віднайшли ви сестру...
Любомира : Отця Василія Сірка?... Так,... віднайшла й передала їй хрестик, який переказав брат її в годині своєі смерти.
Сащенко : І що сказала?
Любомира : Нічого, — молилася.
Сащенко : Чи знає, що я є...
Любомира : Убивця її брата? Знає — я їй це сказала.
Сащенко : І чого ж не віддасть мене в руки поліції?
Любомира : Тому, бо є вона певна, що брат її не зробив би того.
Сащенко : Так... це може бути. Брат її знав страхіття Совєтського Союзу... Я не хотів його стріляти... присягаю вам, що не хотів. Можете це їй переказати.
Любомира : По що це?
Сащенко : Ви не вірите мені... Вам тяжко це зрозуміти. Майор, мій зверх-

ник, цей диявол-сатана в людській подобі, стояв за мною, тероризував мене своєю пістолею.

Любомира : А чому він не стріляв, замість вас?

Сащенко : Люди ці, вирафіновані в своїх знущаннях. Їх цинізм є диявольський. Коли я прицілився з пістолі до цього священика, його лагідний, невинний погляд, мене так зворушив, що я мусів примкнути очі. Почув я дивний заворот голови. Глянув я знову на світ, нікого не було вже біля мене. В воздусі було чути запах стрільного пороху, а під моїми ногами лежав той, котрого я убив.

Любомира : (з плачем кинулась до дверей) Досить прошу я вас... досить...

Сащенко : Не відходіть прошу я вас — пробачте. Обіцяв я вам, що про це не буду вам більше згадувати. Але не можу... розумієте — не можу. Мене мучать докори сумління. Я хочу відпокутувати за свій злочин. Вислухайте мене... Називаюсь Сергій Сащенко...

Любомира : Нащо мені ваше прізвище. Воно мені зовсім непотрібне.

Сащенко : Ні... ви повинні знати. Коли відійду я з вашого дому, ви підете на поліцію і все розкажете.

Любомира : (гостро) Ні!

Сащенко : Ні?... Чому не хочете віддати мене в руки справедливости? Адже я заслужив на це.

Любомира : Тому, бо священик Василій Сірко не зробив би цього.

Сащенко : Він... завжди і всюди він... Його тінь добродушности і милосердя є страшнійша для мене, ніж тінь його зненависти... Ні... ваш обов'язком — донести поліції про це, що я вам росказав.

Любомира : Мій обов'язок був допомогти вам при вашім одужанні. Думаю, що обов'язок свій я виконала. Більше мене не торкається.

Сащенко : Але справедливість...

Любомира : Не вірю в справедливість на землі. Справедливість, котра вас судитиме, не з цього світа.

Сащенко : Розумію... Ви чекаєте, коли я зовсім подужаю, тоді викинете мене на вулицю. Ви добре знаєте, що мене тоді жде. Там на вулицях Відня є такі, котрі лиш вичікують мене. Скорше чи пізніш дістануть вони мене в свої руки і тіло моє опиниться в холодних хвилях Дунаю... того хочете?...

Любомира : За багато вами погорджую, аби щонебуть мені хотіти.

Сащенко : Ні, ні, тільки не це. Тільки не погорда. Не погорджується тими, котрі чують жаль за свої гріхи. А я — присягаю вам, що жалую. Ви ж самі бачите. Життя я готов віддати, щоб спокутувати свою провину. Може, коли б я раніш знав таку жінку як ви, не впав би я так низько. Ви прекрасна, але душа ваша ще краща. Я не знаю, як вам це сказати, але в вашій присутності, я повен найдивніших почувань. На своєму житті я ще такого не переходив. Це перший раз, в моєму бурхливому житті, ви змушуєте мене згадати про мою молодість, мою давнину, мою рідню, котру я залишив у цьому царстві сатани... щож... пропало усе... запізно... я проклятий, усіма проклятий. Моїм призначенням, смерть на одній із вулиць Відня.

Любомира : Ні!

Сащенко : Чому ні?

Любомира : Ви виїдете з Відня, взагалі з Німеччини виїдете. Я вам в цім допоможу.

Сащенко : Ви?... як ви це зробите?...

Любомира : Дам вам потрібну суму грошей... і потрібні папери.

Сащенко : Ви це зробили б? Чому?... З якої причини?...

Любомира : Не тому вирвала я вас з рук смерти, щоби віддати вас назад в руки тим, котрі на вас чатують.

Сащенко : Алеж... Ще раз питаю, чому — з якої причини у вас до мене стільки щирости?... Зрештою — помочі і грошей від вас я ніколи не прийму.

Любомира : Я своє сказала... (хоче відійти)

Сащенко : Стрівайте... ще хвилиночку...

Любомира : Сказала я вам що більше нічого не маємо до говорення.

Сащенко : Мій обов'язок перш-за-все, вам, подякувати.

Любомира : Ні... це зовсім непотрібне.

Сащенко : Мушу знати ваше прізвище. Чотири тижні приймаю ваші

услуги, вашу поміч, гостинність, та до сьогодні не знаю, кому це все маю завдячувати. Питав я вашого дядька, не сказав мені нічого. Мабуть ви йому заборонили говорити. Напевно вам залежить на цім, щоб ваше добродійство залишилось безіменне.

Любомира : Я вашого прізвища не питала. Навіщо вам моє? Були ви ранені, я вас доглядала. Це ж проста річ. Для кожного іншого зробила б я це саме. Це все... За кілька днів, постараюсь, ви звідсіль виїдете.

Сащенко : Ні... не виїду нікуди...

Любомира : (здивовано) П р и ч и н а?

Сащенко : Ви...

Любомира : Це ніби як зрозуміти?

Сащенко : Любов моя до вас...

Любомира : (заскочена його словами) Забороняю вам!...

Сащенко : Забороняєте мені говорити, що люблю вас... Так — я знаю. Негідний я вам свою любов визнати, однак дозвольте мені висказатись. Без вас став би я знову підлий, нужденний, як бувдосі. Ви одна можете мене врятувати. Спосіб вашої поведінки, щирість, ваша поміч, дозволяють мені додуматись, що ви мене зрозуміли. Тому прошу вас, не забороняйте мені залишитись біля вас. Не знаю : хто ви, і що вас лучить з тим містом, але, щоб воно й не було б, я ладен залишитися тут з вами. Прошу у вас маленького закутка у вашому домі, нікому не буду заважати, згадувати не буду про свою любов, лиш прошу вас, не проганайте мене звідсіля. Життя моє залежить лиш від вас.

Любомира : Я його вам лиш врятувала. Не вимагайте від мене більш неможливих річей. Я приготую вам усе потрібне і за кілька днів, ви виїдете звідсіля.

Сащенко : Ви нерозумієте, що мене цим губите...

Любомира : Кажу вам, що повинні ви виїхати... не хочу вас більше бачити, ні слухати від вас подібних слів. Був би це злочин з моєї сторони, коли б я вас послухала. З початку погорджувала я вами... а тепер — ненавиджу, я вас. Тому й ви самі повинні зрозуміти, що ваша дальша приявність в цім домі, стала б така нестерпна, що змусила б вона мене, одного дня віддати вас в руки справедливости, як убивцю... м о г о б р а т а. (з плачем вибігає)

Я в а 2

Сащенко сам. Підвівся з ліжка, потер рукою чоло.

Сащенко : Сестра людини, котру я убив... люблю сестру моєї жертви... яке це страшне. Л ю б о м и р а С і р к о... і це вона мені життя врятувала. Сестра священика Василія Сірка... чи це можливе?... але ж так, це правда. Алеж за через мене вона носить жалобу. А я сказав їй про своє кохання... Тепер врешті усе розумію. Це її пімста. Пімста за смерть свого брата. А прецінь він мені простив... Чому не дала вона мені умерти... (зловивши голову у руки) чому... чому... (глухо заридав). По хвилині успокоївся, стає з ліжка, вдягає жакет і пальто). Так... тепер вже усе розумію... хай діється, що хоче. Немає мені більше тут місця. (Іде до вікна, ще раз оглянувся на кімнату...) П р а щ а й... (зник за вікном)

(Закінчення буде).

●

На фотознимці : одна з уличок Станиславова. Сестричка Чина св. Вінкентія провадить до захисту двоє убогих дітей...

ІВАН БУЧКО

БОЖОЮ МИЛІСТЮ Й СВЯТОГО АПОСТОЛЬСЬКОГО РИМСЬКОГО ПРЕСТОЛУ БЛАГОСЛОВЕННЯМ ЄПИСКОП ТИТ. КАДОЕНСЬКИЙ, АПОСТОЛЬСЬКИЙ ВІЗИТАТОР УКРАЇНЦІВ У КРАЯХ ЗАХІДНЬОЇ ЕВРОПИ

Всечесному Духовенству й Вірним українцям скитальцям мир о Господі й Архієрейське Благословення

Всечесні Отці, Дорогі Браття й Сестри!

Українська духовна громада в Римі числом понад 50 осіб пам'ятного дня 14 листопада 1952 року, з нагоди ювілею 20-ліття нової Української Папської Колегії імени св. Йосафата в Римі, прийнята найласкавіше на авдієнції у Святішого Вітця мала щастя почути найніжніші і найцінніші слова потіхи, що їх солодкий відгомін останеться у вухах слухачів на ціле життя. Вже зі самою появою серед нас Святішого Вітця з батьківським привітним усміхом на вустах ми всі відчули цілим серцем, що ми в хаті нашого найліпшого Батька, що вийшов нам на стрічу з приготованою для нас потіхою та й не тільки для нас приявних в літній Папській палаті Кастель Гандольфо, але таки направду для цілого українського народу. Сам Святіший Отець приготовив слова потіхи, щоб розвіяти всі сумніви й побоювання за любов і прихильність Апостольського Престолу до нашого народу.

Він, Верховний Пастир Вселенської Церкви, що обіймає батьківською любов'ю всі народи, а зокрема ті, що терплять переслідування і стогнуть під тяжким ярмом неволі, промовив до нас маєстатично, хоч змученим, але могутнім голосом, такі милі, солодкі слова, що гомоніли як найкраща мелодія і полонювали уми і серця слухачів.

На маєстатичному лиці Христового Намісника і з наголошуваних найважніших місць у промові видно було особливе Його зворушення, бо з журбою радість обнялась. Журба за долю українського народу, за долю наших Преосвященних Владик, священиків і вірних, що коротають свій вік по тюрмах і по таборах примусової праці, журба за тих усіх, що остались в Батьківщині в тяжкому ярмі, журба за сотні тисячів українських скитальців, що стратили все, навіть Батьківщину, а на чужині наражені на різні тяжкі небезпеки, зокрема на небезпеку затратити віру святу і зв'язок з рідними традиціями. Журба за тих неє'эдинених з нами по вірі наших братів, що не мають щастя належати до єдиної, святої, вселенської й апостольської Церкви і не хочуть називати Його своїм Вітцем, хоч кожному повинно бути ясно, що Він, Святіший Отець эдиний Батько всіх християн. Вкінці і свіжа журба за ті прикрі наслідки, викликані Його останнім Апостольським Листом серед української спільноти, бо знайшились серед неї і такі, що не вагались підсувати під найкращі релігійні наміри Святішого Вітця здогадні політичні цілі на шкоду українського народу. Це таки мабуть найбільша журба і найтяжчий біль для батьківського серця Святішого Вітця, бо дехто на підставі недокладних назв і висловів Апостольського Листу не вагався пустити в світ здогад немов би Святіший Отець схотів подоптати засаду справедливости, яка вимагає, щоб кожний нарід міг користати з Богом даного права — жити своїм життям. Та ж кожний добрий християнин мусить бути прихильником тієї засади, бо це природне право кожного народу бути свобідним і жити власним життям, а природне право є тільки випливом того вічного Божого права, що його пояснює, стереже і боронить найвища моральна власть, яку сам Христос Бог дав Римському Архієреєві. То ж — писав колись наш великий Митрополит Андрей — « тільки тоді, коли буде загально признане, що Христовий Намісник є підставою й основою міжнародного права християнських народів, бо в Його руках є та моральна сила, що може дати успішну санкцію вимогам справедливости в міжнародних відносинах — тільки тоді буде можлива розв'язка проблеми миру, якого світ досі надармо шукає. Це рівночасно й дорога до того, щоби й слабі народи не були позбавлені своїх прав. Нехай же ця велика ціль — писав далі наш великий Митрополит Андрей — стане кличем цілого нашого народу: ми хочемо, щоб Римський Архієрей став суддею і сторожем міжнародного права, а як Голова і Отець християнського світу нехай стане головою правдивого Союзу Народів » — а тепер сказав би — Об'єднаних Націй.

Слухаючи незабутньої промови Святішого Вітця, можна було теж наявно ствердити, що й радістю сповнялось Його батьківське серце, бо має нагоду перед численною українською духовною громадою заявити Свою особливу, незмінну батьківську любов до українського народу, Своє беззастережне спочування в недолі нашої любої Батьківщини, Своє найгарячіше бажання, щоб Милосерний Господь звільнив нашу нещасну Батьківщину з кайданів неволі, щоб на руїнах царства Сатани процвітало релігійно-церковне і національне життя в тісному зв'язку з Христовою Церквою та й щоб на всіх українськох землях сповнилось гаряче бажання Божественного Спасителя і бажання найкращих синів українського народу, св. священномученика Йосафата, Митрополита Велямина Рутського, Гетьмана Пилипа Орлика, Митрополита Андрея Шептицького « да вси будуть єдино, єдино стадо і єдин Пастир ». Чи ж можуть бути кращі побажання для нас, Дорогі Браття і Сестри, побажання, що їх безнастанно повторює в молитві Святіший Отець враз з нами у св. Літургії і скріпив особливим Апостольким Благословенням для нашої улюбленої Батьківщини і для нас усіх?

По відчитанні Своєї промови, і то промови власноручно написаної, Святіший Отец зволив найласкавіше підійти до кожного з нас приявних, щоб кожного з нас обняти і притулити до Свого батьківського серця. Бажав Святіший Отець почути ім'я кожного з нас і назву епархії, з якої хто походить. Радів особливо Святіший Отець, що на двадцять чотирьох питомців нашої Колегії в Римі шістьох походить з Карпатської України, а трьох з далекої Бразилії. Раділо батьківське серце Святішого Вітця, вітаючи численну громаду Василіянських Ченців враз з їхнім Верховним Проводом і з Настоятелями Колегії св. Йосафата, а зокрема вітаючи Василіянських клириків, що прийшли сюди на богословські студії з-поза океану: з Канади, Америки і Бразилії.

Особливими духовними ласками наділив Святіший Отець чотирнадцять наших добрих Сестер Служебниць Пречистої Д.М.Н.З., що живуть у Римі, чи то в домі Верховного Заряду їхнього Згромадження, чи в самій Колегії св. Йосафата, зайняті кухонною господаркою.

В суботу дня 15. листопада ц. р. півурядовий денник Ватикану « Оссерваторе Романо » помістив на першій сторінці урядову вістку про незабутню ювілейну авдієнцію, а враз із тим і дослівну промову Святішого Вітця. З волі Святішого Вітця ватиканське радіо передало на всіх важніших мовах світу промову Святішого Вітця, щоб цілий світ знав, як дуже любить Святіший Отець український нарід.

Дорогі Браття і Сестри, радію цілим серцем, що пишу до Вас це Пастирське Письмо з такої щасливої нагоди, подаючи Вам не тільки вістку, але й самі найцінніші слова Святішого Вітця, сказані поправді до нас усіх. Знаю, що продовж останніх трьох місяців Ваші серця сповнялись різними сумними почуваннями, як про це свідчить та безліч письм, що дійшли сюди з усіх сторін світу від наших нещасних скитальців. Окремим Пастирським Письмом зверну Вашу увагу на ті хиби, які Ви виявили в письмах до святого Апостольського Престолу, висловлюючи свій біль і смуток, а часто забуваючи на належне відношення дитини до батька, та ще й такого Батька. Немає сумніву, що добра дитина має право поскаржитись батькові за дізнану прикрість, але не сміє дитина забувати на четверту Божу заповідь.

Немає в мене навіть фізичної сили, щоб відповідати на ті Ваші тривожні письма, що Ви їх до мене писали, але й немає потреби, бо в найцінніших словах Святішого Вітця дістали Ви найкращу відповідь, яку тільки могли б собі вимріяти. Остається нам тепер сповнити милий обов'язок вдячности супроти Святішого Вітця за ту висловлену особливу любов до нашого народу, а при цьому пам'ятаймо, що Святіший Отець не тільки словами любить, бо й ми самі дізнали вже тут на скитальщині стільки і таких добродійств, що їх тут годі було б виписати. Найкраще сповнимо наш обов'язок вдячности, якщо будемо щодня молитися за нашого доброго Святішого Вітця по Його наміренні, будемо боронити Його священну особу перед напастями тих, що Його не люблять, будемо нашою щораз більшою любов'ю і прив'язанням до Католицької Церкви винадгороджувати ту кривду, що її Він дізнає від ворогів Христа і ворогів Христового Намісника на землі.

Благодать вам, братіє, і мир от Бога Отця Нашего і Господа Ісуса Христа амин.

Дано в Римі, дня 15. листопада 1952 р.

† ІВАН, Єпископ.
Апост. Візитатор.

З ЦЕРКВИ Й СВІТА

До Всечесного Духовенства в краях Західньої Европи

Історичні наукові досліди нашого високовченого історика професора Іллі Борщака, що відносяться до славної особи Великого Гетьмана України Пилипа Орлика, а зокрема оригінальний щоденник Великого Гетьмана, виказали безсумнівно, що Гетьман Пилип Орлик, права рука і наступник славного Гетьмана І. Мазепи, людина з глибокою побожністю, повна посвяти й жертви супроти рідного українського народу, великий патріот і борець за визволення України, був католиком нашого українського обряду. Гетьман Пилип Орлик вправді замолоду виховався у православ'ї, але батько його був католик, як це сам Орлик пише « Sub sigillo confessionis » в листі до одного латинського священика. У своєму щоденнику, званому « Діярій » (що зберігається в Парижі, в архіві Міністерства Закордонних Справ) Пилип Орлик пише ясно : « Господь, що Своїми божественними надхненнями піддає багато засобів до навернення, не дозволив мені з безмежного Свого Милосердя, щоб я останок мого життя закінчив на блудній дорозі... Господь завернув мене до пізнання повнішого світла правди... Це у Вроцлаві (Бреслав), на Шлезьку, я доконав той вчинок, з цілою моєю родиною, що за моїм прикладом повернулась до Стада Христового, під послух Найвищого Архієрея... » Про цю подію говорять ще й інші ясні, наскрізь рішучі уступи щоденника, зокрема наведений текст письма Гетьмана Орлика до Його Святости Папи Бенедикта XIII з 1727 р.

З правдивою радістю поручаємо тому нашим Всечесним і Високопредобним Отцям Душпастирям, щоби, зачинаючи від цього біжучого року і на майбутнє 24. жовтня за новим стилем, коли то святкуємо пам'ять Святого Апостола Пилипа, або в найближчу неділю, відправили за блаженний спокій душі повсякчасно згадуваного Гетьмана Пилипа Орлика торжественну Панахиду.

В цей день покійний Гетьман святкував Празник свого Іменника, як про це він сам згадує в « Щоденнику » : « 11 жовтня (по ст. ст.) в день мого народження і в день мого патрона Святого Апостола Пилипа, одного з сімох дияконів, я замовив три святі Літургії за відпущення моїх тяжких та великих гріхів й на подяку за непомірну, невичерпну Божу доброту й милосердя, що тримає на землі мене, негідне Боже сотворіння, від дня мого народження аж до цього часу ».

До молитов за вічний спокій душі Покійного Гетьмана Пилипа Орлика Отці Душпастирі долучать покірні благання за всіх тих, що життя своє віддали на службу Батьківщині Україні у змаганні за здобуття свободи для рідного народу.

З Ординаріяту Апостольського Візитатора :
Рим, дня 1. X. 1952.

† **Іван, Єпископ, Апост. Візитатор**

● **Геройська посвята.** Як подає нюйоркський єпископ-помічник Фултон Шін, під цю пору лікується 25.437 прокажених у 97 церковних лікарнях і 46.587 в державних закладах для прокажених під доглядом і опікою католицьких черниць і священиків. Від смерти апостола прокажених, о. Дам'яна де Вайстера в році 1889, набралося тієї жахливої недуги 145 духовних і Сестер у часі виконування їх праці в заведеннях для прокажених. Нині живе ще 67 хворих на проказу священиків і Сестер у заведеннях для прокажених і там вони виконують свою працю. Це справді геройська посвята!

● **Нав'язуючи до славної нашої вікової традиції**, українці в Бельгії гідно відзначили цьогорічний празник св. Покрови. З тієї нагоди відбулася в неділю, дня 12 жовтня 1952 р., масова проща до чудотворної статуї Матері Божої в Галь б. Брюсселю. На прощу з'їхалося з усіх закутків Бельгії поверх 700 осіб, з метою випрошення в Пречистої якнайбільше ласк для нашої многострадальної Церкви та скорої перемоги для геройського українського народу в боротьбі з московсько-большевицьким наїзником, за привернення Україні волі, самостійности, суверенности й соборности.

В цій інтенції відправилася в Галь, о год. 11,30, соборна св. Літургія, що її відслужили Всв. о. Ген. Вікарій Ван де Малє, в сослуженні оо. кан. Григорія Фуканчика й ред. Б. Куриласа. Діяконували всч. оо. І. Кіт і А. Рижак. В часі відправи співав злучений церковний хор з Шарлєруа-Вам-Льєжу, при співучасті всіх українських паломників. Відправа в нашому обряді і загальний спів українських вірних викликали глибоке враження численно присутніх в церкві бельгійців. Підчас Богослужби виголосив згорушуючу проповідь Всч. о. Ген. Вікарій. Багато прочан приступило до св. Сповіді і Причастя, що є дуже гарним об'явом великої моральної вартості української еміграції в Бельгії.

На закінчення прощі, по обіді о год. 14,30, відправлено спільний молебен до Божої Матері, з проповіддю Всч. о. Б. Куриласа. Після молебня місцевий бельгійський о. декан уділив українським скитальцям благословення Найсвятішими Тайнами.

Після церковних відправ влаштовано святочну академію, що в її програму ввійшли : вступне слово — реферат, хорові продукції співочого ансамблю з Льєж, під керівництвом п. Г. Вермінка та сценічна картина « За віру, за народ » укладу п. В. Шостаківського, що своїм змістом прекрасно завершувала програму свята.

Свято пройшло в піднесеному настрою і мало наскрізь достойний характер. Було воно виявом духової єдности і беззастережної солідарности з Воюючою Батьківщиною та непохитної віри в завершення змагань УПА і українського визвольного підпілля на рідних землях остаточною перемогою.

Вкінці користаючи з масової прощі, вислано за підписом кількох сотень паломників відповідного листа до Їх Святости Пія Папи XII, в зв'язку з Його зверненням « До народів Русі » від 24.7.ц.р. Листа до Святішого Вітця зложила українська делегація під Проводом Всв. о. Ген. Вікарія Ван де Малє в Апостольського Нунція Ексцеленції Ченто в Брюсселі в дні 13. жовтня 1952 р.

● **В головній доповіді**, що її виголосив на III. Головнім З'їзді СУМА-Спілки Української Молоді Америки в днях 4 і 5 жовтня ц. р. в Філядельфії, проф. І. Вовчук сказав між іншим таке глибоко передумане речення : « 100 священиків на визволеній Україні буде більше варта, ніж 100 тисяч інженерів, бо інженерів на Україні є досить, але священиків нема ». Варто, щоб це речення передумали наші молоді кандидати на інженерів, і вступали в еміграційних можливостях на теологічні студії.

● **В Голляндії живе коло 1.000 українців,** з того величезна більшість, бо майже 800, це жінки — українки, які ще в таборах в Німеччині пови-

ходили заміж за голляндців, щоб таким чином урятувати себе перед примусовою репатріяцією після війни. Всі українці в Голляндії, які створили там Об'єднання Українців Голляндії, користуються повними правами країни й опікою голляндського уряду. Зокрема сердечно відноситься до них Католицьке Духовенство Голляндії, а Апостолят З'єдинення поширює серед них около 300 примірників нашого журналу. В Роермонді мав свій осідок Генеральний Вікарій Апостольського Візитатора для Українців Католиків в Бельгії, Голляндії, і краях Скандинавії Впр. О. Маврикій Ван де Малє, Ч. Н. І., що в першу чергу опікувався своїми вірними в Голляндії та піддержував з ними живі зв'язки. З кінцем листопада 1952 Всесв. О. Ген. Вікарія Ван де Малє перенесено до Парижа.

● **За долю залишенців в Західній Европі,** головно в Німеччині, що з різних причин не могли досі виемігрувати клопочуться різні добродійні організації у США. Про українських залишенців пам'ятають впершу чергу З'єднаний Український Американський Допомоговий Комітет в Філядельфії та Український Католицький Комітет для Скитальців у Стемфорді. Понадто Комітет Українців Канади як адміністратор Канадійського Українського Допомогового Фонду. ЗУАДК має свої представництва по різних краях Західної Европи і Центральне Бюро на Европу в Мюнхені. Український Католицький Комітет діє за посередництвом допомогої служби Нешенел Кетолик Велфер Конференц. Саме тепер проходять в Америці Збірки для залишенців. Всіх залишенців поділяють на чотири групи. Першу творять ті, що дістали ашуренси, але не могли прибути до ЗДА до 31 грудня 1951. Другу ті, що могли прибути, але не дістали із ЗДА ашуренсів. Третю творять старші українські скитальці, які не могли переселитись з огляду на вік, а четверту — хворі та інваліди. Число всіх залишенців обчислюють на около 30 тисяч. З них скорше чи пізніше дістане змогу емігрувати около 15 тисяч, всі інші — це залишенці, які не зможуть виїхати до ЗДА, ані емігрувати до інших країн. Приналежні до першої групи переважно всі попереходили вже комісії й зачергою, залежною від дати зареєстровання, і часу вичікування, саме тепер дістають візи. Приналежні до другої групи по предложенні ашуренсів, якщо були зареєстровані, рівнож дістають візи. Інші мусять постаратись про ашуренс і внести аплікацію до американського конзуляту найблищого місця їх замешкання, щоб їх вписав (зареєстрував) як майбутніх імігрантів. Ті останні мусять ждати на візу досить довго, бо всі квоти є переповнені, хоч одні менше, а друге більше, залежно, від країни народження, і черга приходить нераз по році, нераз по двох і чотирох роках очікування. Звичайно, що хто не зареєструється ніколи не прийде на чергу. Порядок черги може бути змінений лиш в особливо важливих випадках, як ось : 1. якщо аплікант помре або відмовиться від наміру їхати до Злучених Держав Америки, 2. якщо аплікант передістався вміжчасі там незаконно, або як позаквотовий студент, 3. якщо аплікант приїде до Злучених Держав як не-імігрант, а приміром як представник закордонної держави, закордонний моряк, представник торговельної фірми, або якщо він приїхав по справам, що своїм характером вимагали його приїзду до Америки, 4. якщо аплікант дістає візу, і врешті 5. якщо він нарешті дочекається своєї черги, але комісія не признає його з будьяких причин придатним для іміграції до Злучених Держав. Приналежні до першої і другої групи на терені Бельгії можуть користати особисто кожного вівтірка й суботи з порад в тих справах Представника ЗУАДКу на Бельгію, котрий приймає аплікантів кожного вівтірка й суботу в Брюсселі, в домівці УДК, 72, бульвар Шарлємань. Понадто в « Харітас Католіка », в Брюсселі, 5, рю Гюімар, кожного вівтірка, в тих справах дають поради в еміграційних справах тим особам, що дістали ашуренси з Українського Католицького Комітету для скитальців в Стемфорді. Всін наші передплатники, а й після платники по вирівнанні передплати, можуть письменно дістати пораду безплатну в справах еміграції, якщо звернуться до Адміністрації « Голосу Христа » і на відповідь залучать поштовий значок. Зазначуємо, що особи ті, що дістали візи після 15 липня 1952, або їх дістануть можуть дістати також безкоштовний переїзд через океан, а то напідставі референцій й зголошення тих установ, що видали ашуренси. — Доля залишенців, що належать до третьої і четвертої групи є все ще предметом журби обох наших високозаслужених допомогових комітетів в Америці. Вони їх спомагали досі

й треба надіятись, що в майбутньому будуть спомагати морально й матеріяльно доживати віку в Европі. Саме тепер переводиться облік таких осіб і усталюється їх потреби, а в Америці на ту ціль збирають відповідні фонди. Многі однак залишенці вже скористали й користають з опіки чужинецьких добродійних товариств, які на цю опіку дістали значні фонди при ліквідації І.Р.О. і які в дальшому продовжують на цю ціль клопотатись про фонди перед урядами своїх держав і серед своїх співгромадян.

● **500 ліття друкованої Біблії** минає саме цього року. Перша Біблія появилася друком 1452 року. Була вона першим виданням друкарні Івана Гутенберга (1400-1468) в Німеччині. З нагоди цього ювілею єпископський збір Злучених Держав Америки проголосив Біблійний тиждень. Вся католицька преса присвятила цьому ювілеєві великі статті, підкреслюючи значення біблії в житті народів. Гуттебергова біблія має І, 252 сторін з текстом на двох стовцях на одній стороні. Догадуються, що Гутенберг видав тільки 200 примірників біблії. З цього 165 на папері, а 35 на пергаменті. Текст і прикраси дуже нагадують ручно писану біблію. З виданого числа досі вдалося найти 45 примірників першого видання, з них 12 є в ЗДА. Найкращий примірник цієї біблії зберігається у Вашінгтонській конгресовій бібліотеці. Цей примірник оцінюють на понад мільйон долярів. Продали його венедектинські ченці в Австрії німецькому купцеві стародруків, а він уже перепродав її бібліотеці в Вашінгтоні. В біблійному тижні показували її в телевізії. Пошта ЗДА з нагоди ювілено видасть окремий поштовий значок у честь Гутенберга. Сьогодні можна дістати біблію в різних мовах і всюди. Вона є фундаментом, на якому можна безпечно будувати. Часте читання біблії є обов'язком кожного християнина. Вона збільшує віру, заохочує до добрих діл і взагалі є джерелом життя і душевної міці, яка так дуже потрібна в сьогоднішньому часі. — Книгу Святого Письма варто в себе мати, читати, але треба вважати, щоб купити католицьке видання, де все вже на початку знайдемо схвалення її католицькою церковною владою.

Св. Письмо, є це збір книг, що повстали під інспірацією Св. Духа. Складається воно з книг Старого і Нового Заповітів. Книги Старого Заповіту написано в еврейській мові в часі 150 — 140 рр. перед Христом, Євангеліє св. Матея написано в арамейській мові, інші книги Нового Заповіту в грецькій мові, у першому сторіччі по Христі.

Коли римська імперія заволоділа світом, а латина сталась панівною мовою, св. Письмо перекладено на латинську мову. По упадку римської держави окремі народи почали перекладати Біблію на свої рідні мови. Перший переклад св. Письма українською мовою зладив П. Куліш.

З нагоди роковин видрукування Біблії відбуваються у всьому католицькому світі відповідні проповіді, відчити, виставки друкованих біблій і т.п. Св. Отець написав з того приводу спеціяльне послання. Читаємо там :

« Ці варті уваги роковини є подією, що заслуговує на величнє відзначення у всьому католицькому світі. Факт, що св. Письмо було видруковане при допомозі якраз винайденої тоді друкарської штуки в неподільній під релігійним оглядом Европі, свідчить про материнську опіку правдивої Христової Церкви у збереженні, пошані і розповсюдненні Божого слова.

« Незмінне слово Боже є певним джерелом надії і потіхи на всі розчарування, на всю кволість людських засобів і на всю неміч людських невдач. І тому посилення читання св. Письма не тільки в часі ювілею є запорукою засвоєння вічних правд і духової сили, необхідної для спасення в Христі Ісусі ».

● **Місії у Франції :** давали в останних двох тижнях жовтня ц.р. три українські Отці Редемптористи з Бельгії. Високопреподобний О. Ген. Вікарій М. Ван де Малє проповідував ув осередках Дішону, О. А. Бульс в цісцевостях: Уден-ле-Тіш і місті Мец. а О. Б. Курилас в Монтранж, Сіти Креанж, і в Шинек Фермі біля области Сари. Усюди по три-чотири дні рано й ввечір проповідували місійні проповіді — для українських поселенців, приймали святі Сповіді й розділювали Пресв. Тайну Евхаристії. Учили вірних молитись на св. Вервиці та шанувати пам'ять Христових Страждань. Заохотили чимало віруючих вписатись в ряди всесвітнього Братства Б. М. Н. Помочі. Вірні в Монтранж « розхопили » увесь запас ікон Божої Матері Неустанної Помочі, так, що для інших місцевин Отці Місіонарі мусіли пообіцяти

певну скількість цих ікон прислати. Треба було при цьому подивляти велику ревність Отців Душпастирів Діжону та Мецу-Штрасбургу, що з любови до безсмертних Душ своїх українських вірних не жалували ні труду, ні зусиль, ні матеріяльних витрат, щоб уможливити Сівачам Божого Слова зібрати належне духовне жниво. Один з них Всеч. О. Павло Когут серед розгару місійної роботи й поспіху потерпів контузії в дошкульному автомобільному припадкові. Варто, щоб і інші Душпастирства в Франції та в Англії подбали про такі місії у себе, але при цьому треба все пам'ятати про поширення добрих книжок та католицької преси, з'єднування читачів і передплатників.

● **« Коли подаєш милостиню, то не сурми перед собою, як роблять лицеміри по школах та по вулицях, щоб здобути слави в людей » — казав Ісус Христос —** і такої науки в справах милосердя придержуються многі правдиві християни у США. За посередництвом місій КАРЕ й цілого ряду інших харитативних товариств від закінчення війни напливають до Европи знищеної другою світовою війною тисячі і тисячі харбевих й одягових пакетів для жертв війни. Обдаровані рідко коли знають, хто це їм подав ту милостиню. Коли ж і довідуються з посилкового попередження, рідко хто з них здобувається на слова дешевої подяки чи то жертводавцям, чи установі, чи занесенням тихої молитви до Всевишнього, чи Матінки Божої Неустанної Помочі за ту поміч, що часто приходить в саму пору, коли Вам здається, що всі про Вас призабули. Для прикладу такої анонімової і майже несподіваної помочі подаємо, що от хочои навіть для скитальців в Бельгії різних національностей: за час від І січня 1951 року до 30 серпня 1952 МІСІЯ КАРЕ в Гаагі вислалала 1022 каре-пакетів вартости 10 тисяч 220 долярів. І з тих посилок скористало несподівано також значне число наших імігрантів і залишенців в Бельгії, а то одні в наслідок рекомендації діючих тут чужинецьких установ, а другі в числі 116 внаслідок старань З'єднаного Українського Американського Допомогового Комітету (ЗУАДКу), що втягнув їх на свої лісти допомоги, по провіренні їх потреб чи то через їхніх Душпастирів, чи через одну з громадських організацій. — Та з відбудовою Бельгії і тутешніми зарібковими можливостями еміграції, як повідомила Представництво ЗУАДК в Бельгії, Місія КАРЕ з Гааги — акція КАРЕ пакетів до Бельгії вкоротці припиниться. Американські добродії однак в дальшому розважують можливість помочі для поодиноких осіб, а й груп осіб, але в формі дещо іншій, а саме піддержки проєктів « самомопочі » за кличем : « поможи сам собі ». На будуче особи, що будуть звертатись до ЗУАДКу за посередництвом його представництва про допомогу повинні не лише самі представити докладно своє фактичне положення, але також подати скромно, що на їх думку треба для них купити, щоб вони самі могли давати собі раду. Допомога, що її хочуть подавати американські жертводавці перестане мати характер консумційної допомоги, а буде мати виключно й то впершу чергу продукційний, вможливлюючий дальшу самопоміч обдарованого й його заробіток. Звичайно, що такі звернення мусять бути все перевірені чи то душпастирем потребуючого, чи також одною з громадських установ. Подавати її повинні люди, що належать до одної з груп залишенців в Европі, що не мають жодних виглядів на еміграцію в заморські країни, а мусять, чи пак хочуть залишитись в Европі. Ті, що вже сидять на валізках і очікують на візи, повинні самі собі вже давати раду й неочікувати на милостиню.

● **«Українське мистецтво»** властиво по англійськи: " Ukrainian Arts " published by the UKRAINIAN YOUTH'S LEAUGUE OF NORTH AMERIKA, Inc. Compiled by OLYA DMYTRIW, Edited by Anne Mitz, New York 1952, має назву книжка, що появилась недавно в ЗДПА, а котрої перші примірники саме наспіли до Европи, щоб і тут в першу чергу чужинцям показати всю красу й багацтво українського мистецтва. З правдивою радістю віднотовуємо на цьому місці її появу, бо своїм прекрасним оформленням, відповідно підібраними статтями й ілюстраціями, вона певно сповнить свою місію. Кожний українець, що хоче з чужинцями розмовляти про Україну, промовити до найніжніших їх почувань, з'єднати їх прихильність для нашого народу, повинен їм ту книжку дати прочитати, а бодай переглянути ілюстрації. За своє мистецтво українці повинні бути горді. Від найдавніших часів до сьогодні мимо несприятливих умовин серед яких довелося нашому наро-

дові жити на протязі століть наш нарід виявив стільки мистецьких здібностей, мав стільки досягнень, має ще й сьогодні стільки творів, що сміло може з ними показуватись серед найкультурніших народів світа. Читача перед титульною сторінкою зразу бере за душу й серце гарна українка в святковім київськім народнім строю, показує строї молодих гуцулів, дальше покутського жіноцтва, молодої гуцулки, гуцульського дударя, старої гуцулки, гуцулки з дитиною на руках, молодого гуцула цимбалістого, гуцульський пояс, постоли, порохівницю, карпатські краєвиди, верховинську колибу, вулицю Кут, дарабу на Пруті, гуцулів в неділю, гуцульський шлюб, гуцульську церковцю, зразки української кераміки, безліч прекрасних вишивок, зразки українського, зокрема гуцульського різьбарства. Від 52 сторінки читач мимоволі завертає до привітних облич українок в строях Буковини й Полтавщини, подивляє строї Яворівшини, вишивки різних сторін, оглядає знимки численних писанок. Від 128 сторінки маємо вже змогу оглядати знимки : нікопольської вази і статуї з 5 століття, і дальше прекрасну мозаїку Божої Матері, Архангела Гавріїла, обидві з Катедри св. Софії з XI століття, ікону Нашої Цариці з Вишгороду, з XI-XII століття, Останню Вечерю, кисти Андрушка, з 1418 року, фрески з Каплиці Замку в Люблині, що має чіткий український надпис, прекрасну ікону Нашої Небесної Неньки з пророками, з XVI століття, ікони св. Онуфрія і св. Миколая, з тогож століття, іконостас церкви св. Юрія, Видубицького Манастиря, в Києві з 17 ст. Потім на хвилину маємо змогу відірвати наше око й думки від сивої давнини, щоб оглянути фото портрет князівни Кейкуатової, кисти Тараса Шевченка, « В'їзд Богдана Хмельницького до Києва », кисти Миколи Івасюка, гуцулів, кисти Івана Труша, портрет Митрополита Шептицького, кисти Олекси Новаківського, голову ангела, кисти Петра Холодного, порт в Тульоні, кисти Олександра Гріщенка, дві дівчинки, кисти Михайла Дмитренка, і цілий ряд творів інших мистців, що вже внзначились в новіших часах. Вкінці немов на закінчення цеі панорами українського мистецтва маємо прекрасні знимки : Катедри св. Софії Київської, з 1017 року, Золотоверхий Манастир Київський, з 1108 року, Церкву св. Кирила, з 1140 року, церкви — твердині в Сутківцях, з 1460 року, церкви Всіх Святих в Києві, вибудованої гетьманом Іваном Мазепою в руках 1696-1698, Церкви св. Юрія, Видубицького Манастиря в Києві, з 1696; оглядаємо щераз одну з гуцульських церков з 18 століття, зразок українського барока, Печерську Лавру в Києві, з 12 століття, і Катедру св. Юрія у Львові. Прощає нас привітна східньо-українська хата. Легенду до всіх тих ілюстрацій дає в англійській мові цілий ряд статтей знатоків поодиноких ділянок українського мистецтва, талановито скомпільованих Олею Дмитрів, котрій включно з видавцем Анною Міц належиться признання за таку гарну книжку. Ціна 5 долярів — около 260 бельгійських франків, і Алфонсіянська Бібліотека радо приймає на неї замовлення.

С. Б.

● **З комуністичного раю Маршала Тіта,** з Югославії, до Трієстру все ще напливають примусові емігранти й втікачі. Тепер є там вже 315 осіб. На 97 родин є там 50 таких, що не можуть емігрувати. Всі живуть в бараках серед диму фабрик і поганих умовин. Вправді з різних сторін надходить для них допомога, однак вона все ще за скромна, щоб полекшити їх долю. Було б побажаним, щоб і українське робітництво Бельгії прийшло їм зі своєю допомогою.

● **Іди дорогою, якою Ісус Христос ходив,** — пише одна мати **з рідного краю до свого сина** — а Він Тебе не забуде. Бо Господь сказав : хто зі мною, той серед моря не потоне. Дорога моя дитино рідна, Божа воля лежить на всім. Ти вже поніс великі хрести, і далі неси їх, моя дорога дитино, та йди цею, дорогою, якою Ти йшов до сьогодні.

Діти, мої, діти золоті! Я Вас ніколи не можу забути, навіть тоді, коли засну твердим сном. Я хотіла б побачити Вас ще один разочок і ще бодай один раз почути від Вас голосочок. Ви знаєте, мої діти, як моє серце болить за Вами. Я пишу цей лист, а рясні сльози заливають очі. Де мої діти, а де я? Я залишилася, як билина серед поля. Я думала, що Ви допоможете мені, що Ви порятуєте мене, і що Ви поховаєте мене, стару, як я уже буду мертвою.

Твойого листа я не могла читати. Читали його другі, бо сльози заливали мої очі. Не думайте, що я, може, не хочу писати. Я не можу? Я б що дня

писала, але що ж, коли я не бачу? (Наведені знаки запити взяті з оригіналу).

Кінчу, мої діти, листовну розмову з Вами. Поздоровляю Вас і від щирого серця бажаю Вам щастя, здоров'я і веселого життя. Дай Боже ще побачитися ».

Закриваєте листа і мимоволі насуваються на очі картини з рідної хати. Стіл, а пристолі рідна Мати при писанні листа. Скільки труду, а при тому й холодних розрахунків. Бо ж цензура й консеквенції за « нерозважність »! Але материнська любов перемагає, відсуває страх у тінь, і на папір кладе спрацьована рука слова від самої душі, від серця. Хай буде, що буде, але мати не може неписати до синів того, чого не має в її душі, в її серці.

Так робить Мати. Так робили б усі Матері, якщо б Вони знали місця наших перебувань. Так роблять і так робили б Вони там, де за спиною стоїть енкаведист з наганом у руці й диктує інший зміст листа.

Знову зміна картини й Ви спиняєтеся над еміграційною дійсністю. Скільки синів, матері яких проливають над їхньою долено рясні сльози, вже мабуть і не думають про Рідну Хату, про Батьківщину й про Страдальну Матір. А якщо й думають, то хіба припадково, відрухово, бо практично своїм щоденним життям вони відійшли вже так далеко, що про рідний дім згадують лише в жарті.

Увійдіть в життя наших громад, а Ви стрінете там одиниці, котрих ніколи не побачите на Службі Божій, в домівці на національному святі, але Ви стрінете їх там, де розливається вино, де лунають «шумні» пісні, де вкорочує свій вік « бездушна братія » великого міста. А їхні Матері з тугою в серцях і зі сльозами в очах споглядають на Захід. В очікуванні на своїх синів числять роки, місяці й дні, бо Вони знають, що з поворотом їхніх синів прийде кінець цій жорстокій дійсносі на Рідних Землях. І до них, до тих заблуканих, до тих зрезигнованих і заломаних духово відносяться слова Страдальної Матері впершу чергу.

Ми опинилися на еміграції не тому, щоби тут, краще як на Рідних Землях, продовжувати своє мізерне життя. Наша ціль — це поворот до наших Страдальних Матерей! Наше завдання — це звести бій, можливо, що останній на тому місці із тим наїздником, ніколи не зійти з накресленого шляху і ніколи не заломитися духово! (Українська ДУМКА)

● **Чи знаєте Ви, що людське тіло...** це правдива елекрична централя, хемічна фабрика, фотоапарат, велика бібліотека, музичні інструменти, мотори, а все те мікроскопійно мале, майже невидне для вас, а яке досконале, як жоден людський твір.

Візьмімо мозок... Під мікроскопом це видно : 500 до 1.000 мільйонів комірок, немов маленькі батерейки, що до них збігаються і від них розбігаються мільярди нервових волокон — ниточок, котрі як підморські каблі ідуть до хребетного стрижня. За його посередництвом ми стоїмо в безперебійнім контакті зо світом. Це інструмент знаменито викінчений і діє автоматично, без потреби поруху з нашої сторони. Чи застановлялись Ви над тим, Хто є тим інженером, що збудував ту досконалу елекростанцію в нашому тілі?

Або нирки... Чим вони справді є? Могучими мікроскопами викрито, що це малесенька хемічна фабрика : 900 тисяч малих фільтрів, через котрі переходить 22 мільйони кровоносних судин, а котрі невпинно й старанно порядкують і елімінують всі відпадки в нашім організмі. Ми часто нарікаємо, що вони зле працюють, але чи дякуємо за це, що доброго зробили й роблять? А хто збудував цю досконалу фабричку?

Або вухо... Чи повірите, що це малесенька арфа, що має 6 тисяч струн. Кілько ж тонів, півтонів і чвертьтонів схоплює вона ними? А Хто Вам дав такий чудовий інструмент?

Візьмімо Ваші легені... Чим вони справді є? Коли вони здорові 900 мільйонів комірок, що подібні до бжолиних гнізд, наповняються при кожнім віддиху як еластичні балончики свіжим воздухом, і при помочі 45 мільярдів кровоносних судин дають потрібний Вашому організмові кисень, а відпроваджують непотрібний азот.

Або очі... Являються вони нечувано досконалим фотоапаратом. На дні ока є вразлива плитка т. зв. очна сітківка, а на її поверхні відбиваються образки предметів схоплених оком. Протягом одного дня 864 тисячі таких образків — кліш, а продовж місяця — 15 мільйонів кліш відбиває наше око.

Чи знаєте такого фотографа, що потрапить викликати стільки кліш? А зважте, що тих образочків — кліш є два рази стільки, бо дві оці має людина. Ціле те відбивання очних кліш відбувається без жодного влаштування, а образи є не лише відбиті, але також і упорядковані в нашій пам'яті. Що супроти цього значать найбільші бібліотеки світа, коли їх зрівняти з великою бібліотекою в нашій голові. Але цього замало сказати. Коли око трапить на об'єкт, відбиває його на очній сітківці, що спричинює таке хвилювання нервових волокон, що переносять образ до мозку. Скільки таких волокон треба, щоб перенести 800 тисяч кліш денно? Коло мільйона-відповідають досвідники. А всі є такі тонесенькі, що містяться без решти в т. зв. оптичнім нерві, що негрубший від телеграфічного дроту. Не зважаючи на таке згущення, в повній гармонії переносять всі образки — кліші в найбільшім порядку до мозку. Але тут ще не кінець. На другому кінці того мільйона дротиків, що переносять образ до мозку, наука відкрила маленькі елекричні батерейки, що порядкують, або реєструють наші очні враження. Мусить їх бути багато, коли в одній секунді наші очі є в силі обняти цілий виднокруг горизонту з незчислимими його подрібностями. І справді : обчислюють ті батерейки на 33 мільйони. Тридцять три мільйони реєстраційних апаратиків дозволяє в умглівіч обняти великі горизонти з їх незчислимими подробицями.

З черги поговорім про серце... Неструджений це й великий робітник : 24 годин праці на добу, і так без перерви аж до нашої смерти. Серце, роздавець життя, дає кров всім нашим органам. Дії його здраджує дискреттне тік-так, подібне до ударів годинника. Є це пульсації серця : 100 тисяч на день, 36 мільйонів річно. При кожній пульсації переливається двадцятп'ять трільйонів тілець крови. Що в порівнанні з цим незрівнянним живим мотором, яким є серце, твір Божий, значать навіть найкращі людські мотори!

Варто згадати й про кишки. І вони в людськім організмі роблять роботу хемічних ляборатоірій. Кажуть, що навіть с л і п а к и ш к а має важні завдання. Правда, коли запалиться, на це люди незважають, і витинають її.

На прикінці перейдемо до печінки. Вік наш славиться цілком справедливо великими хемічними фабриками. Однак найвеличавішою і найкраще зорганізованою хемічною фабрикою є наша печінка. Коли їй приглянутись, перше, що завважуємо, то малесенькі зернятка, не більші за головку шпильки а є їх около мільйон і сто тисяч. Кожне з тих живучих точок складається з комірок, котрих глобальне число сягає до тристап'ят ь десять мільярдів. Ті мільярди машин працюють над нашою поживою : приймають її і розкладають, фабрикують з неї червоні тільця крови, мочовий квас, колоризуючі матерії, невтралізуючі продукти, а поза тим нищать мікроби. До помочі потребують життєдайних кровних судин, котрих є около сто мільярдів, що сповняють ролю сто мільярдів моторів. Яке шалене темпо життя в такій великій, а як малесенькій хемічній фабриці, а одночасно як тихо вона працює, без жодного шелесту й гуку!

Хто створив то все, цю величаву державу людського тіла, де всі частини є чудово зорганізовані і де панує предивне пов'язання всього в гармонійній праці для добра цілости?

От це Вам читачі на розвагу під кінець 1952 Божого Року.

● Н а ш і п р и я т е л і... це ті читачі, що не лише читають наш журнал, але пам'ятають про передплату, пресовий фонд, а в крайній мірі про післяплату й вирівнюють скорше, чи пізніше заборгованість. На жаль тих є дуже мало, а тих, що не платнять так багато, що врешті заборгованці змусять нас з початком Нового Року зменшити наш наклад, і припинити висилати їм наш журнал. На опасці цього числа зазначена Ваша заборгованість. Цифра подана означає суму заборгования у бельгійських франках. Якщо Ви Шановний читачу живете в Америці, або Канаді, вистачить Вам цю цифру поділити через 50, а будете знати, що на доляри Ваше заборовання можна легко вирівняти посилкою двох трьох долярів. Лиш не забудьте, бо святкового числа « ГОЛОСу Христа Чоловіколюбця » вже не отримаєте.

— ● —

О. Йосип Схрейверс, Ч.Н.І.

ІСУСЕ, ЛЮБЛЮ ТЕБЕ!

(продовження)

Може ти не розумієш цієї науки про покору, — може вона видається тобі занадто пересадна? Якщо так, то молися щиренько до Ісуса й до Матінки Божої, щоб тобі відкрили очі, бо ти покищо не добачуєш свойого справжнього положення!...

Св. Вінкентій з Павльо дуже дивувався, що Господь Бог не нищив міст, в які він входив.

Святий Альфонс знов завсіди був переконаний, що його власні гріхи були причиною, що на його Згромадження впадали страшні переслідування.

Святий Августин в одній великій книзі перед цілим світом відкрив гріхи своєї молодости.

Святий Людовик Бертранд жив знову в такому переконанні, що він найстрашніший й найогидніший грішник на світі.

Ось, як думають Святі, котрих ум і серце просвічені світлом Божим! У своїй покорі, вони ані трохи не пересадили, бо всі люди, навіть і найбільші святі й подвижники, є щось дуже нужденне і малозамітне в порівнанні з Богом. Ні одна людина не має права шукати в собі вподоби, бо поправді кажучи, вона не має в собі нічого такого, що сміло й певно могла б назвати своєю власністю.

Ти читав певно про осла, на якому сидів Ісус, коли врочисто в'їжджав до Єрусалиму. Тоді велелюдна товпа кричала: « Благословен грядий во ім'я Господне, Осанна во вишних! »

Святий Августин, розважаючи той в'їзд Ісуса до Єрусалиму, про осла, на якім сидів Ісус, замічує: « Припустім, що він гордий з причини великої чести, якої він зазнав, несучи на собі Спасителя. Така

гордість у нього була знаком, що той осел справді таки дуже дурний, — бо за кілька хвилин злізе з нього Ісус, а осел останеться знов таким же, як кожний інший осел! »...

Так, на великий жаль, і ти, людино, підносишся — гордишся нераз з причини великих ласк, якими наділив тебе Ісус. Але, коли б Йому подобалося їх від тебе забрати, то з тобою приключилося б щось подібне, як з тим ослом, з якого зліз Ісус...

Ніщо на світі не є таке нужденне, як горда людина.

Такої людини — річ вповні зрозуміла — Ісус не може любити! Вона, звичайно, сама не хоче покірно молитися, щоб пізнати свою нужду, — та й позістає в диявольських лапах...

Цезарій оповідає в своїй книжці для монахів, що одного дня привели до манастиря біснуватого, щоб з нього вигнати диявола. Настоятель манастиря взяв із собою молодого монаха, якого всі вважали святим, і спитав сатану, чи він схоче вийти на приказ того ченця? Диявол тоді відповів: « Я його не боюся, бо він гордий! »

Диявол не тільки не боїться гордої людини, але й при всякій нагоді висміває її, знаючи, що чи скоріш чи пізніш, буде вона його постійним гостем у пеклі...

Брате мій дорогенький, коли ти справді зі щирого серця бажаєш статися любимцем Ісуса, — то будь у своїх власних очах малим як дитятко, будь лагідненьким і покірненьким, як сам Ісус, котрий устами пророка сказав: « Коли хтось є маленький, нехай прийде до Мене! »... (Прем. IX, 4).

РОЗДІЛ ШОСТИЙ

Виректися власної волі

Коли людина жертвує Богові свої прив'язання до земських дібр, до розкошів та до почестей, — то з того ще не слідує, що вона віддала Богові все. О, ні! Найбільшою дорогоцінністю, яку людина в собі має, — це воля!

А що ж визначає : віддати Богові свою волю? — Це значить : згоджуватися завжди з Божою волею.

На превеликий жаль, дуже багато є таких людей, що люблять виключно тільки себе, — а не Бога. — « Всі » — каже св. Павло, — « шукають свойого, а не того, що є Ісус-Христового! » (Фил. II, 21).

Вчені твердять, що сонце величезна зоря. Кругом нього кружляють не тільки всі планети, але також наша земля, яка є около 1.400 разів менша від сонця. Чи ж не було воно смішно, коли б земля почала домагатися, щоб сонце кружляло довкруги неї, а не вона кругом сонця?...

Людина це щось, немов би подібне до малесенької планетки, — у порівнянні з величезним Сонцем — Господом Богом... Господь Бог є більший від людини не тільки 1.400 разів, або й цілі мільйони чи мільярди разів, — але безконечно разів!... І те мізерне творіннячко, — подумайте лишень добре, — хоче, а навіть домагається, щоб Господь Бог сповняв його волю, приноровлювався до його вимог і забаганок, — тай не хоче сповняти Божої волі!...

О, якже ж нерозумний такий поступок! Якою чорною невдячністю відплачує людина Всеблагому, Найласкавішому й Наймилосерншому Ісусові!

Коли людина щиро віддалась Ісусові, то вона тим самим для себе нічого не повинна залишати. Вона повинна віддатися Ісусові вповні, і немов на своєму власному серці написати : « Дім уже проданий »! То значить, — що в цім домі свойого серця, людина уже немає найменшої влади. Ціла воля, ціле серце, всі власти душі, — все це вже належить до іншого власника — до Ісуса. Коли отже, людина бажає звороту своєї жертви, то вона — річ вповні зрозуміла, — поступає нечесно, бо стається нещира, невірна, нестала...

Гляньмо на Ісуса, любий брате, що вирікся власної волі, та з любови до тебе виповнив волю свойого небесного Отця.

(Продовження буде)

За поширенням нашого журналу на теріторії Франції, де перебуває значне число української імміграції, розпочали ми з поперднім числом, поновно наші старання. В тій цілі вислала адміністрація більшу кількість оказових чисел в різні сторони Франції, стараючись заінтересувати так читачів, як і колпортерів нашим журналом. Сьогоднішне число висилаємо знова на адреси тих самих осіб і других з закликом зголошуватись на сталих відборців і надсилати передплату, котра в Франції виносить річно 300 франків французьких, а одно число 50 франків. Тих, що не бажають стати передплатниками, прохаємо нас листовно повідомити, залучуючи заплату за отримані вже від нас числа.

Передплата на наш журнал в Англії від 1 липня 1952 виносить річно 6 шилінгів, піврічно 4 шилінги, одно число 14 пенсів.

Передплата в Німеччині річно 4 НМ, піврічно 2 НМ, одно число 0,50 НМ.

В усіх інших краях рівновартість в американських долярах. Приймаємо один доляр за 50 бельгійських франків.

●

Адміністрація дає змогу всім священикам на скитальщині скомпензовання заборгування і заборгування парохіян в передплаті нашого журналу відчитанням певної кількости Служб Божих в намірені даючих. Заінтересовані однак перед відчитанням повинні в тій справі з нами порозумітись.

●

Приймаємо замовлення на календарі-альманахи, кишеневі календарці і стінні календарі на 1953 рік, американського й канадійського видання, в ціні від 20 до 40 франків. Замовлення слати до половини грудня 1952, щоб можна на час зробити збірне замовлення.

●

Важне для тих, що хочуть еміґрувати до Канади. Перед замкненням числа ми довідались, що на покриття коштів еміґрації до Канади ЗУАДК може уділяти коротко-термінові позички, якщо матиме достатнє запевнення, що ці гроші будуть звернені в найкоротший час по приїзді еміґранта до Канади. Спонзор мусить порозумітись в тій цілі з Централею ЗУАДКу в Філядельфії, а аплікант підписати в Представництві ЗУАДКу зобов'язання.

●

Пошукує Адам Лазарчук свою жінку Александру Лазарчук, що мала проживати, або ще й тепер проживає в Голляндії. Прохає її адресу подати Всесв. Отцеві Ген. Вікарієві М. Ван де Малє по адресі поданій на другій сторінці нашого журналу

За позволенням церковних властей.

Met kerkelijke goedkeuring. — Avec l'approbation des autorités ecclésiastiques.

АДМІНІСТРАЦІЯ: R.P. Dr J. D. O'Connor C. SS. R.
Brabançonnestraat 97, Leuven

РЕДАГУЄ КОЛЕГІЯ. АДРЕС РЕДАКЦІЇ: **R. P. B. Kurylas C. SS. R.**
17, rue Grande Triperie, MONS

THE ST-CATHERINE PRESS, TEMPELHOF BRUGES (BELGIUM)